

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A munkástörvény.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, június 30.

Az új korszak kormányában a földművelésügyi tárcát az a férfi vette át, aki elsőnek iktatta a kisgazdák és mezőgazdászok munkások ügyét a legelőül álló politikai feladatok közé. Most a megkezdett munkáját természetesen folytatja. De csodálatosan gáncsot vetnek a munkájának. És pedig maguk a munkások, helyesebben néhány igazgató, akik lelkiismeretlen szavának a mezőgazdasági munkából élők több helyen felültek. Harcba keveredtek a munkaadókkal s lehetetlen kívánságokat hangoztatva, sztrájkokkal, szerződészegéssel bontják a közbékésséget.

Nem tudjuk, vajon használ-e az a munkásoknak a törvényhozásnál, hogy ha egész csapatjaik a jogrend ellenségeiül szerepelnek. Múzdítólag és ösztönzőleg semmikép sem hat. Az azonban már egészen bizonyos, hogy a sztrájkoló az elmulasztott keresetet semmikép sem tudják pótolni. A télen át nagy részük éhezni és nyomorogni fog.

Józan fővel azt kell mondanunk, hogy a sztrájkrendezők a munkások ellen dolgoznak. Nemcsak azzal, hogy elveszik a kenyérüket, de azzal is, hogy megakasztják a munkások érdekében most új erővel meginduló kormányzati és társadalmi munkát.

Egyik erősen használt eszköze ennek a kerékkötésnek, hogy az igazgató a munkástörvényt rabzsloga törvénynek hívják s ezzel is ellene akarják böszíteni a munkásságot a fennálló jogrendnek. Megragalmazák az érdekükben megindult nagy akció szellemét, hogy ne legyen fogamatja az ellenszegülés folytán a dolgainak sem.

Semmi sem könnyebb, mint ezt a rágalmat semmivé tenni, az egyszerű igazság fegyverével.

A munkás törvénynek összesen hetvenhét érdemlegesen intézkedő szakasza van. Az első öt a munkás igazolványokról szól, amelyek alapján a munkás a vasuton ol-

csón utazik, a segélypénztár jótéteményeit élvezi s amelyek kiállítására a munkás segélyalapokra fordítatik. A hatodik szakasztól a huszonnegyedikig a szerződés kötetést szabályozza a törvény. Ezek szerint a szerződést nyilvános hatósági ellenőrzés alatt kell kötni a szerződéskötés költsége a munkaadó terhére. A munkabér részes szerződés esetén terményben, vagy pénzben is meghatározandó, hogy a munkás rossz aratás esetén is megkeresse a magáét. Az egész szerződés bélyeg- és illetékmentes. A huszonkettedik szakasztól a harmincadikig a szerződés felbontása van szabályozva. A munkaadó csak tettleges bántalmazása, vagy ellene elkövetett büntetendő cselekmény, diffamáló ítélet, vagy munkaképtelenség miatt bonthatja fel a szerződést, de a megszolgált munkabért köteles kifizetni. Egy munkás szerződésbontó cselekménye miatt a többiekkel szemben a munkaadó mit sem tehet.

A munkások az elmenő helyére magok állíthatnak munkást. Ha helyettesítés nélkül is elvégzik a kilépett munkás munkáját, ennek bére is öket illeti. A munkás becsülete veszélyeztetése esetén is felbonthatja a szerződést a munkaadóra nézve fennebb említett okokon kívül s akkor is, ha munkabérrel joggal veszélyeztetve látja, mert a munkaadó a munkás előbből származó követelését jogtalanul visszatartotta.

A szerződésbontás mindkét félre nézve egyszerű, de mégis formászerű eljárásához van kötve, hogy elhamarkodás ne eshessék. A harmincegyedik szakasztól a negyvenötödiki a szerződés teljesítése van szabályozva. Ezekben: kötelezve van a munkaadó a munka végzetetésére, szerződési kötelezettségei teljesítésére, el van tiltva a jancsibankó, el van rendelve a megbetegült munkás nyolc napi gyógyítása és ellátása a munkaadó által. A munkások kötelesek a szerződészerű munkát végezni, rossz időjárás esetén munkára alkalmazhatók, ha a szerződés úgy szól; élelmezésük a rossz idő-

miatt való szüneteléskor is jár. A harminc-hét, harmincnégy, harminckilenc, negyven és negyvenegyedik szakaszok a szerződészegő munkások ellen hatósági erőt engednek meg s a munkaadó kárkereseti jogát állapítják meg. A többi szakaszok tisztán a munkások bérkövetelésének biztosításával foglalkoznak. A törvény hátralévő szakaszai a gazdasági napazamosok munkáját szabályozzák a teljes jogegyenlőség alapján s a büntető határozmányokat mondják ki. A tizenegy büntető szakasza közül hét a munkások érdekét védi, öt eljárás részleteket tartalmaz és csak három intézkedik a munkások törvénytörtő cselekedeteiről. Kettő azonban, a híres hatvanötödik és hatvanhatodik szakasz, ezek között is csak az igazgatók ellen fordul. A többi szakasz a hatósági illetékességet szabályozza s a munkások perekre egyszerű és költségmentes eljárást biztosít.

Nincs tehát a törvénynek egyetlen szakasza sem, amely a munkás szabadságát, keresetét, munkáját legkisebb mértékben is korlátozná. Sőt a legtöbb intézkedése arra való, hogy a munkás jogainak érvényesülését a munkaadóval szemben rossz szándék esetére is biztosítsa.

Kétségtelen, hogy az igazgatóknak nem tetszik az ellenük szóló két szakasza. De hát melyik bűnből élő bűnös helyesli a büntetést?

Ideje lenne, hogy ezek az egyszerű igazságok teljességükben átszivódjanak társadalmunk testébe s ne legyenek csak a törvénykönyv lapjai közé dugva. A szociálista igazságok nemcsak a felsőbb osztályokat támadják meg, de a mezőgazdasági munkások létérdekeit is. Mindnyájunknak barátainak kell lennünk munkás testvéreinknek. Tehát használja a hamisságokat legyőző igazság fegyverét minden ember, ha ur, ha egyszerű földmivelő. Csak így tudunk a mostanihoz hasonló méreg ellen védekezni, amely méreg különben is egy rövid, de annál áldatlanabb kormányzati korszak káros hagyatékához tartozik.

Férfi

gyapju és lüster szövetekben a legnagyobb és legszebb választék található;
Semler I. csász. és kir. udvari szállító ozégtől Budapestről

WEISZ MIKSA

női és férfi előfizetéseiben Nagykanizsa.

Szolid kiszolgálás! Olcsó árak!

Gróf Zichy Aladár és a néppárt. Az utóbbi napokban különböző mende-mondák kerültek szóba a néppárt némely tagjai és elnöke, gróf Zichy Aladár kártyatúró képviselője között állítólag felmerült kontroverziákról. Erre vonatkozólag a *Budapesti Tudósító* a következőket jelenti: „Egyes lapok híreszteléseivel szemben illetékes helyről felhalalmaztak annak kijelentésére, hogy gróf Zichy Aladár ő Felsége személye körüli miniszter lemondó szándéka egyáltalában szóba sem került, amint hogy ilyen szándéokra semmi féle ok fönem nem forog.

A külügyi vita és eredményei.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1906 június 30.

A magyar delegációban a külügyi vita keltette a legnagyobb mozgalmat, a mi érthető is, mert hiszen a katonai kérdésekben paktumunk van és katonai dolgokat magyar-nemzeti szempontból, a míg a mostani átmeneti korszak tart, nem bolygatunk. Így azután delegátusaink a külügyre vetették magukat és itt keresték a paritás érvényesülését.

Hosszu és bizony szenvedelmes volt a vita, mert személyi motívumok is közrejátszottak. Goluchowski gróf külügyminiszter személye ugyan is úgy él nálunk a köztudatban, mint a ki a magyar válságba ismételtelen is beleavatkozott.

Ünapijes kijelentést kellett a külügyminiszternek a delegáció színe előtt tennie, hogy nem avatkozott bele belügyeinkbe és csak ezután tömpült a személyes támadás éle.

A mi már most a vita tárgyát illeti, mindenki a paritásnak kidomborítását követelte a külképviseletben. Mindenki azt kívánta, hogy a diplomáciában és a konzuli képviseletben a magyar elem legalább is a kvóta arányában érvényesüljön. És a vita során felvetődött a címerkérdése is. A külügyminiszter előljárójában bizonyos kimérésig lelelt mind a két kérdésben és a vita ismét elmérgesedett volna, ha Wekerle Sándor miniszterelnök erélyiely közbe nem lép és nem tesz olyan kijelentéseket, a melyek mindenkit megnyugtathattak. A miniszterelnök kijelentette határozottan, hogy a mostani magyar kormány erélyiely követeli a magyarság teljes érvényesülését a külképviseletben. De nemcsak követeli, de végre is hajlja.

A mi már most a címerkérdés megoldását illeti, ezt is nagyon helyesen a magyar kormány teendői közé sorozta a magyar miniszterelnök.

A magyar nemzeti szempontoknak öre tehát most már valósággal a magyar kormány és mi bizva bizhatunk, hogy vége annak az időnek, a mikor a diplomáciában csak az osztrák, meg a cseh, elvértve a lengyel arisztokrácia tudott érvényesülni.

A nemzeti jelenségeken kívül volt a vitának egy másik, igen megszívlelendő momentumuma is. És ez az, hogy a diplomáciai-konzuli szolgálatot gazdasági alapra fektessük, mint a többi nyugati állam. Mert sajnos, a mi diplomáciánk jobbjára a parketten mozgott és nem nyult bele a gazdasági életbe.

Nézünk csak a német diplomábiát, a mely példánál Keleten egész sereg vasutimeg más megrendelést szerzett államának. Ilyenné kell válnia a mi külképviseletünknek is.

Az eszmét beledobták a vitába, remélhető, hogy nem soká késik a megvalósulása.

Figyelemre érdemes továbbá még egy javaslat, a mely a diplomáciai szolgálat demokratizálását célozza. Azt akarja, hogy nemcsak a születési és pénzarisztokrácia léphessen külügyi szolgálatba, hanem a szegény ifju is, ha ehhez a bizony nehéz mesterséghez meg van a tehetsége.

Szóval a mostani vita, ha heves volt is bizonyos vonatkozásokban, mégis egész sereg eszmét vetett fel.

A kik ennek a mostani magyar kormány munkódésében biznak, tudhatják, hogy minden kivihető eszme termő talajt talál és ezen az alapon megállapíthatjuk, hogy a kivihető kívánalmak elül a külügyi képviseletben sem zárkozik el.

Láncszemek.

(Gólya költözés. — Az iskola és élet.)

— június 30.

Péter-Pál napján van nálunk Nagykanizsán is a *gólya-költözés*. A mi ifju gólyáink, a különböző iskolák idesereglett tanulóit, ilyenkor bucsuzkodnak.

A város ismét megcsendesül két hónapra. De ez a bucsuzkodási nap ugyancsak arajos ám! A bucsuzkodó gólyák, a tanulók, igazán szinte röpködnek az örömtől, mosolygó arccal vidám beszélgetéssel, trófkádkodva járnak kelnek az utcákon egy esztendő keserves *drakkolás* után.

Gyönyörködve néztem ezeket az örömtől, boldogságtól röpködő fiatal teremteseket. Aztán elgondolkodtam...

Istenem, mikor emelkednek a mi iskoláink olyan magas színvonalra, hogy azokba előadásokra is ilyen ragyogó arcal vidáman mennek majd a tanulók!

Igazán különös, hogy mi olyan széttéphetetlen karokkal öleltük magunkhoz a régi görögök és rómaiak szellemét. El sem tudjuk képzelni, hogy valóban művelt, magas színvonalu ember lehet, aki a latin és görög klasszikusokkal legalább is jóra való „*puskák*” utjáu meg nem ismerkedett. Hát jól van!

Ha már olyan elválhatatlan szerelemmel forrtunk össze a latin és görög klasszikusokkal, hogy azoknak fordítása nélkül *logikusan és emelkedetten* gondolkozó embert nem is képzelünk: legalább jönné közénk vagy támadna közöttünk *felfedező*, aki a latin és görög remekírók fordításai nyomán megtalálná azt az *emelkedett szellemet* is, amelynek okvetetlenül ki kellett már valahol sarjadjnia. Vagy ha nem sarjadt ki, akkor igazán nem tudom, hogy miért is vergődöttünk mi szegény fejlődő gólyáinkat a latin és görög remekírók karjaiban... a meg nem értett szerelem rabláncain között.

Pedig ha azoknak szelleme behatolt volna a mi vérünkbe, lelkünk világába: akkor csak meglehetne találni annak nyomát, ha máshol nem is, hát az iskolákban: a nevelő tanítás lélekemelő rendszerében, az iskolai élet lélek-nemesítő, családias jellegében.

Mivel azonban még az iskolában sem találjuk meg sehol a görögök és rómaiak emelkedett szellemének hatását: miért nem szá-

badítjuk föl *szegény gólyáinkat* olyan *szerellem láncából*, amely — amint a professzor urak iskolai szelleme is igazolja — *ugyis teljesen reménytelen*.

A romai és görög nép nevelő hatásának ketségtelenül abban kellett volna nálunk ki-fejlődnie, hogy a családi élet melegségének, a házasszeretel együttes lelkesedésének, a *javóp*, igaz és jó kultuszának az iskolákban kellett volna ledönthetetlen oltárokat állítanunk. Ezek az oltárok, tűzét kellett volna ápolniok a tanár-uraknak is, az ifjuságnak is, közös erővel, közös szeretettel mint ahogy a közös szentélye-tűzét szokták ápolni, védeni, az *egy szentély* lakói.

De mi uraim, (vajlunk be őszintén! eredménytelenül fordítottuk és vágtuk be a görög és latin remekírók gyönyörűen megírt fejtevéseit. Ott vagyunk, ahol a mádi zsidó. Az iskola és családias jelleg, meg a szép, igaz és jó kultusza olyan messze vannak egymástól, mint *Makó és Jeruzsálem*.

Mi az ördögért tömjük hát meg magunkat is meg a világot is hazugsággal, hogy a régi klasszikusok emlíőn táplálják az ifjuságot?

Az olyan emlíő, amely ilyen eredménnyel táplál, habozás nélkül ott lehet hagyni. Vagy pedig a szoktatókat kell kiserélni.

Minek még továbbbáznai a hazugságok fenalát — a magunk nyakára?!

Azt hiszem: az iskolai szellemnek az élet-től való nagy távolsága okozza azt is, hogy az élet olyan sokszor meghazudtolja az iskolát. A *nagyreményeket* kegyetlenül elsöpri, a *bizsreményeket* megiepo eredményekkel cáfolja meg.

Ha az iskolák családias szelleme a *nevelő-tanítás szentélyévé* avatna minden iskolát, és utját állaná annak, hogy belőlük az *aldarab élet*, ami odavál, ki ne zárássék; ha az ismeret, a tudás nemcsak beöltöznék, de egytal emelné, tökéletesítené, porszemvalóságának tudatáig vezetné az ifjuságot: akkor kevesebb csalódást hozna az egymástól bucsuzkodó *maturáltaknak* is ez élet.

Akkor nem találkoznánk az életben félben-maradt *promaturásokkal*. A *sufficiensekből* pedig nem lennének *államtitkárok*.

Aratósztrájk.

A belügyminiszter rendeletei.

Sztrájkok Zalában.

Zalaszentbalázson és Nován.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, június 30.

Aggódó tekintettel néz a magyar gazda a Péter-Pál napján kezdődött aratás elé. Nem mintha az Isten áldása elmaradt volna. Sőt ellenkezőleg, az idei termés-kilátások biztatók. Ha a jelek nem csálnak, az utóbbi három év termése közül az idei lesz

Denaturált „TABAKO” porított dohánytrágya és rovarirtószer.

Dohányból készült trágya.

A m. kir. pénzügyi kormány és a m. kir. dohányjövédék kizárólagos engedelmével és ellenőrzése mellett. *Mumus, nikotin, kál, phosphor és nitrogén-tartalmánál* fogva minden talajra alkalmas.

„TABAKO” a legolcsóbb, legjobb növényi trágya, szórható, permetezhető.

„TABAKO” a magy. kir. dohányjövédéktől származó a dohánygyári csélokra alkalmasan dohánypor és trágyát értékesítő vállalat Részvénytársaság.

Zalamégye, valamint a szomszéd megyék részére központi raktár és vásárlóképviselet.

Epstein Ödön urnál Sümeg.

Legjobb permeterő szer.

Legjobb permeterő szer.

a legjobb. A kik az ország nagy vidékeit ismerik, a termés mennyiségét és minőségét általában dicsérik. Az utóbbi napok jó meleg időjárása lehetővé teszi a korai aratást, ha — közbe nem jön egy veszedelmes tényező: a sztrájk.

Éppen a jó termés fokozza a veszélyt, melyet az aratási sztrájk rejt magában. Eddig még csak szórványosan, bár elég sűrűn hallatszanak panaszok az aratási munkásmozgalmakról. Egyes vármegyékben pótmunkásokkal, csendő- és katonasasszisztencia mellett kénytelenek a gazdák a termés learatásáról gondoskodni. Azt pedig senki nem tudja, hogy a lelketlen igazítás mit készített elő az aratás országos megindulásának idejére. Mindenesetre kívánatos, hogy a gazdák okossággal, mérséklettel és jóakarattal vegyék elejét a nagyobb bajnak s ezzel hiúsítsák meg a felforgató elemek veszedelmes törekvéseit.

A kormány maga is iparkodik, a mennyire lehet, segítségére lenni a gazdáknak. Így a többek közt a földművelésügyi kormány a mai napon két újabb intézkedést tett. A miniszter ma délből utasította a miniszterium munkásügyi osztályát, hogy azon vidékekre, a hol az aratásstrájk folytán a munka szünetel, a hatóságok vagy magánosok megkeresésére megfelelő munkaeót közvetítsen. A földművelésügyi miniszter e tárgyban a következő táviratot intézte az alantas hatóságokkal való azonnali közlés céljából a vármegyék alispánjaihoz, a városok polgármestereihez, valamint a gazdasági egyesületek elnökeihez:

„Kérem jelentse táviratilag közvetlenül a földművelésügyi miniszterium munkásügyi ügyosztályának, hogy vannak-e és számszerint mennyien, aratásra alkalmas vidéki és elszegődni hajlandó, eddig még szerződés nélkül lévő olyan munkások, a kiket munkaeót kereső munkaadóknak közvetíteni lehetne.

Földművelésügyi miniszter.

Ugyancsak a miniszter megbízásából Bartók miniszteri tanácsos a következő leiratot intézte a törvényhatóságokhoz:

„A kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi június 20-án kelt rendeletével utasította az összes posta- és távirda-igazgatóságokat, a megyék és járások székhelyén lévő posta és távirdahivatalokat, hogy ha a törvényhatóság első tisztviselője által megkerestetnek, az aratás tartama alatt a szükséges időre folytonos éjjel-nappali távirda- és távbeszélő-szolgálatot tartassanak.

Ezen rendelkezésről Czimet oly felhívással értesitem, hogy ha azt az aratási mozgalmak szükségessé teszik, a posta- és távirda-szolgálat meghosszabbítása iránt haladéktalanul tegye meg a szükséges megfelelő intézkedéseket.

Zalam egyében ma két helyen sztrájkolnak az aratók. Ezekről a következő tudósításokat vettük:

A novai és tárnoki sztrájkokról a napokban közöltük értesüléseinket. Ma jelentik:

Nova, június 30. A novai és tárnoki aratómunkások még nem egyeztek meg.

A hatóság minden óvintézkedést megtett. A békés megegyezés remélhető.

Zalaszentbalázs, június 30. Musset Ferenc zalaszentbalázi földbirtokos aratómunkásai, száma szerint huszonketten, kik az aratási munkálatok teljesítését szerződésileg elvállalták, tegnap sztrájkba léptek. A munkások a szerződés 11-ik pontja értelmében kötelesek lettek volna a búkkönyt is lékaszálni, ennek teljesítését azonban megtagadták. A hatóság a békés egyezség létrehozatalán fáradozik. Vissz Ferenc, a nagykanizsai járás főszolgabírája, ma reggel ide érkezett.

HIREK.

Amely Heller, Baroness of Waterford.

— június 30.

Rapoff koncertrendező, impressárió ma arról értesíti lapunkat, hogy Amely Heller, a csodálatos művésznő, november 6-án Nagykanizsán hangversenyt ad.

A kis baroness neve világszerte ismeretes. Tárcaikat találunk róla a kontinens első lapjaiban: a Le Chroniqueurben de a Brève tollából, Paolo Remi a Corriera de la Seraban magasztalja a kisasszonyt, Hans Müller ódát írt hozzá és a nekünk beküldött irománymások közt találjuk Edward angol király túladó elismerését, továbbá Patti Adelina, Ernst Amélie, Sevcik Ottokár, Kubelik tanítójának, Nordau Mikának stb. magasztaló ídétét. Megtaláljuk továbbá az összes pesti, bécsi, londoni és párisi lapok kritikáit.

Amely Heller hegedűművésznő fényképe egy 13 esztendőes bájós gyermeknél alig mutat többet, ám a bírálatok azt állítják, hogy hegedűjátéka az érett felolgas és tartalom tekintetében az ismert gyermekművészetét felülmúlja. A kis hölgy különben nem verbeli arisztokratá. Őt egy londoni entuziaszta mágnánő, Baroness C. of Waterford, fogadta gyermekévé és egyedül örökösévé. Waterford név egyike a legelőkelőbbeknek Angliában és Anglia legősibb családjaival, a Herford marquisal, Seymourokkal és Somersset hercegekkel rokon.

A kis művésznő, nagy szabású, fényes koncertet szándékozik nálunk rendezni.

„Cs. és kir. katonai élelmezési főköntézet.”

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, június 30.

Az első fecake a nagykanizsai volt főgimnáziumi épület falára szállt a következő feliratu táblácska képében:

Cs. és kir. katonai élelmezési főköntézet.

A tábla egész új festésű

Ha egy év előtt készült volna, még az ómizus k. u. k. diszelgett volna.

A cs. és kir.-tól egy ember sem lett gazdaságos. Ez az utítás a csillagok pályáját sem befolyásolja. Tehát nem égető, hatalmas dolog, nekünk mégis nagy, igen nagy esemény. A mi az ország ingerével hat reánk, lelkes öde az arról, hogy a szabad, mindenkitől független Magyarországon élünk és intelem arra, hogy ebben az országban a magyar az ur. A k. u. k. kösénk toakodhatott egy időre, de uralma itt csak addig állhatott meg, a mi mi törtük. Ahogy Petőfi mondja:

„Bár felül a gályá
És alul a víznek árja,
Azért a víz az ur.”

Várjuk türelemmel, hogy a Sugáru k. u. k. is mikor vedlik át. Mert ez a kétfejű sas is igen alkalmatlankodó madár.

— Zalamegye alispáni állása. A Csértán Károly nyugalombavonulásával megüresedett alispáni állásra a pályázatot most hirdették ki. E szerint a pályázati kérvényeket július 22-ig kell benyújtani.

— A király a hajóhad nagygyakorlatán Említettük, hogy a király a szilveszter hadgyakorlatok befejezése után, szeptember 10-én a pólai hadgyakorlatokra megy. A király, mint irják, valószínűen előbb Fiuméba fog menni s onnan a „Miramar” hajóval Raguzába utazik, ahol a hajóhad nagygyakorlatait megkezdődnek. A király 1875. óta nem vett részt a raguzai vizeken rendezett gyakorlatokon. Ő felsejára a velencei stíben épült raguzai vársházán fog lakni, a melynek második emeletét e célra már most átalakították.

— Áthelyezések Hangay Géza erdőtanácsost Zalaegerszegről Veszprémbe helyezték át. Helyébe Apáthy Lászlót nevezték ki Zalaegerszegről. A vallás és közoktatási miniszter Csapó Kálmánt segédtanfelügyelőt Zalaegerszegről Krassószörénymegyébe helyezte át.

— Egy főhadnagy halála. Hruschka Károly cs. és kir. 48. gyalogezredbeli főhadnagy 29 éves korában meghalt St. Veitben. E hó 26-ikán temették. Az ifjú főhadnagy legutóbb Nagykanizsán állomásozott.

— Kalivoda Kata itthon. Kalivoda Kata ismert festőművésznő Münchenben folytatott két évi tanulmány után haza érkezett és Bécs-lakon (Gelse mellett) nyaral. Münchenben Trielle Waller híres festőműtermében dolgozott és tehetségét modern irányban fejlesztette. Tanulmányainak eredménye a Zsoltószentelés című nagy figurális kép a Múcsarnok összes tárlatán lesz kiállítva. Itt a nagyközönségnek is lesz alkalma megerősíteni, hogy Kalivoda Kata a hazai festőművészet egyik leghevitatottabb művelője. Kalivoda Kata f. é. augusztus 15-től kezdve 8 heti pleinair festőtanfolyamot nyit Kanizsán. Julius havában és augusztus első felében pedig Gelseán tanít. Ide követték őt Münchenből jött növendékei, hogy magyar motívumokkal komponált képekkel gazdagítsák e rendezőnép képiálításokat. Kalivoda Kata egész iránya népies nemzetinek nevezhető és ezt az irányt a külföldön való tartózkodás nem volt képes sem átirálni sem lerontani. Minden ízében megmaradt magyar érzelmű honleány-nak.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mely csak a természetben az ásványos ásványvízre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban az 1-80-1000 természetes ásványos natrontartalmu ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden két órátként, rendszeresen szűréssel tisztított vizet, sőt a szódavízét is előadva, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legzsebényebb ember is könnyen megszereshesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is leginkább szervezetté egyenlő a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskészlet. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Ágnes.

FORRAS-t, mely ideges gyomorban, légség, tódó, gyomor- és bélhurut, csontgyulladás, vese- és hólyagbántalmak esetében 26 év óta kitűnő eredményekkel használják és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera megakadályozták azok, akik későbbesen ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vizet éltek

Kedvelt borvíz.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

A legfinnyabb csokoládé, azért igen könnyű emésztendő, soka nem okoz székrekedést, mindenképpen jó az emésztésnek.

Változó csoki
Hoff János
nével és az ország-
világhíressé.

Csomagok 1/2 kg. 90 fillér
1 kg. 180
Mindenképpen kapható.

— **Visszaélés a sorozónál.** A nagykanizsai cs. és kir. 48-ik gyalogezrednek kellemetlen szenzációja van. Kiderült, hogy egyik őrmestere a sorozásoknál visszaélést követett el, miért le is tartóztatták. Katonáknál, ilyen dolgokból titkot csinálnak, ezért az őrmester nevét nem sikerült megtudnunk, bár magáról az esetről bátóság útján van értesülésünk. Az őrmester ugyanis Tapolcán 30 koronát kapott egy legénytől azért, hogy be ne váljon. A dolog kiderülvén, az őrmestert tegnap csendőrfelvezetellel hozták Nagykanizsára.

— **Katonák a strájkok ellen.** A pécsi cs. és kir. 69 gyalogezred katonái most Zalamegyében tartózkodnak és a különböző csendőrsőkök megerősítésére szolgálnak. Megírtuk ugyanis, hogy a megye területén az aratás tartamára több csendőr különítményt létesítettek. Hogy azonban az igazítás ellen való védekezés még hatásosabb legyen, az őrsőket katonasággal erősítették meg. Így kerültek a pécsi közös ka'ónak Zalába. Tudósítónk jelentik, hogy a katonaság jelenléte a gazdaságunknál nagy megnyugvást kelt.

— **Rózsai Mór temetése.** Pénteken délután impozáns részvét mellett helyezték örök nyugalomra a nagy idők egyik tanuját, **Rózsai Mór** nyug. kör- és vasuti orvost Kotorban. A vidék intelligenciája az elhunyt iránti tiszteletének a temetésre való tömeges megjelenése által adott kifejezést. Nagykanizsáról, Csáktornáról, Perlakról és a szomszédos községekből jött gyászoló közönség Kotor és Alsódobozu község lakóinak ezreivel óriási gyászmenetet képezett. A menet élen haladtak a katori r. kath. iskola leány növendékei, az irtalmas nővérek **Liszták** Lajos plébános vezetése alatt. A környékbeli papság élen láttuk **Rossos** István murakeresztúri apátplébánost. A gyászkocsi két oldalán az Ipartestület legvénebbjei, volt 48-as honvédek haladtak gyászművel. A kocsi után a családtagok előtt a járási főszolgabírósság diszajduja kivont karddal lépdelt. — **Gyászbeszéd:** tartottak Schwartz csáktornai és dr. Neumann Ede nagykanizsai főbbek. Főleg nagy hatást tett dr. Neumann Ede főbbi gyászbeszédét, melyben az elhunyt mint hazafit, családfit és embert méltatta, kiérdemelvén minden irányban azon általános tiszteletet és rokonszenvet, mely őt egész a sirig kísérte.

— **A honvédség köréből.** A honvédelmi miniszter **Miltényi** József tartalékos hadapród jelöltet a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezrednél tartalékos hadapróddá nevezte ki.

— **Elfogott igazgató.** Varga János orosztonyi molnár arra a meggyőződésre jutott, hogy sokkal kényelmesebb az élet, ha az ember nem dolgozik. Odahagyta hát mesterségét és felcsoportozódott igazgató. Bejárja Zalamegyét és a legképtelenebb ígéretekkel akarja a mezei munkásokat strájkra bírni. Szerencsére, ez a tevékenysége nem sok eredménnyel jár, mert a teljesen tanulatlan és korlátozott szellemi képességgel rendelkező ember nem sok hatással van a munkásokra. Eddig már háromszor tartóztatták le csavargásért és tegnap ismét a csendőrséggel együtt meg a dolog. Tetten érték ugyanis, mikor Geleán a mezei munkásokat izgatta a munka abban hagyására. A dologértől molnár behozta Nagykanizsára és átadták a járásbírósnak.

— **A képviselőház küldöttsége.** Holnap leplezik le a Kecskeméti Kossuth Lajos emléksobrá. Az ünnepségen részt fog venni Kossuth Perenc és a képviselőház küldöttsége is. A képviselőház bizottsága a küldöttség tagjai közé beválasztotta Dobrovics Milánt

is, a letenyei kerület képviselőjét is, ki ma utazott el Nagykanizsáról Budapestre.

— **Hahnel Aranka szerződése.** Hahnel Aranka azzal vált meg nem rég Kövessi Albert színtársulatától, hogy férjhez megy. Volt is Ujvidéken lelkes buzgalmasan része; amelyet ily kiváló és jeles, szorgalmas művész megérdemel. Helyére a Vigaszínházról Pécsi Paulás szerződtette Pécsre Kövessi és most Zilahyi Gyula, a debreceni színgazgató arról értesítette a debreceni színtársulatot, hogy augusztus 1-én Hahnel Aranka a debreceni színtársulat kötelékébe lép és a szerződést oda már aláírta.

— **Kirándulás a Balatonra.** Abba a hírünkbe, melyben a nagykanizsai magántisztviselők balatoni útját közöltük, sajtóhiba csúszott, mert a kirándulás nem 28-án, hanem 8-án lesz. A kirándulás programja a következő:

Indulás Nagykanizsáról személyvonattal reggel 4 óra 18 perckor, gyorsvonattal 5 óra 30 perckor. Érkezés Boglára személyvonattal 5 óra 47 perckor, gyorsvonattal 6 óra 50 perckor. Hajóval Bogláról Badacsonyra 7 óra 10 perckor, érkezés Badacsonyra 8 óra 45 perckor. Pihenő a Hableányban 9 óra 30 perckor. Indulás a Badacsony tetejére 9 óra 35 perckor. Visszaérkezés a szállóba 12 óra 30 perckor. Fürdés 1 óráig. Ebéd fél 2 órakor. Vissza hajón Boglára 4 óra 20 perckor. — Érkezés Boglára 5 óra 50 perckor. Fürdés Boglárán 6 óra 30 perckor. Vacsora Boglárán 7 óra 30 perckor. Indulás Bogláról 8 óra 57 perckor, érkezés Nagykanizsára 10 óra 35 perckor.

A kiránduláson résztvevők tetszés szerint személy, vagy gyorsvonattal indulhatnak. A személyvonattal utazók a gyorsvonattal szemben 1 kor. 40 fillért takarítanak meg. A tagok által meghívott vendégek szívesen látnak. Jelentkezni lehet Hochflus Soma titkárnál (Nagykanizsai takarékpénztár). A kirándulás költségei mintegy 12 koronáig terjednek.

— **Szeged vármegye.** Szegedről jelentik: hogy az Alföld kerületi beosztásában nevezetes újítás közül. Csongrádvármegye székhelyét Szentesről Szegedre teszik át és a vármegye Szegedmegye új elnevezéssel fog tovább élni. Az így létrejött Szegedmegyéhez hozzákapcsolják Torontálmegyéből a törökkanizsai. Bácsmegyéből pedig a maratonai járást Szegedmegye és Szeged sz. kir. város főispánja Kelemen Béla dr., Hód-M. Váasrhely- és Szentes városok főispánja pedig Endrey Gyula dr., a váasrhelyi kerület képviselője lesz.

— **Vonatösszeütközés.** Szigetvársz. káposvári h. és vasuton tegnap délután az Almamellék és Szigetvár között közlekedő tehervonat tudósítónk jelentése szerint hibás váltóállítás következtében Mogyó Szulimán állomáson a raktár vágányára került és az ott álló két szénával megakadt kocsiba futott, a melyeket izzó porrá zuzott. A mozdony is megsérült s nem folytathatta útját, csak amikor a rendelt segédmozdony megérkezett.

— **Furcsa családi összeköttetés.** Baka András sándormajori fiatal becselény tavaly vette nőül Bertalan Katalint. Ebben még ugyan nincs semmi furcsaság, hanem ez a házasság egy más viszonyban lett a szülője, ami már aztán nagyon komplikálta tette a családi összeköttetést. A fiatal menyecskének ugyanis a bátyját Bertalan Józsefet szép szerével elhódította magának Baka édes anyját, Baka Józsefné, aki évek óta már elválva él férjétől, aki Horvátországba vándorolt ki. Így tehát már cifra viszonyban létezik az egy háztartásban élő családtagok. Az öreg Bakáné tulajdonképpen sógorinője lett a saját fiának stb. de hát ez mind nem lett volna baj, ha az asszonyok idővel nem kezdenek egyetlenkedni. Azonban nem fértek meg egymás közt és így csakhamar állandó lett a pörpatvar. A férfiak eleinte nem szoltak bele a veszekedésbe, hanem békésen igyekeztek mindenkor elsimítani. Azt sem tudták, tulajdonképpen, hogy kinek fogják a pártját. Az ifjú Baka az anyjának vagy feleségének a Bertalan pedig nővérének vagy az asszonyának. A napokban azonban még a szokásosnál is nagyobb vihar tört ki az asszonyok között, amit már a férfiaknak sem sikerült békésen elintézni. Szó azót ért és végül is,

azt sem tudták ugyan, hogy hogyan, a két férfi állt egymással szemben. Bertalan baltát kapott fel, Baka azonban megelőzte és egy késsel átszúrta karját. Baka András ellen megindította az eljárás és most már a büntető bíróság lesz hivatala, hogy a bonyodalmas családi ügyben rendelkezik.

— **Tűzoltóműveltség Galambokon.** A galambok önk tűzoltó egyesület július hó 8-án vasárnap délután a galambok község erdőben nyári mulatságot tart. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot a red jövetkező vasárnap tartják meg. A galambok tűzoltók mulatságai messze vidéken igeu népszerűnek és ha az időjárás kedvezni fog, bizonyára ez alkalommal is méltó lesz régi jó hírnevéhez. — Belépődíj 80 fillér.

— **A helybeli főgimnáziumban** a tanulókat már július 1—3. napjain d. e. 9—10 óráig be lehet íratni. Ezen alkalommal csak a helybeli szülők fiait vétetnek fel.

— **A koldusok nábobja.** A vas megyei Pinkafőn a csendőrsőkök tiltott koldulásért letartóztatnak egy bozontoszakállú, hajlotthátú öregembert, ki a jószívű lakosoktól örömmel fogadta el a koszmás levest is. Midőn a kis öreget megmozdították, tarisznyájában mintegy 2000 korona értéket találtak, melyekről hitelesen bebizonyította, hogy az egész összeg saját összeg saját szorgalmának gyümölcse. A koldusok nábobját haza toloncolták Temesvárra.

— **Néptombola.** Kedvező időjárás mellett ma délután 3 órakor tartják meg a nagykanizsai népkonyha javára, miniszterileg engedélyezett néptombolát. A szép nyerevények, de maga a jó ügy is, melyet a tombola szolgál, általános érdeklődést biztosítanak ezen tombolajátékoknak. A népkonyha elnöksége ezúton kéri a népkonyha választmányának és felügyelő költségviselőjének tagjait, hogy a néptombola színhelyén (Erzsébet királyné-ter) minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

— **Peronoszpóra és a lisztharmat** ellen legjobb és legbiztosabb szer a Talakó (porított dohánymegrendelhető **Epstein** árnál Sigmegh. 100 kg. ára 10 korona, 50 kg. ára 6 korona.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** Jó bornak nem kell céger, de cégerrel, reklámmal, mégis jobban, gyorsabban elkel. A hirdetésnél a fődolog, hogy alkalmas, feltűnő helyet találjunk részére, hol sok ezer érdeklődő szem megakad rajta. A zalamegyei kereskedők és iparosoknak rég nem kínálkozott oly kedvező alkalom cikke hirdetésére, — mint amilyen lesz Nagykanizsán augusztus hónapban megjelenő **Emléklapok** című dísmunka. Tudvalevő, hogy a Dunántúli Dalosszövetség az idén Nagykanizsán rendezi dalosversenyét. A versenyt ez év augusztus 19-én és 20-ikán tartják meg. E napokon jelenik meg a dalosverseny alkalmából az **Emléklapok** című dísmunka. Ez egy körülbelül 100 oldalas könyvnyörű kiállítás, gazdagon illusztrált könyv lesz, melyet 5000 példányban nyomnak. Augusztus hónapban a dalosversenyen Nagykanizsán meg fog jelenni a Dunántúli egész intelligenciája, lesz itt tehát pár ezer idegen és ezek mindegyike magával fogja innen vinni az **Emléklapokat**, hogy azokat a kanizsai kellemes napok emlékére megőrizze. A könyvnek tehát óriási kelendőssége lesz. A közele község lakói bizonyára még évek múlva is e könyvből fognak tájékozódni Nagykanizsa város legjobb beszerzési forrásairól. Modern kereskedő, vagy iparos hirdetésének tehát nem szabad e könyvből hiányozni, annál kevésbé, mert az emléklapokban minden hirdetés feltűnő helyre kerül és mert hirdetés árát a könyv előre látható nagy elterjedését tekintve, bámulatosan olcsók. Aki hirdetést akar feladni,

az siessen ezzel, mert a könyv terjedelme előre meg van határozva és ha ez betelt, több hirdetés nem lehet fölvenni. A hirdetéseket a Zala kiadóhivatala, Fischer Fülöp fia cég veszi fel.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta és így a három éves terhes katonai szolgáltnak néz elébe. Debrecenben már évtizedek óta sikeresen működik az országsszerte kitűnő hírnévnek örvendő *Lichtblau Albert* féle állami felügyelet alatt álló katonai előkészítő tanfolyam, hol mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat elvégezték, előkészülté-gükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Születési év okvetlen közlendő. Prospektust bárkinek készséggel küld *Lichtblau Albert* intézeti igazgató Debrecen.

Köszgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóulat Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsde-forgalomról és pénzpiacról.

Budapest, június 29.

A tőzsde irányzata a lefolyt héten az oroszországi események befolyása alatt kezdetben gyenge volt és az 5%-os orosz járadék árhanyatlásából kiindulva, csaknem az összes forgalomba került értékek olcsóbb árak mellett képezték kínálat tárgyát. Később azonban, midőn Oroszországból kedvezőbb hírek érkeztek, fordulat állott be és az árfolyamok hanyatlásának egy részét ismét elhózták. A hangulat javulásához hozzájárult az osztrák hitel részvényeknek áremelkedése is, mely azzal áll viszont összefüggésben, hogy az osztrák hitelintézet a tervbe vett olasz állami járadék-konverzióknak nagyszabású üzemében részesedést fog nyerni.

A 3%, os magyar jelzáloghitelbank sorsjegyeknek conversiója a lefolyt héten be lett fejezve és a bejelentések minden várakozáson felüli mennyiségben érkeztek a convertálási helyekre.

Az új kibocsátású magyar jelzáloghitelbanki nyereségektervények jegyzése is nagyon jó eredménnyel zárult és a repartíció alkalmával a syndikatus kénytelen volt nagyon erős redukcziókat eszközölni. A conversio után nyert nyereségektervények ára a legutóbbi napokban némileg visszacsúszott, a mi tulajdonképpen azon körülménynek tudandó be, hogy Hollandiából, a hol kamatozatlan sorsjegyek bevezetése tiltva van és így a conversio sem volt keresztülvihető, áru került hozzánk, mely most conversionális sorsjegyalakjában nyomja némileg a piacot. Valószínű azonban, hogy ezen sorsjegyanyag a természet s szükséglet folytán nem sokára elhelyezést fog találni.

A járadékpiac a drága pénzviszonyok alatt nem tud kellőképpen fellendülni, annál is kevésbé, mintán egy új magyar államkölcsön kibocsátása terveztetven a közönség tökébecsítéseivel az új járadékkötvények kibocsátásig várakozó állápontra helyezkedik.

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzleti jelentése.

Budapesti központi vásároknak.

Részletes jelentés.

— június 30.

Husneműk ára változatlanul szilárd! kivéve a borjút, mely a nagyobb behozatalok következtében némi árcsökkenést szenvedett. Vadak. Vadsejtes 100—110 fill, őz 150—170 fill. kigr. Baromfi: sütni és rántani való csirke minőség és nagyság szerint 140—300 f, tyúk 300—360 f, hizott lúd 11—13 kor. sovány lúd 440—600 f. páronként.

Tojás a hét elején lanyha árak mellett kelt el, tekintve, hogy a kereslet nem volt számottevő, ellenben a hét utóbbi felében a külföldi szilárd jegyzések befolyásával voltak az árak

kulásokra és így a beérkezett tojás tételek szilárd árak mellett értékesíthető volt.

Teavaj és túró ára mint már fent is említettük, csökkent, javulás csak a hó közepére várható. Eladtam teavaj 190—210 fill, fész-vaj 140—160 f, túró 18—30 f, kg.

Gyümölcs: A különféle gyümölcs árak még eddigéig igen kedvezőek voltak, a mi részben a kisebb hozataloknak, másrészt pedig a rendkívül élénk keresletnek tudható be, jó árakat fizetnek a vevők nagy kajsziu barackért befőzni való meggy és cseresznyéért — tnyábbá korai alma és körtékért.

Elkalt: Barack nagy 44—50 f, középu-gy-ságuk 36—40 f, apró barack 23—30 fill. — Meggy 34—48 fill, cseresznye 36—50 f, II. 24—30 f, alma (nyári) 20—24 f, körte 24—30 f, kigr. minonként. Dinnye (üvegházi) 200—130 f, kigr. Málna szintén érkezik kisebb tételekben a piacra, gyümölcs-féléknek a beküldését igen ajánlom jelenleg.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, június 30. A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága ma délbén *Károlyi István* gróf elnöklésével ülésezett, hogy Barabás Béla két mandátuma ügyében döntson. Elsőnek Barabás szólalt fel ki újból ismertette lemondása körülményeit és kijelentette, hogy ő összeférhetetlenséget, nem lát fenforogni. A bizottság hosszas tanácskozás után egyhangulag kimondta, hogy *Barabásnak aradi mandátumát kell megtartania*. Barabást ez az ítélet láthatólag kellemetlenül érintette.

Budapest, június 30. A képviselőház pénzügyi bizottsága *Sághy Gyula* elnöklésével ma megkezdte tanácskozását. Minde-nekelőtt a Horvátországgal való pénzügyi egyezmény javaslatát tárgyalta. Az ülés folyik.

Királyi kihallgatások.

Bécs, június 30. A király ma délelőtt 11 órakor Kossuth Ferencet, — délbén Wekerle miniszterelnököt, délután pedig Darányi Ignác minisztert fogadta külön kihallgatáson.

A delegációkból.

Bécs, június 30. A magyar delegáció ma délelőtt *Zichy Tivadar* gróf elnöklésével ülésezett. Az ülésen a közös minisztereken kívül megjelentek Wekerle, Kossuth és Darányi magyar miniszterek is. A had-ügyi albizottság jelentését elfogadták. Ezzel a delegáció befejezte működését.

Szerkesztő és képviselő ügye.

Béke csaba, június 30. Tudvalevő, hogy *Achim András* képviselő egy társával a vasuti állomáson inzultáltak *Székely Béla* békéscsabai lapszerkesztőt, mert ez lapjában *Achim* ellen írt. *Székely* két megbízottja után ma provokáltatta *Achimot*.

Aratósztrájk.]

Hatvan, jun. 30. A közeli Hort község-ben a Winterberg-féle uradalom összes aratói sztrájkba léptek. Az aratógépeket csak csendőrfedezettel lehetett Hortra vinni.

A haragos vádlott.

Budapest, június 30. A budapesti büntető-bíróság Pollák Lipót gyártulajdonost, ki tárgya-lás közben ellenfele védőügyvédjét, dr. Szalossinger Ferencot areul ültette, 14 nap fogságra ítélte.

NYILTTÉR.)

Nyilatkozat.

Karabélyos Elek alsó-lendvai ügyvéd segédje Dr. Strasser Armin ügyvédjelölt, piszkos nyilatkozata engem legkevésbé sem érínthet s mivel ellene csak büntető, sikkasztás vétsége s más kriminális események miatt büntető és fegyelmi feljelentéseket voltam kénytelen a saját és mások képviselőtáblában beadni; vele hirtapi polémiába nem bocsátkoshatom s elégtételt a bíróságnál és az ügyvédi kamara fegyelmi választmá-nyánál keresek.

Azoknak a piszkos jellegű embereknek, akik ezt a szerencsétlen embert fülénél fogva vasutába vezeték, — megvetésemet nyilvánítom. —

Alsó-Lendva, 1906. június hó 28-án.

Dr. Chilkó Sándor.

ügyvéd.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szer-kesztő.

Megedezerkentő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHER FÜLÖP FIA

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva

Nemcsak a helyi tisztán
1897. júl. 6-án
Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtisztító-szer.

Előkelő hygienikusok állítják, hogy a fogak a szá-j rendes tisztántartása, elengedhetetlen feltétele az egészségnek. Sok gyomorbetegséget lehet így meg-akadályozni. Legjobb szer ehhez a „Kalodont,” a melynek antiszeptikus hatása a fogak szükségesé-ri tisztántartása által igen előnyös módon nyilvánul.

Arcszőr hölgyeknél
csunya és eltérő!
Egyedül biztos alapos eltávolítás
gyökereitől mindenkorra a
„Szörvesztő”

által. Ára korona 7.—. — Kérjen megismertetést (prospek-tust), mely ingyen bérmentve zárt leveiben küldetik. Ren-delethető csak

SCHMIDEK I. illatszertárában,

Budapest, VI., Óutca 12.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

Valódi Brünni szövetek

Egy szelvény ára 3.10 K 7.—, 8.—, 10.— jó mtr. hosszú teljes fér-fő-öltönyre elegendő (kabát, K 12.—, 14.— jobb K 16.—, 18.— finom K 21.— legfinomabb)

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K 20.— valamint felöltő szövetek, turista loden, selyem-kamarn stb. gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

Siegel-Imhof, Brunn.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállítást is felölősséget vállalkoz. A magánvevőre órási előnyök háruznak, hogy szöveteit fenti szegnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

Utmutató-Conducteur

májusi nyári menetrend magyar és né-met, nagy és kis kiadásban megjelent és kapható FISCHER FÜLÖP FIA könyv. kereskedésében Nagykanizsán.

Petőfi költeményei

díszkötésben, képekkel, csupán 2 koronáért kapható FISCHER-féle könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Dr. Kossuth Ferencz és számos előkelő, valamint a leg-hírnevesebb orvos-tanárok kipróbáltsák és legjobban ajánlják

Kossuth Ferencz

és számos előkelő-ség, valamint a leg-hírnevesebb orvos-tanárok kipróbáltsák és legjobban ajánlják

a székely havasi

INDASZESZ

(gyógyfű-szénbarnaszt)

mint oly szert, mely a test felfrissítése, az izmok edzése és rugékonyságára a legjobbnak bizonyult. Kitűnő szer továbbá csusz, köszvény, fejfájás, tagzsárgatás és minden meghűlésből eredő bajok ellen. Kapható mindenütt 2 és 1 koronás üvegekben. Készíti Balázsovich Sándor Korona gyógyszerháza Sepsiszentgyörgy.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FELE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

Ize tiszta,
szennyező gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felhígítja

Okleveles középiskolai tanár
philologus

pótló-, javító- és magánvizsgálatokra

előkészít.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Mamák könyve.

A gyermekápolás dióhéjban.

Írta: TORDAY FERENCZ dr.

a budapesti Állami gyermekmenhely főorvosa.

Az előszó: A gyermekvilág határtalan szeretése táplálta bennem azt az igykvést, hogy úgy írjam meg könyvecskémet, hogy abból a gyermekekért aggódó szülők jó tanácsokat meríthessenek és azért ajánlom a mamák jóindulataiba.

Ára 3 korona.

Megrendelhető és kapható lapunk kiadóhivatalában

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Tanuló

egy helybeli fűszer nagykereskedésben felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Pályamutató

a pályaválasztás előtt álló mindkét nembeli

magyar ifjuság kalauza

ára 2 korona. Kapható FISCHEL FÜLÖP

FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Nélkülözhetlen

minden iróddában, hivatalban, kereskedőknél stb.

Utánvételek

Nyomtatvány

Ajánlott levél

Másként

Minta értékek nélkül

Készülettel felvittem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együttesen egy dobozban 2 kor-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Cs. kir. szab. Kölcsönös Tűzkár Biztosító Intézet

Alakult 1824-ben.

Biztosítéki alap 10.650.000 korona.

Az intézet elvállal mindennemű tűzbiztosítást, mint házak, ingóságok, termények stb. stb. biztosítását a legelőnyösebb feltételek és olcsó díjak mellett. Az intézet kartellen kívül áll az egyedüli az országban, mely biztosítottait az épület biztosítási ágazatban *nyereményben részesíti*, ezen nyeremény évek óta a díjak 20%-át teszi ki és az utolsó tíz évben 3,344.647 koronát tértett meg biztosítottainak *nyereményrészesedés* címén.

Magyarországi igazgatóság Budapest, V. Hold-utca 6.

Providentia általános biztosító társaság

Elvállal olcsó díjak és előnyös feltételek mellett mindennemű baleset, szavatossági és gépbiztosításokat.

Magyarországi Fiók Budapest, V. Hold-utca 6.

Első o. betörés ellen biztosító társaság

A legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak ellenében eszközöl minden kombináció szerinti betörés biztosításokat.

Magyarországi vezérképviselőség Budapest, V. Hold-utca 6.

Cs. kir. szab. Kölcsönös Tűzkár Biztosító Intézet

Providentia általános biztosító társaság

Első o. betörés ellen biztosító társaság

Nagykanizsán

féligynökséget kíván felállítani; cégek és magánszemélyek, nyugalmazott hivatalnokok, kik megfelelő ismerettséggel bírnak, szíveskedjenek ajánlataikat Budapest, V. Hold-utca 6. alá intézni.

Nagykanizsai sörgyári részvények megvételre kerestetnek.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kórértnek

Birtokadási hirdmény.

Veszprém megyében a Balaton partján (vasut állomás) 150 ezer korona forgalommal bíró

téglagyár

6 hold szántófölddel eladatik vagy a téglagyárhoz társ kerestetik 16000 korona betéttel.

Bővebbet Szegő Mór bank-hitelügyi irodájában Nagykanizsán, Kazinczy-utca 5. sz. a városház palota mellett.

Pártoljuk a magyar ipart s a hazai terméket.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Nagykanizsa város s területére

Petánczy

Széchenyi-forrás savanyúvíz

rábírtát létesítettem, s ezen ásványvízem kizárólagos főelárusításával Fleischacker Ignác urat (lakik Király-utca 13. sz.) bízom meg.

Azon reményben, hogy igen tisztelt vevőink e haza terméket, mely tulipán jelvénnel van ellátva, tovább is, annál inkább pártolni fogják mert kitűnősege s jutányos ára mellett is mint bor, asztali s gyógyvíz oly forgatominak örvend, hogy Európa legdusabb szénsav-natron-litium tartalmánál fogva igen tisztelt vevőimnek a legjobb pártfogásába ajánlhatom.

Hazaifui tisztelettel

Vogler József

Petánczy savanyukut tulajdonosa

VITA * VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes
NÁTRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású
köszvény, húgysavas lerakódások,
gyomor- és bélbetegségeknek.
Különlegesség gyomorfégés ellen.

Kapható minden gyógyszerárban és árucikk-kereskedésben.

Forrás-igazgatóság Sósut, Vasm.

VITA * VITA

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapjú-, selyem- és bu-
torszövet-kelméket,
melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

egészségi és kozmetikai szempontból
felülmulthatatlan.

Brázay-féle Kölni-víz

az illatszerek legkiválóbbja.

Brázay-sósborszesz

nékülözhetetlen háztész.

Tűzőnők
és
tanulóleányok
azonnal felvétetnek
a cipőgyárban.

A már 32 éve a kerékpár
világot uraló eredeti angol

Helical Premier
és **The Champion**

kerékpárokat dupla harang
csapaggal, 3 évi jólal-
lással, minden árfelemlés nélkül szigorúan az ere-
deti gyári árakon 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon leterő összes kerékpárhoz (külső
és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok,
csomók, csészék stb.) óriási forgalmunk követke-
zébe

30% ártészállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagyban
eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi
8-10 kor. részletre adjuk.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép nagykereskedők,
Austria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fiók-ház: VIII., Haros-tér 4. sz.

Buda II., Zsigmond-u. 9.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel

olcsón csináljuk.

Dísz ajándékunk 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Vezérszó: Minden darab szappana Schicht nev-
vel, tiszta és ment károsalkatrésztől.

Schicht-szappan!

(Szarvas vagy kuleszappant)

a legjobb és használatban a leg-
olcsóbb, minden ruhanemű és
mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, akilnatab
nyitja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmazo-

KLYTHIA a bőr ápolására
az arcbőr szépítésére
és finomítására **PUDER**

Legelőgánsabb, tolette, hál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárgas.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
Eliamerő levelek a legjobb körökből minde dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszergyára

Főraktár: BECS, I. Wollzeile 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszér-, drogua-kereskedésben és
gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Kelet M. Mor Kremer
Gyula cégeknek.

Egy doboz 2. kor 40 f.

Nagy mérleg, íróasztal, 250—680 literes
boros hordók rézcsapok, gépszívó-cső, mosdó-
szekrény, azonnal olcsón

eladók.

Gstettner Vilmos, Nagykanizsa

Hengemlyi utca

CIRKUS SCHMIDT

Szombathelyről a napokban
külön vonattal
csak 3 előadásra
érkezik városunkba.

TARCSA Gyógyfürdő Vasvármegyében. — Glau-

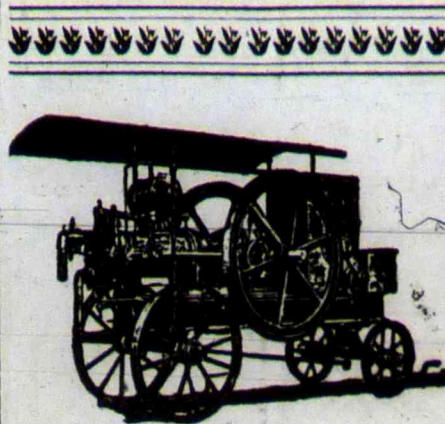
bersó-tartalmu szénasvós vas-források
A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásvány-
viz-, valamint vasláp (Moor)-fürdők. Újonnan épült hideg-
vízgógyító-intézet férfi- és női osztályival. Kellemes, hűvös
éghajlat, a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó
lakások, villamvilágítás, jó vendéglők, gyógyszerár, naponta
kétszer zene, szép kirándulások. A női szerek bántalmai,
adipók, vérszegénység, szízbajok, csúszóbántalmak, továbbá
a légzési és emésztési szervek baja ellen kiváló orvosi te-
kintélyek ajánlják.

Évad május hó 20. tól szeptember hó végeig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 20-tól szeptem-
ber végeig teljesen olcsóbb árak. Földvilágosítás-
szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság.
Állandó fürdőorvos: dr. Barta Kornél v. tanársegéd
és dr. Glück Gyula a vízgógyintézet vezetője. Tarcsai
Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén
kitűnő ivóvízzel ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdő-
igazgatóságához intézendők. Vidéki városokban és nagyobb
helyeken, minden ásványvízkereskedésben és több fűszer-
üzletben kapható. — Vasúti dílműs, posta és téleirida
helyben. Budapestről és Győről naponta Tarcsa-útdő
főiratu közvetlen I. és II. osztályú kocsik közlekednek
oda-vissza.

Butorok és pénzszekrények eladatnak.

Megtekinthetők Brück Márk és Társa
szállító cégnél.

Cséplési és gazdasági ozélokra
legjobban bevált

Benzin motorok

ipari és malomhajtásra legolcsóbb üzemű

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK és GERGELY

motor- és gépgyárában

Budapest V., Váci-ut 2.

Horvát-magyar
— és magyar-horvát
Zsebszótár

rövid nyelvtani magyaráza-
tokkal és beszédgyakorla-
tokkal

Írta: MARGITAI JÓZSEF
tanítóképző intéz. igazgató.

Második új kiadás.

Ára vászonkötésben 3 kor.
Megjelent és kapható

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Szőlő-birtok árverezés.

A bagola-sánczi község házána f. évi
július hó 2-án délelőtti 9 órakor egy igen
jó karban levő

szőlőbirtok kerül eladásra.

Azingatlan Kovács István és neje Hauser
Ilona tulajdonát képezi.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsárnak 10%-át vagyis 83 korona
40 fillért óvadékképpen letenni.

Kikiáltási ár **834** korona.

A szépség egyik főkelléke a szép
arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

Margit-Crème

csodás hatású arckenőcs használat által.

A Margit-Crème egy rendkívül finom, kel-
lemes lemes sikkosságu, gyorsan
felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már
az első kísérlet alatt mintegy behízelegi magát
a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű
tapintatot ad, 10—20 nap alatt teljesen átalakí-
tja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szepit, máj-
foltot és mindenemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy
a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé,
mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak
fényét, mint a puder elveszi, minél fogva
nappal is alkalmazható. A bőrt láptálja, mitől
az gyermekded üdéséget, teltséget, bársony-
szerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Legelőnyösebb előnye, hogy higanyt, szímet
nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.
Ára: nagy tégely 2 kor, kis tégely 1 korona,
Margit-szappan 70 fillér, Margit-puder K. 1.20.
Margit-arccviz K. 1.—, Margit-fogpép K. 1.—.

Készíti:

Földes Kelemen

gyógyszerész, AMADON.

6 korona rendelések bérmentes küldetnek.
Kapható: Balus Lajos, Práger Béla és Reik
Gyula gyógyszerárakban, Gellach és Gráf
drogeriájában Nagykanizsán.

A szőlő OIDIUM betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRAND-féle

RÉZKÉNFOR.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogr. 48 fillér.
10 és 5 kilogr. zsákokban, 52 fill. valamint 2
kilogrammos dobozokban á kgr.-kint 53 fillér.

Használata olcsóbb mint a kénporé, mert kevesebb
kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a
szél le nem fújja.

A szőlő érését siettetli, a termés minőségét javítja.

A rézkénpor egyuttal a peronoszpóra ellen is
mentesíti a szőlőt, s így rézkénporozás után
az első esetleg a harmadik permetezés elma-
radhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

Gazdasági Könyvtető Irodában

Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K
Negyedévre	3.- "
Félévre	8.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.60 K
Negyedévre	4.80 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SEBALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Ziegler Kálmán lemond mandátumáról. A csáktornyaiakat kellemetlenül érintő híresztelés került forgalomba. A hír valódisága mellett bizonyít az, hogy Ziegler azt mindmáig nem cáfolta meg. Arról van szó, hogy Ziegler Kálmán, a csáktornyai választókerület országgyűlési képviselője lemond képviselői mandátumáról és visszatér Csáktornyára kir. közjegyzőnek. Lemondását azzal okolják meg, hogy Ziegler, midőn képviselőjelöltnek fellépett, azt hitte, hogy mandátuma dacára is megtarthatja inkompatibilis hivatalát. Most azonban helyettesének kinevezésével arról kell meggyőződnie, hogy reményében tévedett és választania kell a közjegyzőség és a mandátum között. Ziegler az utóbbit választja és így Csáktornyán rövidesen új választás lesz. A csáktornyaiakra bizonyára leverő hatással van ez a hír, mert az országban kevés kerület választott nagyobb és egyöntetűbb lelkesedéssel, mint Csáktornya.

Barabás Béla jelölése. Budapestről távirtozza tudósítónk: Az Erzsébetvárosban nagy lelkesedést keltett Barabás Béla név az nyilatkozata, hogy új választásnak veti magát alá és a kerület függetlenségi pártjának tegnapi gyűlésére ezrével gyűlt össze a polgárság. A gyűlést Földi Gyula elnök nyitotta meg és mindenekelőtt felolvasták Barabás ismeretes nyilatkozatát.

Az első szónok Földes Géza tanár volt, aki arról szólt, hogy Barabás lemondásával a legmeggyőzőbb bizonyosságot adta az Erzsébetvárosban való ragaszkodásának. Ezért megérdemli, hogy a polgárság újra köréje tömörüljön. Indítványozza, hogy a párt jelöltjeül Barabást kiáltassák ki. Grosz Sándor dr., Valkó Rezső dr., Száva János igazgató, Somogyi Lajos dr. és mások fel szólalása után a gyűlés egyhangulag újra Barabást jelölte.

A párt vezetősége táviratban értesítette Barabást a gyűlés határozatáról és felkérte a jelöltség elfogadására. Ugyancsak táviratban értesítették a jelölésről Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert és Wekerle Sándor miniszterelnököt is, akik kötelességgel fognak felkérni arra, hogy Barabásnak alkotmánypárti ellenjelöltet ne állítsanak.

A kecskeméti szoborleleplezés.

— Saját tudósítónktól. —

— július 2.

Tegnap folyt le Kecskeméten a Kossuth szobor leleplezésének ünnepélye. Erre az alkalomra ide érkeztek Kossuth Ferenc, Justh Gyula, Sztérenyi József, a képviselőház küldöttsége és az ország minden részéről nagy számmal. Az ünnepély nagyon impozánsan és hatásonosan folyt le. Szappanos József a szoborállítás történetét ismertette, majd Hock János ünnepi beszédet mondott. A dalárda éneke és egy alkalmi költemény elszavalása után Kada Elek polgármester

gyönyörű beszédet mondott, melynek végét a szobor talpzatánál egyenruhában álló tanulóifjúsághoz intézte, miközben a szomszéd erkélyről tárogató szólt. A beszéd óriási hatást keltett és könnyűkig meghatotta a közönséget.

Ezután megkoszorúzták a szobrot. A képviselőház koszorúját Justh Gyula, a kormányt Sztérenyi József helyezte el a talapzaton.

Délben társasbéd volt, melyen Gulner főispán a királyt, Szabó László Kossuth Ferencet köszöntötte fel. Kossuth Keckemét polgárságát áltette.

A lakoma után Kossuth a képviselőkkel vizsaszautazott Budapestre.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó Jenő.

— július 28.

Benne vagyunk a kánikulában és immár alig érdekel bennünket más, mint Celsius higanyoszlopa, amely úgy törtet előre, mint a haladó stréber. Mondhatnám némi túlzással, hogy hidegen hagy bennünket minden; de az ilyen rekkenő hőségben talán még se szabad eféle rettenetes szójátékot csihálnom. Pedig az igazság az, hogy hidegen hagyja a pesti embert a Népszínház válsága; hidegen hagyja a haszon nélkül sokat beszélő delegáció, hidegen hagyja a legújabb Feldmatyíada is; — csak a hőmérő iránt érdeklődik és izgatottan lesi, hogyan emelkedik huszonkettőre, huszonkettőtől huszonnégyre, huszonhatra, — huszonnyolcra és — Uram, kegyelmezzél halandó lelkünknek! — harminc fokra is.

Valamikor azt hittem, hogy pusztá szöbeszéd csupán az, hogy itt mifelénk melegebb van, mint önkönnél a zsalugáteres ablakok mögött, a muskátlis árnyékában. De azóta megtanultam, hogy bizony így van! Ezek a hatalmas bérkaszárnák tüzet lehelnek, az olvadó aszfalt forráságot visz a levegőbe, a kirakatok nagy üvegablakai visszaverik a nap sugarát, amely aztán csak azért is, még melegebben fog körül bennünket.

Ilyenkor aztán a pesti ember menekül. A gazdagabb fajtája, akit azonban a hivatása ideköt a városhoz! a Svábhegyen, a Zugligetben, a Hűvösvölgyben szellőzik, a közép-fajtája, aki minden este látni akarja a feleségét meg az egy-két, három-öt-hét gyermekét, Budakeszre vonul a cserépfedeles Svábházikókba, vagy Szent Endrére, Török-Bálintra, esetleg: Nagymarosra, Visegrádra, Dömösre.

Ne tessék érte megirigyelni a pesti embert. Ezek a helyek közönséges porfészek, minden kényelem, minden komfort híján. — Budakeszin legalább erdő van; de Nagymaroson csak por és semmi más. És csupán por a Mátyásföld is, amelyet egy kis művészkolónia tart megszállva. Kezdetben csak Vizváriék

laktak itt, most már annyi a színész, a festő, meg az író a porlepte berkekben, hogy az Olympuson se lehet sokkal több.

A pesti ember nyaralása különben sem olyan egyszerű kérdés, mint azt elgondolni méltóztatnak. — Nem elég, hogy minden jó meg legyen a nyaraló telepen, az úri népet még más kérdés is foglalkoztatja. Ide nem lehet elmenni, mert — sok a zsidó; oda nem lehet elmenni, mert sok a keresztény.

Itt a Lipótváros nyaral, ott az előkelő Faubourgok izzadó lakói. Emitt nincs társas élet, amott nagyon is van; itt nincs «ruer» ott már hajnalban miderben járnak az asszonyok.

Ime, mi boldog, boldog pestiek még a nyaralásunkban is mentyre önök mögött maradunk! Hej, ha egyszer a mi ablakainkban is kivirítana a muskátlis, ha beakaszthatnók a zöld zsalugátert, ha letethetnők ezt a feszes, szoros, kényelmetlen városi mez, ha úgy élhetnénk, olyan jól élhetnénk, mint önök kedves, jó vidékiek!...

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókja Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 2.

A Kereskedelmi és Iparbank r. t. vasárnap délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlését gelsei és beliscei Gutmann Vilmos báró elnöklésével. Megjelent 40 részvényes, kik 1454 részvényt képviseltek.

Gutmann Vilmos báró elnök üdvözölte a megjelenteket — és a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte Schwarz Gusztáv és Eperjesy Gábor részvényeseket. — Felolvasták az igazgatóság jelentését, mely alaposan felsorolja a Kereskedelmi és Iparbank r. t. felszámolásának indító okait és utal azon előnyökre, melyek ezen társaság részvényeseire az által hármlanak, hogy a felszámoló társaság a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankra ruházza át összes aktívait és passzívait oly módon, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank köteles lesz a társaság részvényeit hat hó után a névérték kilencven százalékával és annak a közgyűlés napjától számított 4% kamataival készpénzben beváltani. A jelentés szép szavakban emlékeztet meg néhai alelnökeinek, Eperjesy Sándornak az intézet működése körül szerzett hervadhatatlan érdemeiről, amelyeket jegyzőkönyvileg is megörökítették. A jelentés ezen részét a közgyűlés, Gutmann Vilmos báró felszólítására állva hallgatta végig.

A felszámolási indítványt a közgyűlés elfogadta és a felszámolókat kirendelte.

A tárgysorozat befejezése után Rothschild Jakab dr. jelentkezett szólásra és rámutatott Gutmann Vilmos báró érdemeire, ki mindent elkövetett, hogy a városunk és vidékének kő

gazdasági életére eme nagyfontosságú fiók létesüljön. A szülő Gutmann báró érdemeit látja a fiók letelepülésében s ezért indítványozza, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg Gutmann báró elnök érdemeit. A közgyűlés ez indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Schwartz Gusztáv a felszámoló intézet érdemeit méltatja és szép szavakban emlékeztet meg az igazgatóság működéséről, melynek érdemeit Schwartz indítványára jegyzőkönyvben örökítették meg.

Majd Gutmann Vilmos báró a maga, valamint az igazgatóság nevében köszönte meg az elismerő szavakat.

Szirmai Artur aligazgató, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága nevében mondott köszönetet az üdvözlésért. Mi, mondotta Szirmai igazgató, mindent elkövetünk hogy az a sok szép remény, mely fiókunk működéséhez fűződik, megvalósuljon. E kijelentést is nagy tetszéssel fogadta a közgyűlés.

E helyen kell megjegyeznünk, hogy az új fiók a bankület mindegyikét fogja művelni, hasonlóan a többi fiókokhoz, szem előtt tartva az intézetekkel leendő barátságos együtt működést. A fiók alapításával pedig nemcsak az intézet eddigi ügyfelei, hanem az egész Dunántul gazdasági élete nyer fokozottabb módon kielégítést.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Gutmann Vilmos báró, továbbá Szirmai Artur, a Pesti Magyar Kereskedelmi bank aligazgatója és Mártony József a bank főtitkárja, a nagykanizsai kerek, és Iparbank közgyűlésén tegnap Nagykanizsán tartózkodtak.

Festeti Tassiló nyolc napon át az angol király vendége volt a windsori királyi lakban. Innen csütörtökre érkezett vissza Keszthelyre.

— **Áratószájra a megyében.** A nagykanizsai járás területén zavartalanul folynak a mezei munkák. A szátrak tegnap Zalazsentszaláson is megsünt, mert Viosz Ferenc járási főszolgabírónak sikerült a munkásokat Musset Ferenc munkaadóval kibékíteni. Musset csupán három-izgató munkást zárt ki szerződésből. Valószínű, hogy a nyáron a járás területén nem lesz szátrak, mert mint értesülünk, maguk a munkások kárhoztatják legjobban az efféle mozgalmakat.

— **Tanítóválasztás.** Gyömörőben tanítóválasztás volt, mely alkalommal az iskolaszék Mohos Imrét választotta meg tanítójául.

— **Talált hulla.** Sümegről jelentik: Tegnap reggel az ukki határban Apfelbaum Jakab 88 éves, állítólag pápai lakost halva találták. Az esetet bejelentették Solyomy Tivadar főszolgabírónak, aki a vizsgálatot megindította.

— **Helyőrség Tapolcán.** Az V. honvéd hadkerületi parancsnokság főhadbírója a hét helyi bán megkereste Tapolca község elöljáróságát és ajánlatot tett arra nézve, hogy a község hajlandó-e a tulajdonát képező u. n. nagy mezőt gyakorlatilag bérbeadni, esetleg örök árban is eladni. Ugyanekkor kilátásba helyezte, hogy ennek megnyerése esetén helyőrséget is kapna a város.

— **Ramassatter szobra.** Istók János szobrász és Pál Gyula műépítő tegnap Sümegre érkeztek s felfették a Ramassatter szobor helyének alaprajzát. A szobor alapzata a tervezetnél még magasabb lesz.

— **Vasutasok mulatsága.** A déli vasut nagykanizsai állomás titkára csütörtökre versenytézésessel egybekötött családi jellegű mu-

latságot rendezett, mely csak a reggeli órákban ért véget. A válogatott szép díjakat nyerték: Első férfi díj: Magdics László, II. férfi díj: Leitner Ernő, III. férfi díj: Nusai Béla, IV. férfi díj: Wolheim Manó. Hölgy díjak: I. hölgy díj: Ney Miksané, II. hölgy díj: Pillitz Gyuláné, III. hölgy díj: Friedländer Mórné, IV. hölgy díj: Rauschenberger Adólfné.

— **Néptombola.** A nagykanizsai népkönyvtára rendezett néptombola vasárnap délután nagy érdeklődés mellett folyt le. A nyertesek lettek: Mersics Géza elemi iskolai tanuló, Pini Ferenc közművelődési kódbanm István polg. iskolai tanuló, Winhofer József raktárnok, Kárgyán János kádárszegéd, Fater János közműves, Varga Mariska varrónő, Fán Adolf ügynök, Katzbeck Krisztina varrónő, Kovács Antal csizmadia, Krausz György gym. tanuló. Szabó József közműves.

— **Mulatság a fürdőbetegekért.** A József főherceg szanatórium egyesület perlati bizottsága tegnap igen sikerült kerti mulatságot rendezett a Hermann-féle helyiségben, mely igen szépen volt ez alkalomra díszítve. Perlakról, valamint a vidékről, dacára a nem éppen kedvező időnek, szép és előkelő közönség jött össze. A kedélyes mulatság rendezése és sikere körül kiváló érdemeket szerezett dr. Szabó Zsigmondné elnök. Pichler Olga, Bakonyi Etel, Dénessy Istvánné, dr. Kemény Fülöp, Lange Kelmenné, Megyeresy Katica. A sikerült mulatság a legkedélyesebb hangulatban kora reggelig tartott és mintegy 300 korona tiszta jövedelemmel záródott.

— **Nagy tűz Galambokon.** Galambokon gyakori vendég a vörös kakas. Az idén tegnapelőtt harmadikkor pusztított tűz a faluban, melynek az a hibája, hogy háza nagyon sűrűn épültek. A tegnapielőtti tűzvész Szabó Ferenc pajtájában támadt és csakhamar kilenc gazda épületét hamvasztotta el. A kár 5000 koronára rug. A tűz okát még nem ismerik.

— **A Dunántúli dalosszövetség helyi választmányára** ma délután 6 órakor a városbáz tanácstermében ülést tart.

— **A boros ember kára.** — Fabró József nyugalmazott mozdonyvezető tegnap éjjel igen kedélyes hangulatban ballagott a korcsmából hazafelé. Nem lehet azt állítani, hogy be lett volna rugva, csak éppen hogy nem fejtett ki nagy ellenállást, midőn a Kazincy-utcában egy ismeretlen alak elébe toppant és elszedte tőle arany óráját és arany láncát. Az utonálót most keresi a rendőrség. Az óra, melyet egy izben már elszedtek gazdájától és melyet akkor a rendőrség csak nagy utánjárással tudott megkeríteni, dupla fedélű, mindkét fedélén babékoszorúverrel.

— **Életunt öngyilkosok.** Nagykanizsán ma két fiatalember akart megválni az életől, mert azt üresnek unalmasnak találták. Az egyik meg is vált tőle, míg a másikat lött fejsebével a kórházban ápolják. Széphegyi Gáspár nyomdász és Brinner Ferenc szabósegéd ma a Szentgyörgyvári ut mentén a gabonában öngyilkosságot kíséreltek meg. Egy revolverrel előbb Széphegyi lötte magát halántékán, majd midőn Széphegyi vértől borítva elbukott, Brinner is golyót röpített agyába. Brinner lövése jobban sikerült, mert midőn a járőrelők a lövések zajára hozzájuk siettek, Brinner már nem élt, míg Széphegyi teljesen eszméletlenül volt. A történetekről azonnal értesítették a rendőrséget, honnan dr. Rácz Kálmán városi orvossal Bay György kapitány jelent meg az öngyilkosság színhelyén. A halott Brinner a temető hullaházába szállították, míg a másikat hordágyon a kórházba vitték, hol a rendőrkapitány azonnal kihallgatta. Széphegyi eladta, hogy közös elhatározással akartak ön-

gyilkosok lenni, mert megunták életüket. Az öngyilkosság színhelyén egy levelet találtak, melyben a rendőrséget értesítették öngyilkosságról és kéri, hogy holttestüket ne boncolják fel. Ezenkívül közelükbe is írtak pár sort. Ezekben szüleitől vesznek búcsút és bocsánatot kérnek tőlük. Brinner holttestét fel fogják boncolni.

— **Sorsüldözött Ferenc levelei.** Sorsüldözött Ferenc, a nálunk járt titkos bölcs Budapestről levelet írt Zalaezerszegen lakó anyjának és Borbély György szerkesztőnek. — A levelek nem érdektelenek, anyjának ezt írja:

„Kedves Anyám és Testvérem! Nem tudom az okát, hogy miért nem válaszolnak és hogy miért nem írják meg — mi újság van ide haza. Hisz én már úgy meg szoktam itt Budapestre, hogy nehéz is volna itt hagynom; engem ne féltsenek, mert hála az Istennek jó egészségem van, s mivel hogy éjjel-nappal járom a várost, úgy ismerem, mintha már évek óta itt lennék. A városba nagy feltűnést keltek, dacára annak, hogy Pesten nem igen szoktak senkit sem megbámulni, de engem meg. A rendőrök még meg sem mertek szólítani, pedig hát a hírek szerint igen féltem a letartóztatásoktól. Egyes embereket hallók, kik hátulról sugják egymásnak, hogy — ez valami titkos író, bölcsész, technikus, színész stb. mert igen tudományos kinézése van; — és hogy benne nagy erők lehetnek, mert még a menése is eltérő a pestiektől, pedig hát a pestiek is elég indományosan mennek. Voltam az Egyetemen, s a tudományos akadémiában, hol szívesen fogadtak és tanácsoltak, hogy a visszautasított pályaművet még egyszer adjam bírálat alá. Ezt meg is teszem, s holnap már személyesen viszem be, aztán pedig az Országháza megyek hallgatni. Voltam több szerkesztőségben is, de az újságokba csak azért nem írok, mert nem akarok egyszerre föltűnni. Lassan, de biztosan! Szeretném, ha az „Isten veled“ című drámámat, — azt a nagy könyvet a postán elküldenék, mert azt is értékesíteni akarom, — így hát mind előbb küldjék el. Isten velük! Majd később beszélnek rólam az újságok. Címem: Sorsüldözött Ferenc titkos író Budapest VII. ker. Kazincy-utca 9. szám.

Borbély szerkesztőnek ezt írja: Tekintetes Tanár ur, mint az író barátja; segítőtje és előjárója. A legvonzóbb író öhajjassommal kérem, sziveskedjék felőlem a „Paizsban“ nyilatkozni és az én nevemben kérje a megvét, a Főispánságot, vagy az önként kínálkozó pártfogókat, segíeyezzenek annyi kis öszszeggel, hogy haza mehessek és a találmányos kerekpáromat felhozhassam az országos szabadalmi irodába. Én kétszeresen vissza fizetem, mert erőt érzek, s tudom a találmányom nagy hasznu jelentőségét. Itt nem akarják elhinni addig míg nem látják; bár azért mint látatlanuk is tudnak örülni, sőt kissé sejtik is mert igazságos és őszinte elmagyarázásaim meggyőzik. Ezt csak azért árultam el, gondoltam majd, tán akadnak pártfogók, kik kíségitik rá venni a szabadalmat. Elég sajnos, mely szegény szülő városomra, hogy ismerik az ön alkotó és mindenre alkalmas Génit s még sem méltányolják. Hát ha én itt éhen halnék és a Tudományos Akadémia be bizonyítaná, hogy ki vagyok, az az mi voltam, — kinek a szégyene lenne, hogy éhen halt, nem-e Zalaezerszég? melyből tudnák következtetni hogy miért hagyták. Azért mert nem akarták; — és azért nem akarták mert félték tőle avagy irigyelték tőle azt a dicsőt, mely dicsőt és tehetséget bennem titkon sejtettek. Tisztelettel az író Sorsüldözött Ferenc Budapest, VII. ker. Kazincy utca 9.

Kristófi kivándorol.

— Egy makói ember elbeszélése. —

A pécsi Függelenségi Újság írja a következő kaulados hirt:

„Szencziók intimitásokat közöl velünk

Kristófi Józsefről, Magyarország volt belügyi ügyvivőjéről, a darabont rémuralom főlé vezéről egy makói uriember. Értesültségének megbízhatóságában nem volna okunk kételkedni, mert az uriember az abszolutizmus idején szintén a haladó párthoz csatlakozott s ma is szoros és bizalmas viszonyban van Kristófi Jóskaival.

Az uriember elbeszélése szerint Kristófi teljesen meghasonlott önmagával. Tehát utolérte Haynauk átká. Azt mondja, hogy „nem érdemes ebben a piszkos országban élni, az üresfejű stréberek háttérbe szorítják és elhomályosítják azokat, akiknek a szívük teli van — s más eféle kezerű kifakadásokat ereszt meg, amikor — iszik. Mert Kristófi erősen az italnak adta a fejét,

Kristófi most ki akar vándorolni Magyarországból. Nagyszabású terveket kovácsol. Nézte az, hogy a magyarországi kivándorlási faji szempontból egységesen irányítani kellene. Az angolok egy helyre vándorolnak, a németek, spanyolok, portugallok, hollandok szintén új országokat alkotnak, új nemzeti életet teremtenek. Kristófi szerint a magyaroknak is egy helyre kellene kivándorolniuk, hogy megteremtsek az Új Magyarországot, még pedig szocialisztikus vagy kommunisztikus alapon.

Kristófi most a fejébe vette, hogy miután az ezredéves Magyarország kilökte a kebeléből s hazaellenes bűnei miatt megtagadta, ő fogja megteremteni Új-Magyarországot.

Hogy ezt megtehesse, az ősszel hajóra száll, kivitorlázik Új Guineába s ott kémszemlét tart, hogy vajon a föld elég termékeny s elég térs-e.

Ha az elfoglaltatlan földet alkalmasnak találja Kristófi, akkor országos kivándorlási akciót indít meg Újguinea felé. Ő maga véglegesen kivándorol és megszervezi az új magyar köztársaságot, amelynek már az elnökigazgatóját is kiszemelte. Ki lenne ez más, mint — Kristófi József.

Törvényszék.

Igazságügyminiszteri rendelet postaküldemények és táviratok lefoglalásáról.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 2.

Polónyi Géza igazságügyminiszter máris tanulmányt adta szabadságszeretetének, helyes alkotmányos érzésének, midőn a postai küldemények lefoglalásáról, mely a közszabadságot igen veszélyeztető illetve korlátozó politikai rendőrségi leendő bünvádi perrendtartásunk megiehetőséig, félremagyarázásokra, egyenesen csábítva ír körül, miniszteri rendeletet adott ki a kereskedelmi miniszterrel egyetértve, amely rendelet a Kristóffy-éra barbár, abszolutisztikus, a sajtószabadságot legnagyobb mértékben veszélyeztető hasonló tárgyú rendeleteit hatályon kívül helyezi. A rendelet nagyjában a bünvádi perrendtartás elvét tartja szem előtt és majdnem szó szerint egyezik e Bp. életlepletetése alkalmával a postai küldemények lefoglalásáról kiadott igazságügyminiszteri és kereskedelmi miniszteri rendelettel. Egyetlen egy pontban azonban ez az új rendelet eltér valamennyi eddigi jogforrástól, még talán bünvádi perrendtartástól is. A 10486/1906 számú I. M. rendelet 3. pontja ugyanis azt mondja: „A sajtótermékeket, kivéve azokat, melyeknek előkészítési jogáról bírósági ítélet rendel el, a postánál nem foglalhatják le és nem tartózkodhatják fel sem az ügyészségek, sem a rendőri hatóságok. Ezzel szemben a bünvádi

perrendtartás általános intézkedést tartalmazó 178 §-a ugyanazon tárgyra nézve azt a rendelkezést tartalmazza: A lefoglalást halaszthatlan szükség esetében... a kir. ügyészség is elrendeli, mely esetben az említett hivatalok és intézetek kötelesek a lefoglalt küldeményt a határozatról szerzett értesüléssel a bírósághoz három napig visszatartani. Ha a kir. ügyészség részéről haladéktalanul értesítendő vizsgálóbíró az idő alatt a lefoglalást fen nem tartja stb. stb. a lefoglalt tárgyak a címzettnek kiadandók stb.

Tekintettel már most arra, hogy a Bp.-nek XXX. fejezete, mely a nyomtatvány után elkövetett bűnselekmények esetében követendő különös eljárást azaz az általános rendelkezések alól a kivételeket tartalmazza, a Bp. 178 §-ával ellentéző rendelkezést nem foglal magában, Kristóffyék éjjeli ügyészei vidáman foglalták le és tartották vissza a pályaudvarokon és postahivatalokban az elküldésre szánt hírlappéldányokat a Bp. 178 §-a alapján. Tán nem is értelmezték rosszul a törvényt, mely az által, hogy az ügyészség visszatartási, illetve a nyomtatványok terjesztését meggátoló intézkedését csak három napra szorítja, eleget vélt tenni a sajtószabadság követelményeinek. Tekintettel már most arra, hogy a hírlapírásnak ugyszólván kizárólagosan csak időbeli értéke van vagyis csak akkor elégítheti ki szükségletet a hírlap, ha annak idejében jut az olvasó kezébe, a Bp.-ben az ügyészségeknek adott három napos latitúda éppen elegendő volt arra, hogy a sajtószabadságot a Kristóffy-éra idején teljesen illuzóriusá tegyék. Az éjjeli ügyész a Bp. 178 §-a alapján feltartóztatta a többség rendeltére a hírlapokat, de mire a független bíróság a lefoglalás vagy visszatartás fentartására illetve fen nem tartására a három nap elteltével jogot nyert és a hírlappéldányokat a posta elszállíthatta, a hírlapok értéküket veszítették, megszűntek oly értékek lenni, melyeknek védelmére szolgálnak a sajtószabadság fontos garanciái. Ki olvas egy három nap előtti újságot? Vajjon egy ilyen értéktelen papírdarab védelmére szolgálhat-e a sajtószabadság; illetve sajtószabadság-e az, a mely egy ilyen papírfoszlányt véd meg nem tudom kinek az önkényével szemben. Ezt a visszás állapotot szünteti meg Polónyi igazságügyminiszter fentemlített rendelet, mikor kimondja, hogy az ügyészségeknek egyáltalában nem áll jogukban a sajtótermékeket lefoglalni vagy visszatartóztatni, hanem csakis a független bíróságnak állandó ez jogában. „Könnyű neki — mondja majd Kristóffy — hiszen most minden újság kormányparti. A független sajtó szempontjából azonban, ha tisztán az új intézkedést vizsgáljuk és nem törődünk annak indító okával, a köz érdeke határozottan nyert vele; a sajtószabadság ismét fontos biztosítékot nyert azzal, hogy a hírlapokat nem foszthatja meg értéküktől, a sajtót társadalmi feladataitól, az emberi társaságot egyik fontos szükségletének kielégítésétől a mindenkori hatalom.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 2. A képviselőház ma Rakovszky István alelnök elnöklésével rövid ülést tartott.

A napirend előtt Csizmazia László szólt fel és az oroszországi viszonyokkal foglalkozott. Bialosztokban ugymond iszonyatos vérengzések történtek. Vad csordák támadják meg a védtelen nőket, aggodat, családokat mészárolnak le, házaikat felgyújtják és mindent a hatóságok unszolására teszik. Ezt a

vadállati kegyetlenséget minden érző ember elítéli. Szóla a maga részéről megvetését fejezi ki a gazságok felett. (Helyeslés.)

Ezután Issekutz Győző, Kelemen Samu és Kissely Ferenc mint bíráló bizottsági tagok leteszik az esküt.

Elnök javasolja, hogy a legközelebbi ülés holnap legyen, és ennek az ülésnek napirendjére az igazságügyminiszternek a bírákról és ügyészekről szóló javaslatát tűzik ki. Végül a miniszterelnök válaszolni fog Kovács Pálnak egy régebbi interpellációjára.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Budapest, július 2. A képviselőház közgazdasági bizottsága ma délelben Földes Béla elnöklésével ülésezett. A gyűlésen Kossuth Ferenc és Darányi Ignác miniszterek is résztvettek. Tárgyalás alá került a Svájjal kötendő kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat, melyet a bizottság Teleki Arvéd, Kossuth Ferenc, Darányi Ignác, Szilassy Zoltán felszólalásai után több pótlással elfogadott.

A delegációkból.

Bécs, július 2. Az osztrák delegáció mai teljes ülésén folytatta a hadügyi jelentés tárgyalását, melynek során Sustersio osztrák delegátus tiltakozott az ellen, hogy a magyar hadsereget előnyben részesítsék. Utal a magyarországi viszonyokra, valamint Kossuthnak tegnap Kecskeméten mondott beszédére és hibáztatja a hadügyminiszternek a magyar delegációk ülésein tanúsított engedékenységét. Helyteleníti, hogy a korona Ausztria meghallgatása nélkül engedményeket tett Magyarországnak.

Rablógyilkosság az utcán.

Budapest, július 2. A Rózsa-utcában ma hajnalban Klemke Simon munkanélküli iparoslegény Fröhjahr Gyuláné nevű asszonyt megtámadta és borotvával elmetesztette az asszony torkát. A gyilkost azonnal elfogták. Bevallotta, hogy napok óta nyomorgott és az asszonyt azért támadta meg, hogy ékszerait elrabolja és így élelemhez jusson. Fröhjahrné állapota súlyos.

Egy szerkesztő halála.

Budapest, július 2. Freund József, a Budapesti Tagblatt szerkesztője, ma reggel Budapesten meghalt.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

London, július 2. A London és Southampton közlekedő expressz-vonat Salisbury közelében kisiklott. Eddigi megállapodások szerint 32 személy vesztette életét.

London, július 2. A szerencsétlenség úgy történt, hogy az expressz-vonat egy ellenkező irányból érkező tehervonatnak ment neki. Az összeütközés következtében az expressz-vonat több kocsija, a melyekben 47 utas ült, teljesen összezsúzdott. A halottakat és sebesülteket a legnagyobb ügygyel-bajjal emelheték ki a romok alól.

Orosz forradalom,

Varsó, július 2. Tegnap este három rendőrt és egy csendőrt revolverlövésekkel halálosan megsebesítettek.

Okleveles középiskolai tanár
philologus

pótló-, javító- és magánvizsgálatokra
előkészít.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

HÉVIZ

vasutállomás
KESZTHELY.
Idény májustól
szeptember 30

Európa legdusabb iszaptartalmu természetes kénes hévízforrása. Biztos gyógyulással járva csusz, köszvény, ízületi lobok, daganatok, csonttörés, merevedés, csontsín, Ischiás, Coxitis, görvélykór és bőrbántalmak ellen.

A fürdőtelepet nagyobb szabásu építkezésekkel kibővítettük és átalakítottuk. Mult évben épült a Rákóczi-ház 64 és a Györgyház 32 modern kényelemmel berendezett szobával, valamint a f. évben 200 nyitott- és zártkabint, tükörfürdőket, elegáns várótermet és izzasztó kamrákat magában foglaló új impozáns fürdőház, melyhez földút hid vezet.

Állandó orvosok. Orvosi massage. Villanyozás, Sétányok, 40 holdas teniszpálya, Csónakázás, Tennispálya. Prospektust és felvilágosítást készséggel küld a fürdőigazgatóság.

Egy polgári iskolát végzett leány

a délutáni órákra kerestetik két gyermek mellé. Bővebbet a kiadóhivatalban. 331-3.

Fiatal ember

két-három évi gyakorlattal és kellő szakismerettel

budapesti gabonacégnél
alkalmazást nyer.

Magyar és német nyelven írott ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Budapest 5. Tözsde 56. számú postafiók címre küldendők.

Birtokeladási hirdmény.

Veszprém megyében a Balaton partján (vasut állomás) 150 ezer korona forgalommal bíró

tégla gyár

6 hold szántófölddel eladatik vagy a téglagyárhoz társ kerestetik 16000 korona betéttel.

Bővebbet Szegő Mór bank-hitelügyi irodájában Nagykanizsán, Kazinczy-utca 5. sz. a városház palota mellett.

Kitűnő gyártmányu

Fűz vessző utazó kosarak

jutányos árban kaphatók

Bettelheim W. Samu és fia cégnél

Nagykanizsán, Cengeri-utca. 332-2.

SCHMIDT CIRKUSZ!

a régi Sörház udvarán
ma kedden július hó 30-án

első nagy

megnyitó diszeladás.

Kezdeté este 8 $\frac{1}{2}$ órakor.

Szenzáció! Szenzáció!
Schmidt M. igazgató és neje kitűnően idomított remesvőru fejloival!

Hely árak:

Számozott zártszék I. sor 2 K., számozatlan zártszék II. sor 1 K. 40 f., 2. hely III sor 1 K., 3. hely IV sor 60 fill., állóhely 30 fillér. 10 éven aluli gyermekek és a katonák örmestertől lefelé mérsékelt árt fizetnek.

Részletes műsor este a cirkuszban.

Holnap szerdán és naponta

nagy előadás.

Pénztárnyitás 7 $\frac{1}{2}$ -kor. Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ -kor.

Schmidt M. igazgató.

Cs. kir. szab. Kölcsönös Tűzkár Biztosító Intézet

Alakult 1824-ben.

Biztosítéki alap 10.650.000 korona.

Az intézet elvállal mindennemű tűzbiztosítást, mint házak, ingóságok, termények stb. stb. biztosítását a legelőnyösebb feltételek és olcsó díjak mellett. Az intézet kartellen kívül áll az egyedüli az országban, mely biztosítottait az épület biztosítási ágazatban nyereményben részesíti, ezen nyeremény évek óta a díjak 20%-kát teszi ki és az utolsó tíz évben 3,344.647 korondt térített meg biztosítottainak nyereményrészesedés címén.

Magyarországi igazgatóság Budapest, V. Hold-utca 6.

Providentia általános biztosító társaság

Elvállal olcsó díjak és előnyös feltételek mellett mindennemű baleset, szavatossági és gépbiztosításokat.

Magyarországi Fiók Budapest, V. Hold-utca 6.

Első o. betörés ellen biztosító társaság

A legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak ellenében eszközöl minden kombináció szerinti betörés biztosításokat.

Magyarországi vezérképviselet Budapest, V. Hold-utca 6.

Cs. kir. szab. Kölcsönös Tűzkár Biztosító Intézet

Providentia általános biztosító társaság

Első o. betörés ellen biztosító társaság

Nagykanizsán

Időgyűnőséget kíván felállítani; cégek és magánszemélyek, nyugalmazott hivatalnokok, kik megfelelő ismeretiséggel bírnak, sziveskedjenek ajánlataikat Budapest, V. Hold-utca 6. alá intézni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Sadova.

— 1886. július 3. —

Nagykanizsa, július 3.

Ez az a nap, mely a nagy osztrák álmokat, Magyarországot bekebelezni, az összbirodalom eszméjét foganatosítani, a népeket leigázni, egy akolt s egy pásztort csinálni, az alkotmányokat összetörni: tönkre tette.

Negyven éve ma, hogy a porosz összetörte Ausztriát, seregét szétszórta s megmutatta Ausztriának, hogy csak a nemzeti hadsereg ér valamit, hogy az oly hadsereg, mely nem képviseli a védett állam eszméjét, mely nem nemzeti, nem magyar, nem önálló s nem osztrák, hanem közös császári és királyi, mely éles ellentétben áll a nemzet ősi gondolkodásával, szellemével, hagyományaival: az nem hadsereg, hanem csak sport-katonaság, amely játékszer a nagy nemzetek hadserege előtt, mely képtelen feladata betöltésére s megoldására: a támadásra épp úgy, mint a védelemre.

Sadova politikailag megváltoztotta ugyan az osztrák magyar monarchia viszonyát, 1867-ben Ausztriával szemben Magyarország visszanyerte, ha nem is ősi alkotmányát, de egy alapot, melyen tovább fejlődhet; de a katonaság, a hadsereg nyelve, a szelleme, vezérlete maradt a régi, a copf, a maradi, mely a németnyelvben bizva, ezt tartva az összetartó kapocsnak, a németnyelvvel, német kommandóval hiszi leverni ellenségeit.

Sadova a legerősebb bizonyíték arra, hogy a német kommandó, s a közös hadsereg a nemzeti hadsereggel szemben egy fabatkát sem ér.

És ezt kellene megérteni Bécsben azoknak, kik éppen most támadják Pitreichet, aki — úgy látszik — felvilágosodottabb ember többi elődjénél.

A 40 év előtti próba tanulság lehetne ott fenn is, hogy csak az oly hadsereg vezet nyom, még a jó taktika, jó puská mellett is, mely a nemzeti állameszmén alapul.

Nevezetes évforduló ez; méltó, hogy a koronás fők, az osztrák generálisok s a népek elmélkedjenek fölötte, amely 14 nap tartó háboruban s egyetlen egy ütközetben döntött, a legnagyobb s legérdekesebb kérdése fölött a világnak.

Az a két ezer ágyu, mely 1866. július

3-án reggel, 7 órától dél 12-ig Lipa és Langenlof, Dnb és Dohalic halmain szórta a gránátokat, Európa régi egyensúlyát döntötte halomra.

Az a porosz gárdaezred, mely fél 1-kor a clumi magaslatokra felhatolt s az osztrák centrum hátába furakodott, mindazokat a bilincseket széttörte, melyek a Habsburgok jogára alatt élő népek nyakára s lábaira csatolva voltak.

Szét lett szórva az osztrák hadsereg — a bécsi politika egyetlen támasza!

Szét lett zúzva, mind az a szép terv s fellegvár, melyet *Belcredi* győzelem esetén, a népek szabadsága romjain felépíteni akart!

Szét lett taposva a régi rendszer, elmállott a nagy birodalmi eszme, a híres hadsereg, a sok álom összbirodalomról, egy akolról s egy pástorról!

Az Isten szólt s az istenítélet megdőrdült, a föld megreszketett, az új kor geniusza eljött a földre s az alkotmányos élet hajnala meghasadt!

40 év! Mi volt ez az idő Magyarországra? Nem a fejlődés, de a tespedés kora. Aludtunk s nem dolgoztunk.

S mikor 1905/6-ban fölébredtünk, öntudatra jutottunk, szemeinket fölnyitottuk: egy nemzeti államot, egy nemzeti hadsereget akartunk, egy új *Sadova* tört ránk a politika terén, az *absolutizmus*, mely azt regélte, amit Sadova előtt álmodott az osztrák: nem kell nemzeti állam, nem kell nemzeti hadsereg!

Nem tanul az osztrák s nem fejejt!

Új Sadova *hossza* meg csak, nem országgyűlés, a nemzeti önálló független magyar államot, magyar vezérszót, nemzeti hadsereget, nemzeti bankot. Kötött marsruta mellett, ha minden áldozatot meg hozunk is a hadseregért, szellemi és erkölcsi tartalma annyi lesz, mint Szadovánál; akkor reaktionarius államé levén; most pedig a reakcióé levén állam nélkül, szellemével, embereivel, rendszerével együtt.

B. L.

A vidék rémei.

— Saját tudósítónktól. —

— július 3.

Trattner, felsőrajki kőműves mester múlt csütörtökön délután Hahótára indult, hogy ottan a nemrég elégett gazdánál munkát

vállaljon és ott már dologban levő segédeit kifizesse. Dolgainak végeztével betért az ottani egyik kocsmába, hol két pohár söröt ivott a nagy melegségben. Estefelé hazaindult. A midőn a hahóti töltésen lévő nagy köhidhez ért (a hol csak az év tavaszán fosztották ki a szentandrási embert a pótrétei cigányok és félholtra verve az uton hagyták) két emberrel találkozott, kik lassan lépkedtek és vele beszédbe ereszkedvén, őtet a Pótréte község felé vezető uton kísérték. Előadták, hogy ők Pacsára iparkodnak és elkísérik a mestert Felsőrajkra. Utközben három ízben is megkínálták egy üveg borral, de ő mindig ellentállt, végre a többszöri unszolás után nem akarta zives kísérőt megsérteni, mégis néhány kortyot magához vett a borból. Valami undorító ízét érezte a bornak az ivás után; de alig tartott két percig az együttvándorlás — a kőműves ezen szavakkal: „Mit adtak nekem?! végem van!” eszméletlenül összeesett, ugy este fél 10 óra tájban az uton.

Ezen éjjel, de Péter Pál napján szét még a következő éjjel is eszméletlenül feküdt a szegény, másképpen józan és tisztességes iparos, végre szombaton reggel a megeredt záporos behatása alatt fölébredt és lassan magához tért. Hogy mi történt vele, csak ezek után vette észre. A két kísérője becípelte őt az ut mellett levő pótrétei roztáblába és őtet ottan pénztől megfosztotta. Kabátja mellette feküdt, 16 forint készpénze hiányzott a tárcájából, csupán 1 fillért hagytak benne a nyomtalanul eltűnt kísérők. Atázva, átfázva és még félig bódult állapotban indult hazafelé, utközben kérdezte meg egy vele szemben jövő vándorról, hogy mamicsoda nap van? Akkor tért csak észre, hogy ő már két éjjel és egy nap on át feküdt a rozsban, a midőn a vándor felvilágosította, hogy már szombat van. — Eszébe jutott a két pajtás és az ő szerencsétlen borköztolása. Otthon halálra rémületen kereste, de Hahótán is és utközben is az egész idő alatt szegény felesége, ki már rosszat gyanított a hosszú távoimaradás után. El is mehetett mellette, de a rozsban nem vette észre.

Egyik kísérőjében egy hahóti lakost vélt felismerni, ki egy ismert alak Hahótán és már sok jó dologban részesült egy másik barátjával együtt. A falu réme a két alak, kiket azonban bántalmazni vagy feljelenteni senki sem mer, mert félnek azok bosszujától. Jól élnek, folyton mulatnak, de nem dolgoznak.

Szegény kőműves úgy vélekedik, hogy miért keresse ő igazságát, mikor neki 2—3 tauja nincsen! Hiszen a tavasszal felismerte a félig agyonvert szentandrási ember határozottan a pótrétei Anti cigány Milus nevű fiát és a vele egy kenyéren lévő rokonait, ezekre reá is vallott, ezek négyen vizsgálati fogságban is voltak, de csakhamar ellettek bocsátva

elégtelen biztosítékok miatt; és ezen szegény károsult — holtak vélt ember — még most is fíeti az ügyvédi költségeket. Miért tegyen lépéseket, ha egyszer ugys hiába van minden!?

De ez nemcsak a kőműves gondolkodása, hanem a szegény földmives népé is. Tehetnek azok a cigányok bármint, — rabolhatnak, fosztogathatnak — amit meg is tesznek elég gyakran, mert abból élnek — azoknak bántódása nem lesz. Néha összeverődnek 4—5 sátorral is ezen szerencsétlen községben 25—30-an, 5—6 lóval, hétszám itt élőlőködnek, koldulnak, lopnak, zsarolnak. Ezeknek szabad, mert oly humánus velük szemben a törvény, hogy azok hazugságait mind beveszik és elbocsájtják. Hogy azután milyen gyakoriak a lopások, betörések a vidéken, azt csak mi, vidékiek tudjuk. Eredményre a feljelentés nem vezet. Nagyobb átok egy községre egy ilyen állandó cigánycsalád, mint egy tatárjárás.

A múlt héten történt ugyancsak Hahót községben, hogy éjnek idején egy öreg paraszt családjához bemásztak az ablakon a rablók, kinyitották az ajtót belülről, kivitték az asztalt az udvarra és ottan 900 frt készpénzt abból kiraboltak. Az öregek hallották a neszt, tudták is mi történik, de nem mertek mozdulni. Ugyancsak az éjjeli őrök is hallották a neszt, de nem mertek közbelépni.

Mert terrorizálva van a szegény nép és ilyen ismert alakokkal nem akar találkozni; hallgat és hagyja magát rabolni.

Nagyon szerencsétlen beosztás az is, hogy pl. a pacnai járás több községe: Hahót, Póréte, Alsórajk stb. a sőtöri csendőrkörületbe van osztva, — tehát az egerszegi járásba — melyet magas hegyek választanak el ezen községektől, mert ha valami történik is — míg a jelentés bemegy Pacsára a főbíróhoz, onnan pedig Sőtörré és míg 3 napra reá megérkeznek a csendőrök — addig a tisztelt tolvajok és betörők ezen amugy is a rettenetes sok cigány és egyéb jómadár által folyton veszélyeztetett vidéken — régen minden nyomot eltávolítottak. Sokkal célszerűbb volna ilyen vidékeken állandóan csendőrsőket tartani, a mi tekintettel a nagy távolságokra és a veszélyezett közbiztonságra nemcsak méltányos, de okadatolt is volna.

A közbiztonság gyenge lábú áll még vármegyénk sok vidékén; — de legrosszabbul azon szerencsétlen vidékeken, ahol állandóan cigányok tartózkodnak. Mióta egy szerencsétlen miniszeri rendelet megemésztette a vármegyének a cigányok lótarására vonatkozó rendelkezését — azóta még sokkal rosszabbak a közbiztonsági viszonyok. A társadalom ezen parazitái ellen hiába való minden küzdelem. Még a csendőrök is belefáradnak. Pedig csak ezektől — nem a törvénytől — félnek még ezen rakoncátlan elemek.

Az álhumanizmus majd még cifrább gyümölcsöket fog megérlelni; csak halogassuk a cigánykérdésnek gyökeres megoldását!

Egy vidéki.

A rigácsi iskola.

Iskola, vagy istálló?

Nagykanizsa, július 3.

Egyik zalamegyei iskola megdöbbentően rendezetlen állapotát ismertettük a tél folyamán. Azóta erre az iskolára leszállott a kormány kegye és a tanító ma már tisztességes berendezésű teremben teljesíti nemes hivatását. Remél-

jük, hogy nem kevesebb eredménnyel adjuk közre a következő sümegi értesítést is:

Hihetetlenül barbár állapotok uralkodnak a zalamegyei Rigács községben iskolában. Az iskola tanítója most kérvénnyel fordult a vármegye közigazgatási bizottságához, hogy segítsenek nyomorúságos állapotán.

Nagy panasz van a tanítónak. Lakása és iskolaterme egy viskóban van, mely előbb egyik uraság cselédháza volt. Ez a galyiba már nem soká állja a szeleket. A vakolata rég lehullt, a deszkázata megingott és a tanító minden héten ujdücsökkel kénytelen alátámasztani a dűledező cselédlakást, nehogy egy éjjel — az egész tudományos épület a nyakába szakadjon. Tovább így panasszkodik a szegény ember, ki ugyan mester-ségére nézve tanító, valójában azonban szánandó sora van, mint a devecseri énekes koldusnak.

Nincs iskolai termék. Megesett, hogy a gyermekek hosszú időn át nem járhattak iskolába. Tavaly hóesés táján a tanító bérelt egy elég tágas szobát, ahol a gyermekeket taníthatta. Csakhogy a gazda Szent-György napjára fölmondta a szobát, április 26-án tehát mintegy 5 havi tanítás után szétrebbentek a gyerekek. Azóta nem történt semmi, hogy a jövő iskolai év elejére rendes iskola épületről gondoskodjanak s ha a hatóság erős kézzel be nem nyúl bizony megcsúsz az a szegény és kár, hogy a rigácsi iskolakötelesek r. kath. vallású része teljesen iskola nélkül marad.

Kérjük tehát az arra hivatott összes hatóságokat, teremtsenek valahára rendet Rigácsban s ne hagyják tovább élni a szégyenfoltot szép vármegyénk mindjobban fejlődő kulturájának képén.

HIREK.

— **Kossuth Ferenc köszönete.** Abból az alkalomból, hogy Zalaegerszeg város képviselő testülete Kossuth Ferenc magy. kir. kereskedelemügyi miniszteret díszpolgárrá választotta, Kossuth következő választ küldte a városnak: Budapest, 1906. június hó 20. én. Főjegyző urnak idején kézhez vettem távirati nagybecsű értesítését, mely szerint Zalaegerszeg város hazafias közönsége azzal a kitüntetéssel tisztelt meg, hogy díszpolgárrá választott melyért hálás meleg köszönetemet nyilvánítom ismétlem, mert úgy értesültem, hogy annak idején küldött köszönetem nem érkezett meg Zalaegerszeg város közönségéhez. Kossuth.

— **Városi közgyűlés.** Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete 28. án rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Németh Elek főjegyző elnökölt. A képviselőtestület most már másodszor vette le a napirendről Várhidy Lajos polgármesternek három havi szabadság engedélyezése iránt benyújtott kérvényét s a városok szövetségének megalkotására vonatkozó jelentését, amely tárgyak felett a jövő héten tartandó rendkívüli közgyűlésen fog érdemlegesen határozni. A városi tisztviselők a túrheterlen drágaságra való hivatkozással pótlékot kértek a képviselőtestülettől. A pénzügyi bizottság a törzsfizetések 25%-ának drágasági pótlék gyanánt való megszavazását javasolta. A képviselőtestület élénk vita után a pénzügyi bizottság javaslatát elfogadta, de egy oly terhes feltételt fűzött hozzá, hogy a pótlék egyes tisztviselőkre nézve — különösen az első félévben — vajmi csekély anyagi előnyt jelent. A nyugdíjazásbájlrendelet ugyanis ez év január 1-én lépett életbe s ennek értelmében a tisztviselők törzsfizetések 10%-át belépési díj, s 4%-át állandó hozzájárulás gyanánt tartoztak volna az

alapba befizetni. A tisztviselők fizetésének rendezése 1906. január 1. évi kiállítás helyrehozván, a drágaságra való tekintettel a levonásokat egyelőre nem foganatosították, hanem a hátralékokat a felemelt fizetések egyezre esedékes részleteiből akarták fedezni. A képviselőtestület most kimondta, hogy a nyugdíjárulékot a megszavazott drágasági pótlékból fedezik, vagyis a törzsfizetések 14%-át először levonják, tehát tulajdonképpen a tisztviselők csak 11% pótlékot kapnak, ami — tekintve azt, hogy a polgármester kivéve egyetlen városi tisztviselőnek sincs 2000 K. fizetése, hanem a fizetések 720—1800 K. között változnak — a mai drágaság mellett ha jól esik is, nem nagyot lendít a tisztviselők során, különösen 12 hónapra felosztva.

— **Halálhírek.** Aiding János kir. tanácsos, Pécs város sok éven át volt polgármestere, tegnap meghalt Pécsen.

Réti Lajos, a Délzalai takarékpénztár tisztviselője, városi képviselő tegnap hirtelen elhunyt Nagykanizsán.

— **A nagykanizsai dalosverseny.** Mind élenkebb körvonalakban domborodik ki az augusztusban megtartandó nagykanizsai dalosverseny képe. Ma már az ünnepek programját is ismerjük, ez pedig oly fényes, sokat ígérő, hogy a kanizsai versenynek feltétlenül sikerülnie kell. A programot egész terjedelmében holnap közöljük, ebből a város közönsége tájékozást szerezhet arra nézve, hogy mi készül nálunk. A verseny rendezői nagy munkában vannak. Eadradhatatlanul dolgoznak a verseny sikere érdekében. Az előkészületek nagy részét megtették már és pedig oly mintás előrelátással, mely biztosítja, hogy minden a legnagyobb rendben fog menni. A Dunántúli Daloszővetség választmányja Lengyel Lajos városi főjegyző elnöklésével tegnap ülést tartott a város háza kis tanács-termében, melyen Vécsey Zsigmond polgármester is jelen volt. A titkár bejelentette, hogy Ziegler Kálmán orsz. képviselő kivételével az összes fétértek a védnöki tisztséget elfogadták. Bejelentették, hogy a szükséges 9 versenydíj közül nyolc már biztosítva van és pedig a következőképpen: díjat ad a megye, a város, a három nagykanizsai takarékpénztár közül mindegyik egyet, a nagykanizsai bölgyek, az Irodalmi és művészeti kör és a vallás és közoktatásügyi miniszter. Ezután a nagykanizsai verseny részletes programját állapították meg és eszerint a szükséges teendők felett határoztak, majd sorolás útján döntöttek a versenyző dalárdáknak a versenyben való részvétele felett.

— **A megyén püspök látogatása.** Zalaegerszegtől írják: Dr. István Vilmos szombathelyi megyén püspök szombaton délelőtt teljes ingoknitóban városunkba érkezett, a hol a plébánia templom restaurálási munkálatait szemlélve meg. Délben a plébánián ebédelt és a délutáni vonattal visszatért székhelyére.

— **A peches chauffeur.** A mig itt tartózkodott, városunk közbiztonságának valóságos réme volt Básty József szombathelyi autóvezető, ki Nagykanizsán Franz Lajos szolgálatában állott. Nem tudni, szerelmes volt-e Básty, vagy a mester-ségét nem értette, annyi azonban bizonyos, hogy a gépet nagyon szerencsétlenül vezette. Rövid itt tartózkodása alatt két embert ledöntött a lábáról és ezek közül az egyik az elgázolás által szenvedett sérülésbe bele is halt. Ezért Básty Józsefet egy évi fogsággal büntették. A peches masinista innen Budapestre került és ma ismét alkalmunk van róla olvasni. Budapestről jelentik: A múlt hónap 19. én az Izabella utcában végtelen automobil szerencsétlenség történt. A Magyar Színház táján délelőtt 12 óra táján örült sebességgel vágatott végig egy automobil, s amig a Dob-utcahoz ért, halálra gázolt egy 6 éves fiucsakát. A járőrök

szörnyűkódvő látnak, mint bukk ki az automobill kerékei közül egy felismerhetetlenségig szétrohasztott holttestet. Az automobil tovább rohan, de egy biciklis szolga úzbe vette és megállásra kényszerítette. Kitént, hogy a vezedelmes jármű Eber Antal dr. országgyűlési képviselő tulajdonát képez, s benne valakivel vidáman beszélgetve ifj. Báty József chauffeur ült. Bátyt letartóztatták, mert a vizsgálatlan emberről kitűdött, hogy hasonló bűncselekményért egy évi fogházzal már büntetve volt, szabadon sem bocsájtották és vád alá helyezték a btk. 290. szakaszába ütköző 291. szakasza szerinti minősülő gondatlanságból okozott emberölés vétségéért. Mára tüstént ki a fővárosi bíróságra, amelyen Makucs dr. bíró elnökölt, a vádat Hérics-Tóth ügyész képviselte, a védelmet Barta Ödön dr. képviselő látta el. A tanú kihallgatások nem igazolták be az ügyesség vádját. A perbeszéd után a bíróság íllethozatalra vonult. Hosszu tanácskozás után Báty Józsefet gondatlanságból okozott emberölés vádját alól felmentette a bíróság, de kihágásért 200 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Uj püspök.** A király *Bohemissza* Tibor praelátust, kalocsai apátkanonokot szatmári püspökké kinevezte.

— **Hogy senki meg ne tudja.** Ugy látszik, hogy ez az elv vezérli a pécsi m. kir. postaigazgatóságot, midőn valami beszerzendő portékára pályázatot, — vagy mint hivatalosan mondják, versenytárgyalást hirdet. A postaigazgatóságnál, — melyhez mi is tartozunk, — ugyanis az a szokás dívik, hogy az ilyen versenytárgyalási hirdetményeket az igazgatóság pécsi épületének kapualjába kiszegszik és azt már az Uristenre bízzák, hogy iparost küldjön arra, aki az elrejtett hirdetést észreveszi és a szükséges posztóköpenyt és pár darab mellényt leszállítja. Ehez a dologhoz van valami köze Zalamegye iparos közönségének, tehát közünk van nekünk is. Meg vagyunk róla győződve, hogy a pécsi igazgatóság előírás szerint cselekszik, — midőn talán költségkimelés végett Baranyán kívül az összes hozzátartozó megyék iparosai részére lehetetlenül teszi a pályázatot, de micsoda szűkkeblű, igaztalan előírás az, mely a többiek rovására egész illetéktelenül protegálja egy megye iparosságát? Megjegyzendő, hogy egyetlen állami hivatal sem jár el ily igaztalanul. A magyar államvasutak, államépítészeti hivatalok stb. mind széles körben ismertetik pályázati feltételeiket, csupán a mi postaigazgatóságunk tartózkodik attól, hogy más megyék lapjaiban is közzé tegye hirdetményeit. Tévedések elkerülése végett ki kell jelentenünk, hogy nem ragaszkodunk ahhoz, hogy az igazgatóság éppen a lapokban hirdessen. A hirdetésnek van más módja is. De azt igazán elvárhatjuk, hogy megyénk iparosságának is adjanak módot arra, hogy a pályázatokban részt vegyen, annál is inkább, mert az igazgatóságnak tetemes szükséglete van.

— **Orvosválasztás.** A megüresedett pacsai körorvosi állásra tegnapelőtt 6 pályázó közül egyhangulag dr. Plosz Sándor alsófokosi földbíróköt, budapesti gyakorló orvost választották meg. Az új körorvos dr. Plosz Pál egyetemi tanár fia.

— **Vátozások a csendőrségnél.** Mint értesülünk, a csendőrség létszámát erősen szaporítani akarják, olyannyira, hogy fokozatosan minden jegyzői székhelyen lenne óra akkora létszámmal, hogy minden községre legalább két csendőr jusson, kik legalább kétszer hetenkint 24 órát fognak az illető községben

tölteni. Azonkívül minden járási székhelyen lenne két lovas csendőr. Hogy kellő számú ember álljon rendelkezésre, fel fogják emelni a zsoldot, leszállítják a nyugdíjhoz kívánt szolgálati évek számát és megkönnyítik a legénység nőülését. A parlament a tetemes költségföbbletet bizonyára szívesen meg fogja szavazni, mert ezzel szemben a szolgálati szabályzatba egy új rendelkezés fog kerülni, — mely szerint a csendőrség polgári egyenlő szemben csak saját elhatározásából, vagy az illetékes polgári hatóság felhívására léphet fel, de sohasem felsőbb parancsra! Vagyis katonai dolgokban csak a parancsnokának, rendőri dolgokban csak a rendőri hatóságnak lesz alárendelve a csendőr, hogy ne ismétlődhesse a közelmúltnak a világot megbotrántozó jelenetei a tisztviselők karhatalmi eltávolításánál.

— **Vásári tolvajlás.** A múlt heti bucsuszent-lászlói vásáron Cziráki János pölöskei lakos tárcáját valaki ellopta. A tárcában 200 korona volt. A csendőrség nyomozza a tettet.

— **Ügyvédből — teaház.** Ezelőtt négy évvel nagy szenzációt okozott Szelle József aradi ügyvédnek az eltűnése, akiről kiderült, hogy a család bukás, okirathamisítás, sikkasztás, csalás és egyéb bűnök egész légiója terhelt. Azóta nem adott hírt magáról a híres fiskális, míg most az a hír érkezik a messze Kinából, hogy Szelle József ott telepedett le és teaházat nyitott. Vagyis a híres fiskális, aki idehaza annyi embert tett szerencsétlenné és földönfutóvá, tul a tengeren áruja a párolgó teát és a fiatal lányok bűnös szerelmét.

— **Hogyan ír a képviselő?** A békéscsabai *Paraszt Újság* legutóbbi számában Achim András orsz. képviselőtől olvassuk vezércikket. Ebből a cikkből izelítől közöljük a következő, a vezércikknek még nem is legostobább részét:

»Azok a tulipántos honhazaffakká vedlett nagygazdák, ezer, tizezer és százezer holdasok, népvért szipolyozó és rabigát vonó dedapáink zsírján ezer év óta hízó, nemzeti színű festekkel bemázolt cimeres embernyuzó milliomosok, a kik a munkásnép nyomorának okozói, rettegve saját önmaguktól kovácsolt, jól megérdemelt és nem is oly tul messze jövő, biztosan bekövetkezendő szervezett munkásnép elődázhatatlan diadálától, az ók évezredes gazdaságik felett fogvacogva bujnak ami vérükből ki-préselt és a mi rabszolga leányaink munkától feltörött keze által himzett selyempaplanjaik alá minden este és a velük szüetett ember-telen becstelenségük tudata szüite rémes hallucináció által iszonyuan sápadra festett pófával ugranak ki pokollá vált kigyófészekhez hasonló drága brüsszeli csipkével disztett nyoszolyájukból minden reggel és a sikitó verkhilada hangján hívják gaz pribékeiket, kasznárjaikat, zínáló s behorpadt mellet kérdezik nyöszörögve s perenként megismételve: lesz-e ó édes kasznár ur, lesz-e aratósztrájk?

— **Az állítólagos pénzhamisítók szabad-lábon.** Múlt hó 27-ikén közöltük, hogy a nagykanizsai rendőrség az itteni vasutállomáson letartóztatta Pollák Mór, Pollak Samu és Zalai Adolf baranyai kereskedőket, mert Szeibold Miksa vasuti tiszt azt a feljelentést tette, hogy Zalai néki hamis pénzt akart jó pénzre való kicserélés végett átadni. Pollákék pedig mint Zalai cinkosai kerültek rendőrkézre. A rendőrség a három letartóztatottat átkísérte az ügyészség fogházába, honnan azonban ma szabadon bocsájtották őket. Ugyanis a pécsi kir. ügyészség, mely ebben az ügyben az eljárás vezetésére illetékes, azt bizonyítékok hiányában megaznította. Zalai annak közlésére kért fel bennünket, hogy ő Szeiboldot rágalmasáért fel fogja jelenteni.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 3. A képviselőház ma ülést tartott, melyet *Justh Gyula* alnök délelőtt 10 órakor nyitott meg. Az elnöki előterjesztések után elnök bemutatja a vármegyék kérvényét, melyben a Fejérváry kormány vád alá helyezését kéri.

Bánffy Dező báró mentelmi bejelentést tesz azért, hogy decembet 16-án a rendőrség a parlamentbe hatolt és a képviselők immunitását megsértették.

Ezután a napirend tárgyalását kezdtek. Első pont a bírának és ügyészeknek az igazságügyminiszteriumba való beosztásáról szóló törvényjavaslatok. *Haviar Dániel* előadó megindokolja a javaslatot, melyet a képviselőház vita nélkül elfogadott.

Következett a felirati javaslat tárgyalása. A javaslatot *Ballagi Aladár* elfogadásra ajánlotta azon ajánlattal, hogy a javaslat felett ne vitatkozzanak, mert a meddő közjogi viták helyett a gyakorlati munka ideje következett el.

Polti Mihály nemzetiségi képviselő szól a javaslathoz. Hosszu beszéde folyamán kijelenti, hogy ók ellenzéki szerepüknek minden esetben meg akarnak felelni és be akarják bizonyítani, hogy az új kormány sem olyan rózsás, mint a milyennek azt némelyek látják; beszéde végén a nemzeti-ségek nevében ellenfeliratot nyújt be.

Az ülés folyik.

A fekete főváros.

A gázgyári munkások sztrájkja.

Budapest, jul. 3. Budapesten a József városi gázgyár munkásainak sztrájkja, mely tegnap este kitört, még mindig tart. A sztrájkolók ma hajnalban értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy mindaddig nem állnak munkába, míg az igazgatóság a keresztény szocialista munkásokat szolgálatából el nem bocsátja. Ma reggel mintegy 50 munkás be akart vonni a gyárba, hogy dolgozzék, a sztrájkolók azonban megtámadták és doronggal verték, kövekkel dobálták őket. Később az elősiető rendőrök is megtámadták, mire a rendőrség kardlapozva szétkergette őket. 15 embert letartóztattak. Tegnap este óta szakszakszatonaság tartja fenn a gázgyári üzemet. Félő, hogy a ferencvárosi és budai gázgyár munkásai is kimondják a sztrájkot.

Aratósztrájk.

Baja, július 2. A mátészalkai uradalom összes aratómunkásai ma kimondták a sztrájkot. A bajai rendőrség 17 aratót elítelt. Zavargástól tartanak, ezért nagymérvű — övintőzkedéseket tettek.

Szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Denaturált „TABAKO” porított dohánytrágya és rovarirtószer.

Dohányból készült trágya.

A m. kir. pénzügyi kormány és a m. kir. dohányjvedékek kizárólagos engedelmével és ellenőrzése mellett. Humus, nikotin, salétrom, káli, phosphor és nitrogén-tartalmánál fogva minden talajra alkalmas.

„TABAKO” a legolcsóbb, legjobb növényi trágya, szórható, permetezhető.

„TABAKO” a magy. kir. dohányjvedékektől származó dohánygyári csélokra alkalmasan dohánypor és trágyát értékesítő vállalat Részvénytársaság.

Zala megye, valamint a szomszéd megyék részére központi raktár és veszerképzéssel:

Epstein Ödön urnál Sümeg.

Legjobb permetező szer.

Legjobb permetező szer.

Magyarul, németül, franciául angolul és olaszul beszélő uri nő a nyári hónapok tartamára társalkodónőnek ajánlkozik a Balatonmentén lakó, vagy balatoni fürdőbe utazó családhoz. **Fizetésre nem,** csak ellátásra reflektál. Szíves megkeresések »Sürgős« jeligével a Zala kiadóhivatalába küldendők.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapju-, selyem- és bu-torszövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

HÖLGYEK!

Melyik volna hajlandó megismerkedni szórakozás céljából egy boldogtalan úrral. Leveleket kiadóhivatal továbbít »Nefejejt« jellege alatt.

Okleveles középiskolai tanár
philologus

pótló-, javító- és magánvizsgálatokra

előkészít.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Fiatal ember

két-három évi gyakorlattal és kelő szakismerettel

budapesti gabonacégénél
alkalmazást nyer.

Magyar és német nyelven írott ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Budapest 5. Tözsde 56. számú postafiók címre küldendők.

SCHMIDT CIRKUSZ!

a régi Sörház udvarán
ma szerdán július hó 4-én

nagy

diszeloadás.

Kezdeté este 8 $\frac{1}{2}$ órakor új műsorral.

Második nagy diszeloadás. — Kuzsán-fivérek műkerekpárosok halálmene a tölcserpályán.

Helyárak:

Számozott zártszékek I. sor 2 K., számozatlan zártszékek II. sor 1 K. 40 f., 2. hely III. sor 1 K., 3. hely IV. sor 60 fill. állóhely 30 fillér. 10 éven aluli gyermekek és a katonák, örmestertől lefelé mérsékelt árt fizetnek.

Részletes műsor este a cirkuszban.

Holnap csütörtökön és naponta

nagy előadás.

Pénztárnyitás 7 $\frac{1}{2}$ -kor. Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ -kor.

Schmidt M. igazgató.

Cs. kir. szab. Kölcsönös Tűzkár Biztosító Intézet

Alakult 1824-ben.

Biztosítéki alap 10.650.000 korona.

Az intézet elvállal mindennemű tűzbiztosítást, mint házak, ingóságok, termények stb. stb. biztosítását a legelőnyösebb feltételek és olcsó díjak mellett. Az intézet kartellen kívül áll az egyedüli az országban, mely biztosítottait az épület biztosítási ágazatban **nyereményben részesíti**, ezen nyeremény évek óta a díjak 20%-át teszi ki és az utolsó tíz évben 3,344.647 korondt térített meg biztosítottainak **nyereményrészesedés** címén.

Magyarországi igazgatóság Budapest, V. Hold-utca 6.

Providentia általános biztosító társaság

Elvállal olcsó díjak és előnyös feltételek mellett mindennemű baleset, szavatossági és gépbiztosításokat.

Magyarországi Fiók Budapest, V. Hold-utca 6.

Első o. betörés ellen biztosító társaság

A legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak ellenében eszközöl minden kombináció szerinti **betörés** biztosításokat.

Magyarországi vezérképviselet Budapest, V. Hold-utca 6.

Cs. kir. szab. Kölcsönös Tűzkár Biztosító Intézet

Providentia általános biztosító társaság

Első o. betörés ellen biztosító társaság

Nagykanizsán

Időgyónóságot kíván felállítani; cégek és magánszemélyek, nyugalmazott hivatalnokok, kik megfelelő ismerettséggel bírnak, szíveskedjenek ajánlataikat Budapest, V. Hold-utca 6. alá intézni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.

Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Égész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Égész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünneppapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: REVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A katonaság és a pedagógia.

Nagykanizsa, július 4.

Igen sok ember előtt megérthetetlen az még most is, hogy a mi fiatalságunk, sőt úgy mondhatjuk: minden nemzet fiatalsága miért idegenkedik olyan nagy mértékben a katonai pályától.

A magyarról általában azt tartják, hogy katonának termelt. A maga történelmét is, meg más nemzetekét is úgy tanulta, olyan szellemmel szívtá lelkébe, hogy az ugynevezett *vitési, hadi* erények erősen kifejlődtek egyéniségében. Még a magyar nemzet fiatalságának az a része is, mely talán rendszeres történelmi oktatás révén lelki, jellembeli irányítást nem kapott. — azokból, amiket a magyar irodalom és költészet, a *vitési* történetek, mondák, regék, hősi és katonai, harci dalok anyagában lelki táplálékul nyert, mind esupa katonai pályára lelkesítő mozzanatok domborodtak ki előtte, gazdagon bevonva a föltétlen dicsőítés zománcával. És fiatalságunk még sem lelkesedik a katonai pályáért. Nemcsak nem lelkesedik, hanem hstározottan idegenkedik, fázik tőle. Még pedig olyan nagy mértékben, hogy körül-belül csak az akasztófánál tartja valamivel kellemesebb dolognak.

Ezelőtt 28 vagy 30 évvel történt, hogy Nagykanizsán két fiatal legényt kötélhalálra ítél a rögtönítélő bíróság. Az egyik legényke — mikor már a bitófa alatt állott, a bíróság tagjai felé fordult és azt mondta: »Bocsássanak meg a Tekintetes urak! Inkább egész életemben katona leszek.«

A halál küszöbén álló delikvens nem is tudta, hogy milyen erősen jellemezte ezzel az utolsó kérésével a magyar nép fiatalságának a katonai pálya iránt táplált érzését.

Amikor ez történt, még nagyon messze voltunk az *j idők* szellemének attól a világosságától, mely már a katonai intézményre egészen más sugarakat bocsát. Akkor még az a felfogás, mely e fölött az intézmény fölött is kongatja a lélekharangot, — még csak nagyon-nagyon emlékedt lelkekben érett és rejtőzködött az emberiség általános haladásának gondolatát. Akkor még, majdnem a fejével játszott volna, aki ki merete volna mondani, hogy a történelmi dicsőítés nimbusszával körített

vérengzések emlékei után nagyon kár vért szagoltatni a fejlődő ifjúsággal. Akkor tehát még magát a katonai pályát is olyan nimbussz vette körül, hogy inkább sietni, tolni kellett volna arra a fiatalságnak.

E helyett azonban idegenkedett tőle akkor is, idegenkedik most is.

Hogy miért: azt azok tudják legjobban, akik megkóstolták a katonai életet. Csak, hogy nyiltan, őszintén nem mutatott rá az idegenkedés okára senki.

Most hallottunk végre egy fiatal hadnagytól, egy kadétiskolai tanártól őszinte, igaz szót.

Aggházy hadnagy felszólalt és különösen a kétéves katonai szolgálat közeli behozatalára való tekintettel, iratában azt sürgeti, hogy a katonai tisztképző iskolák tanítási tárgyai közé fel kell venni a pedagógiát is; mert ez időtt a legénység kiképezését az nehezíti meg, az teszi a kiképzés folyamatát a legénységre nézve olyan elriasztóvá, s a tisztekre nézve is az egész idegzetet megrongálóvá, hogy a tiszti képzőből kikerült fiatal tisztek semmiféle pedagógiai ismerettel nem rendelkeznek. E nélkül pedig semmiféle oktatás, nevelés helyes mederben nem vezethető.

Igazán csodáljuk, hogy ennek a mélyebben gondolkozó fiatal tanár-tisztnak röpiratával a magyar napisajtó nagyobb figyelmet keltő módon nem foglalkozott. Bizony-bizony nagyon megérdemelne; mert határozottan a fején találta a szegyet.

A katonaság iránt — ha most már a kor szellemének hatása következtében az intézményt egykor való pieresztáljára fölemelni nem is lehet — egy kis kedvet ébreszteni csupán a legénység kiképezésének pedagógiai alapokra való fektetésével lehet.

Mert elhiheti mindenki, hogy az a brutalitás, mely a legénység kiképezésénél itt is, ott is elriasztó módon tapasztalható, — csakis az oktató tisztek teljes pedagógiai járatlanságából ered. A kiképzés módszertelen. Ha a képző tiszt valami oktatási fogásra magától rá nem jön, minden lépésnyomon tehetetlenül kell vergődnie. Vergődése közben, mikor valamit megértetni nem bír, a düh elragadja; azt hiszi, hogy a legénység butasága az akadály és brutalitásokban tör ki belőle az indulat.

Igy történik ez még az ügyetlen, rosszul képezett vagy készületlen tanítónál is

az iskolában; hogy ne történne így a katonai gyakorlatlétén, ahol a dolog természeténél fogva most a *dresszura* szelleme dominál.

Eppen azért megbecsülhetetlen jó tanács az, ami Aggházy tanár-hadnagy egyáltalán pattant ki. Jó lesz megragadni két kézzel. Annak fogauatosításával meg kell szűnnie a katonáskodás iránt való nagy idegenkedésnek okvetetlenül.

A Dunántúli Dalosszövetség.

Nagykanizsán, 1906. augusztus 19—20-án tartandó VII. dalünnepének sorrendje.

I. augusztus 18-án szombaton.

1. Délután 2 órakor a pályaudvaron a dal egyletek ünnepélyes fogadása, a koszosz leányok megkoszorúzzák a zászlókat és üdvözlés a szövetség elnöke által. Bevonulás a városháza elé, hol a város polgármestere a városközönsége nevében üdvözlő a dalosszövetséget, utána elszállásolás.

2. Este 1/2 9 órakor ismerkedési estély a Polgári Egylet kerti és földszinti helyiségeiben. Szabadon választott dalok előadása.

II. augusztus 19-én délelőtt.

3. 9 órakor összpróba a Polgár Egylet nagytermében.

4. 11 órakor a szövetség közgyűlése a városház disztermében a következő tárgysorozattal:

a) Diszelnöki üdvözlő beszéd; b) Elnöki megnyitó beszéd; c) a jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése; d) titkári jelentés a választmány működéséről; e) a múlt évi számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése; f) pénztárnok jelentése; g) a jövő évi tagdíj és költségelőirányzat megállapítása; h) a rendes és versenybíró bizottság megválasztása; i) a legközelebbi dalünnepély helyének és idejének megállapítása; j) indítványok.

5. Déli 1 órakor társasbéd a Szarvasz szálloda éttermében.

III. augusztus 19-én délután.

6. 1/4 órakor gyűlekezés az Erzsébettérén, onnét zászlók alatt kivonulás a Sörgyárba a verseny színhelyére.

7. 4 órakor Dalverseny a Sörgyári katómbákban a következő beosztással és sorrenddel:

a) Hymnusz Erkel Ferentől, éneklük az összes dalárdák.

b) Népdal-csoport kötött versenye.

1. Tatai és Tóvárosi polgári-olvasókör dalárdája.
2. Siklósi Iparos Olvasókör Dalárda.
3. Siklósi Polgári Dalkör.

c) Műdal csoport kötött versenye:

1. Székesfehérvári Déli-vasuti műhely Dalegyesülete.

2. Keszthelyi Iparosok Dalköre.
3. Komáromi rom. kath. egyházi énekkar.
d) „Ünnepi dal.” Lányi Ernőtől. Versenyen kívül éneklő a Nagykanizsai Irod. és Műv. Kör dalárdája.

e) Nehéz műdalcsoporthoz kötött versenye:

1. Budapesti Lyra Dalkör.
2. Pécsi Polgári Daloskör.
3. Szombathelyi Dalosegyesület.

f) „Daloljatok.” Hoppe Rezsőtől. Összkar. éneklők a nehéz műdal és műdalcsoporthoz résztvevő dalárdák.

8. Este fél 9 órakor a dalosok megvendégelése a Polgári-Egylet kerti helyiségében.

IV. Augusztus 20-án délelőtt.

9. 9 órakor összpóba a Polgári-Egylet nagytermében.

10. Délben csoportonként társas ebéd étlap szerint.

V. Augusztus 20-án délután.

11. Fél 4 órakor gyűlés az Erzsébet-téren, menet zászlók alatt, kivonulás a sör-gyárba a verseny színhelyére.

12. 4 órakor az Irod. és Műv. Kör nép-ünnepélyével kapcsolatban szabadverseny a sör-gyár katakombáiban.

A dalárdák által szabadon választott versenydarabok a kötött verseny sorrendjében kerülnek előadásra.

13. Este a népünnepély alatt a versenybíró bizottság ítéletének kihirdetése és a versenydíjak kiosztása.

HIREK.

— **Ujmisés áldozatok kiküldetése.** A veszprémi megyéspüspök Berkovits Imre ujmisés áldozat Curgóra, Pados Gábor drt Karádra, Rumi Istvánt Ihárosba, Simon Gyulát Nemesvidre, Somlyai Ambrust Tabra, Szabó Imrét Török-koppányba, Tapoleczai Pált Berzencére, Unger Ferencet Pettendre küldte ki káplánoknak. Hornig Károly báró megyéspüspök az itt megnevezett ujmisés áldozatokat szombaton délelőtt szentelte föl áldozópapokká.

— **Detektívek a megyében.** Az aratómunkások mozgolódása szokatlan eszköz használatára készítette a kormányt. Mint nekünk megbízható forrásból jelentik, négy titkos rendőr járja Zalamegyét, hogy a munkások hangulatát tanulmányozza és az esetleges izgatásokat leleplezze. A detektíveknek Zalaegerszeg a székhelyük és innen utazzák be részletekben az egyes járásokat. Munkájuk már addig is eredménnyel járt, mert nagyon fontos adatokat bocsájtottak a hatóság rendelkezésére.

— **A vidék rémei.** Széles körben feltűnést keltett tegnapi „A vidék rémei” című kimerítő tudósításunk. Sokan, kik Zalamegye belsejét nem ismerik, kétkedve fogadták a híradást, mert lehetetlennek tartották, hogy ilyen vad állapotok akár az erdélyi oláh falvakban is létezhesse-
nének. Érdekesnek tartjuk, hogy a cikk írójának hoz-

záink intézett leveléből a következő jellemző részt közöljük:

„Könyveket lehetne írni” a elgányművésztől, — de jobb hallgatni. Elfáradt az ember, mert minden hiába van. A törvénytisztelőt napról napra hanyatlik, vele a közbiztonság is. A törvények lángha alkalmazása, a gonoszok pártolása megint a népünkben a közbiztonság. A költés-
ges igazságszolgáltatás, sok utánjárás inkább némán tűrni készíti a legtöbb embert, mintsem igazságot keresni. Ez átlant a nép lelkiületébe, lemond a jogorvoslatáról.”

Valóban, szomorú állapotok és érthetetlen, hogy honpolgári kötelességüket teljesítő emberek az államélet keretében nem találják megfelelő védelmet a közénk nem tartozó, féktelen hordák ellen.

— **Étkerékosok a gyorsvonatokon.** Cél-szerű utitást eszközöltek a Délivácut nappal közlekedő gyorsvonatainál. Ezekhez a vonat-
hoz ugyanis tegnapelőtt étkerékosokat csatoltak és ezek rendszeresen közlekedni fognak a gyors-
vonattal. A kocsi a hálókocsitársaság tulajdonai és igen praktikus berendezésűek.

— **Szomorú előség.** Az alábbi statisztika azt mutatja, — hogy ez év március havában hány ember halt meg a Dunántul tudóvészben. E téren Zalaé az előség. Ez egy hóban nálunk nagyobb pusztítást vitt végbe e rettenetes kór, mint Győr, Komárom, Moson, Sopron és Tolnamegyékben együttvéve. Ez a kimutatás is igazolja ama felhívásunk igazát, hogy elsősorban nekünk. — Zalaiaknak kell pártfogolnunk a most folyó akciót új szana-
toriumokért. A kimutatás a következő:

Baranya	—	—	119
Pécs	—	—	13
Fejér	—	—	88
Székesfehérvár	—	—	11
Győr	—	—	28
Győr	—	—	16
Komárom	—	—	56
Komárom	—	—	5
Moson	—	—	45
Somogy	—	—	143
Sopron	—	—	111
Sopron	—	—	16
Tolna	—	—	81
Vas	—	—	150
Veszprém	—	—	88
Zala	—	—	180

Összesen: 1150

— **Hárman H. Szederkényi Anikó,** — Haraszhay Lajos és Göndör Ferenc, valameny-
nyien a Somogyvármegye szerkesztőségének tagjai, Hárman címmel novellás kötetet adtak ki. A könyv előszavát Adv. Endre írta, cím-
képét Rippl Rónai rajzolta. Kollégáink ezen első feckéjét legközelebb ismertetjük, azon-
ban addig is ajánljuk közönségünk figyel-
mébe, mert a szerzők a vidéki hírlapírás is
mert talentumos tagjai.

— **Harc a millióért.** Özv. gróf Batthyány Beláné szül. Tarnóczy Etel végrendeletét a Tarnóczyak tudvalevőleg megtámadták. — A végrendelet érvénytelenítése, törvényes örök-
jog megállapítása, törvényes osztályrész ki-

adása és járulékaírt adtak be reudes ke-
resetet a Tarnóczyak. A kilencmillió ügyben
tegnap történt meg a szombathelyi kir. tör-
vényszéken a perfelvétel. A Batthyány család
képviselőiben Erdős Ferenc, — Gosztönyi
Ernő, a Tarnóczyak részéről Lázár Nándor,
dr. Rosenberg Gyula, dr. Oppler Géza buda-
pesti ügyvédek jelentek meg. A törvényszék
özv. gróf Batthyány Beláné ismeretlen örök-
kösei alperesek képviselésére ügygondnokul
Ehén Gyula ügyvédet nevezte ki.

— **Mikor kell berukkolni?** Sok találgatás-
ra adott okot az ujoncok idej bevonulása-
nak kérdése. Most már el van döntve a kér-
dés. — A honvédelmi miniszter rendeletében
közli, hogy a június és július hóban megtar-
tott sorozáson bevált ujoncok augusztus 1-ére
kötelesek berukkolni, míg a póttartalékosok
október 1-én fognak bevonulni. Ez a rendelet
természetesen csak az 1882., 1883. és 1884.
évfolyambeliekre vonatkozik. Az 1885. évben
szülötteknek sorozása október 1-én kezdődik
és így azok bevonulása még ezután állapítat-
tik meg.

— **Peronoszpóra és a lisztharmat** ellen
legjobb és legbiztosabb szer a Tabako (porított
dohány) megrendelhető *Epstein úrnál* Sümegh.
100 klg. ára 10 korona; 50 kg. ára 6 korona.

— **Anyakönyvelés.** A magy. kir. belügy-
miniszter *Amtmann Sándor* kiskomáromi anya-
könyvvezetőhelyettes hatáskörét a házassági
anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél
való közreműködésre is kiterjesztette.

— **Öngyilkos leány.** Megirtuk, hogy Tóth
Róza nagykanizsai, családleány, ki Sós Leó-
nál állott szolgálatban, szerelmi bánatában
mérget ivott és eszméletlen állapotában a
kórházba szállították. Itt a szerencsétlen leány
8 napig kínlódott, míg végre tegnap előtt
meghalt. Temetése tegnap délelőtt volt.

— **Kisasszony — megpofozom.** Holgyet
pofonvágni ugyan nem fair dolog, de a munká-
sok szent ügye érdekében talán ez is megen-
gedhető. Bizonyára így gondolkozik Balázs János
munkás, kit Magyar Ilona cipőgyári munkánő
feljelentett a rendőrségnél. A leány panasza az,
hogy midőn ma reggel munkába ment, az utcán
elője állt Balázs János és megfenyegette a követ-
kezőképen: „Kisasszony, ha nem íratkozik be a
szakszervezetbe, megpofozom.” Az udvariatlan
ember ellen az eljárást megindították.

— **Öngyilkos életuntak.** Tegnapelőtt törté-
nt, hogy a szentgyörgyvári ut mentén
Brinner Antal és Széphegyi Gáspár iparos-
segédek öngyilkosságot követtek el, mert
megunták életüket. Brinner nyomban meg-
halt, Széphegyi pedig súlyosan megsérült.
Brinner holttestét tegnap felboncolták és
megállapították, hogy halálát öngyilkos mó-
don maga okozta. Tegnap délelőtt eltemették.
Széphegyi a kórházban fekszik, állapota még
mindig igen súlyos.

— **Nyári mulatság.** A zalatárnoki róm.
kath. ifjúsági egyesület saját könyvtára javára f.
hó 1-én az Aszuvölgyi erdőben fényesen sikerült

Denaturált „TABAKO” porított dohánytrágya és rovarirtószer.

Dohányból készült trágya.

A m. kir. pénzügyi kormány és a m. kir. dohányjövődék kizárólagos engedelmével és ellenőrzése mellett. Humus, nikotin, salétrom, káli, phosphor és nitrogén-tartalmánál fogva minden talajra alkalmas.

„TABAKO” a legolcsóbb, legjobb növényi trágya, szórható, permetezhető.

„TABAKO” a magy. kir. dohányjövődéktől származó s dohánygyári eszlekre alkalmas dohánypor és trágyát értékesítő vállalat Részvénytársaság.

Zalamegye, valamint a szomszéd megyék részére központi raktár és vezérképviselet:

Epstein Ödön úrnál Sümeg.

Legjobb permetező szer.

Legjobb permetező szer.

nyári táncmulatságot rendezett. Felfűszítették: Szilner József 9 kor., Simon Gábor (Nagykanizsa) 8 kor., Ásner Teréz (Tényő) 4 kor., Dr. Mazy Engelbert (Kőszeg) 3 kor., Kovács József, Böröcz István 2.60—2.80 kor., Rozgonyi Árpád, Martinesovics J. 2—2 kor., Beancza Péter, Kuntsnig Antal, ifj. Tóth György 1.60—1.80 kor., Puly E. Gábor, Veszprémi Gyula, Horváth János, Hoffmann János, Sipos Imre 1—1 kor., Fazekas Vilmos, Noszlopy Gyula, Egyed József (Nagykanizsa), Öveges N. (Nagykanizsa), Klénner Károly (Nagykanizsa), Toplak Ferenc 60—60 fill., Czigány Kálmán 50 fill., Pálffy Károly 40 fill., Berke Ferencné 30 fill., Vörös Imre 20 fillér, melyért az uton is halás közönséget fejezi ki az egyesület nevében Martinesovics Jenő egyl. titkár.

— A gyújtó áldozata. Szentgróton a gyújtóval való gondatlan bánás borzasztó tűzhalálát okozta egy 5 esztendőes kis gyermeknek, — Wagner Kristófnak. A kis fiu gyujtót csemt el a nénjétől, azzal kiment a ház mögé és ott játékból meggyújtotta a kőtenyét. A könnyű ruhán villámgyorsan harapódzott elő a láng és mire az égő gyermeket észrevették, már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy borzasztó szenvedés után 4 óra alatt meghalt.

— Vigyázni kell az asszonyokra!... A törvényszéki folyosón egy öreg, gubás paraszt ember járt-kelt tétozva, hogy melyik terembe nyisson be. Nem tudta elhatározni, hogy melyikben fogják elintézni az ügyesbajos dolgát. Meglapulva várt, míg valaki utjába akadt.

— No öreg, mire vár? — kérdezte tőle valaki egy déltájon.

— Kérni gyűtem — s egyet ránt a szűrén, hogy jobban a vállához simuljon, — a fiamért.

— Aztán mit csinált a fia?

— Hát bizony egy kicsit nagyot ütött oda, ahova nem kellett volna. Az asszony szeretőjéhez...

— Hát most becsukták a fiát. És most mit akar?

— Csak azt, hogy eresszék már haza. — Öreg ember vagyok, hát nem nekem való a gond. Mert tetszik tudni — tette hozzá lehangolva, szomorúan — már *mögözt vigyázni kéne az asszonyra*...

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 4. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt. A jegyzőkönyv hitelesítése után

Hallebront Géza, az összeférhetlenségi bizottság előadója jelentést tesz Barabás Béla mandátumának tárgyában, közölve a Házzal az összeférhetlenségi bizottság ismertetését. A ház felhatalmazza az elnököt, hogy Budapest VII. kerületében új választás kiírása iránt intézkedjen.

Sághy Gyula, a pénzügyi bizottság előadója heterjeszti a horvát pénzügyi egyezményről szóló jelentést. Kéri ennek kinyo-

matását és a képviselők közt való szétosztását.

Következett a bírák és ügyészek igazságügyminiszteri alkalmaztatásáról szóló törvényjavaslat, melyet a Ház harmadszori olvasásában is elfogadott.

Ezután a felirati javaslat tárgyalását folytatták.

Goldnis István nemzetiségi azt hiszi, hogy a Ház pártszempontok miatt elfogultsággal fogja fogadni beszédét.

Elnök figyelmezteti a szónókat, hogy ilyen gyanúsításokkal ne illesse a Házat, mert különben megvonja tőle a szót.

Goldnis nem tehet róla — ugymond — de tapasztalta ezt az elfogultságot Polit tegnapi beszédénél is.

Elnök újból figyelmezteti Goldnist, hogy az elnöki kijelentésekben ne helyezkedjék szembe, mert a házszabályok teljes soigorát fogja vele szemben alkalmazni.

Goldnis ezután, az állítólagos nemzeti sérelmeket sorolja fel, majd kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Éber Antal beszélt ezután. A javaslatot elfogadta.

Az ülés folyik.

Öngyilkosság Deák Ferenc szobra előtt.

Budapest, július 4. Csikag Albert duzsagdag turkevei földbirtokos ma Budapestre érkezett, hogy idegbaját gyógykezeltesse. Ma reggel Deák Ferenc szobra előtt *agyonlőtte magát*. Nyomban meghalt. Az öngyilkosságot valószínűleg idegrohamában követte el.

Vilmos császár — nagypapa.

Potsdam, július 4. Vilmos német császár legidősebb fiának, a trónörökösnek neje, Cecilia hercegnő, ma délelőtt fiugyermekeket szült. Az újszülött a német császár első unokája.

Egy író halála.

Budapest, július 4. Serákné Hentaller Elma ismert író nő ma Budapesten meghalt.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapju-, selyem- és bu-torszövet-kelméket, melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér, Szeidmann ház.

szállás és felkötés
Szappan
a bőrt fehérré
gyöngéddé
Mindentől!

Sarg-féle Glycerin szappan

ugy feladottaknál, mint gyermekeknek a leggyón, kébb korban legkifutóbb tisztítószereknek bizonyult ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Fiatal ember

két-három évi gyakorlattal és kellő szakismerettel

budapesti gabonacégénél alkalmazást nyer.

Magyar és német nyelven írott ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Budapest 5. Tözsde 56. számú postafiók címre küldendők.

Birtokadasi hirdmény.

Veszprém megyében a Balaton partján (vasut állomás) 150 ezer korona forgalommal bíró

téglagyár

6 hold szántófölddel eladatik vagy a téglagyárhoz társ keresztek 16000 korona betéttel.

Bővebbet Szegő Mór bank-hitelügyi irodájában Nagykanizsán, Kazinczy-utca 5. sz. a városbáz palota mellett.

Pártoljuk a magyar ipart s a hazai terméket.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Nagykanizsa város s területére

Petánczy

Széchenyi-forrás savanyúviz

raktárt létesítettem, s ezen ásványvizem kizárólagos föladusításával Fleischacker Ignác urat (lakik Király-utca 13. sz.) bízam meg.

Azon reményben, hogy igen tisztelt vevőink e haza terméket, mely tulipán jelvénnel van ellátva, tovább is, annál inkább pártolni fogják mert kitűnősége s jutányos ára mellett is mint bor, asztali s gyógyviz ol' forgalomnak örvend, hogy Európa legdusabb szénsav-natron-littium tartalmánál fogva igen tisztelt vevőimnek a legjobb pártfogásába ajánlhatom.

Hazafiui tisztelettel

Vogler József

Petánczy savanyukut tulajdonosa

A Csengeri ut 4. sz. alatt levő

ZÁLOGHÁZ

mai naptól kezdve nyitva van:

délelőtt: 9 órától 12 ig,

délután: 1/3 , 1/6-ig

SCHMIDT CIRKUSZ!

a régi Sörház udvarán
ma csütörtökön július hó 5-én

== nagy ==

diszeloadás.

Kezdeté este 8 $\frac{1}{2}$ órakor új műsorral.

— Harmadik nagy diszeloadás. — Kutzlán-flvérek
műkerékpárosok halálmenete a tölcserpályán.

Melyárok:

Számozott zártszek I. sor 2 K. számozatlan zártszek II. sor
1 K. 40 f. 2. hely III. sor 1 K. 3. hely IV. sor 60 fill.
állóhely 30 fillér. 10 éven aluli gyermekek és a katonák,
örömetől lefele mérsékelt árt fizetnek.

Részletes műsor este a cirkuszban.

Holnap pénteken és naponta

== nagy előadás. ==

Pénztárnyitás 7 $\frac{1}{2}$ -kor. Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ -kor.

Schmidt M. igazgató.

Hölgyek!

Melyik volna hajlandó megismerkedni szó-
rakoás céljából egy boldogtalan úrral.
Leveleket kiadóhivatala további "Nefejejs"
jellige alatt.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Muraközi borok eladása.

A csáktornyai grófi várpincéből 7 hordóban 59 hektoliter
uradalmi termésű

1890 és 1891. évi bor fog t. hó 13-án

d. e. 9 órakor árverésre bocsájtatni.

A borvételre vállalkozók az árverésre ezennel meg-
hívatnak.

Uradalmi tisztség.

337-3

ad. 1690 kig. 906.

Árlejtési hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város által Zalaegerszegen a Vlasics Gyula utcában **építendő polgári leány iskola** összes munkálataira a tanács a következő árlejtési hirdetményt bocsájtja ki.

1. Árlejtésen résztvehet minden hazai — üzletének gyakorlására hatósági engedéllyel bíró szakértő iparos.
2. Ajánlatok csakis az összes munkálatokra teendők: — kikötöttik azonban, hogy egyes munka nemek a vállalatból kihasíthatók és külön biztosíthatók lesznek, mely esetben vállalkozók semminemű kárpótlást nem igényelhetnek.
3. A tervezett polgári leányiskola tervszerinti felépítése a részletes költségvetésben felsorolt árak alapján **75664 70 koronában** irányoztatott elő. Ezen munkák kivitelénél irányadó az építési tervek, részletes költség előírászat, az általános és részletes építési feltételek, a jelen ajánlati felhívás, melyek együttesen és fentebbi sorrendben alapját képezik a vállalkozóval annak idején kötendő szerződésnek.
4. Ajánlattevők kijelenteni tartoznak, hogy az építéshez kizárólag csak belföldön termelt anyagot vagy gyártmányt fognak felhasználni, valamint hogy az ajánlatok kellékeire vonatkozó határozmányait az általános szerződési és vállalati részletes feltételeket ismerik és elfogadják, végül hogy az egyes szakmunkák kivételére, lehetőleg helybeli iparosokat alkalmaznak.

5. Bánatpénzzül a költségvetési összeg 5% készpénzben, vagy letételre alkalmas értékpapirban Zalaegerszeg r. t. város pénztáránál teendő le és a letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

6. **Építési határidők:** A munka a szerződés megkötésekor azonnal megkezdendő és legkésőbb folyó évi november 15-ig az épület tető alá veendő. 1907. év június 30-ig pedig teljesen készen a városnak külföldi napi 200 korona kötbér fizetés terhe mellett átadandó.

7. Felhívtnak tehát a vállalkozni szándékozók, hogy a bánatpénz letételét igazoló nyugta és képességüket igazoló okmánnal felszerelt s egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb

1906. évi július 16-ik napjának d. e. 9 órájáig

a polgármesteri hivatalnál annál is inkább nyujtsák be, mivel ezen határidőn túl valamint távirati úton érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A beérkezett ajánlatok ugyancsak 1906. évi július 16. napján d. e. 10 órakor fognak felbontatni és nyilvánosan felolvasatni, mely eljárásnál az ajánlattevők is jelenlehetnek.

A városi képviselőtestületi közgyűlés feuttartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett saját belátása szerint teljesen szabadon határozzon.

Megjegyeztetik, hogy az építéshez szükséges összes téglá és zsindely anyag a városi téglagyárból szerzendő be. Az ajánlatok kellékeire vonatkozó itteni határozmányok, továbbá általános és részletes feltételek és tervek a városi mérnöki hivatalban naponta 10-12 óra között betekintheők.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1906. évi június 30. tartott üléséből.

Németh,

h. polgármester.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egy évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egy évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünneppnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SANDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ MAJOS

Egyes szám ára 6 fillér.

Kisnew—Bialisztok.

Nagykanizsa, július 5.

A zsidókat gyűlölni — úgy gondolom — nem valami nagy virtus. Nagyon belé-
vág ez az érzés a vad-tömegek alap-érz-
sébe; tehát népszerű érzés. Aki ezen az
alapon konkurál a karrier terén, nem spe-
kulál rosszul. Titkos, láthatatlan kezek nyul-
nak a hóna alá, és úgy dobálják fölfelé,
hogy egyszer csak — ha véletlenül valami
tűkőr elé kerül — nagy meglepődéssel
látja, hogy a fejedelmi trón káprázatos vi-
lágának fénye ragyogja körül.

Az a vörös fonál ugyanis, amely anti-
szemitizmus néven fonódik a különböző
ember-társadalmi rétegek érzésszálaiból, mint
valami hatalmas pók-hálózat szötte be az
egész országot, bizonyos ellenállhatatlan ér-
zelmi egységbe foglalva a kunyhókat és
palotákat, sőt a fejedelmi trón ragyogó vi-
lágát is.

Ezzel a jól szövődött hálózattal azután
az ügyeskező ember kitűnően operálhat a
politika terén is. — A zsidóság mindig
pompás anyag, mikor a tombolni kezdő
emberi indulatoknak okvetlenül zsilipet
kell nyitani a kitörésre.

Talán fölösleges megjegyeznem, hogy:
Orosz-országról beszélek.

Mert ott most rövid idő alatt másodiz-
ben használják ki a zsidó-gyűlöletet politi-
kai célra.

Elsőbben akkor rendeztek zsidó-öldök-
lést, mikor a japánokkal folytatott háboru-
ban az orosz hadsereg dicstelen vereségei
magas fokra szították már az orosz nép
elégedetlenségét. Ennek a vérengzésnek
szintere Kisnew volt.

Semmi sem volt könnyebb, mint azzal
a szegény, tanulatlan, lelki vakságban tar-
tott fél-barbár néptömeggel elhitetni, hogy
az orosz vereségeknek okai voltaképpen a
zsidók, akik összejátszanak a japánokkal.
Ilyképpen az elégedetlenkedők, a fiaikat
szülő és félő szülők elkeseredése teljes fék-
telenséggel a zsidókra zúdult. Olyan moz-
zanata lett ez az emberiség történetének,
mint mikor ártatlanul halálra ítélték még
a szelidebb erkölcsöket nem ismerő korban
fenevadakat üszítottak.

Milyen jó volt erre a célra a zsidóvér!
Csakis ilyen célra türték meg a zsidóságot
Oroszországban. Másként már réges-régen
kiűzte volna őket onnan a türelmetlenség

De így megtúrták; mert mindig kész konca
volt a boszútárgyat kereső népharagnak.

Ilyen tárgy volt a kisnewi öldöklés
borzasztó, leirhatatlanul vérlázító mozzana-
tánál is.

És bár a Nemezis a vérengzés évfor-
duló napján megrázó tengeri katasztrófá-
val, a leghatalmasabb orosz hadihajó pusztulá-
sával adott reá feleletet: az orosz
autokrácia vér-ebei nem laktak jól még
zsidóvérrel és nem rendültek meg a Ne-
mezis kezének hatalmas intó mozdulásától.

A »sárgák« is hiába vágtak végig a
korhatag orosz autokrácián; nem bírtak
leszámolni nyomorult életével.

Most is még, mikor már minden jel
azt mutatja, hogy annak az erkölcstelen-
né lett szervezetnek össze kell omolnia, el-
söpörtetnie a föld színéről: a végső vonag-
lás irtalmatlan rettenetességeihez menekül
megint a mindenhatóságért reszkető ha-
talam.

A gárda-ezredek, a cár testőrei, a kozá-
kok, a cár imádó szolgálói, az orosz hadse-
regnek színe-java forrong. Az a világosság,
mely valamikor a római legiók világretteg-
tető vértjein át is leomlasztotta a római
istenek bálvány-oszlopait: megvillant az
orosz hadsereg soraiban is, és korhatag
intézményeket omlasztó sugárvévi a hata-
lomnak szegződtek.

A hatalom ha megrettent is, nem esett
zavarba.

El kellett terelni a népharagot más
irányba. Kisnewre Bialisztok következett.

Hadd részegüljön meg a tömeg a zsi-
dók vértől! Lakják jól zsidóvérrel, hogy
ne érezze láncait!

Milyen vad örülete ez a régi politiká-
hoz kapkodó, a pusztulás sejtelmével és
nélkül tomboló autokrata hatalomnak!

Az a világosság, mely a gárda-ezredek,
a kozákok és lassan-lassan az egész orosz
hadsefeg lelkét új életre kelti, — a maga
hatalmas sugárvéviével majd rávilágít a
bialisztoki vérfürdőre is, s az onnan vissza-
veredő véres sugarak égbekiáltó, iszonyu
némaságukkal föl fogják ébreszteni, új
életre fogják keltetni a nagy embertársá-
dalmat...

És csak a jó Isten tudja, hogy a
bialisztoki öldöklés évfordulóján nem ad-e
a Nemezis majd erre is megdöbbentő fele-
letet egy hatalmas trón összeomlásával!

Az iparegyesület a vidéki kiállításokról.

— Saját tudósítónktól. —

— július 5.

Az Országos Iparegyesület a vidéki kiállítá-
sok iránt főnállása óta meleg érdeklődést
tanúsított és ezek sikerének előmozdításában
erkölcsi és anyagi támogatásával mindig
örömmel és céltudatosan működött közre.

De mindenkor kötelességének tartotta a
sűrűn ismétlődő kiállítások bizonyos szorvá-
nyosan jelentkező elfajulása ellen intő szavát
fölemelni és a hazai ipar és iparfejlesztés ko-
moly érdekeit ereikkel szemben megvédel-
mezni. Főleg pedig odahatni, hogy a már
csak gyakorlati értékű kiállításokat rendezze-
nek az illetékes körök. E szempontoknál
fogva az iparegyesület a hozzája ujabban ér-
kezett konkrét jelentések alapján mai ülése-
ből fölkiéri a kereskedelmi miniszter urat,
hason oda, hogy a vidéki kiállítások, melyek-
nek bizonyos időközökben és bizonyos orszá-
grészekre való territóriális beosztás szerint
tervbe veendő rendezése a jövőben is felette
kívánatos, ezentul csak bizonyos, az egyesület
által többször hangoztatott elvek figyelembe-
vételével legyenek rendezhetők, illetőleg,
hogy csak oly kiállítások részesülhessenek
jövőre a kormány erkölcsi és anyagi támoga-
tásában, a melyeknek rendezésénél ezeket az
elveket conditio sine qua non gyanánt elfo-
gadják.

Ehez képest elengedhetetlenül szükséges,
hogy e kiállítások első sorban a helyi (kerü-
leti) ipar pártolásának és fejlesztésének legye-
nek komoly és céltudatos eszközei, hogy az
ország többi részeiből ily kiállításokra csak
oly cikkek bocsáttassanak, melyek azon a
területen, melyre az illető kiállítás hatásköre
kiterjed, még nem gyártanak, vagy a melyek
direkte az ottani gyártás előmozdítására szol-
gálnak (szerszámgépek és eszközök, stb.).
Erdekbe kellene vonni a helybeli fogyasztó
közönséget, hogy az a helyi és kerületi ipa-
rosok javának részvételét lehetőleg előzetes
megrendelések révén segítse biztosítani; min-
den kiállításnál óvakodni kell a költséges
építkezésektől és díszítésektől, végre súlyt
kellene helyezni a kiállítások tanúságainak
értékesítésére és e végből odahatni, hogy az
ilyen kiállításokból leszűrődő tapasztalatok-
ról, illetőleg az illető vidék ipar, vagy gaz-
daságfejlesztési igényeiről, kívánalmairól és
lehetőségeiről a közgazdasági kormányzatnak
esetről-esetre megokolt és konkrét javaslatok-
ban kifejezett tüzetes jelentés terjesztessék elő.

Ez alkalomból azt is hangsúlyozza az ipa-
regyesület, hogy nem tartja szükségesnek, —
hogy az ilyen kiállítások direkt állami támo-
gatása túlmenjen az eddigi elég méltányos
kereteken; azt pedig határozottan helyteleníti,
hogy költséges, de teljesen céltalan építkezé-
sre és felesleges dekorációkra, általában

pedig improduktív kiadásokra az állami támogatásból százezreket költsön. Ilyen költségekétől éppen az állam ellenőrző hatalmának kellene az egyes kiállítások intézőit visszatartani, annál inkább, mert az ilyen kiadások rendszerint az iparfejlesztés és az ipari szakoktatás rovására esnek.

A végrehajtó bizottság ily értelemben fölterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszter urhoz.

Az O. M. K. E. az önálló jegybankért.

— Saját tudósítónktól. —

— július 5.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés legutóbbi előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnökhöz az Osztrák Magyar Bank szabadalma s az önálló magyar jegybank ügyében. Az előterjesztés mindenekelőtt a bank-kérdés jogi oldalával foglalkozik és kifejti, hogy a bank szabadalma 1910-ben szűnik meg, akkor is, ha Ausztriával való gazdasági viszonyunk a magyar autonom vámtarifa s az Ausztriával kötendő vámszerződés alapján nyer szabályozást, amint hogy ez a gazdasági viszonyainknak, Magyarország önállóságának szempontjából oly jelentős szabályozási módja az 1899. XXX. törvénycikkben lerakott elveknek közvetlen folyománya.

Áttér ezután az előterjesztés az önálló jegybank kérdésének méltatására állami és gazdasági életünk szempontjából. Rámutat arra, hogy elvi szempontból csakis az önálló jegybank tartható a kérdés helyes végleges megoldásának és közgazdasági szempontból követendő célnak. A bank-ügy hazai történetéből kimutatja, hogy a magyar törvényhozás és kormányzat is a dualizmust a bankügy terén mindenkor csak mint a célszerűségi szempontok által javalt ideiglenes megoldást fogadja el. A 67-es alapjelkes hívei is az önálló magyar bank létesítését tartották az elérendő célnak. Az Osztrák-Magyar Bank működésének kimerítő méltatása kapcsán utal az előterjesztés arra, hogy a bank vezetősége iparkodott ugyan a magyar érdekeket kielégíteni, de még ma sem képes a hazai közgazdaság igényeit oly mértékben szolgálni, mint azt egy önálló magyar bank megtehetné. A közös jegybank Ausztria és Magyarország gazdasági érdekeit nem képes teljesen kielégíteni és a felterjesztés kimutatja azon nézet téves voltát is, amit a bankközösség hívei hangoztatnak, hogy t. i.: a bankközösség folytán Ausztriának a miénknél nagyobb tőkegazdagsága nekünk is megszerzi a kedvezőbb hitelföltételeket s így az önálló jegybank felállításának a hitelviszonyok megnehezítése volna a következménye. Nemcsak hogy ez a felfogás téves, hanem az sem áll, hogy a bankközösség megszűnésével elvesztenék az osztrák piaccal való összeköttetést. Az önálló magyar jegybank kizárólag a magyar piac érdekeihez simulna, ezek szerint állapítaná meg tevékenységének kereteit és irányát s emellett hogy nem vesztenék el az osztrák tőkével való összeköttetést sem, jobban fej-

leszthetnénk külföldi gazdasági és pénzügyi viszonyainkat.

Az önálló jegybank létesítésének egykori akadályai sem forognak ma már ienn, hisz a szükséges alapítókészítés ma már nem kérdéses s az ércalap tekintetében uinas, mint az emlékirat részletesen kifejti, semmi akadály. Az előterjesztés ezután rámutatva arra, hogy gazdasági jövőnk másként nem szabályozható s nem is fog másként szabályoztatni, mint a teljes önállóság, az önálló vámterület tényleges megvalósítása alapján, ebből a szempontból bírálja a jegybank kérdését s megállapítja, hogy két gazdaságilag egymástól teljesen különálló állam, amelyek mindegyike termelését vámsorompókkal egymással szemben is biztosítani kívánja, az egész gazdasági életre kiható közös szervet, közös bankot fenn nem tarthat. Sőt az önálló magyar bankra jóval előbb van szükség, mintsem az önálló vámterület tényleg életbe lépne, — mert hisz gazdasági önállóságunk idejére a közösség ideje alatt kell előkészülnünk, ezt pedig az Ausztriához való, főleg a hitelviszonyok terén mutatkozó túlságosan szoros viszony alul föl-szabadító jegybank nélkül meg nem tehetjük. Az önálló vámterületnek különösen első idejében erős és meggyökeresedett bankra van szükségünk. Az önálló jegybankot tehát jóval előbb kell felállítani. Ez alapon állást foglal az O. M. K. E. mindeu oly irányzat ellen, — amely az Osztrák-Magyar Bank privilégiumának 1917. év végéig való meghosszabbítását célozza, mert ez komolyan veszélyeztetné magát, az önálló vámterület ügyét is s azon kérelmet terjeszti a kormány elé, hogy az Osztrák-Magyar Bank szabadalma semmiképp sem hosszabbításuk meg az 1910. december 31-én bekövetkező lejáratán túl és hogy kormányunk az önálló magyar jegybanknak az 1910. év végével való felállítására iránt az előkészítő intézkedéseket haladéktalanul tegye folyamatba.

HIREK.

— Nagykanizsa város szünügyi bizottsága ma délután 6-órakor ülésezik.

— A nagykanizsai dalosverseny. A dalosverseny irodájában, mely a városháza egyik üzlethelyiségében van, élénk élet uralkodik. A rendezőbizottság lázas tevékenységet fejt ki, hogy a verseny napja semmiben se találja késztetlennül. Különösen nagy gondja van az elszállásoló bizottságnak, mi azonban reméljük, hogy közönségünk vendégszeretete megkönnyíti munkájukat és az ideérkező dalosok minden kényelmet meg fognak itt találni. Érkezéseiket eddig a következő dalárdák jelentették be: Pécsi polgári daloskör, Keszthelyi iparos daloskör, Tatai és Tóvárosi polgári olvasókör dalárdája, Szombathelyi dalosegyet, Székesfehérvári ev. rel. dalárda, Székesfehérvári déliavasuti dalegyet, Siklósi Polgári Daloskör, Siklósi Iparos olvasókör dalárdája, Pécsi dalárda, Lyra dalos Budapest, Komáromi róm. kath. egyházi énekkar. Itt lesznek a következő magánosok is: König Péter

zeneiskolai igazgató Szegedről, Huber Miksa nagykarolyi karnagy, Hoppe Rezső budapesti tanár, Pogatschnigg Guido egri karnagy, Ságú József budapesti szerkesztő, Gróf Zieby Aladár és neje, dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, gróf Batthyány Pál főispán, Havranek polgármester Székesfehérvárról.

— A Kölcsey-utca csatornázását ma megkezdtek. Öröndetes dolog ez, mely azt jelenti, hogy a város piszokfészke el fog tűnni. Reméljük, hogy a csatornázással ennek az utcának a rendezését még nem tekintik befejezettnak és a kövezés sem fog soká várni magára.

— A tulipán — osztrák monopólium. Sok minden furcsaságra vezethet a különben nagyon is üdvös tulipán mozgalom, melyben sajnálatos csak egy van, az hogy — már múlt évben van. Furcsa volt mindenekelőtt az, hogy minden harmadik magyar ember gomblyukjában osztrák gyártmányú tulipán díszlett. Furcsa volt az is, hogy a magyart kereskedőket sorra becsapták a gyárosok osztrák készítményű tulipános árukkal, a kereskedők becsapták vevőiket, szóval mindenki be volt csapva. De most következik a legfőbb furcsaság: egy osztrák cég ugyanis azt vitatja, hogy a tulipán — osztrák monopólium. Egy bécsi cég, névszerint Riesz és Grundmann már négy évvel ezelőtt a „Tulipán vászon” védjegyet lajstromoltatta be. Hiszen tudjuk, hogy osztrák barátaink mindig különös előszeretettel tanusítottak a jóhangzásu magyar elnevezések iránt, főleg ha textil árukról van szó. Riesz és Grundmann urak ezelőtt nem igen fészérelték „Tulipán vásznakat”, — befűtve azonban a tulipán korszak, a cég nagy vehemenciával vetette a magyar piacra ezt a vásznát. Valósággal eláraztatta az országot utazóival, a kereskedők pedig nagy mohósággal vásárolják az osztrák „Tulipán-vásznat”, hogy ezután mint magyar gyarmányt árasszák. De Riesz és Grundmann urak még ezzel nem érték be. Védjegyborítás címén perlik azokat a magyar gyárosokat, akik a „tulipán” szót vagy annak valamely összetételét (tulipánkert, tulipánerdő, stb.) használják védjegyük. Még megérjük, hogy a hazai gyárosokat megbüntetik, tulipán védjegyeik használatától őket eltiltják — s Riesz és Grundmann urak lesznek az egyedüliek, akik szerzett joguknál fogva a „Tulipán-vásznat” forgalomba hozhatják.

— Végrehajtás halállal. Szombathelyről írják: Sehogy sem tudott beletörődni Tóth István daraboshelyi gazdaember abba, hogy ezután adót fizessen. Az ivánci körjegyzőt, ki több ízben felszólította az adófizetésre, leszurással fenyegette, ha portájára mer lépni foglalni. A körjegyző ezért két csendőrrrel szállott ki tegnap Daraboshelyre, hogy Tóth Istvánnal foglalást teljesítsen. Alig léptek az udvarra, Tóth István vasvillát ragadott, s a jegyző felé rohant azzal a fenyegetéssel, hogy leszurja. A csendőrök ismételtlen figyelmeztették Tóthot tettének következményeire, de az égtelen haragra lobbant, s most már az egyik csendőrről rohant s a vasvillát a testébe akarta döfni. A csendőr a támadást elhárította és szuronyával Tóth István baloldalába döfött úgy, hogy a szurony Tóthnak szívért járta át, mire a szerencsétlen ember halva rogyott össze. Demény Dezső csendőrhadnagy még tegnap délután kiszállott a helyszínre, hogy a vizsgálatot megejtse.

A Csengeri ut. 4. sz. alatt levő

ZÁLOGHÁZ

mai naptól kezdve nyitva van:

délután: 9 óráig 12 ig,

délután: 1/3 1/6-ig

— **Kirándulás a Balatonra.** Közöltük, hogy a nagykanizsai magántisztviselők e hó 8-án kirándulnak Badacsonyba. Mint bennünket értesítettek, a kirándulásra már is huszonegyen jelentkeztek. Jelenkezni még mindig lehet Hochflus Sománál a helyi bizottság titkáranál.

— **A tudós béres.** Igazán meglepő dologról értesít bennünket délbaranyai tudósitónk. Iglánfa pusztán a napokban elhalt Istváni János nevű öreg béres 70 éves korában. Az öreg életében nagy tiszteletnek örvendett a pusztán. Okos ember hírében állott. Mogorva, visszahuzódó természetű volt. A kamrát, — amelyben meghalt, halála után kirakták és érdekes dolgokra bukkantak. Az egyik székében megtalálták *Kant Filozófiáját, Zolatorjának* csaknem összes műveit németül. Hogy az öreg béres csakugyan olvasta a könyveket, bizonyítja, hogy Tolstoj »Unsere Armen und Elenden« és »Meine Beichte« című munkáiban számos, az öreg kezeirésztől eredő jegyzetet találtak, — amelyek egész alaposággal szólnak hozzá a tárgyhoz. A »Meine Beichte« című könyv végén ez áll: Magam is ezen procedurákon estem keresztül. Én, kinek neve nem Istváni János, hanem Alfonz Trauttenbach. — Hogy Trauttenbach Alfonz mikor és mily körülmények között származott a pusztára, arra senki sem emlékezik. Az eset titkosságát az adja meg, hogy egy öreg lovász állítása szerint Iglánfa pusztának és környékének valamikor Trauttenbach nevű földesura volt.

— **Hamis pénzfórmák a pajta alatt.** Érdekes leletre bukkant a napokban Szabó István becsefai lakos, amint pajtáját odább tolatta. A pajta egyik alapperendája alatt több hamispénzgyártáshoz használt gipszformát talált. A formák között volt 2 darab 5 koronás és 2 darab 2 koronás gipszöntvény. Szabó a leletről jelentést tett a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Ennek folyamán a gyanu Bálint János becsefai lakosra hárult. Bálint eleinte tagadta, hogy a gipszöntvények az ő tulajdona lennének, de aztán beismerte, hogy ő tette azokat oda. Elmondta, hogy a múlt évben Kun Sándor nevű legény jött hozzá, aki 10 koronát kért tőle kölcsön. Kun csakhamar visszaadta a kölcsön veti összeget és akkor mutatta meg a gipszöntvényeket. Nem tudja, hogy Kun gyártott-e hamispénzt. Tagadta, hogy ő neki a hamis pénz gyártásában része lett volna. Valószínű azonban, mint a csendőrség nyomozásából kitűnik, hogy Bálint és Kun együtt gyártották a hamis pénzt. Bálint Jánost a csendőrök letartóztatták. Kun Sándor ismeretlen helyen tartózkodik. Kézrekerítése céljából a csendőrök a nyomozást folyamatba tették.

— **Gazdasági tanfolyam Szentimréen.** A szentimrei földműves iskolában négy hétig tartó gazdasági tanfolyamot tartanak a tanítók részére, amely tegnap vette kezdetét. A tanfolyamra 20 tanítót vettek fel, akik utazási és ellátási költség fejében 100 korona segélyt kaptak. A tanfolyamra Somogy-, Baranya- és Zalavármegyék területéről vettek fel tanítókat.

— **A polgári iskola országos egyesületének zalamegyei köre** tegnap tartotta évi rendes közgyűlését a tapolcai állami polgári fiúiskola tornatermében Redi Gusztáv polg. isk. igazgató, elnök, elnöklése mellett. — Buday Lajos fölolvasta a múlt gyűlés jegyzőkönyvét, mely azzal hitelesített, hogy tekintve, miszerint a körnek az országos egyesülethez tárgyalás, illetve tudományváltól végett fölterjesztett, indítványai tárgyalva nem lettek a köztérre azzal a meg-

jegyzéssel küldettek vissza, hogy az iratok eltevétek és így a választmány elő nem is terjesztettek: a kör újból fölterjeszti ezen indítványokat, melyek a kör ügyeinek rendben tartását, a kör hatáskörének és tagjai jogainak pontos meghatározását előzzék. Az országos egyesület részéről visszaküldött indítványok közül különösen említésre méltó az, mely azt szorgalmazza, hogy a kör tagjai gyűlések alkalmával napidíjat és fuvar (utiköltséget) kapjanak. Tudunkkal alig van egyesület az országban, melynek tagjai ily alkalommal napidíjat és utiköltséget ne kapnának. Csupán a polg. iskolai tanárokkal tesznek e tekintetben kivételt. Csodáljuk, hogy azt az igaztalanságot ez érdemes testület eddig is eltűrte. Egy másik furesaságról is kell még említést tenni. A polg. isk. tanárok orsz. egyesületének választmánya, alapszabályai ellenére, megtagadja a körtől azon jogot, hogy a tanügy terén érdemeket szerzett egyéneket tiszteletbeli tagokul választthassanak.

— **A Neptakarékpénztár részvénytársaság,** amely pénztézert 250.000 kor. alaptőkével alakult városunkban, működését f. hó 9-én hétfőn kezdi meg. Az intézet által lapunk e számában közzé tett hirdetést, amely sokoldalú és sok tekintetben hiányt pótló működésre nyújt biztató kilátást, olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Női kereskedelmi tanfolyam Zalaegerszegen.** Az érdekelt szülők többszörös sürgetésére a zalaegerszegi Kereskedelmi és Társaság kör kérvényi intézett a minisztériumhoz a női kereskedelmi tanfolyam engedélyezése tárgyában. Ezen engedély csak abban az esetben remélhető, ha 30 tanuló jelentkezik a tanfolyam látogatására. Mivel erre vonatkozólag sürgős — előterjesztést tartozik a bizottság tenni: Kéretnek az érdekelt szülők, hogy 10 napon belül ebbeli szándékukat a felügyelő bizottság elnökénél, Breisach Sámuel urnál Zalaegerszegen bejelenteni szíveskedjenek. Mihezértás végett közöljük a következőket: 1. A tanfolyam egy évre terjed. Feltételhez a polgári leányiskola 4. ik osztályának elvégzése, vagy ennek hiányában felvételi vizsgát szükséges. 2. Tandíj egész évre 100 kor. amely összeg negyedévi részletekben is fizethető. A felvételi díj 10 kor. A nem kötelezett tárgyakért pl. gépirásért a jelentkezők külön mérsékelt díjat fizetnek. 3. A tanfolyamban résztvevő tanuló állandó női felügyelet alatt vannak. 4. A tanítás a délutáni órákban történik. 5. A tanítványok a tanév befejeztekor záró vizsgálatot tesznek, a kapott bizonyítvány a miniszter legújabb rendelkezése szerint segédhivatali állásra is minősít.

— **Adókövetés.** Az adókövető bizottság előterjesztendő 1905—1907 évi. III. oszt. kereseti adóköszámitási javaslatokat kitüntető lajstrom 8 napra a (város) házában kitétetvén; azokat mindenki megtekintheti; s az öt vagy másokat illető adójavaslatokra észrevételeit megteheti; ezen észrevételek a telti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókövető bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön hirdetményt utján tudósíttatnak — terjeszthetők elő.

— **A balatoni szövetség.** Keszthelyen a balatonparti „Hullám”-szálloda helyiségében f. évi július hó 22. napján vasárnap délután 6 órakor igazgató választmányi ülést tart, melynek tárgyai: 1. A balatoni szövetség központi ellátó és értékesítő szövetkezetének felállítására. 2. A balatonmelléki fürdők elemzése. 3. Belépés a „Hangya” szövetkezet kötelékébe. 4. Folyó ügyek. A folyó hó 8 ikára összehívott igazgató választmányi ülést a előfoki lövészeny miatt nem tartják meg.

— **Sorsüldözött a sorozáson.** Ma reggel ismerős névjegyet találtunk szerkesztőségünkben. Aki otthagya korán járhatott a redakcióban. A névjegyre ez volt írva:

»Kérném e jelen írott megtörtént, életbölcsességi humorisztikámat is ha szíveskedne közölni. Maradok leghívebb írógyermeke, Sorsüldözte.«

Az életbölcsességi humorisztika közlésére sajnos, nincs helyünk, annyit azonban jelezhettünk, hogy Sorsüldözte a vers tanúsága szerint sorozásra utazott haza, Egerszegre, utbaejtven Nagykanizsát is, hol megbecsülendő népszerűsége tett szert. Nem hisszük, hogy a militarizmus megfogja fosztani a világirodalmat egyik legeredetibb munkásától, ha azonban mégis így történne, aggódva tekintünk Sorsüldözte jövője fele. Aggódunk, hogy a katonaságnál őt is kopaszra fogják nyírni és ezzel megfosztják kontyba font göndör fürteitől, melyek oly szimpatikussá tették eddig a költő ábrázatát.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

A munkáskérdés rendezése.

Az ügyészi kar hanyatlása.

Az ügyészi kar szabadkőműves páholy.

Budapest, július 5. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt. Az ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg. Az elnöki bejelentések után a felirati vitát folytatták.

Groswein Sándor a nemzetiségi szónokok beszédeivel foglalkozik és igen hevesen támadja őket. Sajnálatát fejezi ki afelett, hogy a nemzetiségi nem egyesülnek a többi pártokkal a hazafias munka végzésére, hanem céljukul tűzték ki, hogy az alkotó munkálkodás kerékkötői legyenek. Beszéde további során a munkáskérdés rendezését sürgeti. Kifejti, hogy csupán ez által lehet megszüntetni a folyton megújuló sztrájkokat. Kijelenti, hogy hiva az általános utkos választói jognak. A felirati javaslatot elfogadja.

Székács Ferenc nemzetiségi elsorolja, hogy a képviselőválasztások alatt a nemzetiségi vidékeken állítólag milyen visszaéléseket követtek el. Beszéde végén a nemzetiségi javaslatát fogadja el.

Ezután az elnök szünetet rendel el.

Szünet után

Emödy József polemizál a nemzetiségiakkal. Azt bizonyítja, hogy a nemzetiségi eddigi felszólalásaikkal nem tudták a Házat igazukról meggyőzni. A feliratot elfogadja. Az ülés folyik.

(Bizottsági ülés.)

Budapest, július 5. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelben Sándor Gyula elnöklésével ülésezett. A bizottság az igazságügyi-tárca költségvetését tárgyalta. Az ülésen Wekerle Sándor miniszterelnök és Polónyi Géza is megjelentek. A tárgyalások során

Hoitsy Pál felhívja a miniszter figyelmét arra a körülményre, hogy az ügyési

kar erkölcsi nivója az utóbbi időben hanyatlott.

Ugron Gábor azt kifogásolja, hogy az ügyészi karban nagy számban vannak a szabaddóművesek, kik egymás szekerét tologatják. Ő ebben nagy veszedelmet lát, mert szerinte ez által az igazságügyi be rendezkedésünkbe vetett bizalom megrendül.

Rátkey László követeli, hogy a kormány a sajtószabadság biztosítékairól gondoskodjék. Az elmúlt nemzeti küzdelemben a magyar sajtó túlnyomó része érdemeket szerzett magának. Kíváncsok, hogy azoktól a zaklatásoktól mindenkorra megkíméltesenek, melyekben a közelmúltban részük volt. Intézkedjék a miniszter, hogy az éjjeli ügyészség intézménye örökre lehetetlen legyen nálunk.

Polónyi igazságügyminiszter válaszol Ugronnak és Rátkeynek. Kifejti, hogy az ügyészi kart az államhatalomtól teljesen függetleníteni nem lehet. Az éjjeli ügyészekre vonatkozólag maga is sajnálattal kénytelen konstatálni, hogy találkoztak ügyészek, kik törvénytelen célokra felhasználtatták magukat ama reményben, hogy maguknak előmenetelt biztosítsanak, ő azonban utját fogja állni annak, hogy ezek jutalmukat élvezhessék. Ami az ügyészek szabaddóművességét illeti, kijelenti, hogy ezért senkit nem akar üldözni, de viszont azt sem akarja, hogy az ügyészi kar szabaddóművespáholy legyen. A sajtószabadságnak ő feltétlen híve és ennek biztosítékaira ügyel is. Éjjeli ügyész ma már nincs és gondja lesz rá, hogy többé ne is lehessen.

Wekerle Bécsben.

Budapest, jul. 5. Wekerle Sándor miniszterelnök ma este két napi tartózkodásra Bécsbe utazik, hogy a kvótaküldöttség és delegáció ülésén jelen legyen. A kvótaküldöttség holnap Bécsben együttes ülést tart.

SCHMIDT CIRKUSZ!

a régi Sörház udvarán
ma pénteken július hó 6-án

== nagy ==

diszeloadás.

Kezdeté este 8 $\frac{1}{4}$ órakor új műsorral.

Helyárak:

Izámozott zártszék I. sor 2 K., számozatlan zártszék II. sor 8 K. 40 f. 2. hely III sor 1 K., 3. hely IV sor 60 fill. állóhely 30 fillér. 10 éven aluli gyermekek és a katonák, őrmestertől lefelé mérsékelt árt fizetnek.

Részletes műsor este a cirkuszban.

Holnap szombaton és naponta

== nagy előadás. ==

Pénztányitás 7 $\frac{1}{4}$ -kor. Kezdeté 8 $\frac{1}{4}$ -kor.

Schmidt M. igazgató.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság N.-Kanizsán

250.000 korona alaptőkével

folyó hó 9-én kezd meg működését a Bayer-cukrász házában lévő üzleti helyiségében.

AZ IGAZGATÓSÁG TAGJAI:

Remete Géza

ügyvéd, v. országgy. képviselő
elnök.

Franz Károly
földbírók és nagyiparos
helyettes-elnök.

Rosenberg Richárd
kereskedő, a nagykanizsai
malatagyár és serfőződe
rt. ügyvezető igazgatósági
tagja alelnök.

Dr. Goda Lipót,
orvos.

Irmér József,
magánzó.

Dr. Havas Hugó,
ügyvéd.

Dr. Kreisler József,
ügyvéd.

Heltai József,
kereskedő, kamarai tag.

Leitner József,
kereskedő.

Hiatkó János,
szabó.

Rothschild Zsigmond,
magánzó.

Vezértitkár: Gellért Henrik.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG TAGJAI:

Dr. Rosenberg Mór,
ügyvéd.

Ölvös Emil,
m. k. adótarok.

Steiner Zsigmond,
kereskedő.

AZ INTÉZET ÜZLETKÖRE:

Kölcsönök váltóra és kölcsöntényre,
kereskedők és iparosok könyvköveletésére,
bortermelőknél és kereskedőknél saját pincék-
ben fekvő készleteikre,
tisztviselőknél fizetési előjegyzés és életbistoni-
tás mellett.

Előlegek értékpapírokra, árukra, arany- és ezüst-
neműekre.

Betétek takarékpénztáraké, cheque- és folyó szám-
lára.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények beváltása.

Sorajegyek eladása napi árfolyamon készpénzért vagy
csakély foglalt ellen letéltjegyre, vagy előre meg-
szabott havi részekre.

Sorajegy-csoportok alakítása.

Kihuzott sorajegyek beváltása.

Külföldi pénznemek és ércpénzek vétele és eladása.

Ingatlanok vételének és eladásának közvetítése és fi-
nancirozása, építési kölcsönök.

Parcelizások lebonyolítása és financirozása.

Hivatalos órák további intézkedésig d. e. 8 $\frac{1}{2}$ órától 12 $\frac{1}{2}$ óráig.

Felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét fenti üzletágainkra,
melyek lebonyolításában a legnagyobb előzékenységgel párosult
szoliditással állunk a tisztelt ügyfelek szolgálatára.

Az igazgatóság.

Muraközi borok eladása.

A csáktornyai grófi várpincéből 7 hordóban 59 hektoliter
uradalmi termésű

1890 és 1891. évi bor fog t. hó 13-án

d. e. 9 órakor árverésre bocsájtatni.

A borvételre vállalkozók az árverésre ezennel meg-
hívatnak.

Uradalmi tisztség.

387-3

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és bu-
torszővet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Seidmann ház.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Magyarul, németül, franciául an-
golul és olaszul beszélő uri nő a nyári
hónapok tartamára társalkodónőnek ajánl-
kozik a Balatonmentén lakó, vagy balatoni
fürdőbe utazó családhoz. Fizetésre nem,
csak ellátásra reflektál. Szíves megkeresések
»Sürgös« jelleggel a Zala kiadóhivatalába
küldendők.

Okleveles középiskolai tanár
philologus

pótló-, javító- és magánvizsgálatokra
előkéssít.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- „
Félévre	6.- „
Egész évre	12.- „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.- „
Egész évre	18.- „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Főelőszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A tisztviselők helyzete.

Nagykanizsa, július 6.

Mindenki panaszkodik, hogy szertelenül drága az élet. Különösen az úgynevezett »fiksafizetéses« emberek, a tisztviselők, akiknek semmi magán-vagyonuk nincs, majdnem kétségbeesnek, hogy hogyan élnek meg. Az éhezés, vagy az eladósodás kínos alternatívája elé állította őket az általános drágaság. Az élelmi szerek, a ruházat, a fa, szóval minden nélkülözhetetlen szükségleti cikk jól megdrágult. A fizetés azonban maradt a régieben.

Aki továbblát, tehát rendesen tovább is néz az orra hegyénél, az nagyon jól tudja, hogy a »fiksafizetéses« egyéneknek, a tisztviselőknek ez a tarthatatlan helyzete minő hatással szokott lenni minden állami közügyre; s ennél fogva aggodalmasan nézi a tisztviselők helyzetének súlyosodását, elviselhetetlenné válását; mert előrelátja, hogy — ha ezen még idejében segítve nem lesz — minden vonalon érezni fogjuk majd ennek áldástalan hatását.

Szinte megáll az ember esze, hogy már is kinossá vált helyzetekben miért nem mozdul meg a tisztviselők nagy egyetemessége a maga sorsának biztosítása érdekében.

Hol vannak azok az erős és nagyhangú férfiak, akik a Széllkormány idejében megfújták a tömörülésre hívó kürtöt?

Hol vannak a bátor egyének, a küldöttség-vezetők, az emlékirat-szerkesztők és átnyújtók, akik akkor párhelyiségtől párhelyiséghez vonulva, kimutatták a Napnál világosabb argumentumokkal, hogy a tisztviselők (már akkor, ezelőtt 5 esztendővel) nem bírnak megélni, fülhegyig eladósodtak?

És hol vannak azok a jóra való, agyonmagasztalt, lelkes, derék képviselő urak, akik akkor azt mondták, hogy igazuk van a tisztviselőknek; abból a nyomorult fizetésből lehetetlen megélni a családostisztviselőknek?

Hol vannak azok az imádásig szeretett, áldozatkész képviselő urak, akik akkor a deputációkhoz intézett válaszaikban pirulásba ejtő, nyomorult koldusalamizsnának mondták még azt a javítást is, melyet a már késő Széll-féle fizetésrendezési törvényjavaslat megállapított?

Hisz az alatt az 5 év alatt, amióta az a javaslat nyugszik s helyét ideiglenesen valamicsodás személyipótlékozó törvény foglalta el, — tényleg olyan magasra szökött a nélkülözhetetlen élet-cikkek ára, hogy ma már a legszigorubb számítás mellett is meg kellene kétszerezni az akkor megállapított javítási összegeket.

Azok a képviselő urak, akik ezelőtt 5 esztendővel is keveséiték a megállapított összeget s ezt szép szónoklatok keretében el is mondtatták, még valószínűleg, mind életben vannak és kevés kivétellel bizonyára most is ott ülnek az Ország Házának nagy gyűléstermében. Miért nem »facsarodik el« hát most is szívők a tisztviselők és ezek családjaiknak sorsa fölött? Miért nem szólnak föl, hogy legalább addig is, míg abból az esztendő óta vajdó fizetésrendezési törvényjavaslatból majd a viszonyoknak megfelelő szövegű törvény lesz, — általános drágasági pótlékkal történjék némi segítés a szegény tisztviselők sorsán? Mi az oka ennek a minden reményt megölő, érthetetlen hallgatásnak és nemtörődésnek?

Talán egyenesen beleakarják kergetni a nyomor előtt álló, családostisztviselőket a korrupció karjaiba? Talán azt akarják, hogy a közös pénztárak szűkmarkuságát az ügyes-bajos felek zsebeiből pótolhassák? A korrupciónak ebbe a »törökös«, ázsiai vagy »muzsika színészlete« áramlatába csak nem akarják egyenesen beletaszítani tisztviselőinket is, meg közügyeinket is?

Pedig ha a megmozdulásra hivatott tényezők tovább is így meglapulnak az árnyékban, mint eddig, — akkor egyenesen ebbe a közveszélyes áramlatba kényszerítik bele tisztviselőinket.

Vagy talán azt várják a segítésre hivatott tényezők, hogy a tisztviselők teljes eladósodását tragikus pszichodurranások, a korrupciót pedig halomra szaporodott segyelmi vizsgálatok tegyék nyilvánvalóvá?

Ilyen nagyfoku lelketlenséget senkiről sem szabad feltennünk. Nem is akarjuk tehát hinni, hogy a helyzetnek eddig az elmérgesedési pontjáiig engedniük fejlődni a bajt.

Hisz ismerniük tudniok kell: milyen helyzetben vannak a tisztviselők. Ha nem tudják: kérdezzék meg azoktól, kik anyagi helyzetükről tiszta képet nyújthatnak: kér-

dezzék meg a pénzügyi igazgatóktól, meg a kereskedőktől.

Az ne ejtsen tévedésbe senkit, hogy maguk a helyzet súlyát legjobban érző tisztviselők nem mozdulnak meg. Ezt a jelen körülmények között hiába is várja tőlük bárki is.

Nem volt titok senki előtt, hogy a magyar tisztviselői kar zöme mindig azoknak a pártoknak valamelyikéhez tartozott, amelyek ez időt — mint szövetszett pártok — kormányon vannak.

Hallgatásuk, türelmük a szövetkezett pártokhoz való ragaszkodás legideálisabb néma megnyilatkozása.

Éppen azért kellene most a segítő kezdeményezésnek fent megindulnia, mert lent a végsőig feszítik a türelmet, a lemondást.

Ujságírók.

Nagykanizsa, július 6.

(n) A budapesti ujságírók ütik egymást. Azaz hogy egymást általánosságban ütötték, ma már csupán néhány ujságíróra jár a rud. Azokra, kikről megállapítható, hogy kaptak pénzt a több pénzzel, mint szerénységgel rendelkező Nákó gróftól. Az ezer koronák és az ezüst kanalak napvilágra kerültek és kiknek zsebéből kikandikált a csúcske, az holt ember lesz, mielőtt még a temetőbe vitték volna. A láрма ugyan kellemetlen, de ez esetben hasznos, A ki gazdembér, azt ki kell közsíteni abból a testületből, melynek prestigéjét megóvni a közérdek, a közélet moráljának szempontjából is szükséges. Az ujságírókat általában felvilágosult, előítéletektől ment embereknek tartják. A mostani purifikálós művelet is erre vall. Az ujságírókban nincs hipokrizia. A maguk szennyesét maguk akasztották ki a közélet szánitójára. Nem tartanak tőle, hogy pár hitvány alak büne a testület rovására mehet. Elvégre salakja minden foglalkozásnak, minden osztálynak van és annál több, minél több erkölcsi erőt kíván valamely pályán a tisztességesnek való maradás. Az ujságíró utja pedig folytonos kísértések között vezet és élete végéig ifjú idealizmust és pályája iránt való rajongó szeretetet kell annak magával utralalóul vinnie, ki az ut mentén tatóngó erkölcsi szakadékok valamelyikébe nem akar beleszedülni.

Menjünk azonban in medias res: Korrumpált-e a magyar sajtó? Állíthatjuk, hogy olyan értelemben, ahogy felületes emberek a nyilvánosság ellenségei meggyanúsítják: nem az. A revolverezés nem elfogadott konvencionális fegyverük az ujságíróknak és e foglalkozás tisztességes művelői azt ép úgy elítélik, mint akár a betörést, vagy a btk. által tiltott

bármely cselekményt. De korrumpált a sajtó bizonyos tekintetben és ezért sem a sajtó munkásaira kell a követ dobni. Az újságok sok esetben képtelenek megalkudni, keltetni az igazság kimondásában, erőszakot követni a saját véleményükön, — mert ha ezt nem tennék, alapjukban inognának meg. Ezért pedig a nyílt olvasóközönség a sajtószabadság nevelte örökös konkurrenciája a ludas.

Az ideális állapot az lenne, ha minden lapot tisztán az előfizetési díjakból lehetne és kellene fenntartani. Ebben az esetben az lenne a lapok bírja, aki erre a leghivatottabb: az olvasóközönség. Ha ez igaznak, becsületesnek találna a lap irányát, pártfogásával biztosítaná a lap existenciáját és viszont egy heti létet is megtagadna tőle, ha az erre nem érdemes. Igen ám, de a három és négy krajcárkából lehetetlen lapot fenntartani. Egy nagyobb fővárosi lap ünnepi számának csak a papírosa többbe kerül ennél, már most hoppon fedeződik a horribilis nyomási, szerkesztési és adminisztratív költség? A közönség nagy ur! Egész rendjénvalóan találja, hogy a négy krajcárért olyas valamit kap, aminek csak az előállítási ára felülmul tiszser négy krajcárt is. Honnan veszi a jogot, hogy azt megkövetelje, ami nem illeti meg? Például olyan újságnak, melynek napi ára tizenhat fillér lenne, nálunk akkor sem akadna közönsége, ha az oly tartalomduz lenne, mint a Times. Drágálnak azt azok is, kiknek életszükségletük, egyedüli szórakozásuk, intelligenciájuknak egyedüli forrása az újság.

Egy színházi előadásért, mely neki sem több szórakozást, sem több tanulságot nem nyújt, két koronát nem sajnál, ellenben az újságoknak mai képtelenül olcsó árát is elviselhetetlennek tartja. Itt a baj, a bibi. Itt van a kutya elásva.

Újságot magából az újságírók munkájából ma nem lehet fenntartani. Ezért esik hasra gyakran az igazság és sikkasztódik el a becsületes szókimondás. Megalkuszik a zsurnalisztika, mert nagyilekű, gavallér és négy krajcárért olyan portékát szállít házhöz, ami magának is többbe van.

Nyílt olvasó, az újságírók most ütök egy mást. Joguk van hozzá. Te azonban ne szidd őket tele torokkal, gesztusok kíséretében, mert te a korrumpált zeitungschmierekkel is jó üzletet csinálsz a magad négy krajcárjért, ha ugyan nem a borbélyodnál potyázod ki szórakozásodat, néha műveltségedet.

HIREK.

A póttartalékosok kárpótlása.

— Saját tudósítónktól. —

Erdekes leírattal érkezett Zalavármegye törvényhatóságához Wekerle Sándor miniszterelnöktől. A póttartalékosok sovány kárpótlása ügyében intézkedik a kormány. Ebből az intézkedésből kiderül, hogy még ezt a hitvány kárpótlást sem kapja meg minden póttartalékos. Wekerle Sándor miniszterelnök. mint pénzügyminiszter ugyanis felhívta a várme-

gyek alispánjait, a hatóságokat, hogy terjesszék föl az 1905. és 1906. évben elmaradt újoncoszás folytatás behívott és tényleges katonai szolgálattal teljesített azon póttartalékosok névjegyzékét, akik vagyonnal nem bírnak és igazolni tudják azt, hogy családjukat munkájukkal tartották fenn. Az oly vagyonnal vagy jövedelemmel bíró póttartalékosok, akik az 1899. évi VI. t. c. 34. §-a értelmében vagyoni állapotuk miatt a családfenntartásból eredő kedvezményre igényt nem tarthatnak, a kárpótlandók névjegyzékének összeállításánál sem jöhetnek figyelembe, ezeknek a két évi fegyvergyakorlat elengedésével kell beérniük. A segély az utalványozás megtörténte után a vármegyei alispáni hivatalok, Nagykanizsán pedig a poigármester útján fog folytatni. Most az a kérdés, hogyan fogják a részben írástudatlan póttartalékosok igazolni, hogy családjukat munkájukkal tartották fenn. De remélhető, hogy a hatóságok jóindulattal járnak el majd ebben az ügyben.

A színügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— július 6.

Nagykanizsa város színügyi bizottsága tegnap délután *Osterhuber* László kir. táblabíró elnöklésével ülést tartott. Bemutatták Kövessi igazgató előzetes színházi jelentését, mely a tagok névsorát is tartalmazza. Ennek bírálataánál a bizottság véleménye egyezett azzal, melyet mi a *Zalában* kifejtettünk. A bizottság is hiányosnak találta a névsort, mely okvetlen kiegészítésre szorult. Ezért Kövessinek a maga érdekében is ajánlják, hogy a nagykanizsai főszereplőre, mely augusztus második felében kezdődik, társulatát megfelelően egészítse ki. A bizottság méltányolja azt a körülményt, — hogy a társulat most csak pár napra jön hozzánk és innen Siófokra távozik, a siófoki színházlátogatás pedig egy teljes társulatot nem képes eltartani. Ezért a bizottság csak azt kívánja, hogy Kövessi augusztusban való visszatértekor pótolja társulatának hiányait.

E hiányokat mi annak idején abban állapítottuk meg, hogy a drámai hősnő, társalgási szubrett és lírai tenor szerepköre nincs betöltve. Ha Kövessi ezekre a szerepkörökre megfelelő erőt talál, akkor ismét elsőrendű társulatunk lesz.

— *Ziegler* Kálmán lemondása. Csáktornyáról írják, hogy *Ziegler* Kálmán, a csáktornyai kerület képviselője egészségi okokból lemondott mandátumáról. Lemondó levelét ma küldte el a képviselőház elnökének.

Ziegler Kálmán lemondása határozott veszteség. Mindenki, aki ismeri, szívesen látta őt a parlamentben, hol kiváló képességeinek teret nyílt volna. Midőn képviselővé választották, ennek a választásnak a megye egész közönsége örült és gratulált a csáktornyaiaknak. *Ziegler* közéleti szereplését ezután ismét a megyei kereteken belül fogja folytatni.

— *Főispánunk a zalamegyei iparosokért.* A napokban szóba tettük azt az igaztalan állapotot, hogy a pécsi m. kir. postaigazgatóság, melynek kerületéhez Zalamegye is tartozik, az által, hogy versenytárgyalási hirdetményeit csak Pécsen közli, a jelentékeny évi szállítási anyag pályázatát többek közt megyénk iparosai és kereskedői részére is lehetetlenné teszi. Mint értesülünk, cikkünk magára vonta *Batthyány* Pál gróf, Zalamegye főispánjának figyelmét, ki a jelen esetben az által is élénk jelet adta megyénk közigazgatása iránt való érdeklődésének, hogy e tárgyban megtette a lépéseket a pécsi postaigazgatóságnál. Reméljük, hogy e hathatós közbenjárásnak kellő eredménye lesz.

— *Sikkasztó pénztáros.* Pécsről jelenti tudósítónk: A rendőrség az ügyészség utasítására letartóztatta *Ludwig* Károly bornagykereskedőt, aki a pécs baranyai takarékpénztár kárára, amelynek hosszabb idő óta pénztárnoka volt, 25.000 koronát sikkasztott. — *Ludwig* ezenkívül negyedmillió váltóadósságot csinált rokonai kárára. *Ludwig* letartóztatása városunkra nagy feltűnést keltett.

— *Iskolai értesítők.* A zalamegyei iskolák évvégi értesítőit legközelebb ismertetjük. Néhány iskola még nem küldött nekünk értesítőt. Figyelmeztetjük ezeket, ha reflektálnak arra, hogy ez évi működésüket ismertessék, értesítőjüket a legközelebbi napokban küldjék be hozzánk.

— *A vasutaszövetség nagykanizsai kerülete.* Jelentük, hogy a „Magyar szent korona országai vasutas szövetségének nagykanizsai kerülete” mely nagyszabású mulatságot rendez a hó 15-ikén a sörgyár kertjében. Mivel közönségünk e szövetség célját, szervezetét nem ismeri, közöljük róla a következőket: A szövetség tagjainak érdekében működik, igyekszik ezeknek baját, panaszát orvosolni. Tagjai vannak a vasutasok minden osztályából, mindnyájan azonban egyenlő jogokkal és köteleességekkel. Tagjaink száma mintegy 30 ezerre rug. A szövetség elnöke gróf *Batthyány* Tivadar, a vasutasok lelkes barátja. A szövetség 53 kerületből áll, ezeknek egyike a kanizsai. A kanizsai kerületnek 400 tagja van.

— *A Minimax* tüdőoltó készüléket a nagykanizsai hatóságok és gyárvezetőségek jelenlétében hétfőn délután 6 órakor fogják bemutatni a gyár megbízottai a nagykanizsai kórház mögött elterülő katonai gyakorlóterén.

— *A cirkuusz* *Schmidt*, mely a régi sörház udvarán játszik nap-nap után zsufolt ház előtt produkálja magát. A társulatnak több elsőrendű tagja van, kik valóban megérdemlik a pártfogást.

— *Legénykedés az utcán.* Folynak a szórások. Aki bevál, annak sir az anyja, a legény pedig leissza magát az asztal alá. Aki nem vál be, annak örül az anyja, a legények pedig megint csak az asztal alá isszák magukat. Tegnap Letenyén soroztak és innen jött be Nagykanizsára öt fiatal ember, — kikről könnyen feltételezhető, hogy nem is Nagykanizsára akartak jönni, hanem csak az utat tévesztették el. Rémségesen be voltak rugva. A főtou lármazni, verekedni kezdtek és duhajkodva vonultak a Magyar-utca felé. — Itt

A Csengeri-ut 4. sz. alatt levő

ZÁLOGHÁZ

mai naptól kezdve nyitva van:

délután: 9. órától 12. ig,

délután: 1/3 . 1/6-ig

rendőrökkel találkozott, kik aztán a kapitányságra vitték a kedélyes fiukat. A mulató legényeknek nagy és hálás publikumuk volt.

— **Nagykanizsa város hölgyeinek!** A Dunántúli Dalosszövetség ez idei nagykanizsai versenyén *Emléklapok* című diszmunka fog megjelenni. A szerkesztőség szívesen venné, ha városunk hölgyközönsége is részt venne az Emléklapok szerkesztésében az által, hogy hölgyeink egy-két sort írának az Emléklapokba. Ez emlék lenne, melyet Nagykanizsa hölgyetadnának az ideérkező dalosoknak, kik az Emléklapokat bizonyára magukkal viszik és megfogják őrizni. Ezen emléksorokat szíveskedjenek a Zala szerkesztőségéhez küldeni. Ismételjük: nem cikkekről írásról van szó. Csak egy-két emléksort kérünk a név teljes aláírásával. A megítéssel közreműködését előre is köszöni az Emléklapok szerkesztősége.

— **László József** főgimnáziumi tornatanár vivó és tornatanfolyamot nyitott, úgy felöltöttek, mint tanuló ifjúság részére. Jelenkezni lehet naponként d. e. 11—12 óráig a főgimn. tornateremben.

— **Hevenyes és idült bélhurut gombái,** melyek a tehéntej fehérjében olyan kitüőően tenyésznek, a — vízben főzött — Kufeké-féle gyermek-liszt adása s a tejnek táplálkozásból való kirekesztése folytán rossz talajra szorulnak, a melyen nem tenyészhetnek tovább. — Megszűnik a bélcsatornában a rendetlen erjedés meg a hányás, a székelés is megjavul. — Kufeké gyermek-lisztje olyan könnyen emészthető, hogy még a beteg gyomor és bél is jól megemészti és felszívja. Megvan az a tulajdonsága is, hogy a megromlott étvágyat ismét fölkeltsi.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Muraszombatból jelenti tudósítónk, hogy a korongi határban titokzatos gyilkosságnak jöttek a nyomára. A Murából kifogtak egy élettelen embert, akinek a feje és keze baltacsapással agyon volt zúzva. Skrílec István, körorvos konstatálta, hogy az ismeretlen ember gyilkosságnak esett áldozatul. Mielőtt a vízbe került agyonverték és mintegy negyedórát volt még a szerencsétlen áldozat a földön, aztán dobták csak gyilkosai folyóba. A rejtélyes gyilkosságról jelentést tettek a kir. ügyészségnek, a mely a vizsgálatot elrendelte és annak fogamatosságával a muraszombati járásbírószágot bízta meg. Az ismeretlen áldozat munkás sorban levő 40 év körüli ember, akinek személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

— **Tüdővész gyógyítható.** Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dietetikus kúra, valamint a por- és eltávolítása a fődolog, amellyel azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen állanak a búkfakátrány-preparátumok, de korán sem mindegy, bármelyik ily preparátumot használunk. A legjobbnak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jóízű — a „Sirolin-Roche“, a creosot preparátumot ideálja, mely minden gyógyszer-tárban kapható.

— **Peronospora és a lisztharmat** ellen legjobb és legbiztosabb szer a Tabako (porított dohány) megrendelhető *Epstein úrnál Sümegh*. 100 kg. ára 10 korona, 50 kg. ára 6 korona.

A főispán fia.

Bűnös, vagy beteg?

— Saját tudósítónktól. —

Szomoru pályát futott meg eddig is *Svastics* Pál, a volt *zalamegyei* főispán fia. Az előkelő úri fiu teljesen elzúzott és vadított, már nem egyszer állott a büntető bíróság előtt. Közönséges bűncselekményeket követett el, de azok következményei alól mégis kimenekült és pedig úgy, hogy — örültek nyilvánították. Hosszabb időt töltvén az örültek házában; utóbb egészségesnek mondották és elbocsátották. De *Svastics* nem ment, otmaradt — hivatalnoknak. Csak dijnoki minőségben alkalmazták ugyan, de azért becsületesen és jómódban élhetett volna, ha megbecsüli magát. Rossz hajlama azonban megint a bűn útjára vitte. Csalt, sikkasztott, közokirathamisításokat követett el. *Svastics* Pált ez év februárjában tehát megint letartóztatták, mert kiderült, hogy a Lipótmező betegeit, valamint az államot is több ezer koronáig megkárosította. Börtönbe a következő turpisságai miatt jutott: Hagenmacher Károlynak egy hivatalnok volt a Lipótmezőn. Mivel *Svastics* állásánál fogva ismerte a tébolyda lakóit és azok hozzátartozóit, a dúsgazdag Hagenmachert alkalmas médiumnak találta arra, hogy „egy kis eret vágjon rajta.“ Levelet írt tehát neki a tébolyda főorvosa Stróbl Vilibáld dr. nevében és 200 koronát kért kölcsön. Hagenmacher nem is sejtve, hogy család áldozatának szemelték ki, a szerény summát készséggel küldötte el a főorvos urnak. A pénz nem *Svastics*nak jutott a kezébe s így a család ki tudódott. És ennek nyomán napvilágra kerültek egyéb szélhámosságai, valamint sikkasztásai is. Majson Vilmosnétól 150 koronát esalt ki. A nyugtára hamisította az elmeorvosintézet gondnokának és ellenőrének aláírását. Ugyanígy módon sikkasztotta el a honvédelmi minisztériumnak 664 koronáját. Őt honvéddnek, akik a Lipótmezőre kerültek, volt ez az összeg az ápolási költsége s róla *Svastics* szintén hamis nyugtát adott. Állami pénz veszett el *Svastics* kezén egy másik esetben is. Nevezetesen a belügyminisztérium kiutalt a tébolydának ápolási és ellátási díjak címén 769 korona 50 fillért és 3687 korona 82 fillért, amit *Svastics* szintén elsikkasztott.

A bíróság vád alá helyezte *Svastics*ot csalás és többrendbeli közokirathamisítás miatt és tárgyalja az ügyét Baráth bíró elnöklésével. A közvádat Gruber Alajos királyi ügyész képviseli. Mivel ismét felmerült annak a lehetősége, hogy a vádlott elmebajos, a bíróság orvosszakértők meghallgatását rendelte el. Ajtai dr. és Schaffner dr. elmeorvosok megfigyelték *Svastics*ot a börtönben. Egyhangú véleményük, hogy a vádlott gyógyíthatatlan elmebeteg s így be nem számítható.

Gruber ügyész indítványára az összes iratokat, valamint az orvosi vélemény jegyzőkönyvét az igazságügyi orvosi tanácsához terjesztették fel.

Színház, művészetek.

(—) **Megjötték a színészek.** A nyári üdülőhelyekre már sokan eltávoztak Nagykanizsáról, azonban érkeztek helyettük mások, kik ha kevesebben vannak is, nagyobb lármát tudnak csinálni, több életkezelést keltenek, — mint azok. Ma délután megérkezett Kövessy Albert színtársulata, mely holnap már játszik az arénában. Vidám, bohém emberek ezek, — kik két-három hónapra új színt kölcsönöznek a nagykanizsai korzó, kávéházak, mulatóhelyek képeinek. A társulat mintegy 60 emberből áll. Ezeknek nagy része régi ismerősünk. — Ismeri közönségünk Feledi Boriskát is, ki egy ízben már szerepelt nálunk. — A színészeket készen, rendbehozva várja az aréna. Kövessy nem csekély áldozattal kireparáltatta és pótolta a jégverés által okozott hiányokat. — Holnap este találkozzia lesz ott a színészeknek és a közönségnek.

Másor:

Szombaton: *A Kis Herceg* (operette) Feledy Boriska fellépéssel.

Vasárnap d. u. Méltóságos eszmadia (felhelyárakkal).

Vasárnap este A mádi zsidó (Életkép).

Hétfőn: A nap hőse (Énekes bohózat. Itt első szőr.).

Közgazdaság.

Fodor Károly élelmiszer-bizományos üzleti jelentése.

Budapest központi vásárcsarnok.

Vidéki marhahús 118—130 f. borjú hosszan mérve súlylevonás nélkül 120—128 f. kgonként. Vadak szarvas 80—90 f. vadsertés 100—120 f. Öz 160—180 f. kgonként. Vadaknak felküdésé kihűlt állapotban ajánlom. Baromfi: süni és rántani való csirke 140—220 f. tyúk 290—360 f. sovány lud 500—600 f. páronként minőség szerint. Vágott hizott lud idei 150—170 f. öreg lud 140—160 f. kgonként. Tojás nem kielégítő mennyiségben érkezett a szükségletnek nagyobb külföldi, nevezetesen polgár, török és kisázsiai áruval lesz fedezve az árak az egész héten át szilárdak voltak. Ma eladtam bácskait 73—74 K. Tiszavidek 72—73 K. Erdélyi 70—72 K. Bolgár Arut 68—70 K. eredeti ládankint 1440 drb. Teavaj 190—220 f. főzvaj 140—160 f. túró 20—28 f. Mész el van jelenleg hanyagolva. Gyümölcs piac: Kitűnő keresletnek örvend a meggy, cseresnye, kajszin barack és őszi barack, továbbá alma és körte. Elkelt meggy 50—70 f. cseresnye 40—60 f. kajszin barack 20—30 őszi barack 50—80 f. alma nagy 28—36 f. apró vagyis alma 20—24 f. körte 24—32 f. kgonk. Gyümölcsfeléeknek a beküldését igen ajánlom az árak előreláthatólag szilárdak maradnak, meggy és cseresnye ára még emelkedni fog.

Szerkesztői üzenetek.

Nefelejts. Hirdetésére ma két levele érkezett, melyeket kiadóhivatalunkban átvehet.

Vidéki tudósítóinkhoz. Az aratás kezdetével felkérjük vidéki tudósítóinkat, szíveskedjenek

Denaturált „TABAKO“ porított dohánytrágya és rovarirtószer.

Dohányból készült trágya.

A m. kir. pénzügyi kormány és a m. kir. dohányjövédék kizárólagos engedelmével és ellenőrzése mellett. Humus, nikotin, salétrom, káli, phosphor és nitrogén-tartalmánál fogva minden talajra alkalmas.

„TABAKO“ a legolcsóbb, legjobb növényi trágya, szórható, permetezhető.

„TABAKO“ a magy. kir. dohányjövédéktől származó s dohánygyári szelőkra alkalmasan dohánypor és trágyát értékesítő vállalat Rézvénytársaság

Zalamegye, valamint a szomszéd megyék részére központi raktár és vezérképviselet:

Epstein Ödön úrnál Sümeg.

Legjobb permeterő szer.

Legjobb permeterő szer.

az aratás folyamáról, a termés eredményéről bennünket hetenként egyszer értesíteni. Esetleges elemi csapásokról, mint jégverés, köd, haladéktalan értesítést kérünk.

Névmagyarosító. Annak az urnak nem fogják megengedni, hogy nevét, mely lengyel hangzású, Vörösmartya magyarosítsa; a név régi kötetét jelző „y”-t a névmagyarosítás nem adhatja meg. Azt megengedik, hogy a Vörösmarti nevet válassza, mi azonban ezt sem ajánljuk, mert más a hazafiság és más a szerénytelenség.

6145. Bizony itt az uborkaszezon és egy-két hónapra át csak gyéren szolgálhatunk szennáccióval. De reméljük, hogy a tavaszi, téli és őszi hónapokban teljesített bőséges hirszolgáltatunkért a nyáron át kisebb igényeket fognak támasztani.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 6. A képviselőház mai ülésén előbb *Juszt* Gyula, majd *Rakovszky* István elnököl. A bizottsági jelentések után

Kollár Márton nemzetiégi képviselő személyes megtámadtatás címén szót kér, miután azonban folyton eltér a tárgytól, elnök figyelmezteti, hogy csak személyes kérdésben szólhat. Erre *Kollár* kijelenti, hogy nem kíván tovább beszélni.

Elnök utólag rendreutasítja *Hodzsza* Milánt tegnapi közbeszólásáért. Ugyanis tegnap, midőn arról volt szó, hogy *Vesze-lovsky* képviselőt a Magyar állam ellen való izgatás miatt egy évi fogházbüntetéssel sújtották és a büntetést le is ülte, *Hodzsza* közbekiáltott, hogy tisztelet és becsület adassék neki érte.

Ezután a felirati vitát folytatták.

Visontai Soma a nemzetiességekkel polemizál. Azt bizonyítja, hogy a nemzetiességek vádjai alaptalan. A feliratott elfogadja.

Hodzsza Milán nemzetiességi *Visontai* szavait cáfolja. Követeli a nemzetiességi törvény becsületes végrehajtását.

Az ülés folyik.

Budapest, július 6. *Halász* Lajos képviselő ma interpellációt jegyzett be. Azt kérdi a vallás- és közoktatási minisztertől: van-e tudomása arról, hogy *Barkócy* miniszteri tanácsos a tanáregyesület legutóbbi közgyűlésén olyan nyilatkozatot tett, mely szerint a jövő évben a középiskolába a felekezeti szellemet fokozottabb mértékben kell bevinni. Kérdi, hogy *Barkócy* a saját, vagy a miniszter nevében tette-e ezen kijelentést.

Vámháboru Szerbiával.

Budapest, július 6. Félhivatalosan jelentik, hogy a magyar kormány egyesülve az osztrák kormánnyal, ma Szerbiával szemben **táviratilag elrendelte a határzárlatot.** Hir szerint a *marhabeszózat* is megtiltják, amit állategészségügyi szempontokkal indokolnak.

Ugyanis a szerb kormány jegyzékét azért tartják elfogadhatatlannak, mert Szerbia a szkupstina határozatát akarja bevárni, ami csak e hó 10—12-én következhetne be, addig pedig Szerbia az állatkitvitel nagy részét lebonyolítaná és akkor monarchiánk a leghatalmasabb fegyvert kiejtené kezéből.

A választási harc hevében.

Budapest, július 6. A budapesti Lónyay-kávéházban ma hajnalban Eötvös és Barabás-párti választók összeszólalkoztak, miközben *Somogyi* Lajos azt a VII. kerületi függetlenségi párt kör elnökét a Barabás-párt egyik vezéremerét, oly súlyosan megverték, hogy mentők szállították lakására.

A Világsszabadságot lefoglalták.

Budapest, július 6. A soros vizsgálóbíró ma lefoglaltatta a Világsszabadság című szocialista lap 10 ezer példányát, a benne foglalt izgatóg cikk miatt.

Segédjegyző: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

HÉVIZ

vasutállomása
KESZTHELY.
Idény májustól
szeptember 30.

Európa legdusabb iszaptartalmu természetes kénés hévzforrása. Biztos gyógyulással járva csusz, köszvény, izületi lobok, daganatok, csonttörés, merevedés, csontsín, Ischiás, Coxitis, görvélykór és borbantalmak ellen.

A fürdőtelepet nagyobb szabásu építkezésekkel kibővítettük és átalakítottuk. Mult évben épült a Rákóczi-ház 64 és a Györgyház 32 modern kényelemmel berendezett szobával, valamint a f. évben 200 nyitott- és zártkabint, tükörfürdőt, elegáns várótermet és izzasztó kamrákat magában foglaló új impozáns fürdőház, melyhez földtől hid vezet.

Állandó orvosok. Orvosi massage. Villanyozás. Sétányok, 40 holdas fenyőerdő. Csónakázás. Tennis pálya. Prospektust és felvilágosítást készséggel küld a fürdőigazgatóság.

Ház eladás.

Forgalmas helyen 40 év óta fennálló fűszer-üzlettel, nagy kerttel, szántó-földdel és réttel, szabad kézből eladó. Bővebbet özv. *Schlesinger* Mártonné Magyar-utca 84.

Kitűnő gyártmányu

Fűzvevessző utazó kosarak

jutányos árban kaphatók

Bettelheim W. Samu és fia cégnél

Nagykanizsán, Csengeri-utca. 32-2

SCHMIDT CIRKUSZ!

a régi Sörház udvarán
ma szombaton július hó 7-én

nagy

diszeloadás.

Kezdeté este 8 $\frac{1}{2}$ órakor új műsorral.

Hely árak:

Számozott zártsek I. sor 2 K., számozatlan zártsek II. sor 1 K. 40 f., 2. hely III. sor 1 K., 3. hely IV. sor 60 fill. állóhely 30 fillér. 10 éven aluli gyermekek és a katonák, örmestertől lefele mérsékelt árt fizetnek.

Részletes műsor este a cirkuszban.

Pénztárnyitás 7 $\frac{1}{2}$ -kor. Kezdeté 8 $\frac{1}{2}$ -kor.

Schmidt M. igazgató.

Birtokeladási hirdmény.

Veszprém-megyében a Balaton partján (vasut állomása) 150 ezer korona forgalommal bíró

téglagyár

6 hold szántófölddel eladatik vagy a téglagyárhoz társ kerestetik 16000 korona betéttel.

Bővebbet *Szegő Mór* bank- hitelügyi irodájában Nagykanizsán, Kazinczy-utca 5. sz. a városház palota mellett.

Muraközi borok eladása.

A csáktornyai grófi várpincéből 7 hordóban 59 hektoliter uradalmi termésű

1890 és 1891. évi bor fog t. hó 13-án

d. e. 9 órakor árverésre bocsájtatni.

A borvételre vállalkozók az árverésre ezennel meghivatnak.

Uradalmi tisztség.

337-3

A csecsemők gyomor- és bélhurutjának leginkább úgy lehet útját vágni, hogy a gyermekeket vízben főzött tej nélkül elkészített Kufeko-féle gyermeklisztet táplálják. A Kufeko-féle gyermeklisztet a bélbajok esiráinak igen rossz tényezőket enged, ennél fogva bélbél erjedéseket szünteti és így korlátozza a betegséget. A Kufeko-féle gyermeklisztet azonkívül kitűnő és könnyen emészthető táplálék, mely tápláló anyagokban olyan gazdag, hogy a csecsemők táplálására egymagukban is elégséges. A beteg gyermekek tehát csupán csak Kufeko-féle gyermeklisztet is jól táplálhatók, a tej föltérletével. A gyomor-bélhurutos gyermekeknek egy evőkanál Kufeko-lisztet főzünk egy liter vízben 25 percig, ebből 2 óránként annyit itatuk velük amennyit akarnak.

Fischel Fülöp Fia könyvnyomdája Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR,
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nyaralás mindenáron.

Nagykanizsa, július 7.

Mindennek megvan a maga határa. A
nyaralásnak is.

Ha a természetes, a megengedhető határok között maradt volna a nyaralás, most semmiesetre sem szentelnék neki cikket itt a vezető helyen. De mivel úgy látjuk, hogy a nyaralás immár nem a megrogált egészség és életérő helyreállításának kérdése, hanem valóságos sport-szenvedély: talán nem lesz haszontalan dolog, ha kissé foglalkozunk vele komolyan, elfogulatlanul.

Ez után a bevezető rész után nagyon azt kérdezhetné valaki, hogy kinék mi köze ahhoz, hogy valaki egészsége, életereje helyreállítása végett, vagy sport-szenvedélyből nyaral-e.

Nagyon igaz.

Pénzével, vagyonával szabadon rendelkezik mindenki. Ha tetszik; szertelenül, botránnyosan pazarol; ha úgy tetszik: minden fillért élére rak. Senkinek semmi köze hozzá.

Mindig voltak, bizonyára még most is akadnak virtuós mulatók, akik százkoronással gyujtanak csibukra; és mindig voltak, most is vannak gazdag emberek, akiket kiráz a hideg, ha 10 fillért kell tenni a cigány tányérba. Egyik a pénzt, mint *csukózt* sem becsüli semmire; a másik valóságos élet-célnak tekinti.

Igen jól jellemző életképben mutatta be annak idején Jókai Mór ezt a két ellentétes alakot egy magyar mágnásban, aki mikor egy multság alkalmával a cigány tányérozott, a hozzá lépő cigányt elküldte, hogy előbb járja végig az asztalt, azután jöjjön hozzá; és ekkor a tányérba összegyűlt pénzt megduplázta; meg azután egy *osztrák mágnásban*, aki mint többszörös milliomos, a hozzá tiszteletből először lépő cigány tányérba egy árva papírfortincskát tett.

De hát abban igaza van mindenkinek, hogy se egyikhez, se másikhoz senkinek sincs semmi köze.

Az egyéni szabadság alapján addig a fokig, amíg másnak, vagy a közösségnek valaki kárt nem okoz, — magával is. a személyéhez tartozó tulajdonnal is szabadon rendelkezik. Ez az élés a felhasználás joga.

Mivel pedig a nyaralás is olyan élési jog, mellyel a nyaraló senkinek kárt nem okoz, akár egészsége, életereje helyreállítása végett, akár sport-szenvedélyből nyaral: természetesen nincs is a kérdéshez ebből a szempontból semmi közünk. Ha valaki szükségből nyaral: jó; ha csak passzióból: az is jó.

Ámde az a baj, hogy a nyaralás kérdése még ezen a ponton sem áll meg; hanem tovább megy és elfoglalja az erkölcsi kényszer-álláspontját; tehát azt a fokot, ahol másnak esetleg kárt okoz. Ezen a fokon már nem védi azt az egyéni szabadság immunitása. Mi pedig éppen a mindenáron való nyaralásnak erkölcsi kényszerét akarjuk kifogásolni. Ehhez nemcsak jogunk van; de erre egyenesen kötelez is bennünket újságírói hivatásunk; mert látjuk, hogy ez a nyaralási kényszer egyeseknek életérő-dekeit rendíti meg.

A családi és társadalmi összefüggések ugyanis nem csupán az egyenlő jövedelmi és vagyoni egyének között fűződnek.

Ez a családi vagy társadalmi kapcsolat azután különösen mikor a nyaralás ideje elkövetkezik, egyik-másik szűkebb jövődelmű családokra nézve nem éppen áldásos; mert ilyenkor történnek azok az elmaradhatatlan nyaralási tervezgetések, amelyek az ismeretség, a jó viszony révén egyenesen *»belerántják«* a nyaralásba azokai a családokat is, akiknek talán nyaralásra sem szükségük, sem anyagi tehetségük sincsen. A sok biztatásnak, rábeszélésnek azonban rendesen hatása van a szemérmes szegénységre, és elmennek nyaralni azok is, akik ezzel talán egy esztendei lelki nyugalmaikat áldozzák föl.

Hát ettől a nyaralási kényszeretől, a mindenáron való nyaralás kényszerétől föl kell magát szabadítani a társadalomnak.

Ám menjen nyaralni, akinek kell vagy teheti. De a nyaralni menők azért ne szánjanak le senkit, ha nem megy nyaralni, mert nem kell, vagy mert nem teheti.

Ez a *belerántó leszúvás* az, mi ellen állást kell foglalnia minden jóérsű embernek.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1906. július 6.

A delegációk befejezték működésüket Bécsben és a parlament megkezdte munkásságát a felirattal. A nemzetiségiek ezt az alkalmat arra használták fel, hogy a kormány ellen fölvonuljanak. Egész sereg közigazgatási atrocitást soroltak fel és ezzel akarták ellenzéki voltukat megokolni. Oknak ez silány dolog, mert a multéris a kormány semmiben sem felelős, ha pedig bárki is konkrét sérelemmel áll elő bizonyosra veheti, hogy a miniszterelnöktől kezdve mindenki siet a bajt orvosolni. Hiszen példa is volt rá. Ott van például a kőfődözi interpellációja panagza, a melyet a belügyminiszter akként igazított el, hogy az interpelláló köszönettel vette a választ tudomásul. A tisztelt nemzetiségiek egy malmot taposnak és úgy tetszik, azért vonulnak most, már újra fel a költségvetés tárgyalásánál, hogy közbeszóljanak.

Egy hasanunk azonban van a nemzetiségiek böbeszédségéből és ez az, hogy a művelt nyugat, a melynek sajtója bennünket gyakran megtámadott igazságtalanságunkérti nemzetiségi polgáritársainkkal szemben, meggyőződhetik, hogy ez a vád mindenbe alaptalan volt. Tavaly még bangoztak voltak odakint a lapok, hogy mi nemzetiségi urakat be sem eresztünk a parlamentbe. Ime, meggyőződhetik a világ, milyen szép számban vonultak be nemzetiségi testvéreink a magyar képviselőházba és meggyőződhetik a külföldi közvélemény, milyen vigan ficánkolnak azok, a kik azzal vádolnak bennünket, hogy a szót torkukba fojtjuk.

Ám beszéljenek ezek az urak tovább, ne érje azó áradatukat semmi gát. Pedig nemzeti érdek, hogy a törvényhozás végezzen mihamarabb a költségvetéssel, majd az autonóm vámtarifával, mert a kormányra nagy feladat vár, a kiegyezés dögá Ausztriával, a melyről a tárgyalások még a nyáron indulnak. Itt az ideje, hogy a monarchia másik államával való viszonyokra nézve bizonyos szilárdságot jelentő megállapodások történjenek. Ezt óhajtja a nemzet és akarja

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

a kormány, a melyet régen értettek úgy egyet, miní most. De ez az egyetértés szükséges is. Kemény harcunk lesz Ausztriával és hogy ezt megvívassuk, a kormánynak szüksége van az egész nemzet erejére és egyetértésére.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó Jenő.

— július 6.

— Nahát, ilyen meleg még nem volt! ...

Ez a sóhajtasunk nap-nap után. Ma 28 fokra száll a hőmérő, holnap már feljebb törtet és hiába szolgál egy-egy hűs cseppel hű eschünk, a vége a dolognak mégis csak az, hogy izzadunk!

A kánikula lomhán, kellemetlenül ráterpeszkedett a nagy városra és nem tudunk ellene védekezni. Az utcákat locsolják, a lakásokat beárnyékolják, a dunai uszodákat csak nem az orruk elé építik; de mit érünk vele? Azért csak benne vagyunk az óriási katlamban és fölünk, mint a koppasztott csirke!

De ha nappal nem is tudunk védekezni a hőség ellen, hát megteesszük legalább éjszaka.

A város este nyolc órán tul valósággal kihál; mindenki a ligetbe vándorol, ahol még található egy kis levegő, egy csipetnyi tiszta, pormentes, korom nélkül való levegő. De itt is csak igen kevés van ebből a portékából. A nyári vendéglőkre alig jut belőle; pedig a nyári vendéglők ilyenkor olyan zsufoltak, hogy arra még hasonlatot találni is nehéz.

Kezdetben volt a Vampetics. Aztán, mint júliusi eső után az erdei gomba, sorra keletkezett a többi kicsiny és nagy, előkelő és kevésbé előkelő nyári vendéglő a városligeti platánok határában.

Vampetics csak azzal dolgozott, hogy jó ételt adott a pesti népnek; az utána következők már különös trükkökkel csalogatták berkeikbe a pesti népet.

Az egyiknek az volt a trükkje, hogy a vendégeivel gorombáskodott; a másik egyéb ilyen finom ünnepeket talál ki; de bizonyos, hogy mindenki tud valamit, ami hat reánk — romlott izlésű pestiekre.

Denikve: esténként zsufolásig megtelnek a nagy ligeti vendéglők és a kis ligeti korcsmák. Igazi pesti ember már úgy ösmeri ezeket a helyeket, mintha az elemi iskolai földrajz órán tanították volna meg reá, hogy: hol fekszik a Vampetics, hol fekszik a »Kovács«, hol a »Pálma liget.« De igazi pesti ember azt is tudja, hogy melyik hely — kinek a tanyája.

Művészek és írók a Vampetics hívei, képviselők és politikusok a Kovácsba járnak, mások másutt ütik föl a nyári tórzsasztalt, a mely mellől nem a városba visz az út, hanem — Óbudavárába.

Különösen a képviselő urak irányítják a karsus minarett tornya felé lépéseiket. Ott ugyanis mostanság nem a török az ur, hanem a spanyol. Két csodaszép spanyol táncosnő járja ott a macscsot éjféltől hajnalig és a honatyák szörnyen gyönyörködnek bennük.

A minap Justh Gyula, a Ház elnöke is

megjelent e szép helyen, hogy — mint ő mondá! — inspicálja a képviselő urakat. És azt konstataulta, hogy ide szívesebben is, pontosabban is eljárnak, mint a Ház nyári üléseire. Pedig ott is furcsa tánc járja! ...

HIREK.

— **Névmagyarosítások.** Gayer Pál kir. bírósági írnok tapolcai lakos családi nevét „Csányi“-ra, Gothreich Oszkár és kiskorú Gothreich Kálmán nagykanizsai illetőségű zalaszentgróti lakosok családi nevüket „Gerő“-re magyarosították.

— **Aratás** Az aratásokról a következő jelentéseket vettünk:

Nagykanizsai járás. Az aratás megkezdődött. Rozsnak nagy része le van vágva, a korai vetés 20 keresztet, a későbbi 12—14 keresztet adott (per 35 kg.) magyar holdankint. Buza is pár nap alá kerül. A szem fejlődése kielégítő. Az árpa, de főképp a zab ritka. Takarmányt, szénát a szép idő beálltával szárazon belehetett hordani. Szőlőben többféle hiányt látni a fűrt fejlődésében.

Zalaegerszegi járás. Az aratás, melynek biztosítására mind a tartalék-munkások és gépek, mind a karhatalom tekintetében a legmesszebbmenő intézkedések megtételtek, megkezdődött. A rozsot sok helyen learatták, míg a buza a vágásra még nem érett meg. A rozs gyenge termést adott. A búzából közepes lesz a termés. A tavaszi több helyen a késői vetés és kedvezőtlen idő miatt rosszul fejlődött. A tengeri az utóbbi napok melegében jól fejlődik, de általában a rendesnél hátrább van. A szőlő virágzása kedvezőtlen volt, úgy, hogy az eddigi termésbecslés mintegy 20 százalékkal meggyengül.

— **Nagykanizsa város kórházi bizottsága** tegnapi ülészeit és megalakult. Elnök lett Trippammer Gyula.

— **A keszhelyi uszóverseny.** A „Balaton Uszók Egyesülete“ július 22 én délután 3 órakor nemzetközi uszóversenyt rendez Keszthelyen a következő versenyszámokkal:

Távuszás a Szent Mihály-hegytől Keszthelyig

6—8 km., ifjúsági verseny 50 yard, ifjúsági verseny 100 yard, melluszás-handicap 100 yard, 100 yardos uszás, gardázok versenye 300 yard, 804¹/₂, méteres főverseny, hátuszás-handicap 100 yard, hölgyek versenye 50 yard, balatonvidékiek versenye 100 yard és 150 yard, staféta-verseny 200 yard (négyezer 50 yard, mell-, hát-, oldal- és magyar uszás), 402¹/₂, méteres főverseny, 200 yardos handicap, középiskolai tanulók staféta-versenye 150 yard, (háromszor 50 yard, nyaralók versenye 200 yard, vígaszverseny 100 yard, plunging, vízipóló mérkőzés.

Nevezések július 12-ig [Szemlér Lőrinc dr. címére (Sziv-u. 3. II. em. 18.) és Keszthelyen Faber Sándor címére küldendő].

— **A fonóban.** A Magyar Paizs írja: A tulipán mozgalom erősen a közgazdasági és ipari kérdésekre terelte a közfigyelmet. Ezek dominálnak a köztanácskozások zöld asztalánál és a fehér asztal melléti privátbeszélgetésekben egyaránt. Mindenki tele hatalmas elméletekkel és új ideákkal, a melyeknek megvalósulásától az ország anyagi helyzetének javulását várja. Minden beszédnél és elméletnél azonban sokkal többet ér egy praktikus, okos cselekedet. Ilyen cselekedet az, amelyről most örömmel értesítjük olvasóinkat. Ugyanis Tuboly Zsigmond csonka-hegyháti földbirtokos elhatározta, hogy a téltre valamennyi cselédjét rokkával látja el s így a fonást, a Zalamegyében már-már teljesen elhanyagolt iparágat a nép között újra divatba hozza, segítségére lesz ebben nemes gondolkodású neje is, aki magára vállalta cselédeinek fonásra tanítását. Nagy fontosságu tett ez, mert a zalamegyei nép jövedelmének nagy részét rubára költi s drága pénzen veszi meg a hamar elpusztuló, silány külföldi, vásári portékát [s aki megtanítja arra, hogy rubáját maga fonja és szője, az egyformán hasznára van ipari haladásunk és a földművelő népnél anyagi megerősödésnek. — A tél hónapjában ugyanis majdnem teljesen szünetel a gazdasági munka, ráérnek az asszonyok a szövésre és fonásra. — Bársonk többen követnék a szép példát földbirtokosaink közül, méltán megérdemelnék az egész megye halálját. A mi népünk nem dologtalan, de nem szabad magára hagyni; segíteni, vezetni, oktatni kell s erre azok vannak bivatva, akik között élnek, első sorban pedig a földbirtokosok. Azt ne higgye senki, hogy a szép kísérlet eredménytelen marad. Gondoljon mindenki a kalotaszegi varrottas nagy sikerére, ez a szép női kézi munka egy időben már teljesen feledésbe merült a kalotaszegi községekben, csak néhány öreg asszony értette még a falvakban, akiktől megtanulta Gyarmathy Zaigáné, a kiváló író és ázúsné megtanította rá az ifjabb nemzedéket, ma pedig a kalotaszegi varrottas már exportcikk és egy egész vidék jólétének egyik legfontosabb tényezője. Ismételtlen üdvözlők tehát Tuboly Zsigmondot szép tervéért és sikert kívánunk neki.

— **Automobil közlekedés Szombathely—Győr között.** Szombathelyről írják: Wilhelm Sándor szombathelyi lakos állandó automobili járatot létesít Szombathely—Győr—Kőszeg és Tarcsa között. Vas vármegye alispánja tegnapi adta meg nevezettnek az engedélyt s utasította Szombathely városát, hogy állítsa ki részére az iparendélyt.

Férfi

Gyapju és lüster szövetekben

a legnagyobb és legszébb választék található;

Semler I. csász. és kir. udvari szállító cégtől Budapestről

WEISZ MIKSA

női és férfi divatruházában Nagykanizsán

== Szolid kiszolgálás! == Olcsó árak! ==

— **Nagykanizsa város hölgyeihez!** A Dunántúli Dalosszövetség ez idei nagykanizsai versenyén *Emléklapok* című diszmunka fog megjelenni. A szerkesztőség szívesen venné, ha városunk hölgyközönsége is részt venne az *Emléklapok* szerkesztésében az által, hogy hölgyeink egy-két sort írának az *Emléklapokba*. Ez emlék lenne, melyet Nagykanizsa hölgyei adnának az ideérkező dalosoknak, kik az *Emléklapokat* bizonyára magukkal viszik és megfogják őrizni. Ezen emléksorokat szíveskedjenek a *Zala* szerkesztőségéhez küldeni. Ismételtjük: nem cikkek írásáról van szó. Csak egy-két emléksort kérünk a név teljes aláírásával. A megfizető közreműködést előre is köszöni az *Emléklapok* szerkesztősége.

— **Harc a kántorért.** A kiskanizsai kántorváltás eredménye nagyon elkeserítette a kiskanizsaiakat, mert nem az ő jelöltjük győzött. — Ezért a választást meg is fogják felebezní, sőt mint értesülünk, az összes kiskanizsai városi tanácsosok lemondani készülnek ez ügy miatt. Az érdekes perpatvarról hétfőn részletes tudósítást közlünk.

— **Vízet a kutyáknak.** Ezen figyelmeztetés minden kutyatulajdonosnak szól. Tudvalevő, hogy a kutya nem izzad a bőrén át, hanem nagy hőségben gyorsan kell lélegeznie. A tudónek eme gyors működése természetesen hamar kiszáritja a gégét és szomjúságot von maga után. Töltsünk tehát napjában többször friss vizet a kutyanak, mert nemcsak az állat egészsége kívánja így, hanem az ember biztonsága is. Meri tény, hogy a veszélyesség többnyire a víznek nélkülözéséből származik.

— **Peronospora és a lisztharmat ellen** legjobb és legbiztosabb szer a *Tabako* (porított dohány) megrendelhető *Epstein urnál* Sümegh. 100 kg. ára 10 korona, 50 kg. ára 6 korona.

— **A balatonfüredi áll. Erzsébet szeretetházban** 12-14 ingyenes hely üresedett meg. Felhivatnak a pályázni akarók, hogy családi értesítővel, szegénységi, orvosi, ujjröntg. esetleg iskolai bizonyítvánnyal felleltatott kérvényeiket az Igazgató tanácsához címezve, augusztus 8-ig az igazgató tanács elnökéhez Dr. Segesdy Ferenc kir. járásbíró urhoz, vagy alulírt igazgatóhoz küldjék be. Csak 6-10 éves árva fiúk vétetnek fel. Molnár Antal igazgató

— **Bármilyen különbözők is** a szenvedések, kevés megbetegedésre alkototta természet olyan tökéletes gyógyszerközt mint a milyet a Ferencz József keserűvíz képez. Kérjünk határozottan a Ferencz József keserűvizet és ne fogadjon el semilyen más csekélyértékű termék.

— **Pihennek a katonák.** Nagy örömet keltett katonáknál a hadügyminiszter tegnap leérkezett azon rendeletere, melynek értelmében augusztus 1-ig Waffenuhe lesz a mai naptól fogva. Eddigéig idegen dolog volt ez a hadseregnek, a legöregebb katonavitél emberek sem emlékeznek ilyesmire. Alig is tudják elképzelni a nyári rekkenő hőségű napokat, hogy ne halljunk szegény agyonfárasztott gyakorlatozó katonákról, a napozás áldozatairól, s a nagy nyári gyakorlatok sok szomorú eseményeiről. Az idén mindez elmarad. A gazdák sem fognak pa-

naszkodni összegázolt vetésekről, de viszont a falvak fehértüpeinek sok kedves mulatsága elmarad — mert az idén nem harsan meg egy falu alatt sem a trombita s naptól barna, vig bakafükek nem jelennek meg a muskátli ablakok alatt. Mert az idén nemféle gyakorlatozás nem lesz. A bentartott pót-tartalékosokat ugyanis már mind elbocsátották és az újonnan sorozottak még nem rukkoltak be és így a csapatok létszáma jelenleg oly minimális, hogy azok csak az őrszolgálatokra elégségesek. Ezért szünetel most minden gyakorlatozás és áll a Waffenuhe. Augusztus elsején aztán majd megkezdődik a kiképzés nagy munkája.

— **László József** főgimnáziumi tornatanár vívó és tornatanfolyamot nyitott, ugy feleltet, mint tanuló ifjuság részére. Jelenkezni lehet naponként d. e. 11-12 óráig a főgimn. tornateremben.

— **Köszönetnyilvánítás.** A gyászoló család háláa köszönetét fejezi ki azoknak, kik *Réti* Lajos ur halála alkalmával részvétük nyilvánításával gyászukat enyhítették.

— **Mit kell minden hölgynek tudnia?** Elsősorban azt, lebilincselő szépségét hogy tartsa meg a legmagasabb korig, hogy védheti meg arcát a nap és szél befolyása ellen, hogy távolíthassa el arcát elcsúfító szepőt, májfoltot, pattanást, mitessert és egyéb arctisztatlanságot. Mindezek legbiztosabb segítőszere a törvényesen védett, sem higányt, sem ólmot nem tartalmazó hírneves Földes-féle *Margit-Crème*, mely pár nap alatt a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. — Nagy tégely 2. kicsi 1 kor. Kapható a készítő Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban, de óvakodni kell az utánzatoktól.

Az Oceánon.

Írta: Dr. Pollák Ernő.*

Pannónia gőzhajó (Nápoly és Gibraltár közt) július 27.

Azon vágyam, hogy egyrésztől praxisom fáradságait kipihenve, hosszabb nyári szabadságot vegyek magamnak, másrésztől Amerikát, annyi ember tényleges vagy képzelte Eldorádóját láthassam, érlelte meg bennem a gondolatot, hogy a Cunard Line társaság egyik hajóján egy uton át a magyar orvosi állást betöltöttem s így a kellemeset a hasznossal egybekötve mindkét célokat elérhesem. »Pannónia«, — ezen a magyar fülnek is kellemesen hangzó névvel van ellátva azon hajóóráis, mely újlag annyi magyar embert szállít az újvilágba, kik ott boldogulásukat keresik, melyet eddigi hazájukban nem véltek feltalálhatni. Eme hajó egyik kajütjét rendeztem be hat hétre lakóhelyemül, hogy pihenve és szórakozva, — no meg egy csekélyke orvosi munkát végezve is — egyet-mást észleljek, melynek közlése már csak azért is, mivel az Amerikába való kivándorlások nálunk állandó napi kérdést képez, tán nem tartható egészen érdektelkülne. A gőzhajózási társaság, mely a kivándorlást Magyarországból Amerikába majdnem kizárólagosan eszközli, az 1840-ben

* Ezt az érdekes utelirást dr. Pollák Ernő nagykanizsai orvos közli. Kíról megírtuk, hogy a múlt hó közepe táján több heti külföldi utra indult.

alapított »Cunard Line« egyike a világ legnagyobb és nemű társaságainak Cunard Sámuelről így nevezve, kinek a gőzhajózás felállítását körül nagy érdemei voltak. Fővonalát nem a Fiume-New-Yorki, hanem a Liverpool és New-York köti vonal. Ezen az uton közlekednek a legnagyobb fényűzéssel berendezett óriási hajói, mint a »Carmania« 20000 tonnátartalommal és a szintén ilyen nagyságú »Caronia«, mely néhány hónappal ezelőtt kivételesen Fiuméba érkezett és melynek megtekintésére sokan Budapestről le is rándultak Fiuméba a »Luciaia«, »Campania«, »Umbria« »Etruzia«. A »Caronia«-t New-Yorkban fogom találni és már előre örülök, hogy e pompás hajót meg fogom tekinthetni.

Boston és Liverpool közt szintén három nagy és fényes berendezésű hajója van a társaságnak. Most épül »Lusitania« nevű gőzöse, mely nagyságra, berendezésre és menetgyorsaságra nézve a világ legbűszkébb gőzhajóit felül fogja múlni. A Fiume és New-York közt közlekedő hajók közt legnagyobb és legfényesebb berendezésű a 13,600 tonnás Carpathia, mely 3000 ember befogadására is képes, — azután következtek a »Slavonia«, »Pannónia« és »Ultonia« nevűek. A »Pannónia«, melyen utamat tettem, szintén nagy kiterjedésű. — Midőn e hajóórást megpillantottam, meghatva álltam előtte, melyre a tenger szépségeinek közepette annyi ember élete van bízva. A hajó hossza 153 méter, szélessége 25 méter, magassága a tenger szintétől a legmagasabb fedélzetig háromemeletes háznak felel meg. Képzeltető e méretei mellett mily imponáló e hajó, mely a 176 tagból álló személyzetet beleértve 2088 egyénre van berendezve és ezenkívül még teherszállításra is szolgál. Nagy kényelemmel van ellátva az első osztály étterme, melyben 130 személy elfér, elegáns felszerelésű. Azonkívül dohányzó szoba, női társalgó áll az utasok rendelkezésére; az egész hajó villanyvilágítással van ellátva. A második osztály szintén elég kényelmes. A harmadik osztály, — melyben a kivándorlók utaznak, már laktanya rendszerű, kellő ventilációról gondoskodva van. A táplálék kielégítő. Kórházzal és fertőző betegek részére elkülönítő osztályllyal van ellátva. A hajónak külön nyomdája van. Sokszor rendes napilap jelenik meg; a híreket a Marconi-féle sodrony nélküli távíró közvetíti, mely állandó működésben van. Könyvtára, mely elég bő tartalma angol, francia, olasz és magyar könyvekből áll.

A kivándorlók száma a jelen hajón körülbelül ezerre rug, a rendes számnál a mezei munkaidő miatt kisebb. Hajóba szállásuk előtt szigorú orvosi vizsgálaton kell átmenniök, minthogy a nagy amerikai köztársaság csak egészséges emberanyagot kész területébe fogadni. Különös gondallal történik a személyvizsgálat a ragályozó trachomások felvételének elkerülése végett. A kivándorlók közt az ország minden nemzetisége képviselve van. Legtöbben vannak köztük a tótok de magyar is elég van körülbelül 400-an. Elég értelmes arcu emberek, mindenféle foglalkozásuk. Legtöbb a földmives és munkás elem,

A Csengeri-ut 4. sz. alatt levő

ZÁLOGHÁZ

mai naptól kezdve nyitva van!

délután: 9 óráig 12 ig.

délután: 1/3, 1/6-ig

de vannak iparosok is köztük, sőt egy gimnáziumi érettségi bizonyítvánnyal bíró fiatal embert is találtam sorukban, ki szintén szerezni próbálni indul az új világba. Majdnem minden megyéből vannak, legtöbbször Heves és Szatmár megyéből. Egyesek a tulipánjelvényt is kitűzik. A legtöbb kérdés arra vonatkozik, hogy Magyarország az ilyen feleletet adják, hogy Magyarországon csak úgy tudnának megélni, ha éhezniük, ők inkább még a bizonytalan sorstól sem félve hazát cserélnék és reménylik, hogy odaát munkájukkal jobban boldogulnak. Bármint nézzük a dolgot, szomorú jelenség, hogy termékeny országunkból, melyen kiterjedésénél fogva a jelenlegi lakosság kétszeresének is meg kellene élni tudni, ily tömeges a kivándorlás. Ha benyomásaim folytán még azon feltevés is megengedhető, hogy a kivándorlók egy részét nem a tulajdonképeni nyomor hajtja Amerikába, hanem a meggazdagodási vágy, mindenesetre a hazájokat elhagyók legnagyobb részét a mostoha viszonyok indítják a kivándorlásra. Ez olyan kérdés, mely sok magyar szociális bajjal, a mennyiben a munkaerőt oly tetemesen apasztja, szoros összefüggésben van. Igaz ugyan, hogy a kivándorlottak nagy része rokonainak sok pénzét küld haza s így talán némi előnye is van a mozgalomnak, mindazonáltal annyi munkás kéznek elvesztése egy olyan országra nézve, melynek lakossága nem sűrű és a hol a tömeges kivándorlás nem természetes jelenség, tetemes közgazdasági károkkal járhat csak. Képzeltető mily nagy a kivándorlók száma, midőn havonta két, némelykor három ilyen nagy hajó indul utnak annyi emberrel megtöltve. A folyó hó 21-én utnak bocsátott »Pannonia« ezen évben már a 15. k ilyen hajó volt ez, így megy övek óta és mint értesülök — a Cunard társaság még legalább is tíz évre van elkészülve a kivándorlás fokozására.

Am hagyjuk e sötét pontokat és nézzük a hajó derültebb képeit!

(Folytatása következik.)

Törvénytörvények.

§ A korcsma tolvaja. Benkics István 36 éves alacsonyalkönyi születési lakatossegged jelen év május hó közepén táján Alsódomboruban »vendégszerelt«. 1906. május hó 17-ére virradó éjjel Steiner Már vendégszerelő szállt meg és az éj csendjét arra használta fel, hogy mint kitanult lakatos a korcsma összes vendégszerelőit kinyitogatta a kulcsaival. A szobákba azután belépődött és kifosztogatta az ottalvó szállóvendégeket. Így Weiler Viktor győri lakos arra ébredt, hogy pénze és viselő ruhája hiányzik. Mészner János szobájából Benkics ugyan akkor ruhaneműt, Dománics Balázstól ruhaneműt és pénzt, Horváth Gáboról ruhaneműt és pénzt lopott. Minthogy Benkics lopásért már két ízben büntetve volt a kir. ügyész úr Btk. 333 §-ába ütközve és a 336 §. 3. pontja, továbbá a 338 §-a értelmében minősülő lopás büntettségével vádolta meg. A vádlott nyomorával védekezett: a kir. törvénytörvények azonban a nagymértvű súlyosító körülmény tekintetbe vételével 3 és fél évi fogházra ítélte Benkicset.

§ Tolvajbűn. Vaszedelmes tolvajbűnandát tett hosszabb időre a kir. törvényszék ártalmatlanná. Császár Ferenc, Németh Miklós és Thejkel István bűnös üzemeiket már régóta folytatják és épen városunkat és ennek vidékét szemelték ki a fosztogatásra. Így többek között a VI—VII kerületben követtek el néhány betöréssel, lopással, Zalaegerszegben fosztottak egy ottani gazdát, Varsádán egy ismeretlen embertől loptak 100 koronát, Sármedlén betörték több zárt lakásba stb. stb. A kir. törvénytörvények meghallgatva a vádlottak védekezését, Jurecsky kir. ügyész vádbeszéde után Császár és Némethet 3 és fél évi fogházra, Thejkelt 6 havi börtönrre ítélte.

Színház, művészetek.

(—) Az arénát tűzrendészeti szempontból tegnap megvizsgálták és rendben találták. A tavalyi állapothoz képest anyiban változott az aréna téréje, hogy nyílt bejárat létesítettek az Egyetértésbe, ami azért is kellemes, mert a közönség az utat a kerten át teheti meg a színházba. Feltéve persze, hogy a kertet nem fogják esténként bezárva tartani.

Könyvek.

Nagykanizsa, július 7.

Költők világa. (Anthologia.) Az egységes irányu, rendszeres tudás, — munkakedv és a tárgy iránt való nagy szeretet értékes művel gazdagította irodalmunkat. — Baboss László, lapunknak kiválóan képzett dolgozó társa öt kötetes anthologia megírására vállalkozott. — A Zala poltikai cikkeket ír Baboss, igazi világa azonban az irodalmi kritika. Legújabb műve, a *Költők világa* e téren érdekes és értékes vállalkozás, bennünket azonban más szempontból is érdekel ez a gazdag gyűjtemény. A szerző egyéniségének szempontjából is. Az előszót olvasva, úgy tetszik, mintha Baboss kora ifjúságától azért szedte volna magába rengeteg irodalmi ismeretét. — hogy ezt az anthológiát megírhasa. — Nyelveket tanult, irodalomtörténeti kutatásokat végzett — és amit megtanult, olvasmányai közben érzett, gondolt, mindazt ebben a műben sommáza. A költők világából megismerhetjük szerzője egyéniségét, egy tartalmas, gazdag kedélyű, írói egyéniséget.

A *Költők világa* a világirodalom anthológiája. A mű öt kötetre van tervezve, az öt kötet két részre oszlik: a Parnasszus és a Helikon című részekre. Az előbbi a klasszikus költőket ismerteti és a most megjelent első kötet ezek közül Homeroszt, Sophokleost, Kalidassat, Firdusit, Eschenbachot, Dantet, Ariost és Tassot ismerteti tartalmas értekezésekben és elsőrendű műfordításokkal. Magának a műnek ilyen beosztása ellen talán lehetne külön véleményt bejelenteni, mert nyílt kérdés, hogy kevésbé klasszikusok-e a Baboss által a Helikonba sorozott Horatius, Petreia, Calderon, Heine, Hugó, Viktor, mint Puskin, Schiller, Byron, vagy Lermontov, ám itt szabályt nem lehet felállítani és Babossnak bizonyára joga volt a maga ízlését követni. A kötetben Baboss, mint ügyes műfordító is bemutatkozik, legmegbecsülendőbb részei azonban a műnek azok a tartalmas, — ismertető értekezések, melyeket az egyes költők elé írt.

A »Költők világa« nélkülözhetetlen mind azoknak és így különösen a tanulóifjúságnak, akik megismerkedni óhajtanak a világirodalom termékeivel és történetével, de anyanyelvükön kívül más nyelven nem értenek.

A »Költők világa« a szerzőnél rendelhető meg.

Hárman. A Somogyvármegye három tehetséges munkatársa Hárman címmel novellás kötetet adott közre Kaposvárott. A három szerző neve: H. Szederkényi Annikó, Gőndör Ferenc és Haraszti Lajos. Haraszti Lajos ügyes verseket írt a könyvbe. A másik kettő elbeszéléseket. Szederkényi Annikó erős tehetség, kinek ízlése is finomult, előkelő. Gőndör Ferencben sok az invenció, kissé azonban még csiszolatlan. Magát a könyvet, három értékes tehetség művét érdemes elolvasni. Megrendelhető a szerzőknél Kaposvárott. Ára a korona.

Kiábrándulás, költemények, írta Murányi Béla. Ezt a nekünk beküldött kötetet is elolvastuk és ezennel igazoljuk a költemények címét. Mi is kiábrándultunk hitünkéből, hogy minden kiadott könyvet érdemes elolvasni. Még ha a Pallas társaság rontja is azzal a maga nivóját, hogy ilyen ritcsét kiadására vállalkozik.

N. S.

Közgazdaság.

„Hermes” Magyar Általános Váltószlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzügyről.

Budapest, július 5.

Az üzlet e héten csendes mederben folyt le és a legtöbb értékben alig folyt le a keres. Jólir-mán az egész figyelem az új kibocsátású magyar jelzáloghitelbank nyereségkönyvének iránt irányult, melyekben speculációs oldalról eladások történtek és ennek következtében az árfolyamok hanyatlást szenvedtek; valószínű azonban, hogy a visszatérő árfolyamok mellett vevők fognak jelentkezni. Megemlítendő a rimamurányi vasmű részvények áremelkedése, mely a vasiparnak rendkívül nagymértvű foglalkoztatásával és kedvező merlegbecslésekkel áll összefüggésben. továbbá áremelkedést ért el a déli vasút részvények árfolyama is, azon hírről, hogy az utolsó bevételi kimutatásnál az utólagos recalcitáló alkalmával 600.000 korona többlet mutatkozott. Financziális téren kiemelendő a Beocsi Cementgyár Unió-nak részvénytársasággá történt átalakítása, mely a Magyar Általános Hitelbank augsztus 1-én történt, és mely üzletet általánosan kedvezően ítélik meg.

A befektetési értékek piacán a 4 $\frac{1}{2}$ -os magyar koronajáradék árfolyama némileg megszilárdult, és záloglevelek iránt is kezd nagyobb érdeklődés mutatkozni.

A pénzügyi helyzet nálunk egyelőre változatlan, de nincsen kizárva, hogy könnyebbülés nem fog beállni, kiindulva abból, hogy Németországban a magánkamatláb kb. $\frac{1}{2}$ -kal csökkent.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

	június 28	július 5
4 $\frac{1}{2}$ -os magyar koronajáradék	95.80	95.70
Magyar hitel részvény	810.—	808.—
Magyar jelzáloghitelbank részvény	836.—	832.—
Déli vasút részvény	185.—	170.—
Rimamurányi vasmű részvény	874.—	875.—
Brassói cellulose gyár részvény	630.—	655.—

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 7. A képviselőház mai ülésén Jusch Gyula elnökölt. A jegyzőkönyv hitelesítése után beterjeszti az irrományokat, mire Náday alelnök átveszi azt elnökölt.

Következett a felirati vita folytatása.

Verecs József a nemzetiségekkel polemizál, majd a felirattal foglalkozva szomorúan konstatálja, hogy sem magyar udvartársunk, sem magyar hadseregünk nincs, bár ezen két intézmény sokkal több milliót megemészt, mint mennyit voltaképpen elbírunk. A jobb jövődöben bizva fogadja el a feliratot, de indítványozza, egészítsék ki azt azon passzussal, hogy az országgyűlés kívánatosnak tartja a katonai szolgálati idő megrövidítését és szimpáthiával viseltetik a béke konferenci akciója iránt.

Bella Mátyás nemzetiségi képviselő azt kérdi beszédében, hogy mi történik ama kulturális pénzalapokkal, melyeket a ma-

gyar kormányok a nemzetiségiektől állami kezelésbe élcszettek.

Balogh Ernő kifogásolja a felirat enyhe és nagyon loyális hangját, azonban a rend helyreállítását a legmelegebben üdvözl. Bizik a nemzet vezéreiben, kiktől az ország viszonyainak rendezését reméli. Majd a nemzetiségiekkel foglalkozik, kiknek vádjait visszautasítja. A feliratot elfogadja.

Az ülés folyik.

Gondnokság alá helyezett grófnő.

Budapest, július 7. A budapesti kir. törvényszék özv. gróf Károlyi Sándorné, született Korniss Klára grófnőt, ki a fővárosi társaságokban valamikor nagy szerepet játszott, gyöngélműjesség alapján jogerős ítélettel gondnokság alá helyezte.

Képviselőválasztás Budapesten.

Budapest, július 7. Budapest székesfőváros központi választmánya ma a VII. kerület képviselőválasztását július 26-ikára tűzte ki. Jelöltek: Barabás Béla és Eötvös Károly.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Insbruck, július 7. Insbruck közelében ma nagy vasuti szerencsétlenség történt. Két gyorsvonat összeütközött, minek következtében négy ember meghalt, nyolcan pedig súlyosan megsebesültek.

Humbertné iskolája.

Boroszló, július 7. Boroszlóban ma letartóztaták Ulrich volt főgimnáziumi tanár özvegyét és fiát mert 300 ezer márkás csalást követtek el.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Kossuth Ferencz és számos előkelőség, valamint a leg-
hirnevesebb orvos-
tanárok kipróbálták és legjobban ajánlják

Kossuth Ferencz

és számos előkelőség, valamint a leg-
hirnevesebb orvos-
tanárok kipróbálták és legjobban ajánlják

székely havasi

Indaszesz

(gyógyfű-sósboraxszal)

mint oly szert, mely a test felfrissítése, az izmok edzése és rugókonyságára a legjobbnak bizonyult. Kitűnő szer továbbá csusz, köszvény, fejfájás, tagzsargatás és minden meghűlésből eredő bajok ellen. Kapható mindenütt 2 és 1 koronás üvegekben. Készíti Balázsovich Sándor Korona gyógyszerháza Sopronban György.

Kapható Nagykanizsán

GELTSCH és GRAF urak droguerájában

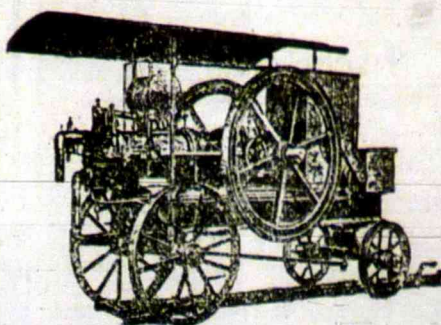
Igen alkalmas utazóknak. — Rövid használat után nélkülözhetetlen Egyszemélyi hatóságok által megvizsgálva.

Kalodonta

nélkülözhetetlen

fogtisztító-szer

A fogak tisztántartásához csupán szájvizet nem elég négesek. A foghúson mindig nyolag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalodonta” már az összes kulturálmokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

Öséplési és gazdasági özőlokra legjobban bevált

Benzin motorok

pari és malomhajításra legolcsóbb üzem

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK és GERGELY

motor- és gépgyárában

Budapest V., Váci-ut 2.

Háztartásban nélkülözhetetlen

„GLORIA” lakkbronz,

használható mindennemű tárgy azonnali meg-

aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-

kereskedésében Nagykanizsán.

Magyarul, németül, franciául angolul és olaszul beszélő uri nő a nyári hónapok tartamára társalkodónőnek ajánlkozik a Balatonmentén lakó, vagy balatonfürdőbe utazó családhoz. Fizetésre nem csak ellátásra reflektál. Szíves megkeresések »Sürgős« jelisével a Zala kiadóhivatalába küldendők.

Kereskedők és iparosok figyelmébe!

Rendkívül célravezető, ha az augusztusi dalosverseny alkalmával Nagykanizsán megjelenő Emléklapok részére hirdetést adnak fel. Az Emléklapok 5000 példányban jelennek meg. Képekkel illusztrált diszmunika lesz mely az egész országban el fog terjedni és azt mindenki évekig megőrzi.

A dalosversenyre több ezer ember jön a városba. Azok mindegyike magával fogja vinni az Emléklapokat és abból meg fogja ismerni Nagykanizsa bevásárlási forrásait.

Az Emléklapok hirdetési árai rendkívül olcsók!

Hirdessünk az Emléklapokban!

Az Emléklapok részére hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala.

Mamák könyve.

A gyermekápolás dióhéjban.

Írta: TORDAY FERENCZ dr.

a budapesti Állami gyermekmenhely főorvosa.

Az előszóból: A gyermekvilág határtalan szeretése vártatta bennem azt az ígérést, hogy így írjam meg könyvecskémet, hogy abból a gyermekéért aggódó szülők jó tanácsokat meríthessenek és azért ajánlom a mamák jóindulatába.

Ára 3 korona.

Megrendelhető és kapható lapunk kiadóhivatalában

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Keleti szőnyegek, kínai és japán-árak behozatala.

Az első keleti árubehozatali vállalat

DAAUTJ B. konstantinápolyi cég

(központ: Fiume, Flóküzlet: Abbázia, Trieszt, Kolozsvár), hogy a Keletről importált árakülönlegességeit e város tisztelt közönségével megismertesse, miként Magyarország nagyobb városaiban, úgy ezuttal helyben is egy

15 napos kiállítást rendez.

Szabad bemenet, vásárlási kötelezettség nélkül.

Nagy raktár valódi keleti szőnyegekkel, kínai vásárból és kímátségekkel, tengeri kagylókból stb., stb., melyek bármelyike is díszre szolgál egy uri lakásnak.

A kiállítás megnyitása 9-én azaz, hétfőn délután a LITKE-PALOTÁBAN.

CSAK 15 NAPIG!

CSAK 15 NAPIG!

Szakácskönyvek.

A valódi szakácsság,
vagy a legújabb átvizsgált és tökéletesített

Képes Pesti Szakácskönyv.

Saját sokszori kísérletek után érthetően és pontosan leírta és kiadta

ST. HILAIRE JOSEFA.

Huszonnyolcadik, a legújabb szakácskönyvekkel a felszerelés mestersegeivel, valamint a modern asztal terítésével bővített kiadás.

Átdolgozta: **Vörös Mari.**

Számos — a szöveg közé nyomtatott — ábrával Csakis a szerző: *Josephina v. St. Hilaire* sajátkezű névaláírásával hasonmásával ellátott példány a valódi Pesti Szakácskönyv.

Ára kötve 4 korona.

Ezen szakácskönyv *Illustriertes Pester Kochbuch* címen német nyelven is kapható.

Ára kötve ugyancsak 4 korona.

Igazi magyar konyha!

Szegedi Szakácskönyv.

Ezermélt (több ételkészítési utasítással).

Irta: **RÉZI NENI.**

Hetedik javított és a legújabb étel-receptekkel bővített kiadás.

Ára 4 korona. Kérjünk Rézi Neni-féle Valódi Szegedi Szakácskönyvet.

Gyakorlati Szakácskönyv.

Az egyszerű, egészséges és ma divatos főzés mód ismertetése.

Irta: **Gróf Festetics Andor**
Pejácsevich Lenke grófné.

Ára kötve 3 korona.

Háztartási könyvek.

Szerk.:

Kürthy Emilné

Egyes kötetek kötve 60 fillér.

1. Fogyes sütemények
2. Különböző iratok
3. Gyümölcs befőzés
4. Kenyérkészítés
5. Fogyasztók, krémek, parfaim-k és kocsányák.

Hal és vadfélék készítése.

Irta: **ERZSI NENI.**

Ára kötve 3 korona.

Ezen könyvek kaphatók:

Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Kitűnő gyártmányu

Fűzvestző utazó kosarak

jutányos árban kaphatók

Bettelheim W. Samu és fia cégnél

Nagykanizsán, Csengeri-utca. 132-2

Nélkülözhetlen

minden irodában, hivatalban, kereskedőknél stb.

Utánvétele **K.**

Nyomtatvány

Ajánlott-levél

Másolva

Minta érték nélkül

Műszámmal felvettem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együttesen egy dobozban 2 kor-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében

Nagykanizsán.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju-, selyem- és bu-
torszővet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron hozsájtunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

VITA * VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes
NATRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény
alapján kitűnő gyógyhatású
köszvény, húgysavas lerakódások,
gyomor- és bélbetegségeknek.
Különlegesség gyomorfégés ellen.

Kapható minden gyógyszerboltban és ásványvíz-kereskedésben.

Forrás-igazgatóság Sétkut, Vasme.

VITA * VITA

A már 32 éve a kerékpár
világát uraló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**
kerékpárokat dupla harang
csapágygyal, 3 évi jótal-
lással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az ere-
deti gyári árakon 12 és 15 koronás restletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső
és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok,
csomók, csészék stb.) óriási forgalmunk követke-
zébe

30% árcsökkentéssel

szállítunk vidékre és bárhol.

*Elsőrendű Singer varrógépeket nagyban
eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi
8-10 kor. restletre adjuk.*

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép szakterületén.

Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fiók-éret: VIII., Haros-tér 4. és
Budán II., Zsigmond-u. 9.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel
olcsón csináljuk.

Dias árjegyzékünk 1000 kappal ingyen és bérmentve.

Pártoljuk a magyar ipart s a hazai terméket.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű kö-
zönséget, hogy Nagykanizsa város s területére

Petánczy

Széchenyi-forrás savanyúviz

raktárt létesítettem, s ezen ásványvizem kizá-
rólagos főelárusításával **Fleischacker Ignác**
urat (lakik Király-utca 13. sz.) bízom meg.

Azon reményben, hogy igen tisztelt vevőink
e haza terméket, mely tulipán jelvénnel van
ellátva, tovább is, annál inkább pártolni fogják
mert kitűnősége s jutányos ára mellett is
mint bor, asztali s gyógyviz oly forgalomnak
örvend, hogy Európa legdusabb szénsav-natron-
littium tartalmánál fogva igen tisztelt vevőim-
nek a legjobb pártfogásába ajánlhatom.

Hazafiúi tisztelettel

Vogler József

Petánczy savanyukut tulajdonosa

Borítvánknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A dugó be-
töltése

közömbösíti
a bor savanyúságát,
íze kellemesen pezsgő.

Nem festi a bort.

Denaturált „TABAKO” porított dohánytrágya és rovarirtószer.

Dohányból készült trágya.

A m. kir. pénzügyi kormány és a m. kir. dohányjövődék kizárólagos engedelmével és ellenőrzése mellett. **Humus, nikotin, salétrom, káli, phosphor és nitrogén-tartalmánál** fogva minden talajra alkalmas.

„TABAKO” a legolcsóbb, legjobb növényi trágya, szórható, permetezhető.

„TABAKO” a magy. kir. dohányjövődéktől származó s dohánygyári eszókra alkalmatlan dohánypor és trágyát értékesítő vállalat Részvénytársaság.

Zala megye, valamint a szomszéd megyék részére központi raktár és vezérképviselet:

Epstein Ödön urnál Sümeg.

HÉVIZ

vasutállomása
KESZTHELY.
Idény májustól
szeptember 30.

Európa legdusabb iszaptartalmu természetes kénes hévízforrása. Biztos gyógyulással járva esz, köszvény, izületi lobok, daganatok, csonttörés, merevedés, csontsín, Ischiás, Coxitis, görvélykór és bőrbántalmak ellen.

A fürdőtelepet nagyobb szabásu építkezésekkel kibővítettük és átalakítottuk. Mult évben épült a Rákóczi-ház 64 és a György-ház 32 modern kényelemmel berendezett szobával, valamint a f. évben 200 nyitott- és zártkabint, tükörfürdőket, elegáns várótermet és izasztó kamrákat magában foglaló új impozáns fürdőház, melyhez földtől hid vezet.

Állandó orvosok. Orvosi massage. Villanyozás. Sétányok, 40 holdas fenyőerdő. Csónakázás. Tenispálya. Prospektust és felvilágosítást készséggel küld a fürdőigazgatóság.

Törvényesen védve: Minden utánzás és utánnyomás büntetve lesz. A törvény nem ismerése nem szolgál mentesítéssel.

Bíró: Ön vádlott, csaknem összes és utolsó fillérjét haszontalan módon teljesen értéktelen és haszontalan szerekre pazarolta, dacára annak, hogy mint mindenki, Ön is tudhatta hogy csak a Thierry-féle balzsam és centifolio kenőcs a legmegbízhatóbb és leghatásosabb szer a mint ezt ezer és ezer köszönőiratok igazolják.

Vádlott: Sajnos többször hagytam magam rábeszélni és így felajánlott értéktelen és hatástalan szerek és hamisított balzsamokat használtam, amit melyen sajnállok.

Bíró: A tudatlanság a törvény értelmében nem mentesít vagy igazolás. Miért nem hozta magának a Thierry gyógyszerész által szerkesztett broschürát és ezer-ezer köszönő igazolást Pregradából, holott tudhatta volna, hogy azt mindenki bementesen és ingyen kapja, ha eziránt a gyógyszerészhez fordul.

Vádlott: Sajnos, ezen körülmény előttem teljesen ismeretlen volt.

Bíró: Azon föltétellel, hogy Ön ezt pótolja, felmentem ezennel azon vád alól, hogy magával és hozzátartozóival a kötelességszerű felügyeletet és egészségük iránti intézkedést elmulasztotta. Szintugy kötelességévé teszem, hogy jövőre óvakodjék minden más értéktelen és haszontalan hamisításokat használni és csak a Thierry-féle balzsamot és centifolio kenőcsöt használja, mely az egyedüli biztos megbízható és csodás hatása. — Az egészségnek törvényeit mindnyájunknak pontosabban be kell tartani, ezen mulasztások akár tudatlanságból, akár hanyagságból származnak is, bizonyára súlyosan lesznek büntetve a hatóság, — vagy pedig az emberi szervezet gyöngítése által.

A szenvedő emberiség segítségére és a fájdalmas betegségek enyhítésére leghatásosabban szolgál a Thierry-féle balzsam és centifolio kenőcs, és nem kell tovább szenvednie ha Ön ezen igen olcsó szertől otthon és magánál tartja és folytonosan igénybe veszi.

Thierry balzsam hasonlíthatatlan szer: köhögés, katarhus, mellbaj, tüdőbaj, mellbetegség, torokgyulladás, rekedtség, bronchitis, méhbetegségek, gyomorgörcsök, kolika, emésztési zavarok, különösen influenza atb-nél biztos gyógyulás és eredmény várható tőlük.

Árak: 12 kis üveg vagy 6 dupla üveg vagy pedig egy igen nagy üveg szob. zárral 5. — korona bérmentes szállítással

A Thierry-féle centifolio kenőcs a következő bajoknak felülmúlhatatlan orvosság: régi sebek, gyulladások, rosz mell, mellreményedés, orhancz, daganatok és kelek, mirigydaganatok, sérülések, kerbunkulusok és képződményeknél, ksermek sebesülésénél stb.

gy Minden behatolt idegen testet fájdalom nélkül, u. m.: üveget, szifant, homokot, ólmot megpuhít és kiski, és amennyiben idejekorán igénybe veszik, úgy megakadályozza a vérmérgezést és fölüllegessé tesz minden operációt.

Két téglának ára bérmentes szállítással 2.60 korona.

Az ezen szerekre vonatkozó leírást és ezer és ezer köszönő levelet kívánságra mindenkinek bérmentesen és ingyen küldök.

Szállítások csak előleges fizetés, vagy utánvételtől mentes. Kihuzott sorsjegyek beváltása. Kihuzott sorsjegyek és érpénzek vetele és eladása, ingatlanok vételének és eladásának közvetítése és finanszírozása, építési kölcsönök.

Kapható: Budapest Török J. és dr. Egger L. J. és Lugoson Vértess Lend és a nagyobb gyógyszerárakban és drogeriákban.

Allein echter Balsam
aus der Schatzkammer-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Belgrad-Sanatorium.

Birtokeladási hirdetőmón.

Veszprém megyében a Balaton partján (vasut állomás) 150 ezer korona forgalommal bíró

téglaár

6 hold szántófölddel eladatik vagy a téglagyárhoz társ kerestetik 16000 korona betéttel.

Bővebbet Szegő Mór bank-hitelügyi irodájában Nagykanizsán, Kazinczy-utca 5. sz. a városház palota mellett.

Ház eladás.

Forgalmas helyen 40 év óta fenálló fűszer-üzlettel, nagy kerttel, szántó-földdel és réttel, szabad kézből eladó. Bővebbet özv. Schlesinger Mártonné Magyar-utca 84.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használatát mellett (üvegje 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlik. (Franco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Csakis „Bartilla fogviz” kerendő. Hamisítások bejelentése jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért. — Raktár Nagykanizsán: Drogeria a „Vörös” kereszthez.

KLYTHIA a bőr ápolására az arczór szépítésére és finomítására PUDER

Legelegánsabb, tolette, bali és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben. Ellámerő levelek a legjobb körökből minde dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszergyára

Főraktár: BECS, I. Wellzeile 2.

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett. Kapható a legtöbb illatszert-, drogu-kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Kelet M. Mor Kreiner Gyula egekkel.

Egy doboz 2. kor 40 f.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság N.-Kanizsán

250.000 korona alaptőkével

folyó hó 9-én kezdi meg működését a Bayer-cukrász házában lévő üzleti helyiségében.

AZ IGAZGATÓSÁG TAGJAI:

Remete Géza

ügyvéd, v. országgy. képviselő

elnök.

Franz Károly

földbirtokos és nagyiparos helyettes-elnök.

Rosenberg Richárd

kereskedő, a nagykanizsai malátagyár és serfőződe rt. ügyvezető igazgatósági tagja alelnök.

Dr. Goda Lipót,

orvos.

Irmler József,

magánzó.

Dr. Havas Hugó,

ügyvéd.

Dr. Kreisler József,

ügyvéd.

Heltai József,

kereskedő, kamarai tag.

Leitner József,

kereskedő.

Hlatkó János,

szabó.

Rothschild Zsigmond,

magánzó.

Vezértitkár: Gellért Henfik.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG TAGJAI:

Dr. Rosenberg Mór,

ügyvéd.

Ölvös Emil,

m. k. adótárnok.

Steiner Zsigmond,

kereskedő.

AZ INTÉZET ÜZLETKÖRE:

Kölcsönök váltóra, jelzálog- és kölcsönvénnyre, kereskedők és iparosok könyvkövetésére, börttermelőknél és kereskedőknél saját pincéikben fekvő készleteikre, tisztviselőknél fizetési előjegyzés és életbiztosítás mellett.

Előlegek értékpapírokra, árukra, arany- és ezüst-neműekre.

Betétek takarékkönyvekre, cheque- és folyó számlára.

Értékpapírok vetele és eladása.

Szelvények beváltása.

Sorsjegyek eladása napi árfolyamon készpénzért vagy csekély foglaló ellenfelátjegyre, vagy előre meg-szabott havi részletekre.

Sorsjegy-csoportok alakítása.

Kihuzott sorsjegyek beváltása.

Külföldi pénznemek és érpénzek vetele és eladása, ingatlanok vételének és eladásának közvetítése és finanszírozása, építési kölcsönök.

Parcellázások lebonyolítása és finanszírozása.

Hivatalos órák további intézkedésig d. e. 8¹/₂ órától 12¹/₂ óráig.

Felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét fenti üzletágainkra, melyek lebonyolításában a legnagyobb előzékenységgel párosult szoliditással állunk a tisztelt ügyfelek szolgálatára.

Az igazgatóság.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZAGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

XXXXXXXXXXXX

Necsak olvasni,

hanem meg is kell kísérni
Bergmann és tsa, Dres-
den és Telschen a/E
régén bevált gyógyító ha-
táru
Steckenpfred liliumtej-
szappanát
azelőtt Bergmann-fele li-
lionejtszappant (egy: 2
Bergmann) hogy szépiák-
tól ment, fehér archort, va-
lamint gyeregi arciszint
nyerjünk.
Darabja 80 fill-ért kapható:
DROGÉRIA
a vörös kereszthez.

XXXXXXXXXXXX

EGY ÜGYES VARRÓNÉ,

a ki a GYERMEKRUHA VARRÁSHOZ is
kitűnően ért, házakhoz ajánlkozik.
Számos megkereséseket kérék

WEISZ IRMA

Nagykanizsa, Kínizsy-utca 19.

MAYER KÁROLY

VEGYTISZTÍTÓ,
PLISSIROZÓ ÉS ÖZMŰPESZTŐ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN

Öntés-felrakat:
Zalaegetezeg,
Csáktornyai,
Kassóhely,
Bercselepe,
Nagyatád,
Szőrhatóhely,
Alcsút, Győr,
Révkomárom.

Hölgy, ur! és gyermekek, háztartási csi-
kek, függönyök, terítők, hímzések, bútor-
szövetek, kárpatok, napernyők a minden e-
szakra való tárgyak részére. — Bármely és
pontos felrakat gyorsan és precízen a legjobb
módotban. — Jutányos árak!
Árnyak legyen és bérmentve.

szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez általánosan legjobb anyag a

DR. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ara Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 68
fillr, 10 és 5 kilogrammos zsákokban 72
fillr, valamint 2 kilogrammos dobozokban
á klg/ 73 fillér.

Használata olcsó és biztos, előállítás gyors, a levél-
hez a legjobban tapad, a permetezőt sohasem
dugítja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia
növényélettani állomása kísérletének fényes ered-
ménye, a legkitűnőbb külföldi szaktudósok véle-
ménye, számos magyar gazda bizonyítványa bár-
kinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel
használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák
permetezésére és baromfióliák fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: a **Gazdasági
Közvetítő Irodában** Nagykanizsán.

Gyomorbetegeknek,

kik megbűlés gyomortulterhelés, élvezhetlen nehezen emészt-
hető, túlhideg vagy meleg eledelék vagy szabálytalan életmód
által gyomorhajtásban, gyomorkatharusban, gyomorgörccsben,
gyomorfájdalmakban, nehéz emésztésben vagy nyálkásodás-
ban szenvednek azoknak alábbi kitűnő házi-szer ajánlatik,
melynek gyógyhatása már rég kipróbáltott.

Ezen emésztési és vértisztító szer

a Hubert Ullrich-féle növénybor

Ezen növénybor kitűnő gyógyerejének talált növénybor jó borral
vegyítve készöl, erősítve és felelevenítve az emberi gyomorszerkezetet anél-
kül, hogy gyomorhajtó szer volna. Ezen növénybor eltávolítja a vér-
edények zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidéző
anyagoktól és hatatosan működik az egészséges vér-épvérsé-
re.

Ezen növénybor idejekorán történő használatánál már a gyomorba-
jokat csirájában elfojtja. Nem szabad tehát késlekedni és minden más
erős, az egészségre ártalmas szerekkel, ezen növénybor használatát
előnyben részesíteni. Minden symptomák, mi t: fűfűzés, felfűvés, gyom-
orégés, felfűvés, rosszullet, melyek chronikus gyomorhajtóknál a leggyak-
rabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei,
mint szorulás, költőfűdalmak, szíverés
dilatáció, májértorlódás, ezen növénybor által gyorsan és enyhén
szűnik meg. Ezen növénybor megszüntet minden emésztéshetlenséget, a
gyomorszerkezetnek felfrissülést nyújt és könnyű székebeállítás folytán minden
alkalmatlan anyagot a gyomor- és belekből eltávolít.

Halvány, aszott, kinezés vérhiány, elerőtlenedés

legtöbb esetben rossz emésztés hiányos vérképzés és májbetegségnek a
következményei. Teljes életgyátalanság, ideges kimerültség és kedélytelen-
ség, úgy fűfűzés mint alszandékosság tesnyli az embert. A növénybor
az elgyöngyült életének frissességét ad. A növénybor emeli az ét-
vágyat, elősegíti az emésztést, erősíti az anyagváltást, javítja a vér-
képződést, megnyugtálja a felzúgott idegeket, és a betegnek új erőt
és új életet szerez. Számos elismerő és köszöntő iratok tanúsítják mind-
azt.

A növénybor üvegenként 3 korona és 4 koronaért kapható a
Nagykanizsai, Ujvári, Kiskomáromi, Csáktornyai, Nemes-Vidi, Tapsonyi
Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi, Csurgói, Berenczei, Gólsai,
Legrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Mura-Csányi, Hatkai, Polturi, Szelnicei,
Alsó-Lendvai, Pákai Baksai, Novai, Baki, Póloskai, Pacsai, Alsó-Bajai,
Nagy-Radai, Kaposvári, Tarányi, Virjei, St-Georgeni, Kalinovaci, Novj-
gradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai Varasdi, úgy az ország minden
nagyobb gyógyszerárában.

Nagykanizsai gyógyszerárak három és több üveg
növénybort eredeti áron bérmentve szállítanak az osztrák-
magyar monarchia bármely vidékére.

Utánzásoktól óvakodni kell és kizárólag

Hubert Ullrich-féle növénybor kérendő.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünkkel megőrjük mert
ezek a természetes szénsavvas
ásványvíz gye a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás nájnt természetes szénsavdús ásványvíz föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző
elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál külön szere a legkülönfélébb gyomor-, légző- és húgyzervi betegségeknek. 26 é óta bebizonyosodott hogy még ragályos
betegségektől is, mint typhus, cholera, megkímélhetők azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legfeljebb cseréi szűrésekkel által
ajánla. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismeretű füzetben olvasható. Háztartásokra mára másféltelésné, valamint nagyobb üvegekben minden létes intézet mesterségesen
szénasavat töltött üvegd. sőt a szénadioxid is oldódó, hogy az Ágnes-forrás vizét a legegényebb ember is könnyen megszerezhesse,
nagyobb előrelátó városokban letelepedéshez alkalmosított a forrás leírásának ismeretű füzetét ingyen kapható. A forráskészítési-
Kapható minden fuzelettel és előszámla vendéghelyen.

igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai

Ágnes-

forrást ha gyomor-, bél- és légcsőhurullól szabadulni akarunk.
forrást ha a veséjait gyógyítani akarjuk.
forrást ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást ha máj- és vesebetegségekben szenvedni akarunk.

Kedvelt borvíz!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Unneppnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS

Egyes szám ára 6 fillér.

A felirati vita.

— Saját tudósítónktól. —

A politikai párt körökben elterjedt hírek szerint a felirati vita e hét közepén véget ér, minthogy a pártvezérek bizalmas uton tudtára adták a vitában résztvenni akaró képviselőknek, hogy felszólalásaikkal csak a nemzetiségnek inalmára hajlítják a vizet, mert ezzel segítik nek a rendes állapotok helyreállításának késleltetésében.

A nemzetiségi képviselők is, miután azt a céljukat elérték, hogy a képviselőház figyelmét tömeges felszólalásaikkal a nemzetiségi kérdésre irányították, nem fogják a vitát tovább nyújtani és módot adnak arra, hogy a képviselőház legkésőbb szerdai vagy csütörtöki ülésében átterhessen a költségvetés tárgyalására. Hir szerint a nemzetiségiek minden egyes tárczánál állítanak egy-egy hivatalos szónokot. Az egyes pártok kíváncsiak is egy-egy megbízott szónok fogja tolmácsolni, úgy, hogy tíz tizenkét napon belül a Ház költségvetési vitája véget ér. A költségvetés tárgyalása után a borvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatot veszik tárgyalás alá. Hogy az önálló vámdíjszabást még a szünet előtt becikkelyezik-e, az iránt bizonyos tájékozatlanság van a politikai körökben, mert nem tudják, hogy a kiegyezési tárgyalásoknál beállt fordulat a magyar kormányt e tekintetben minő lépések megtételére fogja bírni.

Megragalmazott bankigazgató.

Dr. Fischert elítélték.

— Saját tudósítónktól. —

Sándor, július 9

Annak idején a Zala bőven foglalkozott Epstein Vilmos sümegi bankigazgató rágalmozási pörével.

Epstein Vilmost mindenki tisztességes embernek ismerte, akire bátran rálehet bízni egy bank vezetését. Néhány évvel ezelőtt azonban itt is, ott is azt szütyögték, később pedig már hangosan hirdették, hogy a népbankban hiba van; Epstein Vilmos visszaél a bizalommal, rokonainak kölcsönöket utalványoz, a rábizott vagyont hűtlenül kezeli. Szóval a népbank igazgatóját kikezdte a pletyka, a kisvárosok ősi bűne, amelyről sohasem lehet kideríteni, honnét származik, hol a forrása.

Egy meggondolatlan szó, mint a lavina

gördül tovább s egyszerre csak tele van az egész város a pletykával. Mindenki beszél s az érdekelt tud róla legkevésbé, amíg egy jóbarát, aki nagyon szeret kellemetlenségeket mondani, meg nem sugja neki, vagy egy személyes ellenség fel nem lép ellene. Így járt Epstein Vilmos is. Egyszer csak azon vette magát észre, hogy sikkasztással, hamisítással, hűtlen kezeléssel vádolják, a kaszinóból kikapják golyóztatni s a kisváros egész társadalmát foglalkoztatja a népban állítólagos panamája.

Igy kerültek egymással szembe Epstein Vilmos és dr. Fischer Ignác, akik valaha testvéries viszonyban állottak egymással, de valami fölött meghasonlottak. Fischer Ignác a kaszinó választmányához intézett levelében, társaságban súlyos vádakhoz hozott fel a népbank igazgatója ellen. A vádak azután a bíróság előtt valótlannak bizonyultak s bebizonysodott az is, hogy dr. Fischer pozitív bizonyítékok nélkül, a szóbeszéd után indulva markolt bele Epstein Vilmos reputációjába. A bűnper folyamán meggyezett a zsekkebe kerülő szakértői vizsgálat kiderítette, hogy Epstein Vilmos ártatlan az ellene hangzott vádakban s a szakavatatlan könyvelés hiányai és kezelési rendtelenségek, amelyek a bíróság ítélete szerint dr. Fischert, mint a felügyelő bizottság elnökét épüget terhelték mint az igazgatót, nem károsítottak meg senkit, a népbank igazgatója nem sáfázkodott hűtlenül a rábizott vagyonnal, tehát a per az ő teljes erkölcsi és jogi rehabilitációjával végződött.

A zalaegerszegi kir. járásbíróság dr. Fischert becsületsértésért 10 napra átváltoztatható 200 korona és rágalmozásért 25 napra átváltoztatható 500 korona fű és 100 korona mellékbüntetéssel sújtotta. A kir. curia, melyhez az ügy került, e héten hozott ítéletével Fischer dr.-t a becsületsértés vádjáról felmentette, ellenben a rája rágalmozásért kirott büntetés jogerős.

Ezzel vége a sümegi skandalumnak.

HIREK.

— Személyi hírek. Szalay Sándor, a Zala felelős szerkesztője, hosszabb tartózkodásra szombaton elutazott Nagykanizsáról.

Szinnyei József, a Magyar Nemzett Múzeum őrje, nyári üdülésére Keszthelyre érkezett.

— Uj igazgató. Keszthelyről jelenti tudósítónk: Burány Gergely dr. prelátus, igazgató távozásával a keszthelyi főgimnázium igazgatójává Berkes Ottó neveztek ki. Az új igazgató már átvette hivatalát.

— Püspökszentelés. Balatonfüredről táviratozzák nekünk: Vaszary Kolos herceggímás, Hornig Károly báró megyéspüspök és Kohl Medárd főszentelt püspök tegnap reggel Rainer Lajos dr. esztergomi kanonokot Balatonfüreden püspökké szentelték.

— A valóper. A Kis és Nagykanizsa között levő elválasztási per megmódosítása s ennek előzetes megbeszélése végett Dr. Zboray Miklós ügyvéd, országgyűlési képviselő, tegnap Kiskánizsán volt. Egész délután az olvasókörben időzött ahol az ügynek minden fontosabb részét, annak nehézségeit, hosszadalmasságát s a per esetleges esélyeit feltárta a polgárok előtt, de viszont annak a reményének adott kifejezést, hogy szerinte a per megnyerhető. Mielőtt azonban bíróság elé vinné az ügyet, szükségesnek tartja az egyesülésre s a már folyamatban volt pernek letételére szolgáló állítólagos egyezkedéseket, Zalaegerszegen a megyeházán vannak — áttanulni s csak ezeknek ismerése után indítja meg a pert a bíróság előtt. — Ez előzetes költségek fedezésére Zboray 800 koronát kért amit azonnal le is fizettek neki.

— A balatoni szövetségnek szombatra Almádiba összehívott igazgatóválasztmányi ülését siófoki löverseny miatt nem tartják meg. A július 22-iki ülést Keszthelyen tartják.

— Alapítvány. A keszthelyi zsidó hitközség 1000 koronás alapítványt tett a távozó Burány Gergely dr. prépost, főgimnáziumi igazgató nevére. Az alapítvány kamataiból a jól tanuló diákok részesülnek.

— Alsólendva világítása. Alsólendva községi előljárársága elhatározta, hogy a várost acetilennel fogja világítani.

— Örült a városházán. Egy beteg ember vakmerőségét csodálták tegnap délelőtt a városháza táján járók. Tizenegy óra tájban a városháza első emeletének egyik nyitott ablakában megjelent egy ember és vakmerően kilépett a párkányra. Ugy látszik, itt egész otthonosan érezte magát, mert kedélyesen pödörte a bajuszát és legkevésbé sem reagált az alatt álló tömeg rémült kiáltásaira. Jó 10 perc beletelt, míg rendőrök is jelentek meg, kik aztán hátulról behúzták a bátor embert. Kiderült, hogy a szerencsétlen ember elmebeteg, névleg Izsó István. Három év előtt fejszével fejbévágták és

Gyakorolt fehérnemű-varrónők és tanulóleányok felvétetnek

Irmiler József utóda Szabadszállásy Béla vászon- és fehérnemű üzletében.

Ugyanitt minden fehérnemű varrás elfogadtatik.

szóta gyengelméje. Ezenkívül tegnap még részeg is volt. Különös csoda, hogy a veszélyes helyen nem történt baja. Ezt igazán mindenki másnak köszönheti, csak a rendőröknek nem, kik legelsőbb mutatkoztak.

— **A nagykanizsai kereskedelmi iskola ügye.** Ismeretes az a versengés, mely a nagykanizsai és az egerszegi felsőkereskedelmi iskolák között a kormány protekcióját folyik. Ezt a protekciót a kanizsai iskola feltétlenül igazolható létjogánál fogva kéri, míg Egerszeg megyei székhely voltára hivatkozik. Nem hiszük, hogy a közoktatásügyi kormányt egy iskola segélyezésével más szempontok is vezethetnének, mint hogy az iskolára szükség van-e és mennyire teljesíti hivatását. E szempontból pedig a kanizsainak feltétlenül előnye van az egerszegi felett. A nagykanizsai izr. hitközség iskolaszéke ismét foglalkozik a kereskedelmi iskola ügyével és mint értesülünk, ma esti ülésén fog dönteni afelett, hogy miféle szükséges lépéseket tegyen ez ügyben.

— **Öngyilkos városi tisztviselő.** Nagy Géza, Veszprém város tisztviselője szerelmi bánatában tegnap agyonlőtte magát.

— **Elitpratt kis leány.** Hohl János homokmárami kocsis kocsijával tegnap Nagykanizsán elitpratta Hegedűs Annát, egy 14 hónapos kis leányt. A kisleány kezét és lábát törte el. Állapota válságos. A kocsis ellen az eljárást megindították.

— **Nagykanizsa népessége.** Nagykanizsán a folyó év elsőfelében született 401 gyermek, kik közül törvényes 182 fiú és 146 leány; házasságon kívüli 34 fiú és 26 leány; 7 fiú és 6 leány-gyermek pedig halva született. Az elhunytak száma 364, kik közül 208 férfi, 156 nő. Házasság kötés céljából 188 pár jelentkezett, házasságot pedig 158 pár kötött. Vegyes házasságot 9 esetben kötöttek. Természetes szaporodás az év első felében 37 lélek.

— **Meggyilkolta az apját.** Kálmán Pal zalaszentlázló földmives délből a mezőről hazajövet, ebédközben összeshóllalkozott apjával. Az apa vita közben megdorgálta a fiát, mire az vissza felelt neki. Az öreg Kálmán erre élesebb hangon kezdte fia cselekedetét bírálni, mire a fiú iszonyu dühbe jött, kirugta maga alul a széket a azzal atyját leütötte. Az apának a szörnyű ütés folytán koponyája megrepedt s szörnyen halt. A gyilkos fiút a csendőrség letartóztatta és az alsólendvai járásbíróház fogházába be kisérté.

— **Cirkusz Schmidt** tegnap tartotta Nagykanizsán utolsó előadását. Az igazgatónak jó dolga volt nálunk, de ezt meg is érdemelte. Társulata elsőrendű és nem egy kitűnő mutatványt produkált. Ezért nap-nap után akadt is közönség szépen. A cirkusznak igazság szerint még szombatban távoznia kellett volna, azonban a rendőrhatalóság elég helytelenül két nappal meghosszabbította engedélyét és ezzel egészen illetéktelenül konkurrenciát csinált a színháznak, holott a belügyminiszter vonatkozó rendelete világosan előírja, hogy midőn színtársulat játszik a városban, cirkusznak nem szabad engedélyt adni.

× **A két Paula.** A népszerű Paula borviz szállóigévé vált félreértést okozott tegnapelőtt egyik nagykanizsai kávéházban. Ez a kávéház arról nevezetes, hogy a kávé még nem tart Paula vizet. Tegnapelőtt a kávéház szeparejába betért egy civil ur, ki tartalékos tiszt, két hadnagy társaságában. Rendelni kezdtek és az egyik hadnagy többek között így parancsolt: „Küldjön nekem két Paulát.” — A kávé, ki nagyon érzékeny ember, elesténykedődt a rendelés hallására és zavartan mentegőzködött:

„Igazán sajnálom . . . itt nincs Paula, — csak Jozsefin . . . és az is csak — egy.” — Persze, midőn megmagyarázták neki, hogy miről van szó, akkor mégis csak kénytelen valahonnan két üveg Paulát, mely ezentúl állandóan raktáron is lesz nála.

— **A balatonparti ötelep.** Keszthelyről írják: A keszthelyi part feltöltéséhez elhordott dombban a földalatti lakások még mindig folynak. Eddig már 400 lakást kutattak át. A múlt héten ásták ki az eddig talált legnagyobb lakásokat. Az egyik 19 méter hosszú volt. Ugy látszik, hogy ez lehetett az ott tanyázó nép főnökének lakása.

— **Nagykanizsa város hölgyeihez!** A Dunántúli Dalosszövetség ez idei nagykanizsai versenyén *Emléklapok* című díszmunka fog megjelenni. A szerkesztőség szívesen venné, ha városunk hölgyközönsége is részt venne az Emléklapok szerkesztésében az által, hogy hölgyeink egy-két sort írnának az Emléklapokba. Ez emléklap lenne, melyet Nagykanizsa hölgyei adnának az ideérkező dalosoknak, kik az Emléklapokat bizonyára magukkal viszik és megfogják őrizni. Ezen emléksorokat szíveskedjenek a *Zala* szerkesztőségéhez küldeni. Ismételjük: nem cikkeket írásról van szó. Csak egy-két emléksort kérünk a név teljes aláírásával. A megtisztelő közreműködést előre is köszöni az Emléklapok szerkesztősége.

— **Végzetes kirándulás a Balatonon.** Balatonberényből írják: Nagy veszélyben forgott tegnap egy nagyszámú hölgyekből álló társaság, amely Balatonberényből indult el a szemben levő Balaton-Győrökre. A tó közepén nagy szél, majd rettenetes vihar támadt, mely felborította a kis csónakot, úgy hogy három kis gyermek a viharzó tóba esett s eltűntek a hullámokban. A társaság három tagja, Kuriaender Imre, Ripper Anuska és Ripper Hedvig a gyermekek után ugrottak s sikerült is két fiút saját életük veszélyeztetésével megmenteni. De egy harmadik 12 éves parasztfiú elmerült és belefullt a tóba.

— **Galamblőverseny Balatonföldváron.** A klub július 5-én és 6-án Balatonföldváron galamb lőversenyt rendezett. A versenyeket eddig csak Fűreden tartották. Ugy látszik, hogy a Balatonpart ifjú fűrdője e téren is versenytársa lett Fűrednek.

— **Villámcsapás a templomtoronyba.** Tegnap délelőtt a szenttamási katólikus templomtoronyt villám sújtotta. A torony felső részét a villám ledöntötte, s a toronynak a templomi karzat melletti részében egy 13 éves fiút, ki az orgona tujtatóját buzta, balfejtől alsó lábszáráig összeégette. A szerencsétlen fiút borzalmasan összeégetve szülői lakására szállították, hol azonnal orvosi kezelés alá vették. Életbenmaradása valószínű, de a villámcsapás örökös nyomorékká tette.

— **Tolvaj szolga.** Schlesinger Izidor Eötvös-téri kereskedő jelentette a rendőrségnek tegnap este, hogy boltjában az ajtó keresztvasai le vannak feszítve a kulcsot pedig ellopták. Valószínű, hogy valaki be akar törni a boltba. A kereskedő gyanújára a rendőrség előállította Tóth János háziszolgáját, kiről kiderült, hogy csakugyan betörni szándékozott a boltba és kiderült még, hogy állandóan hamis nevet használ, mert igazi neve Eszter János. Munkakönyve is hamisítva van. A legényt letartóztatták.

— **A magántisztviselők kirándulása.** A nagykanizsai magántisztviselők számszerint 15, tegnap reggel kirándultak a balaton mellékre, meglátogatták Fonyódot, majd Badacsonyt és éjjel érkeztek vissza Nagykanizsára utjuk nagyon kellemesen folyt le.

— **Állategészségügy.** Sornán községben az ott május hó 4-én megállapított sertésdés meg-

szűnt, míg Murakeresztúr—Kolátzeg községben folyó hó 7-én szörványos jelleggel megállapították.

— **László József főgimnáziumi tornatanár** vívó és tornaufolyamot nyitott, úgy feleltek, mint tanuló ifjúság részére. Jelentkezni lehet naponként d. e. 11—12 óráig a főgimn. tornateremben.

— **Öngyilkosság.** Kurinek Istvánné, született Csordás Anna nagybakónaki lakos tegnap borotválva és kassával a torkát elmetazette és meghalt. Öngyilkosságának oka eddig ismeretlen.

— **Látogatás a sirban.** A következő rejtélyes hírt közlik velünk Szombathelyről. Csak auttogva terjedt eleinte a hír, hogy Horváth István vasvári vasúti vendéglős a múlt hét egyik éjjelén két bizalmas emberével felásaita a dömötöri temetőben felesége sírját, s a hullán levő ékszereket leszedte a halottól. A hír mind tovább terjedt, s hangosabb lett, végre a hatóság is tudomást vett a sírfosztogatás vádjáról s a vasvári csendőrség bevezette már a nyomozást. A sírfelásánál közreműködő két ember vádja valószínűleg alaptalan, mert Horváth rendezett viszonyok közt él, s a feleségével eltemetett pár darab ékszerre nem volt rászorulva, s így inkább hihető, Horváth azon kijelentése, hogy feleségét, kit végtelenül szeretett még egyszer, s minden áron látni akarta. A viz-gálat mindenesetre ki fogja deríteni az igazságot.

Botrány egy szerkesztőségben.

Revolveres fenyegetőzés.

Mutassa a levonatot!

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, július 9.

A városban nagy szenzációt keltett szombaton egy szerkesztőségi botrány. A Pécsi Független Újság szerkesztőségében kis-hija, hogy meg nem ismélődött a tavalyi kassai eset. Akárcsak a Kassai Hírlap szerkesztőjét két közös tiszt, úgy támadta meg ma Barta Lajos pécsi szerkesztőt egy párbajügyeiről nevezetes ember és csak a szerkesztő tapintatosságán múlt, hogy az eset nem vált végzetessé.

Barta Lajos a Pécsi Független Újságban ugyanis napok óta nagy feltűnést keltő cikksorozatot közölt Gallovich János ottani realiskolai igazgató ellen. A támadás nagyon kellemetlen lehetett az igazgatónak, mert ma délután váratlanul megjelent a nevezett lap szerkesztőségében Gallovich Jenő, a D. M. K. E. főtitkára, Gallovich János igazgató testvéröccse.

Gallovich Jenő zsebében revolvért szorongatva, felszólította Barta Lajost, hogy adja át neki a kefelevonatót annak a cikknek, amelyik a lap holnapi számában jelenik meg Gallovich igazgató ellen. Barta természetesen nem teljesítette ezt a megokolatlan kérést, mire őt Gallovich inzultálni akarta. A szerkesztőségben jelenvolt Polgár Sándor munkatárs és Pappolt József akik megtámadott szerkesztőjük védelmére siettek. A heves szóváltásra a szomszédos szedőteremből is elősietett a lap tördelője és betűszedője és mind Gallovichra vetették magukat. A titkár majd hogy pórul nem járt, de Barta odaszólt a nyomdai személyzetnek:

— Hagyják nyugodtan!

A nyomda emberei ekkor eleresztették Gallovichot, aki lassan az ajtó felé fordult.

A sajtószabadság ellen elkövetett merénylet annál nagyobb feltűnést kelt a városban, mert Gallovich korábban szintén Pécsen hírlapíróskodott. Gallovich Jenőt különben nemcsak Pécsen, de több vidéki városban is lovagias ügyeiről ismerik. Nagyváradon egy ízben két huszártisztot kivott kardparbjait, egy másik súlyos párbajból kifolyólag pedig tizenegy hónapi államfogságra ítélték.

Tudós béres.

Urak parasztruhában.

Lapunk csütörtöki számában egy pécsi tudósítás nyomán »Tudós béres« hirt közöltünk. Erre vonatkozólag most Grunner Lajos ur Pötrétéről a következő érdekes reminiscenciát közli velünk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Beesés lapjában »A tudós béres« cím alatt megjelent közlemény egy régi dologra emlékeztet, mely éppen Zalamegyében történt.

A 60-as években édes atyámnál egy arató volt alkalmazásban, ki nemes arcvonásai és és válogatott beszédével csakhamar feltűnt.

Társai mesélték, hogy egész miséket mond latinul és néha prédikál nekik. Atyám erre megkérdezte, hogy ki ő és hogyan kerül az aratók közé?

Latinul felelt és elbeszélte, — hogy neki Bornemissza a neve, régi családból származik, papnak lett szánuva, végezte is a szemínáriumot, de beleszerzett egy leányba, kilépett és tanító lett, hogy ideáljával együtt lehessen.

Azon időben nem voltak még válogatások a tanítóknak, szívesen alkalmazták őt egy községben. Ideálja elhalt, magára maradt; lejjebb szállt és végre kénytelen volt aratási munkálatokkal kenyerét keresni.

Arta kérte meg atyámát, hogy engedje meg, hogy egy alkalommal zongorázhasson nálunk, mert ő nagy zenekedvelő és régen nem volt alkalma zongorázni.

Kérését szívesen teljesítettük és a nehéz munkáskéz zongorázni kezdett. — Kezdetben nehézkesen, későbbben már tűrhetősen szentes és népdalokat játsza.

Szegény ember, — elérékenyülve hagyta félben a már nem neki való műsvert.

Már régen volt ez, de az a benyomás, — hogy egy gatyás és bocskoros ember zongorázott valamikor előttem, mindig megmaradt.

Színház, művészetek.

(—) Uj tag. Kövessi társulatához tegnap új tag érkezett, Pataki Vilma énekesnő. — A kisasszony kitűnő sikerrel most végezte iskoláit. Legközelebb a Mádi zsidó Évike szerepében mutatkozik be.

(—) A mádi zsidó. A Drótos tót után a Mádi zsidó a második darab, mely a zsidók népszerűsítésére vállalkozott. E nemes, de nehéz feladatot azzal igyekszik elérni, hogy mint a Drótos tót, ez is szerepeltet egy deus ex machina jellegű öreg zsidót, ki jó szívű, jó humoru, találatkonyságával minden helyzetet megold, jargonban beszél, de a szótartat éneklis stb. Szóval csupa szimpatikus sajátsággal van kistaffirozva. A Mádi zsidó különben egy dramatizált garmondeikk, melynek az a tendenciája, — hogy Amerikát nem magyar emberek részére fedezték fel. Mi sem természetesebb, mint hogy a Mádi zsidót Kövessi direktor játszotta, annak kijelentése pedig, hogy e csupaszív zsidót remekül játszotta meg, éltélendő szószaporítás. Volt is minden szavának örösi hatása. A közönség, különösen az ilyesminek örülni jobbantudó karzat, nevetett, kacagott, hahotázott, bruhaházott, dörömbölt és tüntetett a hazafias kiszólások mellett. Tehetséges és rokonzeneszen művésznőt ismerünk meg Kormos Ilonában (Évike), aki tegnap nyílt színen is igen sok tapsot kapott. Ambiciózus, törekvő színésznőnek lát-

szik, csupán kissé több őszinte kedélyt ajánlunk neki. — Szépén iskolázott, elég erős hangja van. Kertész Mihály harmonikus, — élethű alakítást nyitott. Örömmel látjuk viszont Magyar Lajost, ki tegnap is oly jó ízű, egészséges humorral játszott, mint mindig. — Érekevényről konstatálhatjuk, — hogy hangja tavaly óta tömörebb, szilárdabb lett. — Igen nagy hatása volt Déry Rózsi gyönyörű táncának, melyet meg kellett ismételnie. Kétségtelen, hogy a Mádi zsidó még sok telt házat fog csinálni Nagykanizsán.

(—) Színészet Kaposvárott. Andorfi Péter 80 tagból álló pozsonyi színtársulata augusztus 1-én kezdi meg két hónapra terjedő előadásait Kaposvárott.

(—) A két özvegy. Talán semmi terén az életnek nincs annyi tragikomédia, mint a színművészek bohémvilágában. Ebbe az érdekes világába enged betekintést egy jegyzőkönyvi kivonat. — Az orsz. színészegyesület tanácsa ugyanis a múlt évben még Kaposváron működött Benedek Gyula özvegyének a haláleset után kölcsönt szavazott meg, — ma pedig az egyesület hivatalos lapja a következőket közli:

»Némethy Jolán elleni panasza Bera Rózsának, hogy az Benedek Gyula özvegyeként kért kölcsönt, — holott ő az özvegy Némethy Jolán főhivatik igazolásra, hogy jogosan kért-e mint özvegy Benedek Gyuláné kölcsönt. — A felvett kölcsönt fizesse vissza haladék nélkül.«

Az Oceánon.

Irta: Dr. Pollák Ernő.*

Pannónia gőzhajó (Nápoly és Gibraltár közt) június 27.

(Folytatás.)

Mint már említém a »Pannónia« nemcsak kivándorlási, hanem egyszersmind luxus-hajó. A legelőkelőbb és leggazdagabb elemek is a Cunard-társaság New-York-Fiumei vonalát veszik igénybe különösen az amerikaiak igen sűrűn látogatják Olaszországot és a mennyiben ezen hajójáratok oly érdekes és remek fekvésű pontokat érintenek mint Gibraltár, Palermo, Nápoly, Genova, Trieszt és Fiume, ezen utat előszeretettel választják. Ezen hajó tehát együtt szállítja a szegény kivándorlókat és a gazdag kéjtalásokat. Élén a kapitány áll, ki a hajón teljes hatalmu nr. Szükszavnu angol, nagy tekintélynek és közbecsülésnek örvendő. Vele őt tiszt osztja meg a kormányzás gondját, kik közt egy magyart is találtam, Csicsáky Jenő, kalocsai születésű, nagyon jómódú uriembert, ki a legfiatalabb a tisztek közt, a magyaron kívül tökéletesen bírja az olasz és angol nyelveket. Az »Adria« részéről van kirendelve a társasághoz. A többi tiszt, kikhez az orvos és két pénztárnok is tartozik, mind angol, kik csak az angol nyelvet bírják. A matrózok legnagyobb része szintén angol, a szolgazemélyzetből csakis annyi a más nemzetiségű, amennyire, mint tolmácsra szükség van. Érdekes megfigyelni az angolok fegyelemzettségét, szorgalmát és férfias önértetét.

A hajón minden a legnagyobb rendben megy azon, hogy ugy fejezzem ki magam, a »tultisztaság« uralkodik, dolog van tehát bőven; mindazonáltal soha egy hangos szót, vagy háromkodást nem hallani. Dacára annak, hogy a kapitány a hajó Uristene, semmi

* Ezt az érdekes utelirást dr. Pollák Ernő nagykanizsai orvos közli, kirol megirtuk, hogy a múlt hó közepé táján több hét külföldi utra indult.

meghunyáskodást, hajlongást sem a tisztek, sem a legénység részéről nem látni. A legutolsó matróz, ha munkában van, szolgálaton tudomást sem vesz a kapitány jelentéséről, végzi a teendőjét, még jóformán meg se uralja, mert az angol csak egykötetben hivatalánál fogva szólítja e szóval: Captain. Mindazonáltal a tekintély megőrzésére oly nagy gond van fordítva, hogy még a tiszteknek — a főpénztárnok és orvosok kivételével — a szalonokba lépni is tilos. — A kapitány az első osztályú vendégekkel tisztjei közül csak az említettekkel étkezik, míg a többi szolgálaton kívüli tisztek külön étkeznek. Dél előtt fél 9 órakor van reggeli, mely nálunk nagyszabású ebédnek is beillik, 22—23 féle ételből — többféle húsleléből — áll; 1 órakor van villásreggeli, mely szintén igen nagy tartalmú. 6 órakor van a tulajdonképeni ebéd — itt estebéd. — Ez bizonyos ünnepélyes jelleggel bír, — a hölgyek estélyi toilettóen, az urak feketében jelennek meg. Sok érdekes megfigyelni való kínálkodik a hajón, — de csak egyet-mást szeretnék még közölni utam eddigi kronologiai befolyásáról.

(Folytatása következik.)

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Ziegler Kálmán lemondása.

A felirati vita.

Budapest. július 9. A képviselőház mai ülésén Jusch Gyula elnököl, ki az ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg.

Elnök bemutatja Ziegler Kálmán levelét, melyben a csáktornyai mandíumról lemond.

Farkasházy Zsigmond előadó betérjeszti a zárszámadási bizottság jelentését.

Következett a felirati javaslat folytatós tárgyalása.

Bredicianu Koriolán nemzetiségi szólt ma elsőnek a javaslatához. Neki jutott a szerencse — ugymond, — hogy a felirati vita második hetét megkezdje.

Közbeküldetések: Üljön le! Elég volt már a sok beszédből.

Bredicianu beszéde további folyamán azt igyekszik bizonyítani, hogy a nemzetiségek a népiogok védői. A nemzetiségek feliratát fogadja el.

Nagy György csodálkozik, hogy a nemzetiségek ilyen hosszú vitát rendeznek teljesen céltalanul, mert a nemzetiségeknek igazán semmi okuk nincs a panaszuokra. Törvényeink nem ismernek különbséget köztük és köztük. A felirattal foglalkozva, üdvözli annak a gazdasági kérdésekre vonatkozó részét. A feliratot elfogadja.

Elnök szünetet rendel el.

Szünet után

Vajda Sándor nemzetiségi beszél. Kijelenti, hogy a nemzetiségek nem a magyar nép ellen küzdenek, hanem a magyar osztályuralom és oligarchia ellen. Majd kérkedve mondta, hogy a magyarság törekvése teljesen meddő, mert hiába tanítják az oláh gyermekeket magyarul, ezt az életben ugyanis elfelejtik. A nemzetiségek feliratához csatlakozik.

Véres szerelmi dráma.

Hadnagy és rendőrkapitány.

Feldúlt családi élet.

Marosvásárhely, július 9. Megrendítő családi dráma színhelye volt az éjjel Marosvásárhelyen. *Oreskovics* Jenő rendőrkapitány meggyőződött róla, hogy fiatal feltűnően szép felesége megcsalja őt egy honvéddal nagygyal. A férj rátámadt a csábítóra, mire ez revolverrel lelőtte a kapitányt.

Fülöp Lajos, 22. honvédezred hadnagya tegnap este *Oreskovics* Jenő rendőrkapitány és ennek neje társaságában színházban volt. Előadás után a rendőrkapitány szolgálatba ment, feleségét pedig a hadnagy hazakísérte. Időközben a rendőrkapitánynak bába kellett mennie. Otthon sokáig zörgetett, azonban nem bocsájtották be. A különben is féltékeny ember gyanút fogott, betörte az ablakot és azon át hatolt a lakásba. A szobában nejét gyanús helyzetben találta a hadnagygyal. A férj kardot rántott és a hadnagyra rohant, ez azonban megelőzte őt és revolveréből rálőtt. A lövés halálosan találta a kapitányt.

Életbenmaradásához nincs remény. A tragikus végű ember alig két éve nős. Neje szegény leány volt, ezért neki ki kellett lépnie a hadsereg kötelékéből, hogy nőül vehesse. A szerencsétlen ember iránt város-szerzte nagy részvét nyilvánul. Fülöp hadnagyot még az éjjel letartóztatták és ma délután a honvédkerületi börtönbe szállították.

Orosz forradalom

Pétervár, július 9. Pétervárott tegnap a város több részében politikai tüntetések voltak. A tömeg összeütközött a rendőrökkel és kozákokkal. Az összeütközésnek számos áldozata lett. A városban forradalmi hangulat uralkodik.

Apagyilkosság a sorozás miatt.

Nyitra, július 9. Vajk községben *Vrabecz* András parasztleány apját, *Vrabecz* Pál földművest megölte. *Vrabecz* Andrást Nyitrán besorozták és ezen való bujában ágyban fekvő apját konyha-késsel összevissza szurkálta, majd baltával apja fejét behasította és csizmája sarkával bordáit törté be. A gyilkost letartóztatták.

Gépkocsiszerencsétlenség

Neunkirchen, július 9. Báhn Ferenc gépkocsija amelyben a tulajdonoson kívül még *Wittmann* báró kerületi-biztos *Rudolf* dr. bíró és *Freiler* tisztviselő ült neki ment egy határkőnek. A bentülők közül a tulajdonos és *Freuler* könnyű sérülést szenvedtek. A kerületi-biztos súlyos agyvelőrázkódást és a báró csonttörést szenvedett.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Az általánosan uralkodó drágaság arra készítette a nagykanizsai közműűru kereskedőket, hogy áruikat egyöntetűen állapítsák meg. E megegyezésnek én is alávettem magamat és mint a többiek, én is szavammal

* E rövidben közöltékert nem vállal magára felelősséget a Szerkesztő.

köteleztem magamat a megegyezés feltételeinek megtartására. Én álltam is szavamnak, Ennek dacára tudomásomra jutott, hogy *Kohn* Lajos ur, kereskedő, a nagykanizsai kereskedők tegnapi értekezletén úgy nyilatkozott, hogy én megszegtem szavamat. Kereskedői reputációm érdekében tehát tartozom kijelenteni, hogy én igenis a legszorosabban a megegyezéshez tartottam magamat, szavamat, — mint minden esetben, ezuttal is megtartottam. F. Iszólítom ez uton *Kohn* Lajos urat, hogy ellenem emelt vádját ha az bir valami alappal* bizonyítsa be, mert különben azt rosszindulatú rágalomnál egyébként nem minősíthetem. Megjegyzem, hogy amennyiben *Kohn* ur vádja olyan ténykedésemre vonatkozik, amelyre a megegyezés szerint nem köteleztem magamat, ez a ténykedésem teljesen magánügyem, melyhez sem *Kohn* urnak, sem másnak abszolúte semmi köze nincs.

Nagykanizsa, 1906. július 9-én.

Kasztl Jakab.

Segédszerkesztő: *Nagy Samu.*

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju-, selyem- és bu-
torszövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Comptoirista nő

jó kézírással helybeli irodába kerestetik. Gyorsírók előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlatok e lap kiadóhivatalába ügyesjelige alatt kéretnek.

Egy kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó. Bővebbet özv. Székely Lajosné Nagykanizsa Ötvös tér 28 szám.

Háztartásban nélkülözhetetlen

„GLORIA” lakkbronz, használható mindennemű tárgy azonnali meg-aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér. Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papir-kereskedésében Nagykanizsán.

EGY ÜGYES VARRÓNÉ,

a ki a GYERMEKRUHA VARRÁSHOZ is kitűnően ért, házakhoz ajánlkozik. Szíves megkereséseket kérek

WEISZ IRMA

Nagykanizsa, Kinizsy-utca 19.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság N.-Kanizsán

250.000 korona alaplőkével

folyó hó 9-én megkezdte működését a Bayer-cukrász házában lévő üzleti helyiségében.

AZ IGAZGATÓSÁG TAGJAI:

Remete Géza

ügyvéd, v. országy. képviselő
elnök.

Franz Károly

földhírtokos és nagyiparos
helyettes-elnök.

Rosenberg Richárd

kereskedő, a nagykanizsai
malatagyár és sertézfőde-
ri. ügyvezelő igazgatósági
tagja alelnök.

Dr. Goda Lipót,

orvos.

Irmier József,

magánzó.

Dr. Havas Hugó,

ügyvéd.

Dr. Kreisler József,

ügyvéd.

Heltai József,

kereskedő, kamarai tag.

Leitner József,

kereskedő.

Hlakó János,

szabó.

Rothschild Zsigmond,

magánzó.

Vezetőtitkár: **Gelliért Henrik.**

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG TAGJAI:

Dr. Rosenberg Mór,

ügyvéd.

Ötvös Emil,

m. k. adótárnok.

Steiner Zsigmond,

kereskedő.

AZ INTÉZET ÜZLETKÖRE:

Kölcsönök váltóra, jelzálog- és kötelezvényre, kereskedők és iparosok könyvköveteléseire, hortermelőknél és kereskedőknél saját pincéikben fekvő készleteikre, tisztviselőknél fizetési előjegyzés és életbiztosítás mellett.

Előlegek értékpapírokra, árukra, arany- és ezüst-neműekre.

Betétek takarékkönyvecskére, cheque- és folyó számlára.

Értékpapírok vétele és eladása

Szelevények beváltása.

Cserejegyek eladása napi árfolyamon készpénzért vagy csekély foglaló ellen letétjegyre, vagy előre megszabott havi részletekre.

Sorajegy-csoportok alakítása.

Kihúzott sorsjegyek beváltása.

Külföldi pénznemek és ércpénzek vétele és eladása.

Ingatlanok vételének és eladásának közvetítése és finanszírozása, építési kölcsönök.

Parcellázások lebonyolítása és finanszírozása.

Hivatalos órák további intézkedésig d. e. 8¹/₂ órától 12¹/₂ óráig.

Felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét fenti üzletágainkra, melyek lebonyolításában a legnagyobb előzékenységgel párosult szoliditással állunk a tisztelt ügyfelek szolgálatára.

Az igazgatóság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefón: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intérendők.ZALA
POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik napokint este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolós-szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS

Egyes szám ára 6 fillér.

Népakadémia Nagykanizsán.)

Nagykanizsa, július 10.

I.

Kanizsa már az u. n. intelligens városok közé tartozik Magyarországon. Törvényszéki és járásbírósi székhely, számos ügyvéd, orvos, tekintélyes és megfelelő műveltségű kereskedő osztály lakja, van főgimnáziuma, felsőkereskedelmi iskolája; a hivatalnokok száma sem megvetendő; az utóbbi időben gyáripára is meglehetősen fejlődik; lakosságának zömét kulturális birtokos osztály képezi sőt az iparosok és — last not least — a munkásosztály is oly mértékben van képviselve, amelylyel művelődés szempontjából mint komoly tényezővel kell számolni.

És mégis, aki a város kulturális életét komolyan vizsgálja, aki a dolgok mélyére törekszik hatni és nem elégszik meg a fényes külszin dicsérésével, azon bizonyos lehangoltság, elkedvetlenedés vesz erőt. Noha kellő számú intelligens ember lakik a városban, a kulturális élet majdnem semmi. Az egyetlen kulturális követő egyesület az »Irodalmi és művészeti kör« csak néha napján hallat magáról valamit. Megelégszik azzal, hogy március 15-én és más megszentelt nemzeti napokon kisebb-nagyobb ünnepségeket rendez és minden erejét a kebelében működő dalárda felvirágoztatására szenteli. Valljuk meg, ezt el is éri. De más irodalmi és művészeti célokra való törekvést még csak fel sem tudunk fedezni a kör működésében. Ne vegyük ezt nekem zokon a kör élén álló férfiak. A jó szándék bizonyára bennök is megvan, amint azonban mondani szokás: »De internis non iudicat praetor.« A különféle asztaltársaságok csak a kari együtt érzést hivatnak ápolni.

Az értelmiséget képviselő ügyvédek, orvosok, bírák, közigazgatási és állami tisztviselők a maguk részéről elégnék tartják azt, ha hivatásuknak megfelelnek, azon túl pedig semmit sem tesznek. De nehogy félreértsenek. Nem az egyesek csendes munkálkodásáról, tanulásáról, önművelődéséről van itt szó, hanem az összesség — kulturális működéséről. Bár az önművelés tekintetében is jogos kétélyei támadhatnak az embernek,

ha végig járja a kanizsai kávéházakat és különféle zárt köröket és azt tapasztalja, hogy az intelligencia egy része kártyázik, a másik része pedig az aktuális napi eseményeket tárgyalja oly készültséggel, amelyet két-három napilap következetes olvasása által elsajátítani tudott. És pedig napjában háromszor. Ebéd után, uzsonna után és vacsora után. Sehol egy komoly szó, sehol egy komoly érv, sehol egy komoly törekvés. Mintha az életpályára való készültség annyira kifárasztotta volna az embereket, hogy nem képesek már magasabb célokért lelkesedni! Mindenütt csak jogászai dogmatizálás és üres szószaporítás. Wie die Alten brummen, so singen die Jungen. Fellekesülve az öregek — értsd végzett emberek — példáján, az ifjuság is hasonló örömlökben véli felfedezni hivatását. A világot mozgó nagy eszmékről nem az arra hivatott tudományos művekből, vagy folyóiratokból, hanem a napilapok tárcáiból és vegyes rovataiból szereznek tudomást. — Mintha megannyi szellemi iparlovagok lennének. A Casino olvasó termében künn fekszik a »Budapesti Szemle« című folyóirat, az Akadémia közlönye; rendszerint felvágatlanul a könyveszekrénybe kerül.

Harc a kántorért.

A kiskanizsaiak elégedetlenek.

A kiskanizsai tanácsosok lemondanak.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 10.

Bizonyára nem fog meglepetést okozni az a jelentésünk, hogy a kiskanizsaiak ismét elégedetlenek. Ezúttal a kiskanizsai kántor megválasztása izgatta fel őket, az eddigieknél is sokkal nagyobb mértékben. A panaszkodás az, hogy nem az ő kántor-jelöltjük győzedelmeskedett, miben ismét azt látják, hogy nekik nincs szavuk a város ügyeinek rendezésében. E súlyos esetre vonatkozólag hosszabb cikket adtak át nekünk, melyből a személyeskedő részek elhagyásával közöljük a következőket.

A már háromnegyed év óta üresedésben levő kiskanizsai kántori állást múlt hó 30 án tartott tanácsülésben történt »választással« betöltötték.

A kiskanizsaiak már régóta várták és sürgötték ezt, mert hitték, hogy ezen választással végre vége lesz annak a kirívó állapotnak,

amely a fenti állás körül már évek óta fennáll. A kiskanizsaiak meg is állapodtak egy jelölt személyében s ez értelemben utasították tanácsosaikat is.

A főpróba már másfél hónappal ezelőtt volt megtartva; minthogy a kántori állás üresedése s a folytonos helyettesítés miatt már nagyon sok kellemetlenség fordult elő, a kiskanizsai tanácsosok többször kérték a város polgármesterét, hogy lehetőleg a legközelebbi tanácsülésen referáltassa az ügyet; a polgármester ur azonban e kérelemnek helyet nem adott s bár a kiskanizsaiak többször sürgették, ezen ügy elintézése referálás alá még sem került, míg végre a múlt szombaton megtörtént a választás.

Ezen választás azonban minden tekintetben magán viseli a városházában uralkodó rendszert s nagyon is elárulja azt, hogy mennyire törődnek ott a kiskanizsaiak seregmével.

Uzus a városházán az, hogy a tanácsülés idejét a kiskanizsai tanácsosokkal mindig telefonon tudatják, még akkor is, ha azt rendszer időben tartják is meg. Az értesítés elmaradása kivételiesen csak akkor fordul elő, amikor valamelyik Kiskanizsát érdeklő állás betöltéséről van szó, vagy ha egy ilyen állásra Kiskanizsának magának is van egy jelöltje. Ez már megtörtént többször s egy ízben ezen szándékos eljárás miatt a tanácsosok be is adták lemondásukat.

Igy történt most is. Tanácsosaink bármennyire várták is ezen kántori állás betöltését — a múlt szombati tanácsülésre értesítést nem kaptak, sőt, az egyik tanácsosnak — aki esetlegesen valami dolga miatt a városházán volt — azon kérdésére: lesz-e tanácsülés, azt válaszolták, hogy nem lesz! Tanácsülés azonban volt s megtörtént a választás, természetesen nem az lett megválasztva, akit Kiskanizsának teljes összessége óhajtott.

Ugy tudom, hogy a tanácsosok ezen többször előforduló s Kiskanizsát is annyira sértő eljárás miatt beadják lemondásukat.

Bár látszatra az egész dolog csekélység, de ha annak hátterét s következményeit nézzük, nem hagyható szó nélkül.

Kiskanizsa a folytonos bántalmazás és mellőzés miatt úgyis vérgig van sértve s nagyon lelkiismeretlen eljárás, ha egy ilyen csupán őt illető dologban is akár a törvény erejével kötelezett eljárás áttörése árán is mellőzik. Nem lenne: sokkal rendezőbb s megnyugtatóbb eljárás, — ha ilyen ügyben kérésüket teljesítenék. Mert ha egy városnak (Tudtunkkal Kiskanizsa nem különálló város. Szerk.) magának van jelöltje s ha annak megválasztására, — illetve a reál való szavazásra utasítják tanácsosaikat: ezen népakaratnak ilyen megakadályozása nem csinos dolog.

Különb is, a dolog felebbezés alá került s így minden valószínűség szerint ezen tanács-

*) E cikksorozat eszméjét olvasóink figyelmébe ajánljuk. (Szerk.)

ülés határozata meg lesz semmisítve, mert az ilyen választás sért mindent, főképen a megválasztottat, s így természetes is, — ha van benne gavalléria, ilyen uton történt megválasztását nem fogadja el.

Mindert azért hoztam a nyilvánosság elé, hogy azok előtt is, akiket Kiskanizsa helyzete tán semmit sem érdekel, mégis lássák, mennyire vannak mellőzve még a legcsekélyebb dolgokban is!

HIREK.

Az elmebajos asszony vagyona.

Érdekes per a nagykanizsai törvényszéknél.

— Saját tudósítónktól. —

Jómódu asszony volt a fővárosban özvegy Dutkiewicz Tamásné háztulajdonosnő. De akik ismerték, azt is tudták róla, hogy egy kissé korlátolt eszű, könnyen befolyásolható nő. Ezt az utóbbi körülményt a maga javára igyekezett kihasználni Mátay Gyula, aki vele az utolsó időben ismerkedett meg és igen jól értett ahhoz, hogy az egyedül álló asszonynak a kedvében járjon. Mátay aki különben feleséges ember, lassankint a bizalmasa lett Dutkiewiczének, akit arra is rá tudott venni, hogy az Őriás-utca 41. sz. alatt levő kétemeletes házat eladja. A házat, melynek értékesítésénél szintén Mátay járt az özvegygyel Cottely királyi közigazgatónál, Cseh József, honvédezeredese vette meg. Az utóbbi átválta az ingatlanon levő terheket, készpénzben pedig 20.000 koronát fizetett s még 8000 koronáról egy kötelezvényt adott. Alig jutott a pénz Dutkiewiczné kezébe, Mátay meghívta vendégségbe az ő vidékén lakó szüleire, a zalamegyei Nováta községbe. Itt aztán elszedte apránként az egész huszezer koronáját s a pénzből kibérelte magának Légrad község nagyvendéglőjét, majd uriasan berendezkedett, ékszer, kocsit, lovat vásárolt. Dutkiewiczné, amint észrevette, hogy kifosztották tühöz fához járt panaszkodni és botrányt csapott. Mátay ugy segített magán, hogy egy községbeli orvostól bizonyítványt szerzett arról, hogy Dutkiewiczné elmebajos és bevitték a közeli Pécsre, az örültekházába. Ez körülbelül két hét előtt történt. Közben Dutkiewicznének Budapesten élő nevelőnője, özvegy Döbler Antalné felkereste dr. Hesslein Henrik fővárosi ügyvédet és megbízta, hogy járjon utána a dolognak. Az ügyvéd leutazott Nagykanizsára és a kir. ügyészségnél Mátay Gyula ellen sikeresztas büntetése miatt feljelentést tett. A nagykanizsai vizsgálobíró elrendelte a fenyítő zárlatot Mátay vagyona és azt Légradon foganatosították is. Találtak pedig Mátaynál egy 2600 koronáról szóló takarékkönyvet, 9000 korona értékű ékszer és végül megtalálták a még, le nem járt és Cseh ezredes által kiállított kötelezvényt 8000 korona értékben. Minthogy pedig özv. Dutkiewiczné még mindig a pécsi örültekházába van zárva és így részére gondnok kirendelése vált szükségessé, özv. Döbler Antalné tehát ugy a fővárosi, mint a zalaegerszegi árvaszékhez — mert utóbbi hatáskörébe tartozik Légrad község — folyamodott

gondnok kirendelés iránt Zalaegerszeg árvaszéke dr. Hesslein Henrik ügyvédet nevezte ki a pécsi örültekházába sanylóddó kifosztott özv. Dutkiewicz Tamásné gondnokává.

— A megyei utibizottság ma délután 6 órakor ülést tart.

— Személyi hír. Lengyel Lajos városi főjegyző ma négy heti szabadságra távozott.

— Adólaajstromok a városházán. Nagykanizsa város tanácsa közli, hogy az 1905. és 906. évi házbéradó, ugyanezen évi I. II. és IV. osztályu kereseti adó kivétési lajstroma mártól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére ki van téve és azt mindenki megtekintheti.

— Érdekes eljegyzés. Gróf Somssich Paula Mária Angéla a patostai birtokos, gr. Somssich József és neje gr. Somssich Paula leánya, legközelebb házasságot köt Münchenben, Scharf Lajos bajor íróval.

— Ujítás az Osztrák-Magyar banknál. Az Osztrák-Magyar bank bécsi főintézete rendeletet bocsátott ki az összes mellékintézetekhez, amelyben meghagyja, hogy olyan osztrák váltót, amelyet magyar cég osztrák helyről bocsát ki, többé ne fogadjanak el. Vagyis a magyar kereskedő osztrák adósától többé nem köteles osztrák váltóulapot elfogadni, ellenkezőleg az osztrák adós csak magyar váltón teljesíthet magyar kereskedőnek fizetést. Ezzel az egyszerű rendelettel a magyar kincstár évenként több millió korona gyarapodást fog szerezni.

— Nagykanizsa város hölgyeihez! A Dunántúli Dalosszövetség ez idei nagykanizsai versenyén Emléklapok című diszmunka fog megjelenni. A szerkesztőség szívesen venné, ha városunk hölgyközönsége is részt venne az Emléklapok szerkesztésében az által, hogy hölgyeink egy-két sort írának az Emléklapokba. Ez emlék lenne, melyet Nagykanizsa hölgyei adnának az ideérkező dalosoknak, kik az Emléklapokat bizonyára magukkal viszik és megfogják őrizni. Ezen emléksorokat szíveskedjenek a Zala szerkesztőségéhez küldeni. Ismételjük: nem cikkekről írásáról van szó. Csak egy-két emléksort kérünk a név teljes aláírásával. A megfizető közreműködést előre is köszöni az Emléklapok szerkesztősége.

— Gyilkos villám. Megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket dombóvári tudósítónk: Retteles vihar dühöngött pénteken délután a közeli Nosztány-pusztán. Az aratók a fenyegető vihar elől védett helyre menekültek. Turi Mihály naki arató feleségei és két 14 esztendő ikerleányával a kékéből egy kis sátrat rögtönzött és ez alatt akartak meghúzódni. Alig tört ki a vihar, egy hatalmas villám csapott le a Turi család rejtekhelyére. A villám Turinét és az egyik leányt halálra sujtotta, Turi Mihály pedig oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még aznap meghalt. A család negyedik tagja, Turi Örsz, csupán elájult. Egyéb baja nem történt. A villám halottjait tegnap délután az aratók nagy részvétellel temették el.

— Rossz szomszédság. Sattler Ármia és Krausz Fülöp egy házban laknak. Sattler unokái és Krausz gyermekéi tegnap összeveszték és Krausz és Sattler is beavatkoztak a gyermekek dolgába. A veszekedésnek pedig az lett a vége, hogy Krausz ma Sattlert és ennek fiát magánlaksértésért, becsületsértésért, súlyos testiértésért és életveszélyes fenyegetésért felfelentette.

— A baka miatt. Herczog Kati cselédléány nagyon hü volt a köztérhez, akit szereimének osztályosává tett. Am a famillának kifogásai voltak az ellen, hogy egy közönséges bakával folytat viszonyt és ezért szemrehányást tettek neki. Ezt a leány annyira szívére vette, hogy nem kevesebb, mint kilenc csomag kőnes gyufát ivott meg. A kőrházba szállították, hol az őt kihallgató rendőrtisztviselőnek megígérte, hogy gyufaoldatot többé nem iszik, a bakáról azonban nem mond le. Állapota súlyos.

— Leesett a fáról. Csorba Jónás balatonföldvári munkást tegnap zöméletlen állapotban a nagykanizsai kórházba szállították. A szerencsétlen ember Földváron leesett egy fáról és összetörte magát. Életbenmaradása kétséges.

— Művészvér. Tegnap este egy rendőr a vasut felé vezető ut első fáján egy embert látott függni. A rendőr kardjával elvágta a zsineget, melyen a fiatalember függött, őt pedig bevitte a rendőrségre. Itt kihallgatták, és a legény előadta, hogy neki már nincs mit keresnie az életben, mert egyetlen vágya nem teljesülhet. Az ambriciózus fiatalembert ugyanis az idomított lovak, kigyótestű hölgy és kedélyes Augusztok regényes világa csábította el. Szóval artista akart lenni. — Jelentkezett is Schmidt igazgatónál felvételre, az igazgató azonban elutasította. Ilyen körülmények között érthető, hogy meg akart válni az élettől.

— László József főgimnáziumi tornatanár vívó és tornatanfolyamot nyitott, ugy felelőtek, mint tanuló ifjuság részére. Jelentkezni lehet naponként d. e. 11—12 óráig a főgimn. tornateremben.

— Anyakönyvi hírek Halálozások: Rebvica István 27 napos, Burkus Mária 10 perces, Jóna Julianna 1 hónapos, Mészáros János 9 hónapos, Varga Anna 18 napos, Horváth László mészáros és korezmáros, 81 éves, özv. Halvax Mihályné született Halvax Teréz magánzó 85 éves, Valtner Magdolna 26 napos, Baj Ferencné szül. Polai Rozália földműves 47 éves, Pánder Jánosné szül. Szedlmayer Eva földműves 57 éves, Vincsek Józsefné szül. Marics Teréz napszámos 58 éves, Horváth Ferenc 16 napos, Maurai Ferenc nyug. vasuti kaland 58 éves. Pukman Erzsébet földműves 39 éves, özv. Martinecz Józsefné született Benedek Apollónia magánzó 46 éves, Gaube Ilona 9 óras, Nátrai Erzsébet 3 hónapos, Horváth Imre 17 napos, Brinner Antal szabósegéd 18 éves, Tóth Teréz cseléd 22 éves, Réti Lajos magánhivatalnok 36 éves, Lőrinc István törvényszéki hivatalszolga 48 éves, Falcs Józsefné szül. Jambor Julianna földműves 54 éves, Kovács Mária 7 éves, Varga Julianna 19 hónapos, Horváth Antal 1 napos, Saffer Lipót 16 hónapos, Bodis Tezéz 2 hónapos.

Házasságot kötöttek: Kovács Ferenc közműves — Szabadi Juliskával, Kis István mészáros (Gelse) — Kercserics Katalinnal, Rogán János nyug. vasuti — Farkas Katalinnal, Vajda János festő — Noe Alizzel, Benke József munkás — Kálovits Annával, Matkovich Lajos jegyző — Tersztenyák Palina özv. Matkovich Ferencnével.

Gyakorolt fehérnemű-varrónők és tanulóleányok felvételnek

Irmier József utóda Szabadszállásy Béla vászon- és fehérnemű üzletében.

Ugyanitt minden fehérnemű varrás elfogadtatik.

Kihirdetés: Fischer Richárd szabó — Pesez-nyák Annával (Budapest), Szekeres József csizmadia — Rács Marikával, Szabó László kocsi — Sziládi Reginával, Snidar Antal hiv. tűzoltó — Farantai Marikával, Domonkos István földműves — Szécsényi Katalinnal, Hirschfeld Rezső tanító — Bodrogi Irénnel (Zenta).

Az Oceánon.

Írta: Dr. Pollák Ernő.*

Pannónia gőzhajó (Nápoly és Gibraltár közt) június 27.

(Vége.)

21-én délből indult el a hajó Fiuméből. A nálunk is előnyösen ismert Bonyhády Ida urnó édes atyjával jelentek meg a kikötőben, hogy szívélyes »Istenhozzád«-ot mondjanak. Eddigi utam a lehető legkellemesebb volt. A tenger csendes, az idő mindig igen derült. Utitársaim voltak Dentice di Trasso olasz grófné, ki abbaziai villájából Palermóba utazott. Pálfi és Erdődy grófi családokkal közeli rokonságban van. Igen szeretetreméltó, széles látókörű és nemes gondolkodású művelt hölgy. Bájos énekével és zongorajátékával — különös kedvelője a magyar zenének — a tenger poezisét emelte. Másik utitársam dr. Doroghi Erwin budapesti ügyvéd volt, ki Olaszország meglátogatására a hajón tette meg az utat Nápolyig. Ezen széles műveltségű és kiváló szakképzettségű ügyvéd oly fiatalon készült el tanulmányaival, hogy kiskorúsága miatt elakarták tiltani az ügyvédség gyakorlatától s elvi kérdés tárgyává tétetett vajjon lehet-e kiskorúak ügyvédek, míg végre sikerült neki elérnie, hogy qualificatiójánál fogva kiskorúsága dacára is folytathassa az ügyvédi praxist. Eme társaságban — Strasser optikus kitűnő tárcsövének segítségével — gyönyörködtem az itáliai partok szépségében és érkeztünk meg 23-án este 8 órakor Palermóba, mely jellegzetes alakulású hegyek és a tenger által körüvezve, remek fekvéssel bír. — Másnap utitársammal Doroghi doktorral a város szépségeit — Monrealét, Villa Tasca Capucinai — megtekintvén délután 5 órakor folytattam utamat Nápolyba, a hova 25-én 7 órakor reggel érkeztem meg. Hogy Nápoly fekvése, melyet már annyiszor ecseteltek, mily benyomást gyakorolt reám, képzelihető.

A komoran fenséges Vezuv és a mosolygó város a tengertől tekintve igazán indokoltá teszik, hogy a világ legszebb fekvésű városának tekintse. Nápolyba nem látogattam el, a hajón maradtam, minthogy csak néhány óráig időztünk ott. Megtekintését visszautazásom alatt tervezem. Itt Nápolyban már igen sok előkelő utas szállott a hajóra. Haza utazó amerikaiak és olaszok, kik közül egy gazdag földbirtokos egyenesen San-Franciskoba készült, hogy e romokban heverő várost megtekintse. Így jelenleg utban vagyok Gibraltár felé, hová, ha Isten is úgy akarja 28-án délután érkezem meg, mikor is Fiuméből 1746 mértföldnyi utat teendtem meg.

Már eddig is a fáradtság legkisebb érzése nélkül oly élvezetes és szórakoztató volt utam, hogy annak következő része elé is örömteli szívvel nézek. Éppen, midőn soraimat zárom, a János Vitéz dallama érkezik fülembe, melyet a magyar kívándorlók énekelnek, azon »János Vitéz« hangjai, melynek egyik refrainje: Ki a Tisza vizét issza, — vágyik oda vissza.

* Ezt az érdekes utleirást dr. Pollák Ernő nagykanizsai orvos közli, kirel megírtuk, hogy a múlt hó közepé táján több heti külföldi utra indult.

Színház, művészetek.

(—) A nap hőse. Kadelburg bohózatának nem volt nagy közönsége. Akik azonban ott voltak, igen jól mulattak. A precíz összejáték keretében kitűntek Magyary, Almásy, Kertész, Kürti és Kormos Ilonka. A közönség igen hálás volt és sokat tapsolt.

(—) Gül Baba. Az elmúlt téli szezon e nagy szenzációja nálunk holnap este kerül színre. Mint értesülünk, az előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánul és a jegyekre sok elővétel történt.

Táviratok és telefonjelentések.

Mai távirataink nagy késéssel érkeztek, mert Budapest és Nagykanizsa közt valahol nagy vihar pusztíthatott. Ezért rövidebb ma távirati rovatunk és ezért késett lapunk a megjelenésben.

Országgyűlés.

Budapest, július 10. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt. Bejelenti, hogy Barabás Béla aradi és Gubody Ferenc nagykörösi mandátumáról lemondott.

Következett a felirati javaslat folytatógos tárgyalása.

Jedlicska Ferenc és Vlad Aurél a nemzetiségiek panaszait adják elő és a nemzetiségi felirathoz csatlakoznak.

Bánffy Dezső báró szólalt fel ezután. Csodálkozását fejezi ki, hogy a nemzetiségiek folyton vele foglalkoznak. Mikor ő kormányon volt — ugymond — akkor a képviselőházban a nemzetiségiek nem mertek úgy beszélni, mint most. A nemzetiségiek poliglót államot akarnak.

Ez nem tűrhető. A liberalizmust és demokratizmust csak ama határig fejleszthetjük, míg az a nemzeti állam érdekeivel megegyezik. Kifogásolja, hogy a képviselők névjegyzékében a horvát képviselők nevei horvátul vannak bejegyezve, továbbá, hogy egyik bizottsági tagnak megengedték, hogy horvát nyelven tegyen esküt. Kifogásolja, hogy a delegációban az egyik delegátus németül beszélt. Ez mind a nemzeti gondolat rovására megy. Igéri, hogy a költségvetés tárgyalásának során részletesen fog foglalkozni a nemzetiségi kérdéssel. Fel fog szólalni, valahányszor csak provokálják a nemzetiségiek. »Én — ugymond — másként bántam önökkel mint a mostani miniszterelnök.« A feliratot elfogadja, mert ez hazafias kötelessége.

Elnök hivatkozva Bánffy két szemrehányására kijelenti, hogy a horvát képviselők neve a jegyzékben horvátul magyarra kiigazított, a horvát eskütétel pedig a törvény rendelkezésének megfelelően történt. Ő minden vonalon betartja a törvényt, Bánffy szemrehányásait visszautasítja.

Lázongó szocialisták.

Ujvidék, július 10. Az ujvidéki rendőrség ma letartóztatta Lang Kálmán szocialistave-

zért, mire a városház előtti téren nagy csoportosulás támadt. A tömeg Lang szababonbocsátását követelte. A zajongókat a rendőrség és katonaság kergette szét.

A marosvásárhelyi szerelmi dráma.

Marosvásárhely, jul. 10. A honvédkerületi parancsnokság megbízásából Fülöp Lajos 22. ezredbeli honvéd hadnagyot ki Oreskovits Jenő alkapitányt annak lakásán meglátta, ma kihallgatta ezredese. A kihallgatás az ügy kényes természeténél fogva négy szem közt történt. Mikó ezredes felhívta a hadnagyot, hogy tisztá becsületszávára tegyen vallomást. Noha ezen vallomást tetjes titok fedi, a városbau az a hír van elterjedve, hogy a hadnagy beismerte. miszerint tényleg Oreskovits Jenő alkapitány neje volt, még pedig polgári ruhában. A szerencsétlen férj állapota javult. Neje bezárkózott szobájába és senkit sem fogad. Feltűnő, hogy még férje állapota iránt sem érdeklődik. Teljes apatiája olybá láttetik fel, mintha a szeme előtt lejátszódott tragédia, melynek ő volt a hősnője, megzavarták volna elméjét. Ma már öngyilkosságának híré is terjesztették a városban.

1971 tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajtónak Paszovecz János végrehajtást szenvedett elleni 500 kor. tőke és juttatás iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 1825 sztkvben + 8622/b. hraz. ház, udvar, kert Kiskanizsán 1455 korona becsértékben

1906. évi július hó 25 ik napján d. e. 10 órakor ezen tkvi. hatóságnál Rapoch Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsán, 1906. évi március hó 30 napján.

GOZONY,

kir. törvénzéki bíró.

Nélkülözhetlen

minden irodában, hivatalban, kereskedőknél stb.

Utánvétel K.

Nyomtatvány

Ajánlott levél

Másolva

Minta érték nélkül

Köszönettel felvettem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együttesen egy dobozban 2 kor. ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésben

Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiu
tizetessel tanoncul felvétetik **Grünfeld**
Márk férfi-ruha és cipő-kereskedésében
Nagykanizsán.

Ház eladás.

Forgalmas helyen 40 év óta fenálló
fűszer-üzlettel, nagy kerttel, szántó-földdel
és réttel, szabad kézből eladó. Bővebbet özv.
Schlesinger Mártonné Magyar-utca 84.

Comptoirista nő

jó kézírással helybeli irodába kerestetik.
Gyorsírók előnyben részesülnek. Írásbeli
ajánlatok e lap kiadóhivatalába „ügyes”
jelige alatt kéretnek.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju-, selyem- és bu-
torszövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Háztartásban nélkülözhetlen

„GLORIA” lakkbronz,
használatos mindennemű tárgy azonnali meg-
aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.
Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésében Nagykanizsán.

Sarg-féle Szappan
szilárd és folyékony
Glycerin
a bőrt fehérre
és gyöngéddé teszi
Mindenütt!

Sarg-féle Glycerin szappan

ugy feleltetnek, mint gyermeknek a leggyón,
gebb korban legkifutottabb tisztítószerek bizonyult
ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta
Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandlbauer
stb. által a legjobb eredménnyel használják.

HÉVIZ vasutállomása
KESZTHELY.
Idény májustól
szeptember 30.

Európa legdusabb iszaptartalmu természetes
kénés hévzforrása. Biztos gyógyulással ja-
valva csusz, köszvény, ízületi lobok, daganatok,
csonttörés, merevedés, csont-n. Ischiás, Co-
xitis, gőrvélykór és bőrbántalmak ellen.

A fürdőtelepet nagyobb szabású építkezé-
sekkel kibővítették és átalakították. Mult
évben épült a Rákóczi-ház 64 és a György-
ház 32 modern kényelemmel berendezett szo-
bával, valamint a f. évben 200 nyitott- és
zártkabint, tükörfürdőket, elegáns várótermet
és izasztó kamrákat magában foglaló új im-
pozáns fürdőház, melyhez földött hid vezet.

Állandó orvosok. Orvosi massage. Villa-
nyozás. Sétányok, 40 holdas fenyőerdő. Csóna-
kázás. Tennispálya. Prospektust és felvilágo-
sítást készséggel küld a fürdőigazgatóság.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Egy kétszobás udvari lakás
mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó.
Bővebbet özv. Székely Lajosné Nagyka-
nizsa Ötvös tér 28 szám.

EGY ÜGYES VARRÓNÉ,

a ki a GYERMEKRUHA VARRÁSHOZ is

kitűnően ért, házakhoz ajánlkozik.

Szíves megkereséseket kérek

WEISZ IRMA

Nagykanizsa, Kinizsy-utca 19.

Szakácskönyvek.

A valódi szakácság,
vagy a legújabb átvizsgált és tökéletesített
Képes Pesti Szakácskönyv.

Saját sokszori kísérletek után érthetően és
pontosan leírta és kiadta

ST. HILAIRE JOSEFA.

Huszonnyolcadik, a legújabb szakácskönyvekkel
a felszerelés mestersegével, valamint a modern
asztal terítésével bővített kiadás.

Átdolgozta: **Vörös Mari.**

Számos — a szöveg közé nyomtatott — ábrával
Csakis a szerzőnő: **Josephina v. St. Hilair**
sajátkezű névalírásának hasonmásával ellátot
példány a valódi **Pesti Szakácskönyv.**

Ára kötve 4 korona.

Ezen szakácskönyv Illustrírtes Pester Kochbuch
címen német nyelven is kapható.

Ára kötve ugyanezen 4 korona.

Igazi magyar könyvhal

Szegedi Szakácskönyv.

Ezernél több ételkészítési utasítással.

Írta: **RÉZI NÉNI.**

Hetedik javított és a legújabb étel-receptekkel
bővített kiadás.

Ára 4 korona. Kérjünk Rézi Női-féle
Valódi Szegedi Szakácskönyvet.

Gyakorlati Szakácskönyv.

Az egyszerű, egészséges és ma divatos főzés
mód ismertetése.

Írta: **Gróf Festetics Andorné**
Pejacsevich Lenke grófné.

Ára kötve 2 korona.

Háztartási könyvek. Szerk.: **Kürthy Emilné**

Egyes kötetek kötve 60 fillér.

1. Vegyes sütemények
2. Különböző iratok
3. Gyümölcs befőzés
4. Kenyérkészítés
5. Fagylaltok, krémek, parfait-ek és kocsonyák.

Hal és vadfélék készítése.

Írta: **ERZSI NÉNI.**

Ára kötve 2 korona.

Ezen könyvek kaphatók:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

MAYER KÁROLY

VSOTTRETTÓ,
FLORINÓZÓ ÉS OSMÓVESTŐ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN

Ólgy, ur! és gyermekeid, háztartás c-
kek, függönyök, kelmék, blúzok, be-
szívások, konyhák, napernyők a minden s
szablon vagy lényegű részére. — Bármely- és
példák-ábrák gródnak és példák a legúj
mintákban. — Jellemző árak!
Arjagórt ingyen és bérmentve.

A már 32 éve a kerékpár
világot uraló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**

kerékpárokat dupla harang
csapágygal, 3 évi jótál-
lással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az ere-
deti gyári árakon 12 és 16 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz (külső
és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok,
conusok, csészék stb.) óriási forgalmunk követke-
ztében

30%, árcsökkentéssel

szállítunk vidékre és bálhová.

Elaörendő **Singer** varrógépeket nagyban
eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi
8—10 kor. részletre adjók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép nagykereskedők,
Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legnagyobbkereskedő kerékpár-
raktára

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Pékek-utca: VIII., Baross-tér 4. és
Budán II., Zsigmond-u. 9.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel
olcsón csináljuk.

Díaz árjegyzékünk 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Hölgyek figyelmébe.

Óriási raktáram folytán

VÁZSON- és fehérnemű

árúmat, az árak folytonos emelkedése dacára
nagyon jutányos áron árúsitom.

Reclám-hálórakli M. 240.

Hírnevess menyecske vázson 84 cm, széles
30 ról 16 kor.

IRMLER JÓZSEF-UTODA

Szabadszállásy Béla

Nagykanizsán a „Magyar menyecskehoz”.

— Tisztelettel árjegyzékét kéri. —

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	2.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postal küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Unneppnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Népakadémia Nagykanizsán.*

Nagykanizsa, július 11.

II.

A bűnlajstromnak még nincs vége. Hisz eddig még csak tágabb-szűkebb értelemben vett intelligencia beléletével foglalkoztam. Hátra van még az alsóbb néposztályok szellemi életének a vizsgálása. Ez pedig nem kevésbé elszomorító képet nyújt. Ezeknél a szellemi középkor valóságos orgiákat ül. Az állam jóvoltából elsajátították a tudás mechanikus eszközeit, írni, olvasni, számolni, rajzolni tudnak és ezzel ismereteik régiói ki vannak merítve. A tanítók összeroskadva a napi munka óriási terhe alatt mit sem tehetnek az ismeretek nagyobb körének népszerűsítése érdekében. A vasárnapot az önképzés helyett korcsmai dorbézolásra használják fel, alkohollal mérgezik meg magukat és a jövőendő nemzedékeket. Világúnezetük, erkölcsi felfogásuk még mindig egyedül a biblián alapszik, nincs meg bennük a szolidaritás érzése, amely kell, hogy az egész nemzeti társadalmat áthassa. Egyedül a munkásosztály áll némiképen jobban. A proletár öntudat idejekorán felismerte a művelődés széles rétegekben való elterjesztésének

*) E cikksorozat eszméjét olvasóink figyelmébe ajánljuk. (Szerk.)

a fontosságát és megteremtette a szakszervezeteket. Itt tanulják a munkások a szocializmus igazságait, de éppen ezért egyoldalú továbbképzést nyernek. A burzsoázia pedig félreismerve saját érdekét, fázósan visszavonul tőlük s struc módra a homokba dugja fejét. Azt hiszi, hogy ha ő nem közli a munkásokkal a tudomány vívmányait, úgy amazokhoz sehogy se hatol el az igazság egy-egy sugára. A munkásosztály pedig látva ezen idegenkedést, még jobban körülbástyazza magát a szocializmus tanaival, tudni sem akar a burzsoázia igazságairól, nélkülözi a liberálizmust, amely pedig a polgári osztályok küzdelmeinek legdiadalmasabb és talán legmaradandóbb vívmánya. De, még ha akarnának is az alsóbb néposztályok valamit tenni önművelődésükre, akkor sem tehetnek semmit. Az egy iparosanok népkönyvtárát kivéve, a melyet csekély számú áldozatkész férfi tart fenn, nincs egyetlen nagyobb nyilvános könyvtár sem, nincs városi olvasó sem, ahova mindenki betérhetne újságot olvasni, hogy eként a legminimálisabb szellemi táplálékot vehetné magához. Az intelligencia pedig, amint láttuk, minden egyébbe, csak jó példával nem jár előttük.

Eddig a kórkép. A társadalmi jelenségek kutatója azonban nem elégedhetik meg

a tünetek megrajzolásával, hanem a kórokat is kutatnia kell. A tünetek megrajzolása a feladat könnyebb része, az okok kutatása az egymásra ható társadalmi erők sokaságánál és kölmbözőségénél fogva már jóval kényesebb dolog. A társadalmi jelenségek okainak a kutatásánál általában egy pontos fokmérőnk van és ez a gazdasági háttér. A jelen esetben azonban a kutatás ezen eszközét mellőznünk kell és pedig azért, mert a tényekkel ellenkeznék, ha; azt állítanám, hogy a kedvezőtlen gazdasági helyzet oka egy nagyobb szabású kulturmozgalom hiányának. Bárha mint közvetett ok, a gazdasági viszonyok is közreműködnek. Más téren kell tehát az okokat keresni.

Nézetem szerint ennek az oka kettő. Az egyik az egész magyar társadalom sajtósági osztályonként, ezeken belül pedig felekezetenként való tömörülésében rejlik; a másik inkább lélektani t. i. hiányzik az alkalom a tevékenységre, nincs meg a szükséges külső impulsus. Igazolásomul arra a Zala hasábjain már sokszor szóvá tett jelenségre utalok, hogy a legcsekélyebb dologban is mily hamar felszínre kerülnek a társadalom egyes rétegei közt lappangó ellentétek s hogy még oly nagy jelentőségű társadalmi áramlatnál is, minő a tulipán mozgalom, ezen ellentéteket csak a legua-

Az iharosberenyi boszorkány.

Szentmártoni Darnay Kálmán, a kitűnő arkeológus Sümegről a következő érdekes boszorkányhistóriát küldte nekünk, amelynek anyagát a tizenhetedik században Somogy vármegyében lefolyt boszorkánypör aktáiból vette.

Anno 1739-ben nevezetes pöre volt Somogy vármegyének. Bűbájos boszorkányt égettek el nagy gaudiumára a népnek, amely sok veszedelmét kereste a máglyára hurcolt vén asszonyszemélyen.

Ez az átkozott boszorka Molnár Jutka volt, Salamon Mihálynak, Hagymássy Kristóf kuruckapitány vitéz tizedesének özvegye, aki még helyre menyecske korában ráadta fejét az ördöggel való cimborálásra. Ő maga legálább így hitte és hirdette s e hitét vallotta utolsó lehelletéig. A faluban egy kis házikóban lakott, a mely az urától maradt rá. Ott űzte a kuruzslást, elhajtotta a hideglelést és kidöngölyözte az emberből a derékfájást.

Még ahöz is értett, hogyan kell szenes vízzel helyrehozni a pólyás gyermeket, ha valaki a babona szerint megverte a szemeivel az ártatlan jószágot. Szerelmi varázslatát

legény, leány felkereste és kedvelték volna is, ha nem hirdette volna folyton ördögösségét s nem akart volna ilyen révén parancsolni a falu népének. Ez a nagy uraskodása szegte azonban egyszer a nyakát az összetöpreődött boszorkánynak.

Kónyi Mihály a falu legderekkab legénye, kézfogót tartott Varga Erzi hajadonnal. Másnap a mátkapár a kertben munkálkodott, a mikor megáll a kerítés előtt a boszorka:

— No, Kónyi Miska, gyere el holnap aztán vád fel a tüzelőfámat.

A völgyének nem volt inyére a rendeltetés s kiharancsolta Jutka anyót a kertjéből. A boszorka szitkozódva távozott. A mankójával fenyegette meg a legényt. Harmadnap azután megtörtént a miráklum: Kónyi Mihályt megfogta a boszorka átka. Fogyni kezdett, sápadt lett és ágyba esett a nagy gyengeségtől.

A helység birájának is fülébe jutott a dolog és hivatta Molnár Jutkát. A boszorkány gyógyítgatta is aztán a legényt, de hiába volt minden, csakhamar elpusztult a szűz legény, még mielőtt beköthette volna a fejét szegény Varga Erzsebetnek. Molnár Jutkát vason vitték Tapsonyba, a hol bűntübe ve-

tették, azután a kaposvári törvényszék elé vitték, ahol máglyára ítéltetett. 1739. augusztus 23-án olvasta föl Martony István, a vármegye vicebirája az ítéletet, mely szerint Molnár Jutka magának bőven érdemelt büntetésül, másoknak pedig rettentő példájára a hóhér által megcsigáztassék és elevenen elégetessék.

Másnap hajtották végre az ítéletet. A megátalkodott boszorkány félretaszította lelkivigasztalóját s kihívó hangon szólt a sokasághoz:

— Szívesen halok meg, hogy egyesüljek cimborámmal, az ördöggel!

A nép dühében majd szétépte az elítéltet, de a bakó megkötöztette, megcsigáztatta, azután pedig máglyára dobta Molnár Jutkát. A gonosz, amíg élet volt benne, vadul átkozódott.

A nagy bűnesetről tanuskodó percsomót most a sümegi múzeumban őrzí Darnay Kálmán. A fölrás: Inquisitio contra Juditham Molnár Magiam. Az íratok világot vetnek a tizenhetedik század babonás hiedelmeire s a törvénykezésre, a mely paragrafusaival elismerte az ördöggel cimboráló boszorkányok

gyobb erőfeszítésekkel lehetett elfojtani. Ha az egyik kedvezményez valamit, így távol tartja magát a másik. A második okot pedig azt hiszem, fölösleges bizonyítani.

Már pedig a legfőbb ideje, hogy mi is tegyünk valamit. Nagy országos és nemzeti érdekek parancsolják azt, hogy a legkisebb faluban, a legtávolabb fekvő zugban is legyen az egységes nemzeti társadalom eszméjének egy olyan szerve, amely nem az állam hatalmára, tekintélyére támaszkodik, hanem a melyet a társadalom életereje táplál. Egy olyan szerve, amely minden hatalomtól függetlenül, de éppen ezért férfias bátorsággal és az igazság erejével küzdene.

HIREK.

— **A megyei uti bizottság** ujjaalakítása vagy kiegészítése végett tegnap Vécsey polgármester elnöklésével a közigazgatási bizottság rendeletére ülés volt a városházán.

— **Katonai hír.** Kankowszky János 48. gyalogezredbeli alezredes, mint a felülvizsgálatnál ez idő szerint alkalmatlannak talált, — saját kérelmére egy évre várakozási illetményrel szabadságoltatott. Tartózkodási helye Fischau Bécsújhely mellett.

— **Széchenyi és Kossuth emléke.** Csokonáról jelentik: Ez év szeptember havában ünnepiesen leplezik le hazánk két kimagasló alakjának, — Széchenyi Ferencz és Kossuth Lajosnak emléksobrát. Az ünnepélyt rendező bizottság a programot már megállapította.

— **A városháza nagyurai.** Tegnap olyan ülés volt a városházán, melyen összesen ketten vettek részt. Az elnöklő polgármester és egy képviselő, aki szavazott. Meghiva pedig volt körülbelül tizenöt városatya. Nevezetesen az a dologban, hogy ezt az ülést most másodikban kellett összehívni, mert az első alkalommal azon csak a polgármester jel nt meg. — Hát nagyságos urak, így nem lehet várost igazgatni. Ha jól emlékszünk, a választáskor ugyancsak törték magukat a mandátumért,

azt hihették volna, hogy ambícióból, a közügyekért való lelkesedésből. Most aztán kiderül, hogy csak a v. képviselői címre pályáztak, ami kötelességgel e cím jár, azt nem kívánják teljesíteni. Azazhogy egy kis tévedés van a dologban. Ne általánosítsunk, mert van a városnak egy bizottsága, mely pontosan teljesíti kötelességét. Tagjai mindenkor hiánytalanul jelennek meg a bizottság ülésein. És ez a lelkiismeretes bizottság — a számvizsgáló bizottság. Ennek tagjai ugyanis minden alkalommal — öt korona napidíjat kapnak.

— **Nagykanizsai tisztelgés.** Az osztrák képviselőházban néhány héttel ezelőtt tudvalevően interpellációt intéztek a landvehrminiszterhez Kodolics nagykanizsai 48. gyalogezredbeli százados ügyében, a kit a hadügyi miniszter megbüntetett, mert helyőrségének parancsnoka ellen szabálytalan uton följelentést tett. A följelentés azért történt, mert a helyőrség parancsnoka a a tisztikarral Zichy Aladár grófnál, a király személye körüli miniszternél tisztelgett. Schönaich osztrák landvehrminiszter, mint Bécsből jelentik, má választott az interpellációra. A közös hadügyminiszter részéről rendelkezésére bocsátott adatok alapján hangoztatta a miniszter, hogy az interpellációban kettő kell választani az ismeretes nagykanizsai tisztelgést és magát a százados megbüntetését. Elismeri, hogy a tisztikar bemutatása nem volt a szolgálati szabályzatnak megfelelő, a mint hogy ilyen tisztelgésekről a szolgálati szabályzatnak nincs is tudomása, de azért gyakran megtörténik ilyen tisztelő bemutatkozás, különösen kisebb városokban, a hol lelemagyarázásokra adna alkalmat, ha a tisztikar magát az ilyen alkalmakkor szokásos udvariassági aktus alul kivonná.

Vajjon a tisztikar részvétele a miniszter fogadásánál a szóban forgó esetben helyén való volt-e, azt az állomás parancsnoknak jobban meg kellett volna fontolnia, annál is inkább, mivel jól tudhatta, hogy egy magyar megyeváros választási gyűlékezés napján nem a kívánatos keret hasonló tisztelgési aktus részére. Ha az állomásparancsnok a tisztikar részvétele mellett határozott, úgy nagyon sajnálatos a kellő intézkedés hiánya a tisztelgés méltó lefolyása iránt. Ilyen értelemben a hadügyminiszter azonnal a mérvadó helyhez fordult, hogy hasonló esetek

ismétlése eleve megakadályoztassék. A vonatkozó levelezés azonban kiderítette, hogy az állomásparancsnok a lenforgó esetben teljesen jóhiszeműen járt el. Kodolich százados megbüntetése a szabályzatok értelmében teljesen indokolt és aligha akad tiszt, aki az illető százados eljárását és ama formát, mellyel az illető telebvaló és állítása szerint baráti viszonyban levő tisztársát bölcszerűen kritizálta, legalább büntetendőnek nem találná.

— **Halalozás.** Czeizler Ignác gazdálkodó július 9-én 50 éves korában elhunyt Belénán. Ma délelőtt temették nagy részvét mellett.

— **Elfogott rabzökevény.** A napokban megirtuk, hogy Schlesinger Izidor nagykanizsai kereskedőhöz betörni készültek, a betörést azonban megghusította a rendőrség azzal, hogy annak tervezőjét Schlesinger bolti szolgájának személyében letartóztatta. A szolga a rendőrségen azt állította, hogy Tóth Jánosnak hívják és egy ily névre szóló munkakönyvet mutatott elő. A könyvben azonban észrevehető javítások, vakarások voltak, ami kétsésgessé tette, — hogy a szolgát valóban Tóth Jánosnak hívják e. — A rendőrség nyomozás útján ki is derítette, hogy a szolga igazi neve Eszter János, — a munkakönyvet egy Tóth Anna nevű cselédleánytól lopta és az Annát Jánosra korrigálta. De ma rájött arra is a rendőrség, hogy Eszter Jánost országosan körözik, mert valami büntetért a zalaegerszegi törvényszék hét hónapra börtöure íelté, ő azonban megszökött a börtönből. A rabzökevényt ma átadták a nagykanizsai kir. ügyésznek.

— **A soproni kereskedelmi és iparkamara** ipari szakosztálya e hó 4-én Horváth Kálmán alelnök elnöklése alatt ülést tartott. A húzamosabb időt híven szolgáló ipari munkásoknak nyújtandó tisztelet-díjra az iparszakosztály a következő munkásokat hozta javaslatba: Wlassits János kőműves a cunfalvi cukorgyárban, 43 évi, Wrauer Antal molnár Cseke József és társa cégnél Kőszegen, 38 évi, Vida Odön betűszedő Czeh A. cégnél Magyaróvár, 27 évi, Tripolszky István, Melche József cégnél Sopron, 22 évi, Schwarz József kékkfestő Kluge A. cégnél Körömend, 18 évi hú szolgálatukért. Bély József mosoni és Bősze Antal szombathelyi iparosoknak állami gépek iránti kérelmüket pártolólág terjeszti elő. — Több kisebb jelentőségű egyéb ügy elintézése után elnökió alelnök az ülést bezárta.

— **Kilöktek a vonatból.** Csáktornayról táviratozzák: A varazsd-toplicai állomáson a Zágrábból jövő vonaton tegnap este egy utast a kocsiból kilöktek. Az utas azonnal meghalt. Az ügyben vizsgálat indult meg. Egy letartóztatás történt.

— **Gyujtogató cseléd.** Jelentették, hogy Nyáry Béla alsólendvai orsz. képviselő háza Kalocsán leégett. Mint onnét jelentik, a vizsgálat kiderítette, hogy Nyáry orsz. képviselő házat 14 éves cselédje gyújtotta fel, mert a szolgálatból elbocsájtották. A cselédleány bevallotta tettét.

— **Amerikai ipar.** Most áll az amerikai republikánus párt fenállásának ötvenedik évfordulóját — A washingtoni statisztika hivatal ez alkalomból egy kimutatást közöl, mely a republikánus párt működésének legényesebb dicőitése. Amióta a republikánus párt intézi az országnak sorsát, azóta ennek az országnak kereskedelme és ipara mesébe illő haladást mutat fel. A szóban forgó kimutatás az 1905. évben működésben volt iparvállalatokat öleli fel. A lefolyt évben az Unió 45 államában 133 ezer 137 gyár volt mű-

létezését. Ime bizonyosságul álljon itt egy tanuhoz tett kérdés másolata.

(Kérdés.) Tudja-e nyilván a tanu, avagy hallotta-e s kitől, hogy mostanság tapsonyi fogságban roskadó ihárosberényi Salamon Mihálynak özvegy felesége Molnár Jutka mint bűbájos boszorkány asszony, minemű ördögi boszorkányságot vitt végbe. Nem különben valja meg, hogy ördögi boszorkányos cselekedeteivel kiknek mint ártott. Mi módon és mily formán kötötte meg az embert, a mely miatt halálát is okozta férfiú vagy asszonyi renden levő embereknek és kiket fenyegetett meg és annak után minemű veszály történt rajtok, hite alatt valja meg a tanu.

(Tanu) Varga Erzsébet hite alatt valja, hogy a megnevezett dátumban Molnár Jutka, Konyi Mihály (vőlegényét) favágni hívta és el nem ment, azért megfenyegette és attul kapta volna a legény nyaváláját és a rajta levő ingróli minden kötőjét elvitték a boszorkányok, a faln bírása előhivatja Molnár Jutkát, hogy Tapsonyba fogja küldeni, ha a legény meg nem gyógyul, de az néki Molnár Judit által beadott szertől nem hogy meg nem jobbulván halálát találta.

A többi tanu vallomása után pedig szószertint ezt az ítéletet hozták.

(Ítéletett) Miképen Molnár Jutka ezen vason jelen álló Bűbájos-varázsló Boszorkány asszony gonosz indulattai viseltetvén, az maga teremő istenét megtagadván, egy pokolbeli ezer mesterrel szövetséget vetett, hogy annak segedelmével maga jóakaró felebarátainak árthasson, mint azt a mult évben Kónyi Mihálynak — azér, hogy fát vágni nem ment el néki, éjszakának idején megbántotta, mely halálát okozta. Az elmúlt ősszel pedig Papp Mihály háromszor megnyomta, ki reá izenvén többet nem bántotta és más ehez hasonló boszorkányságokat elkövetett, miért is ítélték, hogy ezen vason álló Molnár Jutka Boszorkány asszony maga több afféle gonosz cselekedeteinek megvállására, magának bőven érdemelt, másoknak pedig rettentő példájára a hóhér által megcsigáztassék és azután elevenen tűzve vettessék.

Kaposvár, 1739. augusztus 23-án.

Steffanus Mártony (m. p.)

T. Nemes Somogy vármegyének
vlen bírja.

ködsében. amelyek hétezerháromszázötvenhat millió dollárnyi tőkével dolgoznak. E gyárakban 301.212 tisztviselő és segédhivatalnok volt alkalmazva, akiknek évi fizetése 331 millió dollárt tett ki. A kimutatás legérdekesebb része az, hogy a gyárakban három és egy harmad millió barmunkás dolgozott s hogy ezeknek a lefolyó évben munkabér fejében ezerötvenháromezer és fél millió dollárt fizettek ki. A gyárakban és műhelyekben ötezer millió dollárnyi értékű nyersanyagot dolgoztak fel s hogy az ebből nyert termékek értéke kilenoezer millió dollárt tett ki.

Színház, művészetek.

Kövessy társulata. A félreértett bizottság.

Nagykanizsa, július 11.

Ismeretes a színügyi bizottság véleménye, melyet Kövessy ideai társulatáról alkotott. A bizottság úgy találta, hogy a társulatnál néhány szerepkör nincs betöltve és ajánlotta az igazgatónak, hogy ezt a hiányt pótolja. Mivel azonban a társulat egyelőre csak a hó közepéig marad nálunk és innen Siófokra távozik, a siófoki szezon pedig urasan meg lehet elégedve Kövessy mostani társulatával, a bizottság azt kívánja, hogy a be nem töltött szerepeket Kövessy majd csak akkor töltsse be, midőn Siófokról visszatér Nagykanizsára.

A bizottság véleményét teljesen osztjuk mi is, mivel Makó Ayda és Hahnel Aranka helyét nem látjuk betöltve. Ám mi ennek dacára is tisztában vagyunk azzal, hogy Kövessy ideai társulata az említett két szerepkörtől eltekintve, nemcsak hogy van olyan elsőrendű, mint a tavalyi, de némely dolgokban azt felül is mulja. Mi tudjuk ezt, de mint értesülünk, a közönség egy része félremagyarázta a bizottság véleményét és azt úgy értelmezte, hogy a társulat tavalyi nivója általában súlydott. Ez pedig nem áll.

Négy előadás után meggyőződünk róla, hogy kifogástalan előadásokat produkálnak, mert olyan darabokat, melyekben a be nem töltött szerepkörök szóhoz jutnának, addig nem adnak, míg ezt a hiányt nem pótolják. Amit adnak, azokban csupa friss, jó erő működik.

Igy például az operett társulat határozottan felülmúlja a tavalyit Feledi Boriskában és Galgóczi Emmában hatalmas erőt bír a társulat. Király Frigyes remek hangja élvezhetőbb az által, hogy magyarul is jobban tud. Erckövy haladása szembetűnő. Kormos Ilonka is olyan erős, ki már is elfelejtette tavalyi elődét, kit játékbéli ügyességével és ének-tudásával messze felülmúl. Hogy az énekesnők névsora teljes legyen meg kell említenünk még Déri Rózsát, ki kész művésznővé forrott ki.

A drámai társulathoz az idén nem volt szerencsénk, ezt azonban még tavalyról ismerjük. Ismerjük pedig és hozzá igen előnyösen Almásit, a Hevesi nővéreket, Magyarit, megismertük a tehetséges Kertész, — ismerjük Latabárt és hírből Sajót és Kürtit, kiket kitűnő

színészeknek tartanak. És még last non least: Kövessy igazgató és felesége.

Ilyen társulatot feltétlenül elsőrendűnek kell nyilvánítanunk Nagykanizsán.

(—) Hoffmann meséi. Két év előtt Szoyer Ilonkát láttuk Nagykanizsán a Hoffmann mesében. Akkor gyönyörű előadást produkált a társulat, de a tegnapi sem maradt a két év előtti mögött sőt azt állítjuk, hogy Stella, Olympia és Antonia személyesítője Szoyer után is nagyszerű volt. Galgóczi Emmát tegnapi szereplése után örömmel üdvözlöljük nálunk. Végre olyan énekesnőnk van, aki nem csupán külső előnyökkel, hanem rendkívül alapos és sok oldalú ének-tudást visz a színpadra. Végtelenül kellemes, behízelgően csengő és emellett erős hangjának olyan iskolája van, mely őt elsőrangú énekesnővé kvalifikálja. Tegnapi trilláinak és a staccatók tisztaságával és biztonságával igen nagy hatást ért el. A közönség valósággal ünnepelte. Galgóczi jelenlétében a legnagyobb bizalommal tekintünk az operaelőadások elé. Meg kell cáfolnunk azt az alaptalan híresztelést, hogy Galgóczy nem tud magyarul. Ez koholmány. — A kisasszony magyar leány — és beszédén semmi idegen iz nem érzi. Méltó partnere volt a szép hangú tenorista, Király Erigyes, Antóniával való duettje pompásan sikerült. Erckövy Károly e darabban egyik legjobb alakítását nyújtja. — Külön említést érdemel Erckövy Káldor és Király harmadik felvonás-beli triója. Kormos Ilonkáról is legjobb véleményvel vagyunk. Igen ambiciózus tehetség, ki rövid itt tartózkodása alatt máris népszerű lett. Káldor Dezső szintén kiváló erő, tegnapi szereplése, finoman modulált ének-számainak és drámai erőteljű dúzzadó játéknak nagy hatása volt. — A kar ellen semmi kifogás sem tehető.

Csütörtökön „Gülluba” operette.

Pénteken „Forgószél kisasszony” félhely-árakkal.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 11. A képviselőház mai ülésén Jász Gyula elnököl.

Wekerle Sándor miniszterelnök benyújtja a kvótabizottság jelentését.

Kossuth Ferenc több helyi érdekű vasútvonalhoz törvényjavaslatot nyújt be.

Következett a felirati javaslat folytatolagos tárgyalása. E pontnál

Ballagi Aladár a zárzó jogával él és reflektál a nemzetiségi álláspontjára. Sorra cáfolja azok vádjait, majd kijelenti, hogy jogaikban senki nem háborítja őket, de államot alkotni nem fognak — az államban soha és ha ezt megkísérelnék, akkor csakugyan elkövetkeznék, az az idő, melyet ők jósolgatnak.

Polit Mihály nemzetiségi szintén él a zárzó jogával. Polemizál Ballagi Aladárval, majd Bánffy és Visontai beszédeire reflektál. Wekerle beszédére válaszolva azt mondja, hogy az őt nem elégitette ki, bár elismerését fejezi ki annak előkelő államférfi hangzárt. Beszédét azzal végzi, hogy legyenek igazságosak, akkor könnyen meg lehet oldani a nemzetiségi kérdést.

Brediceanu Koriolán személyes kérdésben szólal fel. Utána a Ház nagy többséggel elfogadta a felirati javaslatot. A nemzetiségi feliratát tehát mellőzték.

Következett a javaslat részletes tárgyalása. Rövid vita után a Ház a javaslatot részleteiben is elfogadta.

A marosvásárhelyi családi tragédia.

Marosvásárhely, július 11. Oreskovics rendőrkapitány állapotába fordulat állott be. Ma eszméletére tért, vérzései megszűntek. Valószínűleg sikerülni fog őt életben tartani. Feleségéről mit sem akar tudni, megtiltotta, hogy közelébe engedjék. Egy újságíró ma felkereste a családi dráma hősnőjét, Oreskovicsné, ki többek között elmondta, hogy négy hét előtt ismerkedett meg Fülöp hadnaggyal, — ki valósággal üldözte szerelmével és szerelmi ajánlataival. — Majd közölte a véres éjszaka ismert részleteit, végül kijelentette, hogy megvárja férje felgyógyulását és ha Isten a nyílt lelki-erőt ad neki, nem teszi azt, amit helyében minden asszony megtenne, hogy tudniillik öngyilkosságot követ el. Igyekezni fog a saját keze munkájából megélni és csak egy vágya van, hogy ártatlanságát beigazolhassa.

Budapest, július 11. Egy marosvásárhelyi távirat szerint Fülöp hadnagyot Lé. váról szintén szerelmi kaland miatt helyezték át Marosvásárhelyre.

Kereskedelmi és iparbank részv.-társ. Nagykanizsán felszámolás alatt.

Felhívás.

A kereskedelmi és iparbank részvénytársaság Nagykanizsán 1906. évi július 1-én tartott rendkívüli közgyűlésében feloszlását és felszámolását elhatározván a felszámolással beliscei és gelsei Gutman Vilmos báró urat, Szirmai Arthur, Blau Lajos, Rothschild Samu és Goldhammer Károly urakat bizván meg, az alóírott felszámoló bizottság a társaság t. c. hitelezőit a kereskedelmi törvény 202. §-ának rendelkezéséhez képest címet felhívja, hogy követeléseiket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt érvényesíteni sziveskedjenek.

Nagykanizsa, 1906. évi július 11.

A felszámoló bizottság.

Gyakorolt fehérnemű-varrónők és tanulóleányok felvételnek

Irmler József utóda Szabadszállásy Béla vászon- és fehérnemű üzletében.

Ugyanitt minden fehérnemű varrás elfogadtatik.

Magyar királyi államvasutak kivonatos Menetrendje. Érvényes május hó 1-16l.

Oda

Budapest k. p.—Budapest-Kelenföld.

Vissza

(Csatlakozások a déli vasut vonataihoz.)

Szv.	Gyv.	Gyv.	Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	12	Szv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.
28	1302	1304	1022	16	22	1306		11	1003	13	27	1001	9	1303
I.-III.	I.-II.	I.-II.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.		I.-III.	I.-II.	I.-III.	I.-III.	I.-II.	I.-III.	I.-II.
690	736	160	366	430	715	940	ind. Budapest k. p. u. X	640	860	910	1016	900	920	900
686	732	156	362	426	711	936	ind. Budapest-Ferencv. X	637	857	900	1008	897	917	897
649	781	206	366	460	726	1000	ind. Bpest-Kelenföld X	617	834	848	964	860	926	860
							erk. Szekesfehérvár —	432	625	625	725	612	612	612
†Junius..	900	917	366	†646	†646	†740	erk. Nagykanizsa —	1940	625	625	†415	210	210	†Junius..
19-ig és	183	1200	840	†Junius	†1022	†1022	„ Zarámb. m. a. v. (190)	743			†415	210	210	20-tól bez.
szeptember	900	900	120	20-tól bez.	†126	†126	„ Fiume (190)	1000			900	920	920	szeptember
11-től	790	860	710	szept. 10-ig	†710	†710	„ Triest —	965			820	1120	1120	10-ig

Oda

Zalaszentiván—Zalaegerszeg.

Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6711	6713	6715	6717	6719	6714	6716	6718	6720	6720
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
1002	1269			ind. Sopron —	1226	350	618		
516	1196	206		„ Szombathely —	840	236	428	944	
610	1246	201	586	„ Nagykanizsa —	800	200	500	912	1000
				ind. Zalaszentiván —	694	1238	901	596	913
780	145	410	725	erk. Kisfalud-Sztiván (14) ind.	628	1239	258	590	907
787	151	416	732						
				erk. Boba (14) —		515		290	621
1228		807		erk. Kis-Czell (14) —		453		206	602
1251		822							
				ind. Kisfalud-Sztiván (14) ind.	627	1236	250	596	867
788	153	426	733	erk. Zalaegerszeg (14) ind.	610	1230	234	589	840
787	212	442	732	erk. Csáktornya (14) ind.		604		428	
		942							

Oda

Türje—Balatonszentgyörgy

Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6612	6616	6618	6614	6611	6613	6615	6617	6619	6617
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
940	646	850	160	ind. Budapest kpu. (11, 14) erk.	210	725	725		
453	206	602	602	ind. Kis-Czell (14) —	907	822	822		
550		448	448	ind. Zalaegerszeg (14) erk.	848	546	546	912	
741	410	633	756	ind. Türje (14) —	650	348	519	710	
750	418	642	804	Tuskeztentpéter —	640	388	509	702	
800	426	650	817	Zalaszentgrót —	631	394	500	700	
822	erk.	erk.	826	Zalaszentlászó —	612	300			
840			862	Kehida-Kustány —	566	288			
868			908	Zalacsány —	547	226			
910			920	Bóksháza —	522	204			
927			934	Zalaapáti —	515	149			
947			961	Sármellek —	492	127			
1010			1014	erk. Balatonszentgyörgy X (10.205) ind.	434	1255			
1200130			1122	erk. Nagykanizsa —	1240	990			
400			630	erk. Budapest d. v. —	1000	650	800		

Oda

Ukk—Keszthely—Balatonszentgyörgy.

Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	10	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.						
6522	6524	6520	6526	6530	6512	6532	6514	6534	6536	6516	6538	6518	6517	6513	6511	6525	6513	6529	6531	6515	6533	6535	6519	6537	6539
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.

Oda Kis-Czell—Csáktornya.

Vissza

Oda

Szombathely—Rum.

Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6416	6411	6417	6405	6401	6406	6418	6415	6412	6413
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
940	646	850	160	ind. Bpest kpu. (11) erk.	210	725	725		
225	1199	438		„ Győr (11) —	1119	344	224		
250	1201	349	450	„ Szombathely (11) erk.	1200	304	1025		
453	206	602		ind. Kis-Czell X 11, 23 erk.	907	1251	822		
514	236	620		erk. Boba (23) —	847	1231	802		
	927	214		ind. Szekesfehérvár (23) —		604			
515	230	621		ind. Boba (23) —	845	1228	807		
×522	×241	×621		Pálfa 2. sz. őrház —	×822	×1216	×752		
511	261	640		Jánosbánya —	822	1207	745		
520	300	648		Nemes-Keresztur —	812	1157	734		
×601	×311	×622		Rigács 4. sz. őrház —	×768	×1144	×721		
611	330	705		erk. Ukk (10) —	749	1136	713		
925	510	824		erk. Tapolca (10) —	442	928	511		
622	330	714		ind. Ukk (10) —	730	1126	702		
†609	†339	†722		Dorogcs 3. sz. őrh. —	†730	†1117	×653		
641	348	723		erk. (ind.) —	705	1100	628		
665	401	749		ind. (ind.) —	702	1060	620		
703	401	749		„ —	647	1035	602		
720	429	825		Zalabér —	628	1016	543		
748	445	823		Szöppök —	620	1008	533		
768	454	822		Ollár —	606	963	515		
815	510	848		erk. Kisfalud Szent. —	604	949	500		
431	825	927		ind. Iván (22) —	560	920	449		
442	843	940		erk. Zalaegerszeg (ind.)					
452	851	942		ind. —					
†514	†902			Bocsföld 21. sz. őrh. —	†907	×812			
520	902			Bakk —	866	866			
526	902			Tófej —	805	805			
612	916			Gutaföld —	822	712			
645	945			Csömödér —	802	650			
708	920			Lenti —	794	640			
722	921			Hedlcs —	722	620			
749	940			Alsóendva —	704	580			
808	921			Muraszrendahely —	640	510			
†814	†910			M. Miklós 42. sz. őrh. —	×601	×502			
824	920			Kristófalva —	604	438			
845	912			erk. Csáktornya X ind.					
				erk. Pragerhof —	940	266			
				„ Bpest k. p. u. 12 ind.		940	080	700	

Oda

Szombathely—Rum.

Vissza

* 5602 II. III	* 5604 II. III	* 5606 II. III	Vv. 5612 I - III	* 5608 II. III	* 5610 II. III	25	* 5601 II. III	* 5603 II - III	* 5605 II. III	Vv. 5611 I - III	* 5607 II. III	* 5609 III. I
940			796	646850	180	ind. Bpest kpu. (11) erk	210	710930		960		795
	646	1002		1150	541	„ Sopron . . . erk	1236		260	618	812	
256	610			1245	201	„ Nagykanizsa . . erk		200	500		1030	342
	760		1140		540	„ Kőszeg . . . erk	1136		401		825	
542	906	1150	1241	309	732	ind. Szombathely X(4117) erk.	749	1118	211	422	630	965
558	915	1150	1255	318	741	„ Szentkirály . . . erk	740	1100	294	411	621	941
606	922	1206	107	325	748	„ Szentkereszt . . . erk	730	1102	155	408	614	935
606	926	1210	110	329	752	„ Táplánfa . . . erk	728	1067	150	356	622	935
614	931	1215	120	334	757	„ Kajd . . . erk	723	1052	145	349	601	919
621	938	1222	137	342	804	„ Vasszécseny . . . erk	716	1045	138	341	557	919
630	947	1231	148	351	811	„ Csémpeszkopács . . erk	606	1035	137	330	547	919
X636	X962	X1236	X155	X350	X815	„ Harasztmajor 10 őrbr	X630	X1028	X140	X311	X540	X919
630	966	1240	201	400	822	„ ind	655	1024	116	306	536	

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Hegyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Hegyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnapnapok kivételével.Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Népakadémia Nagykanizsán.)

Nagykanizsa, július 12.

III.

Egy olyan szervvel, amely a tudomány vívmányait a nemzet és haza érdekében gyümölcsöztetné; amely elég erős lesz arra, hogy a minden téren egyre jobban jelentkező társadalmi és szellemi reakcióval szemben a győzelem reményével vehesse fel a harcot; amely egyesíti mindazokat, akik érzik azt, hogy az idők méhében forr valami, akik érzik a mai helyzet belső hazug voltát, akik tudják azt, hogy vagy megújodik most Magyarország, vagy pedig beteljesedik rajtunk a népek végzete. S ha az erre irányuló akciót csak eleve ki nem akarják tenni a sikertelenségnek, akkor olyan módon kell a kezdő lépéseket megtenni, hogy ama bontó okot kiküszöböljük. Immunis teret, immunis alapot kell tehát keresnünk, amely áthidalja az osztályok és felekezetek közti ellentéteket, egy olyan teret, ahol mindeuki egyenlő, de ahol a különbségek a legigazságosabbak, egy olyan alapot, amely egyaránt közelebb hoz bennünket nemzeti műveltségünkhöz és az egész emberiséghez, de amely egyuttal szent is, mert az egész emberiség kiválasztottjai teremtték meg. És ez az alap a tudomány, a tudás mindnyájunk e legbecsesebb kincse. E célt szolgálják a ma már nagyszámú népakadémiák, szabad lyceumok, szabad egyetemek és a különféle népszerű kurzusok.

Ezek után azt hiszem, nyilvánvaló, hogy mire célok állítunk fel itt Nagykanizsán is egy népakadémiát. Szervezzük azt a lehető legdemokratikusabb alapon, olyan módon, hogy mindenki lehetőleg anyagi megteremtés nélkül a tagja lehessen. Ez által egyszerűen adunk arra, hogy az intelligencia tovább képezze magát és alkalmat adunk neki arra is, hogy szorgalmának, tanulmányainak az eredményét ideális célok szolgálatában gyümölcsöztesse s hogy szociális tartozásait az alsóbb osztályok irányában leróhassa. Másrészt emeljük ez által a kis emberek öntudatát, beléjük oltathatjuk nemzeti műveltségünk iránti szeretetet s saját műveltségünk részévé téve őt, nem ádáz ellenséget, hanem segítő barátját látja majd bennük s felébresztvén bennük a

tudás vágyát s alkalmat adva nekik a tanulásra és ekként az önálló gondolkodás el-sajátítására a gazdasági, politikai és kulturális függetlenség eszméjének sok ezer, derék bajnokot szerezhetünk. Minél demokratikusabb alapon szerezzük, minél nagyobb körre tudjuk a népakadémiának a működési körét kiterjeszteni, annál jobban felel meg majd nemes hivatásának.

Sőt kell is, hogy legyen a vélemény szabad nyilvánításának helye. Magyarország Corpus jurisa ugyan négy évszázad óta dicsekszik a lelkiismereti és gondolat-szabadság elismerésével, de mindez csak írott malaszt maradt, mikor az ország első egyeteme, a budapesti, a társadalom tudományt, a művelt, nyugodt gondolkodásának e bűszke szülőltét, mint olyat nem ismeri el és a középiskolákban az oktatás elég jelentékeny részben, oly papok kezében van, akik minden új igazság fényét csak több ezer éves tanítások prizmáján megöröngedik tanítványaik szemébe juttatni. Ez pedig, mint Somlyó Bódog mondja: »a borzasztóságok legborzasztóbbika.«

De tán messze vezetne mindama szociális előnyök részletezése, amelyek egy ilyen népakadémia felállításával járnak. Egyelőre a kezdet legelején állunk, hogy ugymond-jam mindez még csak a jövő zenéje. Lehet, hogy a pusztában hangzó kiáltásként fog ez a cikk elhangzani, de lehet, sőt bizonyos is, hogy lesznek olyanok, akiknek a szemében tűz gyul ki, akiknek a keze ökölbe szorul és a szíve hevesebben ver s sorok olvasásakor. Ezekre számítok én. Ha ezek összefognak, akkor a népakadémia eszméjét nem féltsem én a poklok tüzeitől sení.

Láncszemek.

— július 12.

Ha az ember gyökeres levegő-változást akar, a *kuruc* zalavármegyei *tarisznások* közül ne is menjen máshova, csak a *labanc* baranyavármegyei *klumpások* közé.

Ide jöttem én is.

Most a mohácsi *vérmező* közelében elmélkedem, hogy milyen rengeteg messze esett egymástól a *tariszná* meg a *klumpa*.

Uraim! mikor ezt a szót *tariszná*, ki-mondjátok, a fejeteket mindig illőn meghajtatok!

A legutóbb lezajlott nemzeti ellenállás óta a *tariszná* kuruc címerré magasztosult. Ezt nem lehetett *fokot-nárgára* festeni sem-miféle *resignációval* se.

Emlékezzetek csak vissza! Mikor azon a ponton voltunk, hogy a *központi csüggedtség* már-már megaláta a *tarisznát* a jogtörő *erőszak*, az abszolutizmus elé való helyenk-sel: rögtönösen ott termettek vármegyénk *kuruc*ai s azoknak élén *Battány* gróf, a mi mostani fiatal főispánunk és az elejtett *tarisznát* diadalmasan fölemelték, mielőtt megalá-tatott volna.

Igy maradt szeplőtelenül a mi ősi klen-diumunk.

Ellenben a *klumpa*! Mit is mondjak a *klumpáról*?

Legfőkébb azt, hogy a *klumpa* megmaradt annak, aminek bizonyára predesztinálva volt, a törülmetszett *labancok* ősi cimereinek. Már a rendeltetése is az, hogy sarat ta-possanak vele. Ez eléggé alárendelt szerep. Szolgai, megalázó. Egész élete abból áll, hogy *tapossák*.

Megvetetten, semmibe sem véve kell meg-lapulnia valamelyik kuckóban. Csak akkor van egy kis becsülete, mikor sáros, lucskos a világa.

Már a sorsa is kizárja azt, hogy valamikor a *tariszná* magasabb színvonalára emel-kedhessék. Hisz a *tarisznában* életadó eleség és életvédő *kunztor*, meg életvédő *kincs* vagyon!

A *tarisznából* tehát *élet* támad. A *klum-pának* ellenben az élete nem egyéb, minthogy a külvilágban is rövid életű sarat tapossa; a rögök-lelkében gázol.

Igazi *labanc* rendeltetés.

Egy cseppet sem csodálom, hogy az a vármegye, melynek, melynek a *klumpa* az ősi cimere, lerakta a fegyvert a nemzeti ellen-állás idején.

A *klumpa* megszogta a szolgai, a meg-alázkodó szerepet.

Mikor a megyei központ beadta a derekát, a perifériákon is alázatos megadással lapultak meg a *klumpák*.

Pedig — ahogy most a *klumpás* atyafiak-tól hallom — künn, a vármegye periferiáin nagy kuruc hajlandóság szállotta meg az *ősi klumpákat*. De hát azért nem bírták teljesen megtagadni *ősi virtusukat*: a vármegyeházi *disz-klumpák* példáját követve, megadással meghúzódtak a sarokban.

Nem lehet ezért még csak egyetlen követ sem dobni a klumpára. A sorsa ellen senki sem kapálózhat. A klumpa sem.

A klumpának — úgy gondolom: a *me-hácsi vész* óta — az a sorsa, hogy *resignál-jon*. Hát *resignált* most is.

A *vidéki klumpák* engedelmeskedtek a *központi klumpának*.

Igy kívánta a klumpás fegyelem. Így is történt.

Ha aztán a kegyetlen sors úgy होता volna, hogy az *ősi virtusnak* ily módon való tömeges megnyilatkozása következtében *ősi alkotmányunk* romjai fölé csakugyan kitűsték

*) E cikksorozat eszméjét olvasóink figyelmébe aján-ljuk. (Rszek.)

volna a diadalmas *fekete-sárga* zászlót: a mi klumpás atyáinkiai azt mondták volna: *»Több is veszett Mohácsnál!«*

És igazuk lett volna.

Már máskor is jártam itt a baranyai klumpások, jámbor sváb atyáinkiai között, és mindig gondolkodtam, hogy miért magyarosodnak ezek a különben jóérzésű magyar svábok olyan keservesen. — Most már körülbelül ezt is tudom.

Rávezetett a vármegye élén álló klumpások viselkedése, amit a legutóbb lezajlott nemzeti küzdelem alkalmával tanusítottak.

Itt — úgy látszik — a magyarosítás terén is a meglevő helyzettel való megalkuvás, a nemzeti rezignálás politikája dominál.

Igy útnak fel azután egymás után a különben jóra való, becsületes magyarérzésű klumpás sváb-nemzedékek a nélkül, hogy a magyar nyelvet — amit pedig olyan örömmel megtanulának — az iskolában megtanultatnák. Mert ez munka. Nehéz munka! Magyar apostoli munka!

Ide kellenének igazán odaadó lelkész, jegyző és tanító apostolok.

Olyanok, a minők a veszprémmegyei sváb testvéreinket magyarosították meg pár évtized alatt teljesen!

Majd új idők szelleme talán ezeket is meghozza.

A nagy nemzeti áramlat majd csak kimozdítja a fülől klumpákat is a sarkokból.

HIREK.

— **Gazdasági és iparkiallítás Keszthelyen.** A Keszthelyvidéki Gazdakör július hó 22-től 25-éig a f. hó 22-én Keszthelyen időző Országos Gazdaszövetség tiszteletére az elemi iskola összes termében Gazdasági gép-, borgazdasági eszköz-, háziipari- és ipari-, bor kiállítás és borkóstolót rendez. A kiállítás céljára minden egyes fajtából három 7 deciliteres, kellőleg vignettázott üveg bor küldendő és bérmertve a ténnyel cím alatt és pedig legkésőbb július hó 20-ig bezárólag. A kiállítók dísz- és elismerő-oklevéllel lesznek kitüntetve. Kiállítási díj nem fizetendő. A kiállítás reggel 7—12-ig, délután 2—7-ig nyitva. Belépti-díj személyenként 40 fillér. Kiállítási tárgyakat csak július hó 18-ig fogad el.

— **Egyházi hírek.** A király dr. Würster József pécsi székesegyházi kanonoknak a Szent Jakabról nevezett sügemi címzetes apátságot, Wajdits Gyula pécsi székesegyházi kanonoknak a Szent Miklósról nevezett székesfehérvári címzetes prépostságot adományozta.

— **Aratás.** Galambokról jelentik: A rozsaratás legnagyobb része befejeződött, azonban kedvezőtlen eredménnyel. A termés közt nagyon sok a gaz, a buza szépen mutatkozik. Az árpa a tegnapi esőzés következtében megdőlt.

— **Merénylet egy szerkesztő ellen.** Megemlékeztünk már arról a botrányos merényletről, amelyet Gallovich Jenő követett el Pécsen Barta

Lajos szerkesztő ellen. Ismertettük ennek az ügynek az előzményeit is. Barta Lajos lapjában több cikkben támadta Gallovich Jánost, a pécsi főreáliskola igazgatóját azokért a rendszertelen, hibás állapotokért, amelyek a vezetése alatt álló iskolában uralkodnak. Gallovich János ekkor a terror terére lépett és párbajairól híres öcsét uszította a szerkesztőre, hogy őt elhallgattassa. Gallovich Jenőnek nem sikerült a megfélemlítés és most ennek az ügynek még kellemetlenebb következményei lesznek. Gallovich Jenő erőszakos fellépése után két huszártiszt provokáltatta Barta Lajost, ki azonban a kihívást visszautasította s helyette magánlakásért, becsületsértés és életveszélyes fenyegetés miatt bűnvádi följelentést tett Gallovich Jenő ellen. Ebből az ügyből kifolyólag Csányi László baranyamegyei képviselő ma meginterpellálta Apponyi Albert gróf kultuszminisztert és kérte, hogy rendeljék el a vizsgálatot Gallovich János főreáliskolai igazgató ellen.

— **Építéssel az elmeegógyintézetben.** Fővárosi tudósítás nyomán mi is közöltünk egy hírt, mely nagykanizsai vonatkozású. A hírben el volt mondva, hogy Mátya légrádi pékmeszter a Budapesten lakó Dutkiewicz Tamásné arra bírta, hogy hozzá költözzön, mikor pedig ez megtörtént, elszedte tőle egész vagyonát, az öregasszonyt pedig a pécsi elmeegógyintézetbe záratta. Feljelentés folytán a nagykanizsai kir. ügyészség Mátya ellen az eljárást megindította.

Ma megjelent szerkesztőségünkben maga Mátya és kérte, hogy hírlunket a következőkben helyesbítsük. Megjegyezzük, hogy miután Mátya állításait bizonyítani is megkísérelte, előadása őszintének, a tényeknek megfelelőnek látszik.

Mátya szerint özv. Dutkiewicz Tamásné Mátya feleségének gyermekkori barátja. — Dutkiewiczné valamikor vagyonos asszony volt, de helytelenül gazdálkodott és a múlt évben már anyagi gondokkal küzdött. — Egy 60 ezer forint értékű háza volt Budapesten, melyen azonban 50 ezer forint teher volt. Midőn Mátya a múlt év szeptemberében meglátogatta D.-né, ez éppen nagyon szorult helyzetben volt, mert hitelezői pénzt követeltek. D.-né elpanaszolta Mátyának gondjait és könyörgött, hogy vigye őt magával. Megegyeztek, hogy Dutkiewiczné egész vagyonát, aktívákat és passzívákat, átadja Mátyának, a miért ez haláláig tisztességes ellátást ad neki. Dutkiewiczné le is költözött Mátyaékhöz Légrádra, itt azonban később az elmebaj kétségtelen jelei mutatkoztak rajta. Folyton öngyilkosságot tervezett és a községit orvos, ki egy hónapig megfigyelte, majd később a pécsi városi orvos kijelentették, hogy az asszonyt elmeegógyintézetbe kell vinni. Mátyának nem lehetett érdeke, hogy D.-né az elmeegógyintézetbe zárassa, mert hiszen ez sokkal költségesebb, mint amennyibe az asszony otthon való eltartása került. D.-né anyjánál volt egy Döblerné nevű cseléd. Ez most Dutkiewiczné nevelőbányának adja ki magát és nincs kizárva, hogy ő pályázik D.-né vagyonára és ezért terjesztette az itt megcáfolt híreket.

— **Kedélyes mulatók.** Hóbor György és Jakab Ferenc pompásan mulattak tegnapelőtt a pölöskefői kocsmában. Később már nem elégedtek meg azzal, hogy a poharakat földhöz vagdalták, hanem belekötöttek Pem Ferenc duznaki emberbe és azt úgy összeszerkálták, hogy haldokolva vitték haza. Tánudóit a csendőrök a nagykanizsai kir. ügyészséghez szállították be.

— **Betörési kísérlet.** Tót István Király-utcai cipész az éjjel 1 óra táján arra ébredt, hogy csakánnyal bontják a kamrája falát. Az ütések zajára kiszaladt a kamrához, honnan két sötét alak rohant el Tót közeléire. A kamra falán már ki volt bontva. Ha Tót pár perccel később jön kamráját, melyben 700 korona értékű ingóság volt, kifosztva találja. A rendőrség nyoma.

— **Szerencsétlenség a murakeresztúri állomáson.** Életveszélyes sérüléssel szállították ma Supper Pál főkalauz a nagykanizsai kórházba. A szerencsétlen embert a vonat gázolta el a murakeresztúri állomáson. Tegnap este a vonat megállásban volt Murakeresztúron, midőn a kalauz leugrott róla. — Ruhájának széle egy nyitott ajtóban megakadt és a még haladó vonat maga alá rántotta a szerencsétlen embert. A vonat vállát és egyik karját borzalmasan összeroncsolta úgy, hogy a zuzott kart ma a kórházban amputálni kellett. A súlyosan sérült ember állapota nagyon válságos.

— **Jégeső.** Barcsról jelentik: F. hó 8-án Barcson diónagyságu jég esett, mely után záporosó volt vihar kíséretében, mely ablakokat zúzott be és fákat tépett ki. Nagy kárt okozott a gabonában, kukoricában és gyümölcsben.

— **Kisiklott tehervonat.** Oszkó állomásnál vasárnap délután vasuti kisiklás történt. A Nagykanizsa felé jövő tehervonat három kocsija a fordulónál levő váltónál kisiklott. A kocsik kerekei kiköttek a vágányból és azoknak visszahelyezését a sürgőnyileg Szentivánról oda rendelt munkások eszközölték. A visszahelyezés majdnem 4 órát vett igénybe, úgy, hogy a Nagykanizsáról Szombathely felé induló személyvonat, amely háromnegyed 4 órakor ér az oszkói állomásra, csakis egy-negyed 7 órakor folytathatta útját. Emberéletben nem esett kár, csakis az egyik kisiklott kocsik oldala zúzódott össze.

— **Öngyilkosság a Balatonban.** Keszthelyi tudósítónk írja: Nagy riadalom volt tegnap délután Keszthelyen a Balaton partján. Éppen midőn a legtöbb ember sétált a parton, megjelent a molón egy dult arcú ember és mielőtt megakadályozhatták volna, a vízbe vetette magát. Azonnal elmerült és mire kihúzták, már meg volt halva. Megállapították, hogy az öngyilkos Vlasits Antal 56 éves mészáros.

— **Képesítő vizsgák.** A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban július hó 29-én d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Ujteleki-utca 10. sz.) beküldendő.

Gyakorolt fehérnemű-varrónők és tanulóleányok felvétetnek

Irmér József utóda Szabadszállásy Béla vászon- és fehérnemű üzletében.

Ugyanitt minden fehérnemű varrás elfogadtatik.

— Nem lehet fürödni. Keservesen panaszkodó sorokat kaptunk Keszthelyről. Azt írják, hogy arrafelé állandóan szeles, esős idők járnak. A Balaton állandóan háborog és magas hullámokat vet. Fürödni nem lehet. Ma reggel kissé kitisztult az idő.

— A szerelmes bosszúja. Pécsi levelezőnk írja: Rettenetes módon akart bossút állni ellensége Pécsbányatelepen tegnap éjjel egy bányász-legény. Juhász István bányász régóta szerelmes Jelenszky Vilmos bányász leányába. A legény már többször meg is kérte a leány kezét. Jelenszky azonban mindannyiszor elutasította őt. A fiatalok dacára ennek, titokban találkoztak egymással Jelenszky házánál, mikor az nem volt otthon. Juhász vasárnap is elment kedveséhez. Jelenszky azonban rajta csípte őket a találkán. Kikergette a legényt házából és tudára adta ha még egyszer ott találja lakásán, leüti a derekát. Juhászt nagyon elkésérette a dolog. Elhatározta, hogy megbosszulja magát Jelenszky. A bosszúnak rettenetes módját választotta ki elkéséredésében. Éjjel felgyújtotta Jelenszky lakóházát, amelyben az hatodmagával aludt. A tüzet szerencsére még kellő időben észrevették és így emberéletben nem esett kár. A ház teljesen leégett. A bosszúálló szerelmeit a rendőrség letartóztatta.

— Nagykanizsa város hölgyeihez! A Dunántúli Dalosszövetség ez idei nagykanizsai versenyén *Emléklapok* című díszmunka fog megjelenni. A szerkesztőség szívesen venné, ha városunk hölgyközönsége is részt venne az *Emléklapok* szerkesztésében az által, hogy hölgyeink egy-két sort írának az *Emléklapokba*. Ez emlék lenne, melyet Nagykanizsa hölgyei adnának az ideérkező dalosoknak, kik az *Emléklapokat* bizonyára magukkal viszik és megfogják őrizni. Ezen emléksorokat szíveskedjenek a Zala szerkesztőségéhez küldeni. Ismétljük: nem cikkek írásáról van szó. Csak egy-két emléksort kérünk a név teljes aláírásával. A megfizető közreműködést előre is köszöni az *Emléklapok* szerkesztősége.

— Express vonat Páris és Fiume közt. Azon menetrendrekezelten, amely nemrég Brémában ülésezett, a magyar államvasutak és a hálókocsi társaság kiküldöttjei javaslatot tettek, hogy a Simplon expressnek, amelyet a Páris-Lyon-Méditerranée francia vasut és az olasz vasutak együttesen létesítettek és amely Párisból a Simplonon át a milánó-nestrei vonalon megy Velencébe, Nabrezina-Trieszt-St.-Péteren át, Fiumében legyen végső állomása. Az illetékes francia körök a »Gazdasági Tudósító« értesülése szerint szimpátiával fogadják a tervet s valószínű, hogy az express vonat már a jövő évi októbertől fogva közlekedik Párisból Fiuméba.

— Felülfizetés a galambok önk. tüzoltó egyesület f. hó 8-án megtartott nyári mulatságán felülfizettek: Juk József 3 kor. 20 fill. Skopál Fülöp 3 kor. Goldmann Ignác 4 kor. Oblath Pál 2 kor. 60 f. Ft. Matyi Mihály, Pollák Ede, Singer József 2—2 kor. Starcsinaky György, Peti Sándor, Kosu Erzsébet, Herzfeld Salomonné 1.20—1.20 f. Hörömpöly Gyula, Lóvi Dávid 1—1 kor. Németh Bódi 80 f. Pap László 60 f. Bors Lajos, Kálóczi János, Matakovics György, Neufeld J., Neufeld Sándor, Szabó József György, Neufeld Dávid 40—40 fillért. Gál János, N. N., Höes Boldizsár, Gerencsár József Kálóczi Mátyás, Tormási József, Harkán János, Nikovics Mari, Gizella, Skopál Rozsó, Kranics János, Varga János, Marton Antal, Bóda József, Tóth Kápolna Ferenc, Kranicz János, Precsinaky Mihályné, Széidl János, Kelemen Pál, Gerencsár István, Péter József, Varga Ádám, Tahim Mihály, Bagyari János, Bazsó Boldizsár, Szabó László, Tóth István Lada, Takács György, Varga György, Pom Ferenc, Hegyi János 20—20 fillért. Péter József 10 fillért, melyért fogadják a felülfizetők az egyesület hála köszönetét.

Színház, művészetek.

(—) **Gül Baba.** Az első telt házat a Gül Baba előadása hozta meg és talán az, hogy Gálóczi Emma tegnapielőtti szereplésének híre ment a városban. A színház tehát tele volt és tele lesz ahányszor csak a Gül Babát adják. Mert ha nem is klasszikus munka, de jó lármás darab, amelyre a közönség bukni szokott. Szóval afféle buktató darab, amilyent Martos Ferenc és Huszka Jenő a manzsettájából rázhat ki. Zenéje abszolút nincsen, de viszont a szövegíró sem tehet szemrehányásokat a zeneszerzőnek. — A tegnapi előadás nevezetessége az, hogy a darabot csinos díszletekkel staffirozták ki. Különösen szép volt az elsőfelvonásbeli háttér. Az előadás, zavartalanul, gördülékenyen folyt le. A karok jól működtek és volt élet, elevenség a színpadon. Gábor diák, a könnyűvérű, kalandos, szerelmes természetű, kitűnő személyesítőre talált *Feledi* Boriskában. Ami élet ebben a szerepben van, azt pompásan érvényesítette, megtoldva még a maga egyéni kedvességével, szeretetreméltóságával. Óriási sikere volt. Számaltanszor a nyílt színen kapott tapsot. Elegáns jelmezei is igen tetszettek. Mikor az „Ott tul a rácson” kezdetű dalt elénekelte, a tapsvihar percekig tartott. *Galgócy* Emma igaz művészetével brillírozott az első felvonásban. A második és harmadik felvonás már kevesebb hálás szót nyújt neki. Ezek egyszerű, könnyű nóták, melyeket ha nála kisebb tehetségű, kevesebb énektudással, de erősebb hanggal rendelkező énekesnő adott volna elő, nagyobb hatást ért volna el. *Magyary* volt Gül Baba; szépen, sok érzéssel játszotta meg. Volt érzés abban a jelenetben is, midőn *Latabár* mint Mújkó cigány a familiáját fogadja. *Érkölynek* az alakítása volt élethű.

Ma ismét a Gül Babát adják. Mint értesülünk, Gábor diák szerepét legközelebb Kormos Ilona fogja játszani.

(—) **A primadonna sikerei.** A primadonnák karrierjének ma már ép oly biztosan ható receptje van, akár a tyukszemirtásnak. Tulipándi, gyűszűvásár, kabaret ép oly szükséges részei a receptnek, mint a lóverseny, melyen díjat nyer a primadonna. Eddig eljutott Fedák, a Zsazsa, de a mi volt primadonnánk, *Károlyi* Leona sem marad sokban mögötte. Egy csipos anizskártya jelenti nekünk, hogy Károlyi Leona a vasárnap megtartott vizaknai uszóversenyen, a hölgyek 50 yardos uszóversenyén az első díjat nyerte.

Közigazdaság.

Fodor Károly élelmiszer bizományos üzleti jelentése.

Budapest központi vásárcsarnok.

Igen élénk üzlet fejlődött ki különösen gyümölcs, baromfi és vadak felékből ellenben tojás és tejtermékek iránt alig van kereslet. A szerbiai határzár következtében érezhető már a hiány. Hustermekek, de különösen marhabús továbbá a baromfiakból. Gyümölcs felékből a kajszin barack, meg és őszibarack iránt volt egész héten át igen élénk kereslet, kedvező árak mellett kelt el körle és alma is.

Mai árak. Gyümölcs: őzsi barack 49—90 K. sárga barack 14—22 K. meg nagy szemű 50—60 f. alma rétesbe való 24—32 f. körte vegyes 20—35 f. klgrként, gyümölcs felékből beküldését címre ajánlom, azonban e helyütt is figyelmébe ajánljuk a termelőknél hogy a fő dolog a kellő osztályozás és csomagolás. Vadak: Szarvas 88—96 f. vadsertés 100—120 f. őz 150—170 f. különösen szarvasok iránt van élénk kereslet. Baromfi: tyúk 290—360 sütni és rántani való csirke 160—240 f. sovány lud 500—600 f. páronként minőség szerint. Tojás: nagyobb mennyi-

ség van raktáron, a verők tartózkodnak a vásárlástól külföld részére alig történt vásárlás így a helyzet bizonytalan, ma elkelt bácskai 60 Erdélyi 67—68 K. ládánként. Tea-vaj 200—210 f. (közvetlen) 150—169 f. turó 20—24 f. klgr. Egyéb élelmiszerek ára változatlanul szilárd. Észdőszerint tehát beküldésre ajánlunk főleg gyümölcsöt, baromfi és lótt vadakat.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, augusztus 12. A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt. Az ülést 10 órakor megnyitván, felolvassák az indítványkönyvet, melybe *Bizony* Ákos azon indítványát jegyezte be, hogy a Ház, tekintettel sürgős munkarendjére, egy órával hosszabbítsa meg üléseinek idejét. Az indítvány felett a Ház a holnapi ülés végén vita nélkül fog határozni.

Ugyancsak a mai ülésen hitelesítették a királyhoz intézett feliratot, melyet hitelesítés után lepecsételtek. A feliratot a miniszterelnök útján terjesztik a királyhoz.

Következett a horvát pénzügyi egyezmény becikkelyezése.

Rátkey László előadó behatóan ismerteti a javaslatot és annak elfogadását ajánlja. Miután senki sem volt feliratkozva, ki e tárgyhoz szólni kívánt volna, a Ház a javaslatot úgy általánosságában, mint részleteiben elfogadta.

Megválasztották a bizottságokból hiányzó tagokat; majd *Marjay* Péter interpellációt intéz a miniszterelnökhöz és honvédelmi miniszterhez. Azért interpellál, mert az aratás ideje alatt is hívtak be póttartalékosokat.

Wekerle miniszterelnök rögtön válaszolt az interpellációra. Kijelenti, hogy a honvédelmi miniszter mindig tekintettel volt az aratókra, de póttartalékost, ha kisebb számban is, mégis kellett behívni, mert a honvédségnél a létszám apadt. Egyébként a póttartalékosok kárpótlására a költségvetésben másfélmillió korona van felvéve.

A Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul vette, mire az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

Hegyi Antal plébánost letartóztattak.

Budapest, július 12. A szegedi ügyészség megkeresésére a budapesti rendőrség ma letartóztatta *Hegyi* Antalt, a hírhedt volt csongrádi plébánost, ki annak idején *Sima* Ferenc volt országgyűlési képviselővel Amerikába szökött. Hegyi a napokban baráti látogatásra jött meg Ribenyi Antal kispesti plébánoshoz. Midőn a rendőrök érte mentek, Hegyi könyörgött, rimádkodott, hogy ne tartóztassák le, könyörgése azonban hiábavaló volt. Bevitték a kispesti rendőrségre, honnan Szegedre szállítják.

A marosvásárhelyi családi dráma.

Marosvásárhely, július 12. Oreskovits alkapitány állapota folyton javul. Ma kihallgatták a szomszéd ház egyik családját

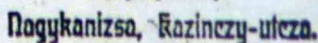
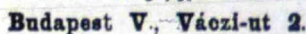
FISCHEL FÜLÖP FIA

Petánczy savanyukút tulajdonosa

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- „
Félévre	6.- „
Egész évre	12.- „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.- „
Egész évre	18.- „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nagy a láрма.

Nagykanizsa, július 13.

Hosszu szünet után, nehéz áldozatok, sok lemondás árán vette fel a magyar parlament újból munkásságát. Telve reményekkel küldtük fel az ország Házába az új többséget, hogy emberről kivégezzék részét abból a nagy munkából, mely az ország javára szolgál.

Ezer sebből vérzik az ország, de százados ellenségünk most is minden oldalról leskelődik és mindent elkövet, hogy szabadság felé való törekvéseink elé gáncokat vessen. Belső ellenségeink sem nyugozanak. A darabontvilág hiénái mintha újra erőre kapva üvöltésnek mindenfelől.

Az a kormány, amelyről azt hittük, hogy legalább belső ellenség nélkül foghat hozzá az alkotás munkájához, már is tenget ellenséggel kell, hogy felvegye a keztyűt. A többségi pártoknak közös veszedelme, hogy azok az elemek, amelyek minden többség szolgálatára, természetesen busás baksisok reményében, a nemzeti kormány szekere köré siettek, ezuttal valóságos veszedelemnek váltak szülőökává. A nemzeti kormány, mely a közélet purifikálását is felvette programjába, természetesen nem eléghette ki a sok éhes »támogatót« és így mi sem természetesebb, minthogy a lemaradtak a letöröttékkel szövetkezve olyan vijjogást, üvöltést, tobzódást vísznek végbe a »megsértett liberalizmus« a »feltámadt reakció« jelszavai alatt, hogy valóságos pokoli láрма támadt most egyszerre az egész országban.

De ez a vak láрма, mely a kapa-kaszakerülők gyomorbéli korgásának természetes visszhangja, senkit meg nem téveszthet. És pedig azért nem, mert éppen a felirati vita tanúságaképpen állapítottuk meg azt, hogy a nemzeti kormányt támogatók szoros falankszot képeznek nagy kötelességek megvalósítása céljából. A láрма elhatolhat e falankszig, de ott kötelessége teljesítésében megféveszteti senkit sem fog.

Az tanácsoljuk tehát a csalatkozott strébereknek, a ki nem elégitett ambícióknak, a lemaradt törtéteőknek, kiméljük torkukat, mert hasztalan minden erőlködés. A letűnt idők bőségsarui becsukódtak, azok tartalmának fontosabb és üdvösebb rendeltetését jutott, melyből haszna leendő az országnak és mindazoknak, akik becsülettel dolgoznak meg annak javáért.

Nagykanizsai deputáció Apponyinál.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 13.

Régi idő óta a leköszendő magyar vallás- és közoktatásügyi miniszterek a nagykanizsai kereskedelmi iskola ügyét adják át hagyatéknak utódaiknak. Így jutott Apponyi Albert gróf is e tengeri kigyóhoz.

Nagykanizsa városa ebben az ügyben tegnap deputációt menesztett Apponyihoz és neki memorandumot nyújtott át. A memorandum lényegét legközelebb közöljük, itt csupán azt jegyeztük meg, hogy ha a közoktatási kormányban van érzéke a kereskedelmi nevelés iránt, be fogja látni a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola létjogát és a város kérésének indokolt voltát. — A küldöttségjárás így történt:

Az izr. hitközség iskolaszékének legutóbbi ülése eredményezte azt, Nagykanizsa város küldöttsége tegnap Apponyi Albert gróf valóságos és közoktatásügyi miniszternél tisztelt. A küldöttség tagjai voltak: Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Tripammer Rezső, dr. Roth-schild Jakab, az izr. iskolaszék elnöke, Bun Samu igazgató, dr. Schwarz Adolf, Rosenberg Richárd, Unger Ullmann Elek, Heltai József és Josifovics Milivoj. A deputátusok tegnap reggel utaztak el Nagykanizsáról.

Apponyi délután 1 órakor a képviselőház kupolatermében rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttséget, melyet Vécsey polgármester vezített, mivel Zichy Aladár gróf képviselőnk egyh. elfoglaltsága miatt magát táviratilag kimentette.

Vécsey polgármester igen tartalmas, meggyőző beszéd kíséretében nyújtotta át a miniszternek a memorandumot. Az iskola részére szóval is kérte a kormány támogatását. Kifejtette, hogy a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola már 60 éve fennáll és ez alatt az idő alatt kiválóan megfelelt hivatásának. Ennek az iskolának végzett növendékei ma nagyrészt tekintélyes és művelt kereskedők, vagy elsőrendű állásban levő kereskedelmi alkalmazottak. Az iskola tehát hivatásának megfelelően kereskedőket nevel. Az izr. hitközség már 60 éve nagy áldozatokkal tartja fenn az iskolát. Az iskola fejlesztése azonban a költségek emelkedésével jár, ami meghaladja a hitközség erejét. Ezért a kormány támogatását kéri. Kéri pedig, hogy a tanárok fizetési rendszere szerint egészítsék ki, legyen továbbá nyugdíjjogosultságuk és adjon a kormány az iskola fenntartására évi 10 ezer kor. szubvenciót, vagy pedig államosítsa azt.

Apponyi gróf miniszter nagyon meleg hangú választ adott. Sajnálatos dolog lenne — úgy mond — ha egy ilyen céljának megfelelő kulturintézményt beszűntetni kellene, ezt azonban ő minden áron megfogja akadályozni.

Az ország financiai ugyan nem kielégítő, ahhoz, hogy ő minden tervét megvalósíthassa, azt azonban megígéri, hogy ezzel az ügygel behatóan fog foglalkozni és jóindulatáról biztosítja a küldöttséget.

A válasz után a miniszter a küldöttség tagjait bemutatatta magának és szívélyesen társalgott velük.

A deputátusok még felkeresték Morlin min. tanácsost és Kirchner főigazgatót, ez ügy referenseit, kik igen elismerően nyilatkoztak a nagykanizsai iskoláról és a maguk részéről szintén támogatást helyeztek kilátásba.

Fegyelmi a polgármester ellen.

Zalaegerszeg város közgyűlése.

Beszélgetés Várhidy polgármesterrel.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, július 13.

Zalaegerszeg képviselőtestülete e hó 10-én tartott közgyűlésén három rendbeli fegyelmi vizsgálatot indított Várhidy Lajos polgármester ellen és őt állásától felfüggesztette.

Várhidy régtől fogva népszerűtlen ember Egerszegen. A zalaegerszegieknek sok kifogásuk van Várhidy polgármester egyénisége és hivatalos működése iránt. Ugy vélik, hogy rosszul kezeli a város ügyeit és ezt a hibát még antipatiát keltő egyéni viselkedésével is fokozza. Az egerszegiek elégedetlensége polgármesterük iránt akkor hágott a tetőpontra, midőn ez tisztelegni megjelent Sulyovszky Dezső dr. volt királyi biztosnál. Ezt ugyan némelyek a polgármester magánügyének minősítik, ehhez róják azonban azt is, hogy a város villanyvilágításának bevezetésekor állítólag hátrányos szerződést kötött a Ganz gyárral. Ezek után a képviselőtestület küldöttséget menesztett a polgármesterhez, és teljes egy évi fizetését felajánlotta neki végkielégítésül, ha hajlandó hivatalából rögtön távozni. Várhidy azonban nem mond le állásáról. Most három havi szabadságot élvez, — ha élvez.

A közgyűlésről a következő tudósításunk van:

Rendkívüli közgyűlés volt tegnapelőtt a városházán Németh Elek főjegyző. helyettes polgármester elnöklétével. Felolvassák Kosuth Ferenc miniszternek köszönőtáviratát a diszpolgárrá való megválasztása ügyében. — Tárgyalják Várhidy Lajos polgármesternek kérvényét, melyben három hónapi szabadságot kér. Tekintve az orvosi bizonyítványt, ad a közgyűlés hat heti szabadságot a *együttel elrendeli ellene a fegyelmi eljárást*, mert a polgármester a kérvénye elintézése előtt már előzetesen elhagyta hivatalát és székhelyét. — A vármegyei törvényhatóságnak rendelete folytán a Hunyady-utcai telkek felmérését is kimondta a város (a Baross liget és a Pap-utca között). Ugyanezzel teljesült Faragó Bélának egy erre vonatkozó kérése. A város

felmérési költségeinek a fedezésére felhasználta kataszteri alap és az 1905. évi fogyasztási bevételek kiutalása tárgyában a közgyűlés a jóváhagyást megtagadja; ez ügyben Várhidy polgármester ellen elrendeli a fegyelmi vizsgálatot s állásától felfüggeszti. (Erről többet annyit tudunk, hogy az u. n. lejtőmérés költségeinél a város nagyon takarékoskodott; ha jól emlékszem, nem akart tovább menni 8—10 ezer koronánál. De a felsőbb hatóságok 14 ezer koronáig vitték. Ez volt tehát a törvényes. A polgármester azonban 19 ezeret, vagyis ötezerrel többet fizetett ki, más alapokból és kiadásokból. Ez az eljárás tanácsai határozaton alapult ugyan, de a baj az, hogy a polgármester nem vitte az ügyet a közgyűlés elé.) — Udvardy Vince képviselőnek a villamvilágítás ügyben 1889. sz. a tett indítványa tárgyában — a polgármester eljárása ellen az iratokat a közgyűlés a fegyelmi iratokhoz csatolni rendeli. (A sürgetett Ganz-féle villamvilágítás tárgyalása idején jelentkeztek más versenyző gyárak is, pl. egy gráci; a polgármester ezt nem ierjesztette elő. Ez ellen lépett fel Udvardy, tudtommal ezt a lépését időközben Udvardy visszavonta, mert enyhébb megoldást remélték, mit azonban a polgármester megtagadott. Most már a közgyűlés nem is engedi meg a visszavonást). — A felfüggesztést a közgyűlés főelbeszítésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtandónak mondja ki s foganatosítás végett az alispánhoz sürgősen fölterjeszteni rendeli.

Ebből az alkalomból érdekesnek tartjuk Várhidy polgármester két nyilatkozatát közölni, melyeket a Zala egyik hozzá küldött munkatársára előtt tett. — Ezek egyikét már közöltük. Ebben Várhidy kijelentette, hogy ő csupán Zalaegerszeg érdekében eselekedett, midőn Sulyovszkynál tisztelgett. Ugyanis a kir. biztos kijelentette, hogy ha ez a tisztelgés elmarad, Nagykanizsára fogja áthelyeztetni a megye székhelyét. Mivel akkor még kilátás sem lehetett arra, hogy a Fejérváry kormány megbukjon, a polgármester ettől a kegyelem-dőléstől akarta megkímélni városát, midőn a gyűlőlt nagyur előtt megjelent.

A polgármester másik nyilatkozatát meg tavaly tette munkatársunk előtt. Ekkor már izgatottak voltak Egerszegen a kedélyek és a polgármester állása megrendült. Várhidy úgy nyilatkozott, hogy az ellenszenvet az keltette fel, hogy ő önzetlenül vezeti a város ügyeit, személyes érdekeket nem legyezget és megtöri azt a hallatlan nepotizmust, familiáris gazdálkodást, mely Egerszegen folyik. — Nem tudjuk, kinék van igaza, arról azonban mi is meggyőződöttünk, hogy még sok tisztitani való akadhat az egerszegi városbázán.

Harc a kántorért.

Nagykanizsa, július 13.

A kiskanizsai kántorválasztásra vonatkozó, feltűnést keltő cikkünkre a következő választ kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Nagybecsű lapja f. évi 154. sz. közölt „Harc a kántorért” c. tudósításra vonatkozólag engedje meg, hogy szerény tehetségemhez mérten, — de az igazságnak megfelelőleg — a következőkben válaszolhassak:

Igaza van a tudósítónak abban, hogy már háromnegyed év óta vajudott a kántori ügy és a helyettesítés alatt bizony mizerábilis állapotok uralkodtak. Ez egyedüli és kizárólagos ok miatt az itteni tanácsosok többször kérték a polgármester urat, ejtené meg a választást, annál is inkább, mert a volt kántor, — ha jól tudom — írásbeli felmondás nélkül távozott és így az állás azonnali betöltése semmi akadályba nem ütközött volna.

A pályázati hirdetés közzététele után, még a próba előtt, de a próba után is volt itt az egyik pályázó, a mikor is kántori funkciókat végzett és — természetesen — saját érdekében korteskedett is. Azt hiszem feltételezhető a kiskanizsaiakról, hogy ridegen senkit el nem utasít, hanem igéri pártolását; de, hogy ezen pályázó személyében megállapodott és hogy Kanizsa teljes őszintesége a pályázónak megválasztását óhajtotta volna, az korántsem felel meg a valóságnak. Kitűnt ez legjobban a május 29-én megtartott főpróbán, a hol bizony még a laikusok között is nagyon megoszlottak a vélemények.

Hogy a tanács a választás megejtésekor az ülés megtartásáról nem értesítette volna az itteni tanácsos urakat, ez oly dolog, melybe csekélységem beavatkozni nagyon is illetéktelen. Hiszem, hogy a tanács erre vonatkozólag informálni fogja a Tek. Szerkesztő Urat.

Ami Kiskanizsának, illetve a tanácsosoknak vérgis sértését illeti, hát — kérem szeretettel — én beszéltem sok, nagyon sok kiskanizsaival, továbbá Hegedűs és Pländer városi tanácsos urakkal, a kik bizony sérelmesnek nem tartják a választást, mert — mint ők mondják — a tanács legjobb bizeműleg járt el akkor, a midőn a bíráló bizottság által — lévén zenekapacitások — első helyre kandidált Krajcsovic Józsefet választotta meg. Az esetben pedig, ha az itteni tanácsosok az ülésen megjelentek volna, úgy Hegedűs György és Kálovits József tanácsos urak — tett kijelentések szerint — Krajcsovic Józsefrel adták volna szavazatukat.

Kiskanizsa tehát legkevésbé sem elégedetlenkedik a választás miatt, sőt szeretettel várja megválasztott kántorát. A tanácsos urak pedig, a kik azon állításról, hogy lemondanak egy szót sem tudtak, azt megvalósítani legkevésbé sem óhajtják.

Végül, hogy a cikkíró szavaival is éljek: „Különbös is a dolog felelbeszés alá „nem” kerül s így minden valószínűség szerint ezen tanácsülés határozata „nem” lesz megsemmisítve, mert az ilyen választás „nem” sért mindent, főképen „nem” a megválasztottat s így természetesen is és „lesz” benne gvalléria, hogy ilyen uton történt választást „el is fogadja.”

A midőn tisztelettel kérem a Tek. Szerkesztő Urat, hogy szerény közleményemnek nagybecsű lapjában helyt adni kegyeskedjék, csekélységemet szíves figyelmébe ajánlottan vagyok

Kiskanizsa, 1906. július 12.

alázatos szolgálja

Horényi Pál.

HIREK.

— Aratók sztrájkmozgalma. A Szeptenek községhez tartozó Bánfa pusztán, Wolf Mór bérletén, az aratók az aratást tegnap nem végeztek. A munka teljesítését ugyan nyíltan meg nem tagadták meg, de kijelentették, hogy ha a 12-ik rész gabonát és fél rész kukoricát nem ígérk oda nekik, kénytelenek a kaszát letenni. A szerződés ugyanis csupán 1/3 rész kukoricát ígér az aratóknak. Az aratók ma Vioz Ferenc nagykanizsai főszolgabírónál jártak. A főszolgabíró jó tanácsokat adott nekik és figyelmeztette őket a súlyos következményekre, melyekkel a munka megtagadása jár. Ez ideig a hatóság beavatkozása nem vált szükségessé. Ha azonban holnap sem folytatják a munkát, akkor a hatóság kényszerítő eszközöket fog használni.

— Népakadémia Nagykanizsán. Ily című vezércikk-sorozatunknak élénk visszhangja támadt. Széles körben érdeklődést támasztott a cikksorozat eszméje és biztosra vehető, hogy az meg fog valósulni. Erre vonatkozólag közlik velünk, hogy az Irodalmi és művészeti kör igazgatósága egy ízben foglalkozott már azzal, hogy a kör működését ilyen irányban kiterjeszti és felolvasó délutánjait, melyeknek a tudományok népszerűsítése lesz a céljuk, szabad liceum jelleggel rendszerezíti. A terv felvetője, dr. Neumann Ede főrabbi Reméljük, hogy nemes buzgalmanak lesz eredménye. Nem tudjuk, a vezér cikksorozat írója eszméinek megvalósulását fogja-e látni a kör által szervezendő szabad liceumban, annyi azonban kétségtelen, hogy a kör kötelességet teljesít, midőn a szabad liceum létesítésével megközelíti eredeti hivatását. E tárgyhoz különben lapunkban legközelebb ki-merítő és illetékes kézből eredő cikk fog hozzá-szólni.

— Sorozások. Ma ismét hangos a Sugár-ut. A nagykanizsai illetőségű állításköteleseket ma sorozzák a Polgári Egylet nagytermében. Sok a jelentkező ifjú és szemmel láthatóan jó anyag kínálkozik. A sovány mai eredményt holnap közöljük.

— Egy áthelyezés története. Rövid értesítést kaptunk arról, hogy Kovács Sándor dobro-naki róm. kath. káplán Letenyére áthelyezték. Ennek az áthelyezésnek története van, melynek nem minden része ismeretlen olvasóink előtt. Kovács káplán legutóbb egy nagy pör révén tett szert szomorú birtévre. Többen azt a hírt terjesztették és a lapok is megírták, hogy a káplánt Alsólendván egy Kreutz nevű ember arcul-ütötte, mert a káplán valami zsidógyalázó nótát huzatott a korcsában. Ha Kreutz arculütötte Kovács káplánt, ezt nem csupán a nóta miatt érzett megbotránkozásából kifolyólag tette, hanem mintegy megtorlasképen azért a magaviseletért, melyet a káplán állítólag mindenkor tanusított. Azt mondják ugyanis, hogy a káplán odaérkezte előtt Dobronak és a környékbeli falvak társadalmába békés egyetértésben élt. A káplán aztán oly alaposan teljesítette hivatását, hogy például az egyik község zsidósága csendőrköt kért a maga védelmére a felbőszített tömeg ellen. A vidéken nagy volt az elkeseredés a káplán ur

Gyakorolt fehérnemű-varrónők és tanulóleányok felvételnek

Irmler József utóda Szabadszállásy Béla vászon- és fehérnemű üzletében.

Ugyanitt minden fehérnemű varrás elfogadtatik.

miatt, kinek áthelyezését többször kérték. Jellemző, hogy Kovács káplán állandó ügyfele volt bíróságoknak; hol ő perelt, hol őt perelték. Így a legutóbbi pofonost miatt is nem kevesebb, mint körülbelül 15–20 pert indított. Szenvedélylivel kutatta ő és ügyvédje, hogy ezt a hirt ki adta tovább, ha csak a feleségének is, aztán nem volt könyörület. Így került vád alá a ZALA segédzsarkasztője is, mert ezt a hirt beküldött tudósítás alapján kösölte. A megyéspüspöknek sok dolgot adtak a feljelentések, melyek a káplán ellen érkeztek. A sok perpatvarnak ugy látszik, azzal akar véget vetni, hogy a káplánt áthelyezte Letenyére. Szerencsés letenyélek!...

— **Vasutasok mulatsága.** A magyar szent korona országai vasutas szövetségének f. hó 15-én Nagykanizsán rendezendő nyári mulatságára a Deák-téren és a Csengery-ut sarkán délután 3 óráig 6 óráig és 7 óráig este 9 óráig bérkocsik állanak a közönség rendelkezésére, viteldij a sörögarig személyenként 40 fillér.

— **A nagykanizsai általános ifjúságképző egyesület** tegnapi hirdetett évi rendez. közgyűlése körbejött akadályok miatt e hó 15-én d. u. 3 órákor tartják meg.

— **A sídóki detektiv.** A hamiskártyások ellen, akik ilyenkor a nyári melegben a hűvös fürdőhelyeket keresik fel, hogy a nyaralókat fosztogassák, a fürdőigazgatóságok úgy védekeznek, hogy detektiveket alkalmaznak, akik a gyanús vendégeket szemmel tartják. A fővárosi rendőrség is bocsát detektiveket a fürdőigazgatók rendelkezésére. Sídókon azonban a minap egy áldetektiv nagy lopást követett el. A dolog úgy történt, hogy a múlt héten egy fiatalember kereste föl Váradi fürdőigazgatót. Bemutatkozott neki, hogy ő fővárosi detektiv s Császár Károly detektiv küldte. Minthogy úgy is szükség van detektivre. — ajánlkozik az állás betöltésére. Az igazgató gyanútlanul szerződött a fiatalemberrel s mindjárt be is mutatta a fürdővendégeknek. Az áldetektiv ettől fogva mindenhol bejáratos lett. A nagy bizalmat arra használta fel, hogy vasárnap délután belopódzott Gamauf Gyula operaházi tag kabinjába, kilopta zsebéből azt a terítvényt, melylyel az ékszereit és pénzt a pénztárnál letette. Az értékeket ki-váltotta s aztán megugrott. Vele együtt eltűnt Sídókról egy feketehajú oldalszakállas harminc-harmincöt évesnek látszó férfi is, aki állandóan az áldetektiv társaságában járt-kelt. A szélhámosokat keresi a rendőrség.

— **Gazdasági tanfolyam Zichy Aladár gróf birtokán.** A Fehérmegyei Gazdasági Egyesület a komló termesztésének és mesterséges szárításának tanulmányozásának céljából gróf Zichy Aladár miniszter úr pusztájában a földmívelési miniszter támogatásával f. hó 22-én tanfolyamot rendez. Halmay Nádor uradalmi intéző előadást fog tartani a komlótermelésről és Cséser Lajos komlótermelési szaktanár ismerteti fogja a komló mesterséges szárítását, valamint előadást tart a komló értékesítéséről. Az egy napra terjedő tanulásra előadásra már is sokan jelentkeztek. Az előadások jelenlétnek Darányi Ignác és gróf Zichy Aladár miniszterek is.

— **Egy ártatlan tréfa kellemetlen következményei.** Vigjátékba való eset történt a vasutas szövetség múlt vasárnap tartott nyári mulatságán. Egy ur ugyanis, — nevé egyelőre elhallgatjuk — kinek humora az elmés-séggel állandóan hadilábon áll, megismerkedett egy nemrég városunkba költözött leányos családdal. Nem akarván azonban kilépni az ismeretlenség jóleső homályából, vagy pedig, hogy amugy is súlyos egyéniségének meg

nagyobb nyomatékot szerezzen, dr. Kiss kórházi orvos néven mutatkozott be. Kedélyes együttlétben töltötték az estét és a doktor ur hamarosan megnyerte a család tetszését, ugyanígy, hogy midőn bucsuzásra került a sor, a kedves papa nagyon melegen hívta a doktor urat, hogy mielőbb szerencsétlenségeket látogatásával. A doktor ur azonban, — miután nehéz szerepét nagy ambícióval végigjátszotta — barátai közé vegyült és bizony hajnal felé már csak halványan derengett emlékezetében az új ismeretség. Tegnap délelőtt gyanútlanul halad az utcán, midőn háta mögött egy ismeretlen hang szólítja meg: »Jó napot doktor ur, ép most jövök a kórházból. Önt kerestem, de azt a felvilágosítást nyertem, hogy 10 évvel ezelőtt volt ott egy dr. Kiss nevű orvos, hanem azóta nem hogy ott, de egész Nagykanizsán és környékén sincs ily nevű ur. Szíveskedjék magyarázatot adni.« E nem várt felszólítás oly zavarólag hatott a doktor ur szokott és fent jellemzett humorára, hogy az őt ez egyszer teljesen cserben hagyta. Ötölt-hatolt, mire a megré-fált családapája zavarában bocsánatért hebegő doktor urtól oly szívélyes bucsút vett, a mely egy cseppet sem hasonlított a sörögaris bucsuzkodáshoz. Az ügynek a bíróság előtt lesz folytatása. A becsületsértési pert természetesen a doktor ur indítja meg.

Elszabadult vasuti kocsik.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy szerencsétlenséget idézett elő tegnap délután két kavicsos megerbült vasuti kocsi, amely Mocsolád állomásról szabadult el. Mocsoládtól Répás állomásig tudvalevően erős esése van a pályatestnek és így az elszabadult két kocsi óriási sebességgel indult meg. Mocsolád állomáson nem vették észre a két kocsi elszabadulását és ezek egyre gyorsuló rohanással vágattak keresztül Mernyér és Aszaló állomásokon. Mernyéről és Aszalórról már táviratilag értesítettek Répás állomást a veszedelemről. Időközben azonban nagy szerencsétlenség történt. Aszaló közelében egy nyitott átjárónál az elszabadult teherkocsik elütöttek egy szekert, amelyen három férfi ült: Nagy József, ennek 16 esztendő fia és Sári János aszalói lakosok. Az összedűlőzés oly heves volt, hogy a kocsi darabokra zuzódott és a lovak nyomban kiadták párjukat. A kocsin ülők közül Sári János oly nagy lendülettel bukkott ki a kocsiból, hogy az egyik kavicsos megerbült kocsira zuhant, anélkül, hogy súlyosabb sérülés esett volna rajta. Nagy József kisebb zúzódásokkal szabadult meg a veszedelemtől, de annál súlyosabban sérült meg a 16 esztendő Nagy János. A fiu fejfel bukkott a köves földre és ennek következtében koponyacsontrepedést és agyrázkódást szenvedett. Amikor az elszabadult kocsik berobogtak Répás állomásra, ott már nagy előkészületekkel vártak rájuk, hogy további utjukat megakadályozzák.

— Az egyik kocsi tetején gubaszzkodó Sári János adott hírt az állomás alkalmazottjainak az utcában történt szerencsétlenségről. A szerencsétlenségről nyomban jelentést tettek a kaposvári állomásnak, mire egy segítőgép azonnal kivitte a pályarost a szerencsétlenség színhelyére. Nagy János még mindig eszméletlenül hevert azon a helyen, ahova bukkott. Az orvos bekötözte sebeit és segítőgépen behozták őt Kaposvárra a kórházba. Nagy János sérülése életveszélyes. A vizsgálatot nyomban megindították annak a kiderítése végett, kit terhel a felelősség az elszabadult kocsik miatt.

Színház, művészetek.

(—) **Gül Babát** adták tegnap másodszor. Az előadás változatlanul olyan volt, mint a tegnapi. És mint tegnapelőtt, úgy tegnap is kellemetlenül hatott, hogy Latabár rögtönzött mókával megzavarta Galgóczy Emmr gyönyörű szóját. Az illetéktelen beavatkozás láthatóan bántotta az énekesnőt, sőt egy ízben szünetet is tartott ének közben; várta, hogy Latabár elvégezze nem helyénvaló tréfáit. Latabárnak az a kiválósága, hogy sok eredeti ötlete és humora van, hibája pedig, hogy minden tulteng benne és utálja a komolyabb jeleneteket.

Igyekszik is, hogy ezeket megzavarja. Ám ez elítélendő dolog és a nagyfokú felegyelmzetlenségre vall. A szereplő színészt zavarja, sőt mint tegnap megesett, végleg elkedvetleníti. Már pedig egy nem mindig sikerült vicc nem kárpótlás akkor, ha miatta például Galgóczy Emma elrontja legszebb énekszámát. Ezt a „megrovási kalandot“ megszívlelésre ajánljuk Latabárnak.

Másor:

Szombaton: Troubadour opera.

Vasárnap: d. u. félhelyárral Postás-fiu és huga, énekes bohózat.

Vasárnap este a Mádi zsidó énekes bohózat kerül színe itt másodszor.

(—) **Műkedvelő a színpadon.** A kuriozitás jellegével fog batni a jövő hét egyik előadása. A Zsidó honvéd kerül színe és a darabban fellép Fehér Károly nagykanizsai orvosnövendék. A próbákról írtve Fehérben van elég tehetség arra, hogy szerepét eljátsza.

Közigazgatás.

Az Adriai Biztosító Társulat 1906. évi üzleti jelentése és zárszámadásai a 67-ik üzleti évről, melyet az év április 27-én megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmaznak. Az életbiztosítási osztályban 54,49,2674 korona biztosított tőkéből szóló 9130 ajánlat nyújtott be, melyek ellenben 48,800,942 kor. biztosított tőkéből állítottak ki kötvények. A biztosítási átlag 1906. évi december 31-én 318 millió koronát meghaladó tőke és 796,591 korona járadékra rugott, minőlfogva 22,830,424 korona tiszta szaporodás mutatkozott. Élethozsítási díjakban 13,571,525 korona vételeztetett be, míg halálesetek valamint a biztosítottak életében esedékes tőkéek a járadékokkal együtt 7,233,448 korona kifizetést igényeltek. A kamatból leszállításra szolgáló pótdíjtartalek az idei 200 ezer koronát tevő átalulás folytán 2,000,000 koronára emelkedett. Az élethozsítási osztály díjtartalekai és díjvittelei a 2,000,000 koronát tevő díjtartalek nélkül 86,448,943 koronát tesz ki a múlt évihez viszonyítva 5,786,704 korona tiszta emelkedést mutatnak. A tűzbiztosító ágazatban a díjbevétele 22,334,200 korona, a szállítmánybiztosítási ágazatban 1,649,489 koronára és a betörésszerű lopás elleni biztosítási ágazatban 387,904 koronára rugott, ez utóbbi 3 ágazatban visszabiztosítások 10,745,019 kor. és károk 15,430,116 koronát és visszabiztosítottak részének levonása után tisztán 8,225,979 koronát igényeltek. E három biztosítási ágazat díjtartalekai 14,583,385 koronára és a visszabiztosítás levonásával 8,143,688 koronára emelkedett. Az igazgatóság előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy az évi nyereségből a B. mérleg rendelkezéseire álló tartalekba 500,000 koronát utal s részvényenként 200 koronát kifizet. A társulat különféle tartalekai 1906. évi december 31-én a függő károka tisztán tartalekba helyezett 3,396,608 koronát tekintetbe nem véve, 102 millió koronát meghaladó összeget tesznek és pedig díjtartalek (visszbiztosítottak részének levonásával) 87,078,934 korona nyeresémeny-tartalek 10,078,297 korona és arfolyam-ingadorási tartalek 4,294,904 korona. A társulat tisztviselőinek nyugdíjpénztára és lakarek- és ellátási pénztárának vagyona összesen 1,786,822 koronát tesz.

Fischel Fülöp fia könyvnyomdája Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 76.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Feloldó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS

Egyes szám ára 6 fillér.

Ne beszéljünk most sokat.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1906 július 14.

A nyárnak derekán tuljutottunk immár és a parlament most fog bele a költségvetés tárgyalásába. És megint híre jár, hogy nagyobb vita készül. Rendes körülmények között ezen senki sem akadna fenn, mert hiszen a költségvetésből jut kifejezésre voltaképpen a zalmi kérdés. A gazda is csak olyan sáfárra bizza jószágát, a kihez bizalma van. De ha azután bizalma van hozzá, nem perel vele. Már pedig a mi most folyik, inkább pereskedés, mint beszéd. Ehez a kormányhoz nemcsak a parlament valamennyi pártja van bizalommal, de nincs is a nemzetiségün kívül benn a Házban ellenzéke. Mégis a szóáradat veti fel ismét a fejét. Azután, ha rendes vágányokban vagyunk, persze, hogy szükséges a bírálat, persze, hogy szükséges az utmutatás. E közben erre és arra figyelmeztethetjük a kormányt, és cselekvései felett bírálatot mondhatunk. De miként is áll a dolog a mostani költségvetéssel? A jelenlegi minisztérium az esztendő második negyedében vette át a kormányzást, és az esztendőnek harmada jóval elmúltott, a mikor a romokat — úgy a hogy — eltakarva, a költségvetést összeállította.

Az összes költségek fele összege ki is adatott immár, hogy a költségvetés a Ház elé került. Tehát két okból is kár a szóért. Az egyik ok, mert ennek a költségvetésnek az alapzatát nem ez a kormány rakta le, a másik meg az, mert ez a költségvetés túlhaladott álláspont. Változtatni a legtöbb tételen nem lehet már, mert hiszen a fele részét kiadták. Másként áll majd a helyzet annál a költségvetésnél, a melyet a minisztériumokban nagy serényen készítenek elő és a melyet a jövő esztendőre irányozza elő a szükségleteket. Itt azután helye lesz a bírálatnak, de egyszersmind teljes alapja is. Itt, ennél a jövő esztendő előirányzatnál számol be a kormány azokról az előinté-

kedésekről, a melyek átmeneti programjának megvalósulása érdekében kell, hogy megtegyen. Ekkor szintén meg lehet mérni, elég gyorsan haladnak-e vajjon, és ha nem, miért a késedelem? De belejátszanak ekkor már a gazdasági kérdések, az Ausztriával való kiegyezési dolgok és ezeknél a kérdésnél azután a magyar parlament igazán bírálat tárgyává tehető, de kell is tenni, vajjon a kormány mindent megtett-e, ami az ország érdekében. Szóval akkor lesz majd anyag a beszédre. Most azonban, és ez mindenki-kell, hogy belássa, bizony nincsen. Ideje, hogy a parlament szünethez jusson azért, hogy a kormány teljes időt kapjon a munkára. Mert a kormánynak sok a dolga, amit most elosztott erővel nem tud elvégezni. Hogy pedig dolgozott, meglátjuk majd ősszel, a mikor nyári munkájával a parlament elé lép és kéri az országgyűlés ítéletét.

„Tulipán-kert szövetség“ rendkívüli közgyűlése Zalaegerszegen.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, július 14.

A magyar ipar pártolására alakult „Tulipán-kert szövetség“ vármegyénk székhelyén Zalaegerszegen is megalakult, hogy kivége részét ennek a városnak a közönsége is abból a harcából, mely az idegen áruknak hazánkba való behozatala ellen küzd.

A zalaegerszegi „Tulipán-kert szövetség“ f. hó 8 án tartotta rendkívüli közgyűlését Gróf Batthyány Pál főispán, diszelnök és Dr. Szigethy Elemérné elnöknő elnöksége alatt.

A jegyzőkönyvet Paukovich Hajnal Stelike a „Tulipán-kert szövetség“ jegyzője vezette.

Az elnök megvitatták tárgyává tűzte ki a Tulipán-kert szövetség országos központjának módosított és a szövetség zalaegerszegi fiókjának küldött alapszabályait.

Az alapszabályokat a melyeket a központ módosított Czobor Mátyás olvasott fel s a közgyűlés tudomásul vette.

Gróf Batthyány Pál diszelnök gyűjtő íveket bocsátott ki, a melyeken a tagok jelentkezhetnek felvételre.

Két tisztség töltetett be u. m. egy pénztárnoki és egy ellenőri állás.

Pénztárnoknak: Horváth Kálmán, ellenőrnek: Bubics Tivadar választott meg.

Elhatározta a szövetség, hogy a tisztviselők képeiket egy a központ által kiadandó emlékalbumban való közzététel szempontjából megküldi.

Kérte a titkár a közgyűlést, hogy a „Tulipán-kert szövetség“ céljára rendezendő mulatságokat pártolja.

A „Tulipán-kert szövetség“ közgyűlése a távollévő Hertelendy Ferencné diszelnököt táviratilag üdvözölte.

Ezen gyűlés befejezése után megalakult a „Magyar védő egyesület“ melynek elnöke lett: Königmajer János, társelnökök: Dr. Szigethy Elemérné, Árvay Lajos és Thaggy Gábor, jegyző: Horváth István, pénztárnok: Horváth Kálmán, ellenőr: Bubics Tivadar. Czobor Mátyás titkár ismertette a Magyar Védő Egyesület céljait és szervezetét.

Ugymond, erős és mélyszógos kitartással, nem muló hévvel küzdünk az eszmékért, örök lángoló legyen a magyarnak tüze a hűség és szeretet, mely megvilágítja az utat a felvirágzás a kereskedelmi függetlenség felé.

Gróf Batthyány Pál ezután az ülést, lelkesítő a tagokat az összetartásra, bezárta.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó Jenő.

— július 13.

Hiába is tagadnók, megint nyakig vagyunk a politikával. Nemcsak ezért, mert a dunaparti palotában nap-nap után ülésre gyűl egybe vagy negyven képviselő, — éppen csak annyi, hogy a határozat képesség meglegyen! — és nem is azért, mert a Vampeties-ben hangos lakomákat csapnak a hivatásos nagyságos urak; sem pedig azért, hogy még politikai affér is támad ebben a kutyá melegben.

Benne vagyunk nyakig a politikában azért, mert kávéházban, vendéglőben, ősbudai persegőtanyán: mindenütt ahová a szem ellát, heves politikai vitatkozás folyik, akárcsak abban az áldatlan időben, amikor, a darabantok valának az urak e szegény, sawyargatott ország fölött.

Benne vagyunk nyakig a politikában 28° Celsius mellett! — mert a főváros egyik kerülete, az Erzsébet-város választani készül és az új választás küzdelmei, előcsatározásai még harciasabbak, mint azok voltak, amikor Barabás Béla

Sirelin

Készül az Sirelin az a hatékony, egyszerű
és a közhírré, mindenki, által ismert.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értékesen utazásokat is kínálunk, kérjen mindenkor
„Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerár-
tárakban. — Ára Svájcban 4.- frank.

és Márkus József között kellett a VIII-ik kerülésnek a maga követjét kiválasztani.

Amint naplementekor, — Budapestén mostanában voltaképpen ilyenkor kezdődik az élet! — tehát: amint naplementekor kűnn ülünk a kávéházunk oleander-fás teraszán, hát yan miben gyönyörködünk. Hol a Barabás párt vonul fel száz és egy fiákkeron, lobogó zászlóval, hangos korteshaddal; hol Eötvösök robognak el előttünk: szerény, demokratikus járművükön: pesti konfisszon; ugyancsak lobogó zászlókkal és lármás, fehértoilas korteshaddal...

Es benne vagyunk nyakig a politikában azért is, mert ime! megint megszólalt az utca. Tüntetés van Pesten!... Nem olyan tüntetés, amilyent a Tisza Kálmán idejében rendeztek a jogászok, amelyből hagyományként maradt meg az a két nótá, hogy: „Jaj de hamis, jaj de hangos ez a pesti fogadó... meg az, hogy abeszug Tisza, abeszug Csáky.

Ma napság sokkal csöndesebb a pesti tüntetés. Rendőri asszisztenciával vonulnak föl a tüntetők s a lovasrendőrök olyan peckesen lovagolnak a tömeg előtt, mintha valamelyes parádéra mennének.

Igy vonulnak föl a Nemzeti Kaszinó elé a Kosuth Lajos utcába. Ez a ház talán Budapest legcsöndesebb háza. Ilyenkor nyár idején nyitva vannak éjjel az ablakai és a Kosuth Lajos utcán járó kelő láthatja a kivilágított termeket. Akad mindig ember aki elmagyarázza:

Az ott a társalgó... amaz a könyvtár... emez itt a játékszoba, ahol ezrekben folyik a játék.

Megállunk és rábámulunk a palotára. Egy hang nem hallszik ki, egy jember silhüetje nem lesz látható; mintha kihalt volna a társalgó a könyvtár, meg a játékszoba...

Ha hiába is abozugolunk a tüntetők itt alant nem jön senki az ablakhoz; nem törődik a kaszinó urai közül senki se vele. De amikor eljenezik őket, — ők is az ablakba tódulnak!

Szóval; nyakig vagyunk a politikában és — koboznak. Koboznak, koboznak az éjjel nappal működő ügyészek!...

HIREK.

— **Uj alügyész.** Az igazságügyiminiszter előterjesztésére a király *Molnár Jenő* szigetvári íjárásbírósi albirót a *nagykanizsai* ügyészséghez alügyésznek kinevezte.

— **Megyei közigazgatási bizottság** folyó hó 10-én ülést tartott, melyen a rendes havi ügyeket intézték el, fontosabb tárgy egyedül a zalaegerszegi harmadik gyógyszerár elhelyezése körül forgott, amit ugy döntött el a bizottság, hogy az alispáni határozatot megváltoztatta és az új gyógytár helyét a Kosuth Lajos utca helyett a Rákóczy-utcába jeilte ki, a főgimnáziummal szemben. Ülés után gróf Batthyány Pál főispán a bizottsági tagok tiszteletére fényes ebédet adott.

— **A Balaton-Klub védnöke.** József királyi herceg szép jelét adta a magyar társadalmi sportélet iránt való érdeklődésének. Elvállalta ugyanis a június elsején Balatonföldvárott

megnyílt Balaton-Klub védnökségét. A népszerű királyi herceg elhatározását a klub tagjai lelkesedéssel fogadták.

— **A Nagykanizsa város járási Gazdakör** igazgató választmánya július 15-én d. u. 3 órakor a városi tanácstermében több fontos ügynek megbeszélése végett választmányi ülést tart.

— **Tragikusan elhunyt plébános.** Szombathelyről jelentik: A községi hideggyógyintézetben ma a hajnali órákban tragikus halállal mult ki Simon István egervári plébános. Idegbajának gyógykezelése végett tartózkodott itt s ma reggeli órákban pillanatnyi elmezavarásban szobájának ablakából leugrott. Az erős termetű ember oly súlyos suzódásokat szenvedett fején, hogy néhány óra alatt meghalt.

— **Életmentés a Balatonban.** Keszthelyről táviratozzák: Neumann Vilma, egy budapesti tanár leánykaja, pénteken a balatonban való fürdés közben a mély víz felé ment. A leánykát a hullámok beljebb sodorták s teljesen elvesztette lábál alól a talajt. Erre Kárpáthy János gyenesdiási fürdőigazgató ruhástul együtt a vízbe ugrott és megmentette a fuldokló leányt.

— **Egy segédjegyző családai.** A vármegyei csendőrség és a nagykanizsai rendőrség egy nagymérvű családnak tettesét keresi a mura-szombati csendőrség megkeresése alapján. — Barbarics-bátori segédjegyző ugyanis a mura-szombati lakosságot azáltal, hogy az adókönyvecskébe az adókat hamisan írta elő, körülbelül 10 ezer korona erejéig megkárosította. Egy véletlen következtében fedezték fel a bűnös manipulációt és most a hatóság alapos vizsgálatot tart. Közben azonban a segédjegyzőnek más bűne is napvilágra került. A házkutatásnál Barbarics birtokában valóságos bélyegző gyűjteményt találtak, amelyeknek segítségével a vidéken lakó vendektől, akik sem németül, sem magyarul nem értenek, — tekintélyes pénzösszeget csalt ki. Barbarics ugyanis »szent társulatok« képviselőjéül adta ki magát és a vallásos nép, amely ilyen célokra szívesen áldoz, lépve ment. — Mint a »loretti szent háza« vagy mint a »Szent család kegyzereket gyártó cég« megbizottja, majd mint az »első rózsakoszoru egyesület« előjárója mutatkozott be és ezen keuetteljes címek hatása alatt csapta be a bigott népet. — Ez mind bebizonyult rája, de azért nem intézkedtek rögtöni letartóztatása iránt. Sikertült időközben megszöknie.

— **Dante hamvait megveszik.** Mint az Amerikából hozzánk érkezett »Szabadság«-ban olvassuk, Dantenak, a »Divina commedia« hahatatlán szerzőjének hamvait, Carnegie Andrew amerikai milliommos meg akarja venni 50 ezer dollárért.

— **A bögtői iskola csödjé.** Az anarkhista-szocialista gróf Batthyány Ervin bögtői iskolája csödbe jutott. Az évi vizsgáztatások során ugyanis kiderült, hogy Tarcai tanító keze alatt az iskolába járó nebulók egyáltalában semmit sem tanultak. A botrányos ügy szöba került, mint Szombathelyről írják, a megyei közigazgatási bizottság gyűlésén, amelyen elfogadtak egy indítványt amely szerint a gróthoz átirnak. Ezen átirat, amennyi-

ben az iskolában a tantervet meg nem tartják és ezért a tanítás eredménytelen, felhívja őt, hogy gondoskodjék megfelelő tantervről. Elenkező esetben a bizottság kénytelen lesz a törvényadta jogaival élni. Mint értesülünk a gróf hajlandó a felhívásnak eleget tenni, és Tarcait elcsapni, helyébe pedig tanítónőket választani.

— **Drágul a marhahús.** A szerb vámi-háboru kellemetlen hatását már is érezzük. Az eddigi tarthatatlan husárak még jobban megfognak drágulni. Ezt pedig köszönhetjük a vámháboru proklamálásának. Mint Budapestről jelentik, a mai budapesti vágómarhavasáron már érezhetőek voltak a szerb határ lezárásának a következményei. A felhajtás mintegy 1000 darabbal kisebb volt a mult hetinél, az irányzat mégsem mondható élénknek, mert a helyi szükséglet igen gyenge, idgen bevők is csekély számmal jelentek meg, s a magas árkövetelések miatt tartózkodtak a bevásárlástól.

— **Tulipán-könyvtár** Ezen címen napi sajtónk tevékeny és népszerű munkáa Kun József Jenő (a Tulipánkert-Emlékalbum, az Ungarische Rundschau és Budapesti Montags-Post szerkesztője) szakavatott szerkesztésében legjellemesebb iroink és költőink közreműködésével havonként egy két füzet fog megjelenni a Tulipán Könyvtár című új gyűjteményes vállaatban. Az első szám Berczik rpád Tulipános leányok című rendkívül bájos és derűs hangú érdekfeszítő egy felvonásos vígjátéka. Berczik Árpádot feleséges ismertetni. Az irodalom emlíni neveit közönségünk eléggé ismeri őt. A tulipános leányok is az ő törzsgyökere magyar érzésének szüleménye. A vígjáték jóképpen műkedvelők és elsősorban iskolák növendékei számára alkalmas. A Tulipánkert szövetséggel kötött megállapodás értelmében a kiadó a jövedelem 50 százalékát a tulipán alapra adja. Tekintve azt, hogy ezen aktuális és mulattató darab előadási joga a kiadónál megrendelt hat példánnyal díjtalanul jár, eddig is már több tulipán ünnepélyen, jótekonycélu hangversenyen nyári mulatságon stb. előadták valamint 27 helyen legközelebb színre hozzák. Említésre méltó még, hogy a Tulipánkert-Szövetség központi irodájának igazgatósága e vígjátékot az össze országszerte tervezett tulipán ünnepségek programjába is felvette. Magát a füzetet az olvasó közönség és tulipánfiókegyletek ugy kapkodják, hogy legközelebb már a második kiadást kell sajtó alá rendezni. A tulipán fiókegyletek megrendeléseit közt az első helyen áll a budapesti IX—IX ker. fiók. mely egy maga 100 példányt rendelt meg. Egy füzet ára egy korona (diszkótésben két korona) melynek fele a Tulipán Szövetségé, Kaptható: Klökner Erdénél Budapest, VII., József körut 22/24

— **Róm. kath., ev. ref., izr., Móz. vall.** — Most olvassuk a zalamegyei iskoláknak hozzáuk beküldött értesítőit. — Legközelebb ismertetni fogjuk ezeket a *Zalában*, ma csak egyetlen szembeütő, régi hibát teszünk szöva. A zalamegyei értesítők közt találunk néhányat, — jó, hogy nem sokat, — melyekben az osztályzatok mellett még mindig olvashatók ezek a nem oda való, céltalan rövidítések: róm. kath., ev. ref., izr., Móz. vall., melyek közül az utolsó azt jelenti, hogy Mózes vallása. Ez tehát a zsidó szónak szalonképebb formája. A többi rövidítés értelme ismeretes Szeretnők, ha valaki megmagyarázná nekünk, hogy ezekre a rövidítésekre, illetve a feleke-

Gyakorolt fehérnemű-varrónők és tanulóleányok felvétetnek

Irmier József utóda Szabadszállás Béla vászon- és fehérnemű üzletében.

Ugyanitt minden fehérnemű varrás elfogadtatik.

zet megjelölésére mi szükség van az értesítőben. Nem hisszük, — hogy az osztályzatokat olvasva, valaki kíváncsi lenne arra, hogy a bukott diáknak, vagy a praematurusnak ki a hitoktatója, — statisztikai szempontból pedig éppen felesleges munkát végeznek ezzel a direktor urak, mert hiszen a felekezet az értesítő végén a statiszt. táblázatokban összesítve van. Igazán nem tudunk elfogadható okot találni, amiért a felekezeti jelentő rövidítéseknek benn kell lenniük az értesítőben. A vallás nem lényeges jellemzője az embereknek, így tehát éppen semmit nem jelent, ha a növendékek vallását is tudjuk. Ennyi praktikus céllal és fáradsággal azt is feltűnethetnénk, hogy ki hány éves, hol született, szeret-e vadászni stb. Célja tehát nincs a dolognak, de káros hatása lehet. Nagyon ajánlatos lenne, ha ezt a régi copfot már egyszer levetnék az iskolák, ha ugyan ez a copf csak copf — és nem akar több lenni annál.

— **Vizbefutó gyermek.** A napokban Mercenynén a kenderáztatóba fult egy kis fiú. Molnár István és Hantai Mihály 8 éves kis gyermekek fürödtek egyik kenderáztatóban, amelynek fenekét süppedékes talaj képezi. Molnár István csak a víz szélén lubickolt, Hantai Mihály azonban beljebb ment és egyszerre csak súlydun érezte lába alatt a talajt. A kis fiú kiába erőlködött, nem tudott menekülni és vergődése közben csak mind mélyebbre süllyedt. A másik kis fiú nem mert pajtása segítségére sietni, hanem annak keserves jajveszékésétől megrémülve, elszaladt és sirva mondta el a faluban, hogy mi történt. Mire azonban emberek jöttek a kenderáztatóhoz, a kis Hantai Mihály már megfuladt. Alig tudták kihuzni a kenderáztatóból, oly mélyen süllyedt le a mocsaras talajba. A vizgálat megindult a szomorú esetben, hogy mennyiben terheli a szülőket felelősség gyermekük szerencsétlen haláláért.

Mikor a dalimadár megszólal . . .

A póruljárt füttyös.

— Saját tudósítónktól. —

Varga Andris kápolnai legényt a múlt hónapban beászentálták katonának. Szegény gyerek is, három évre el is viszik bakának, — bizony elitította Borbélyné a háztól s megtiltotta, hogy leánya után járjon, mert elsodrófázza. De Borbély Esztert hiába tiltották el a szeretőjétől, az ő szíve csak Andris-hoz hajlott s össze is szövetkezett szeretőjével, hogy a kitiltás dacára összejönnék, ha egyebütt nem, a kert alatt, ha máskor nem, hát éjszaka. Fülemlé füttye lesz a jele, hogy az Andris gyerek ott lesi majd az ő Eszterkét a vadkörtefa alatt.

Hej, alig várta a leány, lélekzetét visszafogva leste azt a jeladó füttyöt s szép csendesen, óvatosan szökött ki a kertbe szerelmes Andrisának karjai közé. Így találkoztak minden éjjel a szerelmesek s így ment volna ez egész addig, míg az Andris gyereket el nem

viszik a császárszolgálatára. De a szerelem mellett ott van az armány is. Borbély Eszter után régen járt már Harangos Pista is, de a leány ügyet se vetett rá, sőt a legénynek egyszerűen kiadta az útját. Harangos Pista azért ott ólálkodott a Borbélyék háza táján esténként s leste a lányt, hátha megláthatná habár messziről is. Így történt aztán, hogy Harangos meglátta Varga Andrist a Borbélyék kertje alatt, hallotta a fülemlé füttyöt s látta a lányt kilopozni a vadkörtefa alá. Elfacsarodott a szíve szegény Harangos Pistának, mikor szerelmesét más karja közt látta. Hej, ha ő csak egyszer ölelhetné Eszterkét, csak egy csókot lophatna ajkára, holtig beérné vele. Gondolt egyet Harangos Pista s ugyancsak jót gondolhatott, mert egész nap majd felvette a hangos jókedve.

Este kileste, merre jár a Varga András, s mikor az befordult a koresmába, lóhalálával sietett a Borbélyék kertje alá, — s a körtefa árnyékába meghúzódva rákezdte ám ugyan csak cifrán a fülemlé füttyöt. Alig ismételte egyszer-kétszer a dalimadár dalát, már szökdel feléje Borbély Eszter. Mikor a leány közelébe ért átkapta a derekát, s nem egy csókot, de százat is lopott az ajkára. — A leány a sötétben nem ismerte fel Harangost de abban a hitben, hogy Varga András öleli, nem fukarkodott a csókjaival. No hiszen elfelejtette Harangos Pista, hogy más is van a világon rajtuk kívül, s hogy száz csóknak is egy a vége. Amint a leány átölelve tartja, — egyszerre, mint az istenyi csap le fejére egy furkósbót. A furkósbót vége Varga András kezében volt, s ha már ott volt, ott is maradt, míg Harangos Pistán szét nem szakadt. Harangos Pista bizony vérbe-fagyva maradt a vadkörtefa alatt, s orvosi kezelés mellett is napokig kell az ágyat nyomnia. — De azzal vigasztalja magát a póruljárt füttyös, hogy megérte ezt az Eszterke csókja.

Színház, művészetek.

(—) **Forgószél kisasszony.** Tegnap este Kormos Ilona volt a Forgószél kisasszony. Olyan volt, amilyennek ez az elnevezés jellemzi csapongóan jókedvű, rendkívül kedves és sikkes. Volt néhány énekszám, melyeket ép oly viharosan megtapsoltak, mint magával ragadó, temperamentumos játékat. — **Magyarynak** (Zilcsey) bálás szerepe akadt, tehát pompás volt. Igen sok jó és eredeti ötletének volt nagy hatása. **Latabár** (Zilcsey Muki) tegnap elemében volt mert szerepének természete megengedte, hogy a hatáselérés minden eszközével élhessen. A közönség igen hálásan fogadta találó alakítását és egységes játékát. **Almássynak** is komikus szerep jutott és meg is felelt neki emberül. Kiemelkedő mozzanata volt az estének **Kürthy** szereplése, ki őrmestert alakított. Nem akarunk korai véleményt mondani, de ez után a szereplése után azt sejtjük, hogy megbecsülendő tehetség és komoly ambícióval fogja fel hivatását. — **Sajó Gézát** jó név előzte meg nálunk és

ezt a hirt tegnap **Játéka** fényesen igazolta. Minden mozdulata elárulta, hogy figyelmet és becsületet szerénységet fővárosi színpadon tanult Játékban még csak árnyéka sincs meg az első hatásvadászának, amit azonban szerepe nyújt, azt kitűnő megfigyeléssel és alakító képességgel aknázza ki. **Kortész Mihály** elegáns alakja és disztíngált magatartása kellemes hatást keltett. Az **őszjáték** keretébe igen ügyesen alkalmazkodtak még **Károlyiné, Bánházi Teréz, Érckövy Károly, Hevesi Gusztika és Déry Rózi**. Ez után az előadás után megállapíthatjuk, hogy midőn az előadott darab természete nem teszi érezhetővé a társulat í-mert hiányát, a drámai személyzet sokkal jobb a tavalyinál is.

(—) **Uj Évike.** Holnap vasárnap este ismét a **Mádi zsidó** kerül színre a nagykanizsai arénában. Százat lehet tenni egy ellen, hogy a színház szülfőség tele lesz, mert annak az óriási hatásnak, melyet a darab premijere Nagykanizsán keltett, városzerte hirt ment. A közönség kevésbé nézi a darab irodalmi értékét, inkább azt, hogy mulathat-e az előadáson. Hát ha csak az kell, a **Mádi zsidó** alaposan megnevezett publikumát De különös érdekessége is lesz a holnap előadásnak. Ekkor mutatkozik be ugyanis **Pataky Vilma**, a társulat új énekesnője. Ez elé a fellépés elé széles körben élénk érdeklődéssel tekintenek, mert a kisasszony ideérkezését a fővárosi lapoknak rendkívül elismerő kritikája előzte meg. Hosszabban írt róla a **Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap, Magyarország, Egyetértés és a Lloyd és** kivétel nélkül dicsérik kedves megjelenését, játékának könnyed és szellemes modorát, szép hangját és énektudását . . . Vederemo.

Műsor.

Hétfőn félhelyárakkal: **Diákélet.** (Althelidelberg.) énekes vig színmű.

Kedden **János vitéz** operetté.

Köszgárdaság.

„**Hermes**” Magyar Általános Váltószel Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzücről.

Budapest, július 12.

A lefolyt hét elején hátrányosan befolyásolta a tőzsde irányzatát egyrészt a szerb vámkonfliktus, másrészt pedig azon körülmény, hogy az osztrák miniszterelnök a gazdasági kérdésekre vonatkozó javaslatokat az osztrák képviselőházban visszavonta, amiből a kiegyezési tárgyalásoknak kedvezőtlen állására vontak következtetést. Ezen mozzanatoknak hatása elsősorban a magyar koronajáradék jutott kifejezésre, amiből még hozzájárult azon körülmény is, hogy azt hirtelrezték, mintha az osztrák kormány titkos rendeletet adott volna ki, hogy hatóságoknak, valamint községi intézeteknek pénzei magyar értékpapírokban ne legyenek többé elhelyezhetők; ezen hír később cáfolatot nyert. A 4%-os magyar koronajáradék árfolyama 95.50-ről 94.30-ig ment vissza, de a hét vége felé, amidőn az osztrák magyar kiegyezési tárgyalások állásáról kedvezőbb hírek kerültek forgalomba, 95.20-ig emelkedett.

A tőzsde általános irányzata a hét vége felé szintén megazálaldult és ámbár a pénzücrke még mindig bizonyos nyomást gyakorol a spekuláció hangulatára mégis a jövő alakulást illetőleg ismét kedvezőbb felfogás kapott lábra.

Mit igyunk? hogy egészségünket megőrjük, mely csak a természetben szénas-van ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban az 1-80-
rendű természetes szénas-van ásványvíz a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kötes értékű, mesterségesen szénas-van ásványvízzel feltöltött vizet, sőt a szódavíz is olcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lakatok szerveztettek ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrásközelítő. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Ágnes

FORRAS-t, mely ideges gyomorjait, légség, tüdő, gyomor- és bélhurut, csontgyulladás, vesze- és hólyagbántalmak esteiben 26 év óta kitűnő eredménnyel használják és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vizet éltek.

Kedvelt borviz.

A helyi értékek piacán a salgótarjáni kőszénbánya részvények árfolyama a társaság bányáiban kiűtött strike folytán némi csökkenést szenvedett, ellenben a legutolsó napokban a legbeavatottabb oldalról ismét vásárlások történtek ezen értéken. Árfolyamemelkedést tüntetnek fel a Ganz gyári részvények, amelyeket a kedvező üzletmenettel és különösen a villamos társaságnak erős toglalkoztatásával hoztak összefüggésbe.

A sorsjegypiacon a múlt heti tetemes árhatást barátságosabb irányzat váltotta fel és különösen a magyar jelzáloghitelbank conversi-onális nyereségekért iránt mutatkozik úgy a fővárosi valamint a vidéki közönség részéről fokozott érdeklődés.

A pénzpiacra számottevő könnyebbülés még mindig nem állott be és különösen a tőzsdé engagementok ellátásáért meglehetősen magas tételek fizetendők.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

4% os magyar koronajáradék	95.00	95.20
Magyar hitel részvény	808.—	808.—
Magyar lesz. pénzügybank részv.	519.—	511.—
Salgótarjáni kőszénbánya részvény	615.—	712.—
Ganz vasöntőde, gépgyár részv.	2800.—	2950.—

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 14. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

Justh Gyula elnök napirend előtt melegen elparentálja *Pisztory Mór* Kolozsvár első kerületének hirtelen elhunyt országgyűlési képviselőjét. Indítványára a Ház részvétét jegyzőkönyvileg kifejezi és koszorut helyez az elhunytak ravatalára.

Ezután a Ház harmadszori olvasásban elfogadja a Svájccal kötött kereskedelmi és állategészségügyi egyezményt.

Következett az 1906. évi költségvetés tárgyalása.

Heitsy Pál előadó ismerteti a költségvetést, mely egyúttal igen csekély felesleget tüntet fel. A jelenleg mindössze 4095 korona. Az előadó ajánlja a költségvetést elfogadásra. A költségvetés az előadó szavai szerint olyan amilyen az a fentforgó körülmények közt lehet.

Oncu Miklós nemzetiségi szőlő elsőnek a költségvetéshez, melyet úgy általánosságban, mint részleteiben elfogad, mert annak elfogadása — ugymond — fő államérvék és a költségvetés elfogadásával dokumentálni akarja, hogy a nemzetiségeknek tisztadják az ország érdekeit.

Buzáth Ferenc az osztrákok eljárását a kvóta dolgában perfidnek mondja. Semmiesetre sem tartja megadhatónak a magasabb kvótát. A költségvetést elfogadja.

Lázár Pál a kormány iránt bizalommal viseltetik és a költségvetést elfogadja.

A csáktornyai választás.

A fővárosi napilapok majd mindegyike azt ujságolja, hogy Csáktornyan *Kaas Ivor* léptetik fel pártonkívüli programmal. Némely ujság már azt is tudni vélte, hogy *Kaas báró* folyó hó 19-én tartja meg programbeszédét. Ezen híresztelést két táviratunk is megcáfolja. Az egyiket maga *Kaas Ivor* báró küldte és így hangzik:

Budapest, július 14. Legnagyobb meglepetéssel olvastam, hogy Csáktornyan képviselőjelöltnek felléptettek. *Semmit sem tudok róla nem is szándékozom fellépni.*

A másik távirat a következő:

Csáktornya, július 14. *Festetich Pál* gróf. *Festetich Jenő* gróf. muraközi magy. birtokos öcsese ma 48-as és függetlenségi programmal fellépett. Minden más hír alaptalan.

Ujabb merénylet Varsóban.

Varsó, jul. 14. Ma *Szeikowszki* tábornok, a hadi törvénytörő tagja ellen merényletet követtek el. A tábornok sértetlen maradt, de neje a lövésnek áldozatul esett.

Felhőszakadás — árvíz

Baja, jul. 14. Ma délelőtt egy óra hosszat tartó felhőszakadás sújtotta a várost. A felhőszakadás a város 18 utcájában felszakította a kövezetet. Az utcák viz alatt állanak. Számtalan lakásba behatott a víz, miért is ezeket ki kellett üríteni. A város közepén levő hidat a vízár elso-dorta. A kár óriási: Hasonló felhőszakadás-ról érkezett hír *Zágrábról*, *Szekezdéről* és az ország több városából.

Szerkesztő: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

2423 tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvénytörő mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Koszoru László* és neje *Hompó Rozália* végrehajtónak *Varga István* és neje *Sziva Erzsébet* végrehajtást szenvedett elleni bírói letétbe helyezendő 2200 kor. tőke, 74 kor. 50 fill. per, 37 kor. 90 fillér végrehajtás kérelmi, 64 kor. 60 fill. és 40 kor. korábbi, 14 kor. jelenlegi árveres kérelmi, továbbá a délzalai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak ugyanezen végrehajtást szenvedett elleni 600 kor. tőke, ennek 1902. évi június hó 11 napjától járó 8% kamatai, a félévenként lejárt kamatok 8% késedelmi kamatok, 47 kor. 20 f. per, 24 kor. 80 f. végrehajtás kérelmi, 28 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a megfelmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvénytörő területéhez tartozó a

1. a magyarszerdahelyi 429 szíjkyben A. I. 784/b. hrsz. a. felvett szántó és parlag a cserhádi dűlőben 39 kor.
2. a magyarszerdahelyi 38 szíjkyben A. I. 37 hrsz. a. felvett ház, udvar, kert és pajtának *Varga István* és neje *Sziva Erzsébet* illető fele része 783 kor. becsértékben

1906. évi július hó 17-ik napján d. e. 10 órakor Magyarszerdahely községhezánál *Dr. Weisz Lajos* és *Simon Gábor* felperesi ügyvédek vagy helyetteseik közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papirban a ki küldött kezéhez letenni.

A kir. törvénytörő mint tkvi hatóság. Nagykanizsán, 1906. évi április hó 25 napján.

GOZONY,

kir. törvénzéki bíró,

Egy kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel ang. 1.6-re kiadó. Bővebbet özv. Székely Lajosné Nagykanizsa Ötvös-tér 28. szám.

Vettünk nagy mennyiségű női, férfigyapjú-, selyem- és bu-tor szövet-kelméket, melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére. **KREISLER és SCHLESINGER** Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér, Szeidmann ház.

Ház eladás.

Forgalmas helyen 40 év óta fenálló fűszer-üzlettel, nagy kerttel, szántó-földdel és réttel, szabad kézből eladó. Bővebbet özv. *Schlesinger Mártonné* Magyar-utca 84.

Grand-Prix. Párisi világkiállítás 1900.

Kvizda Ferencz János cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett **Kvizda-féle Restitutionsfluid** cs. és kir. szabadalmazott mosóvíz lovak számára. 1 üveg ára korona 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállókban is lovak izmai erősítésére, fárasztó menetek előtt és után, fázamodásoknál és az izmok merevedésénél stb. lovat a trakt. ingben bamulatos eredmények felmutatására képesíti.

Főraktár Magyarországon:

Török József gyógyszerész

Budapest, Király-utca 12.

sz. és Andrássy-ut 26. sz.

Cook & Johnson-féle amerikai szab.

tyukszem-védő

(törvényesen védett)

jelenleg az egyedüli eszköz, mely a borzasztó tyukszem-fájdalmat azonnal megszünteti és minden

— tövist biztosan eltávolít. — **Jelenleg a világ legjobb szere.**

Mindenkinek ajánlható.

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Nagykanizsán kapható: *Práger Béla* ur. gyógyszer-tárában és *Drogéria* a vörös kereszthez.

Ugyisintén a monarchia minden gyógyszer-táráiban és drogueriáiban.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító.

kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

KWIZDA FLUIDJA

Kigyó védegyeszei. (TURISTA FLUID) Régi bevált aromatikussá bedörzsölés az idegek és izmok edzésére és megőrzésére. Erősen használatra tanácsok, kérepek és lovaknak által nagyobb turisták utazásai és erőkijáratok.

Árak: 1 palack K 2.—

6 palack K 12.00

Kapható minden gyógyszer-tárában. — Képes árjegyek ingyen és bérmentve.

Főraktár Magyarországon: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12. sz. és Andrássy-ut 26. szám.

Magyar királyi államvasutak kivonatos Menetrendje. Érvényes május hó 1-16l.

Oda Budapest k. p.—Budapest-Kelenföld. Vissza

(Csatlakozások a déli vasut vonataihoz.)

Szv.	Gyv.	Gyv.	Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	12	Sz.	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.
28	1302	1304	1022	16	22	1306		11	1003	13	27	1001	9	1303
I.-III.	I-II.	I-II.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.		I.-III.	I-II.	I.-III.	I.-III.	I-II.	I.-III.	I-II.
680	738	180	336	430	712	920	ind. Budapest k. p. u. X	640	860	910	1015	920	860	920
686	* 744		341	442	718	926	" Budapest-Ferencv. X	687		900	1000		921	
640	751	206	355	460	725	1000	érk. Bpest-Kelenföld X	617	834	848	964	820	920	920
	* Sz. Péterén at				* Sz. Péterén at									
††Junius	900	917	368	†606	†645	†740	érk. Szekesfehérvár — —	432	625	636	†70836	612	612	804
19-ig és	138	1200	840	† Junius	†1025		" Nagykanizsa — —	1240			†418532	210	210	†Junius
szeptember	900	900	126	20-tól bez.	†125		" Zarámb. m. a. v. (190) —	742			150	790	790	20-tól bez.
11-16l	636	* 951	710	szept. 10-ig	†710		" Fiume (190) — —	1000			* 820	920	920	szeptember
	790	855					" Triest — —	956			820	1120	1120	790
													* Sz. Péterén at	

Oda Zalaszentiván—Zalaegerszeg. Vissza Oda Túrje—Balatonszentgyörgy Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	22	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6711	6713	6715	6717	6430	6422	6424		6712	6714	6716	6718	6720	6612	6616
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.		I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
1002	1250			ind. Sopron — —	erk.	1236	330	618					210	736
516	1136	296		" Szombathely — —	erk.	840	236	428	914				907	828
610	1245	201	535	" Nagykanizsa — —	erk.	800	200	500	913	1000			848	540
				ind. Zalaszentiván — —	erk.	634	1238	301	500	913			ind. Túrje (14) — —	erk.
780	145	410	725	erk. Kisfalud-Sztiván (14) ind.		628	1232	268	500	907			680	348
787	151	416	732										640	303
				erk. Bóba (14) — —	ind.								681	394
1236		807		erk. Kis-Czell (14) — —	ind.								612	300
1261		822											560	288
				ind. Kisfalud-Sztiván (14) ind.									547	296
788	188	430	733	erk. Zalaegerszeg (14) ind.									528	204
787	212	442	732	erk. Csáktornya (14) ind.									515	149
													482	127
													434	1265

Oda Ukk—Keszthely—Balatonszentgyörgy. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6522	6524	6520	6526	6530	6512	6532	6514	6534	6536	6516	6538	6518	6517	6513
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
940	645	850	180	ind. Bpest kpu. (11, 14) erk.	210	710	920						736	
452	206	602		ind. Kis-Czell (14) — —	erk.	907	1251						828	
783	1141	340	727	ind. Ukk (14) — —	erk.	615	1102	310					641	
801	1149	348	735	Zala-Göganfa — —		607	1060	301					632	
812	1200	400	740	Nyírlak 7. sz. őrház — —		506	1042	240					622	
833	1230	430	806	Sümez — —		548	1094	240					614	
844	1200	432	817	Sümez-Bazaltanya — —		527	1018	230					564	
913	1266	488	843	Lesencze-Tomaj — —		455	941	149					524	
926	107	510	854	erk. Tapoleza (ind.)		412	928	130					511	
				ind. Raposka 1. sz. őrház — —									461	
452	940	115	556	Balaton-Ederics — —									427	
452	949	120	545	Balaton-Györök — —									412	
502	1006	141	603	Vonyarcz. Vashegy — —									400	
517	1021	152	618	Gyenes-Diás 7 sz. őrh. — —									366	
517	1030	206	622	ind. Keszthely (ind.)									346	
524	1087	219	645	ind. Fenék 9. sz. őrház — —									320	
531	1047	225	645	erk. Balatonszentgyörgy (16200) ind.									313	
1232	330	544	950	Bpest (1200) ind.									210	
1232	330	544	950	Bpest (1200) ind.									210	
1232	330	544	950	Bpest (1200) ind.									210	

Oda Kis-Czell—Csáktornya. Vissza Oda Szombathely—Rum. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6416	6411	6417	6405	6404	6406	6418	6415	6401	6403	6413	6415	6401	6403	6413
I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
940	645	850	180	ind. Bpest kpu. (11) erk.	210	710	920							
221	1139	438		" Győr (11) — —	erk.	1119	344	224						
221	1231	340	460	" Szombathely (11) erk.		1230	304	1025						
452	206	602		ind. Kis-Czell X 11, 23) erk.		907	1261	828						
514	236	621		erk. Bóba (23) — —		847	1231	802						
				ind. Szekesfehérvár (23) — —	erk.									
515	230	621		ind. Bóba (23) — —	erk.	846	1238	807						
525	241	631		Pálfa 2. sz. őrház — —		832	1216	765						
541	261	640		Jánosbáza — —		822	1207	746						
552	300	648		Nemes-Keresztur — —		812	1187	724						
601	311	658		Rigács 4. sz. őrház — —		768	1144	721						
611	330	702		erk. Ukk (10) — —	ind.	749	1136	713						
926	510	854		erk. Tapoleza (10) — —	ind.	442	928	511						
622	330	711		ind. Ukk (10) — —	erk.	730	1130	703						
631	348	720		Dergacs 3. sz. őrh. — —		720	1117	683						
641	348	720		Eötvös — —		730	1110	645						
656	401	740		erk. Túrje — —	(ind.)	706	1090	622						
708	403	740		erk. Zalaabér — —	(ind.)	702	1080	622						
729	438	806		Szöppök — —		647	1036	622						
748	445	820		Ollár — —		628	1016	543						
758	464	822		erk. Kisfalud-Szent- ind.		606	993	515						
815	510	848		ind. Iván (22) — —	erk.	604	943	500						
821	527	852		erk. Zalaegerszeg (ind.)		592	929	443						
848	545	873		ind. Bozsföld 21. sz. őrh. — —										
851	551			Bakk — —										
851	551			Tófej — —										
851	551			Gutórföld — —										
851	551			Csömödér — —										
851	551			Lenti — —										
851	551			Hedics — —										
851	551			Alsóendva — —										
851	551			Muraszardahely — —										
851	551			M. Siklóss 43. sz. őrh. — —										
851	551			Kristófalva — —										
851	551			erk. Csáktornya X ind.										
851	551			erk. Pragerhof — —	ind.									
851	551			" Bpest k. p. u. 12 ind.										

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	5.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.80 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolvas szerkesztő: SZALAT SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Gróf Festetich Pál.

Nagykanizsa, július 16.

Zalamegye egyik kitűnő főúri családjának sarja szándékozik a közpályára lépni. Festetich Pál grófot jelölték a csáktornyai kerület országgyűlési képviselőjévé és a gróf a jelölést elfogadta. Maga a jelölés és jelöltség elfogadásának ténye nem emelkedik ki a választási mozgalmak sablonos keretéből, ám súlyt kölcsönöz ennek a jelölésnek az, hogy éppen a Festetich grófi család egy tagja vonul be vele a magyar képviselőházba. Annak a családnak egy tagja, mely történelmi nevénél, családi tradíciójánál, összeköttetésénél és anyagi helyzeténél fogva régtől mintegy predesztinálva van arra, hogy befolyjón és elsőrendű szerepet játszon a magyar politikában. Napjainkban Pál gróf az, ki családjának e hivatását felismeri. Üdvözljük érte.

Festetich Pál grófról, a nagy Festetich György egyenes leszármazottjáról mindeddig annyit tudtunk, hogy kiválóan képzett, nagytehetségű ember, ki ha aktív politikát nem is űzött, törhetetlen híve volt a függetlenségi 48-as eszméknek. A lefolyt nemzeti küzdelmek idején ott dolgozott a kulisszák mögött, amit tett, azt mintegy lelki szükségéből tette és ezzel nem szerzett magának

nevét, dicsőséget a fórumon. Ma maga Kossuth Ferenc az, ki az ő jelöltségét óhajtja, méltánylásául egy csendes, de lelkes munkálkodásnak.

Valóban, reánk zalaiaakra, hol a Festetichék birtokai elterülnek, nem kevés érdekel bir az, hogy a főúri család egy tagja részese lesz a napi politika intézőségének. Óhajtjuk, hogy a gróf politikai működése oly egyszerű legyen, milyent származásából és jeles egyéniségéből folyó kiválóságai tőle joggal megkövetelnek.

A függetlenségi Festetich nyeresége a magyar politikának.

Kossuth a VII. kerületi választásról. A VII. kerületi függetlenségi pártkör ma küldöttségileg hívta meg Wekerle, Kossuth és Apponyi minisztereket a párt keddi vacsorájára. Wekerle nem volt Budapesten, Kossuth és Apponyi megígérték megjelenésüket. Kossuth azon reményének adott kifejezést, hogy Barabás Béla zászlója, melyre a 48-as függetlenségi elvek vannak felírva, újból győzedelmeskedni fog, mert jelenlegi ellenjelöltje nem függetlenségi, mert ha az volna, ugy az ő körükben lenne.

A zalamegyei sztrajkok.

Az alispán jelentéséből.

— Saját tudósítónktól. —

A Zalamegyében legutóbb lefolyt sztrajkok és az erre vonatkozó hatósági intézkedések

képét a következőkben vázolja az alispán jelentése

A közigazgatási élet a mezőgazdasági munkások és cselédek körében fellépett sztrajkok következtében a múlt hónapban is erős megzavarodottnak volt kitéve. — A cselédek és aratók több helyen beszüntették a munkát, a hatóságoknak azonban sikerült a rendet helyreállítani. A pacsai, novaí, csáktornyai és kanizsai járásokban volt nagyobb mozgalom — észlelhető, sőt attól lehetett tartani, hogy a nagykanizsai járásban általános sztrajk üt ki s az a szomszédos járásokra is kiterjed. — A sztrajkok miatt Szepetneken, Zalátárnokon és Kemendollárban csendőrküldönitmények állítottak fel, az egyes őrsök a szükséghez képest megerősítették s a múlt hónapban már a vármegye területére vezényelt 75 csendőrről kívül 45 csendőr, 35 gyalogos katona osztatot be az őrsőkre. A katonaságot a vármegyében meghagyták, jöllehet a nagykanizsai katonaság máshova volt vezényelve. A gyors intézkedés céljából az alispáni hivatal megkeresésére az éjjeli távirat szolgálat elrendeltetett. Valószínűnek látszott, — hogy a különböző munkásegyletek a gazdasági cselédek — és munkások közt is terjesztik elveiket s ez által sztrajkokat idéznek elő, ezért az alispánhelyettes a munkás egyletek megvizsgálását rendelte el. A feltevés valóban bizonyult, — különösen a kanizsai járásra nézve, ahol kanizsai ipari munkások izgatták a népet. — Az egyletek megvizsgálása azonban eredményre nem vezetett, mert az egyletek könyvei és levelezései terhelő adatokat nem szolgáltatottak.

Falun.

— Adám bácsi, a kortes. —

Isteni csend van itt falun.

A nép künn dolgozik a mezőn. A hajlékok néptelenek.

A madarak énekén, a rovar-világ döngésén kívül nincs semmi zaj.

A templomtorony órája szól csak bele negyedórákint a hallgató levegőbe.

Olyan a falu, mintha néma imádkozásba merült volna el.

Leheveredem a dombajtón hatalmas, szép díofa árnyékába.

Szemeim belerévednek a végtelenségbe s ezalatt a gondolatok úgy vonulnak, szállnak lelkemben, mintha bucsut járnának. Láncvonalban; azután párosan egymásba akaszkodva; majd csoportosan, egymásra torlódva.

Eseményeket, történeteket élek át pillanatok alatt. Egy gondolom: ez az *ébrénálmodás*, ami olyan fantasztikus dolgokat produkál, mint a poétagyerekekkel, akik a bucsujáró gondolatokat meg is szokták örökíteni írásban, hogy a nagyközönség is hadd bámulja meg azokat.

Magamfajta „véneont” már tisztában van azzal, hogy a világ a bucsujáró gondolatokra

és érzelmekre nem kíváncsi; tehát még az ujjá-bütykét sem mozditja meg azért, hogy papirosra rögzítse, térhez igázza gondolatait. Röptüjének csak szabadon nyomtalanul tovább a maguk végtelen-világában.

Ez az igazi *szabad-gondolkodás*.

Ezek az igazi *szabad-gondolatok*, amiket nem szorít az ember a szavak, a kifejezések alkalmazkodó konvencionális keretei közé.

Kelnek, szállnak korlátlanul a szellemvilág szányaló szabad madarai. Hazájok a végtelenség. A megfoghatatlan *Erő* karjaiban születnek és halnak meg. Emberi korlátozottság szárnyukat nem szegheti. Sötétség, butaság rájuk nem csaphat. Számon nem kérheti senki, hogy miért születtek olyanokul, aminők; — miért nem alakultak át olyanokká, aminőknek a mindenható, fölséges tömegek tapsolnak.

Hajh, milyen gyönyörűsége a szellemnek, mikor benne a szabad gondolatok születnek. Mikor pillanatok alatt átéli a világszabadság álmodott világát. Az emberiség megváltódásának, megüdvözlésének nagy történeti mozzanatait. Korhadt intézmények összeomlását, új világok teremődését. Az egyének erkölcsi szabadságának legeszményibb színvonalát. Az egész emberiség szellemének Istennel való tisztaságát, szent ölelkezését.

A szabad-gondolatok születésének eme fönséges pillanataiban a papirhoz nem kötött, a profán lelkek elé nem tárt gondolatoknak és érzelmeknek nem lehet más ítélő bírójok, csak ama titkos, hatalmas *Erő*, akinek megérthetetlen varázslatától születtek. A fenálló rend korlátjait, kényszer-kereteit, aranyozott bilincseit őriző hatalom sólyomai, a nappali vagy éjjeli ügyészek, ezekre le nem csaphatnak.

Szabadok a végtelenségben.

Trónokat omlaszthatnak. Karjaikba ragadhatják az egész emberiséget és a kiskorúság vakságából, a szellem-rabság láncai közül fölemelhetik Isten közelébe, a *tisztán-látás* ragyogó világába. Csodákat művelhet az *ébrén-álmodásnak* minden érzékitő művészi erőt tulszányaló hatalmával.

Nem volna-e szentségértés, ha ezeket az Istennel ölelkező, szabad gondolatokat megkísérelnénk papirosra rögzíteni gyöngé kézzel, vergődő, porszemnyi elővel?

Nem jobb-e ériutetlenül hagyni a szellem-rabságnak ama megszokott, vagy öntudatlanul, vagy büszkén viselt láncait, melyeknek valódi súlyát a nagy ember-tömegek még most sem érzik.

Alispánhelyettes jelentette, hogy a munkásmozgalmak megakadályozására vonatkozó előterjesztései úgy a belügyi, mint a földművelési minisztériumokban elfogadtattak. Az ennek következtében tett intézkedések nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy nagyobb munkászavargások ne forduljanak elő. Az alispáni hivatal már most gyűjti az adatokat arra nézve, hogy az aratási munkák befejeztével, amikor az izzalom meg fog szűnni s a hatóságok és közbiztonsági közegek működése a rendes keretbe térhet vissza, az izzatok ellen az eljárás megindítható legyen.

Jelzi az alispáni jelentés, hogy hasonló mozgalmak megakadályozása céljából a gazdasági cselédekre és munkásokra vonatkozólag a törvények keretében megfelelő szabályrendeleteket kell a vármegyének alkotnia, a gazdasági szerződésekre vonatkozólag új mintákat kell kidolgoztatni, a követendő hatósági eljárást minden részletében megvilágítani és egyöntetűen szervezni kell.

Népakadémia-szabad liceum.

„Elvesz az én népem, mint-hogy tudomány nélkül való.”

Nagykanizsa, július 16.

I.

Folytonos politikai küzdelmeink elvonják figyelmünket legfontosabb feladatainktól. Hátterbe szorul minden, ami nem politika. Még ha a nemzet életbevágó érdekei fűződnek is hozzá. Nem érünk rá foglalkozni vele és nincs meg a kellő hangulat sem. Ennek az árárt pedig az ország összes erkölcsi és anyagi javai fizetik meg. Megáll haladásának útján természetesen fejlődése fennakad. De különösen megszűnik a magyar közművelődés, a nép széles rétegeinek kulturája. A csörrenő fegyverek zaja elkábitja az elméket és szíveket, a szellemek csöndes, nesztelen munkája iránt nincs fogékonyság. Nem ébred magától és a hivatottak nem igen ébresztik. Inter arma silent Musae.

Pedig nagy szüksége van népünknek jó, egészséges, erőteljes lelki táplálékra. Szüksége

van tudásának gyarapítására, értelmiségének kiművelésére.

A nap nap után súlyosbódó életviszonyok az erők fokozását követelik. Izmos karok nem elégségesek többé a mindennapi kehér előteremtésére. A nyers munka értéke hanyatlik, gyümölcsei kevesbűnek.

Anyagi boldogulásunk gyakran attól függ, hogy mennyiben vagyunk képesek a tudományos kutatások gyakorlati eredményeinek felhasználásával megtermékenyíteni kezünk munkáját. Módot kell tehát nyújtani a népnek, hogy abba a gazdag életbe bepillantson, mely a tudomány különböző műhelyeiben pezseg.

Az életviszonyok átalakulása azokat a nagy társadalmi kérdéseket vetette fel, amelyek nemcsak az elméket foglalkoztatják, hanem azt a talajt is megreszkettetik, amelyen intézményeink eddig szilárdan állottak. Ezeket a problémákat meg kell oldani. Úton-útfélen beszélnek rólok. Boldog boldogtalan hivatra érzi magát a társadalom megmentésére, a »kitagadottak«, a »jogfosztottak« igazainak kivívására. És dobálózunk jelszavakkal, lebontják azt, amit sok évszázad épített, meglaizítják még azokat a kötelekeket is, amelyek a hazai földhöz, a nemzethez kapcsolnak. A nép a legellentétesebb befolyásoknak van kiszolgáltatva. Amit szentnek és sérthetetlennek mondanak azok, akikben eddig vezéreit látta, azt kigunyolják és öcsárolják az új tanok hirdetői. Mindenfelől ostromolják, hatni iparkodnak reá és zavarba ejtik, szemét kápráztatják, úgy, hogy elhomályosul tekintete és nem veszi észre jólétének és boldogulásának igazi forrásait. Meg kell tehát világítani előtte azokat a kérdéseket, amelyek oly közelről érintik, igaz lélekkel és igaz szeretettel megértetni vele az eszméket, amelyeknek diadalmaskodását a hivatlan proféták lehetlenné teszik, vagy legalább késleltetik.

Es nemcsak kenyéren él az ember. Anyagi siker nem elégíti ki lelkét. A munka verejtéke emészti erejét és ha a pihenés óráit a zok az ideálok nem ragyogják be, amelyek magassabb célok felé emelik törekvésünket és mindenkor a legjobb, legnemesebb, legszebb és legbecsesebb tartalmat adják minden em-

beri ügyekvének. — sívárnak és kietlennek fogja tekinteni az életet és nem lesz menekvése annak a tudatnak győtrő kinjaitól, hogy nem éri meg azt a sok fáradsámat, gondot, küzdelmet és szenvedést, mely még a legboldogabbnak is osztályrészül jut. Ezeket az ideálokat azelőtt kizárólag a vallásban találta meg az emberiség. A sóvárgó lélek beérte azzal a táplálékkal, melyet a hit nyújtott neki. Most azonban egyebek mellett ebbeli szükségletét és igényeit is fokozódtak. A vallás mellett a lelki töltésnek és megújulásnak, az erkölcsi nemesbűlésnek és megistutulásnak más forrásaihoz is kell fordulnia és ezeket is meg kell nyitnunk a nép számára.

A csáktornyai második választás.

— Saját tudósítónktól. —

Miután Ziegler Kálmán, kit páratlan lelkesedéssel választottak meg, lemondott mandátumáról, a csáktornyai kerület még e hó folyamán új képviselőt választ. Amily hangor, sőt viharos volt azonban az első választás, ép oly nyugodtnak ígérkezik ez az újabb. Sőt egyhangú választásra van kilátás.

A kerületnek eddig egyetlen komoly jelöltje van, Festetich Pál gróf, ki függetlenségi 48-as programmal lép fel. Megválasztása bizonyossá vehető, annál is inkább, mert a csáktornyaiak ezuttal sem akarnak mást, mint függetlenségi képviselőt, már pedig Festetich grófnak a függetlenségi eszmék egyik tántoríthatatlan hívét küldenek a parlamentbe. A gróf, ki Kossuth Ferencnek személyes jó barátja, valószínűleg a függetlenségi párt ajánlását viszi magával Csáktornyára.

A csáktornyaiak tegnap jelölt értekezletet tartottak és ezen nagy lelkesedéssel csatlakoztak Festetich gróf lobogója alá. Nem hisszük, hogy a gróffal szemben más is fellépjen. Emlegetik ugyan, hogy az ottani magántisztviselők Kroutzer Lipót érdekében mozgolódnak, ez azonban illetéktelen experimantálásnak egyébként nem minősíthető.

Mint értesülünk, Festetich gróft Zalamegyiben nagy befolyással bíró családján kívül mégynék vezetőférfiak is támogatják. A gróf valószínűleg csütörtökön érkezik Csáktornyára. Most lovag Zolnay Viktor buzgólkodik az érdekében.

Tegnapelőtt közöltük azt a táviratot, melyet báró Kaas Ivor a Zalahoz intézett. Ábból az alkalomból, hogy a csáktornyai választással kapcsolatosan az ő nevét is kombinációba vették. Kaas Ivor erre vonatkozólag a fővárosi lapokban is nyilatkozott. Nyilatkozata a következő:

Tegnap éjjel érkeztem Beregből Budapestre és a lapokban ma reggel olvasom, hogy Csáktornyán képviselőjelöltnek felleptem és csütörtökön programbeszédet fogok tartani. Nem tudok róla semmit. Senki se szóval, se levélben Csáktornyáról engem a jelöltség elfogadására fel nem szólított, senkivel Csáktornyán vagy bárhol jelöltetésem iránt nem érintkeztem, megbízást senkinek nem adtam. Nevelemek meghurcoltatását minden megüresedő kerületben, történjék bár jóakarattól, unom. Mandátumkereső vigének feltűnni nem akarok. Csáktornyán fellept gróf Festetich Pál ur, Kossuth Ferenc barátja és pártfogoltja, a csáktornyai uradalom tulajdonosának testvére, mint függetlenségi jelölt, a kivel versenyezni nem kívánok.

Kaas Ivor.

— Diesértessék a Jézus Krisztus! — hangzik mögöttem mély hangon.

Főiriadok. Alig hallható hangon viszonzom az üdvözlést.

— Mindörökké.

Előttem áll Mihók Ádám, a falu hirhedi kortese. Hatalmas szál ember. Magas homloka alatt két mélytűző szem csillog.

Némán, fürkésze néz rám, azután mondja csak:

— Nagyon elgondolkozott, uram.

— El.

— Magam is így járok sokszor. Olyankor nem is érzem, hogy a földön vagyok. Akkor gyónok.

— Kinek?

— Magamnak, meg a jó Istennek.

Kíváncsian néztem rá.

Észrevette, hát iparkodott megmagyarázni szavait.

— Lásza, édes uram, én, mint kortes, már hat választást éltem. Ez alatt többet vétkeztem, mint a mennyi a hajam szála. Mindig az igazság nevében beszéltem, de mind'g hazudtam, mert sohasem azt mondtam a nép előtt, amit gondoltam, meg éreztem.

— De hát miért, Ádám bácsi? Maga mindig annak a pártnak korteskedhetett volna, a melyikhez a lelke hajlott!

Ádám bácsi kesernyén mosolygott és ingatta a fejét.

— Ez már igaz, édes uram! Csakhogy az én lelkem egyikhez sem hajlott. Hejh, uram, ha én azt mondhattam volna a népnek, ha szívem szerint kiprédikálhattam volna, amit gondoltam, éreztem: akkor most aligha beszélgethetnék itt a jóságos Isten szabad ege alatt! ... Azt kellett mindig mondanom, hirdetnem, ami az embereknek tetszett. ... Hanem azután, mikor magam vagyok, mikor a lelkem igazán szabad: akkor meggyóonom, számon-bánom a sok hazugságot és azután szabadra érzetem a gondolataimat. De ezeket csak a jó Isten ismeri, aki a szíveket és veséket vizsgálja.

Valósággal a lelkembe markoltak Ádám bácsi őszinte szavai.

Én édes Istenem, de milyen nagyon sokan vagyunk úgy, mint Ádám bácsi, a falu kortese.

— y.

HIREK.

— **Kienevezések a vármegyénél.** Gróf Batthyány Pál vármegyénk főispánja Pucher Károly irnokot árvasszéki iktatóvá, Rajky György irnokot irnokká, Péntek Lajos ideiglenes díjnokot rendszeres díjnokká és Horváth Jánost ideiglenes díjnokká nevezte ki.

— **Személyi hir.** Cech József ezredes, a volt nagykanizsai ezredparancsnok városunkba érkezett.

— **Egyhásmegyei hírek.** Tóth János szécsiszigeti esperes-plébános, vármegyénk kath. pápaságának kiváló tagja, letenyei plébános lett, a szécsiszigeti plébániát pedig dr. Rusztek Andor Csánád egyhásmegyei áldozár kapta.

— **Emlékműleleplezés Csáktornyan.** Talvay történt, hogy lovag Orsini Rosenberg Sándor zágrábi hadtestparancsnokot a csáktornyai gyakorlóterén szívesülhűdés érte, mitől a hadtestparancsnok holtan bukott le lováról. Siremlékét tegnap leplezték le Csáktornyan. A leleplezés nagy katonai pompával ment végbe és erre az alkalomra a Zágrábban és Grácban állomásozó katonaság küldöttsége is Csáktornyára érkezett.

— **Keszthely város képviselőtestülete** tegnap délután közgyűlést tartott, melyen kisebb felő ügyeket intéztek el.

— **Letagadott diszpolgár.** A pécsi bányaművek egyik tárnáját Cassian tárnának hívják. Van Cassian utca is Pécsen. Hogy ezek a kienevezések honnan származnak, azt eddig a pécsiek maguk sem tudták, míg nem most rájöttek a dolog nyitjára. Bécsben meghalt egy Cassian, Márton lovag nevű ur, kit a családja a gyászjelentésben mint Győr és Pécs városok diszpolgárát parentált el. Mikor ez a gyászjelentés Pécsre érkezett, ott érthető meglepetést keltett, mert egész Pécs városában nem akadt ember, ki a lovag ur diszpolgárságáról tudott volna. Hosszas kutatás után aztán kiderült, hogy a nem lovag mégis joggal hordta a diszpolgári titulust, mert őt még a Bach korszakban megválasztották Fünfkirchen diszpolgárává, valószínűleg nem a magyarországnak tett szolgálataiért. Hát ezt a diszpolgárságot tagadták le, vagy felejtették el a pécsiek. A lovag urnak azonban jobb volt az emlékező tehetsége.

— **Vasutasok mulatsága.** A magyar szent korona országainak vasutas szövetsége helyi fiókja tegnap délután a sörgyár helyiségében rendkívül sikerült táncmulatságot rendezett. A mulatságon négy szám eléneklésével az irod. és művészetek kör is részt vett. A zenét a táncosok székesfehérvári zenekar szolgáltatta. A mulatság a legkedélyesebb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— **Geológusok Keszthelyen.** A gráci egyetem több tanára és hallgatója tegnap Keszthelyre érkezett. — A Balaton vidékét fogják geológiai szempontból tanulmányozni.

— **Öngyilkosság.** Csordás Anna Kurinek letránné nagybakónaki lakos meghasonlott önmagával a vízbe. A minap kileste az alkalmat, hogy magára maradhasson és nyakát elmetasztotta. Mire észrevették meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Német tudós a balatoni borokról.** Emleztették már, hogy dr. Wortmann Julius, a gelsenheimi kir. porosz szőlőszeti és gyümölcsészeti intézet igazgatója, az európai hírviróknakért, különösen a mezőes talajba ojtvány-nyal és hazai vasszövel telepített szőlők és azok borának tanulmányozása szempontjából bejárta az ország bortermelő vidékeit. Járt Balatonfüreden és a Balatonvidék szőlő és

borgazdaságának megtekintése céljából. Hozzájuk csatlakozott Tus Antal tapolczai m. kir. vincellériskolai igazgató. Arról a vidékről azt írják, hogy a német tudós több nevesebb szőlőt, borpincét látogatott meg és izlette borainkat. Ott is a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott hazánk szőlőműveléséről a mi, ugymond — az európai országok közt az első helyet foglalja el. — Ezzel szemben a pince és borkezelés gazdaságunk nagyon elmaradt a többi európai bortermelő országoktól. Megízlette a vidékünkön termelt fajborokat. Nem győzte eléggé dicsérni őket. Csodálkozott, hogy boraink árai oly alacsonyak, holott náluk a fajborokból hl.-kint 200—300 márkáért bármennyit is szívesen megvennének. Szerinte a legsilányabb minőségű homoki kadarka boraink is jóval különbek, mint az ott háziasítás céljaira kénytelen kellelten vásárolt, aránylag drága olasz, spanyol és francia tömegborok. Tehát csak rajtunk magyarokon mulik, hogy az ott nem igen kedvelt franciák borait az utolsó csöppig hamárosan kiszorítsuk a német piacokról.

— **Megölte az anyját.** Szentandrás községben egy Pálkás Menyhért névű asszony furlangos módon akart pénzhez jutni és elhatározta, hogy a vallásos falubeli nép hiszékenységét fogja kamatoztatni a maga javára. Elkérte híresztelni, hogy neki megjelent a Szűz-Mária és csodátevő erővel ruházta föl. Hogy ezt a mesét jobban elhiggyék, fölbiztatta hajadon leányát, hogy terjessze ő is a tegyen tanúságot, ahol kell. A leányt bántotta ez a család, nem akart benne semmiképpen sem részt venni. Az anyja ezért halálra gyötörte és mindenféle kínzással akarta kényszeríteni, hogy legyen a bűntársa. A leány némán tűrt egyideig mindent, de utóbb elkeseredésében szörnyű tette szánta el magát. Tegnap reggel Pálkás Menyhért német halva találták az ágyában. A vizsgálat megindult és kiderítette, hogy az asszonyt a leánya ölte meg. Az anyagyilkos leányt letartóztatták.

— **Takács Zoltán.** Szegedről írják: Takács Zoltán a jövő évi január 26-án szabadul ki a szegedi csillagbörtönből, ahol tudvalevően pénzhamisításért van elítélve. Ugy látszik azonban, hogy nem jól érzi magát Szegeden, mert a minap ismét örlést szimulált és nem evett abban a reményben, hogy elviszik a lipótmezei örlőtek házába, ahol munka nélkül töltheti el büntetésének hátralevő idejét. A börtön orvosa azonban észre vette a turpisságot s Takács néhány napi böjtölés után tovább is Szegeden marad.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

A legkedélyesebb szírtartalmú, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindaddig ritka élelmiszer is mellette kiválóan olcsó.

Valódi csakis
Hoff János
névvel és az orszá-
védjeggyel.

Csomagok 1/4 kgr. 90 fillér
1/2 kgr. 1.50
Mindentől kapható.

Színház, művészetek.

(—) **Troubadour.** Kövessy társulatának énekes személyzete emlékezetes előadást rendezett szombat este kicsiny, de disztigvált, zenéérti közönség előtt. A szombati jól megérdemelt tapsok nem a karzatról hangzottak el, akik adták, nem olcsó színészfogást méltá-

nyoltak vele és akik kapták, komoly művészettel érdemelték azt meg. A Troubadour operát adták és *Galgóczy Emma* játszotta *Leonora* szerepét. Operai előadásokban otthon van a művész, akinek sem énektudásának, sem ambíciójának nem felel meg a jobban kifizetődő, lármás operett. Oly szépen, becsületes művészettel, komoly tudással énekel, amilyenhez fogható Ruzsinszky Ilona távozása óta nem hallottunk az arenában. *Érczkövy* (Luna gróf) hangjáról ismét örömmel konstatálhatjuk, hogy teljesen visszanyerte egykori megkapóan meleg és tömör tónusát. Tisztaiban van vele közönségünk, hogy *Érczkövy* a vidék egyik legjobb bariton énekes. — *Kövessy* volt az idén is a cigány. Ezuttal is kitűnő volt, mint mindig. Gyönyörű kiejtésével előadott énekszámainak igen nagy hatásuk volt. *Király Frigyesnek* hatalmas hangjáért megbocsájtták irgalmatlan kiejtését. Jók voltak *Kormos és Káldor* is. A kar precíz működött. *Kun Richárd*, a nagy tudású és ügyes kezű karnagy kiváló dicséretet érdemel.

(—) **Uj Évike.** Egy, talán jelentékeny művész pályája indult meg tegnap a nagykanizsai színpadon kedvező, auspiciumok között. Pataky Vilma debütált a Mádi zsidó Évike szerepében telt ház, jókedvű és hálás közönség előtt. Mint értesültünk, a kisasszony csak most hagyta el az iskolát. Vizsgái előadásáról, mint már említettük, elismeréssel írtak a fővárosi lapok, amiből azt következtetjük, hogy a Vigaszínház színpadán otthonosabban érezte magát, nem küzdött oly nagy lámpalázzal mint nálunk. Mert itt bizony a nagy félelem néha még a hangját is elvette és az első felvonásban valóságos tremoló tremens volt amit produkált.

Am e félelemnek volt jó hatása is. Az, hogy Évikéjét még naivábbá, kedvesebbé és ártatlanabbá tette. Megállapíthatjuk, hogy a közönségnek így is igen tetszett és kapott annyi tapsot amennyi egy kezdő művésznő el is kényesíthet. Később neki bátorodott és azok, kik a próbákról ismerték, kezdtek ráismerni. A hangja szilárdabb lett és tisztább, szép csengése a maga teljességében érvényesült. Előadása igen kedves, közvetlen és gyakran drámai erővel gazdag. A közönség észrevette, hogy megbecsülendő tehetséggel van dolga és bizonyára érdeklődéssel tekint a kisasszony legközelebbi fellépése elé, midőn őt az első szereplés láza nem fogja nyugtatni. Szencziósan kedves megjelenésének perzsa lámpaláz sem árthatott. A tegnapi előadás általában jól sikerült. *Déry Rózsi*, a felfedezendő tehetséges művésznő ismét ünnepelték. Vége-hossza nem volt a tapsnak, mit *Déry Rózsi* művészi ténylegért és igen kellemes hangjáért kapott. Egy kis ambícióval valóban neves primadonna válhatna belőle, mert ami kellék a primadonnasághoz kell, az gazdagon megvan benne.

Másor.

Kedden: János vitéz operette.

Szerdán: Koldus gróf operette.

(—) **Fedák Sári esküvője.** Már az iskolában is úgy tanították, hogy az érdem megnyeri jutalmát. Ennek a gyönyörű tételnek az igazságát legközelebb egy fényes esküvő fogja bebizonyítani: Fedák Sári férjül veszi Degenfeld Imre grófot. Hogy micsoda érdemről van szó, azt nem nehéz kitalálni: Fedák Sarolta elévülhetetlen érdemeiről, amelyek több feases trikón és magasra emelt lábon kívül rézben tulipán ábrákban, részint a koalíciós program pártoláiban caucosodnak ki. Mert Fedák Sári volt az, aki a béke előtt a színpadon, automobilon, sőt azokon kívül is nyíltan utált mindent, ami nem koalíciós. Így történt, hogy amikor beült a tisztul-

körébe, a hivatalos lapban hirdetmény jelent meg, mely azt hirdette, hogy Degenfeld Imre grófot feloldották a gondnokság alól. Degenfeld gróf tudniillik már véglegesen volt az isteni árvának, ami arra indította a Degenfeld családot, hogy elmei és más okokból kifolyólag sürgősen gondnokság alá helyeztesse az ifjú mágnást. Miután azonban időközben Fedák bebizonyította, hogy ő érdemes hazafi: visszaadták neki a grótot. A nyári szennációk különben sem volnának teljesek, ha Fedák Sarolta távol maradna tőlük. Mert az végre nem elég, hogy már két ügőtversenyt nyert meg az isteni Sára és Debrecen meg Beregszász aranyifjúsága egy esküszik reá, mint a pesti löversenyző Taralra. Más szennációról is gondoskodni kell: Zsazsa tehát páros napokon birtokot vásárolt, páratlan napokon tulad rajta; ma örök hűséget esküszik a szinpadnak, holnap az örök bucsúszára készül. És most eljutottunk az igazi szennációhoz. Fedák Sarolta — ez hiteles és igaz dolog! — az esküvőjére készül. Az esküvője pedig visszavonhatatlanul meglesz 1907. januáriusának első péntekjén. Hogy miért éppen pénteki napon? Azért, mert az isteni Zsazsa minden nevezetes eseményekre pénteki napra esett. Pénteken látta meg először a napvilág Őt; pénteken lépett a szinpadra; pénteken követte el az első szerződésszegést és pénteken szerződött el a népszínházhoz. — De mindez mellékes. — A fő az, hogy Zsazsa esküvőjére készül no — meg egy kis budai vendégszereplésre...

Közigazgatás.

A gazdakör ülése

Nagykanizsa város és vidéke gazdakörének választmánya f. hó 15-én Gallubich Lajos ügyvezető elnök elnöklésével ülést tartott.

Elnök előterjesztette a földmívelésügyi miniszterium felhívását a mezőgazdasági munkások részére legalkalmasabb népies háziipar kérdésében. A választmány a legmegfelelőbbnek a kosárfonást, seprű és botkésztést tartja, amellyel szívesen látná, ha a földműves osztály ismét visszatérne a házi szövés és fonáshoz.

A választmány elhatározta, hogy a kör Nagykanizsán Tóth István titkár vezetése alatt, bizományi áruaktárt létesít, a kör tagjai a gazdaságban kellő árukat: olajat, kenőcsöt, magvakat, zsákokat stb. jutányos árban fogják beszerezhetni.

Az állatdíjazás napjaul szeptember 15-ike tűzött ki. Legmegfelelőbb helynek a Sánc melletti vásártér tartatván, ennek átengedését a várostól kérlelmezi fogják. Díjakra mintegy 800 korona irányoztatott elő.

A keszthelyi gazdasági kiállításon a kör testületileg részt vesz. E végből a kör vezetősége és annak tagjai folyó hó 22-én reggel Keszthelyen az Amazon kávéházban jönnek össze.

Végül gróf Károlyi Sándor az O. M. G. E. volt elnöke emlékére állítandó szoborra inditatott meg a gyűjtést. A kör saját pénztárából 25 koronát szavazott meg ezen célra.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, júl. 16. A képviselőház mai ülésén Jusch Gyula elnökölt. Az ülést megnyitván, felhatalmazást kér, hogy a Pisztorj

Mór halálával megüresedett kolozsvári első kerületben új választást rendelhessen el. Egyéb elnöki jelentések után következett a közoktatásügyi tárca költségvetése.

Sághy Gyula előadó ismerteteti a költségvetést és kéri annak elfogadását.

Polit Mihály nemzetiségi elmondja, hogy Apponyi miniszteri működése elé nagy reményekkel tekintett de úgy látja hogy csalódott, mert a Lukács-féle sérelmes nyelvrendeletet nem vonta vissza. Panaszkodik a szerb egyházi autonomia, megcsonkítása miatt. Kérdezi, hogy miért nem hajják végre a vonatkozó törvényt és miért nem részesülnek a nemzetiségi egyházak azon szabadságokban, mint a többiek. A költségvetést nem fogadja el.

Lázár Pál Politlalt polemizál, majd arra kéri a kultuszminisztert, hogy a tanítók fizetését emelje. Kárhoztatja a mostani vizsgarendszert és követeli az érettségi vizsgálat eltörlését. Kifejezi végül azt az óhaját, hogy a műegyetemi doktorokat is lehessen sub auspiciis regis felavatni és hogy a helytelen műegyetem elnevezést műszaki egyetemre változtassák. A költségvetést elfogadják.

Apponyi Albert gróf néhány elhangzott megjegyzésre reflektál. Politnak a Lukács féle nyelvrendeletre vonatkozó megjegyzéseire — ugymond — most nem válaszol, mert a kérdésben interpellációt is nyújtottak be; majd annak során részletesen nyilatkozik. A költségvetés teteleiből bizonyítja, hogy a kormány sokat fordít a felekezeti iskolákra. Rövid hivatalbalépése óta számos visszaélést tapasztalt a nemzetiségi iskolákban.

Ami a szerb egyházi autonómiát illeti, kijelenti, hogy a kormány minden sérelme tekintettel lesz. Lázár Pál megjegyzéseire azt feleli, hogy a műegyetem ügye szíven fekszik, továbbá hogy a tanítóság jogos érdekeit szíven viseli. A legközelebbi költségvetésben ennek már bizonygását is fogja nyújtani. Kéri a költségvetés elfogadását. (Élénk éljenzés).

A Ház az elsőfélélt megszavazza.

Képviselőválasztás Veszprémben.

Veszprém, július 16. A veszprémi kerületben ma volt a képviselőválasztás, mely alkalommal dr. Óvári Ferenc takarékpénztári igazgatót függetlenségi programmal egyhangulag képviselővé választották.

Nagy vasuti összeütközés.

Trencsén, július 16. Ma a trencsényi állomáson a zsolnai személyvonat beleütközött egy tehervonatba. Tíz utas megsebesült. A sérültek, miután sebeiket az orvosok bekötözték, folytatatták útjukat. Az összeütközést azon körülmény okozta, hogy az összes vágányokon vonatok álltak és ezért a Zsolnáról érkezett személyvonatnak nem lett volna szabad berobognia. A vizsgálat megindult.

Leégett termés.

Nagybecskerek, július 16. Szerbekesztur torontálmegyei községben ma 50 hold buza-termés porráégett. A kár igen nagy. A tüzet gyújtogatás okozta.

Olay Lajos kilépése.

Budapest, július 16. A függetlenségi párt pénteki értekezletén tudvalevőleg megtiltotta, hogy tagjai a VII. kerületi választáson Barabás ellen korteskedjenek. Ennek következtében Olay Lajos ma levelet intézett Kossuth Ferenchez, a párt elnökéhez, bejelentvén neki, hogy pártkörből kilép. Kijelenti, hogy a pártnak, míg Kossuth vezeti, továbbra is tagja marad és a kormányt támogatja, majd így fejezi be levelét: »A pártkör sohasem rendelkezhetik olyan irányban, hogy én választási küszlem alatt kipróbált jellemű, nagy multu és nagytehetségű függetlenségi férfit iránt, pártunk egykori nagytekinélyű elnöke iránt rokonszenvemmel ne nyilváníthassam jól tudod, tisztelt barátom, hogy Kötös Károly is elszánt akarattal azon elvek győzelméért küzd, amelyeket mi hirdetünk s amelyekért mi küzdünk.

Az egri választás.

Eger, július 15. A Szederkényi Nándor főispáni kinevezése folytán megüresedett egri kerületben ma folyt le a képviselőválasztás. Babócsai Sándor függetlenségi párt 281 szótöbbséggel Centorás László szintén függetlenségi pártival szemben képviselővé választották.

Szédzserkessző: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju-, selyem- és bu-
tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a
nagyközség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Cook & Johnson-féle
amerikai szab.

tyukszem-védő

(örvényesen védett)

jelenleg az egyedüli orvós, mely
a borzasztó tyuksemmáj-dajmát
azonnal megszünteti és minden
töviset biztosan eltávolít

Jelenleg a világ legjobb szere.

Mindenkinek ajánlható.

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Nagykanizsán kapható: Práger Béla ur gyógyszer-
tárában és Drogéria a vörö keresztben.

Ugyisint a monarchia minden
gyógyszertárában és drogueriáiban.

Ize tiszta,
szénásva gyöngyűző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
jólir

Kufeké-fé

Magyar királyi államvasutak kivonatos Menetrendje. Érvényes május hó 1-1ől.

Oda Budapest k. p.—Budapest-Kelenföld. Vissza

(Csatlakozások a déli vasút vonataihoz.)

Szv.	Gyv.	Gyv.	Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	12	Sz.	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.
28	1302	1304	1022	16	22	1306		11	1003	13	27	1001	9	1303
I. III.	I. II.	I. II.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.		I. III.	I. II.	I. III.	I. III.	I. II.	I. III.	I. II.
690	736	180	336	480	712	920	ind. Budapest k. p. u. X erk.	640	860	910	1016	902	920	862
696	742	186	342	486	718	926	ind. Budapest-Ferencv. X ind.	697	867	900	1000	908	922	868
698	744	188	344	488	720	928	erk. Bpest-Kelenföld X ind.	617	834	848	964	860	908	864
900	917	368	+602	+648	+740	856	erk. Szekesfehérvár — ind.	432	636	636	+768	612	612	+Junius
188	1200	840	+Junius	+1002	402	902	" Nagykanizsa — " "	1940	"	"	+418532	210	210	20-tól bez.
902	902	126	20-tól bez.	+126	920	920	" Zaránd m. a. v. (190) " "	742	"	"	152	740	740	szeptember
696	902	710	szept. 10-ig	+710	582	582	" Fiume (190) — " "	1002	"	"	800	920	920	10-ig
720	826	"	"	"	900	586	" Triest — " "	966	"	"	800	1120	1120	"

Oda Zalaszentiván—Zalaegerszeg. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6711	6713	6715	6717	6712	6714	6716	6718	6720	6612	6616	6618	6614	6611	6613
I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.
1002	1250	"	"	1226	360	612	944	1050	942	646	860	180	ind. Budapest kpu. (11, 14) erk.	210
1106	286	"	"	840	236	428	944	1050	432	266	632	632	ind. Kis-Czell (14) — erk.	907
610	1246	201	586	800	200	500	912	1050	502	448	448	448	ind. Zalaegerszeg (14) erk.	848
780	146	410	726	ind. Sopron — — erk.	1226	360	612	944	741	410	632	736	ind. Turje (14) — erk.	680
787	151	416	732	ind. Szombathely — erk.	840	236	428	944	760	418	642	804	Tuskezentpéter — erk.	640
1226	802	"	"	ind. Zalaszentiván — erk.	684	1226	301	586	808	426	660	812	Zalaszentgrót — erk.	681
1281	822	"	"	erk. Kisfaluud-Sztiván (14) ind.	628	1226	203	580	822	erk.	erk.	836	Zalaszentlászó — erk.	612
786	186	426	732	erk. Bóba (14) — — ind.	"	516	230	631	840	"	"	862	Kehida-Kustány — erk.	586
787	212	442	732	erk. Kis-Czell (14) — — ind.	"	442	206	632	868	"	"	902	Zalacsány — erk.	547
942	"	"	"	ind. Kisfaluud-Sztiván (14) ind.	627	1226	200	586	910	"	"	920	Bókaháza — erk.	582
"	"	"	"	erk. Zalaegerszeg (14) ind.	610	1226	233	500	927	"	"	934	Zalaapáti — erk.	516
"	"	"	"	erk. Csáktornya (14) ind.	"	604	428	"	947	"	"	961	Sármellék — erk.	482
"	"	"	"	"	"	"	"	"	1010	"	"	1014	erk. Balatonszentgyörgy X (10, 205) ind.	434
"	"	"	"	"	"	"	"	"	120133	"	"	1132	erk. Nagykanizsa — ind.	1240
"	"	"	"	"	"	"	"	"	490	"	"	600	erk. Budapest d. v. — ind.	1002

Oda Ukk—Keszthely—Balatonszentgyörgy. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6522	6524	6526	6528	6530	6512	6532	6514	6534	6536	6518	6538	6518	6517	6513
I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.
942	646	860	180	ind. Bpest kpu. (11, 14) erk.	210	710	932	736	648	860	180	ind. Kis-Czell (14) — erk.	907	1261
432	266	632	632	ind. Ukk (14) — — erk.	615	1102	810	641	760	418	642	804	632	301
760	418	642	804	Zala-Gógánfa — erk.	607	1063	301	632	760	418	642	804	632	301
808	426	660	812	Nyírlak 7. sz. őrház — erk.	566	1042	240	622	808	426	660	812	622	240
822	erk.	erk.	836	Sümeg — erk.	542	1084	240	614	822	erk.	erk.	836	614	240
840	"	"	862	Sümeg-bazaltbánya — erk.	527	1013	220	584	840	"	"	862	584	220
868	"	"	902	Lesencze-Tomaj — erk.	486	941	140	581	868	"	"	902	581	140
910	"	"	920	Tapoleza (ind.)	442	928	180	511	910	"	"	920	511	180
927	"	"	934	Raposka 1. sz. őrház — erk.	"	918	110	481	927	"	"	934	481	110
947	"	"	961	Balaton-Ederics — erk.	"	948	1267	427	947	"	"	961	427	1267
1010	"	"	1014	Balaton-Györök — erk.	"	848	1267	419	1010	"	"	1014	419	1267
120133	"	"	1132	Vonyarcz-Vashegy — erk.	"	890	1267	408	120133	"	"	1132	408	1267
490	"	"	600	Gyenes-Diás 7 sz. őrh. — erk.	"	821	1267	366	490	"	"	600	366	1267
"	"	"	"	Keszthely (ind.)	"	818	1267	345	"	"	"	"	345	1267
"	"	"	"	ind. Fenék 9. sz. őrház — erk.	"	808	1267	315	"	"	"	"	315	1267
"	"	"	"	erk. Balatonszentgyörgy X (10, 205) ind.	"	808	1267	210	"	"	"	"	210	1267
"	"	"	"	e. Bpest d. v. (20. bez. szept. 10.) i.	"	808	1267	166	"	"	"	"	166	1267
"	"	"	"	e. Balatonsz. (10. bez. aug. 31.) i.	"	808	1267	166	"	"	"	"	166	1267

Oda Kis-Czell—Csáktornya. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
6416	6411	6417	6405	6404	6406	6418	6415	6401	6403	6413	6415	6401	6403	6413
I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.
942	615	860	180	ind. Bpest k.p.u. (11) erk.	210	710	932	736	648	860	180	ind. Kis-Czell X (11, 23) erk.	907	1261
226	1136	438	"	Győr (11) — erk.	1119	344	224	"	226	1136	438	erk. Bóba (23) — ind.	847	1261
226	1201	340	490	Szombathely (11) erk.	1200	304	1026	"	514	226	621	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
432	266	632	632	ind. Kis-Czell X (11, 23) erk.	907	1261	822	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
514	226	621	621	erk. Bóba (23) — ind.	847	1261	822	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
927	214	822	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261	822	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
516	230	621	621	ind. Bóba (23) — erk.	847	1261	822	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
X 522	X 241	X 631	X 631	Pálfa 2. sz. őrház — erk.	822	1267	746	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
541	251	640	640	Jánosbánya — erk.	822	1267	746	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
560	300	640	640	Nemes-Keresztúr — erk.	822	1267	746	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
X 601	X 311	X 622	X 622	Rigács 4. sz. őrház — erk.	768	1144	721	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
611	330	720	720	erk. Ukk (10) — ind.	749	1190	712	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
936	510	824	824	erk. Tapoleza (10) — ind.	442	928	511	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
622	380	712	712	ind. Ukk (10) — erk.	760	1136	702	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
+630	+338	+722	+722	Derges 3. sz. őrh. — erk.	+720	+1117	+632	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
641	348	720	720	Eötvös — erk.	720	1110	645	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
666	401	740	740	erk. Turje (10) — (ind.)	706	1066	622	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
708	408	740	740	ind. Turje (10) — (erk.)	702	1060	622	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
729	428	800	800	Zalabér — erk.	647	1066	602	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
748	446	820	820	Szöptök — erk.	628	1016	543	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
768	464	840	840	Ollár — erk.	620	1006	533	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
815	510	840	840	erk. Kisfaluud-Szent- — ind.	606	956	515	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
826	527	840	840	ind. Iván (22) — ind.	604	946	500	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
842	546	840	840	erk. Zalaegerszeg (ind.)	592	920	443	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
+544	+622	+722	+722	ind. Bozsföld 21. sz. őrh. — erk.	907	1136	822	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
560	601	601	601	Bakk — erk.	866	1066	822	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
566	606	606	606	Tófej — erk.	836	1066	732	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
612	716	716	716	Gutorföld — erk.	822	1066	712	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
646	746	746	746	Csömödér — erk.	802	1066	692	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
706	806	806	806	Lenti — erk.	784	1066	612	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
722	822	822	822	Bedics — erk.	722	1066	602	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
740	842	842	842	Alaklondva — erk.	704	1066	580	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
808	908	908	908	Múraszerdahely — erk.	648	1066	516	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
+834	+916	+916	+916	M-Siklós 42. sz. őrh. — erk.	638	1066	502	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
834	916	916	916	Kristófszva — erk.	636	1066	484	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
846	916	916	916	erk. Csáktornya X ind.	604	1066	468	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
942	1042	1042	1042	erk. Pragerhof — ind.	340	1066	286	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261
942	1042	1042	1042	ind. Bpest k. p. u. 12 ind.	940	1066	7	"	927	214	822	ind. Szekesfehérvár (23) erk.	847	1261

*Motorosvonal,											
Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
5602	5604	5606	5612	5608	5610	5612	5614	5616	5618	5620	5622
I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.
5602	5604	5606	5612	5608	5610	5612	5614	5616	5618	5620	5622
942	648	1002	736	648	860	180	ind. Bpest kpu. (11) erk.	210	710	932	736
1266	610	1002	1160	541	1160	541	„ Sopron . . . erk.	1266	610	1002	736
736	1140	540	1246	201	1246	201	„ Nagykánizsa . . erk.	1140	540	1246	201
540	906	1160	1241	300	722	722	ind. Szombathely X (4117) erk.	740	1118	211	422
562	916	1160	1246	318	741	741	Szentkirály . . . erk.	740	1100	202	411
606	922	1206	107	336	746	746	Szenterkeszt . . . erk.	730	1102	166	403
600	937	1210	116	329	752	752	Taplányfa . . . erk.	728	1067	160	366
614	931	1215	123	334	761	761	Kajd . . . erk.	728	1062	146	340
621	938	1222	137	342	84	84	Vassrécseny . . . erk.	716	1045	138	341
630	947	1231	148	351	813	813	Csempesakopács . . erk.	606	1085	127	330
X 636	X 952	X 1296	X 156	X 360	X 818	X 818	Harastmajor 10 őrh. ind.	X 636	X 1028	X 140	X 311
630	956	1240	201	400	822	822	erk. Rum . . . ind.	636	1024	116	336

Oda Körmend—Németújvár. Vissza											
Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.
5712	5714	5716	5718	5720	5722	5724	5726	5728	5730	5732	5734
I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.	I. III.
942	648	860	180	ind. Budapest k. p. u. (12) . erk.	210	710	932	736	648	860	180
612	316	722	722	„ Szombathely (11) . . . erk.	744	1230	1046	1046	612	316	722
562	314	722	722	„ Fehring— . . . erk.	810	168	812	1012	562	314	722
710	410	824	824	ind. Körmend (II) . . . erk.	680	1130	711	711	710	410	824
734	440	842	842	„ Pinka-Mindszent . . . erk.	600	1100	630	630	734	440	842
740	456	852	852	„ Ström . . . erk.	580	1046	626	626	740	456	852
800	500	912	912	„ Orbánfalu . . . erk.	530	1004	634	634	800	500	912
710	516	922	922	erk. Németújvár . . . ind.	530	1004	612	612	710	516	922

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	2.—
Félévre	6.—
Egy évre	12.—

Postaköltséggel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egy évre	18.—

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Feladós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A szabadság sérelme.

Nagykanizsa, július 17.

A véget ért felirati vita folyamán egyik kesergő nemzeti képviselő a többiek között azt a kijelentést is tette, hogy Magyarországon csak gondolat szabadság van, de nincsen szólásszabadság.

E panasz megtétele után nem sokáig kellett várakoznunk, hogy annak alapos, vagy alaptalan voltáról mi is nyilatkozhassunk.

Mikor még a panaszt hallottuk, abban a jóleső hitben éltünk, hogy az új korszaknak legelső jellegje a gondolat szabadság mellett a szólásszabadság is.

Az élethez való jog után nincsen becsebb java az emberiségnek, mint a gondolat szabadság és a szólásszabadság! Velünk született jogok ezek. Nem embertől kaptuk — ember hát el se veheti.

Szomorú dolog, hogy mégis tegnapelőtt óta már igazat kell adnunk a nemzeti képviselő állításának.

Magyarország jelenlegi igazságügyi miniszterének kijelentéseiből kénytelenek vagyunk beismerni, hogy hazánkban nincs szólásszabadság.

Feltételes szabadság nem szabadság. Már pedig feltételes az a szabadság, mely a hatalom akaratához, mondjuk helyesebben: szeszélyéhez van kötve. Szólhat szabadon, ha a hatalom beleegyezik, de szuronnal nyomják el a szavad, hogyha a hatalom úgy akarja.

Egy újság előzetes elkobzása miatt előterjesztett interpellációra azt válaszolta Polónyi Géza igazságügyminiszter, hogy vannak esetek — és ő ezeket nemcsak respektálja, hanem ténybeli intézkedéseivel is szentesíti, — amikor az újságokat — a vélemények nyilvánított — előlegesen el szabad, sőt el is kell kobozni. Sőt azt is mondotta, hogy ez nem cenzura.

Az igazság minisztere e kijelentéseivel nagyon rugott az — igazságon.

Aki indokolatlanul, önzésből lelketlenül izgat, aki akár szóval, akár írásban bűncselekvényre igyekszik rábírní embertársait, meg kell azt az izgatót büntetni, szigorúban kell megtorolni amit vétkezett, mert a bűne, kihatásaiban más bűncselekvénynél veszelmesebb lehet.

Jól megjegyezzük: csak kihatásaiban lehet veszelmese.

De mikor még nincs más, csak pusztán a szó: a szót visszafojtani: nem egyéb, mint nem létező bűncselekvény büntetése.

Furcsa ügyésznek avagy vizsgálóbírónak tartanám én azt, aki engem csupán azért, mert fejszémmel a levegőbe suhintottam, büntetni akarna.

Nem tudhatjuk előre, hogy az izgatónak látszó cikk izgató-e hát? E kérdés eldöntését nem szabad a korlátatlan hatalomra bízni. A hatalom mindig hajlandó — hatalmi érdekből — a jogtalanságra szegálta az igazságtalanságra is.

Független bíróságra kell bízni eldöntését annak, hogy bűncselekvény-e a panaszolt cselekvény s milyen büntetés arra a kellő megtorlás.

Megfelelő megtorló ítéletekkel ellehet fojtani az izgatás bűncselekvényének a továbbterjedését, de ezt az ítéletet csak független bíróság mondja ki és a bíróság ítéletének ne prejudikáljon a — hatalom.

Hisszünk az igazságügyminiszter céljának jóhiszeműségében, de úgy látszik, hogy éppen ez a jóhiszeműsége elfoglaltá teszi célja eszközei megválasztásában.

Az 1848-iki sajtótörvény az igazán emberies és modern szellem szabadságának a biztosítására, ezzel a gondolat és szólásszabadság megvédésére hatalmas bástyát állított fel, amikor azt mondja, hogy: »az előzetes cenzura eltöröltetik s az előzetes vizsgálat eltöröltetvén, a sajtószabadság visszaállítatik és rendeltetik, hogy gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és terjesztheti.«

Polónyi kijelentései és intézkedései a nagy idők e legnagyobb vívmányát rombolják le. Az igazságügyminiszter által szentesített eljárás valóságos — cenzura.

Ne rabulisztikázzunk! Akár nem engedjük kinyomatni, akár közvetlen a kinyomatás után kobozzuk el az újságot: az eredmény teljesen ugyanaz. A gondolatnak szabadon való közölhetőségét és terjesztését akadályoztuk meg. Pedig ezt tiltja a 48-as törvény, Kossuth Lajos fenséges szelleme!

48-as férfiak, ne vétsetek a 48 ellen!

A csáktornyai második választás. Tegnap hosszabb tudósításunk kiegészítéseként közlünk, hogy a vasárnapi jelölő gyűlésen elhatározták, hogy gróf Festetics Pált küldött-séggel fogják felkérni a jelöltség elfogadására. Az érkekezletet Kossuth Ferenc táviratilag üdvözölte és Festetics grófot a legmelegebben ajánlja.

Népakadémia—szabad liceum.

„Elvessz az én népem, mivel hogy tudomány nélkül való.“

Nagykanizsa, július 17.

II.

Nem lehet tehát az iskolai tanításra szorítani a nép nevelésének feladatait, hanem multhatatlanul szükséges, hogy az folytatását lássa azokban az intézményekben, amelyek hivatva vannak a felnőttek lelki művelni, figyelmüket folyton-folyvást az emberiség szellemi javaira irányítani, itélőképességüket fejleszteni, ismereteik körét bővíteni és miúgy ezek által edzeni és sokasorítani erejüket, megszilárdítani jellemüket, erkölcsüket, azoknak az eszméknek és ideáloknak bajnokaiá avatni őket, amelyekért a legjobbak hevülnek, Le kell bontani a válaszfalakat, amelyek a népet az u. n. művelt osztálytól elkülönítik és szellemi közösséget teremteni a nemzet valamennyi tagja között. Az eszmék kultusza egy templomba gyűjtse az egész társadalmat.

Ez a cél lebegett a »Népakadémia Nagykanizsán« című szép cikksorozat lelkes szerzőjének szeme előtt és ugyanennek a célnak az előmozdítására kívánt szolgálni az Irodalmi és Művészeti Körben tett az az indítvány, — hogy a Kör most már állandósítsa felolvasásait, helyezze azokat az eddiginél sokkal szélesebb alpra és ne szorítkozzék többé arra, hogy csak a műveiteknek nyújtson szellemi élvezetet, hanem ragadjon meg minden alkalmat, hogy az egész társadalmat hódítsa meg. Ki kell lépni az irodalom és művészet szűkebb medréből és kellő formában, kellő óvatossággal, körültekintéssel és komolysággal a társadalom minden rétegét felélelő hallgatóság értelmiségi fokához mért minuszokat a tudományos problémákat és társadalmi kérdéseket tárgyalni, melyek korunkat mozgatják és ennek minden fiát kell, hogy érdekeljék.

A természetűdős a saját kutatásának és munkájának körébe, a jogász az ő tevékenységének és tudásának mezejére hívja hallgatóit; aki korunk társadalmi törekvéseit és alakulásait kíséri figyelemmel, ezekről szóljon; az irodalom művelői irodalmi ismereteket nyújtsanak, a művészet emberei a szépek remek alkotásait mutassák be és a művészet iránt ébresszenek fogékonyságot, — szóval az emberiség szellemi életének egyetemességét vonjuk méltatásunk körébe és ne csak hétkorban forduljunk a nagy közönséghez, hanem

megszakítás nélkül a pihenés minden napját avassuk az ilyen lelki táplálék nyújtása által igazi ünneppé.

Akár népakadémia, akár szabad liceum, a cél egy, fődolog, hogy megvalósuljon. Ne firtassuk, hogy a szándék hol született, a terv kinek lelkéből pattant ki. Akik tudásuknál és lelkesedésükkel fogva hivatva vannak a nagyjelentőségű eszme megvalósítására, fogjanak kezét, értsék meg egymást és vállalt ügyekvéssel iparkodjanak elhárítani az akadályokat, legyőzni a nehézségeket. Tegye le ki-ki adományát a közművelődés oltárára.

A vármegyei országos tisztikar gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete választmányának tegnap nagyérdemű ülése volt. Az ülés, a melyen Huszár Agoston nyugalmazott fejevármegyei és Somogyi István nagykülföldi vármegyei alispánok fölváltva elnökölték, délelőtt 11 órától délután 2 óráig és folytatódag délután 2 órától este 7 óráig tartott.

A költségvetés és a zárószámadás átvizsgálása után felolvasásra került azoknak a tisztviselőknek a névsora, akik a nemzeti küzdelemben megszegték a szolidaritást, melyet az egyesület január 6 án tartott közgyűlésén az alkotmányvédelem szempontjából tagjai számára kötelezőnek kimondott. E névsor felolvasása után a választmány titkos szavazás útján *egyhanguleg kizárta az országos egyesület tagjai sorából: Nagy László* volt szatmári alispán, a ki Szatmármegyében főispánságot, majd királyi biztosságot vállalt, *Csapó Loránt* volt pomázi főszoldabíró, a ki Rudnay alatt alispáni állást fogadott el, *Baditz Zoltán* volt sopronmegyei főjegyző, a ki főispánságot vállalt, *Schmidt Dezső* volt abaujmegyei szolgabíró, *Kazay László* volt borsodmegyei aljegyző, a ki alispánságot vállalt Zemplénben, *Farkas László* volt csanádi árvaszéki elnököt, *Barna Sándor* volt csanádi árvaszéki ülnököt s *Földessy János* volt csanádi árvaszéki ülnököt, akik Cseresyúsz megyefőnök szolgálatába szegődtek, *B. Szabó Mihály* volt esztergommegyei főjegyző, a ki Hontban vállalt főispánságot, *Antal Lajos* volt pestmegyei aljegyző, *Hindy Kálmán* volt pestmegyei árvaszéki ülnököt, *Almási Károly* volt kalocsai szolgabíró és *Baross József* közigazgatási gyakornokot, akik Rudnay alatt nagyobb állásra való helyettesítést, illetve kinevezést fogadtak el, azután *Erődy Sándor* volt marostordai szolgabíró, a ki Vozáry kir. biztostól fogadott el nagyobb állásra szóló kinevezést és végül *Párizs Gábor* nyugalmazott volt aradmegyei főszolgabíró, aki alispánságot vállalt Abaujban. Egy szavazattal valamennyi többi szavazattal szemben kizárta még a választmány az egyesületi tagok sorából: *Dubraviczky László* volt pestmegyei tb. főjegyzőt is és egyben kimondja a választmány, hogy a szatmármegyei tisztikar ama tagjai, akik kinevezést elfogadtak, Nagy László kivételével, ismereteseik nem lévén, azoknak az egyesületi kötelekből való kirekesztése tekintetében a választmány legközelebbi ülésén fog határozni.

Némiképpen összefüggött a nemzeti ellenállással a tárgysorozat következő pontjai is. Horváth József dr. indítványára elhatározta a választmány, hogy a holnapi közgyűlésnek javasolni fogja, válassza meg az országos

szövetkezet örökös tiszteleti tagjaivá *Andrássy Gyula* gróf belügyminisztert és *Hadi János* belügyi államtitkárt a vármegyei tisztviselők iránt a nemzeti ellenállás során tanúsított kiváló érdeklődésükért és támogatásukért. Ugyanezt az indítványt tette *Rákóczi István* főszolgabíró *Prónay Dezső* báróra nézve is, a mit a választmány nagy lelkesedéssel magáévá is telt.

Lelekesedést keltett Horváth József dr. titkár azon bejelentése, hogy *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter megígérte a dologi általánnyok törvényhozási uton való rendezését és ígéretet tett arra nézve is, hogy a belügyminisztériumban szervezés alatt levő új állások betöltésénél lehetőleg figyelemmel lesz a vármegyei tisztikarra, melynek gyakorlati is központi közigazgatásban igen jól értékesíthetők lesznek. Végül hosszabb vitát provokált Horváth József dr. bejelentése a vármegyei tisztviselők hitelviszonyainak javításáról. A választmány ezt a régóta vajdó kérdést most dülőre kívánja juttatni és miután Horváth titkár kész pénzügyi tervszellett lépett a választmány elemelynek realizálása egyedül a kormány erkölcsi támogatásától függ, a választmány az elnökséget bízta meg azzal, hogy minden befolyását érvényesítse, hogy e tervhez a kormány hozzájárulását kieszközölje.

HIREK.

— *Gróf Festetics Pál*, a csáktornyai jelölt, — mint értesülünk — nagyszabásu beruházást s így lényeges értékelést létesít a déghi birtoktessen. Ugyanis negyven néhány kilométer hosszúságú, motoros üzemre berendezendő s Déghől a lepszényi vasut állomásig vezetendő vasut kiépítését határozta el. Ezen jelzett hosszúságban bennfoglaltatnak azon vonalak is, melyek az egyes majorokkal a fővonallal leendő összekötésére hivatvák.

— *A piaristák reformja.* A kegyestanítórend folyó hó 5—11-ig tartotta káptalani nagygyűlését Mailáth püspök, pápai meghatalmazott elnöksége alatt. A magyar piaristák százhetven esztendő történetében első eset, hogy pápai meghatalmazott elnököt a rend nagygyűlésén. A nagygyűlés mindenekelőtt a Rómával való egyesülés ügyében határozott s ezt elfogadta. Az életbeléptetendő reform ügyében azonban a legközelebbi káptalan fog határozni. Addig elkészülnek azok a pontozatok és megállapodások az állammal és a püspöki karral, melyek a volt autonóm rend állami és egyházi ügyeit és viszonyait szabályozzák. A nagykanizsai társház főnökévé ismét *Horváth György* igazgatót választották meg.

— *Halálozás.* *Valigurszky Antalné*, szül. Thassy Anna, — *Valigurszky* polgári iskolai helyettes igazgató anyja, tegnap este, 86 éves korában meghalt Nagykanizsán.

— *A nagykanizsai Ifjúságképző Egylet* tegnapra összehívott gyűlését nem tartotta meg, mert a tagok határozatképes számban nem jelentek meg. A gyűlést a jövő vasárnapra halasztották.

— *A rendőrség szabadsága.* *Deák Péter* rendőrfőkapitány szabadságáról visszatérve, ma elfoglalta hivatalát, *Farkas Ferenc* alkapitány pedig ma távozott 21 napi szabadságra.

— *A mozgóposta tolvaja.* Nagy feltűnést keltett annak idején az a leleplezés, hogy a mozgóposta egy állástje, *Schöll Lipót* rendszerezően megdözmálja a szállított csomagokat. Bejelentés folytán a rendőrség házkutatást tar-

tott *Schöllnél* és talált is nála sok gyanús tárgyat. Ennek alapján megindították ellene a vizsgálatot, melyet most fejeztek be. A vizsgálat kiderítette, hogy *Schöll* tényleg elkövétte a lopásokat. *Schöll* ma már maga is beismeri bűnét.

— *A balatonparti drágaság ellen.* A Balaton Szövetség nemrégiben emlékiratot intézett *Darányi földművelésügyi miniszter*hez, amelyben utalva arra, hogy a balatoni fürdővendégek élelmeyését az üzérkedő közvetítők rendkívül megdrágították és hogy a balatonmenti nép nagyon kevés részt vesz a fürdőtelepek élelmeyésében, azt kérte, hogy egy állami kertészeti mintatelepet állítson fel a Balaton partján egyrészt a népnek való példaadás kedvéért, másrészt az élelmeyés olcsóbbá tételé érdekében. A földművelésügyi miniszter most arról értesítette a szövetséget, hogy állami kertészeti mintatelep felállítását drágának tartja s a célnak ez kevésbé is felel meg. Kijelenti azonban, hogy ha a szövetség a fürdő parton alkalmas öntözhető területen nagyobb zöldseges kertet létesít a saját kezelésében, a dologi kiadások könnyebb fedezhetése végett hajlandó támogatást nyújtani és ügyes zöldsegekertészt is ajánl a szövetségnek. A zöldsegetermékek árát a szövetség határozza meg, így közvetve hozzájárulhat az élelmeyés olcsóbbá tételéhez.

— *Nagy munkás-kizárás Szombathelyen.* Nemcsak a mi városunkban grasszálnak sokszor az igaztalan indokolatban a sztrájkok. Ujabbán Szombathely vette ki belőle a részét. Szombathelyen pénteken egy építő-vállalkozót bojkottáltak az építő-munkások. A bojkott óriási balsikerrel végződött. A szombathelyi építő-vállalkozók a bojkott kimondása után kimondták, hogy kimondják a munkázariatot. Szombaton az összes vállalkozók elbocsájtották munkásaikat azzal az elhatározással, hogy három hónapra beszüntetik a munkákat. Szombathelyen ezzel a krimsauval 1500 munkás és ennek családja kenyér nélkül maradt.

— *Kanyarójárvány Nagykanizsán.* A gyermekek réme, a járványos kanyaróbetegség ismét nagyobb mértékben lépett fel a városban. Két nap alatt, tegnap és ma öt áldozatot ragadott, öt kicsiny koporsóval gazdagodott a temető.

— *Veszekedő házaspár.* *Schwarz István* légrádi lakos nejlével összeveszett, miközben felesége egy zsebkéssel úgy mellbeszurta, hogy most élethalál közt lebeg. Az asszony ellen a vizsgálatot megindították.

— *A nagykanizsai vendéglős, kávé, mézárós és pincér egylet* elnöksége e hó 19-ikén délután 3 órakor a Polgári Egylet helyiségében lélelvi közgyűlést tart.

— *Pusztító jégverések.* A szombati országos zivatar alkalmával Somogyban *Barcs, Inke, Belezna és Beleg* vidéken óriási jégeső pusztított. A jég különösen a dohányföldteken okozott óriási károkat.

— *A legkövőbb ember asztaltársasága.* Ma már nyakig vagyunk az egyesülésben, társulatban, az egyelői kapcsolódásban. Mintha hiába élt volna *Nietzsche*, az értékek ujjaiverője; *Steiner Miksa*, a „semmi”ről akarta megostromolni az ekeket a szent egyéniség nevében; hiába szólaltatja meg *Ellen Key* az egyéniség magas dalát, az emberekből nem lehet kioltani a társulási hajlamot. Az egyneműek az egyházuak, az egymásra találók szövetségbe lépnek, meri a társulási ósztón kiiparizthatatlan az emberből, annak elemi erejét — a „fagyos szírfokon” álló — néhány különösen kiváló legyőzni nem tudja egyiket sem. Mindenfelé élő csöfölatok

teremnek az egyedülállóság ellen és még Ibsen *Stoekmann orvosát* is perverzítették teszik aléptenyomon felbukkanó valóságok, melyek kimondják tettebe rögzített ítéletet, hogy nem az az erős aki egyedül áll. Nagykanizsán most egy igen különös, de emellett tagadhatatlanul érdekes hatás feletti az emberi társulat ősi ösztönének törzsén. A legkövőbb emberek állottak össze, hogy küzdjenek — nem a létért — hanem a nyomor enyhítésén, a jóléteesség lobogója alatt. Tegnap mondták ki a megalakulást és kimondták mindjárt a numerus klasust is. Tudniillik 12 tagnál többet nem vesznek fel a legkövőbb emberek asztaltársaságába. A felvételnél 100 kilónál nagyobb korputenciát kell igazolni. Szó volt arról is, hogy egy 13 ik helyet is rendszerezitene az asztaluk körül, de ennek — hogy a humort se rekeszék ki — a legsoványabbnak kell lennie a városban és kapcsolt részeiben. De a pályázat meddőségére való gondolat elűzte a terv kivételét. Mint halljuk az asztaltársaság csak ősszel kezd meg működését ami nagyon érthető.

— **Meanyi a szervezett munkás?** A magyar tohamos, természet-s fejlődésével gyarapodik az a munkásság, mely belátva a mai gazdasági rendszer tarthatatlanságát, a szervezet erejével igyekszik a munkának jogot, elismerést szerezni. Míg az első szocialisták alig néhány ezer munkást tudtak a szervezetbe hozni, ma már milliók élnek így. A brüsszeli nemzetközi szocialista iroda a következő kimutatót közli a szervezett munkásság 1904. évi eloszlásáról:

Franciaország	1,912,422
Angolország	1,889,590
Hollandia	37,221
Dánia	89,787
Svédország	104,999
Norvégia	16,227
Németország	1,466,625
Ausztria	205,661
Magyarország	53,169
Szerbia	2,932
Bulgária	1,673
Svájc	41,862
Olaszország	260,102
Spanyolország	56,900
Belgium	95,236
Egyesült-Államok	2,163,312
Ausztrália	123,816

összesen: 8,526,524

Azóta a szaporulat természetesen nagyon erős, hisz nálunk a szám már elérte a 80,000-et. Az összes szervezett munkások száma tehát legalább 10 millió s ha családostul számítjuk őket, a szocialista érzelműek létszáma körülbelül 50 millió. Hatalmas szám, mely egyre nő.

Színház, művészetek.

(—) **Zsidó honvéd.** Mint már jeleztük, csütörtökön a *Zsidó honvéd* című bohózat kerül színpadra. Ennek az előadásnak a közönségétől eltérő jeleget az kölcsonöz, hogy a darab címszerepét *Fehér Károly* orvosnövendék fogja játszani. A próbákról ítélve, a műkedvelő meg fogja állni helyét.

(—) **Diákélet.** Tegnap abban a darabban gyönyörködött közönségünk, melyben tavaly oly szívesen ünnepelték *Hevessy Gusztikát*, a társulat kiválóan tehetséges naiváját. Tekintve, hogy tavaly részletesen foglalkoztunk a Diákélet előadásával és mivel a főbb szerepek az idén is a tavalyi szereplők kezében voltak, ezúttal nincs szándékunk részletekbe bocsátkozni, de *Hevessy* kisasszony tegnapi szereplésének tartozunk azaz, hogy ismétel-

ten dicsérjük benne azt, amit dicsérni eléggé nem lehet. Oly közvetlenül, csupa szívvel, érzéssel és megkapó egyszerűséggel játszik, mely — ahogy tavaly is mondtuk — azt a hatást kelti, mint Dickens valamely édes, érzelmes regénye. Katiejája emlékezetes alak marad. A közönség tegnap őszinte elragadtatással tapsolt neki és még az előadás végeztével is percekig hívták a lámpák elé. A tavalyi szereplők az idén is kivétel nélkül igen jól játszottak. Új volt *Magyar* pompás alakítása, a tavalyitól eltérő *Sajó Géza* tanár-alakja. *Sárvári* kisasszonynak is, akadt szava és ami rábízta, azt igen törekvően és szépen végezte el.

Másor.

Szerdán: *Koldus gróf* operett újdonság.

Csütörtökön: *Zsidó honvéd* bohózat.

Pénteken: *Cigány báró* operett.

Közigazgatás.

Borgazdasági tanfolyamok lelkészek és néptanítók részére.

Borászati szempontokból kiváló fontossággal bíró községekben alkalmazott lelkészek és néptanítók részére a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamnál két hétre terjedő borkezelési tanfolyamok rendezését határoztam el.

Az első ilyen tanfolyam folyó évi augusztus hó 22-től bezárólag szeptember hó 4-ig fog megtartatni.

1. A tanfolyam célja az, hogy az azon részt vevő lelkészek és néptanítók a borászat terén gyakorlatilag és részben elméletileg is kiképeztesse őket oly célból, hogy a szakmában az illető községben az okoszerű borkezelésre legszükségesebb ismeretek népszerű terjesztését előmozdíják.

2. A tanfolyamra csak oly lelkészek és oly néptanítók vehetők fel, a kik tekintet nélkül arra: vajon állami, községi vagy felekezeti iskolánál vannak-e alkalmazva, olyan helyvidéki községben működnek, a hol a lakosság kizárólagos vagy főkereseti forrását a szőlőművelés képezi.

3. A tanfolyamra felvett lelkészek és néptanítók utiköltségei s a lakás és élelmezési költségek fedezésére az egész két heti tanfolyam tartamára egyenként 70 kor. azaz hetven korona átalányt kapnak, mely összeg a tanfolyam első napján szabályszerű nyugtákra, a tanfolyam vezetője által fog az illetőnek kifizettetni.

4. A tanfolyamra felvett egyének mind az elméleti oktatásban, mind a gyakorlati munkákban pontosan és szorgalmasan részt venni tartoznak.

5. Azok a néptanítók, a kik ezeken a tanfolyamokon részt venni óhajtanak, egy koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket, a melyben a folyamodó életkora, nyelvismerete, tényleges alkalmaztatása, a szőlő és borgazdaság terén esetleg történt eddigi működése is feltüntetendő s ezen körülmény közvetlen hatósága által igazolandó s ha esetleg a 4 hentes szőlő és borgazdasági tanítói tanfolyamon részt vett az erről nyert bizonyítvány is csatolandó, az illetőes kir. tanfelügyelő útján, a lelkészek pedig egyházi hatóságuk legkövőbb folyó évi július hó 25-ig ahhoz a szőlőszeli és borászati felügyelőhöz (illetőleg vincellér iskolai igazgatósághoz) nyújtsák be, a kiknek körületében működnek.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 17. A képviselőház mai ülésén *Juszt Gyula* elnökölt. Az ülés megnyitván, jelenti, hogy *Olay Lajos* lemondott a bíráló bizottsági tagságról, mint-hogy azonban ezen bizottsági tagságról nem lehet lemondani, a Ház a lemondást nem vehette tudomásul.

Elnök utólag rendreutasítja tegnapi közbeszólásaikért *Melcer Gézát* és *Szmrecsányi Jenőt*.

Ezután napirend előtt vita támadt afelett, hogy lehet-e minden tárca költségvetésénél külön általános vitát rendezni. Elnök amellett van, hogy nem lehet általános vitát rendezni, mert ez ellenkezik a házszabályokkal. Ha azonban a képviselőház ennek az ellenkezőjét határozna el, ő meghajol e határozat előtt.

Polonyi Géza igazságügyminiszter rövid felszólalásában azt kívánja, hogy lehessen általános vitát rendezni.

Lengyel Zoltán szintén emellett beszél.

A ház végül elhatározta, hogy e kérdésre vonatkozóan nem változtatja meg az eddigi szokást.

Következett a közoktatásügyi tárca költségvetésének folytatása.

Vajda Sándor nemzetiégi Bánffyval polemizál és visszautasítja — ugymond — Bánffynak némely perfid inszINUACIÓJÁT.

Felkiáltások: Rendre, rendre!

Elnök Vajdát rendreutasítja.

Zboray Miklós az asztalt üti és Vajdának kiáltja: Hogy mer ilyet mondani? Pizsok eljárás! Egyre szentelenebbek lesznek.

Elnök Zborait rendreutasítja, azután Vajda befejezi beszédét, mire a Ház a költségvetést részleteiben is elfogadta.

Következett az igazságügyi tárca költségvetése.

Bizony Ákos előadó ismertette és elfogadásra ajánlotta a javaslatot. Elsőnek

Vászonyi Vilmos szólal fel. Beszédét — ugymond — az ünneplés hangjával szerte volna megkezdeni, de ettől kénytelen elállani, mert azok a jelenségek, melyek az igazságügy terén igen rövid időn belül felmerültek, igen aggasztóak. Az igazságügyminiszternek a sajtószabadság kérdése körül tanusított eljárását a legjobb indulattal sem lehet szerencsésnek és a demokráciában gyökerezőnek mondani. Szónok nagyon kevés különbséget talál a lefoglalás és eldobás, az éjjeli és nappali ügyész között. Ennek a kormánynak nem szabad olyan eszközöket használnia, mint minőket a közelmúltban használtak.

Halál a vonat kerekei alatt.

Ruttkai, július 17. Cséke Ferenc vasúti tisztviselőt a vasúti állomáson ma agyon-gázolta a vonat. A tisztviselő a kalauzkocsi-ból kiugorva, a tolóvonat mozdonya alá

került. A mosdony szétrombolta a szerencsétlen embert.

Leégett gyár

Déva, július 17. Déván ma hajnalban a Transsylvania konzervgyár kigyuladt. Az épület és az összes berendezés porráégett, több kazán felrobbant. A kár igen nagy. Több munkás életveszélyesen megsebesült.

Szeged szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

2770/tkv. 906.

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. tszék közhírré teszi, hogy Reck József szentjakabi lakos, mint kk. Reck Mari, József gyámja és Reck Gizella budapesti lakos végrehajtóknak Bata György és neje Ács Terézia szentjakabi lakos végrehajtást szenvedett elleni 3074 kor. 67 fill. tőke, ennek 1900. évi április hó 4-ik napjától járó 6% kamatai, 45 kor. 20 fill. alapvégrehajtási kérelmi, 62 kor. kifogás tárgyalási, 11 kor. újabb végrehajtás kérelmi, 37 kor. 80 fill. folytatolagos végrehajtás kérelmi 69 kor. 10 fillér arverés kérelmi és a még felfüggesztendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a szentjakabi 152. sz. tjkben A + I. sor 1/4 hrsz. rét a beltelekben 538 kor. becsértékben

1906. évi július hó 26 ik napjának d. e. 10 órákor

Szentjakab község háznál. Baboss László nagykanizsai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével eladatni fog.

Nagykanizsán, 1906. május 4.

GÓZONY,
kir. tvszki bíró.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és bu-
tor szövet-kelméket,

melyeket meglopó olcsó áron bocsájtunk a
nagyközség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Hirdetés.

vö. Singer Samu nagykanizsai rőfös áru kereskedő cég csődtömegéhez tartozó a csődleltárban 1—265 tételszámok alatt felvett 9906 korona 07 fillérre becsült, vászon, chiffon, kézmű stb. s egyáltalán mindennemű rőfös árukból álló árutár a hozzátartozó bolti felszerelésekkel és állványokkal ajánlati uton eladtnak.

Az írásbeli zárt és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1906. évi július hó 28-án déli 12 órákor 990 korona 60 fillér óvadékkal együtt Dr. Rothschild Jakab nagykanizsai ügyvéd csődválasztmányi elnöknel nyújtandók be, hol a közelebbi feltételek is betekintheők.

A csődleltár és árutár Faics Lajos nagykanizsai ügyvéd tömeg gondnok közbenjöttével megtekinthető.

Nagykanizsán, 1906. évi július hó 7-én.

Faics Lajos

ügyvéd, csődtömeg gondnok.

Nélkülözhetlen

minden iróddában, hivatalban, kereskedőkben stb.

Utánvétele M.

Nyomatvány

Ajánlott levél

Másolva

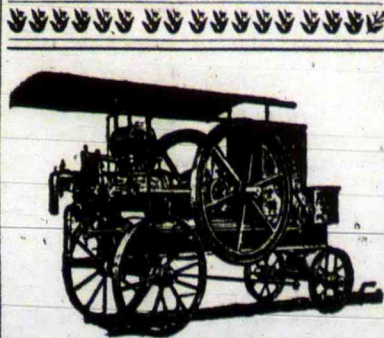
Minta éretek nélkül

Működéssel felvettem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együtt-
tesen egy dobozban 2 kor.-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésben
Nagykanizsán.

Cséplési és gazdasági özeleokra
legjobban bevált

Benzin motorok

pari és malomhajtásra legolcsóbb üzem

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK és GERGELY

motor- és gépgyárában

Budapest V., Váci-ut 2.

szappan
Sarg-féle Szappan
a legfinomabb és gyöngéddebb szappan

Sarg-féle Glycerin szappan

egy feloldatknál, mint gyermekknél a leggyöngy-
rébb korban legkifutóbb textiltöszernak bizonyult
ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schaula
Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandlbauer
stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Szakácskönyvek.

A valódi szakácsnag,
vagy a legújabb átvizsgált és tökéletesített
Képes Pesti Szakácskönyv.

Saját sokszori kísérletek után érthetően és
pontosan leírta és kiadta

ST. HILAIRE JONÉFA.

Huszonnyolcadik, a legújabb szakácskönyvekkel
a felszolgálás mesterségével, valamint a modern
asztal tényszerűen bővített kiadás.

Átdolgozta: **Vörösi Mari.**

Számos — a szöveg köze nyomtatott — ábrával
Csak a szerző: *Josephine v. St. Hilair*
szájtól névelésének hasonmásával elalót
peldány a valódi Pesti Szakácskönyv.

Ára köte 4 korona.

Ezen szakácskönyv illusztrációi Paster Kochbuch
címen német nyelven is kapható.

Ára köte ugyancsak 4 korona.

Igazi magyar konyha!

Szegedi Szakácskönyv.

Beérnél több étkészítési utatásnál.

Írta: REZI NENI.

Hetedik javított és a legújabb étel-receptekkel
bővített kiadás.

Ára 4 korona. Kérjünk Rézi Neni-féle
Valódi Szegedi Szakácskönyvet.

Gyakorlati Szakácskönyv.

Az egyszerű, egészséges és ma divatos főzés
mód ismertetése.

Írta: **Gróf Festetics Andor**

Fejlesztve Lenke grófné.

Ára köte 2 korona.

Háztartási könyvek. Szerk.:
Kürthy Emilné
Egyes kötetek köte 60 fillér.

1. Fogyes sütemények
2. Különféle iratok
3. Gyümölcs befőttek
4. Kenyérretek
5. Fagyalok, krémek, parfai-k és kozmetikumok.

Hal és vadfélék készítése.

Írta: ERZSI NENI.

Ára köte 2 korona.

Ezen könyvek kaphatók:

Fischel Fülöp Fia

könyvkerekedésben Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Pál és fia könyvkereskedésben,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Pál és fia könyvkereskedésben
intézkedik.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz fordítva:

Egy hóra	1.-	K.
Negyedévre	8.-	"
Félévre	16.-	"
Egész évre	32.-	"

Postai kiküldéssel:

Egy hóra	1.50	K.
Negyedévre	4.50	"
Félévre	9.-	"
Egész évre	18.-	"

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Főispán és csendőr.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 18.

A létűnt abszolútisztikus kormak törvénytelen ténye közt legvehemensebb tiltakozást produkált a Fejérváry-kormány ama rendelete, mely a csendőrségi szervezeti utasításba pótlólag beiktatta a főispánoknak azon jogát, hogy a főispán is igénybe veheti a csendőrségi felhatalmazást a csendőri karhatalmat. A törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. t.-c. ellenkező ezen miniszteri rendeletnek veszélyt a törvényhatóságok rögtön látták s élénken tiltakoztak ellene, de természetesen eredménytelenül, mert ez a rendelet érvényben volt mind a mai napig. A törvénytelen kormány főispánjai majdnem kivétel nélkül ezen miniszteri rendelet segédelmével installáltatták magukat, ezen miniszteri rendeletre való hivatkozással személyük biztonságának megőrzésére kirendelték a csendőri karhatalmat, s a közbiztonság és rend érdekében címe alatt a törvénytelenségek egész láncolatának tényére hasonlították fel a csendőrséget. A lepusztult közgyűlési termek pocséjtának letétele, a záruk feltörése, közgyűlési termek kiürítése, köztörvényhatósági tagoknak a vármegyék székházából való kikergetése, törvényes alispánok s egyéb vármegyei tisztviselőknek hivatalos helyiségeikből történő elhárítása stb. voltak ezen törvénytelen tények a melyeket ezen törvénytelen rendelet alapján a csendőrségnek elkövetnie kellett s épen a törvényhatóságokkal szemben, melyeknek a 1886. XXI. t.-c. alapján joguk van a csendőrségi karhatalommal rendelkezni.

A magyar közjognak alapelve, hogy érvényben levő törvényt csak törvénnyel lehet hatályon kívül helyezni, de rendelettel a fennálló törvénnyel ellenkező intézkedést létesíteni nem lehet. Minthogy pedig a törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. t.-c. értelmében a közbiztonság és rend érdekében karhatalom kirendelése iránt való intézkedés a törvényhatóság jogkörébe tartozik, a főispánokat ezen joggal felruházni nem rendelettel, melynek a törvénnyel szemben ereje nincs, hanem csak törvénnyel lehetett volna.

Az alkotmányos jogrendnek tett tehát eleget a belügyminiszternek tegnap kelt

rendelete, mely a főispánoknak a közbiztonság és rend érdekében karhatalom kirendelése iránt való közvetlen intézkedési jogát, mely a tavaly kelt miniszteri rendelettel a csendőrségi szervezeti utasítás 6. §-ába felvett, — mint az 1886. XXI. t.-cikkel ellenkező törvénytelenséget egyszerűen törölte.

Városaink közléte.

Nagykanizsa, július 18.

Vidéki városaink közléte: — mint már megírtuk — hiteles adatok alapján érdekes és tanulságos könyvet adott ki Ehen Gyula. A könyv közérdekű eredményeinek összefoglalásából itt közöljük a következőket:

Az ország 130 városának magántulajdonát képező földbirtoka megközelítő 800 000 katasztrális holdat, mely évenként megközelítőleg 8 000 000 koronát jövedelmez. A városok magántulajdonát képező lakóházak és egyéb épületeik évenként 2 000 000 koronát tulhaladó bérjövödelmet hoznak.

Ezen jelentékeny jövedelmekkel szemben csak 18 város van, mely községi pótdadót nem fizet. Ellenben 20%-ig terjedő pótdadót fizet 33 város; 20—50%-ig terjedő pótdadót fizet 43 város; 50—100%-ig terjedő pótdadót fizet 35 város. Csak 1 város van, melynek pótdadója tulhaladja a 100%-ot.

Szerző arra a meggyőződésre jut, hogy a meglevő vagyonosság jövedelmektől nem kielégítő; sőt a könyvelemzésre egyes városokban annyira lábrakapott, hogy egyes jól jövedelmező közintézményeket sem a város maga létesít, hanem átengedi azokat egyesek, vagy társulatok üzleti spekulációjának; ekként terhelvén meg a várost évenként egy-egy letemes összeggel anélkül, hogy a város törzsvagyonában gyarapodást eredményezne.

Igy van ez a modern közevilágítási eszközök előállításánál, a közúti vasutak létesítésénél és több helyütt a vízvezeték berendezésénél is.

A városoknak legemlésebb kötelessége, hogy lakosai érdekében oly közegészségi állapotot teremtsenek, mely nem pusztán kényelmet és megelégedést biztosít, hanem egyúttal a népességét mozgalom kedvűvé alakításának is hatékony eszköze gyanánt bizonyul. És ha körültekintünk az ország vidéki városaihoz, azt látjuk, hogy az ország 130 vidéki városa közül csak harminchat városnak van ivó- és használati vízszolgáltatás alkalmas vízvezeték. Van ezenkívül 28 városnak 208 artézi kutja és 29 városnak 492 furi kutja. Csatornahálózata azonban csak 18 városnak van. Közkórháza pedig van 89 városnak.

A közevilágítás terén öröndetesen terjed a gáz- és villamvilágításnak modern rendszere. Amde városaink legnagyobb részében még most is a petróleumlángokkal világítanak.

Magyar iparpártolás.

Nagykanizsa, július 18.

Uj rovatot nyitunk a »Zala«-ban. Rovatot a magyar iparpártolás érdekében védelmére. E rovatban el fogjuk mondani mi is mindazt, amit a fontos nemzeti ügy szolgálatában időről-időre elmondani szükségesnek tartunk és közzélni fogjuk mindazon felszólalásokat is, a melyek az ügyben a nyilvánosság tájékoztatása céljából hozzánk küldetnek. Kérjük olvasóinkat, hogy keressék fel a rovatot közérdekű felszólalásaikkal minél gyakrabban és vegyék ki mindenkori részét abból a munkából, a melynek célja boldoggá, gazdaggá tenni ezt a földet és annak népét. A szerk.

»Császári liosingi sör.«

A mi vendéglőseink hazafiassága olyan fokon áll, hogy ahhoz a rosszakarát sem férhet hozzá. Hogy mégis minden lépten-nyomon találkozzunk lengyel pálinkával, francia itallal, osztrák likőrökkel stb., ennek okai semmiestre sem a vendéglősök, hanem a »t. c. publikum.« A laikus erre azt mondja: a vendég azt iszik, amit kap; tartson a koresmáros magyar italt, akkor azt fog inni. Pedig nem egészen így van. Mert egy jó része azaz lét be, hogy a »márkát« mondja, amelyet »élvezni« akar. Persze, ha az üzletemberek szolidaritásuk volnának és csak hazait tartanának, akkor kénytelenek volnának az ingyencék (?) is ilyet inni. de az a szolidaritás nehezen megy, sőt egyik-másik igyekszik kihasználni a másik hazafias felbuzdulását és csak azért is külföldit tart, — hogy ezzel az ilyenekért rajongó egyenruhát és polgári ruhát viselő urakat magához csodítsa.

Elmondjuk ezeket annak ötletéből, mert bántó módon szúrja a jó magyar ember szemét-szívét a »császári liosingi sör«-t viselő tábla több vendéglő ablakában. Hát annyira vagyunk, hogy még most is vonz a »császári« sör, ha meggondoljuk, hogy a feltöltött császári sör minősége ugyancsak alatta áll a magyar söröknek. A nagykanizsai sör ma kiváló minőségű és a fővárosban is szívesen isszák; a kőbányai Steinbrucher Bier néven Bécsben és az egész külföldön kedveve itala az árpalé fogyasztóinak. Semmi ok nincs tehát császári italokra.

A vendéglősökhöz és fogyasztókhoz szólunk egyaránt! Szeretik hangosítani, hogy iparunk hátra van, nem bír egyben-másban versenyezni, tehát kénytelenek másutt venni. De ez a sörre nézve nem áll, sörünk egyenrangú, sőt jobb is sok osztrák pancánál. De feltéve, hogy nem volna jobb, hát annyi a doxatra se késs a magyar ember, hogy hara.

hiságból egy sokkal gyengébb sörért ne mondjon le az osztrák paucsról?

A közönség ne igya, vendéglős ne tartsa a császári osztrák söröket, mert csak egyesült erővel, némi áldozattal lehet a magyar ipart pártolni!

Városházából.

Hirdetmény.

Az adókövető bizottság első terjesztendő III. adószámla keresetiadó (a jelenlegi díjak és jutalékokat illetően) s a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok egyletek adó kiszámítási javaslatát tartalmazó 1905/6. évi lajstromok az 1883. évi 44. b. cz. 18. §-a értelmében a máj 1. napjától számított 8 napon át a városi adóhivatalnál közszemlére kitéve oly célból, hogy azokat mindenki megtekinthesse s az őt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megtehesse.

A tárgyalás határidejéről az érdekeltek külön tudósítanak.

Nagykanizsán, 1906. július 17.

HIREK.

— A nagykanizsai kor. betegmegelőző-pénztár igazgatósága holnap, csütörtökön este ülést tart, melyen az igazgatói állás betöltése, illetve a pályázat kiírása iránt fog határozni.

— A második fiumei vasúti vonal. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, mint értesülünk, utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy tegye tanulmány tárgyává a második fiumei vasúti vonalat. — Az új vonal Károlyvárosnál ágaznék ki a mostani fiumei vonaltól s a Vinodol-völgyön át Zenggig menne a tengerparthoz, ahonnan Novin és Buccarin keresztül Fiuméba vezetne. Együttal elrendelte a kereskedelmi miniszter, hogy a mostani fiumei vonalon tegyék tanulmányozás és kísérlet tárgyává a villamos-vontatást úgy, ahogy az az olasz vasutakon már életbe van léptetve.

— Vihar a Balatonon. Balatonfüredről jelentik nekünk: Szombaton nagy zivatar vonult végig. A nagy víztömegek és az esős idő, nagy károkat okoztak. — Vasárnap, a — Balatonon volt nagy vihar. A délelőtti 11 órakor Siófoktól induló Baross nem tudott egyenes vonalban átgönni Füredre, mert a szél és a hullámok oly erővel térítették el útjából, hogy a hajó kénytelen volt Alsóórs irányában haladni. A hullám a parancsnoki hidra is felcsapott. Ma, 16-án verőfényes nap volt s a hajó mind tömegesebben ontja az érkezőket.

— Az ellenőrzési szemlék elmaradnak. A közös fő- és utószemlék, valamint a honvéd ellenőrzési szemlék az idén elmaradnak. A szemléket azért nem tartják meg, mert az erre kirendelt katonai és polgári hatóságok a szokásos időben a sorozásokkal lesznek elfoglalva.

— Gyilkosság. Szigetvári levelezőnk írja: A beceiai kocsmában mulatozás közben Talap György csász. öszeneszlalkozott Balogh János szigetvári csizmadiaival. Este 9 órakor Balogh egy kazal tövében elaludt. A csász. oroszva közeledett az alvó Baloghoz és fejét egy baltaival a felismerhetetlenségig összevagdalta. Balogh Jánost halva találták. A gyilkost elfogták.

— Elítélt cigányok. Vasárnap történt a nagykanizsai Vörös-ökör című kocsmában, hogy három városi cigányok hajba kapott egymással

és rögtönzött olyan siketítő patáliát, melyet Nagyda óta nem produkált a fekete faj. Az egyik szobában mulattak a kanizsai cigányok, a másikba pedig egerszegi és szentiváni cigányok tértek be egy ital borra. A kanizsaiaknak személt szurt az idegenek jövelele. Hogyisne, eddig korlátlan urak voltak ők a nagykanizsai erdőségekben, réteken, dögölt malacok közt és most ideszakadt pár sátoralja idegen cigány, kik talán itt is akarnak megtelepedni. Világos, hogy ezt tenni nem lehet. Nem is tűrték a mieink, hanem belekötöttek az idegenekbe és csakhamar piros lett a padló a kiomlott vértől. Rendőroket és csendőroket kellett hívni, hogy a vitázó cigányok közt rendet csináljanak, mire azonban ezek odaérkeztek, az idegen cigányok már megszöktek. A nagykanizsai cigányokat a verekezésért ma ítélte el a rendőrség. És pedig elítélte Rafael Mihályt, idősebb Lakatos Györgyöt, közép Lakatos Györgyöt és Rafael Józsefet mindegyiket 5—5 napi fogsárra.

— Menekülő orosz zsidók Mohácsra. Oroszországot nagy számban hagyják el mostanában a zsidó családok és menekülnek olyan helyekre, ahol nem kell tartaniok az önkényuralom borzalmaitól. Folyó hó 14-én este a Széchenyi hajón 100 orosz zsidó család érkezett Mohácsra, akik innen egyenesen Bécsbe utaztak és ott telepsznek meg. Az orvosai határrendőrség a zsidó menekülteknek Mohácsra érkezéséről értesítette a mohácsi főszolgabírói hivatalt, amely utasította a mohácsi csendőrséget, hogy a hajó megérkezésekor ügyeljen fel arra, hogy a menekülő zsidók közül senkise hagyhassa el a hajót.

— A sirrabló szerelme. Raszipovics Ignác a hírhedt vas megyei betörő, akinek országos hírt szerzett a nagycenti sirrablás, teljesen beismerte országgrázó büntényét. A gonosz, tevő romantikus színekert kevert embertelen büntetésbe. Azt vallotta, hogy egy pósfai leányba szerelmes, de ez csak akkor ment volna hozzá feleségül, ha számára gondatlan életet biztosít. Ezért törte föl a Széchenyi sirboltot, amelyben a nők és az ott porladó püspök hulláján nagyértékű ékszereket gyantott. Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar koporsóját nem akarta a betörő bántani. A beismerő vallomás után most már fő tárgyalást tart a pörben a soproni törvényszék.

Apró történetek.

Catulle Mendestől.

Az édes fájdalom.

Hárman voltak testvérek.

Az egyik azt mondta:

— Éhezem.

És odament az almáfhöz, amely rakva volt piros gyümölcseivel evett és jólakott.

A második azt mondta:

— Szomjas vagyok.

És lefutott a rétre, amelynek szélén patak folyt és virágok susogtak. Ivott a vízből és nem szomjazott többé.

A harmadik így szolt:

— Én nem vagyok sem éhes, sem szomjas, hanem szerelmes az örülésig.

És kiment a világba. Szeretett viszontszerelem nélkül és szenvedett iszonyu kínokat.

Egy napon ismét találkozott a három testvér.

Az első így szolt:

— Örülök, hogy nem vagyok éhes.

— Én meg azon örülök, hogy nem szomjazom, felelt a másik.

A harmadik azt mondta:

— Szerettem viszontszerelem nélkül; de azért boldogabb vagyok, mint ti, mert még mindig szeretek.

Jelenés a fán.

Amit egy nyári estén ott feküdtem egy fa alatt és ábrándozva néztem a lombokat a nyugvó nap aranyfényénél, örömteljes megdöbbenéssel pillantottam meg a lombok között egy rendkívül bájos tündérfejet, amint ez nagy tágra nyitott szemekkel nézett rám.

— Aaszonyom, vagy kisaszonyom — kérdeztem, hogy bemutathassam magamat.

— Mindenesetre kisaszony felelt elpirulva. Megneveztem magam és így folytattam:

— Ha talán kegyes lenne kisaszony lezárlni arról a fáról, hogy mellettem foglaljon helyet, szerencsésnek érezném magamat, ha segítségére lehetnék.

— Így nem lehet, — sutogta szomorúan. Vonakodásának oka tisztában volt előttem, midőn láttam, hogy még mindig csak a feje van kőnn a lombok közül. Késégtelen hogy elvesztette a toilettejét.

A tündér látta azt, hogy udvariasan hallgatok, mesélni kezdte az esetet.

— Hugommal, ugymond, táncoltunk a holdfénynél. Ruhám beleakadt egy törvabokorba és ott maradt. Most csakis egy lovagias ember szabadithatja ki helyzetemből.

— Elhozzam a ruháját?

— Óh, felelte szomorúan, — én lovagias embert mondtam, ki úgy adja át a fétyolomat, hogy nem pillant reám.

— Mily kár! feleltem őszinte részvétellel és valóban annyira meghatott szegénykének sorsa, hogy könnyezni éreztem szememet.

— Menjen, menjen érte, kiáltott Akinek annyi gyöngédség és részvét van a szívében az lovagias ember.

A ruhát megtaláltam. Elfordított areal dobtam fel a fára. Egy pillanat múlva zörögni hallottam az ágakat. Édes csöklehetet azált felem. S mire fölértem, a tündért nem láttam többé sehol.

Azóta valahányszor olyant gondolatok vagy teszek, amely lelkemet a magasa emeli, homlokomon mindig megérzem a tündérnek édes, meleg szellemvilági ösökját.

Színház, művészetek.

(—) Premierek a nagykanizsai színikörben. Kövessy társulata holnapután, szombaton reggel utazik Siófokra. Tehát a mostani hozzánk való kiszállása holnap este ér véget. A társulat 12 napig tartózkodott itt és némi iszlitót adott, az augusztusi, meg szeptemberi főszerepből. Ez az iszlitó éppen elég ahhoz, hogy a társulatról határozott véleményt alkothassunk. Esti meg is tettük, el is mondtuk, most már csak Kövessyn áll, hogy megszívlelje a jótanácsokat és mire hozzánk visszakerül, olyan társulatot hozzon mely teljes megelégedésre érdemes. A saját érdeke is kívánja ezt, mert mint örömmel tapasztaljuk, a közönség érdeklődése felébredt és ez bizonyára fokozódni fog, ha a társulat arra érdemes lesz.

Újdonságokban és értékes darabokban gazdag szezonra van kilátásunk. Mint tudjuk, Kövessy megvette a fővárosi téli idényben előadott összes darabok, előadási jogát, az ideihes hasonló bő termés pedig rég nem volt. Az újdonságok nagy tömegéből csak néhányat említünk. Repertoárunk lesznek: Ifjuságunk, Csöppség, Sherlock Holmes, Dorrit kisaszony, Baccarat, Ösztön. Sherlock Holmesen kívül csupa maradóértékű irodalmi alkotás, melyek dicsőégesen jártak végig Európa neves színpadjait. Sherlock Holmesben kevesebb az irodalom, annál szenzációsabb a hatása.

Midőn ilyen repertoarra van kilátás, okunk van arra, hogy türelmetlenül várjuk a társulatnak Nagykanizsára való visszatérését.

(—) János vitéz. Azok, kiknek az izlése könnyen befolyásolható, gyakran hajlandók valamely kevesebb értékű, de szenzációs hatású darabot a főszereplő művész művészetének próbakövéül tekinteni. Így tekintik a primadonnaság próbakövéül a János vitézt is, pedig szerintünk igen jó primadonna lehet az, aki rossz Kukorica Jancsi és viszont. Ezt a jelen példa is mutatja. Feledy Boriska jó primadonna, de nem jó János vitéz, viszont láttunk már jobb Jánosokat, kik kevésbé voltak jó primadonnák. Azt tehát nem vesszük nagyon szívünkbe, hogy Feledy ebben a himnós szerepben nem tudott eléggé férfi lenni, ám az már a művésze rovására megy, hogy Iluskájától oly hidegen búcsuzott, mint ha csak a szomszédba távozott volna. Érzés tehát nem volt a játékaiban egy fikarcnyi sem. Érzést, szívet, őszinteséget, mindent nála a rutin pótolta, ha ugyan pótolta. Feledy Boriska ugyanis nem újdonsült primadonna. Elég alkalma volt, hogy minden szavának, minden mozdulatának hatását megismerje. Tudja, hogy milyen gesztusnak van öröme, milyennek bánatot keltő hatása. Ezt az ismeretét aztán szinte automatické érvényesíti. A gesztus és a szemek forgatása, az érzések e külső meze tehát meg van nála, a lényeg azonban abszolúte elcsikkasztódik. Ezért ha szép jelmezeknek, néhány eredeti velleitának volt is hatása, ez a János vitéz nem keltette a János vitézek hatását. Aztán ha már valaki nem tud férfi lenni, legalább ne legyen tizenégy esztendő bakkis. Mert Feledy gyakran az volt; olyan mozzanatoknál, hol nem kellett a karikatúráztatni, sem hát orrúrol, dicsőségről patetizálni, oly naiv akart lenni, hogy hozzá képest Hevesy Gusztika, ki pedig ex offio naiv, göttingai matematikusnak tetszik. Mindezen megrovások után pedig azt sem szabad elhallgatni, hogy némely énekszámot igen szépen, színesen adott elő. A sommája a dolognak az, hogy Feledy nem jó János vitéznek, ami nem jelenti azt, hogy jó primadonna ne lenne. Hevesy Mariska Iluskája az idén is oly mesészerűen egyszerű, kedves, megható, milyen tavaly volt. A sok tapsot, melyet kapott, nagyon megérdemelte azzal, hogy a darab naiv, mesészerű jellegét szimples viselkedésével egyedül ő érvényesítette. Ezek a jelenségek egy férfias János vitéz ellentétéképpen még jobban érvényesülhetettek volna. Az idén Galgóczy volt a királyleány. Ugy énekel, ahogy ez tőle várható. Igen hatásos volt Érczkövy Bagója, a tavalyinál jobb volt Kerti csószé. A francia király Magyar volt, valami kiszuperált női bundában és ékességeitől fosztott téli kalapban. A tavalyi szereplőket ismerjük. A diszletek újak és meglepően szépek voltak.

Baromfitenyésztés.

Irta: Eredy Károly.

Herteleudy Ferenc ur Ó méltóságával folytatott megbeszélésem alapján ismertetem a modern baromfitenyésztés Németországban elterjedt módját és alkalmazva a dunántúli viszonyokra, leírom a német keltető telep üzemtervét. Talán akad a dunántúli vármegyékben egy község, amelyik hasznát veszi az elmondottaknak.

Magyarországon a baromfitenyésztés még

főképpen asszonyi munka. A gazda kicsinyes dolognak tartja, hogy baromfi udvarral foglalkozzék. Pedig nincsen igaza. A baromfi nagyon értékes cikké lett a vasuti forgalom révén. Tenyésztése a mezőgazdaság legnagyobb ágai közt foglal helyet és egyes országokban túl tesz már a gabonatermelésen is. — Amerikában és Németországban vannak baromfitenyésztő telepek, — amelyek évenként ötvenezer kacsát és több százezer csirkét hoznak forgalomba. Ezek a nagy mezőgazdasági vállalatok nálunk is kifizetnek magukat; sőt azt nemernem mondani, hogy nálunk jobban fizetnének, mint Amerikában és Németországban, de egyelőre kisebb kaliberű dolgokról akarok írni.

A modern baromfitenyésztés alapja a mesterséges keltetés. A tyúk tojik évenként körülbelül 100 tojást, amiből legfőképpen csak 10 kerül koltós alá. A tyúk összes megkakagolt és jóformájú tojását csak géppel lehet kiköltetni. Ha tehát valamelyik nagyobb községben összegyűjthetünk tíz hónapra keresztül havi hater darab friss és kelthető tojást, akkor ebből legalább is felét kikelthetjük és felnevelhetjük. Valóságban a három negyedet is fellehet nevelni, de biztonság kedvéért azt vegyem, hogy az összegyűjtött hatvan darab tojásból csak harmincezer csirke lesz. Az elmondott cél elérésére szükséges egy keltető szoba, a csirke nevelő terem, azonkívül pedig takarmány konyha és kamara, ahol az állateleséget feldolgozzuk. A berendezés költségei a következők: Egy időben hater darab tojás van a keltetőben. Ennek szükséges husz darab keltetőgép, továbbá két drb. daráló gép, mesterséges kotlógép (ugynevezett anyagép) főzőedények és egyéb szerszámok körülbelül nyolcezer korona értékben. A keltető telep üzem kiadásai és bevételei a következők.

I. Kiadás.

60.000 drb. tojás á 6 fillér	—	—	3600 kor.
A keltetéshez szükséges petroleum	1000	»	
Csirketakarmány	—	—	6000 »
Lakbér és adó	—	—	1000 »
A nevelőszoba fűtése éven át	—	—	500 »
Mester és eszedeljeinek a fizetése	—	—	3000 »
10% leírás 6000 kor. berendezésből	—	—	800 »
Szállítás	—	—	2000 »
Összesen:	17900	kor.	

II. Bevétel:

30.000 drb. csibéből Bécsben, fele			
télen á 2 kor.	—	—	30.000 »
Fele nyáron á 1 kor.	—	—	15.000 »
Összesen:	45.000	kor.	

III. Tiszta bevétel:

Bevétel	—	—	45.000 kor.
Kiadás	—	—	17.000 »
Külömbőség	—	—	27.100 kor.
azaz minden egyes csirkére esik	59.07	fillér,	
kiadás és 90.03 fillér tiszta nyereség, amelyik nyereség azonban tekintélyesen megnövekedhetik, ha figyelembe vesszük, hogy nem harmincezer, hanem 40.000 darab csirkére is számíthatunk.			

A vállalkozás legfontosabb része a tojásbeszerzés és részéről éppen a német tojás termelés szervezeteit szándékozom ismertetni. Egy falusi udvar könnyen eltarthat tíz tyúkot és egy kakast. A házi hulladékok, — a trágyadomb rovarai és az esténként adott szemes takarmány tíz tyúk számára nem okoz a kis gazdának készpénz kiadást és minden nagyobb megerőltetés nélkül produkálhat évenként ezer darab tojást tíz tyúkkal. Ha tehát valamely száz udvaros falu gazdájának

tíz-tíz tyúkot tart egy-egy fiatal erős kakassal, akkor a vedlés idejét lezámítva, a havonkénti tojás produkciót becsülhetjük 10.000 tojásra és ebből hater darabot könnyen megszereshetik a szövetségi keltetőnek.

Németország több nagyközsége alapított a fenn vázolt baromfitenyésztés céljából baromfitenyésztő szövetséget. A szövetséget, mint látjuk, száz gazda udvarára terjed ki, és egyszeri tíz-tizenötezer, tehát gazdánként 100—150 korona befektetéssel biztosítja a gazdának a tojás állandó értékesítését és a mellette már az első év végén visszatérő az összes befektetett tőkét. — Ez nem elméleti okoskodás. Ez megtörtént tény. És Németországban mindenütt, — ahol baromfitenyésztő egyesületek alakultak, óriási módon fellendült a tojás és csirketermelés.

A tyúktenyésztés a baromfitartásnak azonban csak egyik ága. Zalavármegyében a Balaton mellékén százezerszázmra lehetne kacsát is tenyészteni. Ismét nem filozofálok, hanem leírok egy már meglevő kacsa tenyésztő telepet, amelyikben négyezer drb. anyakacsa évenként százhusz darab hízó kacsát produkál, foglalkoztat két hivatalnokot, husz állandó munkást, nyolc őr és egy gépészt. A vállalat bruttó forgalma évenként közel háromszázezer korona és tiszta nyeresége nyolcvanezer korona.

Ez a Hallei vállalat mintaképül szolgálhatna egy Balaton vidéki baromfitenyésztő telepnek is, amelyet kisebb mértékben kezdve öt esztendő alatt ép olyan naggyá lehetne tenni, mint a Hallei baromfitenyésztő telep.

Részemről nem tartom lehetetlennek, hogy Magyarországon ilyen mezőgazdasági vállalatok létesüljenek. És a gazdáknak meg is van a jóakarata a munkára, meg a vállalkozásra. De mindenki azt regéli nekik, hogy a mezőgazdaság sorsa az ipartól függ és a mezőgazdaság csak olyan másodrendű termelési ág, amelyet megtűrünk addig, míg nem lesz iparunk. És a megvetett mezőgazdaság megboszulja magát. A gazda követi a köznépményt és álmodozik arról, hogy majd jön egy szebb kor, mikor gyárkémények fognak Magyarországon minden falujában füstölni és akkor érdemes lesz majd jobban is gazdálkodni. Részemről nevelésnek tartom ezt az észlelést. Az ipar nem segíthet Magyarországon! Én mint közigazdász mérnök számadatokkal tudom igazolni minden állításomat és azt mondom, hogy neveléses emberek azok, akik a gyárkéményektől várják Magyarország boldogulását.

A nép jólét alapja mindig és mindenütt a mezőgazdasági termelésről függött, és ha azt az összes gyárvállalatot amelyik ma Ausztria területén Magyarország számára dolgozik áthozzuk országunk talajára, a nép jóléte csak egy szikrányit sem fog emelkedni. Messze menő dolog volna ennek a kérdésnek részletes méltatása, tehát csak a végeredményt vonom le. Pártotfuk minden erőnkkel a magyar ipart de ne felejtjük el, hogy népünk jólétén csak az intenzív mezőgazdasággal segíthetünk.*

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 18. A képviselőház mai ülésén folytatták az igazságügyi tárca költségvetését, melyet részleteiben is elfo-

*E befeljesítés állításával, melyek különbözők a figyelemre méltó cikk tárgyát nem érintik, nem mindenben tartunk egyet. (Szék.)

Nagykőrös, július 18. Az itteni függetlenségi párt. intézőbizottsága mai értekezletén Barabás Bélát jelölte képviselőjéül.

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Leírást több ezer köszönőlevéllel ingyen és bérmentve.
Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerész, Fő-
raktár Budapesten: Török József gyógyszerész,
—— Egger gyógyszerész; Lugos: Vértess L. ——

könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

[illegible]

kerekpár és varrógép nagykereskedő,
 Ausztria-Magyarországi legnagyobb, leg-
 regébb és legmegbízhatóbb kerekpár-
 raktára.
BUDAPEST, József-körút 41. sz.
 Főek-nelet: VIII., Baross-tér 4. és
 Budán II., Eszögmond-m. 9. sz.
 Javításokat saját műhelyeinkben szakértelmekkel
 olcsón csinálunk.
 Dísz ajándékszékünk 1000 kappal ingyen és bérmentve.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp fia könyvkereskedésben,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésbe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RIVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nagykanizsai izlés.

Nagykanizsa, július 19.

(u) Sokszor csaldódtak már kellemesen azok kik a nagykanizsai közönséget azzal vádolják, hogy abszolúte hiányzik belőle a lelkesülésnek az a foka, mely szép és jó célokért áldozatokra is képes. De a csaldósások sokszor ütötték arcul azokat is, kik számítottak erre az áldozatkész buzgóságra. Ezeknek a csaldósága aztán kellemetlenebb, mint a skeptikusoké.

Milyen hát a mi publikumunk, amelyben ez is, az is csaldódik. Ha szereti a szépet, miért játszott üres ház előtt Kubelik, miért nincs nálunk színházi közönsége a legnevesebb drámáknak, miért koldus a Szépitő Egylet, miért nem törődnek utcáink tisztaságával, miért nem látni utcákhoz szál egy szál virágot sem, miért nincs nálunk állandó piaca könyveknek, műtárgyaknak, miért oly elhagyott a sétány, miért, miért... és oh, miért oly végtelenül prózai, kalmárjellegű, pénzszerző a nagykanizsai társasélet.

Tehát nem szereti a szépet? Hisz a Nemzeti Szalon legutóbb több képet adott itt el, mint a Dunántúl összes városaiban, a Jánosvitézt jól látogatott ház előtt tegnap adták huszadszor, az Irodalmi Kör délutánjai zsáfoltak; sok kőbor művész vagyont visz el innen; elegánsan öltözködnek a nők és sok család él nálunk olyan életet, mely csatétikusnak is mondható.

Ezek után meg van-e, vagy nincs meg az a bizonyos buzgóság?

Hát megvan is, meg nincs is. Kezdjük kiismerni közönségünket. Vannak olyan dolgok, melyek a szép és jó cégére alatt követelnek pártfogást. Ezeket szereti a közönség, vagy jobban mondva ezekre bukik. Bukni valamire pedig annyit tesz, hogy sub titulo műpártolás, engedi magát becsapni. Bukik a divatos operettek, bukik olyan zongoraművészre, aki a lábával veri ki a Niebelungok nászindulóját, bukik a képekre, melyekben nincs művészi egyéniség, de melyek ki vannak nyalva, mint ha kecskék legelték volna le. Bukik Barnum cirkuszára működő kisasszonyok monológzsávalmnyára, egyforintos gipszszobrokra, bukik a divatra, hiperdivatos allurókra, bukik az orfenumprodukciókra, bukik, bukik... oh, bukik az Irodalmi Kör farsangi estélyére. Ez minden, amit műpártol, amit meggaz-

dagít, felemel, amire bukik és amivel blamálja magát.

Nálunk komoly könyvet kiadni, művészi értékkel bíró zenét produkálni, a színházban könnyen megemészthető operetten kívül egyebet is előadni, csapni való könnyelműség.

Ez így van. Tehát, mint látni való, közönségünk nem smucig, csak izléstelen. Áldozatkész, de balek. Jó indulatú, de rosszszelű. Nagy az ambíciója, de kevesebb az intelligenciája. Műpártoló tehát? Igen is, nem is. Ő művészetet akar pártolni, de Butkiewiczeket néz művészeknek.

Megnyugtató dolog azonban, hogy közönségünknek van ambíciója, pénze is van annyi, amennyit ambíciójának kielégítése megkíván. Csak egy nincs: kellően finomult ízlése, megállapodott, helyes judiciuma. Megérdemelné, hogy ezt beleneveljék.

Mint tudjuk, a népakadémia, vagy szabad licium eszméje kísért nálunk. Többek között ettől is reméljük, hogy ha eléggé olcsó, népszerű és agilis lesz, ez is finomítani fogja a közizlést és helyes irányt ad az ítélőképességnek. Nem várjuk tőle, hogy közönségünket arra nevelje, hogy a mostanánál nagyobb áldozatokat hozzon, csak arra, hogy az áldozatokat helyes célnak hozza meg. Ahogy Schmidt Ádám mondja: a gyermekek nagyravágását nem kell elnyomni, sem fokozni, csak helyes tárgyra terelni.

A csáktornyai második választás.

— Saját tudósítónktól. —

— július 19.

Mint tegnapi távirati tudósításunk röviden jelezte, ma már két jelölt küzd a csáktornyai mandátumért. Az egyik gróf Festetics Pál, kit maga Kossuth Ferenc ajánlott függetlenségi programmal, mint a függetlenségi 48-as eszmék régi, kipróbált harcosát. A másik jelölt Hajós Ferenc dr. csáktornyai ügyvéd, kit alkotmánypárti programmal tegnap jelölték. A választás e hó 25-ikén lesz. A korteskedés mindkét részben teljes erővel megindult és ép oly lelkes, mint az előbbi választás alkalmával. [A választás kimenetelére ezért kétséges, bár nem valószínű, hogy a csáktornyaiak, kik mindig lelkes függetlenségi érzelműek voltak és erről meggyeszerzte ismerték őket, szintén a jelölt személye kedvéért frontot változtatnának.]

Erről annál kevésbé lenne okuk, mert Hajós jelölésén igen forszírozott jellegű és nem irányul egyébre, mint hogy Csáktornyt a függetlenségi

párttól elhódítsák. Allítólag Hajós, ki csak tegnap este érkezett haza Csáktornyára, nem ambicionálta a jelöltséget és az utolsó pereig azt nem is merte elfogadni, mert nem tartozik a népszerűbb emberek közé. Külömben az ő jelöltségét élesen jellemzi az a névsor, melyet a polgárokhoz intézett felhívása alá írtak. E névsor első neve Terböcz István, a neves tiszahúszár, következik aztán Jurák Zvoimir, a híres, nevezetes plébános, kit a magyar állam ellen való izgatásért a nagykanizsai törvényszék elítélt. — Csodálatos, hogy a névsorban derék függetlenségi embereket is találunk, kiknek nem derogál az, hogy Jurák Zvoimirrel egy politikai táborba sorozzák őket. Igaz ugyan, hogy néhányan már tiltakoztak ez ellen, mert ők allítólag nem egyeztek bele, hogy nevükket emeljék Hajós hancsart Hajósának egyedüli erőssége, vagy talán gyengesége, hogy a néppárt öt-tíztagja, Ugyanis Molnár János apát hűfőn Csáktornyan jár és a néppárt nevében beleegyezését adta Hajós jelöléséhez. Ez magában is jellemző Hajós jelölésének hermafrodita volta.

Experimentálnak még a kerületben Cigler Sándor hírlapíró és Neumann Salamon kereskedő, mindkettő demokrata programmal, ezeket azonban nem lehet komolyan venni.

Itt említjük, hogy Festetics gróf Csáktornyan vasárnap tartja programbeszédét. Mint értesülünk, a gróf több függetlenségi képviselő társaságában érkezik Csáktornyára.

A néppárt hivatalos lapja az *Alkotmány* mai számában a következőket írja:

„Az a hír, mintha a csáktornyai kerületben a néppárt dr. Hajós Ferencet léptette volna fel, nem felel meg a valóságnak. A néppárt fog ugyan jelöltöt állítani, de a hivatalos jelölés még nem történt meg.”

Városaink közléte.

Nagykanizsa, július 19.

II.

Városokban törvény írja elő a kövägöhidak létesítését, de mégis azt kell tapasztalni, hogy egy-két városnak még ezen intézménye is hiányzik. A létezőknek tulnyomó része pedig joly primitív rendszerben épült, hogy hiányzik azokból a legzöksebbesbb kellék: a vízvezeték. A serteszerű teleppel és hűtőkamarákkal kapcsolatos modern kövägöhid pedig a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, ami szintén nagy hátránya a közegészségügynek.

Összesen 89 városnak van kövägöháza; melyeknek jórésze nyílvanosság jellegével van felruházva. Téboiydaja, illetőleg elmegyógyítóintézet csak kétfő van, mely oly csekély szám, hogy Angliával szemben melyen el kell pirulnia a magyar biygiének! Körházaink tulnyomó része is kendetleges, sok helyen pedig állandó orvosi inspekcio sinos.

Az utcaburkolás rendszere városainkban szintén nagyon kendetleges. Amely városokban

aszfalt anyaggal (aszfalt, keramit, kockakő) való burkolást látunk is, azokkal legnagyobb részét, csak a parádés utcákban, a főközlekedési vonalakon találkozunk. A mellékutak és utvonalak pedig maradnak a régi elhanyagolt primitív állapotban.

A város szegényebb sorsú lakosságának egészségi érdekében nagy súlyt kell fektetnünk a közfürdők létesítésére; melyek ezidő szerint még kevés városban állanak a közönség rendelkezésére.

Városainknak intézményekben most változó közegészségi állapota teszi tehát érthetővé a halandóságnak azt az ijesztő mértékét, mely szerint a születések száma csak 20 és néhány %-kal haladja túl a halálozások számát. Ugyanis az ország 130 városában a legközelebb elmúlt évben élve született 71.569 személy, a halálozások száma pedig 57.144 volt. E lesújtó arány méltán gondolkodóba ejtheti az illetékes tényezőket és ezek között első sorban magukat a közvetetlen cselekvésre és gondoskodásra kötelezett városokat, de egyúttal az ország kormányát és törvényhozását is.

A városok kulturális élete terén figyelmünk első sorban a népoktatás ügyére és állapotára irányul. E részben a városok is mint iskolafenntartók hozzák a tőlük kitelhető áldozatot, amennyiben az ország 130 vidéki városa évenként 6.204.155 koronát szentel iskolai célokra.

Törvénybe iktatott népoktatási rendszerünknek nagy hátszája és fogyatkozása azonban az, hogy a kötelező oktatás parancsoló ereje mellett, nem mondja ki az ingyenes oktatást.

Az a feladat, mely a magyar nemzeti nyelv jogának érvényét az elemi oktatás területén keresi, megkezdett munkájában simán haladhat a maga útján, de csak azon esetben, ha a törvénybe íktatott hatalmi szó mellett az állam és törvényhozás nem nyúl a városok és felekezetek zsebébe, hanem anyagi hozzájárulással kellőképpen ellensúlyozza a kiegyenlítő a jelzett jellegű népiskolákkal szemben szerzett ingerenciáját.

Nemcsak figyelemreméltó, de egyúttal megiszívalendó azon jelenség, melyet a fentebb közölt adatok tárnak elénk. Míg az idegenajkn lakossággal elegyes városokban nagy számban fordulnak elő a magyarul beszélni nem tudók; addig a majdnem szinmagyar elem lakta városokban feltűnően nagy az analfabéták száma.

A reális pályára készülő ifjúságnak megfelelő számú polgári finiskola áll ugyan rendelkezésére; nagy fogyatkozása azonban a tanszaknak, hogy gyakorlati iparoktatással nincsen egybekapcsolva. Polgári leányiskolánk száma kielégítő. De nagy hiány mutatkozik a felsőbb leányképzés terén; és nem kis hátrány az, hogy a meglevőknek is nagyrésze felekezeti jellegű. Reáliskolánk kevés. A gimnáziumok jórésze szintén a felekezetek kezében van. Ez nem volna baj. De nagyobb baj az, hogy a meglevő gimnáziumok osztályai túlszűfoltak.

Láncszemek.

— július.

Ez aztán az ideális ideg-nyugalom, ami falun szállja meg az embert.

Csak azt tudom, hogy július hónapban vagyunk. A napot csak kalendárium segítségével bírnám határozottan megjelölni. Ez meg nincs a kezem ügyében.

Nem tudom bizonyosan, hogy július 16. v. 17-ike és kedd v. szerda van-e ma.

A nagyvilág zajából ide csak elhaló hangok jutnak el, amik már inkább arra jök, hogy álomba ringassák az ember lelkét,

Nincs az a szovatorium, nincs az a berendezett *panzio*, amely úgy lecsillapítaná az idegeket, mint a falusi élet. Ez már nem is csillapítás, hanem *vasálás*. Vas idegzetten kell innen távozni az embernek okvetlenül.

Mi lázasan élő, pillanatokat kergető városiak, szakadatlanul följajzott idegzetünkkel telepatikus hatások alatt állunk.

Ha Zichy Aladár gróf, miniszter, választókerületére gondol: megérezzük és másnap már szervezzük a deputációt az ő meleg szárnyai alá.

Ha Kuas Ivor báró nehéz sóhajt röpit dél nyugat felé, mert talán éppen Abbaziára gondolt: sóhajtától rögtön megrezdülnek idegszálaik és nyomban a csáktornyai választókerület terhére kebelezük be.

Hát teljes meggyőződéssel mondhatom, hogy falun nincsenek telepatikus hatások. Teljesen ki vagyunk kapcsolva a delejes áramból.

Ha nem volnánk kikapcsolva, akkor például nekem minden nap kellene írnom valamit a Zala számára; mert az én jó fiam, Nagy Samu, a helyettes szerkesztő, bizonyosan minden nap küld utánam egy-egy görbe áldást, mikor kezében a kegyetlen *ollóval*, anathemát mond a *baborkaérleő* évszakra.

En azóban mindezt nem érzem, tehát nem írok, legfőleg csak minden harmadik, negyedik napon, amikor, véletlenül a lelkiismeretem fölébred és eszembe jut, hogy tenni is kell valamit.

Körülbelül tizenhat esztendeje nem nyaraltam falun. Azt hittem, hogy az a meleg barátság, mely az ember idegrendszerének lázát egyszerre elfújja, nincs meg már.

Milyen kellemesen csalódtam!

Ez a barátság nemcsak az idegeket ringatja nyugalomba, hanem elaltat az ember lelkében minden emléket, ami izgathatná. Elaltatja bizony a munkakedvet, a kötelességérzetet, a lelkiismeretet is. Utóljára olyanféle hangulat szállja meg, hogy fűyül az egész világra. Arra a tudatra ébred, hogy voltaképpen ez az idegeket megvasaló állapot az igazi élet, az a másik, az a minden után rohanó, lázas izgalom pedig részint komédia, részint ötlütség.

Eszembe jut a Bibliából Mária és Mártha története. Hát bizony a csendesen várakozó, hallgató Mária választja a *legjobb részt*, nem pedig a lázasan, szorgosan dolgozó Mártha.

Mikor idejöttem, úgy emlékszem: valahol Keleten embertestvéreik vérében fürödtek a megvadított ember-tömegek. Ide a gyűlöletnek, a vérengzésnek ez a kegyetlen orgiája nem hatol el még hírével sem.

Itt isteni csend, isteni béke van.

A falu papja, Reiner Ferenc nagykanizsai termés. Jóságos, emberszerető szív. Olyan, amilyennek én a valódi pap-apostolt képzelem. Rendíthetetlen hiva a vallásnak, melyet hirdet; és nemcsak hirdetője, de igazi *hitvallója* a felebarát-szeretetnek. Azt hiszem: ha a szegény biatistoki meggyilkolt *rabbi* föltámadna és véletlenül ide kerülne Baranya-Somberekbe, éppen olyan meleg szeretettel ölelné magához, mint a maga híveit.

A jegyző, a tanító, a kör orvos mind jóságos lelkek, akik a derék plébános vezetésével — ha napi dolgukat elvégezték — szakadatlanul búcsút járnak.

Az egyetértésnek, a szeretetnek, a tisztá önzetlen barátságnak búcsújárása ez. Ma ide, holnap oda, holnapután amoda. Lélekvidámitó beszélgetésre jóízű eltréfálkodásra.

Ebben a szent búcsújárásban résztvesz minden *felakozot*. S hogy mindenki *teljes búcsút* nyerjen, — csendes, ártatlan kvaterkákkal is *cselekedzenek* a legeszményibb *Emberszeretet* emlékeztetere.

Bizony-bizony mondom *útek*, távollevő testvéreim, hogy mindenütt és mindenkinél ilyenképpen kellene cselekedni, ilyen búcsút kellene járni, ha közelebb akarunk jutni a *megváltáshoz*.

HIREK.

— **Adótárgyalások.** A nagykanizsai adóki-vető bizottság ma kezdte meg a III. osztályú keresetiadó tárgyalását. Ma a bérkocsisok, fuvarosok és szállítók adóját tárgyalták le. Ezeken kívül a bizottság Franz Lajos és fia cég gőzmalom és villany-telep tulajdonos kereseti adóját tárgyalta le és azt évi 14980 koronával állapította meg, eddig az fizetett 8892 koronával szemben. Az adózó közönség megnyugtatóra szolgáljon, hogy a javaslatok általában az eddigi keretben mozognak, magasabb kivetés csak ott történik, ahol a magasabb jövedelemre nézve a kinevált képviselőjének bizonyítékok állnak rendelkezésére. Holnap pénteken a fodrászok és biztosítási ügynökök kerülnek sorra. A nagykanizsai járás községeiben megállapított adó, az eddigi adóval szemben mindenütt visszaesést mutat.

— **Huszonöt éves találkozó.** Érdekes találkozó lesz Nagykanizsán szombaton a hó 25-ikén. Azok találkoznak kik a nagykanizsai főgymnáziumban 1881-ben érettségiztek. A huszonöt éves találkozó közti vannak: dr. Darányi Árpád honvédezdorvos, dr. Löke Emil ügyvéd, dr. Szabó Zsigmond orvos, Markó Gyula, dr. Olló Mór ügyvéd, Bakó János orsz. képviselő stb.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Vajda Adolf zalaegerszegi adóhivatali gyakornokot adótisztte ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Utóállítás lesz** holnap Nagykanizsán. Tíz vidéki apát és 20 legényt fognak megvizsgálni.

— **Kifogott hulla.** Muravid közelében tegnap a Murából egy feloszlásnak induló nő hullát fogtak ki. A haja már teljesen levált, testét kikezdtek a halak, így agnoszkálása is lehetetlen.

— **A Balaton bajnokságai.** A Nemzeti Sport augusztus 12 én a siófoki sporttelepen országos 1. wntenis versenyt rendez a következő programmal: 1. Férfi egyes verseny a Balaton bajnokságáért. 2. Női egyes verseny a Balaton bajnokságáért. 3. Férfi egyes handicap. 4. Férfi páros-handicap. 5. Vegyes páros handicap. 6. Női egyes-handicap. (Csak 12 nevező esetén tartják meg. 7. Gyermekeverseny. Nevezési határidő augusztus 10. este hat óra.

— **Halál a mezőn.** Igából írják lapunknak: Gerézd pusztán az uradalmi cselédség tegnap a fölzántott földet hengerelte. Köztük volt Hoszter Menyhért 14 éves fia is, ki munka közben a hengeren levő ülésen ült, ahonnét azonban oly szerencsétlenül esett le, hogy a henger alá került. A henger keresztül gázolt a fia testén úgy, hogy Hoszter Menyhért szörnyen halt. Az orvosrendőri vizsgálat konstatálta, hogy Hoszter saját vigyázatlanságának lett az áldozata.

— **Deli vasút.** A Balaton mentén időző közönség érdekében a Budapest—csáktornyai vonal állomásai (Tudapest—Kelenföld és Fonyód fűrés-

telep kivételével, valamint Aliga kitérő és Balaton-Földvár megállóhely feljogosítottak arra, hogy Balaton-Világos, Zamárdi, Szársz, Lelle, Bétatelep, Balaton Keresztur-fürdő és Balaton-Berény balatoni megállóhelyekre f. évi július hó 20-ától bezárólag augusztus hó 31-éig gyorsdarab-árakat vehessenek fel. A szállításra vonatkozó feltételek az érdekeltektől állomásokon és megállóhelyeken kifüggesztett hirdetésményekből tudhatók meg.

— **Meghívó.** A Nagykanizsai Általános Ifjúságképző egyesület f. hó 21-én este 9 órakor tartja 1906. évi rendes közgyűlését, melyre a tagok asszal hivatnak meg, hogy ezúttal az a megjelent tagok számára való tekintet nélkül is meg fog tartatni.

— **Háziipari tanfolyamok.** A földművelésügyi m. kir. miniszter elhatározta a háziipar nagyobb szabású felkarolását, hogy a föld munkás-népe télen is keresethez jusson. Megkereste Zalavár-megye gazdasági egyesületét, hogy a vidéken felkarolható háziiparnak érdekében értelmes javaslatot tegyen.

— **A szép Balaton mellől.** Csák Árpád dr. „A szép Balaton mellől” című könyve elhagyta a nyomdát. Az érdekes művet legközelebb ismer teljük.

Kéjgyilkosság vádjá alatt.

Huszonhat kézzsurás.

Zárt tárgyalás a törvényszéken.

— Saját tudósítónktól. —

Szombathelyről jelentik: A muraszombati járásban titokzatos gyilkosság történt január hó 28-án. Huszonhat kézzsurással megölték egy asszonyt a gyanafai temető árkában. Vértelen ázott holttestét borzasztóan összeszabdalva találták meg az arra járó emberek.

Még ugyanaznap elfogtak a szomszéd Sándorvölgyön egy huszesztendő gyereket, akiknek véres volt a keze, ruhája s akinek arcán az élet halál harcának véres nyomai maradtak vissza. — Pörs Sándor sándorvölgyi legényt gyanúsították azzal, hogy megölte az asszonyt, Zsilavec Annát, Bocskorecz János fiatal özvegyét. Minél tovább haladt a megtorló vizsgálát a gyanu nyomán, annál borzalmasabb jelenségek bukkantak elő, úgy, hogy elvégre kialakult a szörnyű vád, hogy Pörs Sándor csak azért pusztította el Zsilavec Annát, hogy vadállati szenvedélyét rajta kiöltse.

Ilyen körülmények közt Pörs Sándor kéjgyilkosság gyanuja miatt január 30-ika óta vizsgálati fogságban ült, de két hét múlva egy kihallgatás alkalmával a muraszombati járásbíró épületéből megszökött és hetekig bolyongott, amíg újra rátaláltak. Sándorvölgyön az apja padlásán fogták el a csendőrk és behozták Szombathelyre az ügyesség fogházába. Itt hamarosan lefolytatták ellene a vizsgálatot és tegnap már tárgyalásra került a szexuális bűnügy.

A tárgyalás kezdetén Bárdossy László kir. ügyész jelentkezett szólásra és az ügy kényes voltára való tekintettel a közérkölciség védelmében zárt ülést elrendelését kérte. A törvényszék a zárt ülést elrendelte.

Ezenközben szuronyos börtönör bekísérte a vádlottat. Fialat, sápadt arcú, beesett szemű, vézna fickó ez a vádlott. Réveteg tekintete koponyájának abnormis alkata, egész megjelenése bizony erősen táplálja az emberben a gyanút, hogy a bűnügy elbírálásánál Kraft Ebing sexualis kórtautólmányait kell erősen forgatni.

Annyi bizonyos, hogy a Kraft Ebing szel-leme ott lebegett mindvégig a tárgyaláson és nehezen vonta ki magát az ember a kóros tünetek által keltett hatások alól.

A tárgyalás a vádlott kihallgatásával kezdődött. Ekkor azonban már kiűrtette az elnök a karzatot és csak a bizalmi emberek hallgathatták titoktartás parancsa mellett a tárgyalás érdekes menetét. Ez a titoktartás kötelez minket is, akik a törvény-parancsa szerint csupán a bűnügy végét, a bíróság ítéletét adhatjuk közre.

Ítélethozatalra azonban nem került a sor. Két koronatanut táviratilag megidézték a bíróság a győrmegyei vasi pusztáról, hol aratómunkában vannak. Ma kihallgatják őket és csak ezután hoz a bíróság ítéletet.

Színház, művészetek.

(—) **A koldusgróf**-nak szép közönsége volt tegnap. A darabnak jó híre érkezett hozzánk és ezt fülbemásozó zenéjében igazolva is találjuk. Sok hálás szerepe van, melyekben színészeink tegnap megérdemelt tapsokat kaptak. A koldusgróf *Magary* volt. Úgyes felfogása és kellemesen előadott énekszámai gyakran a tetszés frenetikus nyilvánulásait váltották ki. Ez este elemében volt *Latabár*, kinek pompás alakítása már magában is szenzációs volt. De egyszerű volt játéka is, aminthogy mindig az, midőn szerepének természete nem gátolja hogy eredeti elmésségét, gazdag invencióját szabadjára eressze. *Sajó* Gézáról ismételték,

amit már emondtunk róla, hogy játéka-nak disztigvált volta kiemeli őt a vidéki színészkedés köreiből. *Feledy* Boriska reudkivül bájosan és sok élelvenséggel adta Jessie szerepét. De törekvően játszottak a többiek is, kik közül névleg *Láng* és *Gombos* Málvint említjük a *Cake* Waldkeert és *Kövesy* Mariskát aki a hat esztendő Bogumil szerepét játszotta a jövőre biztató ügyességgel. — Meglepően tisztán énekelt és beszél, és oly biztossággal mozog a színpadon, mint akár a legviharedzettebb primadonna. — Sok tapsot kaptak.

Kanálisparti idillek.

A jól öltözött cigánygyerek.

— Saját tudósítónktól. —

Vidám élet foly most a kanális partján. Vakációzó diákok, szabadságos katonák, varróleányok odajárnak fürödni reggel, este. Kedélyes világ ez, olyan, mintha a pogány idők isteni meztelensége tért volna vissza. Igaz, a balatoni és tengeri fürdőkben sincs ez más kép, azzal a különbséggel, hogy ezekben átlátszó fürdőkosztümök árulják el azt, amit a kanálisban a nép egyszerű gyermekei nem is tartanak szükségesnek kosztüm alá rejteni. A társaság nagyon vegyes és hangos. Személyválogatás kizárva, csupán az olyan elemeket nem látják ott szívesen, akik előszeretettel a mások ruháit viszik el a sajátjuk helyett. Mert ez gyakran megcsik, elvégre vannak rövidlátó, vagy feledékeny, avagy csibészhalamu emberek, mint ezt a következő eset is bizonyítja. Tegnap egy rendőr haladt a kanizsai úton, midőn egy cigány gyerek jött vele szembe. A rendőr ismerte a gyereket, ki a polgári életben cingár, sovány fiú, ezúttal azonban olyan kövér, tekintélyes külsővel díszkedett, amely szinte kellemetlen ily forró nyárban. Ezenkívül pedig vadonat új szalma-

kalap ékeskedett a fején. A dolog gyanus lévén, nyomban az ut mentén levetkőztette a fiút és a kalapon kívül találta rajta a következő gyanus öltözködési egyedeket: két kabátot, két mellényt, három alsónadrágot, egy pár monogrammos női harisnyát, két pár harisnyakötőt, egy női inget és egy trikót inget. Míg a vetkőztetés folyt, megérkeztek szerfelett decolettált állapotban a lopott dolgok tulajdonosai is, kik fürdő után észrevették holmijaik eltűnését. A másik két nevezetes eset a következő: Egy fürdő férfinek a mezőre elvitte az összes ruháit, úgy hogy ez a legparadicsonyibb állapotban volt kénytelen betérni Kiskanizsa első házai a, hol némi ruhával ellátta. Ugyancsak tegnap egy jegyes-pár fürdött a kanálisban, a partról pedig két most érettségizett fiú nézte őket. Ezek miatt a nő nem mert kijönni a vízből, végre a vőlegény úgy oldotta meg az ügyet, hogy kié-pett a partra, elővette zsebkését és azzal kergette meg az érdeklődő ifjúságot. Ezért életveszélyes fenyegetés és közszemérem elleni kihágásért följelentést tettek a vőlegény ellen.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 19. A képviselőház mai ülésén a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását foglalták, az ülésen *Justh* Gyula elnökölt.

Az elnök előterjesztését és a bizottsági jelentések után áttértek a belügyi tárca költségvetésének folytatolagos tárgyalására. Az első szónok: *Mezőfy* Vilmos volt Mezőfy a gyűlekezési jog szabályozását sürgeti. — Felemlíti azokat a visszaéléseket, melyeket e téren a hatóságok elkövetnek és különösen a szolgabírák önkényeskedése ellen kel ki. Majd az általános választói jog kérdését tárgyalja. Azt fejtegeti, hogy míg valamikor az általános választói jogot csak az egyik helyről a másikra toloncolt szocialista agitátorok követelték, annak szükségessége ma már parancsolólag lép fel és az elől kitérni nem lehet.

Éber Antal a tudóvszének Magyarországon való rettentő pusztításáról beszél. Statisztikai adatokkal igazolja, hogy nem érheti a nemzetet olyan csapás, mely annyi emberáldozatot kívánna, mint mennyit évente tölünk a tudóvsz szed. Így a múlt évben 7888 magyar ember pusztult el e rettenetes kórban. Ezt tűrni nem lehet. Nem szabad semmi áldozatot sem sajnálni, hogy a baj terjedését megakadályozzuk. E tárgiban vannak kötelességei az egész társadalomnak, de elsősorban az államnak. Tudja, hogy a költségvetésben erre a célra is van összeg felvéve, de ő azt kicsinynek tartja és kívánja, hogy a tudóvsz terjedésének megállítására nagyobb összeget fordítsanak.

Pop Cs. István nemzetiségi kéri a belügyminisztert, hogy helyezze hatályon kívül az előbbi kormányának a nemzetiséglekre vonatkozó törvénytelen rendeletet. A javaslatot nem fogadja el.

Sztrájkoló munkások.

Megostromoltak egy gyárat.

Munkások és katonák harca.

Temesvár, július 19. Olyan ma a város képe, mint ha ostrom alatt állana. — Mindenféle katonák és rendőrök cirkálnak feltűzött szurronnyal és a hangulat az egész városban rendkívül izgatott. Ezt a háborús állapotot a temesvári kalapgyár sztrájkoló munkásai idézték elő. A munkások már napok óta sztrájkolnak. A békéltetési kísérlet a munkások és a gyáros közt tegnap megszakadt, ami a munkások közt óriási izgatottságot keltett. Ma reggel tüntető körmenetet rendeztek és a gyár elé vonultak. A gyárat körül vették, majd ostromolni kezdték és ezt még akkor sem hagyták abba, midőn a rendőrség kivonult. A rendőrök kénytelenek voltak fegyvereiket használni, azonban kevés eredménnyel, mert a munkások ellenálltak és több rendőrt és rendőrtisztviselőt megsebesítettek. Közben bevették a gyár összes ablakait, a kaput betörték és már a gyárba akartak hatolni, midőn a kirendelt katonaság megérkezett. Ez aztán szétoszlatta a zavargókat. Több munkást letartóztattak.

A Tisza áldozata.

Titel, július 19. Kovács Agoston honvédfőhadnagy tegnap éjjel fürdés közben a Tiszába fullt. Holttestét az éjjel egy dereglye alatt megtalálták.

Öngyilkos férj.

Budapest, július 19. Harsányi György budapesti lakatosmester ma mellbelőtte magát és meghalt. Harsányi nagyon féltékeny volt feleségére és a családi perpatvar emiatt napirenden volt náluk. Ma is veszekedett a házaspár és ez keserítette el a férjet az öngyilkossáig.

Orosz forradalom.

Varsó, július 19. Ma midőn egy ezred katonaság a város egyik forgalmas utcáján haladt, egy ablakból revolvérrel többször a katonákra lőttek. Több katona megsebesült. A merénylőt elfogták.

Segédzerkesztő: Nagy Samu.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Alteinechter Balsam
von der Schatzkammer
des
A. Thierry in Pregrada
bei Ragusa-Dalmatien.

Minden elszárat és elszármazó bűntelen.

Egyedül valódi Thierry balzsama.

csupán zöld apáca védjeggyel. Törv. védve. Ragusa híres felvilágosított emésztési zavarok, gyomorgörzés, kolika, katarhus; mellbaj, influenza stb. stb. ellen. Ár 12 kraj vagy 6 kettős öre; vagy egy nagy különleges öre; szabadalmaztatott körül 5 körös hermentve.

Thierry Centifolia kendése kizsármaz mint
sok plus ultra minden még oly idült sebek, gyulladások, sérülések, daganatok és kölesek ellen. 2 tégely ár 1 K. 3.60 hermentve, előzetes pénzbekezdés vagy utánról mellett.

Thierry A. gyógyszerháza Pregrada (Ragusa-Sauerbrunn mellett.)
Leirat több ezer köszönőlevéllel ingyen és bérmentve.

Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerháza. Főraktár Budapest: Török József gyógyszerháza, Egger gyógyszerháza; Lugo: Vörtes L.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és bu-

tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a
nagykőzség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Cook & Johnson-féle
amerikai szab.

tyukszem-védő

(törvényesen védett)

jelenleg az egyedüli eszköz, mely
a borzasztó tyukszemfájdalmat
azonnal megszünteti és minden
törvénnyel biztonságosan eltávolít.

Jelenleg a világ legjobb szere.

Mindenkinek ajánlható.

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Nagykanizsán kapható: Práger Béla ur gyógyszer-
tárában és Drogéria a város közepén.

Ugyisint a monarchia minden
gyógyszertárában és droguériáiban.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Cimkártyák

Könyvkötészeti munkák készítése

Árjegyzékek

Számlák

Gyászlapok

Csomag-dobozok készítése

Levelező-lapok

Levelepapírok
művészi kivitelben

Eljegyzési és
esküztési meghívók

Báli meghívók

Étlapok

Táncrendek

ALAPITTATOTT 1850-ben.

Fischel Fülöp

Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés
Üzleti könyvek gyára és „ZALA” politikai napilap kiadóhivatala

Nagykanizsa, Városház-palota.

Ügyvédi nyomtatványok

Felszólító levelek, Reklám-kártyák

Üzleti körlevelek és kísérő levelek

Csomag-cimkék, gummirova

Pinczér számló jegyek

• Pontos kiszolgálás!

Művek kinyomatása

Feltűnő falragaszok

Névjegyek és Belépti-jegyek

Borítékok címnyomással

Táblázatok és Üzleti könyvek

Gabona mintazascok gyára

Olcsó árak!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében
intézkedők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.—
Félévre	6.—
Egy évre	12.—

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egy évre	18.—

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS

Egyes szám ára 6 fillér.

Egy jobb kor küszöbén.

Nagykanizsa, július 20.

Néhány nap múlva véget ér a költségvetési vita. A nemzeti kormány nagy férfiai hozzárlathatnak a saját programjuk megvalósításához, amellyel együtt új korszak és új rendszer vonul fel.

Most csak a »jobb kor küszöbén« állunk, még nem léphetünk be az ajtón, mert odabent a nemzet vezérei önfeláldozó szorgalommal tisztították ki a szemetet, hogy aztán megkezdődjék a szorgalmas, a nemzeti erők gyarapítását célzó munka. Augias istállójából a reakció szele fúj. Ezt megfigyelte Szappanos István, Kecskemétnak ősz kuruc követe. Sok vihart látott már ez az öreg ember. Mialatt az idők havá a fejére hullott, mindig figyelte csöndben és elborulva az embereket és viszonyokat. Az idők és viharok nem tudták politikai hitvallását megrendíteni. A függetlenségi és 48-as nagy eszmékben merültek ki azok és ebben a hitvallásában nem ösmer alkuvást.

Ő tudja, érzi, hiszi és vallja, hogy a függetlenségi és 48-as hitvallás kizárja a szabadságellenes törekvéseket, a reakciót és maradiságot.

Ő tudja, hogy a függetlenségi hitvallás csak az igazi, minden irányban érvényesülő szabadelvűséggel fér össze és benső összeférhetetlenségben van mindazzal, ami az igazi szabadelvűséggel ellenkezik. Így beszél és ír az öreg, vihar edzett függetlenségi.

Miután ezt vallják pártunk vezérei is, kell, hogy az összes felekezeti és községi népiskolák államosítása, kell, hogy ingyenes kötelező népoktatás rövid időn belül megvalósuljon.

Mire véget ér a költségvetési vita, akkorára ki lesz tisztítva Augias istállója és a kormány tagjai bevezethetik a küszöbről a nemzetet egy jobb korszakba, amely után oly régen vágyakozunk.

Városaink közléte.

Nagykanizsa, július 20.

III.

Egyetemünk a budapestin kívül csak Kolozsváron van.

A tanítóképzés terén — mely részben szintén a felszokások között van — éppen a magyar nemzeti nyelv oktatása érdekében, a látványt nem kielégítő.

Az ország határszéli városaiban a magyar színművészet még mindig nagymértékű kulturmissziót teljesít. A színművészet kulturhivatására való tekintettel konstataálni lehet, hogy a vidéki városok számának figyelembevételével aránylag nagyon csekély a modern színházak száma. Így állandó téli színháza csak a következő városoknak van: Arad, Kolozsvár, Debrecen, Szeged, Pozsony, Sopron, Kassa, Pécs, Nagyvárad és Kecskemét. Másodrendű színházak: Szabadka, Ds, Győr, Nyitra, Miskolc, Szatmárnémeti, Eperjes, Nagyszombat, Pápa, Nyíregyháza és Újvidék. Nyári színházak, illetőleg szinkörök vannak a következő városokban: Hódmezővásárhely, Makó, Kaposvár, Máramarosziget, Nagykanizsa, Arad és Pozsony.

Nyilvános könyvtára, illetőleg népkönyvtára majdnem minden városnak van. Muzeumok képtárak és etnografiai gyűjtemények csak elszórtan találhatók.

Könyvnyomdája van majdnem minden városnak. Helyi hírlap pedig 83 városban jelenik meg. Magyarországnak, mint par excellence agrikulturn államnak régi jellege, az idő és viszonyok változásai dacára, megmaradt a maga egyoldalúságában.

Míg a bennünket övező iparállamokban évtizedeken keresztül serényen folyt a közgazdasági átalakítások öntudatos munkája, addig mi maradtunk a régiekben; és nem vettünk tudomást a körülötünk történő új berendezkedésekről, melyeknek célja és feladata nem egyéb, mint a közgazdaság két főágának: a mezőgazdasági és ipari érdekek harmonizálásának megteremtése és megszilárdítása.

Magyarország földterületének a nagybirtokokra esik általában 32,29 százalék; sőt az ország némely részében annak negytedede. Így volt ez az 1890. évben midőn a népszámlálás eredménye szerint az ország lakosainak száma 17,488,291 volt. De ezen változatlan állapotot találta az 1900. évi népszámlálás is, melynek eredménye szerint az ország lakosainak száma 19,260,559-re szaporodott; tehát 1,771,268 emelkedést mutatott. Összehasonlítást tesz e tekintetben a külföldi állapotokkal.

A régi keretek nem voltak többé alkalmasak a másfélmillió lakos szaporulatát túlhaladó népesség befogadására: annak következménye lett az Amerikába való nagyarányú kivándorlás; mely a legközelebbi múlt évben azon elszomorító képet mutatja, hogy a kivándorlók száma közel 100,000-rel haladja túl hazánkban a születések számát; nem hagyván érintetlenül a városokat sem.

Kereső iparosaink és kereskedőink kielégítő száma mellett a közlekedési személyzet száma jelentékeny, mely körülmény egybevetve a vasutvonalak nagy számával, a közlekedés fejlettségének kétségbevonhatatlan bizonyítéka. Gyáripárunk azonban csak a kezdetlegesség stádiumát éli; valamint ipartelepeink száma is jelentéktelen.

Láncszemek.

Nagykanizsa, július 20.

Kedves Szerkesztő ur, Sombereken!

Sombereken, hová ön, procul negottia, emberszerető szívét vitte jégbeheíteni, hej, van plebános, falu jegyzője, rektor uram és barát-ságos fasor, ellentétben Londonnal, hol szám-mos utca és követezkéskép sok sarok inspi-rálja az operettköltőt. Mindent tegnapi Lánc-szemeiből tudjuk, de az is kitűdött azokból, hogy e sorok írója hogy vélekedik a felelős nyaralásáról. Mint mindig, az »öregnek« ebben is igaza van. Mert hát: »Könnyű neked Sári a paklanyos ágyban...« és így tovább, de nehé a szegény segédszerkesztőnek naponta tizennyolc hírt (—), egy vezércikket (d.c.), két entrefilet (entr. compress), két garmondot (garn. durch.) három törvényszéket (§) össze-hozni, midőn a kanálisbéli cigánygyerekeket már így letárgyaltam, mintha az európai egyensúlyra befolyásuk lenne. Tudom, kedves Atyamester, önt közelről érdeklik apróbb örö-meim, ezért ne essék zokor, ha azok elmon-dásával terhelem.

Ki tudná, ha ön nem, hogy a sajtóban ez időtájt a sajtóhírákon kívül az ugorka érik. Oly bő termés van ebben, hogy Révészék napjában háromszor esznek uborkasalátát ecet-tel. Az uborkaszezon tünetjei pedig a következők:

Kimerítő fővárosi tudósításunk, mellyel tudvalevőleg Párist megelőzzük, dúslakodik a megszokott, sikkasztó magánhivatalnokokban, kik csupán azért szöknek, hogy másnap a Zala részére megkerüljenek. Néha akad egy kis gyárégés, nagyobb sztrájk, öngyilkos ház-mester, vagy megcsalt rendőrkapitány, az ilyesmit azonban csak delikateszképen szál-lítja a M. Táv. Iroda és dupla honoráriumot kér értük. Valami becsületes szénráción, pél-dául, hogy a spanyol királynő máris anyai örömkönek néz elébe, egyszerűen megfigyethet-telen. Az országgyűlésről, mint komoly intéz-ményről ezuttal nem szólhatok, mert Dobro-vies Milán itthon tartózkodik.

A rendőrség hetek óta humoros kedvében van, hírt azonban nem ad. Hát ne adjon! Ez nem kötelessége. Csak legalább ne humili-zálna, mert ez a rendőrhumor a retorikában tárgyalt humoros válfajoknak legrettehete-sebbje. Meglátja, ez fog engem a sirba vinni. (N. B. Farkas bácsi az utcaz már nem így köszön: »Grusz!«, hanem: »Kalap!«, vagy ha izraelitával találkozik: »Hut!«)

Hírt szerezni egyenlő a lehetetlenséggel. Ma némi üdítő és jótékony sztrájk ütött ki a Franz gyárban, tegnap nagy vihar volt, a színészek ma még itt vannak; — ez minden. Lásza be, kérem, — hogy: »Könnyű neked Sára...« és becsülje meg Szerkesztő ur a szabadságot.

HIREK.

A vármegyezházából.

14665. sz.
ni. 1906.

Meghívó.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága
folyó 1906. évi július hó 24 én d. e. 10 órakor
a vármegyezház: gyűléstermében

rendkívüli közgyűlést,

ezt megelőzőleg pedig az állandó választmány
délelőtt 9 órakor ülést tart, melynek tárgyát
képezik:

1. A 49981/K.M.906. sz. rendelet a Keszthely—zalaapáti—lenti—muraszombati (regedei) törvényhatósági közutnak állami kezelésbe leendő átvétele tárgyában.

2. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 42032/V. sz. rendelete Keszthely nagyközség képviselőtestületének a villamos világító berendezés létesítése iránt hozott határozata tárgyában.

3. A Tuberkulózis ellen Védekező Vasvármegyei Egyesület átirata, a Tuberkulózis ellen védekező Dunántúli szövetség létesítésének elősegítése iránt.

4. Tárnok község kölcsön ügye.

5. A Dunántúli dalosszövetségnek kérvénye a folyó évi augusztus hónap Nagykanizsán tartandó dalversenyre egy versenydíj adományozása tárgyában.

Mely rendkívüli közgyűlésre t. bizottsági tag urat van szerencsém tisztelettel meghívni. Zalaegerszeg, 1906. évi július 16.

Gróf Batthyány Pál s. k.,
Zalavármegye főispánja.

Vihar.

Pusztító jégeső.

Kidöntött fák, leszakított háztetők.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 20.

Sajátságos természeti jelenség, hogy pár év óta rendszeresen olyan viharok ismétlődnek meg vidékünkön, melyekre a távolabbi időkben nem emlékezünk. Tavaly egy nap huszezer ablaktáblát vert be Nagykanizsán a jég és az idén is már két ízben valóságos itélet idő vonult el vidékünk felett. Tegnap délután négy óra tájban ijeszítően fekete fellegek tornyosultak és 5 órakor kitört az orkán. Hatalmas szél kerekedett, mely oly erővel száguldozott, hogy mindenféle pusztulás képét hagyta maga után. Házak tetejét szaggatta le, fákat csavart ki, ablakokat zúzott be. Az utca szemetét, letépett galyakat, fadarabokat örült erővel hordta tova és nem egy embert sebesített meg. Egy kis fiút, kihez a szél egy leszakított faágat csapott, vérbe borultán szállítottak haza. Hatalmas fákat csavart ki a szél a volt főgimnázium elől, a vasút felé vezető uton és kettőt a Magyar-utczán.

Nagykanizsán jó csendes eső váltotta fel az orkánt, ám a vidéken kárttevő jégeső követte nyomon. Hatalmas tojás nagyságu jégesőt jelentenek nekünk Gelséről, Bakónakról, Hahótól. Az ár némely helyen a vasuti töltést is alámosta és a közlekedést lényegesen kérieltette.

Sombereknek tisztelem apraját-nagyját. — Különösen pedig tisztelem Ádám bácsit, a lelkiismeretes politikusát. Az öreg nekem a mai nákós világban szerfelett imponál. Kár, hogy nem újságíró. Pár ilyen tisztességes ember részére még akadna hely.

Mit mondjak még? Kérem, elégedjen meg Szerkesztő ur ennyivel, ha a Zala részére lett volna egyéb írni valóm, ezt sem irtam volna meg. Ki ír levelet ily verébpotyogtató hőségben?

Sztrajk a Franz gyárban.

Inzultált mérnök.

Franz nem tárgyal.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 20.

Nagykanizsa gazdasági életének örökösén visszatérő kísértete, a munkássztrájk ismét itt van. Ugy látszik, a munkások nem tanultak a legutóbbi sztrájkperiódus eredményeiből, és nem rettentí vissza őket az, hogy a sztrájkok nagyrésze a munkások kudarcával végződött. Az meg éppen könnyelműségnek minősíthető, hogy éppen a Franz gyárban sztrájkolnak, holott ezzel a céggel legutóbb is nagyon bajosan, egy általános sztrájk kényszerítő eszközével tudtak megegyezni.

A Franz gyár újabb sztrájkja tegnap este következett be. A sztrájk okairól a következőkben értesítenek bennünket:

A múlt sztrájk alkalmával Franz Rudolf megígérte a malom gépészeinek és fűtőinek, hogy a megtakarított szén után ugynevezett szénpénzt fognak kapni. Ez a járandóság most vált esedékesé, és a munkások követelték azt. — Ám Franz Rudolf ezidőszereint nincs Nagykanizsán és az itt tartózkodó dr. Franz nem tud testvére ígéretéről, ezért az ígéret teljesítését nem tagadta ugyan meg, csak kijelentette, hogy a szénpénzt Franz Rudolf hasaérkestekor fizetheti ki.

Erre a kijelentésre a munkások Rémus nevű bizalmi férfia a gyár mérnökét kereste fel és megfenyegette, hogy amennyiben kivánságukat rögtön nem teljesítik, az összes munkások sztrájkba lépnek. Miután a mérnök ebben az ügyben mit sem tehetett, Rémus a gépházba akart menni, hogy a munkásokat a munka abbaahagyására bírja. A mérnök ezt megakadályozandó, a gépház ajtaját elárta, hogy Rémus be ne mehessen, ez azonban ellökte a mérnököt, bejutott a gépházba és a munkásokat lezserelte.

Mint a hangulatból kivesszük, a munkások ma már valami megbánásfélélt éreznek afelett, hogy a dolgot így elhamarkodták és szívesen békülnének, csupán egy almolnár elbocsátását követelik. Ám a cég nem tárgyal a munkásokkal, mert a mérnök bántalmazása után főleg legyelmi szempontból ezek közül egy munkást sem akar megtartani. — Mert igaz ugyan, hogy a maiutkori sztrájk kiegyenlítésekor Franz kötelezte magát, hogy a munkásokat egy ideig sem bocsátja el, azonban az újabb sztrájk és a mérnök inzultálása után nem éri magát arra kötelezve, hogy az egyezséget megtartsa.

A cég már intézkedett, hogy rövidesen új munkásokat kapjon.

— Kinevezés. A király Szabó Gyula szék-szárdi törvényszéki bírót a pécsi főügyészséghez főügyési helyettesé nevezte ki.

— Eljegyzés. Mayersberg Fridát, a nálunk is népszerű, kedves Frida kasszonyt megjegyezte Adorján Sándor fővárosi könyvtáros úr.

— Halálozás. Szeidmann Samu, kereskedő, városi képviselő és törvényhatósági bizottsági tag tegnap este 8 órakor 56 éves korában meghalt Nagykanizsán. Mint értesülők a nagykanizsai Mészárosok, hentesek kávéosk és pincérek egyesülete, melynek az elhunyt tagja volt, testületileg vonul ki a temetésre, mely holnapután délelőtt 10 órakor lesz.

— Vonatkisiklás a pécsi pályaudvaron. Tegnap este háromnegyed hét órakor az Űszögiről jövő tehervonat a budai külvárosi állomáson rossz váltóállítást következtében kisiklott. Emberéletben szerencsétlenség nem történt, mert a mozdonyvezető Spitzer Ignác még idejében leugrott a mozdonyról. Valamennyi vonat késett. A rossz váltóállításnak Bőrös Mihály ör az oka, aki ellen megindították az eljárását.

— Székelyek Zalában. Dr. Erdélyi Lajos pesti tanár megindult azon a hangzatos feltételre és sejtésre, hogy a székelyek egyek volnának a göcsejiekkel a tanulmány utra jött Zalába. Nyelvi és néprajzi tanulmányokat tett az Űrságen és Csonkakegyházt, Kustánszeg vidékén. Zalaegerszegről elkísérték utjában dr. Karolyi József és Borbély György tanárok. Csonkakegyháton Tuboly Zsigmond földbirtokos fogadta, vendégelte és kalauzolta a társaságot. Dr. Erdélyi tanár sok rokonszándást talált, de talált természetesen eltérő dolgokat is.

— Hatvány éves magyar vasut. Július 18-én volt hatvány éve, hogy az első magyar vasutat építették. Hogy milyen esemény volt ez, mi sem bizonyítja jobban, mint a Posti Napló 1846. évfolyamának egyik számában megjelent azon hír, mely az akkori közvélemény nézetét tolmácsolja: „A vonat sebesen rohan — azon optikai csalódás, hogy a tárgyak a messzeségben kicsinyeknek látszanak, itt szemlátomást képeződik; — a pálya közelében fák, őrházak, szőlők és az árbockokra húzott kosárgombok mintegy összeolvadnak látszanak a sebes rohanás alatt, ki az utolsó kocsiból lenéz a pályára, a sebeségben egy óriási szalagot lát a kocsik alól visszafutni. A kerek egyhanguan csörögnek, a fül hamar megszokja és a társalgás nem lesz általa fásasztó. Kellemes időtöltés. A látvány nagyszerű s ilyenkor az ember sokat felel — s képzetei őt a jövőre szebb napjál felé ragadják.” Az a régi vonatocskák legfeljebb ha 20—30 kilométert tett óránként. S most az ujonnan kipróbált Góliát-gép 150 kilométernyi sebességgel halad.

— Emberi bestiák. Két állatias hajlamu ember ellen súlyos vádból kifolyólag vizsgálatot indított a nagykanizsai rendőrség. Az a bűnük, hogy midőn a véletlen egy szivbaja miatt eszméletlenül fekvő nőt juttatott kezeik közé, cudarul visszaélték a nő tehetetlen állapotával. Horvát Péter nagykanizsai muzsikusz nevével szerdán Keszthelyre akart utazni. Utközben betértek a récei kocsmában és ott találkoztak Tót Ferenc nagykanizsai kanászszal és Horvát István, szintén nagykanizsai kőművessel. Idogálmi kezdtek, később azonban összeküldömbörtek és a férj a falusi bírósághoz sietett, hogy védelmet kérje. Mig a férj odajárt, az asszonyon erőt vett régi szivbaja és rohamában eszméletét veszítette. Ezt az alkalmat arra használta a két cimbor, hogy az asszonyt kocsijukra tették és behajtották velé Nagykanizsára. A nagykanizsai erdő mellett megálltak és az erdőszélén a nagy

mindig eszméletlen asszony ellen merényletet követtek el. A férj feijelentése folytán a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Hol a boldogság?** Mostanában feltétlenül a fürdőben: Osztenében, Siófokon, Keszthelyen, de a nagykanizsai gőzfürdő illetve ennek uszodája sem utolsó hely. Sőt! Nekünk egyedüli vigaszunk. Ennek az intézménynek fontosságát valójában csak most becsülhetjük, hogy azt tulajdonosa a legmagasabb nivóra emelte. Tündöklő a tiszta ságtól és praktikus, előkelő berendezése mintaszerű. A kanizsaiak most naponta itt üdülnek és élvezik az úszoda hűsítő vizét, a zuhanyok és cementfürdők áldásait.

— **A mérnöki hivatal figyelmébe.** Ma életveszélyes a Kazinczy utca és az Iskola utca sarkán a polgári iskola előtt elhaladni. Ugyanis a tegnapi vihar annyira megrongálta az iskola tetőjét, hogy azon a cserepek csak Isten különös kegyelméből lógnak. Nem tudhatni, hogy mikor hull alá egy ilyen meglazult cserep és üti főbe az arra járó. Szükséges lett volna hogy a városi mérnöki hivatal már ma kora reggel intézkedett legyen hogy itt valami baj ne történjék, mert ha csakugyan nem fog baj történni, az igazán csak a véletlennek köszönhető.

— **Nyomozás pénzhamisítási ügyben.** Megírtuk már lapunkban, hogy a csendőrök Mágocs környékén nem régiben elfogták Bakos Józsefet. Bakosnál megmotozása alkalmával 94 db. hamis 2 koronást találtak, Bakost elfogatása óta többször váltatták már de hamispénz beszerzésére vonatkozólag megtagad minden felvilágosítást. Utóbb az a gyantú merült fel, hogy Bakos édes atyjának segítségével gyártotta a hamis pénzt. Annyit sikerült már a csendőröknek megállapítani, hogy Bakos elfogatása előtt hosszabb ideig tartózkodott Mágocs környékén lakó édesanyjánál. A csendőrök most ebben az irányban nyomoznak.

A setatér.

Legénylakásom ablaka
Sokszor tárva van egész éjszaka
S mivel lakásom ablakából
Éppen a setatérre látok,
Est figyelem:
a sok szerelmes pártól
Nyüzsgő, sötétlő „promenádot.”

A „promenádot” csak akkor érdekes
Ha barna szárnyán földre szállt az est.
Mert amig nappal csak csoszogó tántok
S nyugdíjas bácsik kedvence helye,
Amint kigyújtják az első villanylámpát,
Tavasszal, ifjúsággal van tele.
Csupa szerelem, csupa hangulat,
Szinte hallom susogó hangukat:
— Szeretsz?
— Szeretlek!
— De mondd, igazán?
— A mesebéli csodárosaian
Nincs annyi róza, nincs annyi levél,
Ahányszor ma is ezembe voltál.
— E néhány szóval boldoggá tévél,
De szépen is szóljál!
Hát enéket adsz-e, hisz hogy ha szeretsz,
Ez édes jutalom kijár...
— Mit gondolsz? Csókot? Csókot, azt soha
És pláne itt, hol ember annyi jár!
(Azért, ha egy csendes zug akad,
Az édes jutalom el nem marad,
Az ifjú kamatosúl felveszi
S jól teszi.)
Más párocska megint másképp beszél,
De csak forma más; a cél,

A cél szakasztott az:
Amint itt a tavasz,
Vágyak gyötörnek, forralják a vért,
Folyik a harc: a szerelemért.

Legénylakásom ablakából
Éppen a setatérre látok
S ha szép az est, gyakran elnézem
A nyüzsgő, sötétlő promenádot.
Mert ez a tér csak akkor érdekes,
Ha barna szárnyán földre száll az est
S az ifjú párok derűre borul.
Oda sietnek — randevúra.

N. J.

Zsidó honvéd.

Kisvárosi botrány.

Harmadosztályú temetés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 20.

A harmadosztályú temetés a Zsidó honvéd című darabnak jutott tegnap a nagykanizsai arénában, kisvárosi botránynak pedig a darab tegnapi előadása minősíthető. Nem fogunk tengerre menni, hogy az előadás felett érzett bűnköt feledjük, még csak a direktort sem akarjuk megróni azért, hogy most csomagolás után egy ilyen kis kiszállást csinált ripacsék birodalmába, de azért szépen, sorjában elmondjuk a dolgot, úgy, ahogy megessett. A humoros oldala ugyanis érdekesség szempontjából is felér holmi nyári szennációval.

A dolog ott kezdődik, hogy Fehér Károly orvosnövendék műkedvelőként akart fellépni az arénában és erre a célra anno 48 óta temett darabot nem találtak alkalmasnak. Megállapodtak hát a Zsidó honvédban, melynek olyan mult századbeli érzelmes jelenetei vannak, melyek szakasztott úgy hatnak, mint Hoffmann bácsi meséiben a rézmetszetű képek. Maga az előadás pedig így esett meg:

Van egy szivtelen, alkalmasint hamisan bukott, tehát gazdag zsidó, Kürti, ki a harmadik felvonásban azt az inkonzekvenciát követte el, hogy mikor nagyon sarokba szorították, folyton keresztet vetett magára, ami magyarázatát abban leli, hogy Kürti rendszert becsületes magyar parasztokat szokott játszani és innen a keresztényű szenvedélye. Az ő leánya volt a kényes Hevessy Gusztika, ki a művelt leány szerepébe annyira beleléte magát, hogy szerepét is könyvből olvasta ki. De jön ám Almássy, névleg Dávid, foglalkozásra nézve zsidó honvéd és hihetetlen leleménnyel összeválogatott ruházatával magára vonja a közfigyelmet. Gyengébbek kedvéért hangsúlyoznunk kell, hogy Almássy honvéd volt és nem tűzoltó, mint ezt ruhája után ítélve némely avatatlanok hitték. Viselt pedig kiszuperált kék hálósipkát, barna, zsinoros kabátot, ezt a nadrágszíjjával kívül átövezte és a nadrágszíjjon félmérfőhőhárddal kerekedett. Nagyon becsületesen viselkedett és úgy szavalt, mintha nem is Dávid, hanem Petneházy lett volna és ő hágtat volna meg Buda falát. De ne felejtsük el a műkedvelő hálókabát, szerűreklíj és lábravalóját, mely oly rikítóan kék volt, mint az ég azurja szép Itáliában.

Menjünk tovább. A harmadik felvonásban forszírozott rongyosan bejött egy kellemetlen megjelenésű óséros, ki első szóra nem viselt ruhák iránt érdeklődött, mint ezt joggal elvártuk tőle, hanem elmondta, hogy éppen most jön a börtönből és egy szavával megoldja a darab konfuzióját. A kis öreg nagyon

sikerült alak volt, a Petőfy-téren egész jól menne az üzlete. Nevezetes volt a szegény család szobája is, melynek alaposan deszkázott falai után ítélve a boldogult családapa alkalmasint deszkakereskedéssel foglalkozott a világi életben.

Apróbb gyönyöreinkül szolgáltak még például, midőn a vak f u kijelentette, hogy ő látta a kritikus írást, midőn agyongyötört helyett azt mondták: anyád gyötört, — megelőtte egy granátszika helyett: megelőtte egy granátszika stb. stb. Kellemes szórakozást nyújtott annak a problémának a megfejtése, hogy Nyul hordárt, háziszolgát, vagy tábori papot játszott-e, mig nem kiderült, hogy ő szerepénél fogva rendőrbiztos.]

És így tovább. Pompás ötletnek találtuk, hogy mintán negyvennyolcas szindarabot 1906-ban játszanak, a negyvennyolcas honvédek hajszálya úgy öltöztették ki, ahogy ma a nyugalmazott negyvennyolcas aggharcosok a pesti menedékházban járnak.

A harmadosztályú temetés koszorúk mellőzésével így esett meg.

N. S.

Színház, művészetek.

(—) **Károlyi Leona a Királyszínházban.** Károlyi Leona, kinek országos diadalutja Nagykanizsáról datálódik, mint Nagyváradról írják, a nagyvárad színházról a budapesti Király színházhoz szerződött el. Bármily elismeréssel vagyunk is Károlyi Leona művészi képességei és érvényesülni tudása iránt, ezt a hírt egyelőre kétkedéssel fogadjuk annál inkább, mert a fővárosi lapok még nem erősítették meg.

Törvénytörés.

A törvénytörési és járásbíróági bírák szabadságideje.

Bár törvényeink szerint csak a felső bíróságoknál szünetel a nyári hónapokban a munka, a törvényes korlátokon belül az alsóbíróságoknál és így törvénytörésünk és járásbíróágunknál is akként veszik ki bíránk nyári szabadságidejüket, hogy ha a teljes szünetnek nem is nevezhetjük, — alsóbíróságaink július 15-től augusztus 15-ig kifejtett működését, a munka majdnem teljesen szünetel. Polgári ügyekben teljes a szünet a kánikulában; nincs polgári felelővital tárgyalás, nyilvánvalóan stb. A pertárban az ügyvédek kéretlenül bőkezűen szórják a 45-60 napos halasztásokat, holott máskor 3-8 napot is csak a bíróság jóindulata kedvezése mellett lehet kicsikarni. Büntető ügyekben kéthetenként akad egy-egy főtárgyalásoscska, vagy felelővital tárgyalás, ez is csak azért, hogy néhány embert eltegyenek hűsre. Csak a telekkönyvnél folyik szünetlenül a munka; hiába a Mammut nyáron is éhes.

A kir. járásbíróágnál is körülbelül ilyenforma a hangulat. Járásbíráink közül jelenleg Dreven Lajos kir. aljárásbíró van csak hivatalban; míg Oszterhuber László kir. ítélőtáblai bíró, a járásbíróág vezetője és Lajpczig Antal kir. aljárásbíró e hó közepén kezdték meg hat heti szabadságidejüket; Katsenbach József kir. járásbíró pedig augusztus hó elején kezdi meg ismét szabadságidejét elteltevel a munkát.

A kir. törvénytörés elnöke Závodny Albin kir. kuriai bíró jelenleg tölti szabadságát, míg

helyettese Véber Károly kir. törvényszéki bíró szabadság ideje ma ért véget. Törvényszéki bírának a következőképen veszik ki szabadságidejét: Csesznák Miklós július 18—július 29, dr. Neusiedler Antal aug. 1—szept. 11, Kuorr Kálmán július 2—július 31, szeptember 12—szeptember 23, Gózon Sándor aug. 12—szeptember 23, dr. Eöri Szabó Jenő július 15—aug. 27, dr. Fischer József július 2 aug. 12. között, végül gyenes Sándor kir. törvényszéki albiró három részletben és pedig május, augusztus és október hónapban tölti szabadságidejét.

Közigazgatás.

Fodor Károly élelmiszer bizományos-üzleti jelentése.

Budapest, 1906. július 19.

Budapest központi vásárcsarnok.

A 16 fogyasztási cikket képező ez idő szerint gyümölcs, vad, élő és vágott baromfi. A tojás még mindig lángha árak mellett helyezhető el, jól lehet legutóbbi jelentésem óta kissé emelkedtek az árak. Gyümölcslélek közül a kajszin barack 8—10 fillérrel emelkedtek kgr-ként, egyéb gyümölcsléleket is kedvező árak mellett értékesítettünk.

Részletes jelentés.

Gyümölcs: A hozataltok nem kielégítők, különösen a kajszin barack és a szép ősi barack továbbá a nyári almák hiánya igen éreztető a piacon. Mai eladások kajszin barack 20—32 f. ősi barack 36—80 f. dinnye sárga 20—28 K. 100 darabonként, szőlő 4—5 kor. kgr-ként. Vadak: Különösen szarvas iránt van élénk kereslet. Elkelt szarvas 88—100 f. Vadsertés 90—110 f. Őr 150—180 f. kgr-ként. A vadnak kihűlt állapotban való felküldését igen ajánljuk minden mennyiségben. Baromfi: Az árak tekintve, hogy Szerbiából baromfi nem érkezik, naponta emelkedtek, jó kereslete van a sütni való csirkének és hizott vágott ludaknak, ma elkelt vágott lud, 140—160 f. kgr-ként. Sütni és rántani való csirkének 150—160 f. páronként minőség szerint. Tojás: Mai napon nyert értékeléseink szerint a külföldi fontosabb piacokon a tojás árak szilárdak, így előreláthatólag, a külföldi szilárd jegyzések befolyással lesznek az áralakulásokra, ma már könnyebben volt lehetséges nagyobb mennyiségre vevőt találni, magasabb árak mellett elkelt bátonkai 67—69 K. erdélyi 65—67 K. eredeti ládánként Vaj, túró: Tejtermékek kereslete e héten élénkebb volt, kivéve a tehén túrót. Teavaj 210—230 kgr-ként.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 20. A képviselőház mai ülésén, melyen *Juszt* Gyula elnökölt, folytatták a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását. E tárgynál feltűnést keltett Achim András felszólalása, ki a papi és hitbizományi javak szekularizációját kívánta. A mai ülés egy lovagias ügyet is eredményezett.

Az ülést délelőtt 10 órakor nyitották meg. Napirend előtt *Wekerle* Sándor miniszterelnök benyújtotta a konzuli bíraskodásról szóló törvényjavaslatot.

Holló Lajos a verifikáló bizottság nevében jelenti, hogy Polit Mihály mandátumát végleg igazolták.

Következett a belügyi tárca költségvetésének folytatódó tárgyalása.

Hódás Milán azt fejegeti, hogy a főispánok intézménye végkép eltörölendő.

Rakovszky István bevallja, hogy eddig maga is feleslegesnek tartotta a főispánokat, ez a véleménye azonban legutóbb megváltozott. Szerinte tisztességes rendszer idején a főispánokra szükség van, különösen pedig a nemzetiségieknek van szükségük a főispánokra. Hogy miért, azt — ugymond — még az ülés folyamán elmondja egy másik szónok.

Horváth József eleget tesz — ugymond — *Rakovszky* előzetes bejelentésének. Kimutatja, hogy Szikcsák nemzetiségi képviselő, ki tegnap annyira hangoztatta a közigazgatás purifikációjának szükségességét, annak idején annyira jó barátságban volt Kristóffyval, hogy ez nem csak pénzt adott neki egy pásztláv napilap alakítására, hanem utasította a vármegye főispánját, hogy csak azokat a közigazgatási tisztviselőket választassa meg, kiket Szikcsák személyesen kandidate.

Szikcsák Mihály vissautasítja Horváth vádjait, mire

Horváth azzal vág vissza, hogy ezeket a dolgokat nem lehet letagadni, mert maga Szikcsák dicsekedett el Kristóffy ama levelével, mely a mondottakat tartalmazta.

Hrdiceanu Koriolán nemzetiségi rövid felszólalása után

Lengyel Zoltán azt kérde *Andrássy* belügyminisztertől, hogy miként akar rendet csinálni a budapesti államrendőrségnél, — melynél még mindig Rudnay szelleme él. Felhívja a miniszter figyelmét az erkölcsrendészetre, mely szintén nem a legjobb lábon áll.

Andrássy belügyminiszter válaszában kéri a Házat, hogy ne a multat bírálja, hanem csupán a jelenért vonják őt felelősségre. Az erkölcsrendészet dolgában kijelenti, hogy egy erre vonatkozó javaslat legközelebb fog a Ház elé kerülni.

Kovács Ernő rövid felszólalása után a Ház a javaslatot elfogadja.

Ezután a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását kezdték meg.

Gróf Thorockay Miklós előadó ismerteteti és elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Elsőnek *Achim* András szó al fel. A költségvetést nem fogadja el. Határozati javaslatot nyújt be a papbirtokok és hitbizományok állami megváltása tárgyában. Ugy javasolja, hogy aztán az állami megváltott latifundiumokat olcsó parcellás bérletekben adja ki a szegény földművelő népnek.

Lásár Pál részletesen bírálja a tárca főbb tételeit.

Szucsán János román nemzetiségi a román nép helyzetét festi és a kormány támogatását kéri.

Bernát Béla azt ajánlja, hogy a kormány a szőlőtulajdont vegye pártfogásába és e célra nagyobb összeget áldozzon.

Samuelcs Jósza szerb parasztpárti képviselő a parasztek helyzetét vázolja és tá-

madja a kormányt, hogy a parasztságért nem hoz áldozatot.

Képviselők lovagias ügye

Budapest, július 20. A képviselőház mai ülésén történt, hogy midőn Horváth József beszédében erősen támadta a nemzetiségi Szikcsákot, ez odakiáltotta Horváthnak: »Husodik!« Ezért Horváth a délutáni folyamán segédei: *Uchtrich* Amade Emil gróf és *Szmrecsányi* György utján elégteltelt kért Szikcsáktól.

Megüresedett mandátum.

Marosvásárhely, július 20. *Sabes* Dénes képviselő írásban bejelentette választóinak, hogy a képviselőségről lemond. Helyére Marosvásárhelyen két jelölt emlegetnek és pedig *Fenyvesi* Soma ügyvédet és *Szakács* Péter iparkamarai titkárt.

Nagy szerencsétlenség egy építkezésnél.

Innsbruck, július 20. A Déli vasut Rum állomásánál egy építőfelben levő vendéglő leomlott és tizekét munkást maga alá temetett.

Segédterjesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nyiltér.)

Nyilatkozat

Alulírott ezennel nyilatkozatom, hogy mostoha fiam, *Havas* Sándor nevében semminemű okiratot nem értékesíthet és bevásárlásokat sem eszközölhet.

Felső-Rajk, 1906. július 20.

Weisz Miksa.

Egy új 5-ös számú Külme féle gabonarosta esakoloval együtt, továbbá egy konkolyozó jutányos áron eladó. Megekinthető a helybeli tárházaknál.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapju-, selyem- és bu-

tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a nagyközönség rendelkezésébe.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér, Szeidmann ház.

Arcszór hölgyeknek!

csunya és eltérő!

Egyedül biztos alapos elválasztás

gyökerezést mindenkorra a

„SZÖRVEKÉNT”

által. Ára korona 7.— Kérjen megismertetőt (prospektust), mely ingyen, bérmentve sárk leveleiben küldetik. Rendelhető csak

SCHMIDEK I. illatszertárában,

Budapest, VI. Ótörzs 12.

* E rovatban közöltekért nem vállal magára felelősséget a Szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	3.—
Félévre	6.—
Egész évre	12.—

Postai küldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egész évre	18.—

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Belső ügyeink.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 21.

Csütörtökön Andrássy Gyula gróf, a belügyek vezetője beszélt a Házban. A sajtó kivétel nélkül, méltánlással fogadta kijelentéseit és különösen azt, hogy hozzá mer végre nyulni a közigazgatás reformjának hatalmas munkájához. A miniszter kijelentette, hogy a reformmal kapcsolatosan öregbíteni fogja az alkotmányos biztosítékokat. Szóval a miniszter az összes kormány programjának reá eső hatalmas részét teljesíteni fogja és ezzel előmozdítja nemzeti életünket. De volt a miniszter fejtegetései között az alkotmányos garanciákkal egyrangú kijelentés is, és ez a közegészségügyről szólt. Nyugat-Európában sehol annyira nincs hátra a közegészségügyvel, mint nálunk. Tessék megtekinteni a statisztikát. Ezrivel pusztul az élet a közegészségügyi intézmény fejletlensége miatt. — Évtizedes mulasztásokat kell ezen a fontos téren pótolnunk és ezt a belügyminiszter meg is ígérte. Nehéz munka lesz, de meglesz, mert egyedül a miniszter jóakarata és bármennyi pénz is nem használ itt. A közegészségügyet akkor emelhetjük csak, ha vele karöltve jár a felvilágosultság. Az ország egész sereg vidékén irtóznak az emberek még mindig a diplomás doktortól. Kuruzslókhoz fordulnak inkább, semminthogy szakavatott kézre bíznák egészségüket, életüket. A belügyi kormányzatnak oda kell hatnia tehát, hogy a népet felvilágosítsa és nyilvánvalóvá tegye a kuruzslás és a rendes gyógykezelés között való különbséget. Mi azt hisszük, hogy ezt a tanítók révén lehetne elérni leginkább, mert az angol szisztéma, a mely drasztikus jogot ad kezébe a hatóságnak, nálunk nem igen használ. A fenyték nálunk inkább elriasztaná az embereket. Többet lehet itt jó szóval megcselekedni, mint szigorral. Mi nagy reményeket fűzünk a mostani belügyi kormány munkájához és alapos a reményünk, hogy a sok nehéz

feladat között megoldja végre a közegészségügynek nehéz problémáját is. És oldja is meg, mert ezer és ezer emberéletet ment így meg a nemzetnek és az államnak.

Városaink közléte.

IV.

Nagykanizsa, július 21.

Az ország 122 városában működő pénzintézetekben összesen 1079.798.705 korona betéti tőke van elhelyezve. Tehát oly óriási tőke hever improkutív módon, fontosabb közgazdasági rendeltetés nélkül, mely után a múlt 1905. évi nyereség 19.402.400 koronát tett ki. Holott a gyár-alapítási alkalom nagy közgazdasági előnye mellett bizonyára nagyobb osztalék is jutna a tulajdonosainak. Az ország 130 városa közül 73 városnak van rendes katonai lakanyája.

Közüti vasutja 16 városnak van, mely tulajdon részben vállalatok kezében lévén, a helyi személyforgalom könnyítésén kívül semmi anyagi előnyt nem biztosítanak.

Az ország városainak szociális viszonyaira vonatkozólag konstatáljuk, hogy a 130 vidéki város közül 94 nek van szegényháza; és az összes városoknak évi szegényügyi kiadása teljes összegében 1.570.365 korona. Ha figyelembe vesszük azon körülményt, hogy a 94 város szegényházának fenntartási költségei, az 1.570.365 korona szegényügyi évi kiadásban befoglaltatnak, képzetet alkothatunk magunknak arról, hogy városaink szegényügye mily primitív, elhanyagolt állapotban leledzik.

Valljuk csak be őszintén, hogy erőszben a főhiba a törvény helytelen rendelkezésében keresendő.

A törvénynek e fonákságából ered tehát, hogy városaink tulajdoni részének nincs szegényügyi szabályrendelete.

Bármily szigorú kritikával mérjük is városainknak közelállapotát nem férhet kétség ahhoz, hogy kulturális és közgazdasági intézményeikben, valamint lakosságaik intellektuális színvonalában egyesítik magukban azokat az alapvető feltételeket, melyeknek öntudatos és fokozatos fejlesztésével az egységes magyar nemzeti állam kiépítésének és megszilárdításának számottevő tényezői gyanánt valószínűsíthetők meg hivatásukat.

E tekintve a városok, különösen pedig a rendezett tanácsú városok autonómiájának a szabad mozgást, és a buzgó tevékenységet megbénító korlátozásáról és a falusi községekkel ugyanazon színvonalra való degradálásáról, számtalan oly

terhet rónak törvényeink a városokra, melyek az állam céljaival és feladataival aronosulva, a városoknak költségvetését egyáltalában nem érinthetnek.

Nem ismertetjük eléggé a feladatoknak azon sokoldalúságát és sokaságát, melyeket a városok körülzárított hatáskörben az állam helyetti teljesítenek, melyek légszerűenbb számításai igénybe veszik az összes városok 17.000.000 koronát túlhaladó személyi kiadásainak legalább is 18—20 százalékát.

Ha tehát megfelelő alapot keresünk arra, hogy a városok jelzett irányban teljesített funkciójukért kellőképpen rekompenzáltassanak, akkor csak reá kell mutatnunk az alább közölt kimutatásban foglalt városi huszfogyasztási adók teljes összegére, mely a 3.000.000 korona évi szolgáltatást megközelítvén, ez indirekt adóknak engedésével a városok jogos igényei teljes kielégítést nyerhetnek.

Különösen reá kell mutatnunk azon bő jövődelmi forrásra, mely a községi takarékpénztárak intézményének létesítése által a városok javára megnyitnának: különösen pedig, ha törvényalkotás útján statuáltnának a községi takarékpénztárak.

Ha számításba vesszük, hogy a községi takarékpénztárak intézményének létesítése által, mily szép nyereség jutna a városoknak osztályrészül: akkor lehetetlen, hogy mi is fel ne buzduljunk a községi takarékpénztárak eszméjének gyakorlati megvalósítása és életbeléptetése mellett.

Amit eddigelé e téren látnunk és tapasztalunk, mindaz csak gyenge kísérlet, melyet számításba venni alig lehet; ámde buzditó példa gyanánt elég jó és üdvös. Ilyen kísérlet történt Hajduböszörményben, hol 1.946.118 korona betét mellett 45.176 korona nyereséggel; Karcagon, hol 347.667 korona betét mellett 7811 korona nyereséggel; Kisujszálláson, hol 1.721.095 korona betét mellett 32.987 korona nyereséggel; Nagybányán, hol 2.929.505 korona betét mellett 26.815 korona nyereséggel; és végül Nagykőrösön, hol 4.112.708 korona betét mellett 72.677 korona nyereséggel zárult az 1905-iki üzleti év.

A városok jövődelmeit szaporítani hivatott új források megnyitásáról és a meglevők bővítéséről lévén szó, nem hallgathatjuk el azon szembezők aránytalanságot, mely a városok tisztviselőinek és alkalmazottainak javadalmazása tekintetben mutatkozik. Holott ugyanazon munka és tevékenységi körben dolgozván, semmi jogosultság sincs annak, hogy oly aránytalanul nagy megkülönböztetések tétessenek tisztviselő és tisztviselő között.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A városok középpontjától kimért 5 kilométer körzetbe eső minden darab földnek és minden épületnek a város komplexumához tartozónak kell kijelentetnie. A városok a külső gyűrűzetben fekvő nagyobb birtoktestek azután a mutatkozó kereslethez képest felaprózandók oly cából, hogy a tagozott kisebb területeken a föld tulajdona és munka után sávargó egyének és családok elhelyezését nyerjenek.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Irtó: Faragó Jenő.

— július 21.

Egész éjjel esett az eső!

Nem! ... Egész éjjel zuhogott a zápor!

Még ez sem! ... Egész éjjel tombolt a vihar. Nyakunkba szakadtak a felhők; reánk ijesztett az égi háború.

Az ítélet éjszakája lehet csak ilyen. A szél végig söpörte a pesti utcákat s ami itt rekedt por, szemét, piszok; az ott táncolt mind a levegőben.

És szárával száguldott a konflis, meg a fiákker; és zsufolt volt minden villamos kocsi. Az omnibusz lovak is elfelejtették a dőcögést és valósággal végig galoppoztak utakon, tereken. A budai kis vendéglőkből, a ligeti nyári korcsmákból a menekülők hosszú rajokban futottak kapualjából kapualjába, a mig hazáruknak valahogy.

A sarki rendőr-bemenekül a legelső kávéházba, ahol jóféle szilvóriummal traktálják a hatalom megázott emberét.

Az éjjeli pillék vörös lámpás ablakaik mögé vonulnak és onnan kacsingatnak ki az utcára, amelyen nem terem ma számukra babér.

A háztetőkön csapkod az eső; a kanálisok szája alig tudja innár befogadni a piszkos vizet; a körüti fák, a csenevész beteg fácskák ijedten hajlongnak jobbra balra ...

Ilyen a pesti zivatar.

Milyen lehet vajjon odalenn a Nagy Alföldön az égi háború? Milyen lehet ott, ahol nincs ilyen emeletes bérházak közé szorítva, ahol szabadon kitombolhatja magát a természet? ...

Milyen lehet ott? ... Hát honnan tudhassa azt a pesti ember? ...

Ha itt minálunk valaki viharról beszél: hát minden második ember a parlamentre gondol. Az eszébe se jut, hogy lehet másféle vihar is; mint az, amelynél Lengyel Zoltán menydörög és Bródi Ernő, Vázsonyi Vilmos, Farkasháry Zsigmond meg a többi elégedetlen kezeli a villámot.

Csak hogy egyelőre ilyen viharról szó sincsen és őszig szó sem lehet. Olyan csöndes a Ház, mint egy klostrom. A folyosón is úgy járnak kelnek a képviselő urak, mintha karthauziak volnának, az ember szinte várja hogy így köszöntsek egymást.

— Memento mori! ...

Bizony csöndes itt a tisztelt Házban is minden. Ha egy néhány újságíró nem köszömrülne a szellemet hát egy hangos szó se

hallatszana itt. Csak a Rakovszky skriblerei vitáznak, — adomáznak és — másnap, az újságokban, — ezek az okos vitatkozások, ezek a vidám adomázások úgy jelennek meg, mint az X. képviselő ur, az Y. honatya ur szellemességei, vagy okos mondásai.

Ebben a Házban, ez az országgyűlés aligha produkál nagy vihart. Még művihart se; hát még olyat, amilyen tegnap éjjel itt zuhogott, itt rombolt, itt viharzott el felettünk.

Lengyel Zoltán eltanulta már a menydörögést; a többi se tudja úgy kezelni a villámot, ahogyan kezelte egykor ... Pesten már csak olyan vihar lesz mostanság, amely jégesővel is nem csak szó esővel jár!

Vihar a Balatonon.

Négy tanár életveszélyben.
Veszélyes csónakázás.

— A Zala tudósítójától. —

Siófok, július 20.

Ma reggel, gyönyörű időben indultam egy nagy társasággal Balatonfüredre. A tó vize csak úgy ragyogott s hajónk vígan haladt előre s mi elelve a vidék bájainak élvezetétől, kellemes társalgás között azt vettük észre, hogy a hajó fűtölt, jelezve, hogy már Füredhez értünk.

Partra szállottunk s végig jártuk az egész Füredet, mely igazi modern fürdő s a Balaton zala-veszprémi részének legszebb, leglátogatottabb, legkedvesebb helye.

Van itt minden, amit egy világfürdőből megkívánhatunk; posta, táviró, orvos, gyógyszerár, kitűnő, modern lakások, pompás fürdő, árnyas parkok és híres ásványvíz, az ugynevezett füredi savanyú víz.

Ettől a bájos földi paradicsomtól este hét órákor vettünk búcsút s felültünk a »Baross« gőzhajóra, hogy Siófokra menjünk. Megint szép időnk volt. Amint azonban a tó közepén voltunk, Badacsony felől sűrű fekete felhők tornyosultak s hallottuk az óriási menydörgeket. Alig telt bele egy perc, teljes erővel kitört a vihar, mely a hajónkat úgy dobálta a vizen, mint valami könnyű lapdát. A leírásokból ismert tengeri vihar jutott eszembe, mely az óriási hajókat is sokszor főnkre teszi s az utasok a hullámokban lelik sirjukat.

Rémülve néztük mindnyájan azt az istenítéletnek mondható időt; hajónkat egyszer egyik, majd a másik oldalára fordította a vihar, csak úgy könnyen játszott vele.

S míg így félelmesen szemléltük a rémes időt, amint a villámok rettenetesen csapkodtak le körülöttünk a felháborodott, hánykódó vízbe, távolból egy ladik tűnt szemünkbe. — Láttuk a nagy, emberfölötti küzdelmet, amit a benne ülők végeztek az óriás erejű viharral; valóságos élet-halálharc volt ez, szinte meghűlt bennük a vér.

Amancsics Antal, a »Baross« kapitánya felfogva a veszedelmes helyzetet, a lehető legnagyobb sebességgel indította a küzdők felé hajóját s mondhatom, a legutolsó percben sikerült a hajóról két körtét áldobni a

ladikra, amit a benne ülők elkaptak s a hajó összes legénységének felhasználása mellett sikerült őket a fedélzetre huzni. A ladik ebben a percben a víz alá merült.

Ekkor tudtuk meg, hogy a négy megmentett egyén a pannonhalmi bencések fiatal tanárai, kik vízi madarakra vadásztak a somogyi partokról. Szép időben indultak el s nem gondolták, hogy ily nagyon kockára tesszik életüket. A négy tanár neve: Tihanyi Miklós és testvére Molnár Szeráf és Czingráber Marcelni.

A négy szerzetes könnyes szemmel mondott köszönetet Amancsics Antal kapitánynak életük megmentéséért, mi pedig megéljeneztek a derék kapitányt, aki e nemes cselekedetével kitüntetésre tette magát érdemessé.

Bizony, aki nem ismeri a Balaton szeszélyességét, az ne kockáztassa életét, mert sokszor még a hajónak is elég megküzdeni a felkorbácsolt hullámokkal, aki pedig ladikba ül, az ne menjen messze a partoktól, mert a Balatonon pár perc alatt kitör a vihar s akkor a könnyű sajka menthetetlenül odavesz utasaival együtt.

HIREK.

— Keszthelyi ünnep. A Keszthelyi kiállítás alkalmából az ünnepélyt rendező bizottság július hó 22-ikére vasárnapra a következő programot teszi közzé:

1 Reggeli fél 9 órákor. A Gazdakör kiállításának megnyitása a Keszthelyi Iparosok Dalköre szíves közreműködésével.

2 Fél 12 órákor. Nagyméltósági Dr. Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter ur s az Orsz. Gazdaszövetség ünnepélyes fogadása a pályaudvaron.

3 Társasbéd a Hungária szálló nagytermében. (Személyenként 3 korona.)

4 Délután 3 órákor. A Gazdaszövetség évi nagygyűlése a Hullám szálló termében nagyméltósági Dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ur elnöklése alatt.

5 Fél négy órákor. Méltóságos Batthyány József orsz. képviselő védnöksége alatt a Balatoni Uszók Egyesülete által rendezendő nemzetközi uszóverseny ünnepélyes megnyitása. Belépő-díj személyenként 40 fillér, gyermekjegy 20 fillér fenntartott hely 1 korona.

6 Este 7 órákor. A minimax önműködő tűzoltó készüléknek gyakorlatilag való bemutatása a Csónakzó Egyesület hátamögött levő téren.

7 8 órákor. Lampion est consetti csatával. Belépő-díj nincs.

8 Fél 10 órákor. Táncestély a Hullám szálló nagytermében. Belépő-díj személyenként 1 korona.

Személyre szóló meghívót nem bocsátanak ki.

— Válasz a megyei segédsegélytiszttikarában Gróf Batthyány Pál Zalavármegye főispánja megüresedett megyei érvaszéki iktatói állásra Pucher Károlyt, ennek helyére I. oszt. írnoknak Rajky Györgyöt

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mely csak a természetesen szénas-vas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban az I. és II. oszt. természetes szénas-vas

natrontartalmu ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára, másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénas-vasval telített vizet, sőt a szódavíz is olcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is larnaknak elmozdítottak ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskészlet. — Kapható minden fővárosi üzletben és elsőrangú vendéglőben.

Ágnes.

FORRAS-t, mely ideges gyomorban, légség, ládó, gyomor- és bélhurcol, csontgyulladás, vese- és hólyagbántalmak esetében 26 év óta kitűnő eredményt hoz. nátrik és magnézium bevitelével, mint typhus, cholera megkímeltettek azok, akik kórházi ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vizet éltek

Kedvelt borvíz.

rendszeresített díjoknak *Péntek* Lajost, ideiglenes díjoknak *Németh* Józsefet nevezte ki.

— **Új utbistos.** Brand János Pacsára utbistosnak neveztetett ki.

— **Gyógyszertár és tuberkulózis.** A Zala vármegye közegészségi bizottsága Zalaegerszegen f. hó 23-án a kögyűlési teremben ülést tart, melynek tárgyát a Nagykanizsán felállítani kérelmezett 4-ik gyógyszertári ügy és a tuberkulózis elleni védekezés segélyezése képezi.

— **A második fiumei vonal.** A vármegyei vasúti bizottság a II-ik fiumei vasút-vonal tárgyában tett indítványra vonatkozó javaslat elkészítése céljából július 24-én tartja ülését.

— **Jégeső.** Július hó 19-én délután 6—7 óra között Zalaszentbalázs, Börzönce, Kacorlak, Pölöskefő-Duzanak községeiben és Patai kúrtos pusztán óriási jégeső pusztított, a mi a még lábon álló terményeket teljesen megsemmisítette. Zab, kukorica és azölő teljesen tönkre ment. A községek az adóleírás iránt intézkedtek.

— **A péksütemények válogatása.** Gyakran adott okot a panaszra az a körülmény, hogy a vásároló közönség a péksüteményekben a válogatásnál többször megpocogtatja és összefogdossa a süteményeket, a mely rossz szokás sokféle ragályos betegségek lehet terjesztője. Ezen állapotot van hivatva segíteni azon üdvös és közegészségügyi szempontból nagyfontosságú rendelet, amelyet a rendőrség a legközelebbi napokban kibocsát. E rendelet a pékiparról szóló szabályrendelet alapján adja ki a rendőrkapitány, s elrendeeli, hogy péksütemények a péksüteményben, az áruházi helyeken és piacon, valamint üzletekben csak az üzlettulajdonos vagy annak alkalmazottai által tiszta papírra gyöngyölvé, vagy papírzacskóba helyezve szolgáltatandó ki. A közönség a süteménynek fogdosásától, ropogtatásától saját érdekében eltiltatik Vendéglőben, kávéházakban, bor és sörmérészekben, korcsmákban és nyilvános étkezdékben a vendégek részére csak éppen annyi sütemény szolgáltatandó ki, a mennyit azok fogyasztás céljából megrendelhetnek.

— **Sztrájk a Franz gyárban.** A Franz gyár munkássztrájkja megszűntnek tekinthető. A cég az összes munkásokat elbocsátotta szolgálatából és munkakönyvüket, a hatóságnál letette. Azt már közöltük, hogy új munkásokat hozatott. Ezzel a sztrájk megszűnt és a munkások ismét egy kellemetlen tanulsággal gazdagodtak. Azzal, hogy a sztrájk eredményül csak akkor járhat, ha jogos alapja van. Az ilyen ötlet-szerűen rendezett sztrájkok nem végződhetnek a munkások győzelmével. Mint értesülünk Rémus nevű munkás ellen, ki a mérnököt bántalmazta, az eljárást megindították.

— **Vonatkozás.** Tegnap délután a Bécs felől érkező gyorsvonat mintegy 40 percnyi késéssel ért Nagykanizsára. A késés oka az volt, hogy a nagy hósej miatt a sínek több helyen deformálódtak.

— **Villámcsapás.** Özv. Imre Istvánné, szül. Kiss Erzsébet gyékényesi lakosnak a gyékényesi helyen levő pinejébe a villám bele ütött és az épület a benne levő hordókkal és gazdasági eszközökkel együtt, elégett.

— **Bármilyen különbözők is a szenvedések,** kevés megbetegedésre alkototta természet olyan lőkéletes gyógyszerközt, mint a melyet a Ferencz József keserűviz képez. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet, nehogy valami értéktelen utánzat kapjunk.

— **A csáktornyai választás.** A csáktornyai függetlenségi párt jelöltje *Festetics* Pál gróf tegnap éjjel Csáktornyára érkezett és ma délután a választók nagy lelkesedése mellett megtartotta programbeszédét. A népszerű jelölt vasárnap Stridóu és Drávavásárhelyen fogja programját kifejezni.

— **Légihajó a Balaton fölött.** A Balaton nyugati részén a fürdőtelepek közönségének tegnapelőtt délután ritka látványban volt részük. Szigliget fölött magasan egy légihajó tűnt föl, amely délnyugati irányban szállt el a Balaton szikrázó, csillogó hullámai fölött. Ahogy a levegőben járó alkalmatlanság a semgyi partokhoz közeledett egyre lejjebb-lejjebb ereszkedett. A föld fele közeledő léggömb Balatonkeresztur határában nagy riadalmat kellett a mezei munkások között. A légihajó utasai hosszú köteleket dobáltak ki a kosárból és a mezei munkások csak akkor mertek ezekhez nyulni, amikor a levegőben kapálózó kosárból magyar beszéd csendült feléjük. Rövid pillanatok alatt a léggömb kosara a földet érintette. A hajó utasai frissen, jókedvűen ugráltak ki a kosárból. Hármán ültek a kosárban, két katonatiszt és egy civil. Az első pillanatban, míg a nagy rémület tartott, bizony egyesek garabonciásnak nézték a levegőből pattant, jövőnyeket, de aztán hamarosan kivilágosodott, hogy a légi utasok, ha a felhők körül jöttek is, jó maguk is csak közönséges földönjárók. A hajó utasai a bécsújhegyi katonai légihajóállomás tagjai voltak. Szerdán délelőtt fél 11 órakor szálltak föl Bécsújhegyen és délután 6 órakor szálltak le Balatonkeresztur határában. Az óriási utat 7 és fél óra alatt tették meg. A légihajót kocsin Balatonszentgyörgy állomásra vitték és ott szálltak föl a legközelebbi vonatra a légi utasok is, hogy visszatérjenek állomáshelyükre.

— **Gyermekegyik anyja.** Barcsról jelenti tudósítónk: Szemrevaló és csinos menyecske volt Drávataimási községben Gruics Fülöpné, aki a télen ment férjhez Gruicshez. S mert szép volt, nagyon feltette karcu alakját az istennidástól, ami számára csak átok volt. Mikor látta, hogy karcusága kezd eltűnődni és megbizonyosodott az állapota felől, mindent elkövetett, hogy a bajt elhárítsa. Szövetkezett egy szomszéd-falubeli vén asszonnyal, aki segített is rajta, de úgy, hogy belebetegedett. A csendőrség értesült a dologról és megindította a vizsgálatot. A férj persze nem is tudott az asszony üzemleiről, aki csupa hiúságból hat hónapos magzatát megölte. A vizsgálatot az asszony büntetés ellen is folytatba tették. Gruicsné állapota nagyon súlyos, de ha fölgögyul, nem kerül el a földi igazságszolgáltatást sem.

— **Cigányok szervezkedése.** Egyik nagyváradi lap írja a következő érdekes szervezkedési hírt: Ma már csodálatos rohanással halad a civilizáció. Elhatol a cigánysor könnyűvérű népéhez is és lábba hozza a barna legényeket. A külsőleg rég ideje civilizált smokingos, elegáns cigánymuszikusaink most belső civilizációjuknak is jelét adják azzal, hogy szervezetbe fognak tömörülni. Valóságos szociális alapon épülő szervezetet alkotnak most a cigánysoron, mely hivatala lesz ennek a rendezetlen életű zenészseregnek ügyeit bajait szabályozni, helyzetét könnyíteni. Tekintve, hogy mint egy 200 cigány van Nagyváradon, a mozgalom természetesen nagy készülődéssel és zajjal történik. S nem is volna cigányok a mi cigányaink, ha ezt a nagy egyesülést csak olyan könnyen csinálnák meg. Nem is egyeztek meg eddig a bandák népei a vajda személyét illetőleg. Az egyik fele nagy hővvel azt akarja, hogy Beke Kari legyen a szervezet elnöke, a másik rész pedig Bura Károli mellett agít. A szervezet megalakulása már csak attól függ, hogy

mikor fognak meggyezni az eltérő vélemények, ami a hevílékony barna legényeknél nem kis dolog. S még merje valaki állítani, hogy nem terjed a szociális eszme. Pincér, cigány tudvaleg mindig a legnagyobb arisztokrata s ők létesítenek szociális szervezetet. Haladunk, gyors lépésben haladunk. Most már arra lehetünk elkészülve, hogy legközelebb az arisztokraták szakszervezetének alapszabályai kerülnék jóváhagyás végett a belügyminiszter elé.

— **A honvéd tartalékosok behívása és a nyári nagy gyakorlatok.** Katonai körökben és a sajtóban is az a hír terjedt el, hogy sem a közös ezredekhez, sem a honvédséghez nem hívják be az idén a tartalékosokat a nyári és őszi hadgyakorlatra. Ezt a tervet azonban úgy a hadügyi mint a honvédelmi kormány megváltoztatta. A honvédelmi miniszter távirati rendeletére a honvéd tartalékosoknak augusztus 31-én 35 napi fegyvergyakorlatra kell bevonulniuk. A honvédség minden századához 160 embert hívtak be. Tekintettel arra a körülményre, hogy a tényleges állományu tisztek az újoncképzéssel lesznek elfoglalva, a behívott tartalékosok gyakorlataikat csaknem kizárólag tartalékos tisztek vezetése alatt fogják végezni.

A tudós béres.

Rejtélyes élet

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 21.

Egy korábbi lapszámunkban adtunk hírt egy Iglánfa pusztán élt öreg béres haláláról, ki igen ritka és regénybe illő kalandok közt jutottat béresi sorsra. Az öreg Istváni Jánosnak mondta magát, — s nevében nem is kételkedett senki, mert hisz az öreg 40 éve élt már a pusztán. Halála után, amint megírtuk, egy könnyben, melybe az öreg szíjjegeteket irt, az állt, hogy a neve nem Istváni János, hanem Trauttenbach Alfonz. A pusztai lakók kétkedéssel fogadták a hírt, annál is inkább, mert egy öreg lovász állítása szerint a vidéknek valamikor Trauttenbach nevű földesura volt. Beszámoltunk a titokzatos esetről, amely most tudósítónk újabb jelentése szerint beigazolódott. — Az eset folytatása a következő: Istváni János halálát követő

Szinház, művészetek.

nyolcadik napou egy Salzburgból keltezett levél érkezett az iglánfai számtartóhoz, Berényi Pálhoz. A német nyelvű levél igen udvarias hangon szól, s arra kéri az uradalmi számtartót, hogy egy Eszéken Piatovics Károly kőfaragó mestertől megrendelt díszes sírkövet kellő gondnal és kegyelettel állítsa fel Istvádi Jánosnak sírjára. A költségek már előre ki vannak egyenlítve, azért udvariasan csak ellenőrzést kér a számtartótól.

Berényi Pál számtartó, ki kezdettől fogva életben érdeklik az Istvádi eset iránt, mert már életében is igen megbecsülte a dolgos öreg bérest, ki az uradalmi nagymagtárt kezelte hűségesen, a levél vétele után rögtön Eszékre utazott.

Beállított Piatovics Károly kőfaragó mesterhez, akitől tényleg készen állt már a síremlék.

A kőfaragó egy, ugyancsak Salzburgból keltezett levél értelmében az iglánfai számtartót várta, hogy átadja neki a síremléket.

A síremlék igen díszes négyszögletű homokkő alaplól emelkedik egy szürke, másfél méter magas márványtábla, masszív fehér márványsegéllyel. A márványtáblára balról Mars hadisten, jobbról Minerva istenasszony támaszkodik. A márványtábla felső részén címer. A pajzs két részre van osztva, egyik mezőben kulcs, a másikban kard, a címerpajzsuk feje nines. Alatta latin betűkkel ez a felírás:

Freiherr Alfons von
Trauttenpach
1828—1906.

Közelebbi adat Trauttenpach Alfons báró nincsen felemlítve. Az emléken kereszt sehol sem látható.

Az uradalmi számtartó a kapott utasítás-hoz képest az iglánfagósciai temetőben felállította a díszes emléket.

Egész zárandókat folyik most az Istvádi István sírjához, amely az egyszerű fakerecskét megjelölt sírdombok közül messze kimagaslik.

Istvádi János vagyis Trauttenpach Alfons báró könyvekből álló hagyatékát a számtartó az uradalmi irattárba helyezte.

Ezzel bezáródik Trauttenpach Alfons báró története — egy ideig. Közelebbi adatokat megtudni róla nem lehetett. Az összes nyomok elvesztek.

A számtartó azonban reméli, hogy a halottak napja felé ismét némi világosság derül a titokzatos esetre, amennyiben a névtelen levél arra utasítást nem ad, hogy halottak napján évente feldíszítsék a sírt, ami hogy meg fog történni, valószínű.

Trauttenpach Alfons báró szomorú esete egy gyászoló öreg asszonyt visz közelebb a sírhoz. A levél ugyanis öreges reszkető női kéz írása. Levendula áradt a levélből. Ez is jel arra, hogy a levél írója a régi időből való. A levélpapír egyébként dívatos gyártmány.

A számtartó megkereste már a salzburgi városi hatóságot, hogy lakik-e ott egy Trauttenpach nevű báró család.

A lelelet tagadó volt.

Ha a véletlen nem hozza felszínre a régi történeteket, akkor Istvádi János báró béres díszes sírköve a vidék örökké megfelejthetetlen talánya marad.

(—) Egy hónapi szünet. Kövessy Albert színtársulata ma Nagykanizsáról Siófokra utazott. Bucsuzóul tegnap este zsúfolt ház előtt a Cigánybárót adták. A társulat augusztus közepéig marad Siófokon és akkor két hónapra megint visszatér hozzánk. Jeleztük már, hogy e két hónapnak mily változatos és gazdag a repertoárja. Mint egy tizenkét újdonság kerül színre és ezek nagy része maradandó értékű alkotás. Ez a 14 nap, melyet eddig töltöttek csupán ráadás volt, melyet mi nyertünk és melyre valószínűleg Kövessy se... fizetett rá.

(—) Az őszere. Színházi referensünk a Zsidó honvéd előadását jóakaratu humorral fogta fel, amiut hogy azt maguk a szereplőszíneszek sem vették túlságosan a szívükre. Birálatunkban többek közt az állt, hogy Szilágyi egy öreg őszeres szerepét játszotta. A megjelenése legalább erre vallott. Tegnapi birálatunk nagy mulatságot szerzett a színészeknek, csupán Szilágyi vette ezt zokon. Neki, mint segédszínésznek ugyanis ez a legnagyobb és legkomolyabb szerepe és roppantul bántotta, hogy nem találkozott általános tetszéssel. Miután színésztársai rossz viccei előtt a vacsorájától kellett megszöknie, felkereste egy társaságban referensünket, hogy ez előtt tegnapelőtti szereplését igazolja. Az igazolás pedig így történt:

»Kérem, Szerkesztő ur, az természetes, hogy görnyedt volt a testem, ősz a szakállom és rongyos a ruhám, — hisz én 25 évig a börtönben ültem és akkor jöttem ki...

»Maga 25 évig volt a börtönben?» Kérdette valaki.

»Igen, kérem, 25 esztendeig.»

»És muszájt magának éppen tegnap este kijönni a börtönből? Nem várhatott volna még két napig és Siófokon szabadult volna ki?»

Az az óriási kacaj, — ami erre a sikerült megjegyzésre kitört, arra készítette Szilágyit, hogy egyenest a vasútra gyalogolt és még az éjjel elutazott Siófokra. Csomagja nem volt, még egy botja sem. Egyik kollégája érdeklődve kérdezte:

»Hát te csak így utazol?»

»Igen — válaszolt Szilágyi — csak így könnyű szerrel.»

»Dehogy, fiam, — világosította fel a kolléga, — könnyűszerrel én utazom. Te — őszere!«

Közigazgatás.

Aranka írtás. Az 1894. évi XII. t. c. 51. §-a értelmében köteles minden birtokos az „arankát” és a „szerb tövist” birtoka egész területén kiirtani. Ebből kifolyólag a Földm. Miniszterium szigorúan utasította a törvényhatóságokat, miszerint a legelőhelyesebben intézkedjenek, hogy a törvény által előírt irtás az egész vonalon a leg gondosabban eszközöltessék, mert a kiirtás körül a Föld. Min. által kiküldendő szakközegnek ónzlelendő mulasztás esetén az illető birtokos ellen a legszigorubb megtorló eljárás fog kezesséltvitetni.

„Hermes” Magyar Általános Váltóúti Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdeforgalomról és pénzügyéről.

Budapest, július 19.

A nyári időny már érezteti hatását a tőzsdén és a lefolyt hét elején a budapesti tőzsdén oly

csekély forgalma volt, hogy egyes időpontokban még a nemzetközi papírok számára sem volt árfolyam ernálható. Ily körülmények közt a forgalomba került értékek árfolyamai inkább lemorzsolódtak, annál is inkább, miután a szilárd alaphangulat érvényrejutását az Oroszországból érkező kedvezőtlen politikai hírek is hátráltatták.

A hét utolsó napjain nagyon kedvező benyomást tett a tőzsde hangulatára a földművelésügyi miniszteriumnak hivatalos tudósítása a termés eredményéről. A Magyar losszámítóló és pénzügytőbank részvényeinek árfolyama mellett kiemelendő a Salgótarjáni közszénbánya részvények hirtelen emelkedése, melynek valószínűségét ismételten jelentéseinkben jelezni bátorokdunk. Nagy érdeklődés mutatkozott továbbá az Első magyar általános biztosító társaság részvényei iránt is. A tőgla értékek is újra fokozott figyelemben részesülnek mintán az építkezés a fővárosban nagyobb arányokat öli.

A sorsjegypiacon a legutóbbi hetek mozgalmá már szűnőfélben van és eltekintve azon kőtések-től, melyek a normális szükségletből kifolyólag különösen a Magyar jelzáloghitelbanki conversiónális nyereséménykőtvényekben előfordulnak, — nagyon csendes az ület.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

július 12. július 19.

4½-os magyar koronajáradék	95.20	95.40
Magyar hitel részvény	808.—	808.—
Magyar losszámítólóbank részvény	511.—	513.60
Első M. ált. biztosító társ. részv.	9150.—	9220.—
Bpest Szt. Lőrinc tőglagyár részv.	330.—	346.—

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 21. A képviselőház mai ülésén Jasty Gyula elnökölt. A bizottsági jelentések után

Lázár Pál megindokolja a cukorpótvám kérdésében benyújtott indítványát.

Miután Wekerle miniszterelnök hozzá szól a kérdéshez,

Lázár indítványát visszavonja.

Következett a földművelésügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalása.

Daranyi miniszter sorra reflektál az elhangzott beszédekre. Kijelenti, hogy az állattenyésztést nagyfontosságú kérdésnek tartja, különösen pedig a lőtenyésztést melyet fel fog karolni. Megnyugtató kijelentést tesz arra nézve, hogy ugy a szőlősgazdák, mint a szőlőgazdaságok védelmét lelken viseli. A munkálakások és telepítések kérdését, továbbá a parcellázások kérdését igyekezni fog egyszerű jogalapra fektetni. Higgyék el neki, hogy ő a magyar gazdasági világ minden osztályát támogatja, de első helyre a szegény emberek dolgát teszi. (Éljenzés, taps.) Kéri a költségvetés elfogadását.

A Ház Achim András és Vajda Sándor javaslatait elvetve, a költségvetést három első tételében elfogadja.

Az állami erdők tételénél Bánffy Dező báró az erdészeti hivatalnokok fizetésének rendezését sürgeti.

Daranyi miniszter kijelenti, hogy osztja Bánffy nézetét és ezen kérdésre is ki fog terjeszkedni.

Achim András személyes kérdésben szó-
lal fel, majd

6 korona reudelések bérmentve küldetnek.
Kapható: *Belus Lajos, Prager Béla* és
Rejck Gyula gyógyszerárában *Nkanigadu*.

Minden utánzat és utánnyomás büntetendő
Egyedül valódi Thierry balzsama

csupán zöld apaca védjeggyel. Törv. védve. Rágási híres felismerhetetlen emésztési zavarok, gyomorfájás, kolika, katarhus, mellháj, influenza stb. stb. ellen. Ár 12 kis vagy 6 kettős över vagy egy nagy kőbőgös över, szobalimzalt zárral 5 korona bérmentve

Thierry Cantalia kondos közismert mint a plus ultra minden még oly idült sebek, gyulladások, sérülések, dagadtok és kelések ellen. 2 tégely ár 1 K 360 bérmentve, előzetes penz-beküldés vagy utánvétel mellett —

Thierry A. gyógyszerháza Pregrada (Németek-Sauerbrunn mellett).
Leírás több ezer köszönőlevellel ingyen és bérmentve.
Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerháza. Főraktár Budapest: Török József gyógyszerháza.
Eggers gyógyszerháza; Lugos: Vértess L.

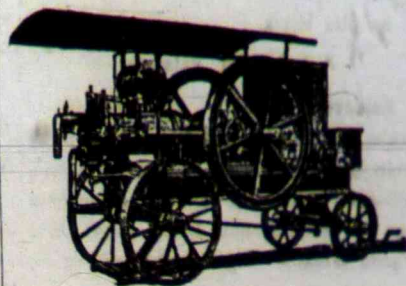
Igen alkalmas utazásoknál. — Rövid használat után nélkülözhetetlen Egyszerűségi hatások által meggyógyulva.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizet nem elég ségesek. A foghúsnak mindig ujlag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítással kapcsoltban egy frissítő és antiszeptikus ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalodont” az az összes kulturálmokban a leginkább sebb használatra bizonyult.

Cseplési és gazdasági ozélokra
legjobban bevált

Benzin motorok

pari és malomhajtásra legolcsóbb üzem

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK és GERGELY

motor- és gépgyárában

Budapest V., Váci-ut 2.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

KLYTHIA a bőr ápolására

az arcz bőr szépítésére PUDER és áruemítésára

Legelőnyösebb, tolette, bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analízálva és ajánlva Dr. J. J. Pohlcs. kir. tanár által Nécsben Elismerő levelek a legjobb körülmények dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszergyára

toraktár: BECS, 1. Wellzele 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előlege beküldése mellett.

Kapható a legtöbb illatsz. drogna-kereskedésben és

gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Kelet M. Mor Kreiner

Gyula-egyszernél.

Egy doboz 2. kor 40 f.

A

szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez általánosan legjobb anyag a

DR. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 68 fillr, 10 és 5 kilogrammos zsákokban 72 fillr, valamint 2 kilogrammos dobozokban á kgr. 73 fillér.

Használata olcsó és biztos, előállítás gyors, a levélhez a legjobban tapad, a permetezői sohasem dugítja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye, a legkitűnőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bár-

kinék díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére és baromfiok fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető a Gazdasági Közvetítő Irodában Nagykanizsán.

527. sz.

K. p. 1906.

Pályázati hirdetmény.

A nagykanizsai kerületi betegsegélyző pénztárnál önkéntes lemondás folytán megüresedett titkári állásra ezenel pályázat hirdettetik.

A folyamodóktól megkívántatik: feddhetlen előélet, magyar honpolgárság, kik sem csőd, sem bűnvádi kereset alatt nem állanak, vagy egyéb büntett miatt jogerejűleg elítélve nem voltak.

Felhívjuk mindazokat, akik ezen évi 1440 kor. fizetés, 3 hónapi próbaidő, 1 év utáni véglegesítéssel járó állást elnyerni óhajtják, hogy eziránti sajátkezűleg irt kérvényüket, a pályázók képzettségét s eddigi működésüket igazoló bizonyítványukkal felszerelten, a pénztár igazgatósági elnökéhez

folyó évi július hó 28-án déli 12 óráig

annyival is inkább nyujtsák be, mert a később érkező pályázatokat figyelembe nem vehetjük.

Pályázni óhajtók kötelesek megválasztásuk esetén a pénztárba lépés-napján 500 kor. biztosítékot az igazgatóság kezéhez letétbe helyezni.

Nagykanizsa, 1906. július hó 21-én.

Az igazgatóság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai küldéssel:

Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVESZ LAJOS.

Egy száma ára 6 fillér.

Zalavármegye főispánja a székhelyén.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, július 23.

Ugy Zalaegerszeg város közönségét, mint az egész vármegyét nagyon kellemesen lepi meg az, hogy Gróf Batthyány Pál, Zalavármegye főispánja, állandóan Zalaegerszegen, a vármegye székhelyén tartózkodik, illetőleg lakását itt rendezte be.

Zalavármegye főispánja, Gróf Batthyány Pál azelőtt a kommunikével nem lesz gazdagabb, de igenis nagy örömet szerzett azzal, hogy megmutatta, hog az idők változtak, változtak az emberek is. Eddigi főispánjaink bizony igen csekély időt töltöttek, nemcsak a vármegye székhelyén, de magában a vármegyében is.

Ugyes-bajos dolgait elszórtították őket az ország minden részébe, Budapestre, a pártklubba, stb. s csak vármegyéjükben töltötték a legkevesebb időt mikor a kötelességide szolgáltatták őket.

Jelenlegi főispánunk a mi emberünk, a mi főispánunk, a vármegye véréből való, őt magunknak nevezhetjük, mert velünk van, köztünk van és reméljük, azt hisszük, hogy velünk marad.

ifj. Cz. L.

A csáktornyai választás.

Gróf Csáky is jelölt.

— Saját tudósítónktól. —

— július 23.

Csak két nap választ már el bennünket a csáktornyai választástól. Mint közöltük, a választás holnapután, 25-én lesz. A választást Zakál Henrik ügyvéd, elnök vezeti. Küldöttségi elnök: dr. Tamás János perlaki ügyvéd; helyettes elnökök: Kayser Lajos grófi titkár és dr. Zakál Lajos perlaki ügyvéd. Jegyzők: Fejér Jenő, Dénes Béla; helyettes jegyzők: Brauner Alajos és Simon István.

Ma két nappal a választás előtt még a legteljesebb zavar uralkodik jelöltek dolgában. A választás eredményét sejtteni sem lehet.

Eddigélí így álltak a dolgok: függetlenségi 48-as programmal fellépett gróf Festetics Pál, ki péntek este érkezett Csáktornyára. — A vasutnál sok száz választó várta és miután Hidvégi Miksa dr. csáktornyai ügyvéd üdvözölte, nagy óvációk között kísérték a városba. Reggel hat órakor érkeztek oda Batthyányi József gróf és Bitner Zsigmond orsz. képviselők Festetichek érdekében. Festetichek szombat mondta el programbeszédét.

A második jelölt Hajós Ferenc ügyvéd volt alkotmánypárti programmal.

A harmadik Neumann Salamon, a negyedik Ziegler Sándor hírlapíró, mindkettő demokratá programmal.

Az ötödik lett ismét Landauer Béla dr. néppárti.

És naa a hatodik gróf Csáky Gyula függetlenségi 48-as.

Ennyi jelölt mellett bizony zavarosak lennének az állapotok, ha némileg nem tisztázódott volna a helyzet azzal, hogy a jelöltek nagyrésze visszalépett. — Visszalépett pedig Hajós Ferenc, kinek győzelemre abszolút nem lehetett kilátása, mert a választók két táborba oszlanak: a függetlenségiek és a néppárt táborába.

Neumann Salamon és Ziegler Sándor jelöltsége nem is volt komolyan vehető.

Ezekután maradna Landauer és Festetichek.

Landauer, Rakovszky István kíséretében tegnap érkezett a kerületbe és e pár nap alatt óriási tevékenységet akar kifejteni a mandátumért.

Festetichek gróf jelöltsége körül némi zavar állott be. Nem tudni, hogy — amit nem hiszünk — meghasonlás állt-e be pártjába, — vagy egyéb okból e, tény, hogy több csáktornyai vezető ember Petrik Gyula alsólendvai ügyvéddel ma reggel Budapestre utaztak, — hogy a csáktornyai jelöltséget gróf Csáky Gyulának felajánlják. — Csáky grófról annyit tudunk, hogy a legutóbbi választások alkalmával Alsólendván akart fellépni, azonban e szándékától mégis elállott.

A hangulat a kerületben kezd izgatott lenni.

Kiállítás Keszthelyen.

Gazdák gyűlése.

Uszóverseny a Balatonon.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 23.

Élénk és jelentős napja volt tegnap Keszthely városának. Három országos eseménynek volt a színhelye és a város és vidéke közönségének élénk érdeklődése méltó volt az események fontosságához.

Tegnap tartotta az országos Gazdaszövetség évi rendes közgyűlését Keszthelyen, továbbá ugyancsak tegnap volt Keszthelyen az országos uszóverseny is. Ennek a két eseménynek még nagyobb érdeket kölcsönözött az, hogy ugyanekkor a községi iskola összes termeiben nagy apparatussal gazdasági kiállítást rendeztek. A hármass ünnepség apróbb részleteinek ismertetésére még vissza fogunk térni, ezuttal csupán az általános leírásra szorítkozunk:

Már kora reggel megélénkült Keszthely utcái. Feltűnően sok volt az idegen, kik a környékből, de az ország távolabbi vidékeiről is eljöttek a kiállítás, vagy a verseny megtekintésére.

A kiállítást a községi iskolákban délelőtti 9 órakor nyitották meg.

Darányi Ignác földművelési miniszter pont-

ban 12 órakor érkezett meg. A vasutnál Hertelendy Ferenc lelkész beszéddel üdvözölte a minisztert, ami a nép ajkát és a Balaton kultusz lelkes itápolóját. A miniszter igen szívélyesen köszöntö meg az üdvözlést.

A vasutról hosszú kocsisorban vonult a menet a Gazdasági intézethez, hol a miniszter a küldötteket fogadta, majd a Hungária szálló éttermében 200 terítékű bankett volt, melyen lelkes pohárköszöntők hangzottak el.

Délután a miniszter Sümei Vilmos, Dobrovics Milán, Hentaller Lajos és Ováry Ferenc orsz. képviselők társaságában megtekintette a kiállítást.

A kiállítás.

A kiállítás egyes részleteiben meglepően gazdag volt, másokban azonban, mint például a zalai borok kiállításában szegényesen volt felszerelve. — A bejáratnál kellemesen hatott egy szökőkút, mely a keszthelyi kézműipart dicséri.

Az udvaron a nagykanizsai Weiser J. C. főle gazdasági gépgyár kiállítása késztette figyelmes megtekintésre a minisztert és a közönséget. A gyár a kiállított tárgyak sokféleségével és a szakértők által elismert elsőrendű minőségével ezuttal is igazolta, hogy az országnak egyik első iparvállalata. A gyár kiállított tárgyal közül már a kiállítás alatt is több értékes tárgy elkelt, ami élénk bizonyossága a Weiser főle gépek rendkívüli népszerűségének.

Ugyancsak itt voltak kiállítva Hofherr és Schranz gépei melyeket a cég nagykanizsai képviselője Heimler József mutatott be, szintén élénk érdeklődés mellett.

A termekben különösen feltűnt dr. Hajós Ignác és Morgenstern Artur tégla- és sádronykiállítás, továbbá a nagykanizsai Patria pótkávégyár termékei.

A magyar háziipart dicsérik az apatini kosárfonó munkák, a kalotaszegi varrottások, a miskolci nyakkendőgyár tárgyai, különösen pedig a tarcsiscai (zalamegyei) háziipari tárgyak.

Nagy érdeklődés tárgya volt a csáktornyai Animo pezsgógyár kiállítása. Ez mint zalamegyei termék élénk eszmecsere tárgyát képezte és azt a bírálatot vívta ki, hogy minősége elsőrendű és bármely más pezsgővel versenyezhet.

A sóskuti forrásigazgatóság Vita gyógyvizét és népszerű Paula borvizét állította ki. Mindkét viz iránt nagy volt az érdeklődés és különösen a Paula viz jövőbeli elterjedését nagyban elősegítette ez a kiállítás.

A Gazdaszövetség gyűlése.

Uszóverseny.

Ünnepnapok.

A Gazdaszövetség közgyűlését déltűn 3 órakor nyitotta meg Darányi Ignác miniszter

a Hullám szálló nagytermében. Az előző megnyitó után, melyet lelkes éljenzéssel fogadtak, gróf Mailáth József Le Play társadalmi munkálkodásáról olvasott fel rendkívül tartalmasan, majd Ereky Károly érkezett a modern agrárpolitikáról, Jantsits Eudre pedig a szövetségi bérletekről. A különböző jelentések és számadások helybenhagyása után megéjtették a választásokat.

Ezalatt megéltünk a Balaton partja. Itt folyt le gróf Batthyány József vezetésével az országos uszóverseny, melynek eredményét legközelebb közöljük.

Este balatoni ünnepély volt. A partot fényesen kivilágították és a közönség igen jól mulatott konfetti- és serpentin csata hevében. Később a Hullám szállóban megszólalt a cigányzene és tartott a tánc mindaddig, míg a gyönyörű balatoni napfelkelte nem küldte első sugarait a terembe.

Mindez egy mozgalmas keszthelyi napnak a története.

Huszonöt éves találkozó.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 23.

Azok, kik 1881-ben a nagykanizsai főgimnáziumban érettséget tettek, e hó 21-ikén Nagykanizsán tartották meg 25 éves találkozójukat. Harminc körül tizennyegen jöttek össze. Az egész városban feltűnést keltettek a csoportosan járó, szívből való hajó, derült arcú férfiak, akik a múlt emlékeit felújítva, valósággal megifjodva járták be a város utcáit ahol minden kő, minden fa egy-egy régi emléktű. Első útjuk a régi főgimnáziumi épület volt, ahol a rozoga falépesők, a dűledék falak kedves emlékeket elevenítettek fel lelkükben.

Azután felkeresték Horváth György jelenlegi főgimnáziumi igazgatót, ki előtt Bakó József országgyűlési képviselő könnyes szemekkel fejtette ki őszrejelvetelük célját és a piaristák iránti háláját és tiszteletét. Együttal megkérték, hogy este a Szarvas-szállóban tartandó társasvacsorájukon elnököljön, amit meg is tett.

Azután testületileg kivonultak a helybeli r. kath. temetőbe, ahol megtekintették az elhalt Grossman Ignác volt kegyesrendi tanárjuk sírját.

Este a Szarvas-vendéglőben találkoztak ismét, ahol a vacsoránál először Markos Gyula országgyűlési képviselő szavalt a búcsúját, melyet 1881-ben írt társaihoz.

Azután elszavalták azt a költeményt, melyet ezen alkalomból írt társaihoz. A vig tisztek mellett a jubilánsok találkozásuk emlékét is megörökítendő, elhatározták:

hogy ezután minden 5-5 évben találkozót tartanak.

Egy alapítványt létesítenek a helybeli főgimnáziumban, melynek kamatait a magyar irodalomban legértékesebb 7. vagy 8-ik osztálybeli tanuló kapja meg.

Táviratilag üdvözlük az összes jelenlevők neve alatt jelenleg élő Pap János kormánytanácsost, egykori igazgatójukat és Hám József igazgatót, egykori tanárjukat.

Dr. Ney Ignác bpesti orvos felajánlta a helybeli főgimnázium tanuló részére élete fogtyágig egy kitűzendő pályadíjra 10 koronát.

Dr. Éhn Kálmán csurgói orvos hasonlóképp 10 koronát évenként ad a legjobb tornászának.

A megjelentek névsora: Bakó József országgyűlési képviselő, Dr. Darányi Árpád honvéd ezredorvos, Dr. Éhn Kálmán csurgói járárorvos, Fenyvess Ede meneshelyi lelkész, Dr. Fehér Henrik orvos Kaposvár, Dr. Gáspár Imre kaposvári járárorvos, Göttinger Rejner törvényszéki bíró

Pozsony, Dr. Löke Emil ügyvéd, Markos Gyula országgyűlési képviselő, Dr. Ney Ignác budapesti orvos, Dr. Obersohn Miksa bécsi orvos Dr. Szabó Zsigmond orvos, Tarlós György postaititkár Pécs, Topler György körjegyző B.-Sz.-László.

HIREK.

— A rendőrfőkapitány jubileuma. Deák Pétert 1896-ban, a millenáris esztendőben választották meg Nagykanizsa város rendőrfőkapitányává. Tehát éppen tíz esztendeje. A megválasztásnak augusztus 1-én lesz a jubileuma. Ezt az alkalmat a rendőrség személyizete és a főkapitány ismerősei, tisztelői, felfogják használni arra, hogy népszerű és nagyrabecsült egyénisége iránt érzett tiszteletüket kifejezzék.

— Préposti beiktatás. Burány Gergely dr. prépost, volt keszthelyi igazgató, ünnepélyes felavatása és beiktatása — mint értesülünk — f. hó 26-án fog végbemenni Csornán. Az ünnepélyes szertartást Széchenyi Miklós gróf győri püspök végzi.

— A soproni kereskedelmi és iparkamara holnap kedden délután 4 órakor közgyűlést tart.

— Halál a vasuton. Megrendítő szerencsétlenség történt ma délelőtt a légrádi vasutállomáson. Mint tudósítónk táviratozza, Goluvics Imre légrádi munkásember rakodás közben oly szerencsétlenül került a kocsik közötti közé, hogy ezek összenyomták. Goluvics rögtön meghalt. A megindított vizsgálat fogja kideríteni, hogy a munkás haláláért terhel-e valakit a gondatlanság vétsége.

— Franz-gyár munkásügye. Ugy történt, ahogy megírtuk. A Franz-gyárban ma már nincs sztrájk, mert a gyáros az összes munkásokkal elbocsájtotta és helyettük újakat hozatott. A gyár üzeme fennakadás nélkül folyik tovább, a sztrájk eredménye csupán az, hogy sok ember, ki nem a maga meggyőződését hanem mások rábeszélését követte, családjával kenyér nélkül maradt. Ez szomorú dolog, de tanulságos.

— Zalavármegye községi és körjegyzők egylete 1906. évi rendes közgyűlését augusztus hó 28-én délelőtt 10 órakor tartja Keszthelyen a városbáza tanácstermében.

— A városok jövedelmének emelése. Általános az a panasz az összes városokban: kevés a jövedelem, sok a kiadás. Az állampolgárokon elég nagy az egyenes adóteher, van rájuk kivétel magas városi pótdadó is, ezt emelni többé nem szabad. Ezért nagyon is égető kérdés, hogy valami új jövedelmi forrásra tegyenek szert, mert különben nem tudnak a városok szükségleteik fedezéséről kellőleg gondoskodni. A polgármesterek ideai kassai kongresszusának éppen leglényegesebb tárgya lesz, hogy a polgármesterek megvitassák a módot, miként lehetne ez új jövedelmi források által a városok jövedelmét kibővíteni. Két érdekes indítvány van erre vonatkozólag, melyeknek mindegyike érdemes a megvitatásra. Az egyik arról szól, hogy a törvényhozás léptesse életbe a községi értékelési illetéket. Ha tehát valamely kedvező konjunktúra pl. nagyobb szabású közmunka létesítése, utcanyitás stb. által egy ingatlan értéke emelkedik, abból bizonyos százalék a várost illesse. Ezen illetékel találkoztunk Angliában s kétségtelen hogy annak számos előnye is van. A másik indítvány a tőkejövedelem megadóztatását javasolja. A város ugyanis pótdadót vet ki mindenféle állami adó után, csak éppen a takarékpénztárban elhelyezett tőkék adója után nem, holott ezek leginkább elbírnák a magasabb adót, mert az a tőke van legkevesebb veszélynek kitétve. Ez az adó tényleg igazságos lenne, mert nem méltányos éppen a tőkének mentessége a

városi adó alól, mikor az ingatlan és rongálható vagyon után kivetik a városi adót, továbbá a tőke a vagyonosok kezében van, tehát ez inkább elbírná a terhet. Érdeklődéssel várjuk a javaslatok eldöntését, mert kétségtelennek tartjuk, hogy a törvényhozás is meg fogja szivlelni a polgármesterek határozatát.

— A vicinális. A vicinális vasut ma már olyan humoros fogalom, mint az anyós, vagy a cigány. Ami élcet a lassúság és slendriánság ostromozására feltaláltak, azt mind a szegény vicinális nyakába varrják. Valljuk meg, hogy nem mindig alaptalanul. Mert vannak ennek a humoros intézménynek valóban olyan egyedei, melyeket igazán csak a nagy szükség és éppen nem a maguk kiválósága tart fenn. Ilyen az a vicinális is, mely Balatonszentgyörgy és Keszthely közt közlekedik. Hivatása tehát előkelő lenne ennek a piccolo vonalnak, nem kevesebb, mint hogy a Balaton zalai partjának, különösen pedig Keszthelyi-füredő érdekeit kultiválja. Meg is teszi ezt olyan alaposan, hogy Keszthelytől inkább elriaszt, mint odacsalogat bennünket. Ez a vasut tegnap szolgáltatva életrevalóságának újabb jelét, mely nekünk annál feltűnőbb, mert a személyi komfortok dolgában a Déli vasut igazán elkényeztet bennünket. A dolog így történt: Tegnap Nagykanizsáról nagyobb társaság rándult át Keszthelyre, Balatonszentgyörgyig kellemesen folyt az út, itt azonban kezdetét vette minden gyötrellem, melyet vicinális vasut csak előidézhet. A balatonszentgyörgyi állomáson rengeteg sok utas váltott jegyet és várakozott a keszthelyi kávédarálóra. Ez meg is érkezett, azonban már is tele volt utasokkal, úgy hogy a szentgyörgyi várakozóknak csak kevés hányada fért még be. Nosza, lett lármá, veszekedés, a közönség követelőzőtt, a vasutasok meg gorombáskodtak. A szolgálatot tevő tiszt egyre azt kiabálta, hogy tessék vagy itt maradni, vagy beszállni, de hogy hova tessék beszállni, midőn minden kocsit zsúfolásig tele, azt ő sem tudta megmondani. Végre is úgy indult el a vonat, hogy minden kocsiiban, hová normálisan csak 8 ember férhet, héring módjára 10-14 ember szorongott az iszonyu hőségben. Az persze már nem sokat változtat a dolgon, hogy az így agyongyötört passasérok a keszthelyi állomás panaszkönyvébe oldalakat irtak tele. — Tekintetes vicinális igazgatóság, lelkiismeretlen dolog ez nagyon. Az igazgatóság sok évi tapasztalatból tudhatja, hogy nyaranta vasárnaponként sok a Keszthelyre kiránduló utas, de tudhatta azt is, hogy Keszthelyen tegnap kiállítás volt, amely szintén számított a vendégekre. A vasutnak tehát kötelessége lett volna ezen a napon egy-két kocsival többet járattatni. Ez így tarthatatlan állapot és káros a közérdek szempontjából is, mert veszett dolog az, hogy az ilyen kritikán aluli vicinálisoktól való bizalom fossa meg a Balaton legszebb városát, Keszthelyt, idegenforgalmától.

— Cseledesztrájk. Csurgói tudósítónk írja: Deutsch Samu zákányi uradalmi bérgazdagságában f. hó 19-ikén kiűtött az Általános cseledesztrájk. A tudatlan népet nem annyira a lelketlen szocialista igazgatók tüzeltek sztrájkra, hanem az a körülmény vette el a jobbik eszűket, hogy valamennyien a földmunkások szövetségeinek tagjai s abban a hitben vannak, hogy könyvecskéjük és egyleti tagságuk folytán ők most szabadon sztrájkolhatnak, mert bántásuk nem eshetik. Munkaadójuk tisztességes konvenciót ad nekik és sem ez ellen, sem gazdájuk egyéb cselekményei ellen

nem is tettek kifogást, csak dupla bért kérnek, mert ez — szerintük — így van elrendelve. Kora délelőtt Kacs Kovács Lajos főszolgabíró 12 csendőrrel és Szigethy járásbíróval kiment Jánosmajorba, ahol az összes 3 majorbéli cselédek tétlenül összejöttek. Késő estig tartott a hivatalos eljárás, de a félrevezetett cselédség nem hajlott a jó szóra s egyetlenegy sem állott munkába, dacára annak, hogy munkaadójuk ellen semmiféle tekintetben sem hoztak fel kifogást. A másutt is szokásos és tisztességes bérek épen kétszeresét követelték s ettől el nem állottak. A munkamegtágadás és a dolgozó napszámások megtámadása miatt Kacs Kovács főszolgabíró az összes cselédséget letartóztatja és Csurgóra bekísértette, számszerint 32 fő. A napszámások és az aratók fennakadás nélkül dolgoznak tovább. A sztrájk már régen készült s jórészen a szövetségi tagság tévhitje s egyes igaztók lázítása okozta annak ilyen mérvű kitörését. Másnap azonban az összes cselédek visszaállottak a munkába.

— **Nagykanizsa építési bizottsága** holnap délután ülést tart.

— **Tűzterek Nagykanizsán.** Ma a laibachi tűzterek két ütege állomásozik Nagykanizsán 2 tüzértárral, 16 lövészettel, 180 emberrel, 174 lóval és 8 ágyúval. A tűzterek holnap vonulnak el Zalaapátin át Hajmáskérre.

— **A patak áldozata.** Zalamerényről írják, hogy Erdős Margit, egy két esztendő gyermek, szülei távollétében kiment a lakásból és a falun átfolyó patakba fullt. A szülők ellen a vizsgálatot megindították.

— **Hazánaknak kies fekvésű Stubnyafürdője** ez évben is örönd a látogatóknak, mi nem csak a fürdőbérlet és Selmecbánya város áldozat készségének tudható be, hanem a fürdő gyógyító hatásának is. A több százra rugó vendégek között ott találjuk Erdély Sándor volt igazságügyi minisztert, Dr. Naményi Imre miniszter oszt. tanácsost, Jeszenszki Jánót, Kovács Ferenc kir. közjegyzőt, valamint *Eötvös Károlyt* a vajdát s még több illusztris vendéget.

— **Gabonakészlet.** E hó 18-án a következő látható gabonakészletet jegyezte *Nagykanizsáról* az OMGE.: buza 28000, rozs 4200, árpa 450, zab 200, tengeri 2800 mm. *Zalaegerszegen:* buza 800, rozs 400, árpa 100, zab 100, tengeri 400 mm.

— **Statistika az újságokról.** A komor statisztikai hivatalrólunk, a toll fehér rabmagárólól is összeállította a táblázatot, mely szerint újságíró 882 találhatók a hazában — (köztük 9 nő). Az irigyi hivatal itt eltagadta «kitűnő külmunkatársainkat és lapunk barátjait». Egyébként kor, családi és vagyoni (?) viszonyok szerint is osztályozza a statisztika az újságírókat. 20 éven aluli zseme növendék, aféle újságíró inas 23 van köztük, 20—40 éves 528, 40—60 éves 298. — A 60 esztendőt meg nem haladta, — vagy már nem érte meg csak 45. Vidám legényember van köztük 400, kevéssébb vidám házasság 457, bus özvegy 20, kevéssébb bus elvált 5. Némi kétséggel olvassuk, hogy házibirtokos is van 36. Ezek közül azonban hétnek a birtoka nem tesz egy holdat, ámde van két mesebeli lény, akinek több a földje 200 holdnál, de kevéssébb 1000-nél. — A leendő földbirtokosok száma, — ha csak a halottégetés tönkre nem teszi még ezt az állmunkat is — 846.

— **Szénászat a vidéken.** Alsólendván három hét óta *Szilágyi Ignác* szénászatát működteti. A közönség eléggé látogatja a szénászatot.

Külföldi geológusok a Balaton mellett.

— Saját tudósítónktól. —

Megírtuk, hogy a héten Doelter K. gráci egyetemi tanár s az egyetem ez évi rektora vezetésével több külföldi geológus tartózkodott Keszthelyen. — A hullámban voltak szállva s naponként tettek kirándulást a környéki bazalt-hegyekre. Célpont ugyanis a badacsonyi vidéki bazaltok tanulmányozása volt. A külföldiek itt tartózkodásuk alatt dr. Lovassy Sándor és dr. Windisch Richárd gazdasági tanintézet tanárok kalauzolták, — akik kirándulásaikban végig résztvettek. Első nap a Szentgyörgy-hegyet keresték föl s nagy meglepetéssel szemlélték az északi oldal hatalmas oszlopait, — a melyek már turisztikai szempontból is nagyérdekűek s csodálkozással hallották, hogy sem a keszthelyiek, sem a keszthelyi fürdővendégek nem tudnak ezen európai hírneű beillő természeti szépség megtekintésére, sőt hogy nem is tudnak rólik, pedig igen könnyen megközelíthetők. Dr. Doelter megállapította ezen egykor tűzhányó-hegy kráterét, — a mennyiben a déli oldal peremén — honnan az északi szél nem tudja elsöpörni — épp olyan vulkáni salak, bombák és lapillik találhatók, a minőket az idén a Vezuv kihányt.

Felkeresték azután a bazalttuffából álló Szigligetet. Második nap Sümeg vidékére utaztak s ott különösen a bazaltbánya anyagát tanulmányozták. Runek a lementszett meredek falán nagyon szépen kivehető, hogy e régebbi homokkőrétegbe mint tódultak bele egyes bazaltterek s égették vörössé a határos homokkővet. Harmadik nap a Badacsonyt vették tanulmánytárgyává s különösen a Lábdi fölötti «Kő-zsák»-okat s omlásokat, majd a badacsonytomaji bazaltbányát vették szemügyre. A negyedik nap Tihanyt keresték föl, a hova Szántód felől a kompon mentek át. Itt tartózkodásuk alatt a vidék bazaltjából tekintélyes gyűjteményt állítottak össze. A kalauzálást nem győzték dicsérni s egész itt tartózkodásuk — a tihanyi rév mizériáit leszámítva, a hol teljes 2 órát kellett a tulsó oldalon veszteglő kompra várni s e miatt a tihanyi felsziget bazalttuffait nem is tudták kellőképp fölkeresni eredményével teljesen meg voltak elégedve. Doelter professzorunk kívül részt vett még dr. Quensel az upsalai egyetemtől, dr. Reibr Grazból stb. A turisták között volt két hölgy is, egyik dr. Monanve Urbas — az ásványtannak, geológiának és fizikának doktora.

Az Oceánon.*)

Irta: **Dr. Pollák Ernő.**

„Pannónia” gőzhajó Gibraltár és New-York közt 40-89 százaléki 71 hosszúsági fok alatt, 1906. július 8-án 8 órakor este (nagykanizsai idő szerint 1906. július 9-én 2 órakor reggel)

I.

Utamban Európa végpontjához, Gibraltárba a múlt hó 28-án délután 3 órakor érkeztem. Ezen sziklaháton épült város az angolok tulajdona. Ők kiértezték, hogy sztratégiai szempontból mily nagy jelentőséggel bír e hely és ezért hatalmukba ejtették azt, mely fekvésénél fogva tulajdonképen Spanyolországhoz

tartozik, amennyiben szűk földnyelvével ez országgal összefüggésben van.

Gibraltár katonaváros, különösen sok haditengerész lakja. Már a tengerből kiemelkedő sziklacsoport is valami erőszerű jelleget kölcsönöz a városnak. Több hadihajó horgonyoz kikötőjében. Lakói spanyolok, angolok, arabok. Hajóm angoljai büszkeséggel említik, hogy ige most angol városba érkezünk; és tényleg hatalmuk jele, hogy e román jellegű vidéken tért hódítottak. Gibraltárból egy részről a spanyol partok — itt a világtörténelmi jelentőségre szert tett kis Algéciras — más részről az afrikai partok láthatók.

Délután 6 órakor hagytuk el Gibraltárt; egy ideig még partok mellett haladva a szoroson keresztül az Atlanti Oceánra érkezünk. Midőn végre a kopár portugál partok is el tűntek, voltunk csak tulajdonképen az Atlanti Oceánon, másnap reggel 9 óra felé. — Azon idyllikus állapotoknak, melyek eddig az Adriai és Földközi tengeren uralkodtak, vége! A tenger, két exocheu egyenlő Oceánul. Ki nem volt az Oceánon, az nem mondhatja magáról, hogy tengeren volt. Mert lehetnek és vannak is más tengeren is mozgalmak, viharos napok és hirhedt, félelmetes helyek, de az Oceán jellege egészen más, mint a többi tengeré. És ez nemcsak az Atlanti, hanem mint Csicakly hajóhadnagy barátom találóan megjegyzi kollégájára, a «Csendesnek csulolt» Oceánra is vonatkozik.

Midőn a Földközi tengerrel az Oceánra értem, az atmoszferikus viszonyokban, az időjárásban semmi változás sem történt és mégis minő más kép! A hajó, mely eddig egész nyugodtan haladt, ugyszólván nem is volt érezhető, hogy mozgó talajon van az ember, elkezd nyugtalanlankodni. Félelmetesen hánykolódik minden irányban — felülről lefelé, balról jobbra — hiutaszerű mozgásokat végéz; a hatalmas alkotásu műrcze, ropog. Mintha csak mondaná az Oceán: a tenger, a hatalmas, a félelmetes én vagyok; szomszédaim hozzám képest nyomorult pocolyák, hatalmamban vagy, ha akarnám porrá zúghatnák. A tenger más színt ölt; az Adriai és Földközi tenger gyönyörű kékje, melyet ha festményeken látunk, tulzásoknak tartunk, egyszerre zöldre változik. A hullámok haragosan csapkodják a hajót, az alacsonyabb fedélzetekig felérnek és azokat elöntik, pedig csak imént zsuroították fel a matrózok. A hullámok némely helyen valóságos magasszökőkutakat képeznek, zúgnak, bugnak. (Polytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

Koldus gróf. 1. Z. K. helybeli lapársnuk a Koldus gróf operett zenéjében tévesen ismer *Lehár* fülbemászó melódiaira, mert a Koldus gróf zenéjét nem Lehár, hanem *Ascher Leo* írta. 2. Nem vagy hivatásunk körébe, hogy színpadon szereplő műkedvelőket bíráljunk.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 23. A képviselőház ülését *Justh Gyula* elnök pontban 10 órakor megnyitja.

Az elnöki előterjesztések után következett a *kereskedelmi tárca* költségvetésének tárgyalása.

*) Megelőző közleményeket lásd a Zala I. hó 7, 8, 10 és 11-iki számaiban.

Babó Mihály előadó ismerteti a költségvetést konstatálva, hogy Ausztria és Magyarország között jelenleg fennálló viszony gazdaságilag Magyarországra nézve nem kielégítő, miből önként következik, hogy helyes gazdasági politikával Magyarországának önállóságra, gazdasági függetlenségre kell törekednie. A kereskedelmi kormány jelenlegi vezetőjében, Kossuth Ferencben — ugymond — megvannak erre nézve erkölcsi és tehetségbeli garanciák. Bizik Kossuthban és azért elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy tulajdonképeni programjáról csak jövő heti költségvetése fog képet adni. Bejelenti azonban már most, hogy az ipari viszonyok felkarolására fog leginkább súlyt fektetni, mert főfontosságú dolognak tartja, hogy Magyarország ipari állammá fejlődjék. Kijelenti, hogy Ausztriával szemben nem a vámközösségre, hanem a teljes önállóságra törekszik. (Taps.) A kormánynak garanciái vannak arra nézve, hogy Ausztria még akkor sem szüntetheti meg a reciprocitást, ha az 1917-ig közbécső időkből megjegyzés nem jönne létre. (Taps.) Az autonóm vámtarifa okvetlenül törvénybe lesz iktatva.

Nagyon fontosnak tartja közlekedési eszközeink fejlesztését, a munkásügyek javítását és rendezését, a városi adók szabályozását stb. Egész politikájáról csak annyit akar ez idő szerint mondani, hogy az mélyen járó lesz és mindenekfelett: magyar. Kéri költségvetés elfogadását. (Lelkes éljenzés és taps.)

Költségvetéshez először Mihályi Tivadar nemzeti beszélt. Nemzeti sérelmekkel hozakodván elő,

Az ülés folyik.

Rémhírek Oroszországból.

Tegnap Nagykanizsára is érkezett egy távirat az *Ujság* című hirlaptól Budapestről, mely azt jeletette, hogy az orosz cári udvarban palotaforradalom ütött ki. Erre vonatkozólag ma reggel a következő tvirati tudósítást vettük:

Bécs, július 23. Az itteni tőzsdén tegnap és ma riasztó hírek keltek szárnyra. Ezek szerint egyes kereskedőkhöz érkezett táviratok arról adnak hírt, hogy Varsóban és Bakuban általános mérszárlások folynak és országsszerte általános forradalom ütött ki. Tudósítónk ma felkereste az orosz nagykövetséget, hol azt az értesülést nyerte, — hogy a nagykövetség egyetlen olyan táviratot sem kapott Oroszországból, mely aggodalomra adhatna okot.

Budapest, július 23. A budapesti lapok szerkesztősegei semmit sem tudnak az állítólagos orosz palotaforradalomról.

Végzetes kirándulás.

Budapest, július 23. Ne mann Samu budapesti gyáros ma családjával a Hűvösvölgybe rándult. Midőn kétfogatu bérkocsi-

jukkal haza hajtottak, a hintó a lejtős uton nekiiramodott és egy telefonoszlopnak rohant. Az ütdőds következtében a kocsi porrá tört, a lovak megdőltek, a kocsiban ülők pedig életveszélyesen megsebesültek.

Segédyszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju, selyem- és bu-

tor szövet-kelméket,
melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Arcszőr hölgyeknél
esemény és elterelő!
Egyedül biztos alapos eltávolítás
gyökerestől mindenkori a
„SZÖRVEZTŐ”
által. Ára korona 2.— — Kérjen megismeretést (prospektust), mely ingyen, bérmentve zárt levelben küldetik.
Rendelhető csak

SCHMIDEK I. illatszertárában,
Budapest, VI. Ó-utca 12.

Nélkülözhetlen

minden irodában, hivatalban, kereskedőknél stb.

Utánvétel K.
Nyomatvány
Ajánlott levél
Másvolva
Minta érték nélkül
Köszönnel felvittem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együttesen egy dobozban 2 kor.-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

Cook & Johson-féle
amerikai szab.

tyukszem-védő

(törvényesen védett)

jelenleg az egyedüli eszköz, mely
a borzasztó tyukszemfájdalmat
azonnal megszünteti és minden
— főviat biztosan eltávolít. —

Jelenleg a világ legjobbszere.

Mindenkinek ajánlható.

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Nagykanizsán kapható: Práger Béla ur gyógyszer-
tárában és Drogeria a város keresztnében.

Ugyasintén a monarchia minden
gyógyszertárában és drogueriáiban.

Szép két szobás lakást

megfelelő mellékhelyiségekkel keresek két
tagu család részére a belvárosban, vagy
annak közelében. Ajánlatokat az ár megje-
lölésével »Lakás« jelige alatt a »Zala-
kiadóhivatala továbbít.

Egy lakóház

3—4 szobával mellékhelyiségekkel bérbe-
vételre kerestetik augusztus hó
1-ére. Cím a kiadóhivatalban.

Szakácskönyvek.

A valódi szakácság,
vagy a legújabb átvizsgált és tökéletesített
Képes Pesti
Szakácskönyv.

Saját sokszori kísérletek után érthetően és
pontosan leírta és kiadta
ST. MILAIRE JOSEFA.
Huszonnyolcadik, a legújabb szakácskönyvekkel
a felszerelési leírásával, valamint a modern
asztali terítéssel bővített kiadás.

Átdolgozta: VÖRÖS MARI.
Számos — a szöveg köze nyomtatott — ábrával
Csakis a szerző: Josephina v. St. Milair
sajátkezű névelírásának hasonmásával elától
peldány a valódi Pesti Szakácskönyv.
Ára kőtte 4 korona.

Ezen szakácskönyv illusztrált Pester Kochbuch
címen német nyelven is kapható.

Ára kőtte ugyancsak 4 korona.

Igazi magyar konyha!

Szegedi Szakácskönyv.

Ezennél több tökéletességet nem kívánunk.

Írta: RÉZI NÉNI.

Hetedik javított és a legújabb étel-receptekkel
bővített kiadás.

Ára 4 korona. Kérjünk Rézi Nénéi-féle
Valódi Szegedi Szakácskönyvet.

Gyakorlati Szakácskönyv.

Az egyszerű, egészséges és ma divatos főzés
mód ismertetése.

Írta: Gróf Festetics Andoré
Pejacovich Lenke grófné.

Ára kőtte 2 korona.

Háztartási könyvek.

Szerk.:

Kürthy Emilné

Egyes kötetek kőtte 60 fillér.

1. Fogyes sütemények
2. Különszék iratok
3. Gyűjtemény befejezés
4. Kenyérkészítés
5. Fagylaltok, krémek, parfüm- és kozmetikumok.

Hal és vadfélék készítése.

Írta: ERZSI NÉNI.

Ára kőtte 2 korona.

Ezen könyvek kaphatók:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.—
Félévre	6.—
Égész évre	12.—

Postal küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Égész évre	18.—

Megjelenik napenkint este 6 órakor
ünnepeket kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A Balaton érdekében.

A Keszthelyi Hírlap jelenti: A Balatoni Szövetség a Balaton mellett olyan irányú iradát akar felállítani, mely minden tekintetben a nagyközönség szolgálatára álljon; tájékoztatson az egyes fürdők felől, nyilvántartsa a kiadó lakásokat, a termelő és fogyasztó közönség között közvetítő legyen. A központi iroda mellett központi fogyasztó szövetségeket, azaz a viszonyok szerint szükséges fiókaraktárakat is akarunk létesíteni. Ez intézmények meghonosítását a háziipar balatoni vonatkozású készítményeit, melyek kiszorítanák a sok külföldi emléktárgyat. A szövetség arra kérte a földművelésügyi miniszterét, hogy törekvésével 10 éven át évi 5000 koronával támogassa. — A szövetség a miniszterhez másik kérvénnyel is fordult. Ebben elmondja, hogy a Balaton körüli fürdőhelyek élelmezése hiányos. Ezért nagy nemzeti kincsünk kiaknázása teljes mértékben nem történhetik meg. A szövetség az élelmezési viszonyok javítására Siófokon, Almádiban és Boglárán akar központokat teremteni, — a honnan a többi fürdőhelyeket is ellátóak az élelmi szerekkel és háztartási cikkekkkel. A központoknak az egyes községekben bizonánysai lennének, a kik a megérkezett árukat szétfordítják és a megrendeléseket megküldenek a központnak. A szövetség arra kéri a miniszterét, hogy a terv keresztülvitele érdekében kezdjen tárgyalásokat a Magyar Gazdák Vásárcsarnok-ellátó szövetségével, amely a múlt évben szerzett tapasztalatai alapján már ismeri a balatoni viszonyokat.

A szövetség harmadik kérvényt is irt a mi-

niszterhez. Abban azt mondja, hogy a Balaton felkereső fővárosiak, gyakran a fővárosból hozatnak élelmi szereket. A Balaton vidéke kiválóan alkalmas a főzék-félék termelésére. Kellő irányítással a lakosság új, jól jövedelmező forrást nyerne. A szövetség tehát kérészkedésre szeretné szoktatni a népet, hogy a szükségéseket megteremthessék.

Arra kérték a miniszterét: állítson fel kérészeti mintatelepet a fürdőellátás megkönnyítésére. A telep helyéül a Fűrés és Tihany közt lévő lapályt, vagy a Sió-csatorna kiindulási pontját jelöljük meg.

A földművelési miniszter most arról értesítette a szövetséget, hogy egy állami kérészeti mintatelep felállítását drágának tartja s a célnak ez kevésbé is felelne meg. Kijelenti azonban, hogy ha a szövetség a fürdői parton alkalmas, öntözhető területen nagyobb zöldeségekteret létesít a saját kezelésében, a dologi kiadások könnyebb fedezhetése végett hajlandó támogatást nyújtani. A zöldsegek árát a szövetség határozza meg, — így közvetve hozzájárulhat az élelmezés olcsóbbá tételéhez.

A király személye körüli miniszter Budapestén. Gróf Zichy Aladár, ő felsége személye körüli miniszter Budapestre érkezett, hogy résztvegyen a képviselőház tárgyalásain. A miniszter eddigi elhatározása szerint néhány napig a fővárosban marad s e hét pénteken családja körébe, fejmegyei birtokára utazik. A jövő hét folyamán ismét visszaérkezik a fővárosba.

A honvédelmi miniszter rendelete a szabadságolt hadkötelesekről. A honvédelmi miniszter nevében Bolgár Ferenc honvédelmi államtitkár rendeletet adott ki annak a viz-

szás állapotnak a megszüntetése végett, hogy a hadkötelesek egy részét a szabadságoltas dolgában adott kedvezésének megszüntetése után is megokolatlannal nem tényleges viszonyban hagyták. A rendelet utasítja a törvényhatóságokat, hogy a kérvények elintézéséről vagy a kedvezmény megvonásáról az illetékes hatóságokat azonnal értesítsék, hogy a hadköteles tényleges szolgálatra azonnal behívható legyen, mert az időelőtti szabadságoltas iránt való kérvény tárgyalása a kedvezés megszüntetését nem késleltetheti.

Hamis postatakaréki könyvek.

Egy koronából 510.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 24.

Egy agyafurt, széhiámos házaspárt keresnek most megveszerte. Az a bűnök, hogy rendkívül furfanggal nagyobb összeg erejéig megkorosítottak egy alsórendvái keresmárost, aztán megszöktek, anélkül, hogy kitérőket elárultak volna.

A napokban beállított Blau Sándor alsórendvái keresmárhoz egy nő és egy férfi. Elmondták, hogy házast jöttek venni Lendvára, közben azonban elfogyott a pénzük, csupán két postatakaréki betétkönyvük van, melyek mindegyike 510 koronáról van kiállítva. Ennek ellenében hosszabb időre ellátást kértek a keresmárostól. Blau el is fogadta a betétkönyveket, a vendégek pedig éltek világukat a keresmában, sőt egyik nap 40 korona készpénzt is kértek a vendéglőstől. Blau gyanakodni kezdett a betétkönyveket elvitte a lendvai postahivatalhoz. Itt megvizsgálták azokat és kijelentették, hogy a könyvek szabályosan vannak kiállítva. Erre Blau adott vendégeinek 20 forint kölcsönt. Mikor ezek ezt az összeget megkapták

Gólyák.

Nagy a forráság.

A gyönyörű dénsikon reszket a déli verőfény. Mintha csak égne a mindenség csendesén, hangtalanul, a maga láthatatlan emésztő tűzében.

Az égető forróságtól nyugtalan legyenek, szunyogok s egyéb apró rovarok milliói döngenek, zúmmognak, kavarognak az égvi látszó verőfényben.

Olyan esend van, mintha a földdel ölelkező forró levegő tenger a teremő szerelem nagy pillanatait élne. Talán ennek a mérhetetlen hatalmas érzésnek tüze ég, lángol a nyár elernyesztő hevében.

A temlom-torony keresztjére két gólya száll le. Okos fejüket forgatják jobbra, balra, előre, hátra, mintha bölcs elmével figyelnek a természet nagy hallgatását.

Féllábra állanak dőlcegen, merészen. Csep-pet sem aggasztja őket a szertelenül magas pozíció. Legtöbb ember lezsedülne onnan; ők féllábon is olyan biztosan állanak, mintha egyenesen odaszülettek volna. Szárnyaikat

libbegetik, tollászokodnak, szinte kacérkodnak a szédítő magassággal. Egyszer-egyszer hátrahajlítják bölcs fejüket és megható egyértelműséggel elkezdnek kelepelni. Megbűvölő szerelmi hangok lehetnek azok, mert azután szépen összedugják a csőrüket. Az egymást megértett szívek ölelkezése, édes, meleg gólya-csók lehet az.

Majd megint csak hallgatnak féllábon állva, mozdulatlanul, mintha csak a minden-séget elfogó nagy szerelmi láz mozzanatait, a természet hatalmas érvetését figyelnék az együttérés epesztő gyönyörűségével.

Később fejüket oldalt fordítják és okos szemökkel lenéznek a földre.

A torony aljában gyönyörű kert terül el. Lombos fái között hallgatva, libbegnek, tollászokodnak az éneklő madárkák. Ici-pici csőrükkel egymás tollazatát borzolják aranyos, megható kedveskedéssel.

A lombok között a lugasban fiatal lányka ül. Talán tizenhatsz gólyaköltőzést sem élt meg.

Kézében nyitott könyvet tart. De most nem olvas. Szeméi a végtelenségbe révedez-

nek. Arca e közben hol kigyul, hol elhalványodik. Mintha lelke valami ismeretlen gyönyörűséget sejtene és keresne a nagy végtelenségben.

A gólya szemek a torony tetejéről kitartó türelemmel sugáznak le a gyönyörű teremésre: okos fejüket hol jobbra, hol balra fordítják a figyelő madár-bölcsék.

A lányka egyszerre megrészket, fölgrrik és néhány lépéssel a lugas bejáratánál terem. Kézét kinyújtja és boldogságtól ragyogó arc-cal néz a fiatalemberre, aki melegen megszorítja és néma áhitattal emeli forró ajkaihoz a parányi kis kezét.

A gólyapár a torony tetején kedves egy-értelműséggel hajlitja hátra gömbölyű, fehér nyakát és kelepelni kezd.

Mintha csak azt vernék ki csőreikkel valami láthatatlan karmester ütemezésére:

— Szerelme! eped. Szerelme! eped.

A fiatal pár bevonul a sűrű lugasba, melynek csak a ritkás tetején át szűrődik be a mindenség felett reszkető verőfény egy-egy sugara.

Egymás mellé telepednek le.

eltűntek Alsólendváról. Blau most már nem tehet egyebet, mint hogy a két könyvet esakomp-tálni akarta. El is vitte az alsólendvai posta-hivatalhoz, mely viszont annál a hivatalnál tudakozódott, mely a betételeket felvette. Ekkor pedig az a válasz érkezett, hogy azokra a köny-vekre egyenkint csak 1—1 koronát tettek be és ha azok többről vannak kiállítva, úgy az hami-sítvány.

Megjegyzendő, hogy a hamisítást oly ügyesen követték el, hogy azt gyakorlatilag sem veheti észre.

Blau feljelentésére most keresik a szélbájos házaspárt.

HIREK.

— A letartóztatott lovag. Szenzációs letartóztatás történt tegnap Csáktornya. A csendőrök letartóztatták lovag Zolnay Bélát, ki bátyjával, lovag Zolnay Viktorral, a híres vívómesterrel Festetich Pál gróf jelölt-sége érdekében korteskedett a csáktornyai kerületben. A letartóztatás Festetich gróf feljelentése folytán történt. A gróf a felje-lentés szerint ugyanis ötezer koronát bízott a lovagokra választási célokra és ezek a pénzzel nem tudtak elszámolni. Miután pe-dig Zolnay Béla sem személyazonosságát, sem állandó lakhelyét nem tudta igazolni, a nagykanizsai kir. ügyész elrendelte letar-tóztatását. A csáktornyai csendőrök tegnap délután hozták Nagykanizsára. Zolnay maga így adja elő az ügyet. Egy délután Viktor bátyjával egy fővárosi kávéházban időztek, midőn három idegen ur jött hozzájuk. El-mondták, hogy ők a csáktornyai kerületből valók, az egyiket Friedmannak, a másikat Göncynek, a harmadikat Balognak hívják. Azért jöttek a fővárosba, hogy Festetich Pál gróftól felkeressék és őt a csáktornyai kerületben jelöltként való fellépésre bírják. Kérték Zolnayékat, hogy vezessék őket a grófhoz, amit ezek, mint a gróf ismerősei, meg is tettek. Elismeri, hogy a gróftól időnként összesen ötezer koronát kaptak, ezt azonban a választás céljaira használ-ták fel.

A fiatalember kezébe veszi a leányka ke-zét, megint ajkaihoz emeli és elhalmozza égő csókokkal.

— Sokáig várt rám? — kérdi azután sut-togó hangon.

— Nem. Talán egy negyed óráig. — De egész egy életet éltem át ez alatt a negyed-óra alatt. Ismeretlen világokban járt a lelkem.

— Csak egyedül?

— Ne féljen önző ember! Maga is velem volt mindenütt.

A fiatalember égő szemeiben a hála szelíd sugarai is megjelentek.

— Milyen áldott, jó lélek maga, Etelka!

E közben a leány derekát átölelte és kö-zelebb simult hozzá.

— Szerelmet eped. Szerelmet eped. Hal-latszok a magasból a figyelő bölcs golyák kelepelésé.

A szerelmes pár ezt nem hallja. Ők nem látnak, nem hallanak, nem érznek mást, csak a szerelemben égő mindenség lázas érverését.

— Kossuth Ferenc Somogyban. Somogy-vármegye egyik népebb községének. Csokonyá-nak hazafias polgársága szobrot állított Széchenyi István grófnak és Kossuth Lajosnak. A szobrok, amelyeket Lágeri Miklós szobrász mintázott, már elkészültek. A szobor bizottság legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a leleplezés augusztus 2-án lesznek. Egy küldetés a minap fölke-reste Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert a megkérték őt, hogy a leleplezési ünnepélyen legyen rész. Kossuth Ferenc arra kérte a küldöt-tiséget, hogy halasszák el későbbre a leleplezési ünnepélyt, úgy föltétlenül megjelenik azon, mert most nem érne rá. A szobor bizottság ez alapon október 14-ikére halasztotta el a leleplezést. Kossuth Ferencel együtt több képviselő is jelen lesz a szobrok leleplezésén.

— Siófoki színház. Siófokról írják: Kövessy Albert társulatával szombaton kezdte meg az előadásra tervezett ciklusát. Első elő-adásul a Cigánybáró került színpadra.

— Uszodaverseny a Balatonon. Keszthelyről jelentük nekünk: A Balatoni Uszók egyesülete tegnap tartotta országos uszodaversenyét. A verseny gyönyörű időben, óriási közönség jelenlétében folyt le. Védő Bathányi József gróf bronzgyű-lési képviselő, a verseny első Virava János dr. volt. Az eredmények a következők: Távaszás nyolc kilométerre. Első Horváth Elemér 2 óra 36-pere. A többi versenyző feladta a versenyt. Ifjúsági verseny. Első Kovács Andor 30 jard. 56 mp., második Virava József 1 p. 4 mp. Ifjúsági verseny száz jardra. Első Zsoldos Károly, második Karo-henbauer Emil, harmadik Kovács György. Mell-uszás handikap 100 jardra. Első Baronyi András 1 p. 55 ó mp. hátránnyal, második Juventius Károly hátrány nélkül. Uszás 100 jardra. Első Brukner Lajos 1 p. 16 mp., második Erdős Manó. Gardászok versenye 300 jardra. Első Erdős Manó 6 p. 11 mp., második Kerner Aladár. 1/2 angol mérföldes löverseny. Első Hajós Henrik. Valko-verben 16 p. 43 mp. Hátonuszás handikap 100 jardra. Első Metzner Károly 2 mp. hátránnyal, második Handl Kornél 16 mp. hátránnyal. Hölgyek versenye 50 jardra. Első Kurcer Margit, második Kárpáthy Irma. Balatonvidékiek versenye 100 jardra. Első Hoffman Pál, második Scheiber Imre 2 p. 10 mp. Balatonvidékiek versenye 150 jardra. Első Rémi Károly 2 p. 56 mp. Egynegyed angol mérföldes löverseny. Első Halász, második Brukner Lajos 7 p. 4 mp. Kiss Géza utolsó fordulónál feladta a versenyt. 220 jardos handikap. Első Hajós Henrik 22 mp. hátránnyal, második Parsky

Gyula 4 p. 15 mp. Középiskolai tanulók színtéje 150 jard. Első a Balaton csapata, Baronyi András, Metzner Károly, Halász, Brachner Lajos, második Keszthelyi gymnasium csapata. Nyaralók versenye. Első Zsoldos Károly. Vigaszverseny. Első Fauser Imre valkoverben. Verseny után konfetti és velencei est volt, este pedig tánemulatság a Hullám-stállóban.

— Cabaret művészestély. Hat elsőrendű, neves színészből és színésznőből álló társaság cabaret estélyt fog rendezni e hó 26-án Nagykanizsán. Köztük van Lakos Vilma, a 7 esztendő csodagyereke is, ki gyönyörű táncá-val már a fél ország közönségét elvarázsolta. A társaság tagjai még Székely Lajos, a buda-pesti Nemzeti Színház, Cserny Béla a Királyi Színház tagja, Ragányi Iza, a kolozsvári Nemzeti Színház primadonnája, Cserey Irma a Vigaszínház tagja és Kömley Gyula énekes komikus. Valószínű, hogy az előadást az aré-nában tartják meg. Az est műsora:

1. Nagy drámai magánjelenet. Melodráma. Előadja Székely Lajos. 2. a) Liliputi prima-donna. Zenéjét és szövegét írta Heidelberg. Előadja Lakos Vilma; b) Calke-Walke néger tánc. Előadja Lakos Vilma. 3. Vig monolog. Előadja Cserny Béla. 4. Dalok. Éneke Cserey Irma. 5. Tréfás dalok. Előadja Székely Lajos. 6. Boudoir couplet. Koldus-grófból. Előadja Ragányi Iza.

Szünet. 7. Nagy néger tánc és couplet. Elő-adja Cserey Irma. 8. Vig monolog. Előadja Cserny Béla. 9. Magyar népdalok. Előadja Ragányi Iza. 10. Tűz-couplet. Előadja és táncolják Cserey Irma és Lakos Vilma. 11. Ripacsok. Bohózat 1 felvonásban. Szeme-lyek: Csontay Lőrinc, földbirtokos Cserny Béla, Futaky, Ripacs. Nefejejs vándorszíné-szek Székely Lajos, Kömley Gyula, Cserey Irma.

— Jutalomdíjak iparos munkásoknak. A korekedelmi kormány — mint ismeretes — évenként száz iparos munkást jutalmaz meg elismerő oklevéllel melyhez minden kitüntetett munkás még 100—100 korona jutalmat is kap. A száz jutalmi díjból a soproni korekedelmi és iparkamara kerületének hat jut. E hat jutalom szétosztása tekintetében a kamara ipari szakasz-tálya a következő megállapodásra jutott: A jutal-mak olyképpen osztassanak fel, hogy Moson Sopron és Zala megyének, valamint Sopron sz. kir. városnak egy-egy Vas megyének pedig két jutalmi díj jusson. A jelölések dolgában a keres-keelmi miniszter dönt és a díjak karácsony és újév között kerülnek szétosztásra.

— Az alkohol áldozata. Sátor József süme-gi kovácsmester nagy rabja volt a pálinkának. A szerencsétlen, átkos szenvedélyének nem tudott parancsolni s mindig mélyebbre süllyedt a lejtőn. A szüntelenül szedett mérge azonban megbo-szulta magát, mert amig egész szervezetét alá-ásta, ugyanakkor a szerencsétlenség az ömte-je is elborult s a téboly vett rajta erőt. Ilyen zavart lelkiállapotban aztán folyó hó 17-én éjjel felakasz-totta magát. Mire észre vették, már meghalt.

— Kossuthpótló adományok. Folyó hó 19-én elhunyt Seidmann Samu iránti kegye-let jeléül adakoztak: A gyászoló család 10 kor. Dauneber és Weisz egy 10 kor. Hacker Vilmos 5 kor. Hoffmann Mihályné 5 kor. — összesen 30 kor. A nagykanizsai ist. szent-e gyület.

Törvényszék.

A színeszet csödjé Gelsén, vagy Az elrabolt Rákóczy-paróka, vagy A smucig levélhordó

— Saját tudósítónktól. —

E hármast eim mögött nem valami ördögrendű bohókák, hanem egy nagyra nőtt fiatal dilettáns-csoport szomorú története lappang, a melyet a helybeli kir. törvényszék fejezött be tegnap egy méltányos ítélettel. Gelsén az idej tarsang művészi ihlettel töltötte el az ifjak és leányok kedélyét. Az eszmék addig forrtak, míg néhány fiatal ember és leány arra vállalkozott, hogy II. Rákóczy Ferenc fogadja el az őt elrabolt parókát, még pedig ami a földolgozott jelmezekben. A színelőadások beszerezésére a szükséges költségeket, ezek között nem utolsósorban különféle színi, rendi és rangú parókákat, melyeket a társaság saját költségén vásárolt meg. A színelőadásra a meghívott Hollói István volt kész kibordani; a társaság Hollóival semmiféle nevezendő alkut a meghívók kibordásáért esetleg járó díj mérve felett nem kötött. A dilettánsársaság — mint a tegnapi tárgyaláson kiderült — ama hitben volt, hogy mivel minden közreműködő a színelőadás sikeréhez valamivel hozzájárult, Hollói a meghívók kibordásával járó munkát szolgáltatva ingyen a közpénzre. A színelőadás sajnos balsikerrel végződött; a dolog művészeti illetve erkölcsi részéről halgat a krónika; az anyagi eredmény azonban annyira kedvezőtlen volt, hogy a dilettánsársaságnak csődöt kellett volna mondania, ha véletlenül részvényekre és a kereskedelmi törvény szerint alapították volna részvételüket. Magyarán mondva, az előadás óriási deficitet járt. A súlyos hajóról előző nek Hollói a meghívók kibordója menekült és menekülése alkalmával az összes parókákat is „megmentette” attól, hogy a deficit tengerébe ne süllyedjenek. A meghívók kibordása körül kifejtett károsodása még akkor díjazva nem volt, és így fedezetül az előadás után lakására vitte el a parókákat. Mikor azután az előadás után a dilettánsok összegyűltek díszeségük romjain egy okos elme a parókákra gondolt, mint a melyeknek előadásával az egyesekre súlyosan nehezű deficit egy részét fedezni lehetne. A parókákat azonban előbb meg kellett szerezni, mert ezeket a smucig levélhordó édesanyja lakásán helyezte el. Balla István a gelsai korszakos fia vállalkozott erre a nehéz feladatra. Ösv. Hollóiné azonban szép szerével a parókákat kiadni nem akarta sőt Ballát ki is utasította lakásából. Balla azonban nem távozott, betört az ajtót, mely a drága kincsekkel, a parókákkal őrizte és elragadta a legdrágább parókát a Rákóczy-parókát. Ösv. Hollóiné erre magánlakásának büntetése miatt felejtette Ballát, a ki felett tegnap a törvényt a helybeli kir. törvényszék. Dr. Rosenberg Dezse védelme után a vádlott csak 2 napi fogháza ítélt. A bíróság a sértett képviselője Dr. Balás Zsigmond érvelését véve tekintetbe, nyomtatékos enyhítő körülményeket látott felforgatni.

Az Oceánon.*)

Írta: Dr. Pollák Ernő.

„Pannonia” gőzhajó Gibraltár és New-York közt 40-50 szélcsenő 71 hosszúsági fok alatt, 1906. július 5-én 8 órakor gela (nagykanizsai idő szerint 1906. július 9-én 2 órakor) megérkezett.

II. rész.

A tenger hatását az emberi lélekre, melyet költők annyiszor megáldoztak, igaz nagy-
*) Megelőző közleményeket lásd a Zala f. hó 7. 8. 10. és 11-iki számokban.

gában, csak most tapasztaltam először. Az utasok, kiknek körében eddig bizonyos kedélyesség és otthonias érzés uralkodott, elkezdnek nyugtalanodni. Némelyek menekülnek, a fedélzetről a kabinokba, mások különösen nők, térdre borulnak, hangosan imádkoznak, kórököket zengenek. Egyesek zokognak, mások kacsognak. Némelyek méretemintegy megdermedve bámulnak a végtelemben, mások páni félelemmel rohanna hozzám, kérdik, mi esik életük veszélyben. És mindegy Csicsáky hadnagy egész nyugodtan megjegyzi, hogy ez még semmi. Ez csak a hajómozgás 3-ik fokának felel meg; — a tekintetben 12 fokozat létezik. Ilyenkor tehát a szárazföldön, mint költői nyelven szokás mondani: „lágy zephyr lengedez”.

A tengerész-tisztek eddig viselt fehér egyenruhájukat már teggel felváltották a sötét uniformissal, tudva előre a bekövetkezőket. A levegő erősen lehűlt, — a hőmérő 15° C-t mutatott, mely a légmozgás által még alacsonyabbnak volt érezhető. — Az utasok elő szedték melegbőr ruhadarajukat, én is magamra döttem téli kabátomat s így gyönyörködtem a természet eke félelmetes, — fenséges megvilványlásában. Nincs a szárazföldnek az a része, se hegy, se völgy, s róma, mely a fenségesnek azt az érzetét képes volna felkelteni, mint a tenger. Csak víz és ég látható és mégis minő változatosság a színben, a hullámokban, windó élet, minő mozgás! — A hajó tovább is himbálózik, recseg, ropog a hullámok tombolnak és felép — a tengeri betegség, mely eddig csak szörvényszerűen mutatkozt a Földközi tengeren. Egy óra múlva majdnem az összes utasok megkapják a bajt, a hajó óriási kórházzá változik.

Sokan azt hiszik, hogy a betegség lényegében kivolt a hányásban nyilvánul s mindön e bajról beírják, csakis ezen tünetet tartják szem előtt. Pedig ez nem egészen van így. A baj főtünete a főtájás. Ez az első és némi-lyeknél károsító tünet. Igaz ugyan, hogy a legtöbb esetben hányás is mutatkozik, de csak a főtájás után és nem megfordítva. A főtájás eltart fél óráig, egy óráig és tovább s eltarthat és csak akkor következik a hányás, mely többször is megismétlődhetik. En a délelőtti folyamán nem éreztem semmit a bajból és már örültem, hogy megszabadultam a kellemetlen vendégtől. Deután 3 óra felé valami is mutatkozott a baj. Fejem forró lett, ütemet megfigyelve, hevesebb szívverést konstataáltam és kezdődött a főtájás.

A fájás a homlokon lokalizálódik, legtöb-
ben szintén a homlokon érezték. Annak minőségét semminemű oly kifejezéssel nem lehet esetelni, melyet a többi főtájás leírására használni szokunk: sem égés, sem szúrás, nyomás, vagy szaggatás és nem is felel meg a főtájás olyan formájának, melyet kimerítő szellemi vagy testi munka, hőség, rossz levegő vagy egyéb okokból kifolyólag a szárazföldön, kap az ember. Talán legközelebb áll a szédüléshez, de teljesen nem felel meg ezen érzésnek sem. Ez egyszerűen a fájdalom-érzésnek különös neme. El is voltam készülve, hogy a betegség másik tünete is fel fog lépni nálam, amennyiben gyomromban nyugtalanságot, émelygést éreztem, de örömmre elmaradt. Gyomromérgésem ellen megfelelő szereket — melyekkel természetesen a hajó bőven el van látva, — alkalmaztam, míg a főtájás ellen a hajó egyik több emberének gyomrára bariton énekét használtam, kit, hogy ellentámasztási képességemet

mintegy próbára tegyem, magam kísérem zongorán és mondhatom e szer nála igen jónak bizonyult. Este már nem éreztem a bajból semmit és örültem, hogy oly kegyesen bánt velem. Ugyan mi okozhatta ezen állapotot? Csakis a hajónak nagyobb mértékben való himbálása.

A hatás első sorban az agy, aztán indirekte a gyomor idegeire van irányítva. Mint minden baj ugy ez is csak bizonyos hajlam mellett lép fel, mely a legtöbb embernél megvan. Vannak ugyan egyesek, kiket a baj abszolút nem képes hatalmába ejteni. Némelyek, midőn legjobban dühöngött a kór, a fedélzeten józueen szivarozgattak, mire magyar hajóstitst barátom megjegyzi, hogy ezek a bajt sohasem fogják megkapni, mert kinek ilyenkor izlik a dohányzás, az a baj ellen immunis. Egyik olasz utitársam, rendes sakkpartnerem oly jól érezte magát, hogy egy-két játszmasakkra szólított fel, mely ajánlatát természetesen tekintettel, akkori zavaros főbeli állapotaimra köszönettel visszautasítottam.

(Folytatjuk.)

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 23. A képviselőház mai ülésén Jusch Gyula elnökölt. Az elnöki előterjesztések után az új indenmitás tárgyalása következett.

Holtz Pál előadó kéri a javaslat meg-szavazását.

Mihályi Tivadar nemzeti-ségi kifejti, hogy mintán a kormány iránt nincs bizalma, a javaslatot nem fogadja el.

Több szónok nem lévén a ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Következett a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalása.

Semsey László előadó részletesen ismertette a költségvetést és azt elfogadásra ajánlja.

Hodssa Milán nemzeti-ségi kívánja, hogy a választásoknál kirendelt tisztek valamint legénység bánásmódja a polgársággal szemben emberséges legyen. Sürgeti a katonai büntető jog reformját. A költségvetést nem fogadja el.

Élenk érdeklődést keltett Lukonyi Samu, a függetlenségi párt szónokának beszéde. Szónok kijelenti, hogy a függetlenségi párt elvetnek teljes fenntartásával ment bele a békekötésbe, — ezért a függetlenségi párt megszavazza a honvédelmi költségvetést is, lévén ez egyik pontja a megkötött egyezségnek. Mihelyt azonban a párt szabadkezet kap, ismét megújul a harc a nemzeti követelésekért. Költségvetést elfogadja.

Samassa János szintén elfogadja a költségvetést.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a jelenlegi kormány bizonyos kötött formák között foglalta el helyét. Különösen katonai kérdésben van néha helyzetben. Kijelenti, hogy nagy szükség van a honvédség létszámának emelésére. Leghőbb

vágya, hogy honvédség tisztségét kapjon és hogy a honvédséget megfelelő létszámmal modern hadsereggel tegye. (Közbeköltés: magyar szellemben).

Jelöltség: a szellemet tessék csak rám bízni. (Taps).

Több szónok nem lévén következett a részletes tárgyalás.

Bresianu Koriolán nemzetiségi azt kívánja, hogy a csendőrség kizárólag a közbiztonság őre legyen, ne pedig politikai faktor.

Ezután a Ház a honvédelmi költségvetést részleteiben is elfogadta.

Következett a pénzügyminiszteri tárcsa költségvetése.

Holtz Pál előadó ismerteti a költségvetést, melyet elfogadásra ajánl.

Ülés folyik.

Öngyilkos osztrák költő.

Bécs, július 24. Saar Ferdinand a legnagyobb osztrák költők egyike, ki tegnap íróasztala mellett revolverrel öngyilkosságot kísérelt meg, ma délelőtt meghalt. Saar évek óta súlyos bélbajban szenvedett és ezért akart az élettől megválni. Irodalmi körökben és a bécsi társadalomban a költő tragikus halála mély részvétet keltett.

Vérezgés Odesszában.

Odessa, júl. 24. Itt valóságos anarchia uralkodik. Fosztogatók számos üzletet kiraboltak. Több embert meggyilkoltak. A tömeg a katonaságot követel megdobálta. A kozákok azzal fenyegetőznek, hogy azon utcában, ahol délelőtt egy kozákokat megölték, legyilkolják az összes lakosságot.

Szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Szép két szobás lakást

megfelelő mellékhelyiségekkel keresek két tagú család részére a belvárosban, vagy annak közelében. Ajánlatokat az ár megjelölésével »Lakás« jelige alatt a »Zala« kiadóhivatala továbbítja.

MINDEN
kereskedő, iparos, hivatal, egyesület, iskola és egyéb intézet részére szükséges
Nyomtatványt
legcselebb
készen, gyorsan és pontosan,
jutányos árak mellett szállít
Fischel Fülöp
könyvnyomdája
Nagykanizsa, Kézinezy-utca.

A már 32 éve a kerekpár világot uraló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**
kerekpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon 12 és 15 koronás részletek adjuk és
kerékpáralkatrészeket
az egész világon létező összes kerekpárhoz (külső és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csukások, csészék stb.) óriási forgalmunk következtében
30% árleszállítással
szállítunk vidékre és bárhol.
Elsőrendű Singer varrógépeket nagyban
eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb napi 8-10 kor. részletek adjuk.
Láng Jakab és Fia
kerékpár és varrógép nagykereskedők,
Ausztria-Magyarország legnagyobb, legregibb és legmegbízhatóbb kerekpár-
raktára
BUDAPEST, József-körút 41. sz.
Főút-örlet: VIII., Baross-ter 4. és
Budán II., Zsigmond-u. 9.
Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.
Dísz szegyzékünk 1000 kappal ingyen és bérmentve.

Szócseleány

jó magaviselettel kerestetik egy több tagból álló előkelő izr. családhoz. Cím a kiadóhivatalban.

Fiatalemberek, mint molnártanoncok

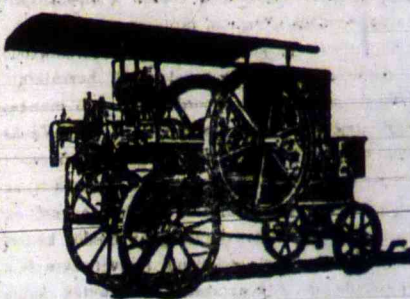
felvételnek

Franz Lajos és Fiai cég gőzmalomában

Nagykanizsán.

Fürdőbe utazó család

2 éves gyermeke mellé dajkával tisztességes leányt keres azonnali belépésre. Címet megmondja a kiadóhivatal. 367-2

Cseplési és gazdasági özőlokra
legjobban bevált

Benzin motorok

pari és malomhajtásra legolcsóbb üzem

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK és GERGELY

motor- és gépgyárban

Budapest V. Váci-ut 2.

MEGHÍVÁS.

A „Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság” t. c. részvényesei

az 1906. évi augusztus hó 9-én délelőtt 11 órakor

a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

azon értesítéssel hívatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek, úgy az igazgatóságnak jelentését a társasági irodában és a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt augusztus hó 1-től kezdve megtekinthetik.
A részvények az alapszabályok 16 §-a értelmében a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaságnál, elismervény ellenében három nappal a közgyűlés előtt letelendők.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A feljött üzletév társaságadójának előterjesztése, a rármerleg megállapítása és a mutatózó nyereség felosztása feletti határozathozatal, az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A hivatalos lap kijelölése.
4. Az alapszabályok 18. §. illetőleg 26. §-a értelmében
a) a kilepő Dr. Friedl Ödön és Bethlheim Győző igazgatósági tagok helyett újak, esetleg azoknak három évre leendő újabb megválasztása és az

elhírdt Stolzner Gusztáv és Eperjesy Sándor igazgatósági tagok helyett két új igazgatósági tag választása két-ve.

b) három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása egy-évre.

Nagykanizsa, 1906. július hó 24-én.

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság
igazgatósága.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50.
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Andrássy beszéde.

Nagykanizsa, július 25.

Igérni nehéz, megtartani könnyű — mondotta külügyminiszter korában a mostani belügyminiszter nagynevű édesatyja. Fia, ki sok mindenben örökölte az apa nagy tulajdonságait, örökölte azt a felfogást is, a melyet a fenti tétel kifejez. És ehhez képest az a beszéd, a melyet a belügyi költségvetés vitájában elmondott a belügyminiszter, tündetőleg kerüli a bőséges ígéretek.

A mit azonban kilátásba helyezett Andrássy, többet ér száz apró-cseprő ígértenél. Kilátásba helyezte az alkotmány körülbástyázását, elsősorban az autonómia, a közigazgatási önkormányzat megteremtését. Kilátásba helyezte ezt úgy, hogy az autonómia igazi autonómia legyen, ne pedig játékszár a mindenkori kormányok kezében.

Kétségtelen, hogy ez a programipont országsszerte nagy örömet fog kelteni. A lezajlott nagy alkotmányválság kimutatta, hogy a nemzet ellenállási képessége azért nem elég hatékony, mert az autonómiának ezer és ezer olyan rése van, melyen át a központi hatalom beférkőzhetik. Ha tehát ezek a részek betömetnek, bizonyos, hogy a nemzet ereje megerősödik s egy esetle-

leges későbbi küzdelemben biztosabban nézhet a küzdelem kimenetelére.

Ez lévén Andrássy felfogása, egészen világos a közigazgatási reform irányeszméje. Ez az eszme a demokrácia, a nemzeti demokrácia, mert csak ez eszme figyelembevételével juthat bele az autonómiába a társadalom, az egész társadalom az ő nemzeti szellemével. Már pedig, hogy Andrássy, ki csak nemrégiben nyilatkozott az osztályuralom és osztályparlament ellen, az egész társadalmat fogja őrségül állítani az autonómiába, egészen bizonyos.

Mikor lesz meg a nagy átalakulás a közigazgatásban, pontosan meg nem jelölte Andrássy. De hogy lehetőség szerint sürgősen akarja keresztül vinni, arra garancia az ő személye. Hiszen ő mondotta hogy a miniszter minden ígérete vált, melyet minuciózus pontossággal kell beváltani, a miniszter ígérete egy-egy tett előhírnöke.

A nemzet tehát számíthat a nagy horderejű reform megvalósítására. Már csak ezt az egyet nézve is megállapíthatja mindenki, hogy bizony nagy időket élünk, az új korszak igazán a nemzeti megújulás korzaka. Pedig nemcsak a közigazgatásban, de az állami élet minden terén századokra kiható reformoknak rakják le most az alapjait.

Képviselőválasztás Csáktornya.

Jelölés az utolsó percben.

— Kiküldött tudósítók telefonjelentése. —

Csáktornya, július 25.

Meglepető dolog történni ma Csáktornya. A jelzett 6 jelölt tegnap reggel egyre olvadt le és még este 6 órakor úgy volt, hogy Dr. Landauer Béla néppárti jelölt egyhangulag lesz megválasztva. Ekkor azonban leütött a bomba.

Az utcán csoportba verődve tárgyalták az emberek, hogy Festetics Pál gróf visszalépett. A függetlenségi párt tehát jelölt nélkül állott. Ekkor jött kocsin Filipich Lajos, a drávavásárhelyiek népszerű, függetlenségi érzelmű plébánosa. Valaki, csak úgy aproposra, elkiáltotta magát:

— Éljen Filipich Lajos képviselőjelölt!

A szél elkapta a hangot és egy óra múlva a szélrózsa minden irányába robotgattak a kocsik, hogy toborozzák a népet Filipich függetlenségi zászlaja alá. Se toll, se zászló, se pénz nincs a függetlenségi táborban, csak óriási lelkesedés.

A választást reggel 8 órakor nyitotta meg Zakál Henrik választási elnök. Küldöttségi elnök: dr. Tamás János perlaki ügyvéd, helyettes elnökök: Kanyor Lajos grófi titkár és dr. Zakál Lajos perlaki ügyvéd. Jegyzők: Fejér Jenő, Dénes Béla, helyettes jegyzők: Brauner Alajos és Simon István.

A rendre, a megerősített csendőrségen ki-

Kis költemények prózában.

Charles Baudelaire.

Az ablakok.

Aki az ablakon kitekint, sohasem lát annyit, mint az ki egy csukott ablakot néz. Nincs mélyebb, titokzatosabb, gazdagabb, homályosabb és káprázatosabb valami, mint a gyertyavilágított ablak. Amit a nap fényében láthatunk, soh' sincs olyan érdekes, mint az ami az ablak üvege mögött történik. Ebben a fekete vagy fénylő nyílásban ott él az élet, álmodik az élet — szenved az élet.

A háztetők hullámain túl egy éltes és már ráncos szegény asszonyt vettem észre, aki mindig valami fölé támaszkodik és sohasem jár ki szobájából. Arcából, ruházatából, mozdulataiból — semmiből majdnem — összeállítottam magamnak ennek az asszonynak történetét, vagy inkább: legendáját — és némelykor könnyezve mondom el magamnak.

Ha egy szegény öreg ember lenne, épp oly könnyen állítottam volna össze az ő élet-történetét is.

És lefelesem bűszkén, hogy éltem és szenvedtem — másokban.

Talán azt fogjátok mondani: Biztos vagy-e

benne, hogy az a legenda az igazi? Lehet akármilyen az a rajtam kívül levő igazság, ha csak segített élni, érezni, hogy vagyok és hogy mi vagyok.

A tömeg.

Nem mindenkinek adatott megfürdeni a sokaságban; a tömeget élvezni művészet: és csak az kéjeleghet életerejében az emberi nem számlájára, akibe már a bölcsőben beléoltott valami tündér az álruhához és álarchoz való vonzódást, az otthon gyűlöletét és az utazás szenvedélyét.

Sokaság, egyedüliség: azonos és fölcserélhető kifejezések ezek az alkotó és termékeny költő szellemében. Aki magányát benépesíteni nem tudja az nem is tud egyedül lenni sürgő tömeg között.

Páratlan kiváltságot élvez a költő; tetszése szerint lehet saját maga és lehet más valaki. Mint azok a bolygó lelkek, kik testet keresnek, bármikor beléphet ő bárkinek személyébe. Csak az ő számára van nyitva minden; és ha úgy látszik, mintha némely hely el lenne zárva előtte — úgy az az ő szemében bizonyára nem érdemli meg, hogy meglátogassa.

A magányos és gondolatokba merült sétáló

különös mámorát érzi ennek az általános egyesülésnek. Aki könnyen vegyül el a tömeggel, olyan lázas élvezetekben részesül, amelyektől meg van fosztva az önző, aki mint a láda, elzárkózott. Magáévá fogad minden foglalkozást, minden örömet és minden nyomort, melyet fölajánl neki az alkalom.

Amit az emberek szerelemnek neveznek, nagyon kicsiny, korlátolt és gyöngye valami, ahhoz a kimondhatatlan tivornyához, a lélek ama szent fájlanságához képest — mely költészet és szeretet egyben — egészen odaadja magát a fölmerült váratlannak, az arrahaladó ismeretlennek.

Nem árt meg emlékeztetni némelykor a boldogokat (ha másért nem is, csakhogy egy pillanatra megalázzuk korlátolt büszkeségüket), hogy vannak boldogságok, melyek az övéknél előkelőbbek, nagyobb szabásúak és választékosabbak. A gyarmatalapítók, a nép papjai, a világ végére száműzött téritők kétségkívül ismernek valamit ebből a titokzatos mámorból és kebelén annak a nagy család-nak, melyet géniuszuk alapított maguknak, bizonyára kinevetik némelykor azokat, akik nyugtalan sorunk és szűkes életük miatt sajátják őket.

vál az itteni uhláus-erred egy százada felügel.

Zakál elnök, a választást meguyitván, a jelölés eszközlésére egy fél órai időt engedélyezett. Ezen idő letelvé, jelentette, hogy dr. Schwarz Lajos és társai Filipich Lajos drávasárhelyi plebánost, Habus Mihály és társai dr. Landauer Bélát ajánlották. A szavazást a Landauer-párt kezdi.

Mielőtt a szavazás megkezdődött, óriási konsternációt keltett dr. Viola Vilmos azon bejelentése, hogy az itt időző néppárti képviselők — Szamrecsányi György, Kovács Pál és Beniczky Ödön — egyike revolverrel terrorizálja a függetlenségi választókat.

Egy negyedóra eltelté után az első szavazatszedő-küldöttségénél, ahol Csáktornya szavazott, egyetlenegy Landauer-párti szavazó sem jelentkezett; a második küldöttségénél, ahol Drávasárhely szavazott, összesen 3 szavazatot adtak le Landauerre. Ekkor aztán betódultak a Filipich-pártiak. Az első szavazó Lakofnyák Bernát könyvelő, aki nagy hangon vágta ki:

— *Éljen Filipich Lajos!*

Délután 10 órakor így áll a szavazatok aránya:

Filipich 115.

Landauer 5.

Jellemző, hogy a hodosániak közül 110 ember saját költségén jött, hogy — mint mondják — a gospon Kossuth emberére szavazzanak.

Egy zalai legény története.

Halálos ítélet Amerikában.

— *Saját tudósítónktól.* —

Ma reggel bitófát állítottak egyik amerikai törvényszék fogházának az udvarán. Ezen a bitófán egy zalamegyei legénynek lett szomorú vége. Csupa remény volt ő és tele voltak reménnyel itthon maradt hozzátartozói, mikor egy év előtt Magyar Vince novai legény utrakelt Amerikába. Amerika a gazdagság országa, mondogatták Magyarék, meglásák, a Vince legény úgy fog onnan hazatérni, hogy első szóra megveheti a nagyközség határát.

A legény azonban nem jött, jött helyette nagy pecsétes levél, mely azt jelent, — hogy Magyar Vince novai legényt egyik amerikai törvényszék kötél általi halálra ítélte. Az ítéletet pedig ma hajtották végre.

Novai tudósítónk írja:

Magyar Vince foglalkozására nézve asztalos. Igen ügyes, megbízható legény volt, — azoknak a véleménye szerint, kik Amerikát már megjárták, az új világrészben éppen ilyen ügyes és leleményes emberekre van szükség. Utrakelt hát a legény, hozzátartozói sem igen marasztalták, egy percre sem kétkedtek abban, — hogy a legény rövidesen pénzzel jól megrakodva tér vissza a tengerentúlra.

A szép álom azonban csakhamar elszösz. Magyar Vince egyik siralmas levelét a másikat után küldte. Tiszteességes foglalkozást nem kapok és úgy bánunk velem, — mint a kutyával — írta szüleinek. Végre megunt az amerikai nagy városokat és elszegődött egy farmerhez. Itt is rossz sora volt, de, mint írja, eltűrt mindent, hogy csak a hajójegyre való pénzt összerakurítsa és hazajöhessen Magyarországra.

Nyolc hónapja dolgozott már a farmernek. Emberfeletti munkát végzett és dolgozott

éjjel is, hogy minél többet keressen. A nyolcadik hónap letelével úgy számított, hogy most már együtt van a summa, jöhet haza. Örömtől dagadó szívvel látott hozzá, hogy kevés ingóságát összecsomagolja, aztán gazdájától a nyolc hónapi munkabérét követelte.

A farmer azonban kinevette és nem fizetett. Kijelentette, hogy ha tetszik a fiatalembernek, dolgozhat nála tovább is, ellátást kap, de pénzt nem.

Magyar Vince még többször kérte a pénzt. Közben már jelezte is az itthonvalóknak, hogy jönni fog, érkezése azonban egyre később. Hiába kért, könyörgött a farmernek, az hajthatatlan maradt. Magyar Vincén pedig erőt vett a honvágy. Ügyvédhez ment, az ügyvéd azonban felvilágosította, hogy legalább egy esztendő beletelik, míg pénzéhez jut és akkor is honorárium fejében ő követeli annak felét.

A legény végkép elkeseredett. Azzal a szándékkal ment haza, hogy agyonlővi gazdáját, aztán magát. Otthon pusztát ragacott és midőn a farmer ismét kijelentette, hogy nem fizet, a legény szíven lőtte. A farmer nyomban meghalt a legényt pedig letartóztatták, mielőtt még magában is kárt tehetett volna.

A törvényszék halálra ítélte. Az ítélet szerint nem találtak enyhítő körülményeket. Hogy is érthetné meg az amerikai bíró, hogy a tengerentúlról szakadt magyar legény miért akart minden áron hazajönni?

Nován pedig a Magyar Vince öreg szüleinek és testvéreinek szívzaggató javjeszéklése veri fel a falu csendjét.

HIREK.

— **A balatonparti vasút ügye.** A balatonparti vasút ügyében vasárnap küldöttség járult Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elé Keszthelyen, aki ott asnap az országos gazdaszervezési közgyűlésén elnökölt. A küldöttség szónokája arra kérte a minisztert, aki a legalapabb ismerője ennek az áldott vidéknek, határozza a kormánytól, hogy végre-valahára építse meg a balatonparti vasutat, amely a legfontosabb érdeke a vidék egész lakosságának. A miniszter kijelentése helye, hogy az ország a legszebb részét, ahol a szőlő és a pincegazdaság is immár csodálatosan fejlődött, a legközelebbi jövőben már a főforgalmi vonalba bekapcsolt vasút fogja szelni.

— **Zalai borok a kiállításon.** A keszthelyi kiállításról közölt tudósításunk említette, hogy a zalamegyei borok kiállítása szegényes volt és nem felelt meg várakozásunknak. Ere vonatkozólag ma Keszthelyről a következő magyarázatot küldik lapunknak: A borkiállítás egy sajnálatos eset folytán nem lehetett olyan, mely bortermelésünknek hű képét nyújthatta volna. A kiállítást megelőző délután ugyanis, midőn a zsűri tekintette meg a kiállítást, egy rendező botjával beleakadt egy 60 fajtát, tehát 180 üveget tartalmazó állványba és az eldöntötte. Az üvegek legnagyobb része eltört és től bé nem volt pótolható.

— **Nagykanizsa város építési bizottsága.** Sommer Nátán elnöklésével tegnap ülést tartott — és több kisebb építkezésre engedélyt adott.

— **Gyakorlatozó katonák.** Mint értesülünk, a laibachi tüzerek, kik legutóbb 2 napig tartózkodtak Nagykanizsán, a jövő hó 20-ika

táján térnek vissza hozzánk és ekkor a nagykanizsai gyalogság egy része elejük vonul és a tüzerekkel közös gyakorlatot tart.

— **Felozsázták a sztrájkanyát.** Közöltük már, hogy a Franz-gyárbeli sztrájk mily szomorú eredménnyel végződött a munkásokra nézve. A gyáros új munkásokat hozott és a sztrájkolókat elbocsátotta szolgálatából. Ezek munkakönyveiket ma vették át a rendőrségnél. Minthet ennel a sztrájk véget ért, a rendőrség tegnap feloszlatta a sztrájkanyát. A feloszlátás alkalmával az elbocsátott munkások teljes nyugodtan viselkedtek. A kenyér nélkül maradt családok emberek most szeretnének ismét visszajutni a gyárba. Franz azonban csak mintegy kilenc-tízet fogadott vissza. És a sztrájk szomorú tanulság a munkásoknak. Reméljük, hogy a sztrájkok kronikája ezzel egyidőre lezáródott Nagykanizsán.

— **Allatgészségügy.** Kiskánizsán a lovak közt fellépett járványos takonykór megszűnt. Ezért a lókereskedést továbbra megengedték.

— **A hét órai zárás.** Mig a kereskedelmi alkalmazottak valóságos harcot vívnak a 8 órai zárásért, melyhez főleg fűszereink nem igen akarnak alkalmazkodni, a nagykanizsai vaskereskedők ma tartott értekezletükön elhatározták, hogy további intézkedésig üzleteiket naponta este 7 órakor bezárják. Ajánljuk ezt a követésre méltó példát kereskedőink figyelmébe.

— **Bérkocsik szemléje.** — A nagykanizsai rendőrség ma vizsgálatot tartott a helybeli bérkocsik felett és azokat tulnyomóan rendben találta.

— **Sikkasztó jegyzőeség.** Schmed Artur pákai jegyzőeség a szécseniszigeti körjegyzőség kárára két községi bírótól mintegy 98 koronát, Tóth Lajos szécseniszigeti lakostól 20 koronát, Bundics Károly pákai lakostól 18 koronát, Szentgyörgyvölgyi Miklós tormaöldi lakostól 5 koronát, Tóth Pál szintén tormaöldi lakostól pedig két koronát, mint hatósági megfizetett kieselt. A pénzt azonban a maga uti passzióira fordította és megszökött. A hatóság körözését elrendelte.

— **Öngyilkosság villannyal.** Kassáról táviratozták: Az öngyilkosságnak különös módját választotta Sosnyák János villanytelepi főnök, hogy az élettől szabaduljon. Este lement a villanytelep gépházába és ott egy géprésszel megfogott, miáltal a gépet üzembe hozta. A gép megragadta Sosnyakot és mire észrevették, már halott volt.

— **A világ első katonája.** Egy keszthelyi kurti korezmában borozgatott tavaly Tóth Ernő honvédhuzár két kiszolgált bakával: Csörgöl Lászlóval és Galabár Józseffel. A különböző gyervernemek békés kvaterkázását úgy éjszakaiban megzavarta Tóth Ernő, aki egyre azzal kérkedett, hogy a világ első katonája a huzár, aztán jön egy mérhetetlen nagy semmi, végül egy hátr rongyos caizma s csak e mögött kullog a baka és más cibél népség. Galabár megunt a sok huncogást s odaaszólt a huzárnak:

— **Hátrább az agarakkal ecsem!** Hát az én dicső apám, Galabár Jóska, a vörösinges generális nem baka volt?

— **Nem ám, niert a nóta is azt mondta felőle,** hogy a Galabár szürke paripája, egy nap alatt elér Pajórvára.

Galabár nem engedett s tovább kötekedett a huzárral, a ki végre fenyegetődeve hagyta el a korezmát. Az ellenfelek nem sokára egy szűk sikátorban találkoztak. A huzár utját állta a két obaitosnak.

— **Halt!** Hogy mertek ott ködörögni, a hol egy huzár sétál?

Galabár felelet helyett végigvágott nádpálcát.

jával a huszárpárlár arcán, társ pedig kirántotta hüvelyéből a huszárs kardját a oly súlyos csapást mért fejére, hogy a huszárs kettéhasított koponyával terít el a földön. A nagykanizsai törvényszék Csörgel Lászlót erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés bűntette miatt 2 évi. társát pedig egy évi börtönrre ítélte. A pécsi kir. tábla Galabár bűntetését 8 hónapra szállította le, egyebekben jóvábagyta az első bíróság ítéletét. A kuria szűneti tanácsa ma Székely Ferenc koronaügyész indítványára a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította.

— A budapesti Eötvös-párt Siófokom. Budapest VII. kerületének választása olyan hullámokat ver, melyek még Siófokra is kiterjednek. Az Eötvös Károly-párt ugyanis küldöttségileg leutazott Siófokra az ott nyaraló szavazók meghódítására. Leutaztak a párt részéről: Ujváry Károly a Népszínház művésze, Szemerényi István a Belatiny pezsgőgyár tagja, Belatiny Arthur, Hegedűs Lajos újságíró, Fodor Bella színművész. A küldöttség a Balatonon csónakfelvonulást rendezett zászlókkal feldisznített csónakokon és Barea József zenekara kísérete mellett. Este bankett volt a »Fogas« szállodában, hol vagy háttvanan vettek részt. Ujváry Károly rögtönzött kuplékat énekelt, melyek közül a legérdekesebb volt a következő stífájú:

A Balaton oly szépen hebereg,
A parton sok Eötvös-párti ténfereg.
Nines ki gondolna Barabásra,
Mindenki vokál Bara — másra.

Fodor Bella színművész — külön ez alkalomra konstruált Eötvös táncot lejtette rendkívül nagy tetszéssel. A bankett során Weiner Iuréné arra kérte a küldöttséget, hogy vegyék rá Eötvöst, hogy programjába a nők választói jogát is vegye fel. Eötvöst táviratilag üdvözlötték és a választók megígérték, hogy a választás napján Budapestre utaznak szavazni Eötvösre. Bankett után, — mely reggelig tartott — ismét tűntető zenés csónakfelvonulás volt.

— A csurgói csendőrpáncsnokság megszűnik. A csurgói csendőr szakaszpáncsnokságot ez év szeptember havában Kaposvárra helyezik át. A honvédelmi miniszter Svoboda Róssz csendőrhadnagy, csurgói szakaszpáncsnokot már a napokban Székesfehérvárra a kerületi páncsnoksághoz helyezte át.

— Az erkölcsös Pécs. Az erkölcsiéről eddig aligha volt híres Pécs, sőt valószínű, hogy egyelőre nem is igen lesz. Am a rendőrsége szörnyen adja az erkölcsösödő szerepét. Az a hat-nyolc birkózó bajnok, akik most a Dunántúlt járják, Pécsen vannak, de versenyüket mindjárt az első napon megakadályozta a pécsi rendőrség szigorúan erkölcsös gondolkodása. A birkózó-bajnokok már nekivették a versenyhez, amikor komoly képpel megjelent közöttük egyik rendőrkapitány és erkölcsai bizonyítványt követelt tőlük. A rendőrkapitány kijelentette, hogy hiába dagadnak az izmok, hiába minden barckészség erkölcsi bizonyítvány nélkül nem lehet birkózni. A birkózók közül mindössze két németnek volt erkölcsi bizonyítványa, mert a németnek mindig van mindenre írása. Így hát csak az a két birkózó harcolt ezen az estén. A többi birkózó pedig most várja az erkölcsai bizonyítványát. Ség, ség ez a nagy erkölcsiédelem, de legkevésbé illik ez ebben a formában Pécsen. A birkózó mesterek valahogy csak megkapják az erkölcsai bizonyítványt, amit azonban igen sok állandó pécsi lakosnak sem sikerülne.

— Viszont látnak. Csaktornyáról jelentik: Mehner Ede 28 éves murakirályi lökösekedő tegnap este a Muzsba hajótt kocsijával,

hogy ott a lovakat megfűrdasse. Mehner a kocsiról leesett és a vízbe fullt. Holtestét még nem találták meg.

— Árad a Balaton. Bogláról írják: A balatonparti berkek, Boglár, Fonyód, Cséhi, Buzsák, Tótszentpál határában telve vannak vízzel megint; hol még nem régen is kaszáltak, marhák legeltek. Ez azt jelenti, hogy a Balaton megint megdagadt, mint rendszeren időközönként a beömlő vizeket nemhogy visszanyomja, de elárasztja a vidéket óriási terjedelemben. Víz és víz mindenfelé; nád, zsombok, ingovány tele vadluddal, rőccével, szárcsával, szalonhával. Csak hogy vadászoktól nagy részben megközelíthetetlenek ezek a helyek. Víz és víz s ha megközelítesz egy-egy zsombokot és ráállsz, inog, lebeg alattad, mint a földvadás; a járás veszélyes is, községdságilag pedig nagy kár, mert nem régen még itt kaszáltak, vetettek, gazdálkodtak!... Az apályok után megjött a dagály, a fürdés ugyan kényelmesebb, de a víz sok kárt tesz a lapályos kertekben, növényekben, villákban és a parkokban.

— A bíróság előtt. A bíróságok előtti tárgyalások és védő beszédek hevében bizony sokszor mond olyant a azorongatott ügyvéd, hogy később maga is nevet rajja. Egy helybeli humoros jogász összeszedett sok ilyen jelesebb mondást. Gyűjteményéből egy két szemelvényt nekünk is juttatott ugorkaszezonra. „Ellenfelem folyton a saját felén lovagol, én azonban, mint mindig, szerződésem alapján állok a nyugodtan üve maradok.” „Nem kell, hogy az ember szégyelje a szüleit, mert végre is nem mindenki válogatbatja meg az az őseit”. „A leány egyedül volt odahaza az atyjával, aki mindig távol volt a házból”. „Most, mikor a mézesfazekat megtalálták, mindenki, még ügyész ur is azon akar nyalakodni”. „Meg kell említenem, hogy az özvegy férjének halála előtt néhány nappal az urban elhunyt”. „Az, aki ügyvédet keres, nem okvetlenül kell, hogy betűs legyen; utóvégre vannak ügyvédek, akik becsületes emberekkel is érintkeznek”. „Bucsuazáskor melegen szorította meg a kezét a azzal vált el tőle, hogy: A viszontlátásra; mi ugy se látjuk soha egymást többé”. „Az orvosok állítása szerint a megboldogult halála pillanatában legfőlebb még néhány napi életbenmaradásra számíthatott volna”. „Azzal vádolnak, hogy bombát gyártottam abból a célból, hogy a szakértőknek port hintsek a szemébe”. „A törvényszéki orvost hirtelen a vizsgálóbíróhoz hívták, hogy a pillanatnyi elmezavartságát megállapítsa.

— Rendőr és újságíró. E címmel a Nagykanizsa című melléklet egy állítólagos leleplezést közöl, melyben azt mondja el, hogy Kocsis községrendőr hallatlanul brutálisan bánt el egy öreg újságírással. Ma a közlemény folytán három tanu önként jelentkezett a rendőrségnél és azt vallották, hogy az újságos a legválogatottabb gorbombaságokkal illette a rendőrt, mire ez őt a kapitányságra kísérte. Szerintük nem igaz, hogy rendőr bántalmazta volna a rikkancsot. Egyebekben Kocsis rendőr rágalmasáért pert indított a Nagykanizsa ellen.

— Öngyilkos öreg. Nováról jelentik: A zalamegyei Szilvágy községben tegnap felakasztotta magát Vajda István 62 éves gazdaember, mert gyógyíthatatlan betegsége már nem tudta tovább viselni.

— Meglopott bíró. A humoros tolvajok sorába tartoznak azok is, kik Csónkahegyhaton éppen a salu bíráját lopták meg. Bebatolták a lakásába és onnan 215 koronát vitték el. A tetteseket nyomozásuk részint a lopás miatt, de még inkább, mert esorbát ejtettek a bírói tekintélyen.

— Az óratolvajok. E hó 1-én történt, hogy Fabró József nagykanizsai ember arany óráját és láncát ellopták. A rendőrségi nyomozásnak siker

ült kideríteni, hogy a tettesek Falusi (Dörfler) Samu és Kranusz Simon pékségek, kik a lopás után tovább álltak Nagykanizsáról. Az is kiderült, hogy Falusi aszta járt már Győrött is és ott hamis okmányok alapján Tóth István néven szerepelt. A lopott tárgyakat Zalaegerszegeen elzálogosították. A tolvajokat most körözik.

— A báróság csődje. Annyi mindennek állítólagos és tényleges csődje után, végre bekövetkezett a báróság csődje is. Az ariatokrátia ezen ága tisztára lejarta magát. Mert az csak nem igen válhatik becsületükre, hogy egymásután kerülnek a méltóságos báró urak a toloncházba? Így bizonyára elvesztik a nagy respektusukat a misera plebs előtt. Csak a napokban adtunk hírt egy báró győri garázdálkodásáról és most ismét egy másik Nagyváradon került toloncházba. Fechtling Armand báró ez az újabb deliquens. Német báró, de Magyarország, a szabóismegyeyi Bulcs volt oly boldog, hogy őt születése alkalmával először megpillanthatta. Apja még egyike volt a megye leggazdagabb főurainak, fia azonban gyorsan nyakára hágtott az öröklött vagyonnak, úgy hogy később az államvasutaknál volt kénytelen valami állást elfoglalni. Itt azonban nem tudta megszokni sem a szegénységet, sem a bürokrata élet elmaradottságát. Ivásnak, mulatozásnak adta magát. Bőrványos viselkedése végre állásának elvesztését vonta maga után. 1904. év óta semmiféle foglalkozása ninc. Igen széles ismeretlege van, egész megyék magnáscinak és szentirjének névsorát hordozza mindig magával. Ezeket aztán sorta pumpolta rendszerint és így előakodva tengődött a hatalmas természetű, egészséges báró. Most Nagyváradon koldult, lebujokban lebzelt több csavargó társaságában. Bár ezen városból már ki volt tiltva. Egy régi barátja, kinek már kellemetlen volt az elzárólás cimpora kéregetése, feljelentette a rendőrségnél és így került Fechtling báró a toloncházba. Még bizonytalan, hova fogják szállítani, mert előbb, ki kell nyomozni illetőségi helyét. A báró ur mit sem törődik dolgaival, sőt dicsekedve meséli csavargó kalandjait, melyektől két lánya nem tudja visszatartani.

Az Oceánon.*

Irta: Dr. Pollák Ernő.

„Pannonia” gőzhajó Gibraltár és New-York közt 40-89 szélességi 71 hosszúsági fok alatt, 1906. július 8-án 8 órakor este (nagykanizsai idő szerint 1906. július 9-én 2 órakor reggel.)

III.

Akik állandóan a hajón tartózkodnak a bajt nem kapják meg, a hajó emberei közül egyetlen egynél sem észleltem azt, míg azok, kik egyszer már átestek rajta, ha hosszabb idő után újra hajója szállnak, ismét megkapják. A nők a baj által többet szenvednek és gyorsabban esnek bele.

Mindeme mozgalmass képek közepette jól esik látni a hajószemélyzet nyugalmát és fegyelmességét. S valóban ha van hajó, melyen az ember biztonságban érezheti magát, úgy angol hajó ez. Minél jobban kezdem ismerni a hajó szervezetét és vezető elemeinek jellemét, annál inkább látom át, hogy nem hiába tartjuk az angolt oly nagyra, különösen mint tengerésznepet. Ugy a tisztek, mint a legénység részéről a szolgálatban a legnagyobb pontosság és az önfeláldozásig menő buzgalom észlelhető. Sokszor láttam, amint a tisztek, még a legfőbbek is, a matrózok su-

* Megelőző közleményeket lásd a Zala f. hó 7, 8, 10, 11 és tegnapi számaiban.

lyos testi munkáját végezték. Mindenestre az őly ország lakója előtt, ahol az őr-fogalma a testi munkát nem igen tűri meg, imponáló jelenség.

A hajó lelke: a kapitány, névleg Horace Benison, katonás fellépésű, legmatikus külsejű, de azért a humor, sőt kedély több jelét eláruló egyéniség. A madarak nagy kedvelője. Hajóhídjá tele van aggatva kanári és papagájossal kalitkákkal és többször megfigyeltem, mint ezen ridegnek látszó ánglus e madarakat csókolgatja, becézteti. Idejének legnagyobb részét a hajóhídon tölti. Ez a hajó szentsége. Ide lábát utasnak betenni nem szabad. Itt vannak a legexaktabb műszerek elhelyezve, a kapitány hivatalos helyisége, innen történik a hajó kormányzása. A hajóhíd a gépházzal, melyben a nagyszámu személyzetten kívül felváltva két-két gépészmérnök állandó szolgálatot teljesít. Összeköttetésben van és onnan közvetítik a kapitány parancsait.

A hajózásnál a legnagyobb szakértelmet a hajó irányának kijelölése igényli. Míg a vasutnál a sínpar az utat jelzi, addig a tenger végtelenségében a kapitány feladata ezú vágányt megalkotni. És ez nagyon komplikált feladat, mely különböző kombináció számítások, az iránytű és csillagászati adatok igénybe vételével sikerül. Így aztán a térképzen egész pontosan ki van jelölve az út, melyet a hajó megtett. Naponta délben a hajón táblát függesztenek ki annak jelzésével, a tenger milyen részén, hányadik szélességi és hosszúsági fok alatt van a hajó és hány mértőföldet tett meg naponta.

A kapitány a nap és éjszaka legnagyobb részét a hajóhídon tölti; az utasokkal, még a legelkelőbbekkel is alig érintkezik. Az étkezés végzetével, melynél csak vizet iszik, az éttermet rögtön elhagyja: ha a hajó partok mellett halad, a tenger mozgalmas, — vagy egyéb a rendestől eltérő viszonyok mutatkoznak, az étteremben nem jelenik meg, a hajóhídon étkezik.

(Folytatjuk.)

Táviratok és telefonjelentések.

Képviselőválasztás Csáktornyan.

— Kiküldött munkatársunktól. —

A ma folyó csáktornyai képviselőválasztásról még a következő táviratokat vettük:

A szavazatok állása:

délután 10 órakor

Filipich 115

Landauer 5

11 órakor

Filipich 169

Landauer 172

12 órakor

Filipich 181

Landauer 235

délután 1 órakor

Filipich 191

Landauer 268

2 órakor

Filipich 406

Landauer 371

3 órakor

Filipich 437

Landauer 402

4 órakor

Filipich 595

Landauer 628

5 órakor

Most szavaznak a perliki választók, mintegy százan. Tulnyomóan Filipich hívei. Ezután 270 csáktornyai szavazat következik, valószínűleg szintén Filipich javára. A választás eredménye kétséges. Bármelyik győz is, az eltérés legfeljebb 100 szavazat lesz.

Országgyűlés.

Budapest, július 25. A képviselőház mai ülését 7 óráig Gyula elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg. Jelenti, hogy Lengyel Zoltán László Imre volt honvéd főhadnagy kérvényét helyezte a Ház elé lefokoztatása tárgyában. (László főhadnagy az, kit amiatt fokoztak le, mert a Kossuth nótát huzatta. Szerk.) Kiadják a kérvényt a bizottságnak.

Több jelentés után következett a pénzügyi tárca folytatódó tárgyalása.

Hoitsy Pál és Wekerle Sándor pénzügyminiszter rövid felszólalása után a Ház a pénzügyi tárca költségvetését megszavazta.

Elnök jelenti, hogy a Ház máától kezdve ismét a rendes ideig ülészik, minthogy a költségvetést már letárgyalták.

Wekerle betérjeszté az 1906. évi költségvetés appropriációját. Kiadják a pénzügyi bizottságnak.

Következett több vicinális törvényjavaslat letárgyalása, mely után az interpellációkra tértek át.

Bánffy Dezső báró egy konkrét esetből kifolyólag interpellálja a kultuszminisztert. Megengedhetetlennek tartja ugyanis a görögkeleti egyház autonómiájának teltengését. A nemzetiségi egyházak az autonómia címén kibujnak az állami ellenőrzés alól, szükséges tehát, hogy a helyzetet orvosolják.

Maniu Gyula nemzetiségi személyes kérdésben szólal fel. Az ellen a vád ellen vé-

dekezik, — hogy a nemzetiségek hasznatlanok.

Horvath József a vármegyei számviteli és pénztári tisztviselők sérelmei miatt interpellál.

Wekerle megnyugtató választ ad. Kijelenti, hogy a későbbön álló fizetésrendezésnél a sérelmeket orvosolni fogja.

Miután a választ tudomásul vették,

Hodász Milán a nyitrai megyei választók névjegyzéké dorgában interpellált. Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek. Bánfyét pedig a kultuszminiszternek.

Ezzel az ülés véget ért.

Egy rablótámadás áldozata

Trancsón, július 25. Dr. Lukács György segédtanfelügyelő tegnap este kirándulásból tért haza. A város közelében egy ismeretlen rabló megtámadta, félholtra verte, azután kirabolta. Lukács állapota valóságos — A rablót nyomozák.

Orosz forradalom.

Moszkva, július 25. Moszkvában ma reggel a forradalmi párt 65 tagját letartóztatták. A letartóztatottak közül kettőt agyonlőttek, mert ezek ellenálltak a katonáknak.

Nyiltér.)*

NYILATKOZAT

Singer József és Társa cég 2 alkalmasítja a hó 24-én a forradalmi pártban, főnökön Kondor Odón ur úlete előtt bosszabb ideig fel és alá csikálták azon — világosan kivethető — esztől, hogy egy nálunk tartózkodó és arunkat esztől bevásárlót megdögvélve, s a kettő alkalmai felhasználva, őt főnökét úletebe visszavigyék, hol az először már járt, de ugyántesik eredmény nélkül. En — mint a ki esen voróval foglalkoztam — nem hagyhattam azó nélkül kártalanulnak ezen hoztájuk nem mello és a kereskedőli tisztosággal ózaro nem tért kámkelését és örködését, s az utczára lépve, a meghotránkosztó eljárás fölött — mely nyilvánvalólag a cég nyugalmasából történt — erőlyen álltamotam.

Amidőn est nyilvánosságra hozom, az uton is figyelmeztetem Singer József és Társa céget, nemkülönben, az ügyben szereplő alkalmasítottait, hogy a concurrence eme visszatartó nemelő, a jövőben tartózkodjanak, nehogy az ily eljárás, erkölcsi megtorlás vegyi a megféléő forum elé kerüljön.

Egyébként egy tudom, hogy jelszét erőheli tiltakozásomert az utczán csikáló egyik kártalan és bíróság elé állit, a melynek illetélt nyugodtan várom.

Nagykanizsa, 1906. július 26.

Meisler Ignác.

* E rovatban közöltekert nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

Necsak olvasni,

hanem meg is kell kísérni
Bergmann és Isa, Dresden és Telschen a/E régen bevált, gyönyörű házi
Steckenpfred lilomtejszappanát
azelőtt Bergmann-fele lilomtejszappant (jegy: 2 Bergmann) hogy szappantól ment, fehér archórt, valamint gyönyörű arcsmint nyerjünk.
Darabja 80 fill.-et kapható!
DROGERIA
a vörös keresztben.

Felhívás.

A Néptakarék-pénztár részvénytársaság Nagykanizsán

igazgatósága az alakuló közgyűlés határozata alapján felhívja részvény aláíróit, hogy az alaptőke utolsó részlete fejében 30%-ot, vagyis részvényenkint 150 koronát

1. évi augusztus hó 1-ig

az intézet pénztáránál befizetni szükséges.

Nagykanizsán, 1906. július hó 23-án.

Az igazgatóság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fló könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fló könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Égész évre 12.—

Postai küldéssel:

Egy hónap 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Égész évre 18.—

Megjelenik naponként este 6 órakor
Unneppnapok kivételével.

Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Utazás egy választás körül.

Nagykanizsa, július 26.

(N.) Tegnap lezajlott az ország leghumorosabb választása, a csáktornyai. Ezer szerencse, hogy a mindig készletben levő Landauer Béla előkerült az utolsó pillanatban, mert különben a sok experimentálós jelölt között úgy ecsikadt volna a mandátum, mint a gyerek a bábák kezén. Nem kevesebb, mint kilenc ember ábrándozott egy-egy éjjel át arról, hogy ő lesz a csáktornyaiak képviselője. Nyolcat ezek közül már volt szerencsénk szívóbiól tisztelni. Mint post festum kapjuk a hírt, a kilencedik jelölt Melha Tibor lett volna, a viharos egyetemi évek egykori vitézé: Fialatember, mint tudjuk, még egyetemi tanulmányaival sincs készen, — de azért őt sem tartotta vissza a szerénysége attól, hogy Csáktornyaán szerencsét próbáljon. Miért ne? Ahogy Ziegler Sándor és Csáky gróf lezónázhat Csáktornyára, ép úgy megtalálhatja ő is az utat odáig.

Hát, bámulusos kis választás volt ez. Arról volt szó, hogy midőn a kerület pár ezer választója lemond arról, hogy közvetlen befolyást gyakoroljon az országos ügyek intézésére, olyan férfit találjon, aki e pár ezer választó érdekében helyt áll. Valakit

akartak találni, ki egymagában oly böcs és nemes és mint ők együttvéve. Akadt is hamarosan kilenc férfi, kik kiállították önmagukról az erkölcsi bizonyítványt, hogy a szellemi és erkölcsi érték e nivóján állanak. Ki ez a kilenc ember? Honnan jöttek? Ki ismeri őket?

Erkölcös kis dolog ez nagyon! Kilenc jelölt csinál fülsiketítő lármát, úti a mellet és mutogatja sebeit, — pedig sebe alig van kettőnek közülük. Anyai érdemmel, amennyi e kilenc közül tán ötnök együttvéve van; városi iruokságra sem tanácsos pályázni. És képviselőre? Oh, igen. Erre lehet. Kell lenni egy pályának, melyen a füstbement egzisztenciák, minden munkára képtelen alakok elhelyezhetők legyenek. Kell lenni egy közös lerakódó helynek.

Vakmerő erkölcstelenség, hogy ezzel éppen a magyar parlamentet akarják degradálni.

Az az erkölcstelenség, mely a csáktornyai választáson nyilvánkozott, annál szembetűnőbb, mert a kísérletező kockajátékosokkal szemben éppen a csáktornyaiak, a legelkeesebb és legideálisabb választók állottak. Ők becsülettel fogják fel a dolgot. — Mindig egész lélekkel mennek a harcba és úgy esküsznek a zászlóra, mint az oltári szentségre. Ez megható dolog. Sajnos, hogy a szerencsejátékosoknak mindig a becsületes emberek a legkiadósabb balekjeik.

Festetich Pál gróf előtt mi is leemeltük a kalapot. Komoly, sőt impozáns dolognak tartottuk, hogy végre e főúri familia egyik tagját is érdeklik az ország ügyei. Gratuláltuk Pál urat, hogy a Festetich nevet, ha e név anyagi járuléka nélkül is, beleviszi a politikába és nem csupán a zalaujvári tavon csónakázik, mint Jenő öccse és nem csak a welsi herceggel kacsáz, mint Tasziló bátyja. Vártuk a gróftól, hogy helyre hozza familiájának mulasztásait, melyek bűnökkel fokozódtak a nemzeti ellenállás idején. — Kiderült, hogy a gróf ur is csak experimentált — és a komolynak, impozánsnak készült politikai akció — vásári komédiává fajult.

És Tasziló gróf tovább kacsáz és Jenő gróf tovább csónakáz a zalaujvári békás tavon.

A csáktornyai választás. Csáktornyáról jelentik: A választás tegnap a legnagyobb rendben folyt le Délután 4 óráig kétség volt az eredmény, ekkor azonban már meg lehetett állapítani, hogy Landauer kisebbségben marad. A szavazást éjfélkor zárták le. Az eredmény a következő:

Filipich kapott 1490
Landauer 1242 szavazatot.

Tehát Filipich Lajos plébánost függetlenségi 248 szavazattal megválasztották.

Az Océánon.*)

Irta: Dr. Pollák Ernő.

„Pannonia” gőzhajó ügynök és New-York közt 40-50 szavazással 71 hozzászólási fok alatt, 1906. július 8-án 8 órakor este (nagykanizsai idő szerint 1906. július 9-én 2 órakor reggel.)

IV.

Ott még állandóan két tiszt végzi a szolgálatot, kik fel és alá járnak, folyton figyelik a környezetet, csak szolgálati-ügyekről szabad egymással beszélgetniök és különösen hajó érkezésére kell ügyelniök.

Minden délelőtt fél 12 órakor a kapitány a hajót, annak legelrejtettebb zugát is, a főpénztárukat, élelmezési főnök és az orvosokat átvizsgálja. Az ilyen hajószemle igen érdekes és napról-napra újabb figyelemreméltó dolgokat talál. Érdekes ilyenkor észlelni a kapitány és a legénység magatartását. A legénység fesztelen katonai szalutálással fogadja a kapitányt, míg a főbb alkalmazottak egész házáron, ugyászólván kollegiálisan hangzó

„good morning” üdvözléssel. A kapitány, ha valami kifogásolni valót talál — mi a legrikább esetben történik — higgadtan megteszi észrevételeit, úgy beszél a legutolsó szolgálóval, mint gentleman a gentlemannel. Nincs handabandázás, szitkozódás, leszólás, mint nálunk az ehhez hasonló szemléken történni szokott. De van is odaadás a szolgálat iránt. Az emberek nemcsak kötelességszerűen, hanem lelkesedéssel végzik teendőiket.

A hajón hetenként kétszer tűz és vízpróba van. Ilyenkor a személyzet minden egyes tagja instrukciókkal lesz ellátva, hogy kell viselkednie, ha tűz vagy víz veszély támadna.

A magyarországi kivándorlók pontos száma a hajón a pár nappal megjelent utazási jelentésből tűnik ki: 960. Az I. osztályuké 26; ezek közül 14 amerikai, 12 olasz.

Napjain ezen soknyelvű társaságban igen kellemesen multak: ici-pici munka, sok szórakozás. Nagy élvezeteket képeztek az étkezések, nemcsak a lukullusi konyhaproduktumok, melyekhez az étvágyat a tengeri levegő szálította, hanem az ilyenkor teljes számban megjelenő vendégek társasága miatt is. Két asztalnál étkezünk; a társaság egyik része —

amerikaiak, angolok — a kapitány elnökelete alatt, a másik részhez, az olasz asztalhoz, a kapitány engem nevezett ki „asztalfőnek”, mivel e társaság tagjai beszélve a francia nyelvet, képesek voltam velök e nyelven érintkezni.

Érdekes volt megfigyelni, mint nyilvánult meg a fehér asztalnál is a két nemzet vérmérséklete közti ellentét. Míg az angolok kiemert nyugalommal mindig a megfelelő dressben érkeztek, addig olaszaim nem törődve az etiquette és toilette-kérdésekkel, vérmérsékletük szabad folyást engedve oly zajt csaptak, hogy én, mint asztalfő, kénytelen voltam őket figyelmenytetni, hogy tán jobb volna „forté-jöket” enyhíteni, mit is fog asztalfő-kollegám rólok gondolni. Eleinte utánmozva az angolok phlegmáját, kimért nyugalommal akartam hatni, de később kedélyességök és jókedvök reám is ragadt, úgy, hogy magam is többször felkacagtam, akár csak Rosenfeld Jóska barátom, kit Kanizsa legklasszikusabb nevetőjének tartok.

Különösen ugratott a kedélyes kompánia egy földbirtokost, irigylendő étvágygyal megáldott urat, ki a menének majdnem minden egyes számát végigélvezte, ami — mint a bekezdött menükártyából kiválglik, ami csak reggeli — nem kis „Lelátung.” (Folytatjuk.)

* Maglózó közlemények lád a Zala f. hó 7. s. 10.
11. és tegnap: székfoglalás.

A parlament munkarendje. A képviselőház szombaton tárgyalja és előreláthatólag elintézi a pénzügyi felhatalmazásról szóló törvényjavaslatot s ezzel a nyári munkaprogramm elintézését nyervén, a jövő héttől kezdve beáll a szünet. A főrendiház valószínűleg szombat délután, de legkésőbb hétfőn végez az összes törvényjavaslatokkal, e szerint ott is szünet következik. Hogy meddig lesz a szünet, azt a ma este tartandó minisztertanács dönti el.

HIREK.

— **Uj gazdasági tudósító.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a csáktornyai járásra nézve Knezevich Viktor stridói lakost a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

— **Házaság.** Hirschfeld Rezső nagykanizsai tanító augusztus hó 7-én Zentán tartja esküvőjét Bodrogi Irén kisasszonnyal.

— **Hangverseny Keszthelyen.** — Bendiner Nándor hírneves magyar zongoraművész, Bendiner Hedvig operaférfi közreműködésével Keszthelyen július hó 28-án este a »Hullám« szállodában hangversenyt tart.

— **Drávaszabályozás Gyékényes és Barcs között.** Négy év előtt nagy munkát kezdett meg az észéki folyamternőki hivatal Gyékényes és Barcs között: a Dráva szabályozását. Ennek a munkálatnak óriási gazdasági jelentősége lesz a jövőben, mert rövid idő választ el bennünket attól, hogy a Drávát mint vízi utat frekvenciájuk az eddiginél sokkal jelentősebb arányban. A szabályozási munkálatok Gyékényes és Barcs között az ex-lex tartama alatt szüneteltek, de most újból hozzálátnak a nagy munka folytatásához. Az országgyűlés a minap a szabályozási munkálatok költségének harmadik részletként 450.000 koronát szavazott meg.

— **Kereskedelmi alkalmazottak jutalmazása.** A soproni kamara felterjesztéssel élt a kereskedelmi miniszteriumhoz, hogy azok a kereskedelmi alkalmazottak, kik hosszabb időn át (25 évig) szolgálnak ugyanegy munkaadónál, épügy részesüljenek a kormány részéről jutalomban, mint az ipari alkalmazottak. A miniszter leiratában felhívta most a kamarát, hogy részletes javaslatot tegyen ez irányban. A teljes ülés oly értelmű felterjesztést tesz, hogy jutalomban csak azok részesüljenek, — kiknek fizetése nem haladja meg a 3000 koronát. Erre a célra is évenként 10.000 koronát szánjon a kormány, egy-egy jutalom 500 korona legyen — és a jutalmazásra jogosultak szolgálati ideje 25 évben állapíttassék meg.

— **Tanonciskola segélyezés.** A zalaegerszogi kereskedő-tanonciskola évi száz korona segélyben részesül a soproni kerületi kamara részéről. Az iskola a kamarai segély felemelésért folyamodott. A kamara tegnap tartott ülésében a jövő évre is megszavazta a 100 koronát, azzal, hogy a segély felemelése iránti kérelmet csak az 1907. évi költségvetés összeállításánál fogja fontolóra venni, mert a segélyekre szánt tétel az idén már kimerült.

— **A honvédtisztek új egyenruhája.** Pár nap óta már nálunk is láthatók az új honvédségi egyenruhák, amelyről azonban a legjobb akaratul sem lehetne elmondani, hogy jobbak, megfélembberek a régieknél. Tán még ami a praktikusságát és az olcsóságát illeti, ebben a tekintetben valamilyen előnyösebb a réginél. Kényelmesebb azért, mert a blazon nincsen zsinorozás, így nem döngöl a nyakat, olcsóbb azért, mert a blazon egyáltalán semmi, az attilán is kevés az anyagi zsinorozás. Hogy olcsóbb, és helyes. Súlyos teher volt eddig a honvédtisztekre nézve az

egyenruha túlságos drágasága. Hogy ezen most meglehetősen könnyítve van, az tény. Tény azonban az is, hogy ez az egyetlen valódi előnye az új ruhának. Kényelmi tekintetben többet vártunk tőle, nemcsak azt, hogy a blazon levegyék a nyakzsinorozást. Ez magában édes kevés változtatás, hisz a gallér csak fesszen, tehát kényelmetlen marad továbbra is. És ezzel szemben sajnosan tapasztalhatjuk, hogy a honvédtisztek új egyenruhája teljesen elvesztette nemzeti jellegét. Az eddigi egyenruhánál legalább ki volt domborítva a magyarság; tudtuk mi, látnia kellett a külföldnek, hogy ez magyar viselet, ez magyar katonaság. Az új honvédtiszti bluz teljesen olyan mint a közönségek. Minden zsinorozás nélkül, buzavörös, a 44-esekhez hasonló parolival. Az attila pedig egyszerűen lehetetlen rubadarab. Annak semmi karaktere semmi stílusa nincs. A nyak és ujjzsinorozás, az ujjon levő passzományos vités-kötés határozottan magyar jellegű. Ezzel szemben azonban a kettős gombor elöl a mellén a csendőrtiszti egyenruhára emlékeztet, hátul pedig a zsebek ugyanolyanok mint amilyenek a közönséges tisztek waffenrokkján láthatók. Szóval ez fából vaskarikák, félig magyar, félig német, tehát közös — rubadarab.

— **Kifogott hullá.** Kiliti közelében tegnapelőtt a Sióból egy 50 év körüli férfi hulláját fogták ki. Az orvosi vizsgálat alapján nem lehetett megállapítani, vajon bűntény forog-e fölön, avagy nem, mert a hullá régóta vízben lehegett. A holttest már erősen oszlásnak indult.

— **Gyújtogató villám.** Magyarkeresztes község fölött tegnap óriási vihar vonult el. A villám több ízben lesújtott a faluban és három házat lángba borított. Eder Károly, Pech Ferenc és Techler Pál háza földig leégett. A villámcsapás Eder Károly egy tehénét is agyonhajította. A babonás nép az égi tüztől való félelmében nem mert az oltáshoz fogni s a tüzoltóknak sok fáradságába került, míg a lángok továbbterjedését megakadályozhatták. A kár mintegy 6.000 koronára rug.

— **Weston Willy balesete.** Weston Willyt, a nálunk is ismert név zongoraművészt és Wagner-interpreztort, súlyos baleset érte. A művész ezidőszent a Margitszigeten üdül és németországi turnéjára készül; vasárnap este átrándult a városba és a IV. számú dunai hajóval tért vissza a szigetre. Itt azonban az alsó állomásnál a hajó hibás kikötés folytán olyan erővel ütdődött a kikötőhajóhoz, hogy az utasok közül többen megsérültek, legsúlyosabban Weston; jobb keze három ujjának zuzott sebeit dr. Czizevsky főhercegi orvos azonnal bekötözte ugyan, de a sebek teljes begyógyulása csak hetek, esetleg hónapok múlva remélhető. Weston németországi és romániai hangversenykörutja, valamint tervbe vett bayreuthi útja ennélfogva elmarad.

— **Szelhámosság a tulipán jegyében.** Minden nemes eszmének vannak eharlatánjai, mint ahogy a világosság a haza mellett kikölti a férgeseket is. A tulipánmozgalom, melyet oly nemes lelkesedéssel és tiszta önzetlenséggel csináltunk, szintén megszülte a maga szédelőgöt, férgesit. Itt közlünk okulásul egy kaposvári esetet. Lehet, hogy a szédelőgök, kikről itt szó van, hozzánk is elvetődnek. Közönségünk tudni fogja miként bánjanak velük. Kaposvárról írják: A közelmúlt napokban két előkelő kölséjű fiatalember látogatott el itt Kaposváron több kisebb iparoshoz. Előadták, hogy ők a Budapestben alakult Tulipánkert-egyesület kiküldöttjei s az egyesület számára tagokat gyűjtönek. A tagsági díj évenként mindössze huszonegy korona mely havi részletekben is fizethető. A beiratkozás nagy előnyökkel jár.

Nemcsak hogy ingyen évkönyvet kap, hanem a közönségben részese is az az iparos, ki az egyesületnek tagja lesz. Ezzel a csábító ígérattal négy iparost sikerült az elegáns megjelentéskor utának lépni csálni. Tegnap a négy iparost, kik szentül meg voltak győződve, hogy jó ügyüket követik, kellemetlen meglepetés érte. Ajánlott leveleiben ugyanis értesítést kaptak a »Kozmos« budapesti műintézetétől, hogy az általuk megrendelt »Öt érem« című történelmi képsorozatát — ára 200 korona — legközelebb megkapják. — Természetesen, hogy az iparosok, akiknek se kedvük, se pénzük nincsen a 200 koronás képsorozatra, tiltakoznak a képek küldése ellen, mert ők tulipánkertesi tagsági ívet irtak alá, de nem ilyen megrendelést, amelyért persze felvették a busás jutalékot a szelhámosságok. A felületes iparosok most a rendőrséghez fordultak panaszukkal. A tulipánlovagok garázdálkodására fölhevítjük a közönség figyelmét, nehogy mások is áldozatai legyenek a furfangos szelhámosságoknak.

— **Hol a cabaret?** Ezt többen kérdesték ma fölünk, viszont mi olvasóinkat kérjük: hol a cabaret. Mint a vexirképeknél mondják: tessék megkeresni. Mert a cabaret itt volt. Ez kétségtelenül megállapítható. Titkára Székely Lajos, szerkesztőségünkben is járt és úgy mondta, hogy Nagykanizsán 26-ikán ma rendeznek előadást, közben azonban Tarosa fűrdővendégeit mulattatják. 26-ika itt van, a cabaret azonban nincs itt. Nem tudják, kérem, hol a cabaret?

— **Fiatal bűnösök megmentése.** A fiatal korban bűnös utra tévedt gyermekek lehető megmentése érdekében nagyon üdvös rendeletet küldött a belügyminiszter valamilyen hatóságához, — Ismeretes az a tény, hogy a zsenge korukat valami eltévelyedés folytán elkövetett bűn miatt már a vizsgálat ideje alatt együvé zárják felüdt, — kitanult gonosztevőkkel, — megrögzött csavargókkal. — Ez aztán természetesen azzal a következménnyel jár, hogy akik valami véletlen folytán a bűn útjára tértek, de még megmenthetők lettek volna, — itt elromlottak ebben a társaságban s mire kikerültek innen, — már értették a módját, — hogyau üzhessék bűnös cselekményeiket. — Most letartóztatási intézkedést fognak létesíteni az országban, melyek arra fognak szolgálni, — hogy azokat, — akik vizsgálat alatt állnak — és még nem bizonyosodott be róluk, hogy mennyire romlottak, — vagy bűnösök e egyáltalán, azokat itt fogják tartani elkülönítve. Mielőtt azonban ezek a letartóztatási intézkedések létrejőnének, a belügyminiszter addig is szükségesnek tartotta, hogy intézkedés történjék a zsenge koru bűnösök elkülönítéséről. Tegnap érkezett le a belügyminiszter leirata hatóságainkhoz, hogy amíg a letartóztatási intézkedések elkészülnek, addig is gondosan és szigorú ellenőrzés alatt válasszák szét a letartóztatott fiatalokat és idősebbeket. Ha pedig a helyi viszonyok megengedik, még a fiatalok közül is válasszák ki azokat, akik megrögzöttnek mutatkoznak. A miniszter ezen rendeletének bizonyára üdvös következménye lesz.

— **Sirolin-Roche** a csepos-gyógykezelésnek teljesen új utat nyitott, mivel ugyan maga is csepos preparátum, de teljesen mérgeztetés és kellemes ízű. Tüdő és gégetuberculosusnál tehát legjobban ajánlható. Az orvosok egybehangzóan nyilatkoznak annak kiváló jó hatásáról ezen súlyos betegségek ellen. »Sirolin-Roche« minden gyógyszerárban kapható.

Szent Antal, mint alperes.

Exekválás a menyországbán

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 26.

Vasárnap kés az ügyvéd keze. Messze elnyúl, legutjában oda is, hová eddig csak a hit szárnya vitte a halandó embert. Egyik nagykanizsai fiskális érte el azt a rekordot, hogy pert indított a menyország egyik boldogságos lakója, maga Szent Antal glóriás alakja ellen. Ki kell jelentenünk, hogy a sommás pert a magas alperes ellen nem az Uristen szentfelsége, hanem a községi bíróság előtt indította meg. Szent Antal megidézését kérve annak rendje és módja szerint.

Szent Antal a zalaszentbábi községi szövetkezetnek volt addig tényleg szőlőgyertya erejéig. A summa ugyan nem nagy, tekintve azonban a szent teljes vagyontalanságát, az összeg mindenestre veszélyben forog.

A dolog úgy esett, hogy a zalaszentbábi szövetkezet csödbe jutott és kintlevőségei ügyvéd kézbe jutottak. Az adócsk könyvében pedig szerepelt az a tétel is: „Szent Antalnak 16 szőlőgyertya.” Talán valamelyik szende szőlő áldozta a házasulandók patrónusának és édes szerelmi szöveget szökött, míg az égő gyertyákat odatűzdelte a jószágos szent szobortalpaszatára. A jószágos szent pedig szaliden tekintett az áldozathozó leányzóra, mintha mondaná: „Csak folytasd fiam, folytasd... te físzetd az árát.” Szegény szent, ha tudta volna...

Denique, a rossz könyvelés miatt a gyertyáknak nem akadt gazdájuk, a szövetkezeti direktor ur hát magát a szentet rötta be az adócsk tájéztomába. Így került Szent Antal ügyvéd kézbe, az egyedüli helyre, hol még az ő glóriája sem mentheti meg az exekválástól.

A községi bíró pedig hivatalos komolysággal fogja kimondani a szentenciát:

„És elmarasztaltatik Szent Antal nevű, páduai illetőségű...”

Igy járt páduai Szent Antal Zalaszabaron.

Irodalom.

A pap vétkes. Keimmet jelent meg Ouida, a legnépszerűbb angol írónő egyik legérdekesebb regénye, az „Érdekes Könyvtár” regénygyűjteményében, melynek legjobb kötetét képezi. A regény egy plébános iszonyú szenvedéseit és feladott lelkiállását festi oly mesteri tollal, hogy a legedzettebb idegzetű olvasó sem képes leföldulni nélkül végigolvasni. — A vállalat havonta egy ilyen izléses kiállítás regénykötetet küld olvasóinak negyedévi 2 korona előfizetési díj ellenében, mely összeg „Érdekes könyvtár” kiadótálatába, Budapest Kálmán utca 2., küldendő. Regényjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kösgazdaság.

Fodor Károly tájéztázó bizományos üzleti jelentése.

Budapest, 1906 július 26.

Budapest központi vásárosarnok.

Kiseb hozatalok mellett az üzlet csendes lefolydán volt. Élékabb vétel kedv kizárólag gyümölcsfelvásárlásnál észlelhető. Az elért árak eléggé kedvezőek és így igen ajánljuk az összes gyümölcs felvásárlás céljára való beküldését. A házon már naponta kőszénegő sárga barackból nagyobb mennyiségűek érkeznek. Tojás árak szilárdak a egyéb tájéztázások ár változatlan.

Résztalos jelentés.

A gyümölcs hozatalok nem kielégítőek. nem elégitik ki a szükségleteket, különösen: Őszi és sárga barack, nagyobb minőségű almák és körte hiánya észlelhető a piacunkon. Őszi barack; 30—80 fill. sárga barack 22—40 fill. alma nagy hibátlan 24—36 fill. apró 10—18 fill. körte vegyes 18—36 fill. ringló 20—32 fill. Kgrként Sárga dinnye 8—12 k. 100 darabonként. A korán érő csemegeszőlő beküldését igen ajánlom. Vadak: Szarvas és dán vad 84—96 fill. vad sertés 60—80 fill. és 140—160 fill. Kgr. ként. Baromfi: Az árak szilárdak, különösen hizott ludak iránt van élénk kereslet. Ma elkelt: vágott lud 144—160 fill. kgr. ként. Egyéb baromfi félék is jobb árak mellett voltak elhelyezhetőek. Tojás: Legutóbbi jelentésem óta a helyzet lényegében megváltozott, minthogy a külföldi piacokra az irányzat szilárdabb volt egyrészt, másrészt pedig orosz tojás küldemények csak kisebb mennyiségben érkeznek a külföldi piacokra és így előre láthatólag az árak az élénkebb kereslet folytán szilárdak maradnak. Ma elkelt bácskai 69—70, Tisza vidéki 66—68, erdélyi 64—66 k. ért. eredeti ládánként. Vajturó: A vaj árak a kisebb hozatalok következtében emelkedtek. Ma eladtam 1. teavaj 2 k. 10 fill.—2 k. 40 fill. jobb minőségű (közvaj) 160—180 fill. tabén turó 14—22 fill. Kgr. ként. Ez idő szerint beküldésre ajánlom különösen gyümölcsfelvásárlást vadat, baromfit és tojást.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Régi bűnök.

Budapest, július 26. A képviselőház mai ülést Juszth Gyula elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg.

Elnök: Bemutatja három vármegyének kérvényét, melyben a letűnt Fejérváry-kormány vád alá helyezését kéri. A Ház a kérvényeket a kérvényi bizottságnak kiadja.

Elnök: Javasolja, hogy azokat a királyi kéziratokat, melyeket a Fejérváry kormány felmentésére vonatkoznak, a Ház most vegye tudomásul, azzal a megjegyzéssel, hogy ezen körülmény nem prejudikálhat ama kérvényeknél, melyek a mult kormány vádáláshelyezését kéri.

A Ház az elnök javaslatát elfogadja.

Elnök: Jelenti, hogy még egy királyi kézirat érkezett a Házhoz. Ez a kézirat pedig az, mellyel ez év február 19-ikén a magyar országgyűlést feloszlatták. Akkor a Ház ezt a kéziratot nem vette tudomásul, mert — mint emlékeztet — az egy nem alkotmányos faktor útján jutott az elnökséghez. Javasolja, hogy a leiratot a Ház most utólag vegye tudomásul.

A Ház ugy határoz, hogy a királyi kéziratot tudomásul veszi.

Elnök: Bemutat még négy királyi kéziratot, melyek még az országgyűlés mult ciklusa alatt érkeztek, azonban a folytonos elnapolások következtében nem voltak tudomásul vehetők.

A Ház ezt a négy kéziratot is tudomásul veszi. Ezután

Hoitsy Pál a pénzügyi, Gaal András a közlekedési, László Zsolt a mentelmi és Ráday László a gazdasági bizottság nevében a jelentéseket előterjesztik, végül a Ház a tegnap a vicinálisok ügyében elfogadott

javaslatokat ma harmadszori olvasásban elfogadta. A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 26. A képviselőház holnap az 1906 évi állami költségvetést, a Pozsony—bécsi villamos vasutról szóló törvényjavaslatot és a gazdasági bizottság jelentését fogja tárgyalni.

Képviselőválasztások.

Budapest, július 26. Az Erzsébet városban ma van a képviselőválasztás. A hangulat már a kora reggeli órákban rendkívül izgatott. A választók zászlai alatt zene-szóval vonultak fel beláthatatlan tömegekben. A szavazás a dohány utcai szidótemplom mellett egy fabódében folyik. Három jelölt van: Eötvös Károly, Barabás Béla, és Ullmann Jákó. A választás eredménye kiszámíthatatlan. Délután 2 órakor a szavazatok állása ez volt:

Eötvös 585

Barabás 540

Ullmann 24

Arad, július 26. Rendkívül hevesen folyik a választás, melynek eredményét sejtteni sem lehet. Valószínű, hogy Müller és Komjáthy közt pótválasztás lesz. A szavazatok aránya déli 12 órakor:

Müller Károly függetlenségi 210

Komjáthy Béla függetlenségi 143

Fényes Samu demokrata 123

Dreyfust inzultáltak.

Páris, július 26. Dreyfus órnagy tisztelére tegnap este nagy lakomát rendeztek, melyen a francia társadalom előkelői is részt vettek. A hangulat emelkedett volt, midőn a lakomát egy kínos incidens zavarta meg. Helyéről felkelt egy tűzerőrnagy Dreyfushoz lépett és azt szidalmazta, sőt tetteleg is bántalmazta. Az eset kínos feltűnést keltett. A tűzerőrnagyot azonnal letartóztatták és szigorú fogságba tették.

Orosz forradalom.

Odessa, július 26. Tegnap este megismétlődtek a zavargások, melyeket azonban rögtön elnyomtak. Csendőrök és dragonyosok tüzeltek a tömegekre, melynek izgatottsága még mindig igen nagy.

Varsó, július 26. Salamasov csendőrezredet déiben, a Moskotovska utcán törral agyonszúrták. A tettes elmenekült.

Lublin, július 26. A városban a gázgyári munkások sztrájkolnak. A város világitás nélkül van.

Pétervár, július 26. Ma egy lovassági közlegény az utcán lelőtte hadnagyát, aztán elmenekült.

Berlin, július 26. Kattowitzből jelentik: Egy orosz határőr tegnap porosz területen agyonlőtt egy könyvelőt, aki Benzinnél utban volt Helodaba. A határtól távolabb fekvő holttestet a határőr orosz területre vitte.

Szerkesztői üzenetek.

B. Helyesnek helyes, de az nem helyes, hogy támadjunk, mikor védeni akarunk.

Pötréte. Köszönjük a figyelmet. A gazdák-
zóság érdekében holnap közöljük.

Szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Nyiltér.)

NYILATKOZAT.

Heister Ignác nevű egyén tegnap ogunkat a nyilvános-
ság előtt kvalifikálatlan módon támadja. Nem tartjuk has-
sának mellőnk egy korai individuummal polcainál.

Singer József és Társa.

Füldőbe utazó család

2 éves gyermeke mellé **dajkával** tisztes-
séges leányt keres azonnali belépésre. Címet
megmondja a kiadóhivatal. 367—2

Butor.

Elköltöztetés végett egy **szoba butor**
jutányos áron azonnal eladó.

== Kölcsey-utca 3. szám. ==

Vettünk nagy mennyiségű

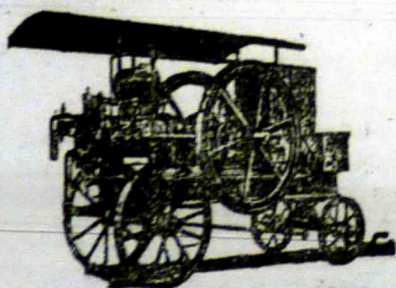
női, férfigyapjú-, selyem- és bu-
tor szövet-kelméket,

melyeket megelégedő áron becsújtunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

~~~~~

Cseplési és gazdasági célokra
legjobban bevált

Benzin motorok

pari és malomhajtásra legelőcsőbb üzem

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK és GERGELY

motor- és gépgyárában

Budapest V., Váci-ut 2.

Szóp két szobás lakást

megfelelő mellékhelyiségekkel keresek két
tagu család részére a belvárosban, vagy
annak közelében. Ajánlatokat az ár megje-
lölésével »Lakás« jelige alatt a »Zala«
kiadóhivatala továbbít.

Szobaleány

jó magaviselettel kerestetik egy több tagból
álló előkelő izr. családnak. Cím a kiadó-
hivatalban.

Egy új 5-ös számú Külme fete
gabonarosta esakolóval együtt,
továbbá egy konkolyozó jutányos
áron eladó. Megekínthető a hely-
beli tárházaknál.

Alles in echter Balsam
aus der Schweiz, hergestellt von
A. Thierry in Prograd
bei Laibach in Slowenien.

Minden plácer és szörnyes kórtelen.

Egyedül valódi Thierry balsama

csupán föld apaca védjeggyel. Törv.
véde. Nép- és népi felismerés eme-
lési zavart, gyomorgörce, kolika,
kataris, mellbaj, influenza stb. stb.
ellen. Ár 12 kis vagy 6 kettős üveg
vagy egy nagy kettős üveg, szobaleány-
sál szál 3 koronáért.

Thierry Göttingen háziorvos mint
vagy plusz alts minden még oly
idült sebek, gyulladások, sérülések,
dagadtatok és kelések ellen. 2 tégloly
ára K. 3.80 bérmentve, előzetes pénz-
beküldés vagy utánvét mellett.

Thierry A. gyógyszerháza Prograd (Rabitz-Isz-
brum) nál ott.

Leírás több szer köszönetnyilvánítással ingyen és bérmentve.
Körponti raktár Bécs: Karl Brady gyógyszerháza. Fő-
raktár Budapest: Török József gyógyszerháza,
Eggyer és gyógyszerháza; Lugos: Vértés L.

Fiatalemberek, mint

molnártanoncok

felvételnak

Franz Lajos és Fiai cég gőzmalmában

Nagykanizsán.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének hasz-
nálata mellett (üvegje 70 fillér) valaha ismét
fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco kül-
déssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede
Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden
gyógyszertárban és droguériában. Csakis »Bar-
tilla fogvis« kerendő. Hamisítások bejelentése
jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható,
bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillért.
— Raktár Nagykanizsán: Drogeria a »Vörös
kereszt«-hez.

szőlő és szőlőszőlő
Targy-fu Szappan
«fő fehérre»
«gyönggédde»
Mindenkinek

Sarg-féle Glycerin szappan

egy feloldatknál, mint gyermekknél a leggyón,
jobb korban legkisebb tisztoságnak bizonyult
ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schaula
Frühwald, Breus Károly és Guastáv, reichardtauer
stb. által a legjobb eredménynyal használtak.

A már 32 éve a kerékpár
világát uráló vezető angol
Helical Premier

és The Champion

kerékpárokat dupla huzang
csapágyval, 3 évi jólát-
ással, minden árfelemlés nélkül, szigorúan az ere-
deti gyári áron 12 és 16 koronák részlete adjuk az

kerékpáralkatrészeket
az egész világon létező összes kerékpárhoz (akad-
ez helyi gumik, csapágk, lámpák, pedálok, láncok,
csapágk, csapágk, stb. azaz forgalmunk kiterjed-
teben)

30%, árleszállítással

szállítunk vidékre és külföldre.

Előrendő Singer varrógépeket nagyban
eredeti gyári áron 75 kr. föl feljebb havi
8—10 kor. részlete adjuk.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógépek

Austria-Magyarország legnagyobb, leg-
regélyebb és legmagabbi kerékpár-
raktára

BUDAPEST, József-kör-t 41. sz.

Világ-utca: VIII., Haros-tér 4. sz.

Buda II., Kézdivásárhelyi u. 9.

Javításokat saját műhelyeinkben szerelvényekkel
minden esetben.

Dísz díjazásunk 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Felhívás.

A Néptakarékpénztár
részvénytársaság
Nagykanizsán

igazgatósága az alakuló közgyűlés határozata alapján
felhívja részvény aláróit, hogy az alaptőke utolsó
részlete fejében 30%-ot, vagyis részvényenkint
150 koronát

1. évi augusztus hó 1-ig

az intézet pénztáránál befizetni szükségesnek.

Nagykanizsán, 1906 július hó 23-án.

Az igazgatóság.

Horvát nyelvtan

iskolai és magánhasználatra

írta

MARGITAI JÓZSEF

tantervképes iskolaigazgató

Hatvencik kiadás.

Ára kötve 3 korona.

Elpídetések

felvételnek

Fischel Fülöp Fia

kegyeleti és könyvtári

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor

Unneppnapok kivételével.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A parcellázás és a földárak.

Nagykanizsa, július 27.

(=) A földmívelésügyi tárca most lefolyt tárgyalásának alkalmával Darányi Ignác miniszter, bár szűk keretek között, kifejtette programjának egyes pontjait. A miniszter érdekes nyilatkozatai közül foglalkozzunk kissé azokkal, melyek a földárakra vonatkoznak.

Az általános drágaság korát éljük, a pénzverő ereje csökkent a jószágoké pedig feltűnően emelkedett. A földárak emelkedésével szoros kapcsolatban áll az a két körülmény, melyet Darányi miniszter különösen is megemlített. Először, hogy a viszályteremtő kivándorlók hű ragaszkodásból szülőföldjükön vásárolnak földet és így egyes vidékeken emiatt aránytalanul szökik föl a föld ára. De messzehatóbb ennél a miniszter ama második futólagos megjegyzése, hogy a magyar paraszton talán még sem szabadna 50 vagy 100 százalékot nyerni.

És most eljutottunk egy igen különös szimfóniához. Az országosan megindult szociális áramlatnak már ungván az az eredménye, hogy a nagybirtok népszerűtlenné vált. Nem kisebb politikus, mint Bánffy Dezső, báró ajánlja, hogy a tulajdonjog

iszteletbentartásával a latifundiumokat parcellázni kell, a radikálisok pedig a papi birtokok lefoglalását hirdetik. Mindez pedig azért történne, hogy Magyarország zsellér népe földhöz jusson és az egészséges birtokmegosztás következtében az utolsó aratásnál is tapasztalt szomorú jelenségek megszűnjének.

Telepítés és parcellázás az emberbaráti törekvések igen helyes eszközei lehetnek, de csak akkor, ha elsősorban igazán a földmívelő lesz a haszon, nem pedig az üzérkedő spekuláció. Olyan törvény, mely a magánparcellázást rendelné, mely a földmívelőt a kizsákmányolás különféle fajtáitól megóvná, nincsen; mi sem volt könnyebb, minthogy az utolsó időben az egyes vállalkozók ügynökeinek jól szervezett seregével az aránylag olcsón megvásárolt földet, mint Darányi miniszter is mondta, 50 vagy 100 százalék haszonnal a paraszt nyakába varrták.

Kérdezzük már most, mit érhet az a mozgalom, mely a kis embert földhöz kívánja juttatni, ha e kettő közé odatolakodik a spekuláció és a munkást, a bérlőt még súlyosabban terheli meg, mint azelőtt a latifundium. Mennyivel lesz enyhébb az új fajta szolgálat, mint a régi s mennyivel javulnak az ilyen parcellázás révén a bir-

tokviszonyok? Semmivel! A forma változott csak, de a lényeg maradt, ami volt, esetleg még rosszabb.

A földárak emelkedésének megvan ugyan az üdvös hatása, de csak akkor, ha az emelkedés az összes gazdasági erők összeműködése útján állt elő. Ekkor a föld értékének szaporulata nagyobb hitelforrásokat nyit meg a gazda számára, a nagyobb tőkével intenzívebb a gazdálkodás is, ami a fokozottabb produkcióban nyilvánul meg és végül — mindez a fogyasztás javára válik.

De egészségtelen a föld árának, vagy a földjáradéknak emelkedése akkor, ha ezt a tulspekuláció okozza, mert ilyenkor a mesterségesen fölhajszolt árak gyökerüket nem az összes gazdasági erők adhéziójában találják és így a konjunkturák kedvezőtlen alakulásánál rohamosan esnek, mindenekelőtt a földmívelőt sújtják, de a gyár-államban az egész hitelélet stabilitásának megromlására vezetnek.

A miniszter 50 vagy 100 százalék hasznot vall be, vajon elbírhatja-e a magyar föld ezt a hasznot? Ez a haszon megjárja a börzei forgalomban, új találmányok kiadásánál, de nem a földnél.

Sürgetni kell tehát a parcellázás törvényhozási rendezését, mert ha ezt soká halogatjuk, nagy területű földek daraboltat-

Az Oceánon.*)

Irta: Dr. Pollák Ernő.

„Pannónia” gőzhajó-Gilváltár és New-York közt 40-50 szélességi 71 hosszúsági fok alatt, 1906. július 8-án 8 órakor este (nagykanizsai idő szerint 1906. július 9-én 2 órakor reggel).

V.

Volt ilyenkor kedélyeskedés, hecc, ekkor a kanizsai nagyevők — nomina sunt odiosa — jutottak eszembe. Az angolok már rég ott hagyták asztalukat, olaszaimmal még mindig kedélyesen együtt ültem s gyakrabban a zongorához cipeltek, nekik egyet-mást — különösen olasz operákat játszva, oly énekeltek vittek véghez, hogy a szigorú etikettehez szokott angol pincérsereg ámulat bámult. Pedig ezen társaság igen előkelő személyekből állott. Egyiknek közülök — messinai ducsgazdag nagykereskedő — két teher szállító hajója is van; egy másik tagja a társaságnak direkt San Franciskóba indul e város megszemlélésére: egy harmadik madonna arcú hölgy ró-

mai patricius család sarja, — kinél szebben beszélni soha életemben nem hallottam Dante zengzsetes nyelvét. De az olaszok sans-gene-emberek. Igen jól éreztem magam társaságukban, sokszor voltam velük együtt. Mig tehát az olaszokkal francia nyelven érintkezhettem s később az olaszból már annyit is elsajátítottam, hogy közönségesebb dolgokról nyelvükön is képes voltam velük társalogni, — mit nagy lelkesedéssel honoráltak — addig annál nehezebb volt különösen eleinte az érintkezés az angolokkal.

Az angol idegen nyelvet nem tanul, és ebben is „splendid isolation” hive. E nagy nemzet senkire a világon nem szorult és ők azt mondják, ki ő rájuk szorult, az tanulja meg az ő nyelvüket. A hajón a legigénytelenebb alkalmazottól fel a kapitányig kizárólag az angol nyelvet beszélik. A tiszték között csoda gyanánt találtam egyet, kinek franciá nyelv-tudása egészben annyiból állott: comment vous portez-vous? cherchez la femme.

Mig nálunk elképzelhetetlen, hogy közlekedési vállalatnál — akár vasut, akár gőzhajónál, a hazai nyelven kívül egy vagy több nyelvet ne beszéljenek az alkalmazottak, addig az angolok azt egészen természetesen tart-

ják, hogy oly nagy hajón, melyen annyiféle nemzetiség megfordul, csak egy nyelven beszéljenek. A tolmácsi funkciót nem is angolok végzik, hanem azok a csekély számú más nemzetiségű alkalmazottak, kik angolul is tudnak. A tolmácsok vezére egy somorjai születésű alkalmazott, ki a magyaron kívül németül, angolul, olaszul, görögül és az összes szláv nyelveken beszél. Azonkívül az angolok nagyon is örködnék a felett, hogy a hajó angol jellege mindenben kidomborodjék. Mindenütt kizárólag angol felirat, csakis a III-ik osztályban, ahol majdnem csupán magyarországi utasok vannak elhelyezve, látni elvettve néhány magyar és horvát feliratot. A könyvtárak művei és még énekfüvek is többnyire angolok. Nekem sem maradt egyéb hátra, mint megkezdeni a „how, do you do?”-t és jó szótár és segédkönyvek igénybe vétele által annyira boldogultam, hogy úgy-ahogy érintkezhettem velük. Ők látván érdeklődésemet nyelvök iránt, felmelegedtek, kezdtem magam jól érezni társaságukban és a tiszték, kik mind „fess gyerekek” és „gentlemanek”, valamint az amerikai utasok körében gyakran és kellemesen szórakoztam.

Az angoloknál nemcsak a nemzeti, hanem a vallási érzés is nagyon ki van fejlődve.

*) Megjelenés-közlendéket lásd a Zala I. hó 7, 8, 10, 11 és legutolsó számaiban.

nak el' úgy, hogy sem a földművelő érdekeinek, sem az állam politikai és gazdasági céljainak szolgálatát nem tettünk.

HIREK.

— **Zalaegerszeg díszpolgárai.** Zalaegerszeg városa tudvalevőleg díszpolgárává választotta a jelenlegi kormány tagjait. Mint egy szűkszavú táviratunk jelenti, a város küldöttsége *Balthány Pál* gróf főispán vezetésével tegnap utazott Budapestre és a minisztereknek ma adta át a díszoklevelet. A miniszterek előtt *Udvardi Vince* főgymnáziumi tanár és *dr. Thassy Gábor* orvos tartottak beszédet.

— **A dalosverseny megyei díja.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága kedden tartott gyűlésében elhatározta, hogy a Dunántúli Daloszövetségnek Nagykanizsán tartandó versenyé alkalomával 200 koronás versenydíjat tűz ki.

— **Asz aradi választás** tegnap este 7 órákor ért véget. *Müller Károly* 1031, *Fényes Samu* 448 és *Komjáthy Béla* 440 szavazatot kapott. Tehát *Müller* 143 szököbbséggel képviselővé választották.

— **A pécsi hadapródok Nagykanizsán.** A pécsi hadapródiskola kilencvenkét IV. éves növendéke tegnap 2 vezérkari századossal Nagykanizsára érkezett. Délután folytatták innen utjokat Grácon át az Alpésekre. A hadapródok tanulmányutja augusztus 31-ig tart és földrajzi és hadászati szempontokat ölel fel. A határon az olasz erődítményeket is megtekintik és Fiumén át térnek vissza Pécsre, hol augusztus 18-án avatják fel őket tiszthelyetteseknek. A növendékek az utat az Alpeseken át gyalog teszik meg.

— **Szállodavizsgálat.** — A rendőrség ma szállodavizsgálatot tartott. A szálló szobák vizsgálata különösen erkölcsi tekintetekre terjedt ki.

— **A magyar újság Eszéken.** Az „Oszjecki Tjednik” eszéki horvát újság írja, hogy az eszéki magyarok egy magyar hetilapot

Legjobbhan figyeltem meg ezt a vasárnap megünneplésén.

Bár a hajón, miut természetes, a vasárnapi munkaszünet teljesen keresztül nem vihető, de ezt lehetőleg betartják. És míg a katolikus Palermóban vasárnap nagy üzleti életet látunk, semmi nyoma a munkaszünetnek, addig az anglikánusok a vasárnapot még a bajón is a lehetőség szerint megszentelik, csakis az elkerülhetetlen munkára szorítkoznak.

Dél előtt istentisztelet van. A kapitány vezetése alatt az utasok és a szolgálaton kívüli személyzet a szalonban zongorakiséret mellett zsolnárokat énekelnek, a kapitány biblia magyarázatot tart és az utasok közt jótékony célra gyűjtést rendeznek. Tehát nemcsak munka és ész, hanem szív is működik a hajón és főhazakodnak az Egek Urához a veszélyek elhárításáért, melyek bizony az Océanon a hajót környékezik.

Ezek közül legfelélmesebbek a kő és a jéghegyek, — különösen a nyári kő — az Océán specialitása. A kő azáltal válhatik veszélyessé, hogy a kifutást a hajóról zavarja és azáltal hajóval való összeütközés veszélye forog fenn.

(Polyai János.)

szándékoznak kiadni. Az új hetilap első száma a tervezet szerint szeptember 15 én jelenik meg.

— **Burány Gergely beiktatása.** Fényes ünnepségnek volt színhelye a mai napon a premontrai rend csornai székháza. *Burány Gergelyt*, a keszthelyi főgimnázium volt igazgatóját a rend új prépostját iktatták be új méltóságába. A beiktatást *Széchenyi Miklós* gróf győri püspök végezte.

— **Tolvaj szerelmes pár.** A bécsi rendőrség tegnap sürgőnyileg kereste meg a kanizsai kapitányságot, hogy egy szerelmespárt tartóztasson le. Egy bécsi úr ugyanis megszöktetett egyik barátjának feleségét, az asszony azonban a férj háromezer koronáját is magával hozta. A szerelmesek Nagykanizsa felé vették útjukat. A rendőrség az éjjel átkutatta a nagykanizsai szállókat, a szerelmeseknek azonban nem akadt nyomára.

— **„Tulipánkert-Szövetség”** központja szorgalmasan gyűjti azon adatokat, melyek alapján a szövetség eddigi jóvedelmét pontosan megállapíthatja, hogy arról a közeljövőben megtartandó rendkívüli közgyűlésen beszámolhasson. A „Tulipánkert-Szövetség” elnöksége kéri tehát a fiókokat, valamint mindazokat, akik a „Tulipánkert-Szövetség” részére gyűjtöttek, vagy annak javára ünnepélyt, táncmulatságot, előadást stb. tartottak, szíveskedjenek a begyűlt összegeket, ugyisint a leszámolást — amennyiben az még nem történt volna meg — sürgősen a központi irodának (*Kerepesi-t. 44.*) beküldeni, mert csak ennek alapján lehetséges a pontos számítás elvégzése. Amennyiben a fiókok a befolyt jóvedelem egy részét, alapszabályokban körülírt közgazdasági és kulturális célokra, vagy a fiókok szervezésére már felhasználták volna, úgy az a leszámolásban kitüntetendő. A központi iroda a leszámolások eszközése végett bármely kérdésben készséggel szolgál felvilágosítással. Ez alkalommal a Szövetség arra is kéri a fiókokat, hogy az alakuló közgyűlésen felvett jegyzőkönyvet valamint a megválasztott tisztkar, választmányt és beépített tagok névsorát szintén mielőbb küldjék meg, mert az alapszabályok szerint a fiókok megalkultnak csak akkor tekintetnek, ha a jegyzőkönyvön az igazgatóságnak tudomásvétel aláírását eszközöl és annak alapján a fiókot a helyi hatóságnak bejelentik.

— **Varróleányok szervezkedése.** A munkabérek követelések igazságától áthatva, egyre több munkás munkái szervezkednek, hogy a szervezetség erejével vívják ki kívánságaikat. A nőmunkások szervezkedése azonban nem halad oly általánosságban éppen azért érdekes a következő szervezkedési hír: Vasárnap délután öt órákor népes gyűlést tartottak a szabómunkások szakszerveletében a nagyváradai varróleányok, akik már régóta arra törekednek, hogy szervezetet alakítsanak és szakszervezkedéssel javítsák gazdasági helyzetüket. A gyűlésre igen nagy előkészületek történtek. Sikerkelt is várakozáson felül. Az aránylag kis termet zeufoláig megtöltötték a varróleányok. Körülbelül százötvenen gyűltek össze. Az egybehívók nevében *Jankus* elnök nyitotta meg a gyűlést. Az első szónok *Sonnenwirth János dr.* volt, aki hosszasan és részletesen fejtegette szakszervezkedés szükségét. Utánna rendkívül feltűnést keltett *Kohn Jankának* beszéde. A fiatal leány több mint egy félórán keresztül beszélt elragadó hatással, lyolyon fokozódó tetszés mellett a varróleányok gazdasági helyzetéről. A gyűlés végül abban állapodott meg, hogy vasárnap még egy gyűlést tartanak, amelyen kimondják a nagyváradai varróleányok szakszerveletének megalakulását.

— **Nem halt meg.** Csáktornyai tudósítás alapján közöltük, hogy *Mechner Ede* mura-szentkirályi lakos a Drávába fullt. *Mechner* ma maga táviratban értesít bennünket, hogy a hír alaptalan. Csupán kalapja esett a vízbe, ő azonban a szárazon maradt.

— **Kanizsaiak a pesti választáson.** A budapesti VII. kerület heves képviselőválasztásán két kanizsai származású ember is ugyancsak kitűntette magát. Az egyik *Vidor Samu*, ki Kanizsán való tartózkodása alatt még *Hirschler Száminak* hívták és abból élt, hogy őszeres volt. Róla olvassuk egyik fővárosi újságban:

„Van az Eötvös-pártnak egy csodálatos embere: *Vidor Samu*. Koros, aki reggel óta lőt-fut, izzad, ágál, kiabál, rendelkezik. Valóságos csodaember, aki mindent meglát, mindenre ráér. Különösen a Barabás-pártot tartja szemmel. Ő az, aki elsőnek konstatálja, hogy egy órákor *Barabásék* nem tudnak hatvan embert beállítani, csak ötvenketül.”

Diadalmas kiáltással futja be a termet: — 52! — 52! — kiáltja torkasszakadából és valóságos vitus táncot jár a sátor közepén. Az elnök rászól, *Samu* egy percre elcsöndesedik, azután megint a régi, higanyvérű kortes.

Az Eötvös pártjának nagy öröme telik benne. — A másik szerezplő kanizsai *Dobrin*, a híres bookmaker, ki a választások alatt könyvfogadásokat tett. Liketteket adott, melyek szerint *Barabás* pari állt, Eötvös 2 az egyhez, *Ullmann Jákó* száz az egyhez. Fogadó bőven akadt és *Dobrin* vidáman kötötte a slusszokat, erre az üzletére azonban alighanem ráfizetett.

— **Bécsben meggyilkolt zalaegerszegi leány.** Bécsből jelentik: hogy ott a IX. kerületben a *Fechtergasse*-ben tegnap este megölték egy magyar leányt. Egy *Wieland* nevű péknél szolgált két nap óta *Sárvári Róza* zalaegerszegi leány, akit tegnap este a gazdája szappanért küldött a boltba. Alighogy elment a leány, nikoltozva tért vissza s ezzel a kiáltással: *Megszurta! Megszurta!* összeregott. A házbeliek kérdésére, hogy ki szurta meg, anyját még meg tudott mondani, hogy *König Henrik* szurta meg, és néhány perc múlva meghalt. A rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot s meg is találta *König*et a *Praterstrasse*-ben, amelynek egy padján ült. Rögtön letartóztatták. *König* ellenállás nélkül követte őket. A rendőrségen minden teketória nélkül megvallotta hogy ő ölte meg *Sárvári Rozát*. Zsebében kést találtak, amelyen vérvonatok voltak. *König* ekkor még nem tudta hogy volt szeretője meghalt. A rendőrségen elmondta, hogy *Prejovnában* született 1886-ban. Bészletesen elmondta a gyilkosság lefolyását is. A leánynak régebben egy *Blagoj Antal* nevű szeretője volt, aki azonban megunta s lemondott róla *König* kedvéért. *König* szerelmes lett a leányba, de előbbi szeretőjére féltékenykedett. Tegnap este megvárta *Sárvári Rozát* az utcán és megcsökölte. Ekkor a kés már a kezében volt. Aztán megégyeszt megcsökölte s nyomban utánna agyonszurta. Magát is megakarta gyilkolni, de nem volt hozzá bátorsága.

— **Szerencsétlenség egy fűrészgárban.** Eszékről írja tudósítónk: Alig 2 hete áll fenn a *Kaiser Rezső*-féle fűrészgár és már is egy emberhalállal végződő szerencsétlenség történt. Az egyik munkás, *Heiber József* nagy hasán látott a hasítógép kerékéhez, de az foly szerencsétlenül csapódott vissza, hogy a közelben álló *Koren Simon* munkást mellette vágta, úgy hogy az Ajután, összetörve terült el. Működés a körhába szállították meghalt.

— **Eljegyzés.** Weiser Ella kislányt, Weiser József nagykanizsai gépgyáros leányát eljegyezte dr. Harkányi Ede budapesti ügyvéd.

— **Régi nótá.** A következő sorokat vettük: Kanizsai Eötvös-térén végig menni nem mehetek... Miért? Mert félek, hogy az ott heverő téglarakásokban kitöröm a nyakamat, vagy legjobb esetben a lábomat. Hát ez már mégis csak bosszantó. Közel két hónapja, hogy javították (?) az utcákat és a kiselejtezett tégladarabokat az utcákon halomba rakták. Ex még hagyján. De most jönnek az utca gyermekei, kik valóságos sulydóbo versenyeiket rendeznek a félkilós tégladarabokkal és tele lesz velök kocsit, gyalogjáró. Ne tessék azonban azt gondolni, hogy csak az Eötvös-tér nyújt ilyen képet. Dehogy! — Van még Kanizsán »hej! számos utca, amely ily állapotban van. Nemsokára lesz a dalosverseny. Ezer meg ezer idegen fogja előkölni a várost. Mily fogalmat alkothat magának a idegen, városunk köztisztviselési viszonyairól? Jó lesz tehát sietni az előhordással, nehogy úgy járjunk, mint pár évvel ezelőtt, mikor a vészprémi püspök béráló körútjában városunkba jött. Délután 4 órára volt kitűzve az érkezés ideje, és mintha csak másodpercnyi pontossággal kiszámították volna, ép akkor tették fel az utolsó rakást a kocsira, mikor a püspök beérkezett. Valóban megható bugzóság.

— **Halálhír.** Puthéany Géza báróné Chernel Irma tegnap este Szigligeten elhunyt. A báróné halála a Puthéany, Chernel, Bezredj, Széll és Guary családok gyász. Temetése Szigligeten szombaton délelőtt 11 órakor lesz.

— **A kicsi sütemények.** Derék mozzanata volt ma a nagykanizsai adótárgyalásoknak. Egyik nagykanizsai cukrász adója tárgyalás és azt tetemesen felemelték. A cukrász mentőpótl két-százbezerre jegyezte meg: „Mikor minden olyan drága: a tej, vaj, cukor, — a süteményeket meg már kisebbekre csak nem csinálhatom?” Ennek az őszinte nyilatkozatnak asszony volt is némi eredménye.

— **A csáktornyai választás utójátékaként** közli a Magyar Hírlap a következő jellemző esetet: A csáktornyai választás, ahol Landauer Béla néppárti küzdött a függetlenségi jelölttel, élénk érdeklődést keltett — a lipótvárosi Kaszinóban is. A Kaszinó néhány tagja elhatározta, hogy gyűjtést rendez a Landauer ellenfele alkotmányos költségei javára. Meg is próbálták eléd idején, mert »nyáron ilyenkor van együtt a legtöbb tag. Az első, akit meg szólítottak, Ruszt József volt, a Kaszinó alélőke.

— Sajnálom, nem adok, felelte Ruszt.

— Ugyan miért? — kérdezte csudálkozva a buzgó és hitbuzgó gyűjtő.

— Azért, mert csaknem az egész Landauer család tagja a lipótvárosi Kaszinónak a nem tartom helyesnek, hogy egyik rokonuk ellen itt gyűjtést rendezzenek. (A néppárt jelöltje ugyanis csak nem régóta él rendezett vallási viszonyok közt.)

Ezzel a kijelentéssel a gyűjtés be is fogyott.

— **Szerencsétlenség csöplés közben.** A közeli Pálmajorban Wild Antal tűzoltó kocsiját olajozta s ekközben lecsúszott a létrán. Jobb kezét elkapta a gép szája, s mire sikerült a gépet megállítani, kezét a kerék teljesen összezúzta.

— **Magyar fiúból francia tábornok.** Erdélyben part folytat a párisi magyar konzulátusi hivatalnál egy szegedi kádármeester, Ludvig József, Ludvig József úgy jutott ehhez a poszthoz,

hogy egy nagybátyja; Ludvig Antal, aki elszármazott Franciaországba és ott tábornok lett, most örökösek nélkül meghalt. Ludvig Antal annak idején nélkülözés miatt elűzte az anyját. A szegedi fiú elvándorolt, majd a francia szabad csapatba jutott, hol több csatában kitűntette magát, úgy, hogy végre tábornokká lett. Halálakor százszázekert érő fekvőseget és millió koronányi készpénzt hagyott maga után. — Az unokaöccse, Ludvig József, a kádár méster lesz most e vágyon örököse.

— **A testvér bosszúja.** Kelemen István mocsoládi legény már régóta csapta a szelet Molnár Erzi szinte mocsoládi leánynak. A leány sem idegenkedett a legénytől s ennek a vonalumnak a tavasszal gyűlöltése is lett. A legény anyját tette a leányt, mielőtt még feleségre lett volna. Azután pedig rutul a faképnél hagyta. A Molnár család kényeztetni akarta a leányt, hogy most már vegye el a leányt, ha szegényt hozott rá. Kelemen azonban még helykén azt iszente vissza, hogy ő csak tisztességes leányt vesz el feleségül. A szerencsétlen leány bátyja, József megfogadta ekkor, hogy bosszút fog állani a lelketlen csábítón. Vasárnap kimákoszta is erre alkalom. A kocsimában találta Molnár József Kelemen Istvánt, aki nagyban mulatott, sőt még súlyos megjegyzéseket is tett Molnárra, amint belépett. Molnár azonban nem sokat tévovázolt, hanem előrántotta kését, kétszer gyorsan ellenfele vállába szurta. Kelemen sérülései súlyosak, bár nem életveszélyesek, mert a kés semmi nemesebb szervet nem érintett. A följelentést Molnár ellen megtette.

— **A halálba kergetett asszony.** A közeli Szilvás-pusztán tegnapelőtt egy szerencsétlen fiatal asszony vetett véget életének.

Az asszonyt saját ura kergette a halálba. Katona József garéi lakos, ki mindössze két év előtt nősült, folytonos féltékenységgel kizozta asszonyát, kit nem egyszer meg is vert. Az asszony többször figyelmeztette az urát, ha durva viselkedésével nem hagy föl, megöli magát. Katona viselkedése dacára ennek egy csöppet sem változott meg nevével szemben. Sőt még brutálisabban bánt az asszonnyal. Vasárnap valami semmiség miatt ismét bántalmazta az asszonyt. Az asszonyt ez annyira elkésztette, hogy elhatározta, meg fogja ölni magát. Másnap, míg férje el volt kűnt foglalva a mezőn, meg szökött hazuról. Szilvás pusztára ment rokonaihoz. Férje kedden utána ment és ismét megtámadta az asszonyt azzal, hogy kevéssével szökött meg tőle. Katona József, mivel felesége ellent mondott, ütlegetni kezdte őt. Az asszony az ütlegek elől kimenekült az udvarra, ahol beleugrott a kutba. Mire kifogták, már megvolt halva. A brutális férj ellen a vizsgálatot megindították.

— **Az öngyilkos pap plébániája.** Simon István plébános tragikus halálával az jogvári plébánia-javadalom megüresedett. A javadalomra most hirdet pályázatot a megye püspöke. A pályázni kívánó egyházmegyei áldozópapok báró Solymossy Ödön kegyurhoz címeve augusztus 20-ig tartoznak pályázataikat a püspöki hivatal-főtitkárnak.

— **Gyermekirtó bűnszövetkezet.** Szombathelyről jelentik: Napok óta élénken foglalkoztatja a rendőrséget egy nagyszabású és messze szétterjedő bűntény, amely, ha eredményre vezet a nyomozás, szenzációs leleplezésekként fog előtérni. Arról van szó, hogy egy valószínűleg több asszony által szervezett foglalkozott gyermekirtással és valószínű bűnszövetkezettel szervezett, hogy a vármegye több részéből magához vonzó a szegények által szabadulni vágyó leányokat. A kényes ügyben

egyelőre még zárt ajtók mögött folytat kibaltatásokat a rendőrség, de alapos a remény, hogy a legközelebbi napokban már tisztázódik a bonyolult ügy s így az eset részletei is nyilvánosság elé kerülhetnek.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés

Budapest, július 27. A képviselőház ma délelőtt tíz órakor 7. sz. Gyula elnökletével ülést tartott.

Napirenden volt: az 1906. évi költségvetés főhatalmazásáról szóló törvényjavaslat és a pozsony—bécsi villamos vasutáról szóló javaslat tárgyalása.

Hoitsy Pál az állami költségvetésről szóló törvényjavaslat előadója határozati javaslatot terjeszt elő, melyben kéri kimondani, hogy a költségvetési törvény elfogadásával nem tekinthető a felmentvény megadottnak az 1906. kezelési év azon szakára, mely a jelenlegi kormány hivatalba lépését megelőzte.

A tárgyhöz szólottak:

Maniu Gyula, Visy Ferenc és Hodzsa Milán. Maniu és Hodzsa nem fogadták el a javaslatot, Visy Ferenc bizalommal viseltetve a kormány iránt, a javaslatot elfogadta.

Ezen szónokok után

Wekerle Sándor miniszterelnök szólalt fel. A miniszterelnök bírálva a nemzetiségi képviselők magatartását kijelenti, hogy a nemzetiségiek itt a Házban hatalmi álláspontra helyezkednek.

Igy sohasem fogjuk egymást megérteni — folytatja a miniszterelnök beszédét — mi egymond történelmi alapon akarjuk a fejlődést. Figyelni fogunk ezen államnak függetlenségére és önállóságára. Mi a demokráciának modern alapon minden vonalon tért akarunk engedni. Ezen kormányt osztályuralommal vádolni nem lehet. — Majd kijelenti, hogy maga a kormány óhajta, hogy a munkásnép sorsa javításának, hogy ezek jogai kibővítsenek, de nem helyesli azoknak szocializmusát, kik nagy elveket hírdetnek, de a kalapácsot nem veszik kezükbe. Kéri az előterjesztett költségvetési javaslat elfogadását.

Maniu Gyula rövid felszólalása után a Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Következett a pozsony—bécsi villamos vasutáról szóló törvényjavaslat.

Kmetty Károly a függetlenségi párt megbízásából határozati javaslatot terjeszt be, hogy ezeu gazdaságilag és politikailag egyaránt fontos javaslat tanulmányozás végett utasítsák a közgazdasági bizottsághoz.

Kossuth miniszter kijelenti, hogy nincs kifogása az ellen, hogy a javaslat tárgyalás előtt a közgazdasági bizottsághoz utasítsák.

Rakovszky István szintén elfogadja a

határozati javaslatot, mire a Ház Kmetty határozati javaslatát elfogadja és a törvényjavaslatot a közgazdasági bizottsághoz utasítja.

Ezzel az ülés véget ért.

Erzsébetvárosi választás.

Budapest, július 27. Az erzsébetvárosi képviselőválasztás egész éjjel át ma reggel 7 óráig tartott. A hangulat mindinkább izgatottabb lett. Eötvös és Barabás párt teljes erejét megfeszítette, hogy győzelmét biztosítsa. Éjfél után már tudni lehetett, hogy Barabáspárték kimerültek, Eötvös-párti választók azonban még mindig tömegesen érkeztek. Ebben a táborban utolsó percig óriási volt a lelkesedés. Az elnök a zárórát reggeli 7 órára tűzte ki. 7 órakor lezárták a szavazást és az elnök kihirdette az eredményt, mely szerint a kerület 14 ezer választója közül leszavazott 6121; ebből

Eötvös Károly 3518
Barabás Béla 2562
Ulmann Jákó 41

szavazatot kapott. Tehát Eötvös Károlyt 915 abszolút szavazattöbbséggel képviselővé választották. A választás eredményét az Eötvös-pártiak leirhatatlan örömmel fogadták. Azonnal küldöttség ment Eötvösért, ki csakhamar megjelent választói között. A választók Eötvöst nagy ovációkban részesítették, mit a képviselő megatva köszönt meg.

Barabás új jelölése.

Nagykörös, július 27. Arra a hírre, hogy Barabás Béla Budapesten megbukott, a függetlenségi párt jelölő bizottsága ma este értekezletet fog tartani, melyen előreláthatólag azt határozzák, hogy a jelöltséget Barabásnak felajánlják.

Orosz forradalom.

Odessa, július 27. Tegnap a városban hat embert öltek meg. Ez a szám az uralkodó viszonyokat tekintve oly csekély, hogy a városban már nyugalmas állapotokról lehet beszélni. Ma sok embert tartóztattak le. A főkormányzó azt az utasítást kapta Pétervárról, hogy minden zendülést a legnagyobb energiával nyomjon el.

Szorgalmazó: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Egy ügyes fiatal fűszerkereskedő segéd és egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik Grünfeld Ferenc fűszer- és csemege kereskedésében S. Csurgó.

Szabás és minta rajzolásban

angol és francia módszer szerint jutányosan tanít Prochlik József női szabó

Károly-utca 21.

Egy kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel aug. 1-ére kiadó. Bővebbet öv. Székely Lajosné Nagykanizsa Ötvös-ter 28. szám.

Butor.

Elköltözés végett egy szoba butor jutányos áron azonnal eladó.

Kölcsey-utca 3. szám.

Vettünk nagy mennyiségű

női, férfigyapjú-, selyem- és butor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsájtunk a nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER

Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-ter, Seidmann ház.

Fiatalemberek, mint molnártanoncok

felvételnek

Franz Lajos és Fiai cég gőzmalmában
Nagykanizsán.

Eladó tanyészsorútsók.

Az Alsólendvén-lentii uradalmak főbérnökségénél fiatal, erőteljes, tanyészképes kisjendi faj

5 drb. kan és 30 drb. koca eladó.

Venni szándékozókknak készséggel ad felvilágosítást az

Uradalmi főbérnökség
Alsólendván.

Horvát nyelvtan

lakolai és magánhasználatra

MARGITAI JÓZSEF

autóképes intézet igazgató
Harmadik kiadás.
Ára kötvé 3. korona.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp Fia

kereskedésében Nagykanizsán.

Háztartásban nélkülözhetetlen
+ „GLORIA” lakkbronz, +
használható mindennemű tárgy azonnali meg-
aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.
Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésében Nagykanizsán.

A már 32 éve a kerékpár világát uraló eredeti angol

Helical Premier

és The Champion

kerékpárokat dupla harang

csapaggal, 3 évi jótál-

lással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 16 koronás részletek adják és

Kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, csapagok, lámpák, pedálok, láncok, csomók, csészék stb.) óriási forgalmunk következtében

30% áreszállítással

szállítunk vidékre és bérhová.

Előrendő Singer varrógépeket nagyban

eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi

8-10 kor. részletek adjók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógépek nagykereskedő,

Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-

régebbi és legnagyobb kerékpár-

raktára

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Pók-délt: VIII., Baross-ter 4. sz.

Buda II., Zsigmond-u. 9.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel

olcsón csináljuk.

Dísz ajándékunk 1000 keppel ingyen és bérmentve.

Nélkülözhetlen

minden irrodában, hivatalban, kereskedőknél stb.

Utánvételei M.
Nyomatvány
Ajánlott levél
Másvetve
Minta értéke nélkül
Műszernettel felvettem

bélyegzőkből álló gyűjtemény mely együttesen egy dobozban 2 kor.-ért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

Felhívás.

A Néptakarékpénztár
részvénytársaság
Nagykanizsán

igazgatósága az alakuló közgyűlés határozata alapján felhívja részvény aláíróit, hogy az alaptőke utolsó részlete fejében 30%-ot, vagyis részvényenkint 150 koronát

t. évi augusztus hó 1-ig

az intézet pénztáránál befizetni szíveskedjenek.

Nagykanizsán, 1906. július hó 23-án.

Az igazgatóság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 79.

Előfizetők és hirdetések:

Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Az első határkő.

Nagykanizsa, július 28.

A magyar parlament az első határkőhöz jutott. Az ex-lex után a rendes költségvetés megválasztásával módot adott a kabinetnek, hogy a törvények saucain belül kormánykodjék. És most azután megindul az alkotás munkája, abban a pillanatban, a mikor maga az országgyűlés piheuni tér.

Andrássy gróf a megyei törvényeket vizsgálja és fur-farag rajtok abból a végből, hogy biztosítékait az alkotmány megvédhetése szempontjából növelje. Anket is készül ebben a dologban, mert a belügyminiszter ezeknél a nemzeti életét biztosító alkotásoknál meg akarja hallani minden illetékes tényezőnek a nézetét. Ha ez megessék, akkor összegezik az anyagot és megalkotják a messze jövőre kihatással mindazt, ami nemzeti voltunkat fejleszteni, erősíteni és biztosítani képes.

Kossuth Ferenc ugyanakkor az ipar és kereskedelem fejlesztésére veti magát teljes erővel. Azt mondják, hogy lázas munka folyik a miniszteriumban és össze sereg alkotással lép a parlament elé. Kossuth is a nemzeti élet feltételeinek öregbítését cé-

lozza azzal, hogy gazdaggá és erőssé akarja tenni nemzetét.

Kossuth Széchenyi István politikáját követi. Nem néz sem jobbra, sem balra, hanem egyenesen a cél elé tekint. A kereskedelmi miniszter biztosítani akarja az országot minden megrázkódtatástól arra a pillanatra is, a mikor majd évek múlva tényleg megtörténik az Ausztriától való különválás.

Polonyi Géza az öszre husz javaslattal lép az országgyűlés elé és célul tűzte ki a sajtótörvény revízióját is. Nagy kérdés, mert a sajtószabadság sehol sem oly nagy alkotmány jogi biztosíték, mint nálunk.

Maga a miniszterelnök, Wekerle Sándor pedig most gyürkőzik arra a hatalmas birokra, a mely köztünk és Ausztria között a gazdasági kérdésben kell, hogy lefolyjék. Szerdára a király elé járul Ischlbe és előterjesztést tesz a kiegyezés kérdésében. Mindenek előtt azonban az általános politikai helyzetről számol be és jelenti, hogy az első határkőhöz jutottunk, mert a kormány most már rendes költségvetés keretén közremunkálhat az ország érdekében.

Zalaegerszeg díszpolgárai.

Küldöttség a minisztereknek.

— Saját tudósítónktól. —

— július 28.

Budapestről jelentik: Zalaegerszeg város képviselőtestülete Wekerle Sándor miniszterelnököt, Kossuth Ferenc, Apponyi Albert, Andrássy Gyula, Zichy Aladár, Darányi Ignác, Polónyi Géza és Jekelfalussy Lajos minisztereket a város díszpolgáiraivá választotta. Az erről szóló okleveleket egy nagyobb küldöttség pénteken hozta fel a fővárosba és nyújtotta át a minisztereknek. A küldöttséget gróf Batthyány-Pál főispán vezette. A küldöttség délután fél öt órakor tisztelgett a miniszterelnöki palotában Wekerle Sándor miniszterelnökkel, ahol mintán később minisztertanács volt, jelen voltak Kossuth Ferenc, gróf Andrássy Gyula, gróf Zichy Aladár, Darányi Ignác és Jekelfalussy Lajos miniszterek is. Gróf Batthyány Pál főispán ösmertette a küldöttség jövetelének okát, dr. Tassy Gábor tiszti főorvos lelkes beszéddel vázolta a kormány tagjainak kiváló érdemeit. Mély tisztelettel jelentek meg a város közönségének megbízásából, hogy átadják a díszpolgári oklevelet.

Városuk kicsiny, de nem jelentéktelen, mert fiai küzdöttek mindig, amikor a nemzet ügyéről, alkotmányáról volt szó. Hazafias elszántsággal állották ki a közelmúltban a megpróbáltatást és amidőn királyunk kívánságára azok a férfiak vállaltak kormányt, akikben a

Az Oceánon.*)

Irta: Dr. Pollák Ernő.

"Pannonia" gőzhajó Gibraltár és New-York közt 40-80 szélességi 71 hosszúsági fok alatt, 1906. július 8-án 8 órakor este (nagykanizsai idő szerint 1906. július 9-én 2 órakor reggel).

VI.

Az Oceánon a kőd nyáron is fellép és pedig a nap bármely szakában. Legtisztabb idő van, egyszerre leereszkedik a kőd és a hajó orránál tovább látni nem lehet. Ilyenkor a vezély elhárítása céljából a szem helyett a másik érzékszerv segítségéhez — a fülhöz — fordulnak s úgy segítenek a bajon, hogy minden pereben megszólal a kürt szava, melyet villamos készülék állandóan működésben tart s mely nemcsak hallható, így figyelmeztetve a vezélyre a nézőn közelben lévő hajókat.

Kétzer volt alkalom mindent észlelni. — Szombán, július 4-én reggel 4 órakor először. Mely időben voltam merülve, midőn a kürt hangja felkavart. Percről-percre hallottam. Én

persze mindjárt tudtam, hogy milyen körülmény forog fenn. Csicsáky hadnagy barátom, ugyanis már az Oceánra való érkezésemkor figyelmeztetett e körülményre. Ablakomhoz léptem, és sűrű ködrétegeket láttam. Az utasok nagyrésze bizony nem tudván mire magyarázni a gyakori kűrtölést, nagyon megijedt egy részök, a fedélzetre szaladt és csak akkor tertek ismét pihenőre, midőn őket a tényállásról felvilágosították. — A kőd egy óráig tartott.

Másnap reggel fél 8 órakor újra megszólalt a kürt. A hajó egészen ködbe volt burkolva úgy, hogy két lépésnyire sem lehetett látni. Nálunk még novemberben sem láttam ilyen ködöt. Peréről-percre hangzik a kürt szava. A kapitány nem jó reggelire a szalonba, állandóan a hidon tartózkodik; ezen igazán ijeszítő kőd eltartott délelőtt fél 11 óráig, ekkor lassankint kitisztult a láthatár, a nap sugarai diadalmasan áttörték a ködrétegeken és szép tiszta nyári napban volt részünk.

A második veszélyét képezik az oceáni hajózásnak: a jéghegyek. Ezek a jéges tengerrel, mellyel az Oceán összefügg, leszakadt, a tengerben lassan uszó nagyterjedelmű jég-tömegek, — valóságos uszó jégzsigetek, — melyek elkerülésére nagyon is ügyelni kell

a hajó vezetőjének. Ezek télen-nyáron lehetnek jelen, sőt nyáron, inkább lehet tartani jelenlétüktől, mivel télen szakadnak le e nagy jég-tömegek, és éppen nyár lesz, mire leérnek az Oceánba. Számuk és nagyságuk igen változó. Csicsáky magyar tengerésztiszt egynek nagyságát megmérte, persze illő távolságból, a kellő műszerek segítségével, mi elég komplikált feladat s a következő méreteket konstata: hosszúság 400 méter, szélesség 120 méter és magasság 40 méter. — Hogy mily óriási tömeget képez e köbtartalom, képzelhető, amennyiben csak $\frac{1}{10}$ -ad részük áll ki a tengerből, míg a többi $\frac{9}{10}$ -ad részük a tenger alatt van. Szerencsére nappal észrevehetők, éjjel is bizonyos fluoreszkálással árulják el magukat. Azonkívül más fontos jele közelségüknek a tenger vizének jelentékeny lehűlése, sőt a levegő hőmérséklete is lecsúsz. — Azért a tengeren folytonos meteorológiai megfigyeléseket végeznek, levegőnek és víznek hőmérsékletét négy óránként megállapítják és feljegyzik.

A Mareoni távíró is igen jó szolgálatot tesz a hajó biztonsága érdekében, amennyiben a hajók az úton tett tapasztalataikról részletesen referálnak egymásnak a gentilis olasz tálmányának segítségével. (Vége köv.)

* Nagytűz közleményeként lád a Zala t. hó 7, 8, 10, 11 és 12 napján szünetel.

nemzet bizalma összpontosult, nem mulasztotta el a város hazafias közönsége, hogy elismerésének és hálájának kifejezéséül ne adjon a haza nagyjai iránt. Szíve mélyéből üdvözlő városa legújabb diszpolgárait és működésükre az Isten áldását kéri.

A miniszterek nevében Wekerle Sándor miniszterelnök köszöntö meg a kitüntetést. Köszönöm — ugymond — mindnyájunk nevében ama kiváló megtiszteltetést, melyben bennünk részesítettek, hogy nemcsak városuk diszpolgáiraivá választottak meg, de ezen diszpolgári oklevelet ilyen szép küldöttséggel nyújtják át. Legyenek meggyőződve arról, hogy kitüntetésük közéleti működésünknek egyik szép emléke lesz, de egyszerűsággal erőforrás is, melyből erőt meríthetünk munkálkodásunkra: ama nagy cél elérésére, hogy hazánk jólétét előmozdítsuk! és gazdasági önállóságot megszilárdítsuk. Vegyék ki e munkából részüket önök is úgy a saját városuk felvirágztatása, mint a haza érdekében. Hiszem és remélem, hogy a mint a küzelemben találkoztunk, úgy találkozni fogunk a munkálkodás terén is.

A küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta a miniszterelnök szavait. A diszoklevelek dus aranyozású csont kötésbe vannak foglalva, mindegyik diszoklevelel az illető miniszter drágakő utánazzal kivert monogrammjával. A küldöttség az est folyamán látogatást tett a függetlenségi párt körhelyiségében.

Egy-két szó a csáktornyai képviselőválasztásról.

— július 28.

Folyó hó 25-én megejtett képviselőválasztásra egy kollégámmal lerándultunk. Sarkalt bennünket a kíváncsiság is, hogy vajjon Muraköznek ez a vidéke is oly alapszabályok megteremtésére alkalmas-e, mint a szomszédos letényei, hol eligéri magát minden szavazó, (tisztelőt a kivételeknek) s elveinek fenntartásával oda szavaz, a hol legutóljára kap valamit.

Nos, Csáktornyan végtelenül csalódtunk. Amulat fogott el, mikor a kiemelés megtörtént s mikor az eredményt kihirdették megcsaltam a karomat, hogy vajjon ébren vagyok-e, vagy álmodom. De kezdjük elülről.

Pajtásommal együtt egyenesen a függetlenségi pártkörbe hajtottunk, a hol ép jelöltől gondolkostak, mivel Festetich visszalépett. Rövid tanácskozás után kipattant a titok, felléptetik Filipits Lajos drávavásárhelyi plébánost.

Az egész várost mintha földrengés érte volna, lázba esett, minden ábrázatról boldog mosoly sugárzott le, s nem történt más, mint megválasztották Filipits Lajos drávavásárhelyi plébánost 248 szótöbbséggel honatának.

De tanulhatnánk szeretett vármegyém, többi voksoló választókerületei.

Itt nem az érdek, nem a haszon vezette az embereket, hanem a meggyőződés.

Kalapot emelek Csáktornya közönsége előtt. Nem törődve semmivel, egyeznek ezeket,

százakat eresztettek meg a saját zsebükből.

Asszonyok a tüpénzüket adták a korteseknek, és minden ideg meg volt dermedve az izgatottságtól.

Az asszonyok korteskednek, szép szóval édesgetve a szavazókat.

Szóval Csáktornyan láttam egy tiszta választást.

Ifj. Czukelter Lajos.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó Jenő.

— július 27.

Budapest örömmámorban uszik! És ez nem frázis. Az erzsébetvárosi választás nemcsak a hetedik kerületbelieket érdekelte, nemcsak a nevezetes Dob-utca környékének lakóit tartotta izgalomban. Egész Budapest talpon volt az éjjel és bárha csak a dohánycsúcsok zsinagoga körül fujta teli tüdővel és törhetetlen buzgósággal a rezes banda a Radetzky-marsot; a Lipótváros, a Terézváros, de sőt az arisztokrata érzelmű Belváros is átvirrasztotta az éjszakát, hogy kivárja az erzsébetvárosi választás eredményét.

És jöttek a hírek egyre a dohánycsúcs sátorlábából:

— Eötvös 200-al vezet!...

— Eötvös háromszázal vezet!...

— Barabásék a végét járják!...

A kávéházak egész éjjel zsúfoltak voltak és minduntalan hírnök jött és lihegve szólt:

— Eötvös győz!

És amikor már bizonyossá lett a vajda győzelme: akkor valami különös dolog történt Budapesttel. Egyszeribe lelkesé vált; olyan lelkesé, amelyennek nem láttam még soha. Az utcán éneklő csoportok; de nem abból a népfajtaból, amelyet a mi rendőri jelentéseink »csócselék«-nek szeretnek jelezni. Nem, a nép, a tiszteltreméltó, istenadta nép nem maradt magára a lelkesedésben. A »kaputos« emberek szívvél, lélekkel osatlakoztak hozzájuk. Nagyságuk, akik Berkovitsnél csináltatják a toalettjeiket és kölni-vizzel védekeznek a szegény szag ellen — ma éjjel ott táncoltak örömmükben a dohánycsúcs sátorláb előtt és versenyt fújtak a rezes bandával a lelkes nótát, hogy:

Ha van benne kormánypárti szavazó:

Düljön össze ez a vendégfogadó!...

Persze humor is volt bőven. Különösen kijutott belőle Földiáknak, a Barabás-párt elnökének, akit így apostrofáltak egyre:

Földiákkal játszó égi tünemény,
Istenségnek látszó, hui, vak remény!

Az Eötvös-párt főembere Berger Rezső ügyvéd volt. Azt egyre így hallgattatták el:

— Ne beszéljen, Bergerék Rezsője.

És volt szaz meg egy inideuse, vidám és borus epizódja ennek az érdekes, izgalmas választásnak, amelyre bizonyára sokáig vissza emlékezik majd az Erzsébetváros.

Talán a legszebb epizód volt az, amikor az öreg Eötvös Károlynak, a vajdának átadták a mandátumot. Csak néhány szóval kö-

szöntö meg a »vén fecsegő«, de — szem nem maradt szárazon.

És elmúlt az éjszaka. Ma — már benne vagyunk a déli órákban! — még mindig lázas az Erzsébetváros.

Vázsonyi Vilmos és az ő táborára, amely voltaképpen a választást intézte, még reggel is ott ült az Abbazia kávéház Rőtvs asztalánál, ahol a vajda úgy anekdotázott, mint más hétköznapiakon, csak az utcáról hangzott be egyre:

— Éljen Rőtvs Károly!

— Ilyen választása még nem volt ennek az álmos, érzéketlen városnak!...

HÍREK.

— Zala vármegye törvényhatósági bizottságának keddi gyűléséről közlik még a következőket. Az illeten Batthyány Pál gróf főispán elnököl. Elhatározták, hogy a Keszthely — zalaapáti — lenti — muraszombati törvényhatósági közutat állami kezelésbe átadja, de kimondotta, hogy állami utat törvényhatósági kezelésbe átvinni nem fog. A bizottság Keszthely képviselőtestületének a villamos világító berendezés létesítése iránt hozott határozatát a felebbzés elutasításával jóváhagyta és a magánvilágítást hectowatt óránként 6 fillérben alapította meg. A tuberkulózis ellen védekező zala vármegyei egyesület átiratát amelyben a tuberkulózis ellen védekező Dunántúli szövetség létesítésének elősegítését kéri, szintén tárgyalta a gyűlés, tekintve azonban, hogy az alapszabályok oly hiányosak, hogy abból nem lehet megállapítani, vajon minő kötelezettséget vállalon magára a vármegye, a bizottság kimondta, hogy az ügyet csak az alapszabályok alapos átdolgozása után fogja újból tárgyalni.

— A csornai prépost beiktatása. Tegnap iktatta be ünnepélyesen a csornai kiváltságos premontrai-rend préposti székhé Burány Gergely dr. a volt keszthelyi igazgatót Széchenyi Miklós dr. gróf, győri püspök. Széchenyi Miklós grófot nagy közönség várta megérkezésékor és fényes kocsisoron kísérte az ősi palotába. A beiktatás nagy papi segédlettel ment végbe a rend templomában. Burány Gergely dr. prépost remek koncepcióju beszédben méltatta a magyar kultúra fejlődése s az egyház hazafias, hitéleti és tudományos működése közötti kapcsolatot, rendtársait az egyházi szellem ápolására, a magyar műveltség belterjes fejlesztésére buzdítván. Végül úgy a saját, mint rendtársai nevében hálát köszönetet mondott Széchenyi Miklós gróf győri püspöknek fáradságáért, valamint Varga győri prépost kanonoknak s a püspöki kíséret többi tagjának a szives közreműködésért. A beiktatás ünnepély végstével Burány Gergely dr. prépost rendtársai hódolatát és késcsokját (az alávetés képletes jele) fogadta. Majd pedig a járási papágot és a világi notabilitásokat. Megszállhatatlan a sok üdvözlő távirat, mely a tegnapi beiktatás alkalmából érkezett Burányi dr.-hoz. Táviratokat küldtek: Vaszary Kolos hercegprímás, Kohl Medárd felszentelt püspök, Darányi Ignác dr. földmű-

Mit igyunk?
Az elsőrendű természetes szénasvavas natron-tartalmú kóványvizet a KÖHAI

Vegy vizsgálók s ajánlatok az Ágnes-forrás az orvosok előtt nagyon kedvező gyógyszerévé tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosbizonysálatok; dr. Kéty, dr. Stenborny, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantia, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Moesig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Halgács, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb. dől, a kik az Ágnes-forrást a legmegelőzhetőbb ajánlatok: ideges gyomorbetegségeknél, éhínség, gyomorhurutoknál, féltő hasi bors után, székelygyulladásnál, anglikorndi, és: de hólyagbetegségeknél, ideggyulladásnál, vesebetegségeknél, mint deveszt fertőző betegségeket ellen (typhus, cholera stb.) Hatalmas számú máskülönben valamely nagyobb üvegben minden kétséget kizáróan mesterségesen szénasvával telített vizet, aot a szódavíznek is nevezik; hogy az Ágnes-forrás vizét egészségesebb ember is könnyen megemészthesse, nagyobb vidái városokban lerakotok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismeretét fizet ingyen kaphat. — A forrás kezelési. — Kapható minden flaszterületben és elebrangu vendéglőben

Ágnes.

forrás, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyvíz; dus szénasvartartalmával fogva nemcsak biztos évszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógszerekkel fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsz- és húgyveservi betegségeknél.

Kedvelt borviz!

Az Arany János utca sarkán azán elvált
 Wie és hazavitte az ölezer koronát a cédnek.
 Csakhogy Mauthner eltagadta, hogy könnyelműen
 a szolgára bista a pénzt. Azt mondta, hogy az
 összeget már befizette s a szolga, a ki a nyug-
 tárt várja, azonnal jönni fog.

Megjegyzendő, hogy a cég és a Kereskedelmi Részvénytársaság egy és ugyanabban a házban van. A gyáraknak azért nem kísérté odáig a szolgát, mert valamelyes magánügyét intézte el valahol időközben.

Mikor atán látták, hogy a szolgál a nyugtával egy óra múlva sem jön fel, utána néztek a dolognak és kiderült, hogy Rózsa Gábor a negyvenháromezer koronával megszökött.

A cég jelentést tett a sikasztásról a rendőrségnek, a mely megindította a nyomozást a hűtlen szolgál után. Rózsa sóvágy testalkatú, feltűnően sárga és csupasz arcú fiatal ember.

Közigazdaság.

A gazdaközönség figyelmébe.

A földművelésügyi m. kir. minisztérium köréből —

Hogyan kell sörárpa csépelni?

A malátá-gyárosok és serfőzők általában arról panaszkodnak, hogy a Magyarországon vásárolt sörárpból nem tudnak jó malátát készíteni. Ennek pedig nem az árpa az oka, hiszen Magyarországon kitűnő minőségű sörárpa terem, hanem az, hogy a gazdák és a cséplőgépközelítéves balhiedelemből nagyon is letoklászolják, lekoptatják, legömbölyítik és ezzel mindenkor meg is sértik az árpaszemet cséplésekor, úgy gondolkoznak, hogy az ilyen lekoptatott árpát a malátá gyárosok és serfőzők szívesebben veszik.

Pedig ez nem úgy van!

Még a legjobb sörárpa sem adhat jó malátát, ha békja megsértült, vagy a szem megrepedt, vagy bármelyik hegyes vége tulságosan le van koptatva. Az ilyen árpa áztatásakor nem adhat egészséges csírá, tehát malátát, hanem elpenészesedik. Vagy ha ad is valamelyes csírá, miután az sértett magból kelt, nem lehet tartós és vele jó sört készíteni nem lehet.

Már pedig a gazdának saját érdeke kívánja, hogy olyan állapotban hozza sörárpáját piacra, amint azt a malátagyárosok és serfőzők kívánják. Ezek pedig csak a sértetlen, ép szemű árpát keresik és fizetik. Egyáltalán nem törődnek azzal, hogy az árpa hegyes maradt, sőt ezt jobban ísítik, mint a lekoptatottat, mert a hegyes szemű árpát a cséplőgép dobja és toklászolója minden bizonnyal kevesebbet sértette meg, mint a legömbölyítettet.

Ne tévesse meg a gazdákat az a régi felfogás, hogy minél nagyobb a sörárpa hektoliter-súlya, annál nagyobb az ára. A malátagyárosok és serfőzők mind szívesebben veszik a 60—70 kilós árpát, mint a 70—73 kilóst, azon egyszerű okból, mert az agyonkoptatott, legömbölyített árpa nehezebb hektoliter-súlyu ugyan, de sokkal több jobban sértült szemekből áll, mint a le nem koptatott és így kevesebb vagy egyáltalán nem sértett szemű árpa, mely malátakészítésre ilyen formán sokkal jobb.

A sörárpa cséplésénél tehát nagyon kell ügyelni arra, hogy a szem meg ne sérüljön. Miután pedig a szem a cséplőgépen két helyen sérülhet meg, úgy mint a dobban és a toklászolóban, tartásuk szem előtt a gazdák és cséplőgépközelítők a következő tudnivalókat:

Mikor és miért törí a dob a szemet?

I. Minden árpacséplés előtt ki kell próbálni a kosár állását és próbálgatások után egy beállítani, hogy a szemet a kalásztól jól lecsápelje ugyan, de hozzá toklászti ne hagyjon rajta, se meg ne sértse.

II. Hogy a dob megsérti-e az árpaszemet vagy sem, azt úgy lehet megtudni, hogy a mag felhordó (paternoster vagy elevator) fenékén levő tolóajtót kihúzzuk és a szemet itt eresztjük ki. Ha találunk sértült szemet, akkor a dobban van a hiba és most keresni kell a hibát.

III. A dob a következő okokból sértheti vagy törheti a szemet:

1. Ha gyorsabban forog, mint kellene.

2. Ha a dob nincs jól összeállítva és egyes lécek túl magasra vannak szerelve.

A dobban a léceknek mind pontosan egy magasságban kell feküdniök.

3. Ha a kosár tulságosan közel áll a dobhoz, vagyis nagyon meg van húzva.

Ekkor hátrább, távolabbra kell állítani a kosarat.

4. Ha a kosár nincs egyenletesen meghúzva és egyik végén közelebb áll a dobhoz, mint a másikon.

Ezt meg kell keresni a cséplőgép oldalán levő kémlelő lyukakon át nézve a dobát egyenletesen állítani.

IV. Új gépnél míg a kosárlécek és dobverőlécek kissé meg nem koptak, inkább távolabbra állított kosárral kell eleinte dolgozni.

V. Használt gépnél a dobverőlécek közepén jobban kikopnak mint két szélükön. Az ilyen egyenetlenül kopott verőlécek nem csépelnek jól a ha akkor a kosarat közelebb hozzuk a dobhoz, a verőléc két végén megsérti vagy törí a szemet. Ez esetben a kopott verőléceket egyenesre kell reszelni: vagyis két végén a bordákat reszelővel oly alacsonyra kell reszelni, mintamint alacsonyra a közepén koptak. Vagy pedig új verőléceket kell a dobra szerelni.

Ha a kosárlécek élei lekopnak, ezeket ki kell venni a kosárból és egyenesre, élesre gyalulni.

VI. A kosár állítása új gépeknél a cséplőgép oldalán levő beosztás szerint történik. Kopott kosár és dob nál a beosztás már nem mutathat biztosan, azért a cséplőgép két oldalán levő kémlelő-lyukakon átnézve szemmel is meg kell vizsgálni a beállítást, hogy az a kosár egész hosszában egyenletes legyen.

Mikor és miért törí a toklászoló a szemet?

Ha a dob nem sérti vagy törí a szemet és a zsákba mégis kerülnek megsértült vagy törí szemek, akkor a hiba a toklászolóban keresendő.

A toklászoló sérti vagy törí a szemet:

I. Ha a toklászolás tulságos erős. Ez onnan származik, hogy a szem tulságos sokáig marad benne a toklászóban.

Miután a toklászolóban egy kis tolószállal kiegyensúlyozott csapóajtója van, mely felbillen, mihielyt redja bizonyos mennyiségű (súlyu) szem jutott, tehát beállíthatjuk e kis csapóajtót úgy, hogy már kevés mennyiségű szemmel átbillenjen s így a szemek rövidebb ideig maradván a toklászolóban, nem sérülnek meg.

II. Ha toklászoló kések ujak. Ekkor a szemet szintén csak rövid ideig engedjük a toklászolóban. Később a kések megkopnak s ekkor tovább maradhat a szem a toklászóban.

De nem elég csak az eddig leírt utmutatásokat betartani, hanem feltétlenül szükséges, hogy a gazda vagy a cséplőgépközelítő napjában többször is ellenőrizze, vajjon a gép jól dolgozik-e vagy sem. Ha csak egy törött szem is akad a zsákban, nézzen utána, mi lehet ennek az oka. Az itt leírt utasítás segítségével hamar rájöhet a baj okára és segíthet is rajta.

Ne sajnáljuk az ellenőrzéssel járó munkát, ne aletessék, ne orlólessék, a cséplés munkáját, mert amit mennyiségben nyertek, azt elvesztik minőségben.

Hogy Angolország és Németország ugyanazon területen évenként több és több sörárpát tud piacra hozni, az nem egyedül a termés jószágának köszönhetik, hanem főképpen annak, hogy vigyáznak a sörárpa cséplésénél és betárlják az arany szabályt, laasan de alaposan.

Az árpaszemek, hogy jó sörárpa legyen, sértetlenül kell a cséplőgépből kikerülni, ezt egy kis utánajárással és figyelemmel nálunk is el lehet érni.

Legyen az az árpaszem megtoklászolva, de ne legyen megsértülve és megkoptatva. Ne féljenek a gazdák, amit a hektoliter súlyon vesztenek az sokszorosan megtérül az árban.

Ne súlya, de jóságra, ne mennyiségre, de minőségre dolgozzunk s akkor sörárpáért nem kell külföldre menni, de onnan jönnek majd be érte. Vigyázzunk a sörárpa cséplésénél!

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 28. Elnök: Rakovszky István.

Elnök: Az ülést délelőtt 10 órakor megnyitja és bemutatja Főtűs Károly Budapest VII. kerületi és Müller Károly aradi képviselők mandátumát. Kiadják az igazoló bizottságnak.

Ezután a Ház harmadszori olvasásban is elfogadta az 1906. évi állami költségvetést.

Következett a bejelentett mentelmi ügyek tárgyalása. Hencz Károlyt osztály elleni igazgatásért kiadták, továbbá felfüggesztette a Ház Olay Lajos mentelmi jogát. Beniczky Ödömet Szócs Pál volt képviselő kérte ki a háztól egy cikk miatt, melyet Beniczky még újságíró korában írt. Az előadó Beniczky kiadatását javasolta, azonban a Ház többsége nem fogadta el az előadó javaslatát. Eszerint Beniczkyt nem adják ki. — Nagy György mentelmi ügyében a Ház elhatározta, hogy az iratokat átteszi a belügyminiszterhez a vizsgálat megindítása végett. A többi mentelmi ügyben a Ház az előadó javaslatát elfogadta.

Ezután a kérvényeket tárgyalták.

Mocskovics Iván előadó 46 kérvény dolgában tett javaslatot, melyhez a Ház hozzájárult.

Elnök: Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését akkor tartsa, majd ha a főrendiház üzenetét megkapja.

Vizy Ferenc: Interpellálja a vallás- és közoktatásügyi minisztert az állami tanítóknak az állami tisztviselők közé való beosztása tárgyában.

Az interpellációt kiadták a kultuszminiszternek.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

A képviselőház szünete.

Budapest, július 28. Félhivatalosan jelentik: A képviselőház nyári szünete, mely az idén a reformmunkálatok zavartalan elvégzésére érdekében szokatlannal hosszúra

Butor.

Elköltözés végett egy szoba butor
jutányos áron azonnal eladó.

Kölesy-utca 3. szám.

Szobaleány

jó magaviselettel kerestetik egy több tagból
álló előkelő izr. családhoz Cím a kiadó-
hivatalban.

Vettünk nagy mennyiségű
női, férfigyapju-, selyem- és bu-
tor szövet-kelméket,

melyeket meglepő olcsó áron bocsátunk a
nagyközönség rendelkezésére.

KREISLER és SCHLESINGER
Nagykanizsán, Erzsébetkirályné-tér,
Szeidmann ház.

Legjobb üdítő ital

Az üdítő
száraz, gyögyölő,
kiszáradt, és egész szervesen
felkészült

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének hasz-
nálata mellett (üvegje 70 fillér) valaha ismét
fogfájást kap, vagy szája büdlik. (Franco kül-
désel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede
Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden
gyógyszertárban és drogueriában. Csakis „Bar-
tilla fogviz” kerendő. Hamisítások bejelentése
jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható,
bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillért.
— Raktár Nagykanizsán: Drogeria a „Vörös
keresztben.”

MAYER KÁROLY

VEGYTISZÍTÓ,
FELTISZÍTÓ ÉS OZGÁRSÍTÓ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN

Az üdítő, víz és gyögyölő, tisztító és
száraz, gyögyölő, kiszáradt, és egész szervesen
felkészült

Igen alkalmas orvászerek. — Rávid használat után alkalmatlan
fogszárgágyi károsodást által megelőzve.

Kalodont
mélkülözhetetlen
fogtisztító-szer,

A fogak tisztántartásához csupán rávizek nem elég
sokszor. A fogszárgágyi károsodást megelőzve által
man anyagok eltávolítása csakis mechanikusan tisztít-
ással kapcsolatosan egy frissítő és antiszeptikus
kúrt fogtisztító-szerrel lehet elérni. A „Kalodont”
már az összes kultúrákban a leginkább
már használt és bizonyított.

Szép két szobás lakást

megfelelő mellékhelyiségekkel keresek két
tagu család részére a belvárosban, vagy
annak közelében. Ajánlatokat az ár megje-
lölésével „Lakás” jelige alatt a „Zala-
kiadóhivatala továbbítja.

Allein echter Balsam
aus der Schweiz
A. Thierry in Pregrada
bei Belgrad-Serbien

Medve szívet és etinyomás bontatandó
Egyedül valódi Thierry balsama

csupán zöldséges és gyögyölő. Törv.
védve. Rápta híres felismerésén emészté-
si zavarok, gyomorgörcs, kolika,
katarhus, mellháj, influenza stb. stb.
ellen. Ára 12 kis vagy 6 keltős üveg
vagy egy nagy keltős üveg, szabadalm-
száma 5. karnas bérmentve.

Thierry Cantifolia keltős keltős mint
a plusz ultra minden még oly
idült sebek, gyulladatok, sérülések,
daganatok és keltős ellen. 2 tégely
ára K. 3.80 bérmentve, előzetes pénz-
beküldés vagy utánvét mellett.

Thierry A. gyógyszer-tára Pregrada (Belitak Szev-
brán mellétt.)
Leírást több ezer köszöndíjvaléllal ingyen és bérmentve.
Központi raktár Bécs: Karl Brady gyógyszer-tára. Fő-
raktár Budapesten: Török József gyógyszer-tára.
Egger gyógyszer-tára; Lugos: Vártes L.

Eladó tenyészsertések.
Az Alsólendva—lentü uradalmak fő-
bérnőkségénél fiatal, erőteljes, te-
nyészképes kisenői faj
5 drb. kan és 30 drb. koca eladó.
Venni szándékozóknak készséggel
ad felvilágosítást az
Uradalmi főbérnőkség
Alsólendván.

Grand-Prix. Párisi világkiállítás 1900.
Kvizda Ferencz János
cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár
fejedelmi udvari szállító,
kerületi gyógyszerész Kornenburghan, Bécs mellett
Kvizda-fele Restitutionsfluid
cs. és kir. szabadsz. mosóvíz lovak számára.
1 üveg ára korona 2.80.
Negyven év óta van használatban
az udvari istállóban a a legna-
gyobb katonai és polgári istálló-
ban is lovak izmai erősítésére,
faragott menetek előtt és után,
szemmozgásoknál és az izmok
merevedésénél stb. lovat a
trafi ingben bámulatos
eredmények felmutatására
képesül.
Főraktár Magyarország részére:
Török József gyógyszer-tárnál
Budapest, Király-utca 12.
sz. és Andrassy-ut-26. sz.

Egy doboz 2. kor 40 f.

Fiatalemberek, mint molnártanoncok

felvételnek

Franz Lajos és Fiai cég gőzmalmában
Nagykanizsán.

A már 32 éve a kerékpár
világot uraló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**
kerékpárokat dapsa harang-
csapaggal, 8 évi jótál-
lással, minden árfelemlés nélkül, usigoruan az ere-
deti gyári áron 12 és 15 koronás részlete adjak és

kerékpáralkatrészeket
az egész világon létező összes kerékpárokhöz (keltő
és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok,
csomók, csészék stb.) óriási forgalmunk követke-
zésén

30% áreszállítással
szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagyban
eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi
8—10 kor. részlete adjak.

Láng Jakab és Fia
kerékpár és varrógép-üzemeltetők,
Austria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára
BUDAPEST, József-körút 41. sz.
Főraktár: VIII., Baross-tér 4. sz.
Dudán II., Esztergom-sz. 9.
Javításokat saját műhelyünkben szakértelmű
olcsón csináljuk.
Dísz ágyazatunk 1000 árpallal ingyen és bérmentve.

VITA * VITA
Hazai termék!
VITA
Legtisztább természetes
NATRIUMFORRÁS
Számos orvosi szakvélemény
alapján kitérő gyógyhatású
köszvény, húgysavas lerakódások,
gyomor- és bélbetegségeknek.
Különlegesség gyomorégés ellen.
Kapható minden gyógyszer-tárban és ártalán-
forrás-igazgatóság. Sósut, Vasm.
VITA * VITA

KLYTHIA a bőr ápolására az arczár szépitésére és finemítésére PUDER

Legelegánsabb, tolette, bál és salon puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlja Dr. J. J. Fohl kir. k.ár által Bécsben
Ellenőrző levelek a legjobb körkörülmények között készült és vanak.
GOTTLIEB TAUSSIG
cs. és kir. udv. tolette-csappan és illatszertár.
Főraktár: BECS, I. Wellenle 8.
Szétküldés utánvétel vagy az összes előlege bérmentve mellett.
Kapható a legújabb illatszertár, dr. J. J. Fohl k.áraként és
gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Kelet a. Mor Kráner
Gyula cégénél.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.Telefon : Kiadóhivatal : 103.
Szerkesztőség : 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intérendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai küldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Állami költségvetésünk.

Nagykanizsa, július 30.

Július 13-án mutatta be Wekerle a törvényhozásnak a folyó év költségvetését azzal a megjegyzéssel, hogy az 1906. évi szükséglet az 1904. évinél kerek számban hatvankét millió koronával több. Ez a nyilatkozat akkor — s nem tartjuk a dolgot megérthetetlennek, — egy kis megdöbbenést keltett. Az aggodalmakat még fokozta a miniszterelnök más nyilatkozata, amelyben elmondta, hogy a folyó évi budget csak részben a koalíciós kabinet munkája, részben kényszerű örökség; de a felelősséget az egészért az ő kormánya viseli. A koalíció nyílt és titkos ellenségei szettek ebből a nyilatkozatból tőkét kovácsolni a maguk javára és iparkodtak politikai abszurdumként tüntetni föl a koalíciós kormány becsületes és férfias vállalkozását. Hogyan felelhessen valaki azért, a mit nem tett, amit a nyakába szakítottak, amikor a Fejérváry kormány még a maga tetteiért sem felelős, s amikor a letűnt korszak korifeusai kézzel, lábbal dolgoztak azon, hogy a Fejérváry kormányt ne lehessen felelőségre szorítani?

A költségvetés részletes tárgyalása, ugy

hiszünk, megnyugtatta mindazokat, akik megriadtak a budget hatvankét milliós emelkedésétől, mind pedig azokat, akik a koalíciós kabinet felelősségét kezdetben illuziórisnak tartották. A hatvankét milliónyi újabb terhet, szó nélkül megfogjuk érezni mindnyáján, akik viseljük az állami terheket. Hatvankét millió korona nem éppen bagatel summa. Aki azonban egy kis figyelmessel kísért a budget tárgyalását, az egyes tárcák keretében, az nem esik kétségbe az újabb teher miatt. Soha Magyarország kormánya nem kontemplált annyi hasznos, részben azonnal gyümölcsöző befektetést, mint amennyit kontemplál s részben már iniciált is a koalíciós kabinet. Ez megnyugtató, amikor kissé meg kell feszíteni az erőnket. A tanácsadóknak melegen ajánljuk, hogy nézzék át még egyszer az egyes tárcák költség előirányzatát s meggyőződéseik szerint mérlegeteljék és ítélik meg a kormány szándékait és céljait.

Aki a maga szemével lát s a maga eszével itél, annak nem kell mondanunk, hogy nálunk nem volt még egyetlen költségvetés sem, amely olyan világosan, értelmesen, őszintén és férfiasan beszélt volna, mint az idei budget. Maga a pénzügyminiszter elismerte, hogy most áldozatot, erőmegfeszítést kér a nemzettől a jelen iva-

déktől, a jövő érdekében. Elmondta azt is, hogy az áldozatot nem ingyen kéri, hogy eljuttunk addig a határig, amelyen túl az áldozat-készség nem feszíthető. A nemzet áldozatait azzal kívánja honorálni, hogy a köz-, valamint a magánosok javára új jövedelmi forrásokat nyit meg. Az új jövedelmi források megnyitása és gazdasági életünk felszabadulása az idegen nyomás alól, kellő kárpótlást nyújt a most hozandó áldozatokért. Sem okunk, sem jogunk úgy gondolkozni, hogy ez az ígéret csak pusztaszó, üres levegőmozgás, bár volt kormányaunk az üres ígéret malasztjához meglehetősen hozzászoktattak. Vagyoni helyzetünk, amint a pénzügyminiszter többször is kijelentette, nem rózsás, de nem is kétségbeesítő. A Wekerle-kabinet arra vállalkozik, hogy a súlyos helyzetből simán kivezeti a nemzetet. Erre tett konkrét ígéretet. Röviden, de világosan és félremagyarázhatatlan módon megrajzolta a kivezető utakat is. A nemzetnek módot kell adni, hogy a mi ma még csak terv, még szándék, valóssággá érjék. Ha teszi, nem a koalíciós kormánynak tesz szívességet, hanem csak azt rója le, amivel magának a jövődjének tartozik.

„A szép Balaton mellől.”

— Benézlyek, rajzok. —

Írta: Dr. Csák Árpád.

Igazán furcsa istenteremtések az író-lelkek. Ahány, annyi forrásból meríti a maga inspirációját.

Hugo Viktort a cigarettafüst illata inspirálta; Istenben boldogult duruszáját, *Taboly* Viktort, a pomádé szaga. Gondolom: ifj. Damas Sándorról jegyezték föl, hogy mikor írni akart, de igazán a szíve szerint, hát rohadó narancsot szagolgatott. A jó Poe Edgar-nak már praktikusabb guszta volt. Berugott a sárga földig. A szesz mérge terjesztette nála a legszebb gondolatokat.

Van író, aki írás közben rózsát szagolgat. Van, aki kenyérhéjat morzsol. Van olyan is, aki fogpiszkálót rácsál. Az utóbbiak közé számíthatók a *tollszárrágók* is, ha esetleg érdemes gondolatokat tudnak kirángni a tollszárból.

Lord Byron-ról azt állítják, hogy szép aszsonyok, meg a zene inspirálták. *Ha mind a legmagasabb fokú, emésztő szerelmi szenvedelem.*

Olyanok is akadtak és akadnak most is,

akik nem *nikotint*, (magyarul: bagót) hanem cukrot szopogattak és szopogatnak, mikor inspirálódni akarnak.

Egyiket a falusi csend, másikat a városi zaj inspirálja. Egyiket a hegyes, bércecs vidék; másikat a róna szépsége.

Szóval: különböző érzéki hatások természetük az írólelkekben a másokat is gyönyörködtető gondolatokat.

„A szép Balaton mellől” című kötet írójának, dr. Csák Árpádnak lelkét a Balaton inspirálta különösen.

A vagyonos, gazdag, szetencsés, a jó mód-ban élő emberekéről szokták mondani, hogy jól választották meg a papájiokat. Hasonlóképpen mondhatjuk dr. Csák Árpádról, hogy igazán jól választotta meg az inspiráló tárgyat. A Balatont. A mint ő mondja: a *szép* Balatont.

Isten tudja: úgy érezzük, hogy a mi édes hazánk drága gyönyörűnek, a Balatonnak neve elé igazán fölösleges odailleszteni jelzőül a *szépsé* szót; mert ebben a titokzatos tulajdonságu vízben, az egykőr való ós-tenger itt hagyott szívében az esztétikai szépségnek minden fokozata megvan. Már a pusztá neve kifejez minden szépséget.

Varázsló hatása van annak minden lélekre; aki pedig úgy megszerette, mint dr. Csák Árpád, annak hozzáértő a lelkéhez elváthatatlanul, feledhetetlen szépségeinek gyönyörűségével.

A mi jól ismert kedves tollu szerzőnk ennek a kötetnek, 17 elbeszélésében és rajzában fényes tanúságot tett arról, hogy lelke szakadatlanul a Balaton emlékének csüng. Ugy gondoljuk: abban a pillanatban, amint tollat fog kezébe, lelke előtt megjelen a tó napnagyas vize és a *„lágyan zsongó habok ezer kis csillagot”,* ezer szép emléket, ringatnak eléje a mult aranyos világából.

És ezek a szép emlékek az író lelkén át olyan megkapó, kedves közvetlenséggel sugárzanak és rögzítődnek a gondolatok tiszta fehér lapjára, a papírra, hogy szinte minden sorban, minden szóban, minden betűben ott ragyog az inspiráló tárgynak, a Balatonnak, lélekéből szépsége is.

„A Balaton, mint házasságközvetítő” című kedves elbeszélés-bevezető részében megjelenik előttünk is a Balaton Quarneroja, a remek-szép keszthelyi öböl, melynek partján Keszthely, ez a végtelenül kedves városa, mint a mi Balatonunk Fiuméja, — édes ál-

HIREK.

— **Személyi hír.** Dr. Imling Konrád igazságügyminiszeri államtitkár a múlt vasárnap Balatonföldváról — hol szabadságát tölti — Keszthelyre érkezett.

— **A muraköziek dija.** Muraköz derék magyarsága mindenkor nemes érdeklődést tanúsít, valahányszor nemzeti kulturális ügy ezt megkívánja. Így érdeklődnek a muraköziek a nagykanizsai dalosverseny iránt is. A maguk részéről egy versenytárgyat fognak kitűzni és erre a célra már folyik a gyűjtés. Ma olvassuk ennek eredményét és örömmel látjuk, hogy különösen a csáktornyaiak dícséretes bőkezűsége tanúsítanak.

— **A főkapitány jubileuma.** Megemlékeztünk arról az ünnepségről, melyben a nagykanizsai rendőrség tisztikara és legénysége Deák Péter főkapitányt 10 évi szolgálati jubileuma alkalmából részesíteni fogja. Mint értesülünk, ehhez az ünnepséshöz a város közönségének jelentékeny része is hozzá fog járulni és két városi képviselő máris erősen buzgálkodik, hogy ez a részvétel minél impozánsabb legyen.

— **Megszüntetett utmesterei állások.** Nagy változás lesz legközelebb az utmesterei állásokban. A kormány mintegy 70 állást megszüntetett. Zalaiban három szűnik meg. A keszthelyi, a nagykanizsai és a mura-szerdahelyi. A keszthelyi és kanizsai járás állami utait is Horváth János állami utmesterre bízik. Trisznay Gyula keszthelyi utmestert a trencsénmegyei Predmédre, Szűcs János mura-szerdahelyi Zsarnócára (Bars megye) helyezik át, Lacin nagykanizsai pedig a zalaegerszegi középpontba osztják be.

— **A villámcsapás áldozatai.** Németgen-csen tegnap két embert lesújtott a villám. Viszket István és Varga József a szerencsétlenek neve. A vihar elől az erdőbe menekültek és egy fa alatt húzták meg magukat. A villám azonban beleütött a fába és a két összebujó embert érte. Mindkettőnek a háta közepén futott végig a villám. Vargát ezenkívül a tarkóján is érte és letette az egész

madorással tekint most már nem a múltba, hanem a jövőbe. Ez is menyasszony. Eljegyezte a Fajlódás. Ennek is a Balaton volt a házasságközvetítője.

Az író lelke is látja már ennek a szép menyasszonynak, az ő inspirálójának ragyogó szép jövőjét és nem éri be azzal, hogy egy 11 ives kötetet át csüngött rajta merengve, édes gyönyörűséggel, gondolat-termesztő ölelkezéssel; »A viszontlátásra« című végsőben kifejezi az újra találkozás reményét; »amiből mi is jogosan reméljük, hogy a Balaton még ezután is természet az ő mélyen érző írói lelkében kedves történeteket, amikkel majd gyönyörködtetni fogja az olvasóközönséget. Mert az a jólható közvetlenség, mellyel ezt a kötetet megírta, határozottan biztosít bennünket arról, hogy a továbbiakkal csak fokozni fogja a mi gyönyörűségünket.

Meg kell még említenünk, hogy az egyes darabok elé Győrffy Jánosné rajzolt igazán művészi, hangulatos képeket. Ezek a gyönyörű képek nagy mértékben emelik a kötet műbecsét.

A művet bobai Győrffy János nagykanizsai ügyvédnek ajánlotta a szerző.

A nagyon kedves dolgokat tartalmazó művet igen melegen ajánljuk.

haját. Varga és Viszket eszméletlenül terültek el a földön. Mikor hazavitték őket, akkor sem tértek magukhoz. Viszket állapota nem aggasztó, Varga azonban életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— **Színészek szerződöttese.** Kövessy Albert színigazgató ambíciójában nem csalódunk. Midőn júniusban társulatával hozzánk jött, megjegyeztük, hogy vannak a társulatnak hiányai, melyeket okvetlenül pótolni kell, egyben azonban azt a reményünket is kifejeztük, hogy Kövessy is érzi e hiányokat és segíteni fog a bajon. A társulatnál mindenekelőtt drámai hősnő hiányzott. Erre pedig nagy szükség van, mert az augusztusban következő szezon a komoly dráma jegyében fog lefolyni és a Makó Aydát pótló hősnő feltételül szükséges. Mint értesülünk, Kövessy most erre a szerepkörre Pataky Rízát szerződtette. Pataky Rízát ismerik Nagykanizsán. Dobó társulatával járt itt hat év előtt. Akkor még a drámai szende szerepkörét töltötte be. Kivüle szerződtette még Kövessy Rajsz Ödön jellemszínészt és Lachmann Ladányi Mariska szubrett énekesnőt, Rákossy Szidi iskolájából. Nem akarunk prejudikálni, de ennek az utóbbi szerződöttesnek a célját nem tudjuk felfogni. Nem hiszünk, hogy Kövessy a kezdő színésznőt egyszerre primadonnává akarja előléptetni. A másod- és harmadrangú szubrett szerepkörök pedig ma is igen jól bevannak töltve.

— **A nagykanizsai dalosverseny** meghívót már szétküldte a rendezőség. A meghívó a teljes programot tartalmazza úgy, mint azt mi már közöltük, ismerteti a helyarákat is, melyek a következők: A sörgyári katakombákban 27 páholyt és 900 ülőhelyet helyeztek el, ezenkívül lesz még 800 állóhely. Az első nap, augusztus 19-ikén egy 4 személyes páholy ára 20 korona lesz, 1—2—3 sor 3 kor., 4—5—6 sor 2 korona, a többi sorok 1 kor., állóhely 40 fillér. A második nap: páholy 12 kor., 1—2—3 sor 2 korona, 4—5—6 sor 1 kor. a többi sorok 60 fillér, állóhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók augusztus 18-ig Alt és Böhm-lelé tüzletben, 19 és 20-án délelőtt 9—12-ig a versenyrendezőség irodájában (Városháza), délután 3 órától a verseny színhelyén.

— **Terepfőlvétel.** Tapolcáról jelentik: A m. kir. pécsi honvéddhadapród iskola 82 növendéke Nónay Dezső őrnagy parancsnoksága alatt pár nap óta Tapolcán és vidékén terepfőlvételeit eszközölnék és augusztus 14-ig itt maradnak.

— **A rendőrség megreformálása.** Nemrégiben szervezték Magyarországon a közbiztonsági állapotok megszüldésére a csendőrséget. Hogy bevált ez az intézmény, kétségtelen. Helyrehozta mindazon hibákat és mulasztásokat, melyek a régi pandurrendszert terhelik és megfelelővé tették az ország közbiztonságát. Hanem a városokban nem szűnt meg a pandurélet, illetőleg újra feltámadt. Mert a városi rendőrségek hovatovább azon színvonalra kezdenek helyezkedni, — melyen nemrégiben a pandurok állottak még. Tekintélyük ha volt is, elveszett, a polgárság nem tud beletörődni abba, hogy az a rendőr, kit ő fizet, még bele is szólhasson az ő uri paszsióinak mikénti gyakorlásába. Szóval bizonyos dolog az, hogy a rendőri szervezetet valamilyen reformálni kell. Érti ezt az államhatalom, érzi a polgárság, és érzik maguk a rendőrhatalomok is. — Ezért a selmecbányai rendőrkapitányság egy reformtervezetet dolgozott ki és megküldte az összes rendőrségeknek, hogy pártolólág járulva a tervezethez, kérjenek a törvényhozástól ilyen irányu re-

formot. De hogy az itt ajánlott megoldás nem a helyes út, annak igazolására elég egyetlen pontját említeni, amely azt tartalmazza, hogy külön rendőrbírói szolgálatot szervezzenek. Tehát midőn már a fejlődés azon helyes pontján vagyunk, hogy még a hadsereget is polgári bíróság alá kívánjuk helyezni, akkor külön kasztát akarja fejleszteni a rendőrséget. Egyéb irányzataiban is hasonló elmaradt elveket vall, éppen azért nem is alkalmas a megvalósításra, mert még csak inkább rosszabbtaná, mint javítaná a helyzetet. De ez tán alkalmas lesz arra, hogy felhívja a figyelmet a reform szükségességére, melyet okvetlenül meg kell teremteni és pedig úgy, hogy a városokban se legyen kedvezőtlenebb a közbiztonsági állapot, mint a csendőrségi hatáskör alá tartozó területen.

— **Tűz.** A nagyrécei uradalomhoz tartozó Szentjakab pusztán tegnap délelőtt egy gazdasági épület kigyult és leégett. A tűz okát nem ismerik.

— **Fehér trikolor.** Ezt a fából való vasakarikát a Nagykanizsában olvassuk. Laptárunk arról elmélkedik, hogy a rendőrségen tegnapelőtt nem lehetett hírt kapni. Hogy ezt az egyszerű, de kellemetlen tényt minél szívesebben fejtsze ki, a tegnapelőtti a rendőrség fehér napjának nevezi és meglepő fantáziával »fehér trikolori«-t lengeni a rendőrség épületén. Mint értesülünk, ma tízezer ember ostromolta meg a rendőrséget, hogy minden áron a fehér trikolort láthassák.

— **A szentgróti fenevad.** Ugyilátszik a fenevadak korszakát érfük. Vagy Zala-szentgróti megirigyelte az ebergyílek nevezetességét? Mint tudósítónk jelenti, nagy hajszá volt a Zala partján. Valamelyik polgártárs a folyó partján jó darab helyen letaposva találta a rétet. El nem tudta képzelni, hogy mi idénhetett elő és míg ezen tépelődött, lábai egyszerre gyökeret vertek a rémlettől. A Zalából egy kigyó mássott ki! A hossza 10 méter és a vastagsága 40 centiméter. Mint adott esetben bárki más, emberünk is futásnak vette a kis ügyet. Beérkezve a kis polgár-városba, rögtön haditanácsot tartottak, a melynek eredményeképp a főszolgabírói hivatalba rohantak, az általános fegyverkezésre, hogy kikérjék az engedelmet. Neki indultak aztán és még késő éjjel is ott lesték a komisz bestiát kaszákkal, vadászfegyverekkel és rozsdás mordályokkal felfegyverkezve. Hogy mily hőiesen, mutatja az, miszerint a nyomorult kigyó jónak látta a szentgrótiakat nem ijeszgetni többé és áttette tartózkodási helyét Szent Péterbe. — Most ott tartózkodik a félelmes vad, úgy hogy azóta nem is mernek a Zalaiban fürödni. — De telhetetlenek azok a szentgrótiak. Hát nem elég nekik »a szentgróti hőrség« hogy már kigyóra is fáj a foguk.

— **Álmatlan közönség.** Neukom, a kedvezőtlen hirre verődött kultúrú és időszerű Nagykanizsán tartózkodik, mert a sörgyárban van foglalatossága. Itt tartózkodása óta több társaság előtt bemutatta hipnotizáló képességét és mindenütt a legnagyobb sikerrel. Ez késztetett egy társaságot arra, hogy Neukomot szombat este meghívja a Szarvas szálló éttermébe, hogy ott produkálja magát. Az estély iránt igen nagy volt az érdeklődés és ez baj volt, mert a közönséggel jól megtelt teremben lehetetlen volt olyan csendet parancsolni, hogy a jelentkező mediumokat semmi zaj ne zavarja. Összesen hatan vetették alá magukat a produkciónak, azonban minden eredmény nélkül. Egy sem aludt el. Neukom módszere rendkívül hiasadalmas és fáradságos, ennek tudható be, hogy míg a mediumok megőrzik éberségüket, a nézők nagy részét álom kerülgette. Arról mindenesetre meggyőződhetünk, hogy Neukom a flakó dacról is ügyes ember és egyéniségében sok szuggesztív erő van.

— **Feljelentett vendéglátó.** Lackenbacher Ignác ma feljelentette a rendőrségnek Bauer Józsefet, kinek nem ez az első szereplése a rendőrség előtt. A feljelentés szerint Bauer és Lackenbacher együtt mulattak, majd Bauer éjszakára meghívta magához barátját. Lackenbacher tehát Baueréknél virradt a mai nap és pedig azzal a szomorú tapasztalással, hogy 84 korona készpénzt ellopták. A károsult vendég Bauerre gyauakszik.

— **Haro a horvát nóta miatt.** Alapos fejebeverésekkel garnirozva intézték el tegnap este a horvát nemzetiségi kérdést a nagykanizsai Polgári Egylet vendéglőjében. Ott mulattott néhány honvéd társaságában Kukol Nándor katonaszabó és virágos jövedükből horvát nótaikat huzattak. Ez nem tetszett a többi jelen voltaknak és csakhamar olyan parázsverekedés kerekedett a teremben, melynek löbb oldalborda lett az áldozata. Leginkább pedig a szabó vitézkedett, sőt a vendéglőből távozza, óriási lármával felverte a Sugárút éjjeli csendjét. Ezért ma a rendőrség megidézte.

— **Elfogott zsebmetszők.** E hó 26-án a tomaji vásáron tetten értek két zsebtolvajt a mint az egyik az erszényt akarta kiemelni egy ember zsebéből. A tolvajt véresre verték a csak a csendőrség közbelépése mentette meg társát is a lincseléstől. — Ugyanesek veszedelmes tolvajt fogtak el a csendőrök f. hó 25-én a türjei vásáron egy kóborló cigányasszony személyében, ki három embertől mintegy kétezer koronát lopott.

Az Océánon.*)

Irta: Dr. Pollák Ernő.

„Pannónia” gőzhajó Gibraltár és New-York közt 40-80 szélességi 71 hosszúsági fok alatt, 1906. július 8-án 8 órakor este (nagykanizsai idő szerint 1906. július 9-én 2 órakor reggel).

VII.

Igy a „Pannónia” is a legkimerítőbb értékeket kapta a „Minchaha” nevű angol és „Vaterland” nevű német gőzös részéről, melyek Amerikából jövet közölték az utra névvel az észrevételeiket. — Így tehát minden megtörténik, hogy a találkozás a tenger eme keblemetlen lakóival elkerültségek, és hogy aztán, ha olyan ködök uralkodnak, mint fent esetteltem, mint kell vigyázni annak, kinek kezében a hajó kormányzása nyugszik, — az könnyen elképzelhető.

Mindaddig a veszélyeket szerencsésen elkerülve, a jó Isten és Benison kapitány segítségével holnap fogok New-Yorkba, a nagy amerikai nemzet legnagyobb és a világ második nagysága városába érkezni. Az Océán, mely első nap oly féltelmes oldaláról mutatkozott be, másnap már nyugodtabban viselkedett és megmutatta — ez is az igazi erője — hogy szelíd és jóságos is tud lenni. Bár a hajó ingadozásai a legcsendesebb időben is erősebbek voltak, — mint a többi tengeren és a kétszeri sűrű köd is figyelmesé tette az embert, hogy bizony itt az Océánon halad a hajó, — mindazonáltal az időjárásal nagyon meg voltam elégedve. A hőségnek nyoma sem volt, inkább hűvös időjárás uralkodott, a légnyomás is mérsékelt volt. — A tengeri betegség többé nem mutatkozott. — Ugyanaz a kedélyes és otthonias élet fejlődött ki a hajón, mint az Adriai és Földközi tengeren.

reken. Gyermekesek játszadoztak, felnőttek egy része kedélyesen diskurálgatott, vagy az angol nyelvtant böngészte, másik része valamely társasjátékkal töltötte el az időt, vagy a klarinet hangjai mellett járta a csárdást, vagy kódot.

Midőn e sorokat írom, itt a hajón a 40-39 szélességi és 71 hosszúsági fok alatt 8 óra este van, élénk élet uralkodik, míg a jó kanizsaiak, ott 2 óra reggel lévén, a legeslegnagyobb lumpok kivételével alusznak. Sőt itt vasárnap van, Kanizsán már hétfő. En tehát az egész ut alatt 6 órát nyertem, mivel nyugat felé haladva, az órát naponta 25 perccel tolták hátra, aminek mindig örültem, mivel igen jól éreztem magam. Amde a visszaútnál ez megfordítva lesz s így az egész különbség kiegyenlítődik. Ha holnap az 5000 mérföldnyi tengeri utam végpontjához, a szabadság hazájába érkezendém, örömmel fogok visszatérni az utra, mely telve a természet bájaival, az új benyomások bőségével és a kellemes emberek társaságával, életmemnek egyik legszebb mozzanatait képezi. Láttam a technika csodáit, a tengerészek önfeláldozó lemondással, teli működését és mindez, ha a mai kor blazirt gyermekét hidegen hagyja is, bennem csodálatot keltett. — S most, midőn a kanizsaiaknak kivándorló hazafiainak és az egész „Pannónia”-nak minden jót kívánok, az angolok kedvenc szavaival végzek:

„All right.”

(Vége.)

Közgazdaság.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzügyi piacról.

Budapest, július 26.

A tőzsdének legutolsó hete rendkívül mozgalmas volt; az orosz dumának feloszlataa a tőzsdének abbeli félelme, hogy Oroszországban ezzel kapcsolatosan általános felkelés várható, nagy pánikot idézett elő és az orosz értékekben az összes tőzsdéken százalékokra menő áresés állott be. Az orosz igazgatóságoknak hatása természetesen a többi értékeknél is volt érezhető és főleg az internacionális értékeknél sűrűsödött ki. A mutatók között mely 10 koronáig terjedő visszacsúszást idézett elő. A magyar hitel részvény 809-ről, 801-re, az osztrák hitel részvény 769-ről, 760-ra, a magyar jelzáloghitelbank részvény 528-ról, 518-ra ment vissza. Dacára ezen árcsökkenéseknek a budapesti tőzsde szilárd alaphangulatának bizonyítékul szolgálhat azon tény, hogy a helyi értékek ezen idő alatt csaknem érintetlenül maradtak, sőt egyes értékek, mint pl. az első magyar általános biztosító társulati részvény a salgótarjáni közszékhely részvény emelkedő árfolyamok mellett képeztek forgalom tárgyát. Szilárdan tartotta magát a magyar lezámitoló és pénzváltóbank részvény árfolyama is, mely egészben 2—3 koronányi visszacsúszást mutat és ebből is vonható le következtetés ezen értékpapír jövő áralakulásáról illetőleg.

Feltéve, hogy Oroszországban a kormányhatolomnak a rendet helyreállítani sikerül és az általános hangulat lecsillapodik, valószínűnek mutatkozik, hogy azon kedvező mozzanatok, melyek nálunk a gazdasági viszonyokban kétségtelenül jelentkeznek, a tőzsde irányzatában is kifejezést fognak nyerni és az utolsó idő hanyaságát, mely a gyenge spekulációnak engagemetjével lényegesen csökkentette, szilárdabb irányzat fogja felváltani.

A pénzügyi feszültebb helyzete még egyre tart és a pénzügyi szükséglet nagyobb mérvű jellemzi azon körülmény, hogy az osztrák magyar bank társaságának a múlt év ugyanazon szakában viszonyítva kb. 200.000.000 koronányi emelkedést tüntet fel.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők:

július 19. július 26.

4½-os magyar koronajáradék	95.45	95.20
Magyar hitel részvény	807	806
Magyar jelzáloghitelbank részv.	527	520
Magyar lezámitolóbank részv.	513	512
Rimamurányi vasmű részvény	570	567
Salgótarjáni közszékhely részv.	620	624

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, július 30. A képviselőház mai ülését Justh Gyula elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg. Az elnöki előterjesztések után szözlára emelkedett.

Achim András: Abban a feltűnést keltő ügyben interpellál sürgősen, melyet a Nép-szava tett szóvá. Interpellációját a belügyi és igazságügyminiszterhez intézi. Elmondja, hogy a hírek szerint Jekelfalussy honvédelmi miniszter Kovács nevű ispánját minden bírósági ítélet nélkül csendőrkkel lezáratta, mert az ispán elbocsátásakor a miniszternek csekély összeggel adósa volt. Az ispánt a fogságból csak akkor eresztették ki, midőn az adósságát a miniszternek kifizette. Ez az eljárás, — enyhén szólva, — a legsúlyosabb törvénytelenység, mely ha megtörtént, a megérdemelt megtorlást kell, hogy maga után vonja. Kérdezi az igazságügyminisztert, hajlandó-e ügyeztet utasítani, hogy a miniszter ellen szarolás és hivatalos hatalommal való visszaélést az eljárást megindítsa.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A szak-miniszterek távollétében ő válaszol. Ő is olvasta ezt az esetet, kijelenti azonban, hogy azt nem hiszi el, mert a honvédelmi miniszterről ily törvénytelen cselekedetet nem tételezhet fel. A honvédelmi miniszter tegnapelőtt szabadságra ment és így ma itt nem jelenhetett meg, hogy ebben az ügyben felvilágosítást nyújtson. Kéri a Házat, hogy ítéletét tartsa fenn addig, míg a honvédelmi miniszter nyilatkozhat.

Achim András: A miniszterelnök nyilatkozatát ugyan csak ideiglenesnek tekinti, addig azonban, míg illetékes oldalról nem tesznek nyilatkozatot, Wekerle-t tudomásul veszi.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Bejelenti, hogy a Ház, miután az előkészített munkanyaggal végzett, ez év október 10-ig elnapolja magát.

Hodssa Milán nemzetiségi: Az október 10-ig tartó parlamenti szünetet túlságosan hosszúnak tartja és célszerűtlennek, mert ezen idő alatt a Háznak nincs módjában, hogy a kormány ténykedéseit ellenőrizze. Javasolja, hogy a Ház szünete csak szeptember 10-ig tartson.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Relektál Hodssa javaslatára. Ujból kéri indítványának elfogadását, annál is inkább, mert erre az időre a kormánynak az újabb munkálatok elkészítéséhez — feltétlenül szükség van.

*) Megelőző közleményeket lásd a Zala f. hó 7, 8, 10, 11 és tegnapi számaiban.

